

T.C.
ORDU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI ANABİLİM DALI

**ORDU İLİ İÇ BÖLGE İLÇELERİ (GÖLKÖY, KABADÜZ,
KABATAŞ, MESUDİYE) AĞIZLARI**
(METİN, İNCELEME, GRAMATİKAL DİZİN)

ERDİNÇ YEŞİLKAŞ

DANIŞMAN
DOÇ. DR. ABDULKADİR ÖZTÜRK

YÜKSEK LİSANS

ORDU 2021

ÖĞRENCİ BEYAN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak savunduğum “Ordu İli İç Bölge İlçeleri (Gölköy, Kabadüz, Kabataş, Mesudiye) Ağızları (Metin, İnceleme, Gramatikal Dizin)” adlı çalışmamın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmadan yazdığımı ve yararlandığım kaynakların “Kaynakça” bölümünde gösterilenlerden farklı olmadığını, belirtilen kaynaklara atıf yapılarak yararlandığımı belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

06 /07/ 2021

Erdinç Yeşilkaş
18530100013

TEŞEKKÜR

Bu çalıőmanın yűrűtűlmesi esnasında en baőından en sonuna kadar sıklımadan bana katlanan, emek ve desteklerini esirgemeyen, kaynak kitapları tedarik etmemi sađlayan danıőmanım Doç. Dr. Abdulkadir Őztűrk'e, kaynak kitap ve tez ile sorunların özűműnde bana yardımcı olan Doç. Dr. Hűseyin Yıldız'a, tez kontrollerinde engin bilgileriyle ve gerekli dűzeltmelerde bana yardımcı olan Prof. Dr. İsmail Dođan'a ve her zaman yanımda olduđunu bildiđim ve hissettiđim aileme sonsuz teőekkűr ederim.

Erdinç YEŞİLKAŞ

Ordu, 2021

ÖZET

ORDU İLİ İÇ BÖLGE İLÇELERİ (GÖLKÖY, KABADÜZ, KABATAŞ, MESUDİYE) AĞIZLARI (METİN, İNCELEME, GRAMATİKAL DİZİN)

Ordu ili Türkiye'nin Karadeniz Bölgesinin orta bölümünde yer almaktadır. Bu çalışmada Ordu ili iç bölge ilçeleri (Gölköy, Kabadüz, Kabataş, Mesudiye) ağızlarını derleme, yazıya geçirme ve Anadolu ağızlarındaki yerini tespit etmek amaçlanmıştır.

Çalışmamız dört bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde Ordu ili ve incelediğimiz dört ilçe hakkında bilgiler verilmiştir. İkinci bölümde derlenen metinlerin dil bilgisi incelemesi yapılarak ses ve şekil bilgilerine yer verilmiştir. Ses bilgisi bölümünde tespit edilen sesler ve bu seslerin değişimleri ele alınmıştır. Şekil bilgisi bölümünde ise isim ve fiil çekimleri detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Sonuç bölümünde ise ağız özellikleri açıklanmıştır.

Üçüncü bölümde derlenen metinler yazıya geçirilmiştir. Çalışmanın son bölümünde ise dizin kısmı yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ağız, İç bölge (Gölköy, Kabadüz, Kabataş, Mesudiye) ağızları, Ordu

ABSTRACT

ORDU PROVINCE INTERNAL REGION DISTRICTS (GÖLKÖY, KABADÜZ, KABATAŞ, MESUDİYE) DIALECTS (TEXT, REVIEW, GRAMMATICAL INDEX)

Ordu province is located in the central part of the Black Sea Region of Turkey. In this study, it is aimed to compile, transcribe the dialects of the inner region districts of Ordu (Gölköy, Kabadüz, Kabataş, Mesudiye) and to determine their place in Anatolian dialects.

Our study consists of four parts. In the first part, information about Ordu province and the four districts we examined is given. In the second part, the grammatical analysis of the compiled texts is done and the phonetic and morphological information is included. In the phonology section, the detected sounds and the changes of these sounds are discussed. In the morphology section, noun and verb conjugations are explained in detail. In the conclusion part, the dialect features are explained

In the third part, the compiled texts were put into writing. In the last part of the study, there is the index part.

Key Words: Dialect, Interior (Gölköy, Kabadüz, Kabataş, Mesudiye) ağzları Dialects, Ordu

ÇEVİRİYAZI İŞARETLERİ

ÜNLÜLER

- (˘) : Ünlüler üzerinde uzunluk işareti
- á : a-e arası ünlü
- í : ı-i arası ünlü
- ó : o-ö arası ünlü
- ú : u-ü arası ünlü
- é : e-i arası ünlü
- ó : o-u arası ünlü
- ö : ö-ü arası ünlü
- â : a-o arası ünlü
- () : Diftong
- (.) : Düşmek üzere olan seslerin altına koyularak onların düşmek üzere olduğunu gösteren işaret

ÜNSÜZLER

- c̣ : c-j arası ünsüz
- ç̣ : ç-ş arası ünsüz
- ğ̣ : Art damak g ünsüzü
- ḥ : Sızıcı h
- ḥ : Soluklu h ünsüzü
- ķ : Art damak k ünsüzü
- q : Gırtlak k'sı
- r̄ : Uzun çarpmalı r
- s̄ : Uzun çarpmalı s
- ȳ : Uzun çarpmalı y
- Ç : c-ç arası ünsüz
- K : k-g arası ünsüz
- Ḳ : k-ğ ünsüz
- P : p-b arası ünsüz
- S : s-z arası ünsüz

Ş : ş-j arası ünsüz

T : t-d arası ünsüz

Y : v-y arası ünsüz

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iii
ÇEVİRİYAZI İŞARETLERİ	iv
İÇİNDEKİLER	vi
GİRİŞ	1
1. Çalışmanın Yöntemi.....	1
2. Ordu.....	2
3. Gölköy	2
4. Kabadüz.....	4
5. Kabataş	5
6. Mesudiye	5
7. Ordu İli ve İlçeleri Üzerine Yapılmış Ağız Çalışmaları.....	7
7.1. Kitaplar	7
7.2. Lisans ve Yüksek Lisans Tezleri	7
7.3. Makaleler	8
İNCELEME	9
1. SES BİLGİSİ	9
1.1. ÜNLÜLER.....	9
1.1.1. Uzun Ünlüler	11
1.1.1.1. Ünsüz Düşmesine Bağlı Uzun Ünlüler	11
1.1.1.2. Hece Kaynaşmasına Bağlı Uzun Ünlüler	12
1.1.2. İkiz Ünlüler	12
1.1.2.1. Yükselen İkiz Ünlüler.....	12
1.1.2.2. Eşit İkiz Ünlüler	13
1.1.2.3. Alçalan İkiz Ünlüler	13
1.1.3. Ünlü Uyumu.....	13
1.1.3.1. Kalınlık-İncelik Uyumu (Büyük Ünlü Uyumu)	13
1.1.3.1.1. İlerleyici Benzeşme Yoluyla.....	13
1.1.3.1.2. Gerileyici Benzeşme Yoluyla	13
1.1.4. Kalınlık-İncelik Uyumunun Değişmesi	14
1.1.4.1. Geniş Zaman Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler	14
1.1.4.2. Bilinen Geçmiş Zaman Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler	14

1.1.4.3. Öğrenilen Geçmiş Zaman Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler	14
1.1.4.4. Gelecek Zaman Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler	14
1.1.4.5. /-ken/, /-inca/ Zarf Fiil Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler	15
1.1.4.6. Çokluk Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler.....	15
1.1.4.7. Olumsuzluk Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler	15
1.1.4.8. İsimden İsim Yapma Eklerinin Kullanımında Görülen Değişimler	15
1.1.4.9. Kökte Ünlü Değişmesine Dayanan Büyük Ünlü Uyumu.....	16
1.1.5. Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu (Küçük Ünlü Uyumu)	16
1.1.5.1. Düzlük-Yuvarlaklık Uyumunun Değişmesi	16
1.1.5.1.1. Şimdiki Zaman Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler	16
1.1.5.1.2. Geniş Zaman Eklinin Kullanımında Görülen Değişimler ..	16
1.1.5.1.3. Görülen Geçmiş Zaman Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler.....	17
1.1.5.1.4. Öğrenilen Geçmiş Zaman Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler.....	17
1.1.5.1.5. Gelecek Zaman Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler	17
1.1.5.1.6. İsimden İsim Yapma Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler.....	17
1.1.5.1.7. Olumsuzluk Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler	18
1.1.6. Ünlü Değişmeleri	18
1.1.6.1. Kalın Ünlülerin İncelmesi	18
1.1.6.1.1. /a/ > /e/ değişmesi	18
1.1.6.1.2. /a/ > /á/ değişmesi	18
1.1.6.1.3. /ı/ > /i/ değişmesi	19
1.1.6.1.4. /ı/ > /í/ değişmesi	19
1.1.6.1.5. /o/ > /ó/ değişmesi.....	20
1.1.6.1.6. /u/ > /ú/ değişmesi.....	20
1.1.6.2. İnce Ünlülerin Kalınlaşması	20
1.1.6.2.1. /e/ > /a/ değişmesi	20
1.1.6.2.2. /e/ > /á/ değişmesi	20
1.1.6.2.3. /i/ > /ı/ değişmesi	21
1.1.6.2.4. /i/ > /í/ değişmesi	21
1.1.6.2.5. /ö/ > /o/ değişmesi.....	21
1.1.6.2.6. /ö/ > /ó/ değişmesi.....	22

1.1.6.2.7. /ü/ > /u/ değişmesi.....	22
1.1.6.2.8. /ü/ > /ú/ değişmesi.....	22
1.1.6.3. Düz Ünlülerin Yuvarlaklaşması	23
1.1.6.3.1. /ı/ > /u/ değişmesi.....	23
1.1.6.3.2. /i/ > /ü/ değişmesi.....	23
1.1.6.3.3. /i/ > /ú/ değişmesi.....	24
1.1.6.3.4. /e/ > /ö/ değişmesi	24
1.1.6.4. Yuvarlak Ünlülerin Düzleşmesi	25
1.1.6.4.1. /u/ > /ı/ değişmesi.....	25
1.1.6.4.2. /u/ > /i/ değişmesi.....	25
1.1.6.5. Geniş Ünlülerin Daralması.....	25
1.1.6.5.1. /a/ > /ı/ değişmesi.....	25
1.1.6.5.2. /a/ > /i/ değişmesi.....	26
1.1.6.5.3. /a/ > /í/ değişmesi.....	26
1.1.6.5.4. /e/ > /i/ değişmesi.....	26
1.1.6.5.5. /e/ > /è/ değişmesi	27
1.1.6.5.6. /o/ > /u/ değişmesi.....	27
1.1.6.5.7. /o/ > /ò/ değişmesi.....	27
1.1.6.5.8. /ö/ > /ü/ değişmesi.....	28
1.1.6.5.9. /ö/ > /õ/ değişmesi.....	28
1.1.6.6. Yuvarlak Ünlülerin Daralması	28
1.1.6.6.1. /u/ > /i/ değişmesi.....	28
1.1.6.6.2. /u/ > /í/ değişmesi.....	29
1.1.6.7. Dar Ünlülerin Genişlemesi.....	29
1.1.6.7.1. /i/ > /e/ değişmesi.....	29
1.1.6.7.2. /i/ > /è/ değişmesi.....	29
1.1.6.7.3. /u/ > /o/ değişmesi.....	30
1.1.6.7.4. /ü/ > /ö/ değişmesi.....	30
1.1.7. Ünlü Düşmesi.....	30
1.1.7.1. Orta Hecenin Vurgusuzluğu Nedeniyle Meydana Gelen Ünlü Düşmeleri	30
1.1.7.2. Son Seste Meydana Gelen Ünlü Düşmeleri	30
1.1.7.3. Türkçe Kelimelerde İki Ünlü Yan Yanı Bulunmadığından Alıntı Kelimelerde Düşme	31
1.1.8. Ünlü Türemesi.....	31
1.1.8.1. Başta Ünlü Türemesi	31

1.1.8.2. Ortada Ünlü Türemesi	31
1.1.8.3. Sonda Ünlü Türemesi	32
1.1.9. Ünlü Birleşmesi	32
1.2. ÜNSÜZLER	32
1.2.1. Ünsüz Değişmeleri	35
1.2.1.1. /k/ > /g/ değişmesi	35
1.2.1.2. /k̄/ > /ğ/ değişmesi	36
1.2.1.3. /k/ > /K/ değişmesi	36
1.2.1.4. /k̄/ > /K̄/ değişmesi	37
1.2.1.5. /t/ > /d/ değişmesi	37
1.2.1.6. /t/ > /T/ değişmesi	38
1.2.1.7. /ç/ > /c/ değişmesi	38
1.2.1.8. /ç/ > /Ç/ değişmesi	39
1.2.1.9. /p/ > /b/ değişmesi	39
1.2.1.10. /p/ > /P/ değişmesi	40
1.2.1.11. /s/ > /z/ değişmesi	40
1.2.1.12. /s/ > /S/ değişmesi	40
1.2.1.13. /ş/ > /Ş/ değişmesi	40
1.2.1.14. /f/ > /v/ değişmesi	40
1.2.1.15. /z/ > /s/ değişmesi	41
1.2.1.16. /z/ > /S/ değişmesi	41
1.2.1.17. /c/ > /ç/ değişmesi	42
1.2.1.18. /d/ > /t/ değişmesi	42
1.2.1.19. /k̄/ > /h/ değişmesi	42
1.2.1.20. /ç/ > /ş/ değişmesi	42
1.2.1.21. /j/ > /c/ değişmesi	42
1.2.1.22. /p/ > /f/ değişimi	43
1.2.1.23. /f/ > /p/ değişmesi	43
1.2.1.24. /s/ > /c/ değişmesi	43
1.2.1.25. /ş/ > /c/ değişmesi	43
1.2.2. Sürekli Ünsüzler Arası Değişimler	43
1.2.2.1. /h/ > /f/ değişmesi	43
1.2.2.2. /l/ > /r/ değişmesi	43
1.2.2.3. /r/ > /l/ değişmesi	44
1.2.2.4. /m/ > /n/ değişmesi	44

1.2.2.5. /n/ > /l/ değişmesi.....	44
1.2.2.6. /l/ > /n/ değişmesi.....	44
1.2.2.7. /y/ > /g/ değişmesi.....	44
1.2.2.8. /d/ > /c/ değişmesi.....	45
1.2.3. Ünsüz Benzeşmesi.....	45
1.2.3.1. /-nl-/ > /-nn-/ benzeşmesi.....	45
1.2.3.2. /-ml-/ > /-mn-/ benzeşmesi.....	45
1.2.3.3. /-rl-/ > /-ll-/ benzeşmesi	45
1.2.3.4. /-rm-/ > /-mm-/ benzeşmesi	46
1.2.3.5. /-hç-/ > /-cc-/ benzeşmesi.....	46
1.2.3.6. /-zs-/ > /-ss-/ benzeşmesi	46
1.2.3.7. /-şç-/ > /-çç-/ benzeşmesi	46
1.2.3.8. /-şç-/ > /-hç-/ benzeşmesi.....	46
1.2.3.9. /-nş-/ > /-şş-/ benzeşmesi	46
1.2.3.10. /-ly-/ > /-ll-/ benzeşmesi.....	47
1.2.3.11. /-nl-/ > /-mn-/ benzeşmesi.....	47
1.2.4. Ünsüz İkizleşmesi.....	47
1.2.4.1. İkiz Ünsüzlerin Tekleşmesi	47
1.2.5. Yer değiştirme	47
1.2.6. Ünsüz Türemesi.....	47
1.2.7. Ünsüz düşmesi.....	48
1.2.8. Hece Kaynaşması	51
2. ŞEKİL BİLGİSİ	52
2.1. İSİMLER	52
2.1.1. İsimden İsim Yapan Ekler.....	52
2.1.2. Fiilden İsim Yapan Ekler	54
2.1.3. İsim işletme Ekleri	55
2.1.3.1. Hâl Ekleri	55
2.1.3.1.1. İlgî Hâli (Genitif).....	55
2.1.3.1.2. Yükleme Hâli (Akuzatif)	56
2.1.3.1.3. Yaklaşma Hali (Datif).....	58
2.1.3.1.4. Bulunma Hâli (Lokatif)	58
2.1.3.1.5. Ayrılma Hâli (Ablatif)	59
2.1.3.2. İyelik Ekleri.....	59
2.1.3.3. Çokluk Ekleri	65

2.1.3.4. Aitlik Eki	65
2.1.3.5. Soru Eki	65
2.2. ZAMİRLER	66
2.2.1. Dönüşlülük Zamiri	68
2.2.1.1. Yalın Hâl	68
2.2.1.2. Yükleme Hâli	68
2.2.1.3. Yaklaşma Hâli	68
2.2.1.4. Bulunma Hâli	68
2.2.1.5. Ayrılma Hâli	68
2.2.2. İşaret Zamirleri	68
2.2.2.1. Teklik	68
2.2.2.1.1. Yalın Hal	68
2.2.2.1.2. İlgi Hali	69
2.2.2.1.3. Yükleme Hali	69
2.2.2.1.4. Yaklaşma Hali	69
2.2.2.1.5. Bulunma Hali	69
2.2.2.2. Çokluk	69
2.2.2.2.1. Yalın Hal	69
2.2.2.2.2. İlgi Hali	69
2.2.2.2.3. Yükleme Hali	69
2.2.2.2.4. Yaklaşma Hali	70
2.2.2.2.5. Bulunma Hali	70
2.2.2.2.6. Ayrılma Hali	70
2.2.3. Belirsizlik Zamirleri	70
2.3. SIFATLAR	71
2.3.1. Niteleme Sıfatları	71
2.3.2. İşaret Sıfatları	71
2.3.3. Sayı Sıfatları	71
2.3.4. Soru Sıfatları	71
2.3.5. Belirsizlik Sıfatları	72
2.4. ZARFLAR	72
2.4.1. Yer-Yön Zarfları	72
2.4.2. Zaman Zarfları	72
2.4.3. Durum Zarfları	72
2.4.4. Soru Zarfları	72

2.5. EDATLAR.....	73
2.5.1. Çekim Edatları	73
2.5.2. Bağlama Edatları	73
2.5.3. Çağırma ve Hitap Edatları.....	74
2.5.4. Gösterme Edatları.....	74
2.5.5. Tekrarlama Edatları.....	75
2.5.6. Ünlem Edatları	75
2.6. FİLLER.....	75
2.6.1. Fiilden Fiil Yapan Ekler.....	75
2.6.2. İsimden Fiil Yapan Ekler	78
2.6.3. Bildirme Kipleri	79
2.6.3.1. Geniş Zaman.....	79
2.6.3.2. Şimdiki Zaman	84
2.6.3.3. Gelecek Zaman.....	93
2.6.3.4. Görülen Geçmiş Zaman.....	99
2.6.3.5. Öğrenilen Geçmiş Zaman.....	104
2.6.4. Tasarlama Kipleri.....	108
2.6.4.1. İstek	108
2.6.4.2. Dilek-Şart	108
2.6.4.3. Emir	110
2.6.4.4. Gereklilik.....	112
2.6.5. Birleşik Çekimleri	112
2.6.5.1. Hikaye	112
2.6.5.1.1. Geniş Zamanın Hikayesi.....	112
2.6.5.1.2. Şimdiki Zamanın Hikayesi	112
2.6.5.1.3. Duyulan Geçmiş Zamanın Hikayesi	112
2.6.5.1.4. Gelecek Zamanın Hikayesi	112
2.6.5.1.5. Dilek-Şartın Hikayesi	113
2.6.5.2. Rivayet.....	113
2.6.5.2.1. Geniş Zamanın Rivayeti	113
2.6.5.2.2. Şimdiki Zamanın Rivayeti	113
2.6.5.2.3. Gelecek Zamanın Rivayeti.....	113
2.6.5.3. Şart.....	113
2.6.5.3.1. Geniş Zamanın Şartı	113
2.6.5.3.2. Şimdiki Zamanın Şartı	113

2.6.5.3.3. Görülen Geçmiş Zamanın Şartı	114
2.6.5.3.4. Gelecek Zamanın Şartı.....	114
2.5.6. Sıfat Fiiller	114
2.5.7. Zarf Fiiller	114
SONUÇ.....	117
KAYNAKÇA	120
METİNLER.....	124
DİZİN	200
ÖZGEÇMİŞ.....	712

GİRİŞ

1. Çalışmanın Yöntemi

Çalışmanın bölümlerini; ön araştırma, derleme, yazıya aktarma, inceleme sonuç ve dizin çalışması oluşturmaktadır. Ordu ili iç bölge (Gölköy, Kabadüz, Kabataş, Mesudiye) ilçelerinde yapılan derlemeler sonucunda derlenen metinler incelenmiş, ses ve şekil bilgisi başlıkları altında dil incelemesi yapılmıştır.

Çalışmanın 'Giriş' kısmında Ordu ili ve inceleme yapılan ilçeler hakkında kısa bilgiler verilmiştir. Dizin bölümünde ise metinlerde geçen kelimeler yer almıştır ve bu kelimelerin isim veya fiil oldukları gösterilip anlamları verilmiştir.

Çalışmaya yukarıda belirtilen dört ilçe ağızlarından derlemeler yapılarak başlanmıştır. Derleme yapılacak bölgelerin haritaları çıkarılarak işaretlenmiştir. Kaynak kişilere yöneltilecek sorular belirlenmiştir. Bölgeden derlemeler, cep telefonunun kayıt alma özelliğinden istifade edilerek ses kayıt cihazı olarak kullanılmıştır. Daha sonra bu konuşmalar çeviriyazı işaretleriyle yazıya aktarılmıştır.

Toplam 40 farklı kişiden 40 metin oluşturulmuştur. Kaynak kişilerin 23'ünü kadın, 17'sini erkek kaynak kişi oluşturmaktadır. Kaynak kişilerin yaş ortalaması 70,25'tir.

İnceleme bölümünde ünlü ve ünsüz seslerin kelime başı, ortası ve sonu kullanımları gösterilmiş, tırnak işaretleri içinde anlamları verilmiş ve parantez içinde ise kelimenin metin içinde geçtiği yer verilmiştir. Yine inceleme bölümünde yapım eklerinin gösterimi *ārid-* < *ağrı-t 'ağrıtmak' (1634)* şeklinde gösterilmiştir. Sıfatlar, zarflar, edatlar bölümünde ise belirtmek istenen kelimeler koyu şekilde gösterilmiştir.

Son kısımda ise dizin bölümü oluşturmuştur. Tüm kelimeler isim veya fiil olarak gösterilmiştir.

2. Ordu

Orta ve Doğu Karadeniz bölgesinde, M.Ö. 400 yılında, Kolhlar, Driller, Mossinoikler, Halibler ve Tibarenler gibi, Yunan asıllı olmayan yerli halklar yaşıyordu (Yediyıldız, 2019, s.46). M.Ö. 675'lerden itibaren, bu bölgeye sırasıyla Kimmerler, Miletliler, Persler, Makedonyalı İskender ve komutanları hâkim oluyor ve bundan sonra bölgede, yaklaşık üç buçuk asırlık bir ömür süren Pontus Devleti gözüktüyor (Yediyıldız, 2019, s.46). Bu devleti de Roma İmparatorluğu ortadan kaldırıyor ve bölgeyi 395'te Bizans İmparatorluğu almış olup Fatih Sultan Mehmet'in 1461'de Trabzon fethine kadar bu devlet varlığını sürdürmüştür (Yediyıldız, 2019, s.46). -Türklerin (Oğuzların Çepni kolu) Ordu topraklarına ilk girdiği nokta, Aybastı Perşembe Yaylasıdır. 1105 tarihinde yaz aylarında burada Danişmendoğlu Beyi Emir Danişmend Gazi komutasındaki 6 bin kişilik bir ordu ile Trabzon Devleti'nin 70 bin kişilik büyük gücü arasında çok şiddetli bir savaş olmuştur (<http://www.ordu.gov.tr/ordunun-tarihcesi>, Erişim tarihi 20.06.2021)-. Günümüze yakın tarihlerde ise; 1871'de idari yapı yeniden oluşturulmuştur. Aybastı, Bolaman, Gölköy, Ulubey ilçeleri bu tarihte Ordu merkeze bağlanmış ve kaza haline getirilmiştir (Çebi, 1973, s.32). Bugünkü sınırları da 23 Mart 1921'de Türkiye Büyük Millet Meclisinin kararıyla belirlenmiştir.

Ordu ilinin kuzeyinde Karadeniz, güneyinde Tokat, Sivas, doğusunda Giresun, batısında Samsun ili bulunmaktadır.

Ordu'nun ikliminde tipik olarak gözükken Karadeniz iklimi hakimdir. Kışları ılık, yazları da serin geçmektedir. Yağış hemen her ay gözlenmektedir.

Ordu'nun ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır. Tarım alanının zirvesini fındıkçılık oluşturmaktadır. Hayvancılık alanında ise inek, koyun ve arıcılık ön plana çıkmaktadır.

2020 nüfus sayımı verilerine göre; 380.031 erkek ve 381.369 kadın nüfusu olmak üzere toplam 761.400 nüfusa sahiptir (<https://www.nufusu.com/il/ordu-nufusu>, Erişim Tarihi 20.06.2021).

3. Gölköy

Gölköy'ün bilinen eski adı, Habsamana'dır. İlçe kasaba XVII. yy'da bugünkü yerini aldı. İlçe bugünkü adını içinde bulunan göl ve ilçeyi ikiye ayıran

Gölköy Irmağı'ndan almıştır. Bu ırmak Bolaman Deresi'nin yukarı kollarından birisidir. Gölköy'ün yerleşim tarihi oldukça eskiye dayanır. M.Ö. II. YY' da Kızılırmak yayı içinde yaşayan Hititler ile çağdaş olan ve kuzeyden komşuları olan Kaşkarlar ile Ordu ili tarihi başlar. Kaşkarlar'ın yerleşim yerleri kesin olarak bilinmemekle birlikte Kastamonu ve Ordu yayı içerisindeki bölümde yaşadıkları bilinmektedir. Bu topluluk yarı yerleşik bir hayat yaşamaktaydı. Anadolu Selçukluları Döneminde Ordu ve Çevresi. Bu yıllarda Anadolu'ya Türk akınlarında sonra Kutalmışoğlu Süleyman Şah ve Mansur Selçuklu Devletini kurdular.1071 yılında sonra yapılan savaşlarda Ordu ili bir süre için Türklerin eline geçti. Hacı Emir Oğulları Beyliği: Bu beylik Mesudiye ilçesi topraklarında oturan Türkmenlerden Cepni Boyuna mensup Bayram Bey tarafından kurulmuştur. Halk daha önceden Müslüman olduğu için beylik kısa zamanda gelişmiştir. Osmanlı Dönemi: Fatih Sultan Mehmet Trabzon Rum Devleti'ni ortadan kaldırıncaya Ordu ili Osmanlı idaresine girmiştir. Genel bilgi ise ilk önceleri (Sınman) köyünde kurulan Gölköy, 17. Yüzyıl ortalarında bugünkü yerini almıştır. İlçeyi şimdiki yerine ilk defa kuran Şihmanoğlu soyundan Hacı Ali Ağa'dır. Torunu küçük Hacı Ali Ağa ise şimdiki Konak adı ile anılan ve surlarla çevrili şatoyu yaptırmıştır. Bu şato, kasabaya hâkim bir tepenin üzerindedir. Zamanla birçok onarımlar görmesine rağmen, kalıntıları eski kişiliğini korumaktadır. Kalıntılar içinde en dikkate değer olanı hamamıdır. 52 basamaklı merdivenle inilen kuyusundan bugün bile yararlanılmaktadır. Eski adı Hasmana'dır. (<http://www.ordu.gov.tr/golkoy>, Erişim Tarihi 14.06.2021)

Orta Karadeniz Bölgesi'nin, Ordu iline bağlı bir ilçe olan Gölköy; batısında Aybastı, kuzeyinde Fatsa, kuzeydoğusunda Ulubey, doğusunda Mesudiye, güneyinde ise Tokat ili vardır. Canik Dağları'nın uzantıları Gölköy'ün etrafını sarmalamaktadır. Bu uzantılar üzerinde Harçbeli, Göltepe ve Aydoğan Tepeleri bulunmaktadır.

Gölköy'de Karadeniz ikliminin hâkim olduğu görülmektedir. Kışları kırı ilçelerine nazaran daha soğuk, yazları ise ılıktır. Hemen her ay yağışlıdır.

Gölköy'ün ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır. Tarım ürünlerinin başında fındık olmakla beraber; arpa, buğday ve mısır üretimi de yapılmaktadır. Hayvancılıkta Gölköy'de önemli yer teşkil etmektedir. İnek, koyun ve keçi üreticiliğinin yanı sıra arıcılıkta önemli bir role sahiptir.

Gölköy Ordu iline 61 km uzaklıkta bulunmaktadır. 2020 nüfus sayımı verilerine göre; 14.218 erkek ve 13.866 kadın nüfus olmak üzere toplam 28.084 nüfusa sahiptir (https://www.nufusu.com/ilce/golkoy_ordu-nufusu, Erişim Tarihi 20.06.2021)

4. Kabadüz

İlçenin tarihi M.Ö.8.yüzyıla kadar dayanmaktadır. Bölgede yaşayan ilk topluluk Tibaren ve Kalib (Halib) adlarındaki topluluklardır. Bilindiği kadarı ile Kalib'lerin demircilikle uğraştıkları, bölgedeki demir madenlerini işleterek geçimlerini sağladıkları, demircilikte ilerledikleri ve işlemiş oldukları demirleri kolayca satabilmek için sahile kadar indikleri rivayet edilmektedir. Kabadüz bölgesi tarihte birçok devletin ve beyliğin egemenliği altında kalmıştır. Kronolojik sıraya göre: • M.Ö.3. yüz yılda Pont Krallığı'nın • 1142-1172 yılları arası Danişmendliler'in • 1204-1300 yılları arası Trabzon Rum İmparatorluğu'nun • 1344-1421 yılları arası Hacı Emiroğulları Beyliği'nin 1421'den sonra da Osmanlı Devleti'nin egemenliği altında kalmıştır. Kabadüz bölgesi Fatih'in babası Sultan II. Murat tarafından 1421-1451 yılları arası Osmanlı topraklarına katılmıştır. Cumhuriyet Tarihi'nde: Kabadüz 1925 tarihine kadar Karakiraz Köyü'ne bağlı bir mahalle olarak kalmış, 1925'te Karakiraz Köyü'nden ayrılarak "Kabadüz Köyü" adını alarak köy olmuştur. 1931 yılının Mart ayında Ordu Merkez İlçesine bağlı tam teşkilatlı bir Bucak yapılmıştır. Kabadüz 30 Aralık 1987 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile, Başköy'ün de Kabadüz'e katılmasıyla 1989 tarihinden itibaren faaliyete geçmek üzere, belediye teşkilatına kavuşarak Kabadüz Belediyesi kurulmuştur (<http://www.ordu.gov.tr/kabaduz> , Erişim Tarihi 14.06.2021).

Kabadüz'ün batısında Ulubey, doğusunda Giresun ilinin Bulancak ilçesi, kuzeyinde Ordu ilinin Altınordu ilçesi ve güneyinde ise Mesudiye bulunmaktadır.

Kabadüz'de Karadeniz ikliminin hâkim olduğu görülmektedir (Tabi bu durum yaylalara doğru yükseldikçe değişiklik göstermektedir). Kışları kıyı ilçelerine göre daha soğuk, yazları ise ılıktır. Hemen her ay yağışlıdır.

İlçenin ekonomisi üzerinde tarım ve hayvancılığın etkisi görülür. Tarım ürünleri arasında en önemli ürün ise fındıktır. Hayvancılık alanında ise inek, koyun ve keçi besiciliği ön plana çıkmaktadır.

Kabadüz Ordu'dan 21 km uzaklıkta bulunmaktadır. İlçe nüfusu 2020 verilerine göre; 4.452 erkek ve 3.823 kadın olmak üzere 8.275 nüfusa sahiptir (<https://www.nufusu.com/ilce/kabaduz>, Erişim Tarihi 20.06.2021).

5. Kabataş

Kabataş İlçesi önceleri Aybastı ile birlikte Gölköy'e bağlı bir köydür. 1971'de Ardıç, Belen, Yeniceli ve Eceli köylerinin Kabataş ile birleşmesi sonucunda Kabataş Beldesi kuruldu (<https://ordu.ktb.gov.tr/TR-106766/kabatas.html>, Erişim Tarihi 14.06.2021).

İlçenin doğusunda Gölköy, batısında Korgan, kuzeyinde Çatalpınar, güneyinde Aybastı bulunmaktadır.

Kabataş'ta Karadeniz iklimi boy göstermektedir. Kabataş'ta da kıyı ilçelerine göre kışın daha serin ve soğuk, yazları ise ılık geçmektedir. Her ay yağışlı geçmektedir.

İlçenin ekonomisi ise tarım ve hayvancılık üzerinden gerçekleştirilmektedir. Tarımda fındık ön planda olmak üzere; arpa ve mısır üretimi yapılmaktadır. Hayvancılık üretiminde inek ve koyun yetiştiriciliği görülmektedir.

Kabataş Ordu'dan 78 km uzaklıktadır. İlçe nüfusu 2020 verilerine göre; 5.223 erkek ve 5.216 kadın olmak üzere toplam 10.439 nüfusa sahiptir (https://www.nufusu.com/ilce/kabatas_ordu, Erişim Tarihi 20.06.2021).

6. Mesudiye

20. yüzyılda yapılan arkeolojik araştırmalar Anadolu'nun çok eski bir yerleşim bölgesi olduğunu ortaya koymaktadır. Mesudiye M.Ö.II. binin başlarında Anadolu'da hükümlen olan Hitit ve Urartu Krallıkları'nın sınırı içinde görülmektedir. M.Ö. 670 yıllarında bölgemize Miletoslular hâkim olmuşlardır. Miletoslular daha sonraki yıllarda Pontuslularla içiçe yaşayarak onlarla bütünleşmişlerdir. Pontus kralının M.Ö.63-88 yıllarında Romalılar'a yenilmesiyle bu bölge Roma İmparatorluğu'nun bir eyaleti haline gelmiştir. Bölgeye Türkler ilk defa Kavimler Göçü esnasında gelmeye başlamışlardır (M.S.450). Ancak bu yerleşimin sınırları ve mahiyeti hakkında bilgiler çok sınırlıdır. Anadolu Selçuklularından sonra, Danişment Gazi'nin kendi adıyla kurduğu Danişmentli

Devleti'nin fetihleriyle, yöremiz Türk-İslam hakimiyetine girdi (1095-1175). Moğollar'la Selçuklular arasındaki Köseadağ Savaşı'ndan sonra bu yöre İlhanlılar'ın eline geçmiştir. 1344 yılında İlhanlılar'ın hakimiyetinin sona ermesiyle Oğuz boyları Anadolu'nun çeşitli yerlerinde bağımsız yönetimler kurmaya başlamışlardır. 1300'lü yıllarda Oğuz Çepni beylerinden Hacıemiroğulları tarafından fethedilmiştir. Hacıemiroğulları'nın fethiyle birlikte bu bölgeye Oğuzlar'ın Çepni, Döğer, Eymür, Karkın, Ala-yuntlu, Bayındır ve İğdir boyları yerleşmiştir. Bu boylar çoğu yere kendi isimlerini, fethihte yararlılık gösteren askerlerin ya da komutanların ismini vermişlerdir. Mesela İğdir Dağı ismini İğdir boyundan, Musalı köyü ismini bu köyü fetheden komutandan almıştır. 1427 yılında Osmanlılar bu bölgeyi ele geçirmişlerdir. Hacıemiroğulları'nın bu bölgeyi fethiyle yönetim Türklerin eline geçmiştir. Türklerin engin hoşgörüsü sayesinde bu bölgedeki Rumlar çok rahat bir hayat sürmüşlerdir. Dini hayatlarına karışılmayan bu insanlar demokratik haklarını kullanarak din değişikliğine kesinlikle gitmemişlerdir (<http://www.mesudiye.gov.tr/tarihce> , Erişim Tarihi 14.06.2021).

İlçenin doğusunda Kabadüz ve Giresun ilçesi Şebinkarahisar, kuzeyinde Ulubey, kuzeybatısında Gölköy ve Tokat ilçesi Reşadiye, güneyinde ise Giresun ilçesi Koyulhisar yer almaktadır.

Mesudiye'de diğer üç ilçede olduğu gibi Karadeniz iklimi görülür ancak kışları hava sıcaklığı oldukça düşer. Her mevsim yağış görülür.

İlçenin ekonomisi de tarım ve hayvancılık üzerinedir. Tarım üretiminde arpa, kuşburnu ve mercimek ön planda yer almaktadır. Hayvancılıkta inek ve koyun üretimi görülmektedir.

Mesudiye Ordu'dan 114 km uzaklıktadır. 2020 verilerine göre; 7.508 erkek ve 6.981 kadın olmak üzere toplam 14.489 nüfusu vardır (<https://www.nufusu.com/ilce/mesudiye>, Erişim Tarihi 20.06.2021).

7. Ordu İli ve İlçeleri Üzerine Yapılmış Ağız Çalışmaları

7.1. Kitaplar

AYDIN, Mehmet (2002), Aybastı Ağızı, TDK Yayınları, Ankara.

CAFEROĞLU, Ahmet (1994), Kuzey Doğu İllerimiz Ağızlarından Toplamalar, TDK Yayınları, Ankara.

ÇEBİ, Sıtkı (2000), Ordu Şehri Hakkında Derlemeler ve Hatıralar, Orsev Yayınları, Ordu.

ÇEBİ, Sıtkı (2006), Ordu Ağızı Derlemeleri, Ordu İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları, Ordu.

DEMİR, Necati (2001), Ordu İli ve Yöresi Ağızları, TDK Yayınları, Ankara.

KARAHAN, Leyla (1996), Anadolu Ağızlarının Sınıflandırılması, TDK Yayınları, Ankara.

KÜÇÜK, Salim; ATEŞ, Mümin (2017), Ordu Ağızı Söz Varlığı, Gece Kitaplığı, Ankara.

7.2. Lisans ve Yüksek Lisans Tezleri

ACAR, Cemal (1970), Ordu Vilayeti Ağızı, İstanbul Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü Türk Dili mezuniyet tezi, İstanbul.

ALBAYRAK, Osman (2011), Ordu İlinin Resmi Kaynaklardaki Yer Adları Üzerine İncelemeler, Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ordu.

ALAP, Ülker, Perşembe Ağızı/ORDU (tarihsiz) Ankara Üniversitesi DTCE Türk Dili Mezuniyet Tezi, Ankara.

ATACIK, Ahmet (2000), Ünye İlçesi İnkur Beldesi Ağızı, Muğla.

AYDIN, Mehmet (1992), Aybastı Ağızı, Marmara Üniversitesi Türk Dili Doktora Tezi, İstanbul.

BELİKIRIK, Olcay (1960), Ordu Vilâyeti Ağızı, İstanbul Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü Türk Dili Mezuniyet Tezi, İstanbul.

CAN, Meral (tarihsiz), Ordu Ağızı, Ankara Üniversitesi Türk Dili Mezuniyet Yezi, Ankara

DOĞAN, Nuh (2006), Adbilim Açısından Samsun, Ordu ve Sinop Ağızlarında Armut, Elma ve Erik Adları, Ondokuzmayıs Üniversitesi Türk Dili Yüksek Lisans Tezi, Samsun.

ERDİM, Zekeriya (tarihsiz) Ordu (Mesudiye) Ağızı ve Dil İncelemesi, İstanbul Üniversitesi Türk Dili Mezuniyet Tezi, İstanbul.

FURTUN, Fulya (tarihsiz) Ordu İli Merkez Ağızları, Atatürk Üniversitesi Türk Dili mezuniyet tezi, Erzurum.

KARAMAN, Sibel (tarihsiz), Ordu Merkez Ağızı, Cumhuriyet Üniversitesi Türk Dili mezuniyet tezi, Sivas.

KURUL, Işıl (tarishsiz), Aybastı Ağızı/ORDU/, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Türk Dili Mezuniyet Tezi, Samsun.

ORAK, Ömer (2014) Sözcükbilim Açısından Ordu Ağızı ile İlgili Popüler Yayınlar, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Samsun.

ÖZÇETİN, Sezai (tarihsiz), Ulubey Ağızı/ORDU/, Ankara Üniversitesi Türk Dili Mezuniyet Tezi, Ankara.

TAŞKIN, Üzeyir (tarihsiz), Geyikçeli Ağızı/Fatsa- ORDU/, İstanbul Üniversitesi Türk Dili mezuniyet tezi, İstanbul.

7.3. Makaleler

AYDIN, Mehmet (2006), ‘Adbilim Açısından Ordu ve Samsun Ağızlarındaki Bazı Lakaplar’, *Türk Dilleri Araştırmaları*, İstanbul, C.16, s.25-47

AYDIN, Mehmet (2008), ‘Ordu ve Yöresi Ağızlarında Armut Adları’, *Turkish Studies International Periodical For the Languages Litarature and History of Turkish or Turkic*, Volume 3/3, Spring

KÜÇÜK, Salim (2015), ‘Ordu Ağızında Kelime Grubu Yapısındaki Deyimlerde Yapı Anlam ve Köken Bilgisi’, *The Journal of Academic Social Science Studies International Journal of Social*.

İNCELEME

1. SES BİLGİSİ

1.1. ÜNLÜLER

Teşekkülleri sırasında ses geçidinde belirli hiçbir takıntıya uğramayan, hiç bir engelle karşılaşmayan seslere vokal (ünlü) adı verilir (Ergin, 2013, s.34).

Ordu ili iç bölge ağızlarında sekiz ana ünlüden başka şu ünlüler de bulunmaktadır: á, è, í, ó, ö, ú. Bu ünlülerin dışında derleme yapılan sahada yalnızca Kabataş'ta rastlanan /â/ ünlüsü de tespit edilmiştir.

/á/ : /a/ ile /e/ arasında bir orta damak ünlüsüdür. Kullanım sıklığı orta derecededir. Kullanımı kelime ortasında yaygınlık gösterirken; kelime başı ve sonunda nadiren tespit edilmiştir:

- i. *Kelime başında:* **ácuq** 'azıcık' (920); **áskiden** 'eskiden' (570).
- ii. *Kelime ortasında:* **aláktirik** 'elektrik' (1122); **atás** 'ateş' (634); **bárabar** 'beraber' (159); **biráz** 'biraz' (181); **normál** 'normal' (565).
- iii. *Kelime sonunda:* **uzunisáye** 'uzunisa+ya' (513); **vardiyá** 'vardiye' (1379).

/â/ : a ile o arasında, hafif yuvarlaklaşmış bir â ünlüsüdür. â ünlüsü derleme yapılan bölgelerde sadece Kabataş'ta bir kelime de görülmüştür:

pâdidis 'patates' (1060).

/è/ : /e/ ile /i/ arasında dar ve kapalı bir e ünlüsüdür. Genellikle /y/ ve /g/ sesinin etkisiyle ortaya çıkmış ve kullanımı yaygındır:

- i. *Kelime başında:* **érkekler** 'erkekler' (1249); **èşi** 'eşi' (82); **évdeyse** 'evdeyse' (1179); **èyi** 'iyi' (111); **èyidür** 'iyidir' (469).
- ii. *Kelime ortasında:* **dèye** 'diye' (1024); **domatès** 'domates' (795); **fèlan** 'falan' (387); **gèce** 'gece' (1330); **gèldüg** 'geldik' (1320).
- iii. *Kelime sonunda:* **baḥceye** 'bahçeye' (509); **cepèye** 'cepheye' (310); **tencerèye** 'tencereye' (735); **türbèyi** 'türbeyi' (1110); **ümrèye** 'umreye' (1043).

/i/ : /ɪ/ ile /i/ arası bir ünlüdür. Daha çok /y/ sesinin inceltici etkisiyle ortaya çıkar. Derleme yapılan bölge ağızında bu sese çok sık rastlanılmıştır. Kelime başında birkaç kelime tespit edilmiştir:

- i. *Kelime başında:* **ıķı** ‘iki’ (369); **ıstanbul** ‘istanbul’ (1225); **ışında** ‘işinde’ (201).
- ii. *Kelime ortasında:* **amıca** ‘amca’ (1657); **ayrıldı** ‘ayrıldı’ (691); **başış** ‘bahşış’ (804); **dızılmış** ‘dizilmiş’ (694); **lıra** ‘lira’ (1340).
- iii. *Kelime sonunda:* **aynı** ‘aynı’ (576); **baħçıya** ‘bahçeye’ (563); **başlıyo** ‘başlıyor’ (647); **turkıyı** ‘türküyü’ (1350); **yanı** ‘yani’ (1559).

/ó/ : /o/ ile /ö/ arası bir ünlüdür. Bölge ağızında bu sesin kullanımı yaygındır. Kelime sonunda bir kelime tespit edilmiştir. Leyla Karahan *Anadolu Ağızlarının Sınıflandırılması* adlı eserinde bu sesin Ordu ağızlarında duyulmadığını belirtir (Karahan, 2017, s.167). Çalışmamızda bu ses tespit edilmiştir.

- i. *Kelime başında:* **óle** ‘öyle’ (215); **ómür** ‘ömür’ (805); **óndan** ‘ondan’ (109); **ónlar** ‘onlar’ (64); **óyle** ‘öyle’ (685).
- ii. *Kelime ortasında:* **bóle** ‘böyle’ (1123); **gór-** ‘gör-’ (1290); **góz** ‘göz’ (1303); **kórebe** ‘kórebe’ (1185); **kóy** ‘köy’ (12).
- iii. *Kelime sonunda:* **dódü** ‘dövdü’ (75).

/ò/ : /o/ ile /u/ arası bir ünlüdür. Kullanım alanı incelenen bölgelerde yaygındır. Kelime sonunda birkaç kelime tespit edilmiştir:

- i. *Kelime başında:* **òķarıydı** ‘yukarıydı’ (874); **òndan** ‘ondan’ (21); **òrdan** ‘oradan’ (5); **òrıya** ‘oraya’ (1320); **òynarduķ** ‘oynardık’ (898).
- ii. *Kelime ortasında:* **betón** ‘beton’ (446); **bóralar** ‘buralar’ (875); **çòķ** ‘çok’ (1102); **doķdór** ‘doktor’ (624); **gólay** ‘kolay’ (493).
- iii. *Kelime sonunda:* **aó** ‘ona’ (804); **ó** ‘o’ (804); **yó** ‘yok’ (1087).

/ô/ : /ö/ ile /ü/ arası bir ünlüdür. Kullanım sıklığı orta derecededir. /ô/ ünlüsüne bölge ağızında kelime ortasında daha sık rastlanılmıştır. Kelime sonunda bir kelime tespit edilmiştir:

- i. *Kelime başında:* **ôle** ‘öyle’ (35); **ôrtesi** ‘ertesi’ (232); **ôyle** ‘öyle’ (13).

ii. *Kelime ortasında:* **böyü-** ‘büyü-’ (813); **deöl** ‘değil’ (1314); **göre** ‘göre’ (57); **köpeg** ‘köpek’ (1524); **şöyle** ‘şöyle’ (932).

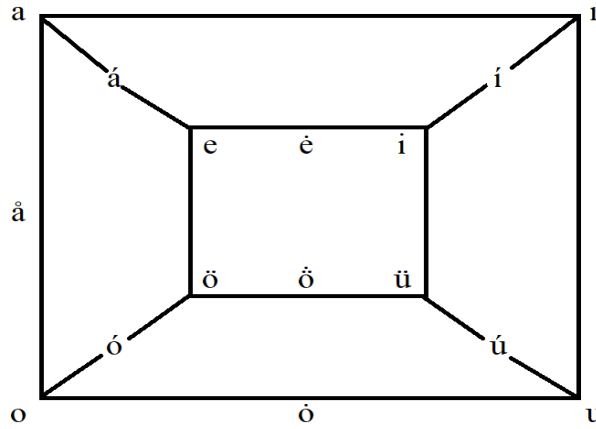
iii. *Kelime sonunda:* **ölöymüş** ‘öyleymiş’ (1250).

/ú/: /u/ ile /ü/ arası bir ünlüdür. Kullanım alanı yaygındır. Genellikle /k/, /g/, /ğ/ seslerine bağlı olarak ortaya çıktığı görülür. Kelime başı ve sonu kullanımı olarak nadiren tespit edilmiştir. Leyla Karahan *Anadolu Ağzlarının Sınıflandırılması* adlı eserinde bu sesin Ordu ağızlarında duyulmadığını belirtir (Karahan, 2017, s.167). Çalışmamızda bu ses tespit edilmiştir:

i. *Kelime başında:* **úçu** ‘üçü’ (191); **úzerinde** ‘üzerinde’ (278).

ii. *Kelime ortasında:* **bugún** ‘bugün’ (284); **çúrur** ‘çürür’ (199); **dúşman** ‘düşman’ (1287); **gúbresi** ‘gübresi’ (1072); **gúzey** ‘kuzey’ (312).

iii. *Kelime sonunda:* **dördúncú** ‘dördüncü’ (310); **geçerlú** ‘geçerli’ (338); **sevgúlúm** ‘sevgilim’ (1750).

Ordu İli İç Bölge Ağzlarındaki Ünlüleri Gösteren Sema

1.1.1. Uzun Ünlüler

1.1.1.1. Ünsüz Düşmesine Bağlı Uzun Ünlüler

Derleme yapılan sahada ünsüz düşmesine bağlı uzun ünlüler görülmektedir. Derlenen metinlerde bazı kelimelerde /ğ/, /h/, /n/, /v/, /y/

düşmelerinden dolayı uzun ünlü olayının meydana geldiğini görmekteyiz. Bu tür uzun ünlülere derleme yapılan bölge ağızlarında yaygın bir şekilde rastlamaktayız:

/h/ düşmesiyle:

allā ‘allah’ (195); **bāṣiṣ** ‘bahşiş’ (803); **zabānan** ‘sabahleyin’ (363)

/n/ düşmesiyle:

sōra ‘sonra’ (109); **yalōz** ‘yalnız’ (840).

/v/ düşmesiyle:

dōyon ‘dövüyorsun’ (73); **mēsīm** ‘mevsim’ (554).

/y/ düşmesiyle:

bōle ‘böyle’ (654); **ōle** ‘öyle’ (237); **sōle-** ‘söyle-’ (1054).

1.1.1.2. Hece Kaynaşmasına Bağlı Uzun Ünlüler

/-h-/ , /ğ/ , /-r-/ sesleriyle başlayan bazı hecelerin düşmesiyle kendinden önce ünlüyü uzatma olayıdır. Derleme yapılan bölge ağızında yaygın olarak görülür:

āsı kesme ‘arası kesme’ (1190); **āz** ‘ağız’ (1584); **āların** ‘ağaların’ (1783); **dā** ‘daha’ (28); **ī** ‘iyi’ (604); **sabā** ‘sabaha’ (1535); **mālle** ‘mahalle’ (694).

Gelecek zaman ve şimdiki zaman eklerinde bu olaylara sık rastlanır:

bulacān ‘bulacaksın’ (124); **ğoruyacāz** ‘koruyacağız’ (290); **yaşayabilecēmiz** ‘yaşayabileceğimiz’ (333); **gidecēmiz** ‘gideceğimiz’ (271); **anladīm** ‘anlatıyorum’ (594); **asīduğ** ‘asıyorduk’ (1370); **ğalkamīn** ‘kalkamıyorsun’ (414); **gidebiliyōm** ‘gidebiliyorum’ (935).

1.1.2. İkiz Ünlüler

1.1.2.1. Yükselen İkiz Ünlüler

İkinci unsuru birinci unsurundan daha geniş olan ikiz ünlüler, yükselen ikiz ünlüler şeklinde adlandırılır (Aydın, 2002, s.16). İnceleme yaptığımız bölgelerde bu kullanım çok yaygın olmamakla birlikte örneğinin görüldüğü kelimelerde /-ğ-/ , /-v-/ ünsüzlerinin düşmesine bağlı meydana gelmektedirler. Mesudiye ve Gölköy ağızlarında bu olaylara rastlanmıştır:

cier ‘ciğer’ (1285); **dier** ‘diğer’ (1703); **yien** ‘yeğen’ (1662); **çual** ‘çual’ (260).

1.1.2.2. Eşit İkiz Ünlüler

Aynı türden iki ünlüden oluşan ikiz ünlülere eşit ikiz ünlüler adı verilir (Aydın, 2002, s.16). İncelenen bölgelerde bu kullanım yaygındır. Bu ses olayı, en çok /-h-/ sesinin düşmesiyle ve ayrıca /-g-/ , /-ğ-/ , /-m-/ , /-n-/ , /-v-/ seslerinin de düşmesine bağlı olarak meydana gelmiştir:

maabbeT ‘muhabbet’ (1782); **raad** ‘rahat’ (1465); **toom** ‘tohum’ (1377); **boon** ‘bugün’ (174); **doomlu** ‘doğumlu’ (182); **yoon** ‘yoğun’ (456); **dooz** ‘domuz’ (1528); **düül** ‘dünür’ (1430); **cooz** ‘ceviz’ (897); **taaf** ‘tavaf’ (382).

1.1.2.3. Alçalan İkiz Ünlüler

Baştaki sesin ikinciye göre daha geniş olduğu durumlarda ortaya çıkan ikiz ünlülere alçalan ikiz ünlüler denir (Aydın, 2002, s.16). İncelenen bölgelerde /-ğ-/ , /-h-/ , /-v-/ seslerinin düşmesiyle meydana gelmiştir:

deil ‘değil’ (31); **deül** ‘değil’ (1361); **eitim** ‘eğitim’ (322); **kaıt** ‘kağıt’ (437); **souk** ‘soğuk’ (1426); **saib** ‘sahip’ (1009); **toum** ‘tohum’ (1377); **daul** ‘davul’ (784); **douş-** ‘dövüş-’ (215).

1.1.3. Ünlü Uyumu

1.1.3.1. Kalınlık-İncelik Uyumu (Büyük Ünlü Uyumu)

1.1.3.1.1. İlerleyici Benzeşme Yoluyla

Derleme yapılan bölgelerde ilerleyici benzeşme yoluyla meydana gelen değişimlere genellikle /e/ > /a/ değişmesi sonucu; yani ince sesin kalınlaşmasına bağlı olarak ortaya çıktığı görülür. Gölköy hariç diğer derleme yapılan bölge ağızlarında bu olaya rastlanmıştır:

habar ‘haber’ (955); **ataş** ‘ateş’ (932); **bağca** ‘bahçe’ (1712); **barabar** ‘beraber’ (658).

1.1.3.1.2. Gerileyici Benzeşme Yoluyla

İncelenen bölge ağızında gerileyici benzeşme yoluyla meydana gelen ünlü uyumlarına genellikle /a/ > /e/ değişimine bağlı; yani kalın sesin incilmesi sonucu

olarak meydana gelmektedir. Kabataş hariç diğer bölge ağızlarında bu olay meydana gelmiştir:

dene ‘tane’ (12); **bürün** ‘bugün’ (1810); **lahani** ‘lahana’ (1764); **fiyed** ‘fiyat’ (671).

1.1.4. Kalınlık-İncelik Uyumunun Değişmesi

1.1.4.1. Geniş Zaman Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler

Derleme yapılan bölgelerde geniş zaman ekinin kullanımında kalınlık-incecik uyumunu değiştirdiğine birkaç kelimedede rastlamaktayız. Bu uyumsuzluğa Mesudiye’de rastlanmamıştır:

ūraşiruK ‘uğraşırız’ (717); **yedüruruK** ‘yediririz’ (180); **ğuderduk** ‘güderdik’ (1194).

1.1.4.2. Bilinen Geçmiş Zaman Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler

Bilinen geçmiş zaman ekindeki uyumsuzluk, ele alınan bölge ağızında yaygın bir şekilde görülmektedir:

bakdim ‘baktım’ (214); **gelduK** ‘geldik’ (325); **yabdim** ‘yaptım’ (209); **yıKdi** ‘yıktı’ (716); **baddi** ‘battı’ (712); **yiYkidum** ‘yıkadım’ (1600).

1.1.4.3. Öğrenilen Geçmiş Zaman Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler

Öğrenilen geçmiş zaman ekinin kullarımdaki uyumsuzluk derleme yapılan bölge ağızında yalnızca Kabadüz’de {-miş-}, {-miş-} eklerinde görülmektedir. İnce ünlü kelimelere eklenen {-miş-} eki ve kalın ünlü kelimelere eklenen {-miş-} eki bazı kelimelerde kalınlık-incecik uyumunu değiştirmiştir:

yabmişlar ‘yapmışlar’ (689); **ğalmiş** ‘kalmış’ (685); **dağmişlar** ‘takmışlar’ (704).

1.1.4.4. Gelecek Zaman Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler

Bölge ağızındaki kelimelerde kalın ünlü fiillerden sonra gelen ince ünlü gelecek zaman eki ve ince ünlü fiillerden sonra gelen kalın ünlü gelecek zaman eklerini alarak kalınlık-incecik uyumunu değiştirdiği görülür:

dovecen ‘döveceksin’ (74); **vericāz** ‘vereceğiz’ (1072); **yediricām** ‘yedireceğim’ (179); **yazcekler** ‘yazacaklar’ (1136); **olicaK** ‘olacak’ (535).

1.1.4.5. /-ken/, /-ınca/ Zarf Fiil Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler

Zarf fiil ekinin kalınlık-incelik uyumunu değiştirdiği örnekler sadece Kabataş ve Kabadüz ilçelerinde birkaç kelimedede görülmüştür:

uyurken ‘uyurken’ (413); **bozinca** ‘bozunca’ (1001); **ğalkınca** ‘kalkınca’ (414); **başlarken** ‘başlarken’ (481); **oçurken** ‘okurken’ (424).

1.1.4.6. Çokluk Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler

Bölge ağzında {-lar}, {-ler} çokluk ekinin bu uyumu değiştirdiği örneklerle rastlanır. Çokluk ekinin, kalın ünlülü kelimelere ince olarak {-ler}, ince ünlülü kelimelere kalın olarak {-lar} eklenerek bu uyumsuzluğu meydana getirmektedir:

ğozler ‘gözler’ (1159); **ğucleri** ‘güçleri’ (344); **beklīlar** ‘bekliyorlar’ (388); **bişürilar** ‘pişiriyorlar’ (115); **istīlar** ‘istiyorlar’ (485); **sölīlar** ‘söylüyorlar’ (1200).

1.1.4.7. Olumsuzluk Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler

Ele alınan metinlerde olumsuzluk ekinin kullanımına bağlı uyumsuzluklar görülmektedir. Daha çok {-mı-}, {-mi-} ekinin kullanımına bağlı olarak ortaya çıktığı görülür:

bilmıyım ‘bilmiyorum’ (31); **almıyon** ‘almıyorsun’ (1068); **yāmiyo** ‘yağmıyor’ (1471); **yapamıyım** ‘yapamıyorum’ (966); **yazmiyo** ‘yazmıyor’ (85); **çıkmi** ‘çıkıyor’ (28)

1.1.4.8. İsimden İsim Yapma Eklerinin Kullanımında Görülen Değişimler

Bölge ağzında isimden isim yapma ekinin kullanılarak; kalınlık-incelik uyumunu değiştirdiği durumlar görülür. Kalın ünlülü kelimelere ince ünlülü ekler gelerek veya ince ünlülü kelimelere kalın ünlülü ekler gelerek bu uyumu değiştirdiği örneklerle rastlanmaktadır:

bazarlık ‘pazarlık’ (670); **burali** ‘buralı’ (1065); **hayvancılık** ‘hayvancılık’ (184); **yaşhlık** ‘yaşlılık’ (188); **avcilig** ‘avcılık’ (694); **yaylacilik** ‘yaylacılık’ (710).

1.1.4.9. Kökte Ünlü Değişmesine Dayanan Büyük Ünlü Uyumu

İncelediğimiz bölgelerde kalın sırada yer alan birkaç kelime ince sıraya geçmiştir. Bunlardan; **emme** ‘ama’ (500) kelimesi Kabadüz’de, **misir** ‘mısır’ (1102) kelimesi de Kabataş’ta görülmüştür.

Bir kelime de ince sıradan kalın sıraya geçmiştir. Bu kelime de Kabataş’ta tespit edilmiştir: **cooz** ‘ceviz’ (897).

1.1.5. Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu (Küçük Ünlü Uyumu)

Düzlük-yuvarlaklık uyumu bir kelimedeki vokallerin düzlük yuvarlaklık bakımından birbirine uymasındır (Ergin, 2013, s.72). Bu uyumda düz ünlülerden sonra yuvarlak ünlüler gelmez. Yuvarlak ünlülerden sonra ise sadece {a, e, o, ö} gelebilir. İncelediğimiz bölgelerde bu uyum çok sağlam değildir:

ori ‘ora’ (1478); **peynür** ‘peynir’ (7); **pezük** ‘pezik’ (585); **daru** ‘darı’ (852); **ölmüş** ‘ölmüş’ (58); **söyli-** ‘söyle-’ (1022).

1.1.5.1. Düzlük-Yuvarlaklık Uyumunun Değişmesi

Derleme yapılan bölge ağzında; şimdiki zaman eki, geniş zaman eki, görülen geçmiş zaman eki, öğrenilen geçmiş zaman eki, isimden isim yapım eklerinde ve olumsuzluk eklerinin kelimeye dahil olmasıyla düzlük-yuvarlaklık uyumunda değişimlerin meydana geldiği örnekler vardır.

1.1.5.1.1. Şimdiki Zaman Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler

Şimdiki zaman ekinin bölge ağzında daha çok {-iyo-}, {-iyı-}, {-ıyo-} gibi kullanımlarında düzlük-yuvarlaklık uyumunu değiştirdiği görülmektedir. Düzlük-yuvarlaklık uyumunun kuralında düz ünlülerden sonra düz ünlülerin gelmesi gerektiği için; {-iyo}, {-iyı}, {-ıyo} ekleri gelince bu uyumu değiştirdiği örneklere rastlamaktayız:

dikiyôm ‘dikiyorum’ (844); **döniyon** ‘dönüyorsun’ (678); **duriyim** ‘duruyorum’ (619); **aliyom** ‘alıyorum’ (188); **çalışiyom** ‘çalışıyorum’ (949); **kesiyosun** ‘kesiyorsun’ (1363).

1.1.5.1.2. Geniş Zaman Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler

Geniş zaman ekinin kullanımında bölge ağzındaki düzlük-yuvarlaklık uyumunda değişimler meydana gelmektedir. {-ır-} ve {-ir-} düz ünlülü geniş

zaman eklerinin yuvarlaklaşarak {-ur-} ve {-ür-} şekline gelmesiyle bu uyumda değişimler görülür:

sallanurduK ‘sallanırdık’ (746); **yararlanuruK** ‘yararlanırdık’ (185); **ūraşurduğ** ‘uğraşırdık’ (709); **yazladuruK** ‘yazlatırdık’ (otlatmak) (709); **bilür** ‘bilir’ (319); **gelür** ‘gelir’ (528); **alurum** ‘alırım’ (1334); **verürler** ‘verirler’ (1540).

1.1.5.1.3. Görülen Geçmiş Zaman Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler

Görülen geçmiş zaman ekinin kullanımına bağlı olarak görülen değişimler derlenen metinlerde yaygındır. {-dı-} ve {-di-} ekinin {-du-} ve {-dü-} olarak yuvarlaklaşması sonucu karşımıza çıkmaktadır:

bıraKduğ ‘bıraktık’ (1326); **dikdük** ‘diktik’ (851); **eddüg** ‘ettik’ (713); **evlendüg** ‘evlendik’ (1351); **gelduK** ‘geldik’ (325); **tanişduğ** ‘tanıştık’ (894); **ūraşduğ** ‘uğraştık’ (1467).

1.1.5.1.4. Öğrenilen Geçmiş Zaman Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler

Bölge ağzında öğrenilen geçmiş zaman ekinin kullanımında değişimler meydana gelmektedir. Bu uyumsuzluğa bu bölgelerde çok rastlanılmamaktadır:

etmüşdürüK ‘etmiştirik’ (269); **giTmemüşdürüm** ‘gitmemiştirim’ (746); **ölmüş** ‘ölmüş’ (704); **yaKalamuş** ‘yakalamış’ (1381); **yemüşdür** ‘yemiştir’ (393).

1.1.5.1.5. Gelecek Zaman Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler

Gelecek zaman ekinin kullanımındaki bu uyumsuzluğa Kabadüz ve Mesudiye’de rastlanmazken; Gölköy ve Kabataş’ta nadiren rastlanılmaktadır:

everecük ‘evlendireceğiz’ (889); **sürünicuK** ‘sürüneceğiz’ (333).

1.1.5.1.6. İsimden İsim Yapma Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler

İsimden isim yapma eklerinin kullanımında incelenen bölgelerde değişimlerin meydana geldiği görülür. Genellikle düz ünlülü kelimelere yuvarlak ünlülü ekler gelerek bu değişimler ortaya çıktığı görülür:

önemlü ‘önemli’ (135); **ğalibcılıK** ‘kalıpcılık’ (194); **hayvanculuk** ‘hayvancılık’ (185); **incecüg** ‘incecik’ (19); **ameriğalu** ‘amerikalı’ (330); **yaralu** ‘yaralı’ (1401); **yaşlu** ‘yaşlı’ (1086); **bolluK** ‘bolluk’ (475).

1.1.5.1.7. Olumsuzluk Ekinin Kullanımında Görülen Değişimler

Olumsuzluk ekinin kullanımına bağlı olarak görülen değişimler çok yaygın değildir ancak; olumsuzluk ekinden dolayı meydana gelen değişmelerde, olumsuzluk ekinden sonra şimdiki zaman ekinin kullanıldığına rastlanmaktadır:

olmiya ‘olmuyor’ (7); **okumī** ‘okumuyor’ (243); **ğoymiyom** ‘koymuyorum’ (603); **tanimüyum** ‘tanımıyorum’ (409); **yıkamuyuĶ** ‘yıkamıyoruz’ (598); **olmıyasıya** ‘olmayasıya’ (1405); **olmiyı** ‘olmuyor’ (1230).

1.1.6. Ünlü Değişmeleri

Bölge ağızında derlenen metinlerde çok yaygın bir şekilde ünlü değişimlerinin meydana geldiğini görülür. Bu değişimler ele alınan bölge ağızlarının tümünde de mevcuttur.

1.1.6.1. Kalın Ünlülerin İncelmesi

1.1.6.1.1. /a/ > /e/ değişmesi

Derleme yapılan bölgelerde bu değişime Mesudiye’de rastlanılmazken; diğer bölge ağızlarında ise bu değişime nadiren rastlanmıştır. /a/ > /e/ değişmesine kelime başında rastlanmamıştır. Birden fazla heceli kelimelerde bu ses olayı tespit edilmiştir:

- i. *Kelime ortasında:* Bu değişim daha çok alıntı kelimelerde ilerleyici ve gerileyici benzeştirme yollarıyla yapılmıştır:
fiyed ‘fiyat’ (671); **enteri** ‘entari’ (1251); **felan** ‘falan’ (221); **patetes** ‘patates’ (64).
- ii. *Kelime sonunda:* Kelime sonundaki /a/ > /e/ değişimine tek kelimedede rastlanmıştır:
ğarerince ‘kararınca’ (1058)

1.1.6.1.2. /a/ > /á/ değişmesi

Yukarıda belirttiğimiz /a/ > /e/ değişmesinin tamamlanamayarak yarım kalması sonucu ortaya çıkmış bir değişmedir. Kelime sonunda /-y-/ ve /-s-/ ünsüzlerinin etkisiyle bu değişim tespit edilmiştir:

- i. *Kelime başında:* Kelime başı değişmesinin sadece iki kelimedede meydana geldiği görülmektedir.
ácuĶ ‘azıcık’ (920); **áski** ‘eski’ (570).

- ii. *Kelime ortasında:* **sáde** ‘sade’ (1438); **hastáni** ‘hastane’ (861); **gál-** ‘kal-’ (1438); **fálen** ‘falan’ (1202); **biráz** ‘biraz’ (181).
- iii. *Kelime sonunda:* Bu değişim kelime sonlarında /-y-/ ve /-s-/ sesinin inceltici etkisiyle meydana gelmiştir: **evliyá** ‘evliya’ (501); **uzunisá** ‘uzunisa’ (513); **vardıyá** ‘vardiya’ (1379).

1.1.6.1.3. /ı/ > /i/ değişmesi

Kelime ortasında ve kelime sonunda bu değişim bölge ağzında yaygınlık göstermiştir. Kelime ortası /ı/ > /i/ değişmesi genellikle kelimelere gelen ekler sayesinde ortaya çıktığı görülür:

- i. *Kelime başında:* Kelime başında /ı/ > /i/ değişmesi Kabadüz’de bir kelime tespit edilmiştir:
islan- ‘ıslan-’ (199)
- ii. *Kelime ortasında:* Kelime ortasında bu değişimin daha çok kelimeye gelen ekler sayesinde ortaya çıktığı tespit edilmiştir:
misir ‘mısır’ (643); **olamiya** ‘olamıyor’ (110); **sallanisun** ‘sallanıyorsun’ (1371); **şipiradağ** ‘şipiradak’ (866); **taniş-** ‘tanış-’ (1206); **yaşlılık** ‘yaşlılık’ (189).
- iii. *Kelime sonunda:* Bu değişimin kelime sonunda isimden isim yapma ekiyle meydana geldiği durumlar daha yaygındır:
alci ‘alıcı’ (411); **ameliyadli** ‘ameliyatlı’ (918); **nasi** ‘nasıl’ (214); **sallanti** ‘sallantı’ (714).

1.1.6.1.4. /ı/ > /i/ değişmesi

Bu değişim /ı/ > /i/ değişmesinin tam olarak gerçekleşmemesi sonucu yarıda kalmasıyla /ı/ > /i/ değişmesi meydana gelmektedir. Bu değişime Gököy ağzında rastlanmamıştır. Bu değişime kelime başında görülmez. Birden fazla heceli kelimelerde yaygınlık gösterir:

- i. **Kelime ortasında:** Ele alınan bölge ağzında kelime ortasında bu değişim yaygındır: **sarıl-** ‘sarıl-’ (483); **sırt** ‘sırt’ (714); **yıka-** ‘yık-’ (599); **sulanıyı** ‘sulaniyor’ (557); **alış-** ‘alış-’ (824); **ğalmıyo** ‘kalmıyor’ (1724).
- ii. **Kelime sonunda:** Kelime sonunda bu değişim kelime ortasındaki kadar yaygınlık göstermemiştir:
nası ‘nasıl’ (1142); **tarlayı** ‘tarlayı’ (582)

1.1.6.1.5. /o/ > /ó/ değişmesi

/o/ > /ó/ değişmesi bölge ağzında bazen tamamlanamayarak yarım kalır ve /o/ > /ó/ değişmesi ortaya çıkmaktadır. Bölge ağzında /o/ > /ó/ değişmesinden kaynaklı /ó/ kullanımı yaygın değildir. Genellikle Gólköy ağzında bu değişime rastlanır ancak Kabadüz’de de bir kelimedede bu değişim söz konusudur. Bu değişim kelime sonunda tespit edilmemiştir:

i. *Kelime başında:* **óndan** ‘ondan’ (109); **ónlar** ‘onlar’ (64); **ónlarnan** ‘onlarla’ (571).

ii. *Kelime ortasında:* **dóri-** ‘doğra-’ (21); **kóra** ‘kore’ (344).

1.1.6.1.6. /u/ > /ú/ değişmesi

/u/ > /ú/ değişiminin tamamlanamayarak yarıda kalması sonucu /u/ > /ú/ değişiminin meydana çıkma olayıdır. Bölge ağzında /u/ > /ú/ değişmesi yalnızca kelime ortasında görölmektedir. Mesudiye ağzında bu değişime rastlanmamıştır:

gúzey ‘kuzey’ (312); **fasúlye** ‘fasulye’ (696); **çilbúr** ‘çilbur’ (737); **búrlar** ‘buralar’ (712); **úsúl** ‘usul’ (5); **goyún** ‘koyun’ (738); **gún** ‘gün’ (970).

1.1.6.2. İnce Ünlülerin Kalınlaşması

1.1.6.2.1. /e/ > /a/ değişmesi

Bölge ağzında /e/ > /a/ değişmesinin çoğunlukla alıntı kelimelerde meydana geldiği görölr. Kelime başında bu değişime rastlanmamıştır. Kelime sonunda ise bir kelimedede tespit edilmiştir:

i. *Kelime ortasında:* **ataş** ‘ateş’ (536), (932); **habar** ‘haber’ (955); **barabar** ‘beraber’ (56); **alağtirik** ‘elektirik’ (1123); **merduvan** ‘merdiven’ (1734).

ii. *Kelime sonunda:* **bahca** ‘bahçe’ (1712).

1.1.6.2.2. /e/ > /á/ değişmesi

/e/ > /a/ değişmesinin yarıda kalması sonucunda ortaya çıkmış bir ses olan /á/ sesi bölge ağzında /e/ > /á/ geçişlerinde çok sık kullanılmamıştır. Mesudiye hariç diğer derleme yapılan bölgelerde bu değişmelere rastlanmıştır. Kelime sonunda bu değişime rastlanmamaktadır. Birden fazla heceli kelimelerde ve alıntı kelimelerde yaygınlık göstermiştir:

- i. *Kelime başında:* Bu değişime kelime başında Kabadüz’de bir kelime de rastlanılmıştır:
áski ‘eski’ (570).
- ii. *Kelime ortasında:* **aláktirik** ‘elektrik’ (1122); **atáš** ‘ateş’ (634); **bárabar** ‘beraber’ (159).

1.1.6.2.3. /i/ > /ı/ değişmesi

Bu değişim derleme yapılan bölgede çok yaygınlık göstermez. Kabataş hariç diğer bölgelerde bu değişime örnek birkaç kelime vardır:

- i. *Kelime başında:* Kelime başında bu değişime Mesudiye ağzında bir kelimedede rastlanmıştır:
ıstanbul ‘istanbul’ (1804).
- ii. *Kelime ortasında:* Kelime ortasında bu değişime Gölköy ağzında bir kelimedede rastlanır:
faķır ‘fakir’ (126).
- iii. *Kelime sonunda:* **camı** ‘cami’ (60); **hanı** ‘hani’ (126); **ıķı** ‘iki’ (369).

1.1.6.2.4. /i/ > /ı/ değişmesi

Bu değişim /i/ > /ı/ değişmesinin yarıda kalması sonucu /i/ > /ı/ değişmesi meydana gelmiştir. Bu değişim incelenen bölgelerde yaygındır:

- i. *Kelime başında:* **ıķı** ‘iki’ (369); **ış** ‘iş’ (201).
- ii. *Kelime ortasında:* **hatırlıyım** ‘hatırlıyorum’ (1254); **hesabıyınen** ‘hesabıyla’ (584); **lıra** ‘lira’ (1340); **başış** ‘bahşış’ (804); **bın** ‘bin’ (217); **geçmiş** ‘geçmiş’ (1351).
- iii. *Kelime sonunda:* Kelime sonunda bu değişim bir kelimedede Mesudiye’de tespit edilmiştir:
yanı ‘yani’ (1559).

1.1.6.2.5. /ö/ > /o/ değişmesi

/ö/ > /o/ değişmesine kelime başı ve kelime ortasında meydana gelirken, kelime sonunda bu değişme görülmemiştir. Mesudiye hariç diğer derleme yapılan bölge ağızlarında bu değişime rastlanır:

- i. *Kelime başında:* Bu değişime kelime başında nadiren rastlamaktayız:
ole ‘öyle’ (226); **öred-** ‘öğret-’ (111); **öretmen** ‘öğretmen’ (277); **öte** ‘öte’ (695).

- ii. *Kelime ortasında:* Kelime ortasında da bu değişimin birkaç kelime ortaya çıktığı görülmektedir:

ğolkoy ‘gölköy’ (356); **ķoy** ‘köy’ (5); **şoyle** ‘şöyle’ (1232); **tobe** ‘tövbe’ (85).

1.1.6.2.6. /ö/ > /ó/ değişmesi

Bu değişim /ö/ > /o/ değişiminin tamamlanamayarak yarıda kalması sonucu /ö/ > /ó/ şeklinde görülür ve incelediğimiz bölgede kullanımı yaygındır. Kelime ortasında /ö/ > /ó/ değişmesi daha sık tespit edilmiştir:

- i. *Kelime başında:* Bu değişimin bölge ağızında kelime başında kullanımı nadiren görülmektedir:
óle ‘öyle’ (215); **ól-** ‘öl-’ (332); **ómur** ‘ömür’ (333).
- ii. *Kelime ortasında:* Derleme yapılan bölgelerde kelime ortasında bu değişim yaygın bir şekilde görülür:
şofór ‘şoför’ (1232); **şóle** ‘şöyle’ (1449); **bayırkóy** ‘bayırköy’ (1740); **bóle** ‘böyle’ (1123); **góc** ‘göç’ (1064); **kómür** ‘kömür’ (1234).
- iii. *Kelime sonunda:* Kelime sonunda ise bu değişime bir kelimedede rastlanmıştır:
dó- ‘döv-’ (75).

1.1.6.2.7. /ü/ > /u/ değişmesi

/ü/ > /u/ değişmesi ele alınan bölge ağızlarında çok yaygın değildir. Ancak meydana gelen değişimler genellikle kelime ortasında görülür. Kabadüz hariç diğer bölge ağızlarında bu değişime rastlanır. Kelime sonunda bu değişime rastlanmamıştır:

- i. *Kelime başında:* Kelime başında /ü/ > /u/ değişmesine nadiren meydana geldiği görülmektedir:
uç ‘üç’ (1163); **uşúme** ‘üşüme’ (1394).
- ii. *Kelime ortasında:* **şukur** ‘şükür’ (191); **turlu** ‘türlü’ (350); **yuğle-** ‘yükle-’ (1401); **yuķ** ‘yük’ (357); **buğun** ‘bugün’ (211).

1.1.6.2.8. /ü/ > /ú/ değişmesi

Bu değişim /ü/ > /u/ değişiminin tam olarak gerçekleşmemesi sonucu /ü/ > /ú/ değişimi olarak ortaya çıkmaktadır. İncelediğimiz bölgelerde bu değişim çok

yaygın olarak kullanılmaktadır. Hem Türkçe kelimelerde rastlanırken alıntı kelimelerde daha fazla yaygınlık gösterdiği tespit edilmiştir:

- i. *Kelime başında:* Kelime başında bu değişim iki kelimedede meydana gelmiştir. Bu iki kelimedede Gölköy ağzında tespit edilmiştir:
uç ‘uç’ (191); **úzeri** ‘üzeri’ (278).
- ii. *Kelime ortasında:* Kelime ortasındaki bu değişime ele alınan bölge ağzında yaygın bir şekilde rastlamak mümkündür:
vúcut ‘vücut’ (449); **yúklen-** ‘yüklen-’ (356); **yúz** ‘yüz’ (351); **bugún** ‘bugün’ (284); **dúşman** ‘düşman’ (1287); **gúbre** ‘gübre’ (1072).
- iii. *Kelime sonunda:* Kelime sonundaki değişimin nadiren meydana geldiği görülür:
dördúncú ‘dördüncü’ (310); **geçerlú** ‘geçerli’ (338); **túrkú** ‘türkü’ (1132).

1.1.6.3. Düz Ünlülerin Yuvarlaklaşması

1.1.6.3.1. /ı/ > /u/ değişmesi

/ı/ > /u/ değişmesinin bölge ağzında daha çok kelime ortasında meydana geldiğini söyleyebiliriz. Kelime başında bu değişime rastlanmamıştır. /ı/ > /u/ değişmesinde görülen geçmiş zaman birinci çokluk ekinin etkisi görülmektedir:

- i. *Kelime ortasında:* Kelime ortasında bu değişmelere bölge ağzında rastlamak mümkündür:
yağunlaştur- ‘yakınlaştır-’ (1294); **yamaluĶ** ‘yamalık’ (42); **yalnuz** ‘yalnız’ (1797); **açuĶ** ‘açık’ (362); **ahur** ‘ahır’ (871); **aĶundu** ‘akıntı’ (173).
Görülen geçmiş zaman birinci çokluk ekinin {-dık-} genel olarak yuvarlaklaşarak {-duk-} halini almasıyla bu değişimin meydana geldiğini söyleyebiliriz:
varduĶ ‘vardık’ (358); **yabduĶ** ‘yaptık’ (984); **açduĶ** ‘açtık’ (1732); **alduĶ** ‘aldık’ (313); **anlaşamaduĶ** ‘anlaşamadık’ (1004).
- ii. *Kelime sonunda:* Kelime sonunda bu değişime nadiren rastlanır:
ameriĶalu ‘amerikalı’ (330); **aynu** ‘aynı’ (1356); **bālu** ‘bağlı’ (310).

1.1.6.3.2. /i/ > /ü/ değişmesi

Bölge ağzında bu değişme çoğunlukla kelimeye gelen ekler sayesinde görülür. Birden fazla heceli kelimelerde bu değişimin yaygınlık gösterdiği tespit edilmiştir. Hem Türkçe hem de alıntı kelimelerde bu değişime rastlanır. Kelime

ortası bu değişimin birinci çokluk bilinen geçmiş zaman ekinde yaygınlık gösterdiği tespit edilmiştir:

- i. *Kelime başında*: Kelime başında yalnızca bir kelimedede /i/ > /ü/ değişmesi gerçekleşmiştir:
ümren- ‘imren-’ (1242).
- ii. *Kelime ortasında*: Derleme yapılan bölgelerde kelime ortası değişmeleri görölmektedir:
yeTüş- ‘yetiş-’ (1236); **birleşük** ‘birleşik’ (691); **bişür-** ‘pişir-’ (16); **bül-** ‘bil-’ (1086); **demürcülüğ** ‘demircilik’ (1726).
Kelime ortasındaki değişme çoğunlukla birinci çokluk bilinen geçmiş zaman ekinde görölmektedir:
bağçeledük ‘bahçeledik’ (1214); **bindük** ‘bindik’ (293); **çekdüğ** ‘çektik’ (1313); **dikdük** ‘diktik’ (851); **ğaybeTdük** ‘kaybettik’ (1286).
- iii. *Kelime sonunda*: Kelime sonunda bu değişmeler birkaç kelime ile sınırlıdır:
yemeklü ‘yemekli’ (1331); **besbellü** ‘besbelli’ (1280).

1.1.6.3.3. /i/ > /ü/ değişmesi

Bu değişime bölge ağzında nadiren rastlanılmaktadır. Gölköy ve Mesudiye’de bu değişimin meydana geldiği görölmektedir. Bu değişime kelime başında rastlanmamıştır:

- i. *Kelime ortasında*: Kelime ortasında bu değişim iki kelimedede tespit edilmiştir:
gelür ‘gelir’ (338); **sevgülü** ‘sevgili’ (1750).
- ii. *Kelime sonunda*: Kelime sonundaki bu değişim iki kelimedede tespit edilmiştir:
geçerlü ‘geçerli’ (338); **sevgülü** ‘sevgili’ (1750).

1.1.6.3.4. /e/ > /ö/ değişmesi

/ö/ sesi /ü/ > /ö/ ses değişimin tamamlanamaması sonucu /ö/ sesi ile /ü/ sesinin bir ara merhalesi olarak ortaya çıkmıştır. /e/ > /ö/ değişmesi ise derleme yapılan bölge ağzında, Gölköy’de karşımıza bir kelimedede ve o da kelime başında çıkmaktadır:

örtesi ‘ertesi’ (232).

1.1.6.4. Yuvarlak Ünlülerin Düzleşmesi

1.1.6.4.1. /u/ > /ı/ değişmesi

Derleme yapılan bölgede /u/ > /ı/ değişmesinin Mesudiye ağzında bir kelimedede meydana geldiği görülmektedir:

mıhtar ‘muhtar’ (1423).

1.1.6.4.2. /u/ > /i/ değişmesi

/u/ > /i/ değişmesi bölge ağzında çok yaygınlık göstermez. Mesudiye hariç diğer derleme yapılan bölgelerde bu değişime rastlanmıştır. Kelime başında /u/ > /i/ değişmesi meydana gelmemiştir. Kelime ortası /u/ > /i/ değişimleri genel olarak fiil olan kelimelerde meydana geldiği tespit edilmiştir:

- i. *Kelime ortasında:* Bu değişim en çok kelime ortasında meydana gelmektedir:
unid- ‘unut-’ (1158); **urim** ‘urum’ (687); **otir-** ‘otur-’ (824); **okidi** ‘okudu’ (723); **olmiş** ‘olmuş’ (704).
- ii. *Kelime sonunda:* Kelime sonunda bu değişime nadiren rastlanmıştır:
buni ‘bunu’ (179); **ordi** ‘ordu’ (862); **oldi** ‘oldu’ (211); **okidi** ‘okudu’ (723).

1.1.6.5. Geniş Ünlülerin Daralması

1.1.6.5.1. /a/ > /ı/ değişmesi

Derleme yapılan bölgede bu değişme daha çok kelime ortasında görülmektedir. Kelime başında /a/ > /ı/ değişmesine rastlanılmamıştır. Kelime ortasında /-y-/ sesinin etkisiyle tespit edilmiştir:

- i. *Kelime ortasında:* Bu değişim genellikle /-y-/ sesinin daraltıcı etkisiyle ortaya çıktığı görülmektedir:
mayalı- ‘mayala-’ (1078); **oynı-** ‘oyna-’ (1037); **saklı-** ‘sakla-’ (149); **yollı-** ‘yolla-’ (975); **bakımı-** ‘bakma-’ (1602).
Gelecek zaman eklerinde bu değişim nadiren meydana gelmektedir:
doldurıcan ‘dolduracaksın’ (490); **ğalkıçādın** ‘kalkacaktın’ (634); **ğapatıcan** ‘kapatacaksın’ (16).
- ii. *Kelime sonunda:* Kelime sonunda bu değişim birkaç kelimedede tespit edilmiştir:
orı ‘ora’ (1566); **ğazmı** ‘kazma’ (1289); **sobı** ‘soba’ (1070).

1.1.6.5.2. /a/ > /i/ değişmesi

/-y-/ sesinin inceltici etkisi başta olmak üzere bu değişimler incelediğimiz bölgelerde yaygındır. Bu değişime kelime başında rastlanılmamıştır:

- i. *Kelime ortasında:* Kelime ortasında bu değişim genellikle /-y-/ sesinin daraltıcı etkisiyle gerçekleşmiştir:
oynıyan ‘oynayan’ (800); **sāmiye** ‘sağmaya’ (597); **yaşıyım** ‘yaşayayım’ (940); **ariyi** ‘arıyor’ (745); **padidis** ‘patates’ (35).

- ii. *Kelime sonunda:* Kelime sonunda bu değişim bölge ağzında birkaç kelimedede görölmektedir:
arabi ‘araba’ (1318); **yayli** ‘yayla’ (1389); **masi** ‘masa’ (389); **lahani** ‘lahana’ (1764); **atmi** ‘atmak’ (1292).

1.1.6.5.3. /a/ > /i/ değişmesi

Bu değişime bölge ağzında çok sık rastlanmamıştır. Rastlanılan kelimelerde ise bu değişim genellikle kelime ortasında görölmektedir. Bu değişime Gököy ağzında rastlanmamıştır. Bu değişim kelime başında görölmemiştir. /y/ sesinin inceltici etkisi /a/ > /i/ değişmesinde de kendisini göstermiştir:

- i. *Kelime ortasında:* /-y-/ sesinin daraltıcı etkisiyle kelime ortasında meydana geldiği durumlar görölmektedir:
başılyo ‘başlıyor’ (647); **dōriyım** ‘doğrayayım’ (613); **đalmıyo** ‘kalmıyor’ (1724); **hatırlı-** ‘hatırla-’ (1254); **toplı-** ‘topla-’ (788).

- ii. *Kelime sonunda:* Kelime sonunda bu değişime Mesudiye’de bir kelime de rastlanmıştır:
danı ‘dani’ (1804).

1.1.6.5.4. /e/ > /i/ değişmesi

Bölge ağzında /y/ sesinin inceltici etkisi başta olmak üzere bu değişimlerden bahsedilebilir. Bu değişime kelime başında rastlanmamıştır:

- i. *Kelime ortasında:* Kelime ortasında bu değişime daha çok rastlanmaktadır:
yimekli ‘yemekli’ (1326); **yir** ‘yer’ (325); **yim** ‘yem’ (1318); **baccali-** ‘bahçele-’ (645); **çeşmiye** ‘çeşmeye’ (1013); **domatis** ‘domates’ (168); **elbisiyi** ‘elbiseyi’ (34).

- ii. *Kelime sonunda:* Bu değişim kelime sonunda nadiren tespit edilmiştir. Gököy hariç diğer bölgelerde bu değişim söz konusudur:

ğuzini ‘kuzune’ (740); **çaydepi** ‘çaytepe’ (863); **yeşilci** ‘yeşilce’ (1486).

1.1.6.5.5. /e/ > /è/ değişmesi

/e/ > /i/ değişmesinin tamamlanamayarak /e/ > /è/ değişmesi olarak ortaya çıkmıştır.

- i. *Kelime başında:* Kelime başında bu değişime nadiren rastlanmaktadır: **erkek** ‘erkek’ (1249); **eş** ‘eş’ (82); **év** ‘ev’ (1179).
- ii. *Kelime ortasında:* **şey** ‘şey’ (955); **gece** ‘gece’ (1330); **domatès** ‘domates’ (795); **çaydèpe** ‘çaytepe’ (863); **gèl-** ‘gel-’ (1320).
/-y-/ sesinin daraltıcı etkisiyle ortaya çıkan durumlarda vardır: **görmèye** ‘görmeye’ (1602); **nerdèyse** ‘neredeysel’ (1560); **yèmekli** ‘yemekli’ (1331).
- iii. *Kelime sonunda:* Kelime sonunda bu değişim birkaç kelimedeyne meydana gelmiştir: **nè** ‘ne’ (1315); **bahçè** ‘bahçe’ (509).

1.1.6.5.6. /o/ > /u/ değişmesi

/o/ > /u/ değişmesi ele alınan bölgede çok yaygın değildir. Kelime sonunda bu değişim tespit edilmemiştir. Alıntı kelimelerde bu ses olayının daha yaygınlık gösterdiği tespit edilmiştir:

- i. *Kelime başında:* Bu değişime kelime başında nadiren rastlanmaktadır. Kabadüz ve Kabataş’ta birer kelime de tespit edilmiştir: **ura** ‘ora’ (495); **uyalan-** ‘oyalan-’ (950).
- ii. *Kelime ortasında:* Bu değişime en çok kelime ortasında rastlanmıştır: **nurmal** ‘normal’ (11); **salun** ‘salon’ (1222); **telefon** ‘telefon’ (538); **duval** ‘doğal’ (765); **varşuva** ‘varşova’ (320); **doğtur** ‘doktor’ (1474).

1.1.6.5.7. /o/ > /ò/ değişmesi

/o/ > /u/ değişmesinin tam olarak gerçekleşemeyerek yarım kalması sonucu /o/ > /ò/ değişmesi meydana gelmiştir. /ò/ sesinin kullanımı derlenen bölgede yaygındır:

- i. *Kelime başında:* Kelime başında kullanımı yaygındır: **ò** ‘o’ (1816); **òlur** ‘olur’ (1180); **òn** ‘on’ (330); **òna** ‘ona’ (476); **ònu** ‘onu’ (13); **òrdudākı** ‘ordudaki’ (835); **òynarduĶ** ‘oynardık’ (898).

ii. *Kelime ortasında:* **çôk** ‘çok’ (999); **doğdôr** ‘doktor’ (624); **gôlay** ‘kolay’ (493); **gôy-** ‘koy-’ (23); **sôna** ‘sonra’ (507); **torôs** ‘toros’ (432).

iii. *Kelime sonunda:* Bu değişime kelime sonunda Kabataş ağzında bir kelime de rastlanmıştır:
yô ‘yok’ (1087).

1.1.6.5.8. /ô/ > /ü/ değişmesi

Bu değişme incelediğimiz bölgede çok fazla rastlanılmamaktadır: Bu değişim kelime sonunda görülmez:

i. *Kelime başında:* Bu değişime yalnızca Kabataş’ta bir kelime de rastlanmıştır:
üzür ‘özür’ (999).

ii. *Kelime ortasında:* Kabadüz ve Kabataş’ta birer kelimedede meydana gelmiştir:
şüle ‘şöyle’ (991); **düv-** ‘döv-’ (736).

1.1.6.5.9. /ô/ > /ö/ değişmesi

Bu değişim /ô/ > /ü/ değişiminin tamamlanamayarak yarıda kalması sonucu /ô/ > /ö/ şeklinde ortaya çıkmasıyla meydana gelmiştir. Bu değişim incelenen bölgelerde çok yaygın değildir. /ô/ > /ö/ değişmesi tespit edilen kelimelerde genellikle sıfat ve zarflarda görülür:

i. *Kelime başında:* **öyle** ‘öyle’ (13), (437), (761); **ölä** ‘öyle’ (1253); **öle** ‘öyle’ (35).

ii. *Kelime ortasında:* **göre** ‘göre’ (57); **köpeg** ‘köpek’ (1524); **şöle** ‘şöyle’ (15); **şöyle** ‘şöyle’ (932).

iii. *Kelime sonunda:* Kabataş’ta bir kelime de meydana gelmiştir:
ölä ‘öyle’ (1253).

1.1.6.6. Yuvarlak Ünlülerin Daralması

1.1.6.6.1. /u/ > /i/ değişmesi

Bölge ağzında bu kullanım çok yaygın olmasa da birkaç kelimedede bu değişimlerin meydana geldiği görülür. Kelime başında bu değişime rastlanmamıştır:

i. *Kelime ortasında*: **uníd-** ‘unut-’ (1158); **urím** ‘rum’ (687); **olmíş** ‘olmuş’ (704); **dutín-** ‘tutun-’ (194); **fasille** ‘fasulye’ (18)

ii. *Kelime sonunda*: **ğuşburni** ‘kuşburnu’ (1696); **ordí** ‘ordu’ (862); **oldí** ‘oldu’ (211).

1.1.6.6.2. /u/ > /í/ değişmesi

Bu değişme sadece iki kelimedede ve bu değişim kelime ortalarında meydana gelmektedir. Bu değişmeler Kabadüz ve Kabataş’ta tespit edilmiştir:

mísdafa ‘mustafa’ (658); **uníd-** ‘unut-’ (1244).

1.1.6.7. Dar Ünlülerin Genişlemesi

1.1.6.7.1. /i/ > /e/ değişmesi

Bu değişim bölge ağzında yaygın değildir. Kabadüz ve Mesudiye’de bu kelimeler tespit edilmiştir:

i. *Kelime başında*: Derleme yapılan bölge de Gököy ve Kabataş’ta meydana geldiği görülmektedir:
ëyileş- ‘iyileş-’ (1281); **eyi** ‘iyi’ (83).

ii. *Kelime ortasında*: Yalnızca Kabataş’ta bir kelime de meydana geldiği görülmektedir:
heç ‘hiç’ (884).

iii. *Kelime sonunda*: Kelime sonunda kullanımına, bir kelime de Gököy’de rastlanılmaktadır:
şimde ‘şimdi’ (226).

1.1.6.7.2. /i/ > /è/ değişmesi

Ele alınan bölge ağzında bu değişim çok yaygın değildir. Bu değişime kelime sonunda rastlanılmamıştır. Kelime başında “iyi” kelimesinin kullanımlarında yaygınlık göstermiştir:

i. *Kelime başında*: **ëşde** ‘işte’ (148); **ëyi** ‘iyi’ (111); **ëyilüg** ‘iyilik’ (1496); **ëyü** ‘iyi’ (469).

ii. *Kelime ortasında*: **dëye** ‘diye’ (1024); **gëddi** ‘gitti’ (1731); **gëtdi** ‘gitti’ (29); **gëyerler** ‘giyerler’ (563); **hëç** ‘hiç’ (744).

1.1.6.7.3. /u/ > /o/ değişmesi

Bu değişime incelediğimiz bölgede çok az rastlanmaktadır. Meydana gelen değişimler kelime ortalarında meydana gelmektedir. Gölköy ve Kabadüz ağzında bu değişmeye rastlanılmıştır:

boon ‘bugün’ (174); **yoğar** ‘yukarı’ (691); **bora** ‘bura’ (541).

1.1.6.7.4. /ü/ > /ö/ değişmesi

/ü/ > /ö/ değişmesinin ele alınan bölge ağzında çok yaygınlık göstermemektedir. Sadece kelime ortasında bu ses olayı tespit edilmiştir. Gölköy hariç diğer ağzlarda bu değişmeye rastlanılmıştır:

böyüK ‘büyük’ (1664); **yörüyüş** ‘yürüyüş’ (1001); **gödmek** ‘gütmek’ (1498); **göya** ‘güya’ (526); **hörmed** ‘hürmet’ (1270).

1.1.7. Ünlü Düşmesi

Derleme yapılan bölge ağzında ünlü düşmesi olayına sıkça rastlanmaktadır. Derleme yapılan bölge ağzlarının tümünde bu ses olayına rastlanılmıştır.

1.1.7.1. Orta Hecenin Vurgusuzluğu Nedeniyle Meydana Gelen Ünlü Düşmeleri

İkiden fazla heceli gramer birliklerinde sonunda ünsüz olmayan orta hece ünlüsünün çok defa düştüğu görülür (Ergin, 2013, s.51). Ele alınan bölge ağzında /-y-/ sesinin yanındaki ünlünün genellikle düştüğu görülmektedir:

boynum ‘boyunum’ (624); **burnu** ‘burnu’ (1748); **buyr-** ‘buyur-’ (1686); **ceryan** ‘cereyan’ (8); **dađđa** ‘dakika’ (1602); **devr** ‘devir’ (471); **emrindasin** ‘emirindesin’ (201); **đısmısı** ‘kısmısı’ (1130); **đomtān** ‘komutan’ (992); **hayr** ‘hayır’ (482); **heyacanlan-** ‘heyecanlan-’ (1424); **ismi** ‘isimi’ (39); **orda** ‘orada’ (193); **ömrüm** ‘ömürüm’ (1137).

1.1.7.2. Son Seste Meydana Gelen Ünlü Düşmeleri

Son seste meydana gelen düşmeleri birkaç kelimedede meydana geldiği ve bu tür ünlü düşmelerinin genellikle yer-yön zarflarında meydana geldiği görülmektedir. Bu düşmeler Gölköy hariç diğer derleme yapılan bölge ağzlarında meydana gelmiştir.

dışar ‘dışarı’ (909); **yoğar** ‘yukarı’ (691); **içer** ‘içeri’ (1414); **iler** ‘ileri’ (675).

1.1.7.3. Türkçe Kelimelerde İki Ünlü Yan Yana Bulunmadığından Alıntı Kelimelerde Düşme

Türkçe kelimelerde iki ünlü yan yana bulunmadığından alıntı kelimelerde böyle ünlülerden biri genellikle düşmektedir. Bu tür düşme derleme yapılan bölge ağızında çok yaygın değildir. Gölköy hariç diğer inceleme yapılan bölge ağızında bu ses olayına rastlanmıştır:

müsāde ‘müsaade’ (511).

Bu tür kelimelerde /-i-/ sesi bazen /-y-/ sesi olmuştur:

dāyre ‘daire’ (1145); **ayle** ‘aile’ (1417); **vesayre** ‘vesaire’ (442).

1.1.8. Ünlü Türemesi

İncelediğimiz bölgelerde ünlü türemeleri çoğunlukla başta ve ortada görülmektedir. Nadiren de olsa kelime sonunda da rastlanır.

1.1.8.1. Başta Ünlü Türemesi

Kelime başındaki ünlü türemesi olayı çoğunlukla /r/ ve /l/ sesiyle başlayan kelimelerde görülmektedir. Gölköy hariç diğer derleme yapılan ağızlarda bu ses olayı görülmüştür. Alıntı kelimelerde yaygınlık gösterir:

ileçel ‘reçel’ (1057); **ireçberlig** ‘rençberlik’ (1455); **urim** ‘rum’ (687); **ürüya** ‘rüya’ (1242); **iras** ‘rast’ (921); **ısıcağ** ‘sıcak’ (1733); **işindi** ‘şimdi’ (1790); **ilif** ‘lif’ (827).

1.1.8.2. Ortada Ünlü Türemesi

Ortada ünlü türemesi olayı ise; bir kelimedede birinci hece ünsüzle bitmesi ve ikinci hecenin de ünsüzle başlamasıyla bölge ağızında meydana geldiği görülür. Genellikle Mesudiye ağızında bu ses olayına rastlanmıştır ve Kabadüz’de de bir kelimedede meydana geldiği görülür:

masaraf ‘masraf’ (1151); **metire** ‘metre’ (1508); **hepsi** ‘hepsi’ (1429); **amıca** ‘amca’ (1785); **santıral** ‘santral’ (1720); **tiren** ‘tren’ (426).

Verilmiş olan örneklerde görüldüğü gibi ortada ünlü türemesi olan kelimelerde ikinci hecenin başındaki ses genellikle /-r-/ sesidir.

1.1.8.3. Sonda Ünlü Türemesi

Sonda ünlü türemesi olayı incelediğimiz bölgelerde çok az rastladığımız bir olaydır. {-kan} ve {-ken} zarf fiil ekinin ünlü uyumlarına uyarak kelimelerin sonuna /a/ ve /e/ sesini ekleyip türemesi sonucu {-kana} ve {-kene} şeklini alarak karşımıza çıkar. Kabadüz hariç diğer bölge ağızlarında bu ses olayının meydana geldiğini görülmüştür:

ğaynarķana ‘kaynarken’ (20); **giderkene** ‘giderken’ (1513); **güderkene** ‘güderken (1218).

1.1.9. Ünlü Birleşmesi

Birinci kelimenin ünlü ile bitip, ikinci kelimenin de ünlü ile başladığı durumlarda meydana gelen ses olayına denir. Bölge ağızında yaygın olmasa da Kabadüz ve Mesudiye ağızında tespit edilmiştir:

nolacağ ‘ne olacak’ (1682); **alisman** ‘Ali Osman’ (1499); **bubanne** ‘babaanne’ (551); **nōlaK** ‘ne olsun’ (794).

1.2. ÜNSÜZLER

Ordu ili iç bölge ağızlarında yazı dilinde bulunan 21 ünsüzün yanı sıra bu ünsüzlerin değişmiş (ç, Ç, ç, ğ, k, K, K, q, h, ħ, P, S, Ş, T, Y) şekilleri de bulunmaktadır. Bölge ağızında yazı dilinde bulunan ünsüzler dışında en sık karşılaştığımız ünsüzler ise /ğ/ ve /k/ ünsüzleridir.

/ç/: Bu ünsüz /c/ ünsüzü ile /j/ ünsüzü arası bir sestir. Bölge ağızında yaygınlık göstermez. /ç/ ünsüzü biri Kabadüz diğeri de Kabataş’ta olmak üzere yalnızca iki kelimedede tespit edilmiştir:

cebze ‘sebze’ (643); **açlık** ‘açlık’ (1300).

/Ç/: /c/ ile /ç/ arası bir ünsüzdür. Bölge ağızında bu ünsüzün kullanımı seyreklik gösterirmiştir. Gölköy hariç diğer incelenen bölgelerde /Ç/ ünsüzüne rastlanmıştır. Kelime başında tespit edilememiştir:

i. *Kelime ortasında:* **bağÇalarımız** ‘bahçelerimiz’ (1715); **bağÇelerin** ‘bahçelerin’ (1231); **elekrikÇi** ‘elektrikçi’ (1653); **kireÇleme** ‘kireçleme’ (1188).

ii. *Kelime sonunda:* **ğaç** ‘kaç’ (1721); **hēÇ** ‘hiç’ (1775); **sonuÇ** ‘sonuç’ (1293); **üÇ** ‘üç’ (738).

/ç/: /ç/ ile /ş/ arası bir ünsüz olarak ortaya çıkmıştır. Bölge ağzında kullanımı yaygınlık göstermiştir. Derleme yapılan bütün sahalarda bu ünsüze rastlamak mümkündür:

- i. *Kelime başında:* **çakıl** ‘çakıl’ (315); **çarıyoz** ‘çağırıyoruz’ (653); **çey** ‘şey’ (695); **çoK** ‘çok’ (493); **çalışım** ‘çalışım’ (194);
- ii. *Kelime ortasında:* **buçuk** ‘buçuk’ (455); **geçmişimiz** ‘geçmişimiz’ (1351); **gençlik** ‘gençlik’ (1791); **göçmen** ‘göçmen’ (1488); **için** ‘için’ (654).
- iii. *Kelime sonunda:* **genç** ‘genç’ (1305); **gaç** ‘kaç’ (359); **heç** ‘hiç’ (930); **ilaç** ‘ilaç’ (624); **inanç** ‘inanç’ (820).

/ğ/: Bu ünsüzün derleme yapılan bölge ağzında kullanımı yaygındır. /ğ/ ünsüzünün kalın ünlülerle kullanıldığı tespit edilmiştir:

- i. *Kelime başında:* **ğabaK** ‘kabak’ (695); **ğabul** ‘kabal’ (291); **ğına** ‘kına’ (371); **ğız** ‘kız’ (1820); **ğoy-** ‘koy-’ (1058).
- ii. *Kelime ortasında:* **işgal** ‘işkal’ (299); **meşgul** ‘meşgul’ (1467); **sayğı** ‘saygı’ (632); **tuğay** ‘tugay’ (334); **urğan** ‘urgan’ (1371).
- iii. *Kelime sonunda:* **artığ** ‘artık’ (1466); **birmağ** ‘parmak’ (1238); **dayağ** ‘dayak’ (997); **ocağ** ‘ocak’ (109); **ufağ** ‘ufak’ (1575).

/ğ/ ünsüzünün kullanımı genellikle /k/ ünsüzünün sedahlılaşmasıyla bölge ağzında tespit edilmiştir.

/h/: Bölge ağzında /h/ ünsüzü sadece alıntı kelimelerde kullanılmıştır. Bu ünsüz derleme sahasında çok yaygınlık göstermez. Kelime başında bir kelimedede rastlanırken; kelime sonunda birkaç kelimedede tespit edilmiştir:

- i. *Kelime başında:* **hıdır** ‘hıdır’ (1666).
- ii. *Kelime ortasında:* **bağca** ‘bahçe’ (1712); **boğca** ‘bohça’ (1172); **mağalle** ‘mahalle’ (373); **şahid** ‘şahit’ (213); **yahni** ‘yahni’ (1088).
- iii. *Kelime sonunda:* **şıh** ‘şıh’ (759); **zabağ** ‘sabah’ (477); **zabbağ** ‘sabah’ (331).

/h/: Bu ünsüz /k/ > /h/ değişmesi sonucu incelenen bölgede tespit edilmiştir. Kabadüz hariç diğer derleme sahalarda /h/ ünsüzüne rastlanmıştır. Bu ünsüz çok yaygınlık göstermez. /h/ ünsüzü derleme yapılan bölgede kelime başında görülmemiştir:

i. *Kelime ortasında:* **aħrabi** ‘akraba’ (52); **daħı** ‘takı’ (53); **oħuntu** ‘okuntu’ (1339); **vāħıtlar** ‘vakitler’ (902); **yaħın** ‘yakın’ (1325).

ii. *Kelime sonunda:* **baħlıħ** ‘başlık’ (1255); **ħoħ** ‘çok’ (1226); **ħocuħluħ** ‘çocukluk’ (925); **findıħ** ‘findık’ (63); **yataħ** ‘yatak’ (933).

/k/: Bu ünsüzünde derlenen metinlerde yalnızca kalın ünlülü hecelerle kelime kurduğu tespit edilmiştir. Bölge ağzında kullanımı yaygındır:

i. *Kelime başında:* **ħader** ‘kader’ (430); **ħadın** ‘kadın’ (1401); **ħaldı** ‘kaldı’ (1683); **ħanlı** ‘kanlı’ (429); **ħıř** ‘kış’ (1770).

ii. *Kelime ortasında:* **ğorħu** ‘korku’ (633); **ħıķaye** ‘hikâye’ (70); **noħda** ‘nokta’ (370); **oħar** ‘yukarı’ (1713); **saħad** ‘sakat’ (1756).

iii. *Kelime sonunda:* **açık** ‘açık’ (1636); **bolluħ** ‘bolluk’ (474); **ğabaħ** ‘kabak’ (609); **soħar** ‘sokar’ (468); **yıķdı** ‘yıktı’ (716).

/K/: /k/ ile /g/ arası bir ünsüz olarak bölge ağzında tespit edilmiştir. İnce ünlülü hecelerle kullanılmıştır. Derleme yapılan sahada kullanımı yaygınlık gösterir. Kelime başında tespit edilememiştir:

i. *Kelime ortasında:* **asKere** ‘askere’ (1462); **keşKe** ‘keşke’ (1302); **peKi** ‘peki’ (102); **şüKür** ‘şükür’ (743); **taKiB** ‘takip’ (675).

ii. *Kelime sonunda:* **beK** ‘pek’ (1192) **dördlük** ‘dörtlük’ (1066) **ebeliK** ‘ebelik’ (543) **gerçeK** ‘gerçek’ (1133) **ineK** ‘inek’ (791)

/K/: /k/ ile /ğ/ arası bir ünsüzdür. Derleme yapılan sahada kalın ünlülü hecelerle birlikte kullanıldığı tespit edilmiştir. Birden fazla heceli kelimelerde yaygın olarak kullanıldığı görülür. Bölge ağzında kullanımı yaygınlık gösterir. Kelime başında daha az kullanıldığı tespit edilmiştir:

i. *Kelime başında:* **ħadar** ‘kadar’ (1070); **ħalın** ‘kalın’ (866); **ħıřın** ‘kışın’ (796); **ħıyafet** ‘kıyafet’ (1247); **ħız** ‘kız’ (137).

ii. *Kelime ortasında:* **baħımı** ‘bakımı’ (644); **daħğa** ‘dakika’ (328); **haħaret** ‘hakaret’ (1002); **iřħal** ‘işgal’ (300); **oħur** ‘okur’ (1192).

iii. *Kelime sonunda:* **aşıħ** ‘aşık’ (1158); **buçuħ** ‘buçuk’ (197); **ħoħ** ‘çok’ (45); **ħuraħ** ‘durak’ (698); **yasaħ** ‘yasak’ (1714);

/q/: Derleme yapılan sahada /k/ ünsüzünün gırtlaktan söylenmesiyle ortaya çıkan bir ünsüzdür. Kullanımı yaygınlık göstermez:

qarahasan ‘karahasan’ (252); **qal-** ‘kal-’ (1649); **yataq** ‘yatak’ (1256); **çıqđım** ‘çıktım’ (920); **fuqār** ‘fukara’ (57).

Kabadüz dışında diğer incelenen sahalarda /q/ ünsüzü tespit edilmiştir.

/P/: /p/ ile /b/ arası bir ünsüzdür. Derleme yapılan sahada yalnızca Kabataş ve Mesudiye’de birkaç kelime tespit edilmiştir:

gülpınar ‘gülpınar’ (1406); **heP** ‘hep’ (1345); **yaP-** ‘yap-’ (1376).

/S/: /s/ ile /z/ arası bir ünsüzdür. Kullanımı yaygınlık göstermemiştir:

ğıS ‘kız’ (800); **ingiliSçe** ‘ingilizce’ (317); **kuSköy** ‘kuzköy’ (1278); **pişiriyoS** ‘pişiriyoruz’ (1767); **mayıS** ‘mayıs’ (525).

/Ş/: /ş/ ile /j/ arası bir ünsüzdür. Derleme yapılan sahada yalnızca Mesudiye’de bir kelime tespit edilmiştir:

baraŞ ‘baraj’ (1787).

/T/: /t/ ile /d/ arası bir ünsüz olarak bölge ağzında karşımıza çıkmaktadır. Derleme yapılan sahada bu ünsüzün yaygın bir şekilde kullanıldığı tespit edilmiştir. Kelime başında birkaç kelime tespit edilmiştir:

- i. *Kelime başında:* **Tadlı** ‘tatlı’ (1070); **Tarlası** ‘tarlası’ (656); **Tepe** ‘tepe’ (499).
- ii. *Kelime ortasında:* **altı** ‘altı’ (1241); **bitki** ‘bitki’ (1100); **daTlı** ‘tatlı’ (608); **faTsa** ‘fatsa’ (1755); **hasTiyiK** ‘hastayız’ (623).
- iii. *Kelime sonunda:* **ameT** ‘ahmet’ (1498); **çift** ‘çift’ (1377); **eveT** ‘evet’ (406); **milleT** ‘millet’ (1355); **siT** ‘süt’ (546).

/Y/: /v/ ile /y/ arası bir ünsüz olarak yalnızca Kabataş’ta bir kelime tespit edilmiştir:

eY ‘ev’ (905).

1.2.1. Ünsüz Değişmeleri

Türkçede ünsüzleri sedalı ünsüzler ve sedasız ünsüzler olmak üzere ikiye ayırırız. Sedalı ünsüzler şunlardır: {b, c, d, g, ğ, j, l, m, n, r, v, y, z}. Sedasız ünsüzler de şunlardır: {ç, f, h, k, p, s, ş, t} (Ergin, 2013, s.46). İşte bu sedasız ünsüzlerin sedalı hale gelmesine sedalılaştırma denmektedir. Derleme yapılan bölge ağzında sedalılaştırma ses olayı çok sık tespit edilmiştir.

1.2.1.1. /k/ > /g/ değişmesi

/k/ > /g/ değişmesi bölge ağzında en yaygın ünsüz değişmelerinden biridir. Bölge ağzında derleme yapılan tüm ağızlarda bu değişim yoğun bir şekilde

kendini göstermiştir. Kelime başında /k/ > /g/ değişmesi genellikle dönüşlülük zamirinin bölge ağızında farklı söyleyişlerinde tespit edilmiştir. /k/ > /g/ değişmesi inceleme yapılan sahada iki ya da daha fazla heceli kelimelerde meydana gelmektedir. Bu değişim yine Türkçe kelimelerde görülmekle beraber alıntı kelimelerde de yaygınlık gösterir:

- i. *Kelime başında:* Kelime başında bu değişime bölge ağızında birkaç kelime de rastlanır:
gemük ‘kemik’ (453); **gendi** ‘kendi’ (264); **gişi** ‘kişi’ (1484); **gendu** ‘kendi’ (896).
- ii. *Kelime ortasında:* /k/ > /g/ değişmesine en çok kelime ortasında rastlanmaktadır:
asger ‘asker’ (137); **esgi** ‘eski’ (607); **hagiğaten** ‘hakikaten’ (1491); **keşge** ‘keşke’ (1146).
- iii. *Kelime sonunda:* **ineg** ‘inek’ (142); **eteg** ‘etek’ (566); **ilg** ‘ilk’ (1564); **ireçberlig** ‘rençberlik’ (1455).

1.2.1.2. /k/ > /ğ/ değişmesi

İnceleme yapılan sahada /k/ > /ğ/ değişmesi çok sık tespit edilmiştir. Bölge ağızında bu değişim derlenen tüm sahalarda yaygınlık gösterir. /k/ > /ğ/ değişmesine iki ya da daha fazla heceli kelimelerde rastlanılmaktadır. Kelime başı /k/ ünsüzü birkaç kelime harici genellikle /ğ/ ünsüzüne sedalılaştırılmıştır. Bu değişim yine Türkçe kelimelerde görülmekle beraber alıntı kelimelerde de yaygınlık gösterir:

- i. *Kelime başında:* **ğavaltı** ‘kahvaltı’ (552); **ğab** ‘kap’ (1204); **ğabul** ‘kabul’ (1636); **ğaldırdı** ‘kaldırdı’ (332).
- ii. *Kelime ortasında:* **acığli** ‘acıklı’ (914); **agraba** ‘akraba’ (1501); **aluşgun** ‘alışkın’ (102); **meragli** ‘meraklı’ (374).
- iii. *Kelime sonunda:* **ancağ** ‘ancak’ (1559); **acuğ** ‘azıcık’ (739); **ocağ** ‘ocak’ (109); **oyuncağ** ‘oyuncak’ (1195).

1.2.1.3. /k/ > /K/ değişmesi

Bölge ağızında /k/ > /K/ değişmesi yaygınlık göstermiştir. Kelime başında bir kelimedede tespit edilse de kelime ortası ve kelime sonunda yaygınlık gösterir.

/k/ > /K/ değişmesi derleme yapılan sahada genellikle ikinci ya da daha sonraki hecelerde meydana gelmektedir:

- i. *Kelime başında:* Kelime başında bu değişime Kabadüz’de bir kelimedede görülmüştür:
Ki ‘ki’ (660).
- ii. *Kelime ortasında:* **asKere** ‘askere’ (1462); **bidKiler** ‘bitkiler’ (729); **çünKi** ‘çünkü’ (1554); **çünKü** ‘çünkü’ (335); **eKmeK** ‘ekmek’ (1207).
- iii. *Kelime sonunda:* /k/ > /K/ değişmesinin en yaygın olarak tespit edildiği yer kelime sonlarıdır:
beK ‘pek’ (1192); **böreK** ‘börek’ (1098); **böyüK** ‘büyük’ (1664); **çeKdim** ‘çektim’ (969); **çifciliK** ‘çiftçilik’ (642); **çiKduK** ‘çıktık’ (714); **dördlük** ‘dörtlük’ (1066); **ebeliK** ‘ebelik’ (543).

1.2.1.4. /k/ > /K/ değişmesi

Derleme yapılan bölge ağzında /k/ > /K/ değişmesine çok sık rastlanır. Bu değişimin de genellikle birden fazla heceli kelimelerde meydana geldiği tespit edilmiştir:

- i. *Kelime başında:* Kelime başında /k/ > /K/ değişmesi Mesudiye’de tespit edilememiştir:
Ƙadar ‘kadar’ (1070); **Ƙalın** ‘kalın’ (866); **Ƙışın** ‘kışın’ (796); **Ƙıyafetlerimiz** ‘kıyafetlerimiz’ (1247); **Ƙız** ‘kız’ (137).
- ii. *Kelime ortasında:* **oƘur** ‘okur’ (1192); **sālıƘlı** ‘sağlıklı’ (765); **sıƘıntı** ‘sıkıntı’ (1510); **tadbiƘad** ‘tatbikat’ (282).
- iii. *Kelime sonunda:* **olaraƘ** ‘olarak’ (592); **oyuncaƘ** ‘oyuncuk’ (768); **pazarlıƘ** ‘pazarlık’ (671); **sālıƘ** ‘sağlık’ (543); **salatalıƘ** ‘salatalık’ (795); **sarımsaƘ** ‘sarımsak’ (10); **souƘ** ‘soğuk’ (1425); **şoforluƘ** ‘şoförlük’ (984).

1.2.1.5. /t/ > /d/ değişmesi

Bölge ağzında bu değişimde /k/ > /g/ ve /k/ > /ğ/ değişimi kadar yaygınlık göstermiştir. Bölge ağzında tespit edilen en yaygın üç değişmeden biridir. Kelime başı, kelime ortası ve kelime sonunda bu değişmelere rastlanır. /t/ > /d/ değişmesi fiil olan kelimelerde yaygınlık göstermemiştir:

- i. *Kelime başında:* **dabanca** ‘tabanca’ (375); **dene** ‘tane’ (1639); **davşan** ‘tavşan’ (204); **dut-** ‘tut-’ (880).

ii. *Kelime ortasında:* **akundu** ‘akıntı’ (173); **ğurudma** ‘kurutma’ (688); **hadda** ‘hatta’ (1242); **hafda** ‘hafta’ (1379).

iii. *Kelime sonunda:* **aded** ‘adet’ (754); **aid** ‘ait’ (136); **ağord** ‘akort’ (1022); **inşaad** ‘inşaat’ (1735).

1.2.1.6. /t/ > /T/ değişmesi

Bölge ağızında /t/ > /T/ değişmesine oldukça sık rastlamaktayız. Kelime sonunda bu değişimin daha çok yaygınlık gösterdiği tespit edilmiştir. Bölge ağızında diğer değişimler gibi /t/ > /T/ değişmesi de iki ya da daha fazla heceli kelimelerde tespit edilmiştir:

i. *Kelime başında:* Kelime başında Gölköy ve Mesudiye’de /t/ > /T/ değişimine rastlanmamıştır:

Tadlı ‘tatlı’ (1070); **Tanışcam** ‘tanışacağım’ (470); **Tarlası** ‘tarlası’ (656); **Tepe** ‘tepe’ (499).

ii. *Kelime ortasında:* **öreTmen** ‘öğretmen’ (1309); **paTides** ‘patates’ (1075); **sıkınTım** ‘sıkıntım’ (816); **yeTmiş** ‘yetmiş’ (1551); **faTsa** ‘fatsa’ (1755); **isTek** ‘istek’ (6).

iii. *Kelime sonunda:* **oT** ‘ot’ (788); **saaT** ‘saat’ (1317); **söleT-** ‘söylet-’ (1688); **vaziyeT** ‘vaziyet’ (1540); **ameliyaT** ‘ameliyat’ (911); **aT** ‘at’ (1240); **dörT** ‘dört’ (26).

1.2.1.7. /ç/ > /c/ değişmesi

Bu değişimde bölge ağızında oldukça yaygınlık gösterir. Kelime ortası bu değişim genellikle çekim eklerinin kelimeye eklenmesiyle meydana geldiği tespit edilmiştir. Kelime başında nadiren görülmüştür:

i. *Kelime başında:* Bu değişime kelime başında biri Kabadüz diğeri de Kabataş olmak üzere iki kelime de tespit edilmiştir:

cabala ‘çabala-’ (1140); **cember** ‘çember’ (576).

ii. *Kelime ortasında:* Bu değişimin kelime ortasında genellikle kelimeye gelen ekler sayesinde görüldüğü tespit edilmiştir:

ğaçakcı ‘kaçakçı’ (1678); **ğucün** ‘gücün’ (1041); **muhtacım** ‘muhtacım’ (1135).

iii. *Kelime sonunda:* **ilac** ‘ilaç’ (492); **ğac** ‘kaç’ (402); **ac** ‘aç’ (1288); **haric** ‘hariç’ (508); **hec** ‘hiç’ (1451); **silembac** ‘saklambaç’ (144).

Bu değişim en yaygın olarak kelime ortası ve kelime sonunda tespit edilmiştir.

1.2.1.8. /ç/ > /Ç/ değişmesi

/ç/ > /Ç/ değişmesi kelime başında tespit edilememiştir. Bölge ağzında çok yaygın olarak rastlanmamıştır. Kelime ortasında bu değişim genellikle alıntı kelimelerde görülür. Kelime sonu /ç/ > /Ç/ değişmesi ise bir kelime haricinde tek heceli kelimelerde tespit edilmiştir:

- i. *Kelime ortasında:* Kelime ortası /ç/ > /Ç/ değişmesi Gölköy ve Kabadüz’de tespit edilememiştir:
bağÇalarımız ‘bahçelerimiz’ (1715); **bağÇelerin** ‘bahçelerin’ (1231); **elekrikÇi** ‘elektrikçi’ (1653); **kireÇleme** ‘kireçleme’ (1188).
- ii. *Kelime sonunda:* Kelime sonu /ç/ > /Ç/ değişmesine Gölköy ağzında rastlanmamıştır:
sonuÇ ‘sonuç’ (1293); **üÇ** ‘üç’ (738); **ğaÇ** ‘kaç’ (1721); **hèÇ** ‘hiç’ (1775).

1.2.1.9. /p/ > /b/ değişmesi

Derleme yapılan sahada /p/ > /b/ değişimi oldukça yaygınlık gösterir. Kelime sonu değişiminde kelimeye gelen ekler sayesinde görüldüğü de tespit edilmiştir. Türkçe kelimelerde de görülürken alıntı kelimelerde /p/ > /b/ değişiminin daha sık meydana geldiği tespit edilmiştir. Birkaç kelime hariç yaygın olarak iki ya da daha fazla heceli kelimelerde bu değişimin meydana geldiği görülür:

- i. *Kelime başında:* **bazar** ‘pazar’ (1069); **bazarlıK** ‘pazarlık’ (672); **begmez** ‘pekmez’ (1698); **beK** ‘pek’ (1192); **birmağ** ‘parmak’ (1238); **bişür-** ‘pişir-’ (16).
- ii. *Kelime ortasında:* **köbrü** ‘köprü’ (336); **otobsi** ‘otopsi’ (1609); **tebsi** ‘tepsi’ (1815); **tobla-** ‘topla-’ (506).
- iii. *Kelime sonunda:* Kelimeye gelen ekler sayesinde de bu değişimin kelime sonunda görüldüğü tespit edilmiştir:
mekteb ‘mektep’ (1383); **nasib** ‘nasip’ (975); **kalbini** ‘kalbini’ (1015); **kabını** ‘kabını’ (823); **kitabıma** ‘kitabıma’ (1002); **ölub** ‘ölüp’ (217); **saib** ‘sahip’ (1009); **sarb** ‘sarp’ (314); **takib** ‘takip’ (675).

1.2.1.10. /p/ > /P/ değişmesi

Bölge ağzında bu değişim birkaç kelimedede tespit edilmiştir. Kelime başında bu değişim görülmemiştir:

- i. *Kelime ortasında:* Kelime ortasında bu değişim Mesudiye’de bir kelimedede tespit edilmiştir:
gülPınar ‘gülpınar’ (1406).
- ii. *Kelime sonunda:* Biri Kabataş diğeri de Mesudiye olmak üzere iki kelimedede tespit edilmiştir:
yaP- ‘yap-’ (1376); **heP** ‘hep’ (1345).

1.2.1.11. /s/ > /z/ değişmesi

Derleme yapılan sahada /s/ > /z/ değişmesi çok yaygınlık göstermemiştir. Kelime ortasında tespit edilmemiştir. Bu değişim genellikle alıntı kelimelerde meydana gelmiştir:

- i. *Kelime başında:* Bu değişim en çok kelime başında tespit edilmiştir:
zabah ‘sabah’ (34), (552); **zebse** ‘sebze’ (1301); **zöker** ‘söker’ (1441).
- ii. *Kelime sonunda:* Bu değişime derleme yapılan sahada kelime sonunda Kabataş’ta yalnızca bir kelimedede rastlanmıştır:
herkez ‘herkes’ (1234).

1.2.1.12. /s/ > /S/ değişmesi

Bölge ağzında bu değişim Kabadüz’de kelime sonunda iki kelimedede tespit edilmiştir:

herkeS ‘herkes’ (525); **mayıS** ‘mayıs’ (525).

1.2.1.13. /ş/ > /Ş/ değişmesi

Bölge ağzında kelime sonunda yalnızca Mesudiye’de bir kelimedede tespit edilmiştir:

baraŞdan ‘barajdan’ (1787).

1.2.1.14. /f/ > /v/ değişmesi

Derleme yapılan bölgede bu değişime Gököy ve Kabadüz’de birer kelimedede rastlanmıştır:

asvald ‘asfalt’ (677); **asvalddı** ‘asfalttı’ (315).

1.2.1.15. /z/ > /s/ değişmesi

/z/ > /s/ değişmesi bölge ağzında en yaygın olarak gözükken sedasızlık ses olayıdır. Bu değişimin iki ya da daha fazla heceli kelimelerde meydana geldiği tespit edilmiştir. Kelime başında bu değişim bir kelimedede görülürken; kelime ortası ve kelime sonunda bu değişimin yaygınlık gösterdiği tespit edilmiştir:

- i. *Kelime başında:* Kelime başında bu değişime Kabataş'ta bir kelimedede rastlanmıştır:
satén 'zaten' (1111).
- ii. *Kelime ortasında:* Kelime ortasında bu değişim derleme yapılan bölgelerde Mesudiye hariç diğer bölge ağzlarında tespit edilmiştir:
zebse 'sebze' (1301); **ingilisçe** 'ingilizce' (319); **ęusköy** 'kuzköy' (1284).
- iii. *Kelime sonunda:* /z/ > /s/ değişmesi bölge ağzında en fazla kelime sonunda tespit edilmiştir. Kelimeye gelen ekler sayesinde bu ses olayı kelime sonunda yaygınlık gösterir:
bis 'biz' (378); **mardurus** 'maydonoz' (736); **yapıyos** 'yapıyoruz' (670); **çössen** 'çözsen' (1162); **edemessin** 'edemezsin' (1003); **göstepe** 'göztepe' (1229); **hayırsıssa** 'hayırsızsa' (685).

1.2.1.16. /z/ > /S/ değişmesi

/z/ > /S/ değişmesi bölge ağzında birkaç kelimedede görülür. Kelime başında bu değişim bölge ağzında görülmemiştir:

- i. *Kelime ortasında:* Bölge ağzında kelime ortasında /z/ > /S/ değişmesi Kabataş ve Gököy'de birer kelimedede tespit edilmiştir:
ingiliSçe 'ingilizce' (317); **ķuSköy** 'kuzköy' (1278).
- ii. *Kelime sonunda:* **ęıS** 'kız' (800); **ķıS** 'kız' (801).

/z/ > /S/ değişmesinin Mesudiye ağzında şimdiki zamanın birinci çoğul çekiminde kullanımı birkaç kelimedede tespit edilmiştir:

yapıyorus 'yapıyoruz' (1765); **yapıyoS** 'yapıyoruz' (1768); **burgurluyoS** 'bulgurluyoruz' (1767); **haşlıyoS** 'haşlıyoruz' (1765); **pişiriyoS** 'pişiriyoruz' (1767).

/z/ > /S/ değişmesi geniş zaman ekinin olumsuzluk ekinde Mesudiye ağzında iki kelimedede tespit edilmiştir:

yapamaS 'yapamaz' (1543); **almayıS** 'almayız' (1636).

1.2.1.17. /c/ > /ç/ değişmesi

/c/ > /ç/ değişmesine bölge ağzında Gölköy’de bir kelime, kelime ortasında rastlanmıştır:

ingiliSçe ‘ingilizce’ (317).

1.2.1.18. /d/ > /t/ değişmesi

Bu değişimde /c/ > /ç/ değişmesi gibi bölge ağzında yaygınlık göstermez. Mesudiye ağzında bir kelime olmak üzere kelimenin başında tespit edilmiştir:

tükan ‘dükkan’ (1732).

1.2.1.19. /k/ > /h/ değişmesi

Bölge ağzında en yaygın şekilde görülen sızıcılaşma örneğidir. İncelenen bölgelerin tamamında bu değişimlere rastlanmıştır. Kelime başında bu değişim tespit edilmemiştir. Bu değişim bölge ağzında alıntı kelimelerde çok yaygınlık göstermiştir. Birden fazla heceli kelimelerde /k/ > /h/ değişmesinin daha sık ortaya çıktığı görülür. Kelime sonunda bu değişim fiillerde de yaygınlık göstermiştir:

- i. *Kelime ortasında:* /k/ > /h/ değişmesi kelime ortasında yaygınlık gösterir: **ahl** ‘akıl’ (1520); **ahrabalıK** ‘akrabalık’ (1436); **ahrabi** ‘akraba’ (52); **ahşam** ‘akşam’ (1157); **dahı** ‘takı’ (53); **dohuz** ‘dokuz’ (276); **dahl-** ‘takıl-’ (53); **fahırlık** ‘fakirlik’ (967); **vahıt** ‘vakit’ (902).
- ii. *Kelime sonunda:* Kelime sonunda bu değişim, kelime ortasındaki kadar yaygınlık göstermemiştir: **bah-** ‘bak-’ (106); **başlıh** ‘başlık’ (1255); **çoh** ‘çok’ (1226); **ğalh-** ‘kalk-’ (30); **findih** ‘findık’ (1214); **dah-** ‘tak-’ (53).

1.2.1.20. /ç/ > /ş/ değişmesi

Bölge ağzında /ç/ > /ş/ değişmesi Kabataş’ta iki kelime tespit edilmiştir. Bölge ağzında yaygınlık göstermemiştir:

ğılış ‘kılıç’ (1278); **işliş** ‘içlik’ (1248).

1.2.1.21. /j/ > /c/ değişmesi

Bölge ağzında bu değişime yalnızca Kabadüz’de bir kelime rastlanmıştır:

carcör ‘şarjör’ (663).

1.2.1.22. /p/ > /f/ değişimi

/p/ > /f/ değişimi derleme yapılan sahada yalnızca Mesudiye’de bir kelimedede tespit edilmiştir:

forosTad ‘prostat’ (1754).

1.2.1.23. /f/ > /p/ değişmesi

Bu değişime b3lge ağzında yalnızca Kabadüz’de iki kelimedede rastlanmıştır:

purtına ‘firtına’ (703); **purun** ‘fırın’ (608).

1.2.1.24. /s/ > /c/ değişmesi

Bu değişim de b3lge ağzında yalnızca Mesudiye’de bir kelimedede tespit edilmiştir:

ciara ‘sigara’ (1752).

1.2.1.25. /ř/ > /c/ değişmesi

Bu değişim de inceleme yapılan sahada Kabadüz’de bir kelimedede tespit edilmiştir:

carc3r ‘şarj3r’ (663).

1.2.2. S3rekli 3ns3zler Arası Değişimler

1.2.2.1. /h/ > /f/ değişmesi

/h/ > /f/ değişmesi derleme yapılan b3lgede yalnızca Kabataş’ta iki kelimedede, kelime başında tespit edilmiştir. Bu iki kelimedede alıntı kelimelerdir:

formon ‘hormon’ (1301); **fırs** ‘hırs’ (1199).

1.2.2.2. /l/ > /r/ değişmesi

B3lge ağzında /l/ > /r/ değişimine 3ç kelimedede rastlanmıştır. İki Mesudiye’de bir kelimedede ve diğeri de Kabadüz’de tespit edilmiştir. Bu 3ç kelimedede g3r3len /l/ > /r/ değişimlerine kelime ortalarında rastlanmıştır:

buręur ‘bulgur’ (1766); **buręurlu** ‘bulgurulu’ (1767); **çarkala-** ‘çalkala-’ (739).

1.2.2.3. /r/ > /l/ değişmesi

/r/ > /l/ değişmelerine bölge ağzında nadiren rastlanmaktadır. Kelime sonunda bu değişime rastlanmamıştır. Bu değişim “reçel” ve “rençber” kelimelerinin bölge ağzında farklı kullanımlarında ortaya çıkmıştır. /r/ > /l/ değişmesi alıntı kelimelerde meydana gelmiştir:

- i. *Kelime başında:* Nadiren görülen /r/ > /l/ değişmesinin en çok görüldüğü bölümdür. Üç kelime tespit edilmiştir. Bu üç kelimeye de Kabadüz’de rastlanmıştır:
leçel ‘reçel’ (773); **lençibellik** ‘rençberlik’ (695); **lençibellü** ‘rençberlik’ (708).
- ii. *Kelime ortasında:* Kelime ortasında bu değişime Kabataş’ta bir kelime tespit edilmiştir:
ileçel ‘reçel’ (1057).

1.2.2.4. /m/ > /n/ değişmesi

Bu değişim, Kabadüz dışındaki bölge ağzında sadece “şimdi” kelimesinin söylenişteki farklı kullanımlarında tespit edilmiştir. Kabadüz’de ise bu değişime rastlanmamıştır:

şinci ‘şimdi’ (1070); **şincu** ‘şimdi’ (160); **şindi** ‘şimdi’ (1195); **işindi** ‘şimdi’ (1790).

1.2.2.5. /n/ > /l/ değişmesi

Bu değişimde bölge ağzında Kabataş’ta bir kelime tespit edilmiştir:

görelek ‘görenek’ (1143).

1.2.2.6. /l/ > /n/ değişmesi

Derleme yapılan sahada bu değişime Gököy ve Mesudiye’de kelime başında üç kelime rastlanmıştır:

nalet ‘lanet’ (1163); **nezzet** ‘lezzet’ (170); **nezzetli** ‘lezzetli’ (170).

1.2.2.7. /y/ > /g/ değişmesi

İnceleme yapılan ağızlarda sadece “yine” kelimesinin bölge ağzında farklı kullanımlarında tespit edilmiştir:

gine ‘yine’ (16), (468), (1064), (1720).

1.2.2.8. /d/ > /c/ değişmesi

/d/ > /c/ değişmesi de bölge ağzında /m/ > /n/ değişmesi gibi sadece “şimdi” kelimesinin kullanımında tespit edilmiştir. Bu değişime Kabadüz’de rastlanmamıştır:

şimci ‘şimdi’ (1070); **şimcü** ‘şimdi’ (59); **şinci** ‘şimdi’ (1393); **şincu** ‘şimdi’ (1060).

1.2.3. Ünsüz Benzeşmesi

Bir kelimedede yan yana gelen veya söylenişte birbirini takip eden iki kelimededen birinin sonunda bulunan ünsüzle diğerinin başında bulunan ünsüz birbirlerine tesir ederler (Aydın, 2002, s.32). Bu etkiden dolayı ünsüz benzeşmesi meydana gelir.

1.2.3.1. /-nl-/ > /-nn-/ benzeşmesi

Bölge ağzında sadece beş kelimedede tespit edilmiştir. Gölköy ve Kabadüz ağzında rastlanmamıştır. Bu benzeşmenin genellikle fiil olan kelimelerde meydana geldiği görülmüştür:

annaş- ‘anlaş-’ (1774); **annı-** ‘anla-’ (1556); **anni-** ‘anla-’ (1745); **onnar** ‘onlar’ (1045); **yannış** ‘yanlış’ (856).

1.2.3.2. /-ml-/ > /-mn-/ benzeşmesi

Bölge ağzında Kabadüz’de bir ve Mesudiye’de iki kelime olmak üzere üç kelimedede tespit edilmiştir. “ile” edatının bölge ağzında kelimeler ile kullanım şekillerinde meydana geldiği görülür:

ğaynatamnan ‘kaynatamla’ (400); **babamnan** ‘babamla’ (1351); **aiylemnen** ‘ailemle’ (1645).

1.2.3.3. /-rl-/ > /-ll-/ benzeşmesi

Bölge ağzında tespit edilen en yaygın benzeşmedir. Kabadüz’de bir kelimedede olmak üzere inceleme yapılan tüm sahada /rl/ > /ll/ benzeşmesine rastlanır. Şimdiki zaman ve geniş zaman eklerine üçüncü çokluk şahıs çekim eki gelerek bu benzeşmeler bölge ağzında tespit edilir.

- i. *Şimdiki zaman ekinde*: Bölge ağzında /rl/ > /ll/ benzeşmesi en yaygın olarak şimdiki zaman ekinde tespit edilmiştir:

böluyollar ‘boğuluyorlar’ (703); **diyollar** ‘diyorlar’ (1445); **dutuyollar** ‘tutuyorlar’ (52); **ediyollar** ‘ediyorlar’ (1441); **gideyollar** ‘gidiyorlar’ (101); **vermiyollardı** ‘vermiyorlardı’ (1180); **yapıyollar** ‘yapıyorlar’ (65).

- ii. *Geniş Zaman Ekinde*: Geniş zaman ekinde nadiren görülmüştür:
dikellerdi ‘dikerlerdi’ (1247); **keseller** ‘keserler’ (1539).

1.2.3.4. /-rm-/ > /-mm-/ benzeşmesi

Bu benzeşmeye derleme yapılan bölgede Mesudiye’de bir kelimedede rastlanmıştır:

yimmi ‘yirmi’ (1745).

1.2.3.5. /-hç-/ > /-cc-/ benzeşmesi

Derlenen metinlerde bu değişime yalnızca Kabadüz’de iki alıntı kelimedede rastlanmıştır:

bacca ‘bahçe’ (446); **baccali-** ‘bahçele-’ (645).

1.2.3.6. /-zs-/ > /-ss-/ benzeşmesi

Ordu ağızı iç bölgelerinde bu değişmeye yalnızca Kabataş ve Mesudiye’de birer kelimedede rastlanmıştır. Bu iki kelimenin de olumsuzluk eki aldığı tespit edilmiştir:

vermessen ‘vermezsen’ (1160); **yağalamassa** ‘yakalamazsa’ (1543).

1.2.3.7. /-şç-/ > /-çç-/ benzeşmesi

Bölge ağızında Kabataş’ta bir kelimedede tespit edilmiştir:

aççı ‘aşçı’ (906).

1.2.3.8. /-şç-/ > /-hç-/ benzeşmesi

Bölge ağızında Gölköy’de bir kelimedede görülmüştür:

ahçı ‘aşçı’ (59).

1.2.3.9. /-nş-/ > /-şş-/ benzeşmesi

Yalnızca Kabataş ağızında bir kelimedede tespit edilmiştir:

işşallah ‘inşallah’ (1243).

1.2.3.10. /-ly-/ > /-ll-/ benzeşmesi

Yalnızca Kabataş ağzında bir kelimedede görülür:

millar ‘milyar’ (1204).

1.2.3.11. /-nl-/ > /-mn-/ benzeşmesi

Mesudiye ağzında yalnızca bir kelimedede tespit edilmiştir:

nişamnı ‘nişanlı’ (1751).

1.2.4. Ünsüz İkizleşmesi

Bir gramer birliğinde bir ünsüzün iki defa söylemesidir (Ergin, 2013, s.52). Bölge ağzında {b, c, m, n, ş, v} ünsüzlerinin birkaç kelimedede ikizleştikleri görülür. Hem Türkçe hem de alıntı kelimelerde meydana geldiği görülmektedir:

zabbah ‘sabah’ (331); **güccüg** ‘küçük’ (1158); **amma** ‘ama’ (1523); **emme** ‘ama’ (1710); **yanna** ‘yana’ (595); **aşşa** ‘aşağı’ (78); **başşaK** ‘başak’ (181); **evvel** ‘evel’ (63).

1.2.4.1. İkiz Ünsüzlerin Tekleşmesi

Bölge ağzında bu olaya birkaç kelimedede rastlanmıştır. Alıntı kelimelerde daha fazla görülmektedir:

besbelü ‘besbelli’ (1280); **afed-** ‘affet-’(92), (1271); **güvet** ‘kuvvet’ (509); **tükan** ‘dükkan’ (1732).

Tespit edilen kelimelerde de görüldüğü üzere tekleşme olaylarının /-ll-/, /-ff-/, /-vv-/, /-kç-/ ünsüzlerinde meydana geldiği görülmektedir.

1.2.5. Yer değiştirme

Ele alınan bölge ağzında yer değiştirme ses olayına Mesudiye’de bir ve Kabadüz’de iki kelimedede tespit edilmiştir:

ceyran ‘ceryan’ (1717); **istikad** ‘iktisat’ (837); **çarqalaruğ** ‘çalkalarız’ (739).

1.2.6. Ünsüz Türemesi

Derleme yapılan sahada ünsüz türemesine birkaç kelimedede rastlanmıştır. Bölge ağzında ünsüz türemesi, ünlü türemesi kadar yaygınlık göstermemiştir. /m/ ünsüzünün ikileme kurarken kelime başında türediği tespit edilmiştir:

- i. *Kelime başında*: Kelime başında ünsüz türemesi Kabataş ve Mesudiye’de tespit edilmiştir. Kelime başında ünsüz türemesi yalnızca /h/ ünsüzünde görülmüştür:
helbed ‘elbet’ (967); **helbeT** ‘elbet’ (849); **helbedde** ‘elbette’ (1818).
 Kelime başı ünsüz türemesi ses olayında /m/ sesinin yalnızca ikilemelerde türediği tespit edilmiştir:
mad ‘ad’ (603); **malaf** ‘alaf’ (927); **melektirig** ‘elektrik’ (1653); **misteme** ‘isteme’ (1775); **moğul** ‘okul’ (925); **milaç** ‘ilaç’ (624).
- ii. *Kelime ortasında*: Yalnızca Mesudiye’de iki kelimedede tespit edilmiştir:
ilkindi ‘ikindi’ (1597); **yiiki-** ‘yika-’ (1600).
- iii. *Kelime sonunda*: Bu ses olayı yalnızca “şimdi” kelimesinin çeşitli kullanımlarında meydana gelmiştir:
şimcük ‘şimdi’ (59); **şimdig** ‘şimdi’ (633), (1319); **şimdik** ‘şimdi’ (1524).

1.2.7. Ünsüz düşmesi

Bölge ağızında ünsüz düşmesi olayına çok sık rastlanır. Özellikle kelime ortalarında bu düşme yaygınlık göstermiştir. Hem Türkçe hem de alıntı kelimelerde bu ses olayına rastlanılmaktadır.

/-ğ-/ düşmesi: Bölge ağızında en yaygın ünsüz düşmesidir. /ğ/ ünsüzü düşerek yanındaki ünlüyü uzattığı da tespit edilmiştir:

- i. *Kelime ortası*: Bölge ağızındaki kelime ortasındaki /ğ/ ünsüzünün hemen hepsinin düştüğü tespit edilmiştir. Bu /ğ/ ünsüzü de düşerek bazen yanındaki ünlüyü uzun ünlü haline getirir:
āla- ‘ağla-’ (875); **ārı** ‘ağrı’ (1275); **aķcier** ‘akciğer’ (1306); **būday** ‘buğday’ (120); **austos** ‘ağustos’ (553); **aydōdu** ‘aydoğdu’ (1407); **bāl** ‘bağlı’ (1178); **bayı** ‘bayağı’ (1425); **çoal-** ‘çoğal-’ (667); **deil** ‘değil’ (706); **ēlence** ‘eğlence’ (154); **ēitim** ‘eğitim’ (991); **īne** ‘iğne’ (1170); **ōretmen** ‘öğretmen’ (277); **ōlan** ‘oğlan’ (1632); **soan** ‘soğan’ (614); **yāmur** ‘yağmur’ (1387).
- ii. *Kelime sonunda*: Kelime sonunda /ğ/ düşmesi nadiren tespit edilmiştir:
yā ‘yağ’ (128), (745), (1207); **yā-** ‘yağ-’ (1425).

/h/ düşmesi: Bölge ağızında /ğ/ ünsüzü kadar olmasa da yaygınlık göstermiştir. Kelime başı /h/ düşmesi tespit edilmemiştir. Genellikle alıntı kelimelerde /h/ düşmesinin meydana geldiği görülmektedir. Bazı kelimelerde de /h/ ünsüzünün düşmesinden dolayı yanınd ki ünlünün uzadığı tespit edilmiştir:

- i. *Kelime ortasında:* /h/ düşmesinin en yaygın olarak görüldüğü yer kelime ortalarıdır:
āmed ‘ahmet’ (1483); **bāşiş** ‘bahşiş’ (803); **maabbeT** ‘muhabbet’ (1782);
māmut ‘mahmut’ (377); **raad** ‘rahat’ (1465); **raadlık** ‘rahatlık’ (964);
sāib ‘sahip’ (1493); **toom** ‘tohum’ (1377); **velasıl** ‘velhasıl’ (1605).

- ii. *Kelime sonunda:* Kelime sonunda yalnızca Gököy’de bir kelimedede tespit edilmiştir:
allā ‘allaha’ (195).

/l/ düşmesi: Derleme yapılan bölge ağızında nadiren rastlanan bir ses olayıdır. /l/ düşmesi kelime başında tespit edilmemiştir. Kelime sonunda /l/ düşmesi soru edatlarında meydana gelmiştir:

- i. *Kelime ortasında:* **āna-** ‘anla-’ (199); **anad-** ‘anlat-’ (98); **ğakdı** ‘kalktı’ (230).

- ii. *Kelime sonunda:* **nası** ‘nasıl’ (214); **nası** ‘nasıl’ (76).

/k/ düşmesi: Bölge ağızında nadiren görülür. Kelime başında bu ses olayı tespit edilmemiştir:

- i. *Kelime ortasında:* Yalnızca Kabataş ağızında bir kelimedede tespit edilmiştir:
āşam ‘akşam’ (992)

- ii. *Kelime sonunda:* /k/ düşmesine daha çok kelime sonunda rastlanılmıştır:
duva ‘duvak’ (1106); **ğayı** ‘kayık’ (271); **yo** ‘yok’ (1317).

k düşmesi: /k/ düşmesine Mesudiye ağızında bir kelimedede rastlanmaktadır:

küçükeT ‘küçükken’ (1667).

/t/ düşmesi: Bölge ağızında /t/ düşmesine birkaç kelimedede rastlanılmaktadır. Kelime başında /t/ düşmesi tespit edilmemiştir:

- i. *Kelime ortasında:* Kelime ortasında /t/ düşmesine Kabataş ve Mesudiye ağızında birer kelimedede rastlanmıştır:
çifci ‘çiftçi’ (981); **dörlüg** ‘dörtlük’ (1476).

- ii. *Kelime sonunda:* **abdes** ‘abdest’ (1597); **çif** ‘çift’ (231); **dürüz** ‘dürüst’ (661); **muhabbe** ‘muhabbet’ (1383); **teröris** ‘terörist’ (1684); **üs** ‘üst’ (1581).

/r/ düşmesi: Bölge ağzında yaygınlık gösteren düşmelerden biridir. İncelenen bölgelerin tamamında tespit edilmiştir. Kelime başında /r/ düşmesine rastlanmamıştır. Kelime sonunda bu ses olayı fiillerde yaygınlık göstermiştir:

- i. *Kelime ortasında:* /r/ düşmesi kelime ortasında nadiren görülmüştür: **öldüme** ‘öldürme’ (1400); **sona** ‘sonra’ (34).
- ii. *Kelime sonunda:* /r/ düşmesi kelime sonunda yaygınlık göstermiştir: **otu-** ‘otur’ (1743); **ğada** ‘kadar’ (1043); **düşü-** ‘düşür’ (266); **bişüdü** ‘pişirdi’ (1327); **geçü-** ‘geçir-’ (990).

/y/ düşmesi: Bölge ağzında /y/ düşmesi birkaç kelimedede tespit edilmiştir. Kelime sonunda bu ses olayı görülmemiştir. Kelime başında yer-yön zarflarında meydana gelmiştir:

- i. *Kelime başında:* Kelime başında /y/ düşmesi Kabataş’ta iki kelimedede tespit edilmiştir: **oğarı** ‘yukarı’ (870); **oğarı** ‘yukarı’ (874).
- ii. *Kelime ortasında:* **bole** ‘böyle’ (671); **böle** ‘böyle’ (37); **nese** ‘neyse’ (297); **öle** ‘öyle’ (148); **şöle** ‘şöyle’ (39); **ileş-** ‘iyileş-’ (733).

/m/ düşmesi: Mesudiye ağzında bir kelimedede, kelime ortasında tespit edilmiştir:

doz ‘domuz’ (1542).

/n/ düşmesi: /n/ düşmesi Gölköy hariç diğer derleme yapılan sahalarda dört kelimedede tespit edilmiştir. Kelime başı ve kelime sonunda bu ses olayı birer kelimedede görülmüştür:

- i. *Kelime başında:* Kelime başında Mesudiye ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir: **esil** ‘nesil’ (1748).
- ii. *Kelime ortasında:* Kelime ortasında Kabadüz ve Kabataş ağzında birer kelimedede rastlanmıştır: **ambulas** ‘ambulans’ (729); **duür** ‘dünür’ (1325).
- iii. *Kelime sonunda:* **gürge** ‘gürgen’ (758).

/v/ düşmesi: /v/ düşmesi bölge ağzında nadiren görülür. Yalnızca Gölköy ve Kabadüz ağzında tespit edilmiştir. /v/ düşmesine kelime başında

rastlanmamıştır. Alıntı kelimelerde bu ses olayının daha yaygın olarak görüldüğü tespit edilmiştir:

- i. *Kelime ortasında*: /v/ düşmesi bölge ağızında çoğunlukla kelime ortasında tespit edilmiştir:
dau ‘davul’ (784); **douş** ‘dövüş’ (215); **mēsīm** ‘mevsim’ (554); **tobe** ‘tövbe’ (85).
- ii. *Kelime sonunda*: Kelime sonunda yalnızca Gölköy ağızında bir kelimedede tespit edilmiştir:
dó- ‘döv-’ (75).

1.2.8. Hece Kaynaşması

Derleme yapılan sahada hece kaynaşması oldukça yaygınlık gösterir. Bu hecelerin kaynaşması ile bazen uzun ünlülerin oluştuğu görülür:

yicek ‘yiyecek’ (959); **sōdu** ‘soğudu’ (1320); **sā** ‘sana’ (675); **sāb** ‘sahip’ (1352); **pontul** ‘pantolon’ (566); **dēr** ‘değer’ (659); **dā** ‘daha’ (1071); **bā** ‘bana’ (28); **āz** ‘ağız’ (1584). **ī** ‘iyi’ (1186); **yasdūnu** ‘yastığımı’ (1817); **yaylacilımız** ‘yaylacılığımız’ (1315); **çanti** ‘çantayı’ (356); **gōTdüm** ‘götürdüm’ (70).

Bölge ağızında hece kaynaşmasıyla ilgili dikkat çeken bir durum vardır. Şimdiki zaman ve gelecek zaman eklerinin kullanımında bu ses olayının yaygınlık gösterdiği tespit edilmiştir:

Şimdiki Zaman Ekinde Hece Kaynaşması: Derleme yapılan sahada şimdiki zaman ekinde genelde hece kaynaşması gerçekleşmektedir:

zollaniyom ‘zorlanıyorum’ (911); **yetmī** ‘yetmiyor’ (907); **yazılardı** ‘yazıyorlardı’ (1148); **yanī** ‘yanıyor’ (910); **ölmī** ‘olmuyor’ (389); **zorlanıyoğ** ‘zorlanıyoruz’ (1216).

Gelecek Zaman Ekinde Hece Kaynaşması: İnceleme yapılan sahada şimdiki zaman ekinde görülen hece kaynaşması olayının gelecek zaman ekinde de rastlandığı tespit edilmiştir:

yaşayabilecēmiz ‘yaşayabileceğimiz’ (333); **yapacām** ‘yapacağım’ (359); **topliyacāz** ‘toplayacağız’ (1599); **inanican** ‘inanacaksın’ (1673); **gelicen** ‘geleceksin’ (914).

2. ŞEKİL BİLGİSİ

2.1. İSİMLER

2.1.1. İsimden İsim Yapan Ekler

Kelimenin köküne veya gövdesine getirilerek başka isimler yapan eklerdir.

{+IIG}, {+IUG}, {+HIK}, {+IUK}: Bölge ağzında görülen en yaygın isimden isim yapım ekidir. Bazı kelimelerde bu eklerin tonlulaştığı görülür. Yine bu ekler kelimelere eklenirken de /k/ ünsüzünün düşüp yanındaki ünlüyü uzattığı da tespit edilmiştir:

arıcılık < arıcı+luk ‘arıcılık’ (498); **asgerlig** < asker+lik ‘askerlik’ (996); **dördlük** < dört+lük ‘dörtlük’ (1066); **gençlim** < genç+liğ+im ‘gençliğim’ (117); **gendülünden** < kendi+liğ+inden ‘kendiliğinden’ (454); **görgüsüzlük** < görgüsüz+lük ‘görgüsüzlük’ (105); **ğarsonluğ** < garson+luk ‘garsonluk’ (1646); **ğunluğ** < gün+lük ‘günlük’ (843); **hasdalık** < hasta+luk ‘hastalık’ (1303); **hayvancılığ** < hayvancı+luk ‘hayvancılık’ (642); **küçüklük** < küçük+lük ‘küçüklük’ (1603); **senelig** < sene+lik ‘senelik’ (68); **senelik** < sene+lik ‘senelik’ (961); **şoforluk** < şoför+lük ‘şoförlük’ (984); **taksicilik** < taksici+lik ‘taksicilik’ (984); **yamaluK** < yama+luk ‘yamalık’ (42); **yaşlılık** < yaşlı+luk ‘yaşlılık’ (188).

Derleme yapılan sahada yalnızca Kabataş’ta derlenen metinlerde /k/ > /h/ sızıcılaşması sonucu {+luğ} halini almıştır ve bir kelimedede tespit edilmiştir:

çocukluğ < çocuk+luk ‘çocukluk’ (925).

{+II}, {+IU}: Bölge ağzında yaygınlık gösteren diğer yapım ekidir. Genellikle ünsüzle biten kelimelere eklenerek yeni bir anlam ortaya çıkarmıştır:

kırk dokuzluyum < kırk dokuz+lu+yum ‘kırk dokuzluyum’ (1761); **ğorevli** < görev+li ‘görevli’ (1736); **ğüclüyse** < güç+lü+yse ‘güçlüyse’ (55); **köylünün** < köy+lü+nün ‘köylünün’ (269); **mesudiyeli** < mesudiye+li ‘mesudiyeli’ (1755); **şifalı** < şifa+lı ‘şifalı’ (593); **topraklı** < toprak+lı ‘topraklı’ (1492); **yāmurlu** < yağmur+lu ‘yağmurlu’ (832); **yimekli** < yemek+li ‘yemekli’ (1326).

{+cI}, {+cü}: Bu yapım ekinin de derleme yapılan bölge ağzında kullanımı yaygınlık göstermiştir. Eklendiği kelimeleri bir meslek adına türetmiştir. Eklendiği kelimelerde bu ekin bazı kelimelerde tonlulaştığı tespit edilmiştir:

çiftçilik < çift+çi+lik ‘çiftçilik’ (642); **elekrikçi** < elektrik+çi ‘elektrikçi’ (1653); **inşaadcı** < inşaat+çı ‘inşaatçı’ (1062); **odacıydım** < oda+cı+ydım ‘odacıydım’ (1567); **sıvacı** < sıva+cı ‘sıvacı’ (952); **sünnedci** < sünnet+çi ‘sünnetçi’ (152); **taksicilik** < taksi+ci+lik ‘taksicilik’ (984).

Mesudiye’de derlenen metinlerde yalnızca bir kelimedede {+cü} yapım eki tespit edilmiştir:

demürcüydüğ < demir+ci+ydık ‘demirciydik’ (1733)

{+inci}, {+üncü}, {+üncü}: Bölge ağzında kullanımı yaygınlık göstermez. Sıralama yapmak için kullanılır:

beşinci < beş+inci ‘beşinci’ (1268); **dördüncü** < dörd+üncü ‘dördüncü’ (857); **ikinci** < iki+nci ‘ikinci’ (325); **üçüncü** < üç+üncü ‘üçüncü’ (68).

İnceleme yapılan sahada Gölköy’de derlenen metinlerde bir kelimedede {+üncü} yapım eki tespit edilmiştir:

dördüncü < dörd+üncü ‘dördüncü’ (310).

{+sIz}, {+sUz}: Bölge ağzında birkaç kelimedede tespit edilmiştir:

ğuşuz < kaşık+sız ‘kaşiksız’ (993); **rahadsız** < rahat+sız ‘rahatsız’ (748); **susuz** < su+suz ‘susuz’ (1018); **zavalsız** < zaval+sız ‘zavalsız’ (1589).

Yine derlenen metinlerde {+süz} ve {+siz} Gölköy’de birer kelimedede tespit edilmiştir:

görgüsüzlük < görgü+süz+lük ‘görgüsüzlük’ (105); **etsiz** < et+siz ‘etsiz’ (121).

{+cUK}, {+cüg}: Derleme yapılan sahada eklendiği kelimelere küçültme anlamı vermiştir. Birkaç kelimedede tespit edilmiştir. Tespit edilen kelimelerde bu eklerdeki /k/ sesinin /g/ sesine tonlulaştığı görülür ve /i/ sesinin de /ü/ sesine yuvarlaklaştığı görülmüştür. {+cuğ} eki derlenen metinlerde yalnızca Kabataş’ta, {+cük} eki yalnızca Gölköy’de ve {+cüg} eki de yine yalnızca Gölköy’de tespit edilmiştir:

incecük < ince+cik ‘incecik’ (21); **incecüg** < ince+cik ‘incecik’ (19); **acuç** < az+(1)cık ‘azcık’ (739).

{+man}, {+men}: Bölge ağzında derlenen metinlerde biri Kabataş diğeri de Mesudiye olmak üzere iki kelimedede tespit edilmiştir:

gocaman < koca+man ‘kocaman’ (1138); **gocmen** < göç+men ‘göçmen’ (1488).

{+cuaz} < “+cağız”: Bu ekte bölge ağzında Kabadüz’de bir kelimedede tespit edilmiştir. Eklendiği kelimeye acıma anlamı katmıştır:

adamcuaz < adam+cağız ‘adamcağız’ (867).

{+n}: Bölge ağzında derlenen metinlerde yalnızca Gölköy’de bir kelimedede rastlanmıştır:

ameriKan < amerika+n ‘Amerikan’ (293).

{+kar}: Derleme yapılan sahada derlenen metinlerde yalnızca Gölköy’de bir kelimedede görülmüştür:

tobeKar < tövbe+kar ‘tövbekar’ (85).

2.1.2. Fiilden İsim Yapan Ekler

Fiil köklerine gelerek onları isme çeviren eklerdir.

{-ma+}, {-me+}: Bölge ağzında tespit edilen en yaygın fiilden isim yapma ekidir:

dōrama < doğra-ma ‘doğrama’ (44); **evlenme** < evlen-me ‘doğrama’ (1156); **görüşme** < görüş-me ‘görüşme’ (368); **ğalkması** < kalk-ma+sı ‘kalkması’ (388); **ğavğalaşma** < kavgalaş-ma ‘kavgalaşma’ (515); **odladmaya** < otlat-ma+ya ‘otlamaya’ (1808); **oturma** < otur-ma ‘oturma’ (1538).

{-ıķ}, {-UK}: Bölge ağzında ünsüzle biten kelimelere eklenerek yeni anlamlar kazandırmıştır:

açık < açık (1636); **birleşük** < birleşik (691); **bozūsa** < bozuxsa (125); **ğarışık** < karışık (1075); **öksürünen** < öksürükle (1291); (1815); **yayuk** < yayık (8).

{-maķ}, {-maq}, {-mek}: Derleme yapılan sahada birkaç kelimedede görülmüştür:

demek < de-mek ‘demek’ (1135); **durmaķ** < dur-mak ‘durmak’ (398); **girmek** < gir-mek ‘girmek’ (286); **ğoydumaķ** < koydur-mak ‘koydurmak’ (1619).

{maq} yapım eki derlenen metinlerde yalnızca Gölköy’de bir kelimedede tespit edilmiştir:

davranmaq < davran-mak ‘davranmak’ (225).

{-Im}, {-Um}: {+Im} yapım eki incelenen bölgede yaygınlık göstermiştir. {+üm} yapım eki derlenen metinlerde Kabataş'ta yalnızca bir kelime tespit edilmiştir:

aķım < ak-ım 'akım' (1731); **bölümü** < böl-üm+ü 'bölümü' (1294); **dātım** < dağıt-ım 'dağıtım' (996); **geçim** < geç-im 'geçim' (195); **durum** < dur-um 'durum' (104); **doum** < doğ-um 'doğum' (744); **kesim** < kes-im 'kesim' (572).

{-GI}: Bölge ağzında {-gi} yapım eki derlenen metinlerde yalnızca Kabataş'ta bir kelime; {-gi} yapım eki ise Kabataş ve Mesudiye'de olmak üzere iki kelime tespit edilmiştir:

bilgi < bil-gi 'bilgi' (1506); **çızgı** < çiz-gi 'çizgi' (1183); **çizgi** < çiz-gi 'çizgi' (1183).

{-ge}: Derlenen metinlerde Gököy'de bir kelime tespit edilmiştir:

bölgesi < böl-ge+si 'bölgesi' (314).

{-ce}: Derlenen metinlerde Mesudiye'de bir kelime tespit edilmiştir:

eylence < eğlen-ce 'eğlence' (1361).

{-m}: Derlenen metinlerde Kabadüz'de bir kelime tespit edilmiştir:

anlam < anla-m 'anlam' (483).

2.1.3. İsim İşletme Ekleri

2.1.3.1. Hâl Ekleri

2.1.3.1.1. İlgî Hâli (Genitif)

İnceleme yapılan bölge ağzında derlenen metinlerden tespit edilen ilgi hali ekleri olarak {+In}, {+Un}, {+ún}, {+nIn} kullanılmaktadır:

{+ın}: Ünsüzle biten kelimelere gelen ilgi hali ekidir. Bölge ağzında yaygınlık gösterir:

çorbasının < çorbası+ının 'çorbasının' (19); **dünyanın** < dünya+nın 'dünyanın' (393); **gızın** < kız+ın 'kızın' (1364); **ölanın** < oğlan+ın 'oğlanın' (1363); **samanın** < saman+ın 'samanın' (261).

{+in}: Bu ilgi hal eki de ünsüzle biten kelimelere gelir. Kullanımı yaygınlık göstermiştir:

asgerin < asker+in ‘askerin’ (1404); **evin** < ev+in ‘evin’ (1400); **peynirin** < peynir+in ‘peynirin’ (4); **urimlerin** < rumlar+ın ‘rumların’ (687); **yemin** < yem+in ‘yemin’ (260).

{+un}: Kalın ünlülü kelimelere gelen bir hal ekidir. Bölge ağzında birkaç kelimeye tespit edilmiştir:

abrulun < abrul+un ‘abrulun’ (nisanın) (523); **ahurun** < ahır+ın ‘ahırın’ (894); **çavuşun** < çavuş+un ‘çavuşun’ (29); **kóyun** < köy+ün ‘köyün’ (213); **yolun** < yol+un ‘yolun’ (1357).

{+ün}: Genellikle ince ünlülü kelimelere gelen bir ektir. Eklendiği kelimelerin birkaçında tonlulaşma ses olayına sebep olduğu tespit edilmiştir:

gücün < güc+ün ‘gücün’ (1139); **gücün** < güc+ün ‘gücün’ (1041); **köyün** < köy+ün ‘köyün’ (1798); **kóyün** < köy+ün ‘köyün’ (1492); **südü** < süt+ün ‘sütün’ (738).

{+ún}: Bölge ağzında nadiren görülen bir ilgi hâl ekidir:

kóyún < köy+ün ‘köyün’ (1240); **kóyún** < köy+ün ‘köyün’ (1564).

{+nin}: Bölge ağzında ünlü ile biten kelimelere eklenen bir hâl ekidir. Kullanımı yaygınlık göstermiştir:

ahçının < aşçı+nın ‘aşçının’ (58); **altının** < altı+nın ‘altının’ (348); **ameriğanın** < amerika+nın ‘Amerikanın’ (295); **binanın** < bina+nın ‘binanın’ (1707); **buranın** < bura+nın ‘buranın’ (794).

{+nin}: Bu ekte ünlü ile biten kelimelere eklenir:

ailenin < aile+nin ‘ailenin’ (124); **arazinin** < arazi+nin ‘arazinin’ (872); **caminin** < cami+nin ‘caminin’ (881); **tebsinin** < tepsi+nin ‘tepsinin’ (1815); **yörenin** < yöre+nin ‘yörenin’ (1060).

2.1.3.1.2. Yükleme Hâli (Akuzatif)

Derleme yapılan bölge ağzında derlenen metinlerden tespit edilen yükleme hâli ekleri {+I}, {+U}, {+ú}, {+yI}, {+yí}, {+yu}’dur:

{+ı}: Kalın ünlülü kelimelerle kullanılan bir ektir. Bölge ağzında yaygın bir şekilde kullanılır:

āci < ağac+ı ‘ağacı’ (505); **adamı** < adam+ı ‘adamı’ (1488); **çualı** < çuval+ı ‘çuvalı’ (260); **dalı** < dal+ı ‘dalı’ (865); **findi** < findığ+ı ‘findığı’ (645).

{+i}: Kalın veya ince ünlü fark etmeksizin her türlü ünlüyle kullanılan bir ektir:

ğarari < karar+ı ‘kararı’ (23); **ismi** < ism+i ‘ismi’ (550); **kardeşi** < kardeş+i ‘kardeşi’ (1785).

{+u}: Kalın ünlülü kelimelere gelen bir ektir:

hamuru < hamur+u ‘hamuru’ (393); **köyü** < köy+ü ‘köyü’ (1794); **koyunu** < koyun+u ‘koyunu’ (792); **oğlu** < oğul+u ‘oğlu’ (1304); **tavū** < tavuğ+u ‘tavuğu’ (1336).

{+ú}: Derleme yapılan sahada Mesudiye’de bir kelimedede tespit edilmiştir:

köyú < köy+ü ‘köyü’ (1482).

{+ü}: Birkaç kelime dışında ince ünlülü kelimelerle kullanıldığı görülmüştür. Kullanımı yaygındır:

bölümü < bölüm+ü ‘bölümü’ (1294); **cevüzü** < ceviz+i ‘cevizi’ (898); **duünü** < düşün+ü ‘düşünü’ (908); **gölü** < göl+ü ‘gölü’ (41); **üzümü** < üzüm+ü ‘üzümü’ (506).

{+yı}: Bölge ağzında kalın ünlülü kelimelerde kullanıldığı tespit edilmiştir ve ünlü ile biten kelimelere eklendiği görülür:

arıyı < arı+yı ‘arıyı’ (496); **danıyı** < dana+yı ‘danayı’ (1804); **ğınayı** < kına+yı ‘kınayı’ (935); **karıyı** < karı+yı ‘karıyı’ (77).

{+yi}: Bölge ağzında Kabadüz’de bir kelimedede tespit edilmiştir:

tarlayı < tarla+yı ‘tarlayı’ (582).

{+yi}: Ünlü ile biten kelimelere eklendiği görülmüştür:

süpürmiyi < süpürme+yı ‘süpürmeyi’ (105); **süzmeyi** < süzme+yı ‘süzmeyi’ (737); **türbèyi** < türbe+yı ‘türbeyi’ (1110); **valiyi** < vali+yı ‘valiyi’ (1632).

{+yu}: Bölge ağzında birkaç kelimedede tespit edilmiştir:

guruyu < kuru+yı ‘kuruyu’ (845); **suyu** < su+yı ‘suyu’ (12), (634).

2.1.3.1.3. Yaklaşma Hali (Datif)

Bölge ağzında tespit edilen yaklaşma hali ekleri {+a}, {+e}, {+ya}, {+ye}'dir:

{+a}: Kalın ünlülü kelimelere eklendiği bölge ağzında tespit edilmiştir:

āca < ağac+a 'ağaca' (595); **adama** < adam+a 'adama' (1663); **telefuna** < telefon+a 'telefona' (538); **tırabzona** < trabzon+a 'Trabzona' (1607); **zarfa** < zarf+a 'zarfa' (1337).

{+e}: Yaygın olarak ince ünlülü olsa da kalın ünlülü kelimelere eklendiği de tespit edilmiştir:

alışverişe < alışveriş+e 'alışverişe' (1073); **askere** < asker+e 'askere' (1462); **demire** < demir+e 'demire' (29); **devlete** < devlet+e 'devlete' (1736); **geline** < gelin+e 'geline' (232).

{+ya}: Kalın ünlülü kelimelere eklendiği görülür. Bölge ağzında kullanımı yaygınlık göstermez:

ğapıya < kapı+ya 'kapıya' (108); **ğavğaya** < kavga+ya 'kavgaya' (518); **ğomşuya** < komşu+ya 'komşuya' (1320); **hiroşimaya** < hiroşima+ya 'hiroşimaya' (301).

{+ye}: Genellikle ince ünlülü kelimelere eklendiği görülür:

gemiye < gemi+ye 'gemiye' (358); **gişiye** < kişi+ye 'kişiye' (1269); **istimeye** < isteme+ye 'istemeye' (1365); **hastaneye** < hastane+ye 'hastaneye' (132).

2.1.3.1.4. Bulunma Hâli (Lokatif)

Bölge ağzında bulunma hâli ekleri {+da}, {+de}, {+te}olarak tespit edilmiştir:

{+da}: Bölge ağzında kalın ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir:

ğapıda < kapı+da 'kapıda' (386); **ğarşıda** < karşı+da 'karşıda' (701); **mardda** < mart+ta 'martta' (1691); **mezarlıkda** < mezarlık+ta 'mezarlıkta' (1561); **İstanbulda** < istanbul+da 'İstanbulda' (1225).

{+de}: Hem ince hem de kalın ünlülere eklendiği görülmüştür:

ğalbde < kalp+te ‘kalpte’ (1603); **hastanede** < hastane+de ‘hastanede’ (920); **ileride** < iler+de ‘ilerde’ (1183); **kóyde** < köy+de ‘köyde’ (1346); **memlekedde** < memleket+te ‘memlekette’ (882).

{+te}: Derlenen metinlerde Kabataş ve Mesudiye’de birer kelimedede tespit edilmiştir:

askerlikte < askerlik+te ‘askerlikte’ (990); **üçte** < üç+te ‘üçte’ (1612).

2.1.3.1.5. Ayrılma Hâli (Ablatif)

Derleme yapılan sahada derlenen metinlerde ayrılma hâli {+dan}, {+den}, {+ten}, {+Ten} olarak tespit edilmiştir:

{+dan}: Kalın ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Bölge ağzında yaygınlık göstermiştir:

kapıdan < kapı+dan ‘kapıdan’ (803); **masaldan** < masal+dan ‘masaldan’ (520); **merzifondan** < merzifon+dan ‘Merzifondan’ (280); **onlardan** < onlar+dan ‘onlardan’ (1088); **sınıfdan** < sınıf+tan ‘sınıftan’ (1268).

{+den}: Hem ince ünlülü hem de kalın ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir:

köbrüden < köprü+den ‘köprüden’ (1275); **kalpten** < kalp+ten ‘kalpten’ (911); **mektebden** < mektep+ten ‘mektepten’ (1383); **melekden** < melek+ten ‘melekten’ (83); **sülaleden** < sülale+den ‘sülaleden’ (1657).

{+ten}, {+Ten}: Kabataş ve Mesudiye’de birer kelimedede tespit edilmiştir:

işten < iş+ten ‘işten’ (1616); **mezarlıkTen** < mezarlık+tan ‘mezarlıktan’ (881).

2.1.3.2. İyelik Ekleri

1. Teklik Şahıs

Derleme yapılan bölge ağzında tespit edilen 1. teklik şahıs ekleri {+Im}, {+Um}, {+úm}, {+m}, {+(y)Im}, {+(y)um} olarak tespit edilmiştir:

{+ım}: Bölge ağzında genellikle kalın ünlülü hecelere eklendiği görülse de; ince ünlülü kelimelere de eklendiği tespit edilmiştir:

başım < baş+ım ‘başım’ (419); **beğarım** < bekar+ım ‘bekarım’ (888); **ğaynım** < kayın+ım ‘kaynım’ (1306); **ğocamanım** < kocaman+ım ‘kocamanım’ (1227); **evladım** < evlad+ım ‘evladım’ (1672).

{+im}: Genellikle ince ünlülü kelimelere eklendiği görülse de kalın ünlülü kelimelere de eklendiği tespit edilmiştir. Derlenen metinlerde bu ekin yaygın olarak kullanıldığı tespit edilmiştir:

beyim < bey+im ‘beyim’ (163); **eşim** < eş+im ‘eşim’ (1435); **evim** < ev+im ‘evim’ (1324); **haberim** < haber+im ‘haberim’ (284); **nefesim** < nefes+im ‘nefesim’ (920).

{+um}: Derleme yapılan sahada kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı görülmüştür. Bölge ağzında kullanımı yaygınlık göstermiştir:

ğalgınım < kalgın+ım ‘kalgınım’ (619); **ğulum** < kul+um ‘kulum’ (91); **huzurum** < huzur+um ‘huzurum’ (1011); **ğoyunum** < koyun+um ‘koyunum’ (787); **torunum** < torun+um ‘torunum’ (277).

{+üm}: İnce ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Bölge ağzında kullanımı yaygınlık göstermez:

benüm < ben+im ‘benim’ (328); **hücüm** < güc+üm ‘gücüm’ (426); **ömrüm** < ömr+üm ‘ömrüm’ (1137); **sözüm** < söz+üm ‘sözüm’ (1468).

{+üm}: Bölge ağzında Kabataş’ta bir kelimedede tespit edilmiştir:

düürüm < dünür+üm ‘dünürüm’ (1324).

{+m}: Hem ince hem de kalın ünlülü kelimelere eklendiği görülür. Ünlü ile biten kelimelere eklenir. Kullanımı yaygınlık göstermiştir:

kendim < kendi+m ‘kendim’ (211); **kimsem** < kimse+m ‘kimsem’ (810); **ğavğam** < kavga+m ‘kavgam’ (1497); **mevlam** < mevla+m ‘mevlam’ (1028); **sevgülüm** < sevgili+m ‘sevgilim’ (1750).

{+(y)ım}: Genellikle kalın ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir:

burdayım < burda+yım ‘burdayım’ (1516); **doomlyım** < doğumlu+yım ‘doğumluyum’ (779); **hasdayım** < hasta+yım ‘hastayım’ (1376); **yaşlyım** < yaşlı+yım ‘yaşlıyım’ (1134).

{+(y)im}: Bölge ağzında bu ekin kullanımı yaygınlık göstermiştir. Hem kalın hem de ince ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir:

acığliyim < acıklı+yım ‘acıklıyım’ (914); **çifciyim** < çiftçi+yım ‘çiftçiyim’ (1506); **doomliyim** < doğumlu+yım ‘doğumluyum’ (1259); **emegliyim** < emekli+yım ‘emekliyim’ (1645); **eyiyim** < iyi+yım ‘iyiyim’ (190).

{+(y)um}: Bölge ağzında kalın ünlülü kelimelere geldiği tespit edilmiştir. Birkaç kelime rastlanmıştır:

kırk dokuzlu+yum < dokuzluyum ‘kırk dokuzluyum’ (1761); **doomluyum** < doğumlu+yum ‘doğumluyum’ (182), (1033); **doumluyum** < doğumlu+yum ‘doğumluyum’ (177).

2. Teklik Şahıs

Bölge ağzında 2. teklik şahıs ekleri {+n}, {+In}, {+Un}, {+ün} olarak görülür:

{+n}: Ünlü ile biten kelimelere gelen bir ektir. Bölge ağzında kullanımı yaygınlık göstermiştir:

ablan < abla+n ‘ablan’ (1585); **anan** < anne+n ‘annen’ (1768); **paran** < para+n ‘paran’ (1134); **yardımcın** < yardımcı+n ‘yardımcın’ (402).

{+in}: Ünsüzle biten kelimelere eklendiği görülür. Bölge ağzında birkaç kelime rastlanmıştır:

evladın < evlad+ın ‘evladın’ (1305); **hasdalını** < hastalığ+ın+ı ‘hastalığını’ (1586); **işında** < iş+in+de ‘işinde’ (201).

{+in}: Bölge ağzında birkaç kelime tespit edilmiştir:

halin < hal+in ‘halin’ (1272); **heytin** < heyet+in ‘heyetin’ (1392); **kefenini** < kefen+in+i ‘kefeninin’ (249).

{+un}: Derleme yapılan sahada kalın ünlülü kelimelere eklendiği görülür. Ekin kullanımı yaygınlık göstermiştir:

gulun < kul+un ‘kulun’ (1134); **gücun** < güc+ün ‘gücün’ (1232); **odunun** < odun+un ‘odunun’ (1234); **pulun** < pul+un ‘pulun’ (1134).

{+ün}: Bölge ağzında birkaç kelime tespit edilmiştir. Hem ince hem de kalın ünlülerle kullanıldığı görülmüştür:

gücün < güc+ün ‘gücün’ (907); **ğucün** < güc+ün ‘gücün’ (1041); **kómurün** < kömür+ün ‘kömürün’ (1234).

{+ún}: Bu ek Gölköy ağzında iki kelimedede tespit edilmiştir:

goynúnan < gönl+ün+le ‘gönlünle’ (106); **işünde** < iş+in+de ‘işinde’ (200).

3. Teklik Şahıs

Bölge ağzında derlenen metinlerden tespit edilmiş olan 3. teklik şahıs ekleri {+I}, {+U}, {+sI}, {+su}’dur.

{+I}: Genellikle kalın ünlülü kelimelere eklendiği görülür:

ācı < ağac+ı ‘ağacı’ (505); **silahı** < silah+ı ‘silahı’ (330); **sābı** < sahib+i ‘sahibi’(313); **tarafı** < taraf+ı ‘tarafı’ (1150); **urğanı** < urganı (1371).

{+i}: Hem ince hem de kalın ünlülere eklenen bir ektir. Ünsüzle biten kelimelere eklendiği görülürken; kelimenin sonundaki ünsüzlerin yaygın olarak sedahlılaştığı da tespit edilmiştir:

adedi < adet+i ‘adeti’ (248); **dişi** < diş+i ‘dişi’ (545); **saibi** < sahib+i ‘sahibi’ (1009); **yürTleni** < yürtlen+i ‘yürtleni’ (730).

{+u}: Kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı görülür:

burnu < burn+u ‘burnu’ (1748); **boyu** < boy+u ‘boyu’ (805); **dosTu** < dost+u ‘dostu’ (1020); **hamuru** < hamur+u ‘hamuru’ (393).

{+ü}: Bölge ağzında birkaç kelime haricinde ince ünlülü kelimelere eklendiği görülmektedir:

bölümü < bölüm+ü ‘bölümü’ (1294); **cevüzü** < ceviz+i ‘cevizi’ (898); **duünü** < düğün+ü ‘düğünü’ (151); **köyü** < köy+ü ‘köyü’ (1683).

{+sı}: Kalın ünlülü ve ünlüyle biten kelimelere eklendiği tespit edilmiştir:

babası < baba+sı ‘babası’ (374); **borası** < bura+sı ‘burası’ (1794); **bubası** < baba+sı ‘babası’ (877); **çorbası** < çorba+sı ‘çorbası’ (18); **duası** < dua+sı ‘duası’ (749).

{+si}: İnce ünlülü kelimelere eklendiği görülmüştür:

emisi < emmi+si ‘emmisi’ (804); **enerjisi** < enerji+si ‘enerjisi’ (1123); **gemisi** < gemi+si ‘gemisi’ (295).

{+su}: Kalın ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Gölköy ve Mesudiye’de birkaç kelimedede görülmüştür:

dolusu < dolu+su ‘dolusu’ (1609); **ğuzusu** < kuzu+su ‘kuzusu’ (33); **saygusu** < saygı+sı ‘saygısı’ (1745); **ordusu** < ordu+su ‘ordusu’ (320).

1. Çokluk Şahıs

İncelenen metinlerde tespit edilen 1. çokluk şahıs ekleri {+ImIz}, {+UmUz}, {+mIz}, {+mUz}, {+iz}’dir.

{+ımız}: Kalın ünlülü kelimelere eklendiği bölge ağzında tespit edilmiştir. Derleme yapılan sahada kullanımı yaygınlık gösterir:

ağlımıza < akl+ımız+a ‘aklımıza’ (541); **başımızdan** < baş+ımız+dan ‘başımızdan’ (268); **çobanımız** < çoban+ımız ‘çobanımız’ (602); **yaylacılıımız** < yaylacılığ+ımız ‘yaylacılığımız’ (1315); **zamanımız** < zaman+ımız ‘zamanımız’ (1801).

{+imiz}: İnce ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Bölge ağzında kullanımı yaygınlık göstermiştir:

adeTimiz < adet+imiz ‘adetimiz’ (529); **devrimiz** < devr+imiz ‘devrimiz’ (471); **elimizden** < el+imiz+den ‘elimizden’ (1454); **işimiz** < iş+imiz ‘işimiz’ (232); **memlekedimiz** < memleket+imiz ‘memleketimiz’ (1073).

{+umuz}: Kalın ve yuvarlak ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir:

gücümüz < güc+ümüz ‘gücümüz’ (322); **hoşumuza** < hoş+umuz+a ‘hoşumuza’ (549); **odunumuzu** < odun+umuz+u ‘odunumuzu’ (1427); **yolumuz** < yol+umuz ‘yolumuz’ (1787).

{+ümüz}: Birkaç kelime dışında ince ve yuvarlak ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir:

göçümüz < göç+ümüz ‘göçümüz’ (1064); **günümüz** < gün+ümüz ‘günümüz’ (1237); **köyümüz** < köy+ümüz ‘köyümüz’ (1722); **ömrümüz** < ömr+ümüz ‘ömrümüz’ (443).

{+mız}: Kalın ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Bölge ağzında bu ekin kullanımı yaygınlık göstermiştir:

babamız < baba+mız ‘babamız’ (243); **ġafamıza** < kafa+mız+a ‘kafamıza’ (610); **paramız** < para+mız ‘paramız’ (1624); **tanışmamız** < tanışma+mız ‘tanışmamız’ (368); **yaylamız** < yayla+mız ‘yaylamız’ (1317).

{+miz}: Hem kalın hem de ince ünlülü kelimelere eklendiği görülmüştür:

annemiz < anne+miz ‘annemiz’ (1788); **baġcemiz** < baġe+miz ‘baġcemiz’ (830); **maġallemiz** < mahalle+miz ‘mahallemiz’ (1680); **yemēmiz** < yemeġi+miz ‘yemeġimiz’ (18).

{+muz}: Bölge aġzında nadiren tespit edilmiştir:

ġörgumuz < görgü+müz ‘görgümüz’ (1046); **turşumuzū** < turşu+muz+u ‘turşumuzu’ (1428).

{+müz}: Bu ek yalnızca dönüşlülük zamirinde birkaç kelimedede tespit edilmiştir:

gendümüz < kendi+miz ‘kendimiz’ (582), (1428); **gendümüze** < kendi+miz+e ‘kendimize’ (537).

{+iz}: Gölköy aġzı ve Mesudiye aġzında birer kelimedede tespit edilmiştir:

deiliz < deġil+iz ‘deġiliz’ (289); **fakiriz** < fakir+iz ‘fakiriz’ (1630).

2. Çokluk Şahıs

Bölge aġzında derlenen metinlerden tespit edilen 2. çokluk şahıs ekleri {+niz}, {+uz}’dur.

{+niz}: Gölköy’den derlenen metinlerde bir kelimedede tespit edilmiştir:

birbirizi < birbiri+niz+i ‘birbirinizi’ (102).

{+uz}: Kabataş’tan derlenen metinlerde dönüşlülük zamirinde bir kelimedede tespit edilmiştir:

gendüzü < kendin+iz+i ‘kendinizi’ (896).

3. Çokluk Şahıs

Derlenen metinlerde tespit edilmiş olan 3. çokluk şahıs ekleri {+larI}, {+leri}’dir.

{+ları}: Kalın ünlülü kelimelere eklendiği görülür:

adamları < adam+ları ‘adamları’ (1489); **araçları** < araç+ları ‘araçları’ (319); **danaları** < dana+ları ‘danaları’ (226); **çocuğları** < çocuk+ları ‘çocukları’ (1120).

{+lari}: Bölge ağzında Kabadüz’de bir kelime tespit edilmiştir:

farğları < fark+ları ‘farkları’ (781).

{+leri}: İnce ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir:

begmezleri < pekmez+leri ‘pekmezleri’ (1697); **çemberleri** < çember+leri ‘çemberleri’ (715); **yemeKleri** < yemek+leri ‘yemekleri’ (610); **yerleri** < yer+leri ‘yerleri’ (1246).

2.1.3.3. Çokluk Ekleri

Bölge ağzından derlenen metinlerde tespit edilmiş olan çokluk ekleri {+lar}, {+ler}’dir.

{+lar}: Kalın ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir:

odunlar < odun+lar ‘odunlar’ (963); **otlar** < ot+lar ‘otlar’ (1444); **yaralular** < yaralı+lar ‘yaralılar’ (331); **yaşlılar** < yaşlı+lar ‘yaşlılar’ (1753).

{+ler}: Genellikle ince ünlülü kelimelere eklendiği görülürken birkaç kelime de kalın ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir:

meyveler < meyve+ler ‘meyveler’ (875); **ölüler** < ölü+ler (331); **terlikler** < terlik+ler ‘terlikler’ (571).

2.1.3.4. Aitlik Eki

{+ki}: Derleme yapılan sahada ince ünlülü kelimelere eklendiği görülmüştür. Aynı zamanda da hem ünlüyle hem de ünsüzle biten kelimelere eklendiği tespit edilmiştir:

önceki < önce+ki ‘önceki’ (1264); **şinciki** < şimdi+ki ‘şimdiki’ (166); **şindiki** < şimdi+ki ‘şimdiki’ (964); **ilerki** < ilerde+ki ‘ilerdeki’ (674).

2.1.3.5. Soru Eki

{mI}, {mU}: Bu ek, dar-yuvarlak ve kalın-ince ünlülü şekilleriyle kullanılmaktadır:

bi milyar **mı?** (60); anadın **mı?** (458); devlete **mi?** (1736); uygun **mu?** (71); üç **mü?** (1127).

2.2. ZAMİRLER

	1. Teklik	2. Teklik	3. Teklik	1. Çokluk	2. Çokluk	3. Çokluk
Yalın Hal	ben ¹ (74) bēn ² (1408)	sen ³ (32)	o ⁴ (79) u ⁵ (994)	biz ⁶ (14) bis ⁷ (378)	siz ⁸ (530)	aunlar ⁹ (1303) onlar ¹⁰ (102) ónlar ¹¹ (311) ónlar ¹² (64) onnar ¹³ (1045) unlar ¹⁴ (665)
İlgi Hali	benim ¹⁵ (871) benüm ¹⁶ (1692)	senin ¹⁷ (1663)	onun ¹⁸ (820) ónun ¹⁹ (496) unun ²⁰ (396)	bizim ²¹ (196)	sizin ²² (386)	onların ²³ (881) unların ²⁴ (960)
Yükleme Hali	beni ²⁵ (202)	seni ²⁶ (82)	onu ²⁷ (741) önu ²⁸ (478) unu ²⁹ (735)	bizi ³⁰ (188)	sizi ³¹ (290)	onları ³² (145) ónları ³³ (497) onları ³⁴ (218)

¹ Derleme yapılan sahada kullanılan en yaygın biçimdir.

² Mesudiye ağzında iki kelimedede tespit edilmiştir.

³ Bölge ağzında kullanılan tek biçimdir.

⁴ Derleme yapılan sahada kullanılan en yaygın biçimdir.

⁵ Bu bölgede kullanılan seyrek biçimlerden biridir.

⁶ Bölge ağzında kullanılan en yaygın biçimdir.

⁷ Kabadüz ağzında iki yerde görülmüştür.

⁸ Bölge ağzında kullanılan tek biçimdir

⁹ Kabataş ağzında bir yerde tespit edilmiştir.

¹⁰ Bölge ağzında kullanılan yaygın bir biçimdir.

¹¹ Bölge ağzında kullanılan yaygın bir biçimdir.

¹² Gölköy ağzında iki yerde görülmüştür.

¹³ Kabataş ağzında bir kelimedede rastlanmıştır.

¹⁴ Bölge ağzında yaygınlık gösteren bir biçimdir.

¹⁵ Ele alınan bölgede kullanılan en yaygın biçimidir.

¹⁶ Gölkö, Kabataş ve Mesudiye ağzlarında birer kelime olmak üzere toplam üç kelimedede tespit edilmiştir.

¹⁷ Bölge ağzında kullanılan tek biçimdir.

¹⁸ Bölge ağzında kullanılan en yaygın biçimdir.

¹⁹ İnceleme yapılan sahada seyrek görülen bir biçimdir. Gölköy ağzında tespit edilmemiştir.

²⁰ Bölge ağzında nadiren rastlanmıştır.

²¹ Bölge ağzında kullanılan tek biçimdir.

²² Kabataş hariç diğer bölgelerde kullanılan tek biçimdir.

²³ Kabadüz ve Mesudiye ağzlarında rastlanmıştır.

²⁴ Kabadüz'de ve Kabataş ağzlarında görülmüştür.

²⁵ Bölge ağzında kullanılan tek biçimdir.

²⁶ Bölge ağzında kullanılan tek biçimidir.

²⁷ Bölge ağzında kullanılan en yaygın biçimdir.

²⁸ Derleme sahasında seyrek bir şekilde görülmüştür.

						unları ³⁵ (599) unları ³⁶ (716)
Yaklaşma Hali	ba ³⁷ (474) bā ³⁸ (28) bana ³⁹ (457)	sā ⁴⁰ (786) sana ⁴¹ (257)	oa ⁴² (23) ona ⁴³ (803) ōna ⁴⁴ (476) ua ⁴⁵ (8) una ⁴⁶ (495)	bize ⁴⁷ (996)	size ⁴⁸	ōnlara ⁴⁹ (742) ōnlara ⁵⁰ (107)
Bulunma Hali	bende ⁵¹ (1703)	-	onda ⁵² (917)	bizde ⁵³ (322)	-	onlarda ⁵⁴ (957) ōnlarda ⁵⁵ (1105)
Ayrılma Hali	benden ⁵⁶	-	ondan ⁵⁷ (137) ōndan ⁵⁸ (445) ōndan ⁵⁹ (109)	bizden ⁶¹	-	aunlardan ⁶² (1303) onlardan ⁶³ (1088)

²⁹ Kabataş ağzında iki ve Mesudiye ağzında bir yerde tespit edilmiştir.

³⁰ İncelenen sahada görülen tek biçimdir.

³¹ Bölge ağzında kullanılan tek biçimdir. Yaygınlık göstermez.

³² Bölge ağzında sık görülen bir biçimdir.

³³ Bölge ağzında yaygınlık gösteren bir biçimdir.

³⁴ Gölköy ağzında bir kelime rastlanmıştır.

³⁵ Bölge ağzında yaygınlık göstermiştir.

³⁶ Kabadüz ağzında bir kelime tespit edilmiştir.

³⁷ Kabadüz ağzında iki yerde rastlanmıştır.

³⁸ Derleme yapılan sahada en yaygın bir şekilde görülür.

³⁹ İncelenen sahada Gölköy ve Kabadüz ağzında nadiren kullanılan biçimdir.

⁴⁰ Bölge ağzında kullanılan en yaygın biçimdir.

⁴¹ Bölge ağzında seyrek kullanılan bir biçimdir. Kabataş ağzında tespit edilmemiştir.

⁴² Gölköy ağzında bir yerde rastlanmıştır.

⁴³ Bölge ağzında kullanılan en yaygın biçimdir. Kabadüz ağzında bir kelime, gerisi Mesudiye ağzında tespit edilmiştir.

⁴⁴ Kabadüz ağzında iki yerde tespit edilmiştir.

⁴⁵ Gölköy ağzında bir yerde görülmüştür.

⁴⁶ Kabadüz ağzında bir yerde rastlanmıştır.

⁴⁷ Derleme yapılan bölgede görülen tek biçimdir.

⁴⁸ Bölge ağzında kullanılan tek biçimdir.

⁴⁹ Yalnızca Kabadüz ağzında görülen bir biçimdir.

⁵⁰ Gölköy ağzında bir yerde görülmüştür.

⁵¹ Bölge ağzında kullanılan tek biçimdir.

⁵² Kabataş ağzında bir yerde rastlanmıştır.

⁵³ Bölge ağzında kullanılan tek biçimdir.

⁵⁴ Kabataş ağzında bir yerde tespit edilmiştir.

⁵⁵ Kabataş ağzında bir yerde tespit edilmiştir.

⁵⁶ Bölge ağzında kullanılan tek şekildir. Gölköy ağzında ayrılma hali tespit edilmemiştir.

⁵⁷ Bölge ağzında yaygın görülen bir biçimdir.

⁵⁸ Bu kelime bölge ağzında yaygın bir şekilde görülür.

			undan ⁶⁰ (15)			
--	--	--	--------------------------	--	--	--

2.2.1. Dönüştürülük Zamiri

Dönüştürülük zamirinin yalın hâldeki kullanımının yanı sıra yükleme, yaklaşma, bulunma ve ayrılma hâl ekleriyle de çekimlenmiş kullanımları bölge ağzında tespit edilmiştir.

2.2.1.1. Yalın Hâl

kendim ‘kendim’ (211); **gendüm** ‘kendim’ (592).

2.2.1.2. Yükleme Hâli

kendimi ‘kendimi’ (91).

2.2.1.3. Yaklaşma Hâli

gendüe ‘kendine’ (94).

2.2.1.4. Bulunma Hâli

gendinde ‘kendinde’ (761).

2.2.1.5. Ayrılma Hâli

kendindēn ‘kendinden’ (1025).

2.2.2. İşaret Zamirleri

Derleme yapılan bölge ağzında tespit edilen işaret zamirleri yaygın olarak {bu}; {o}; {u} biçimleridir. {u} işaret zamiri bölge ağzında {o} işaret zamirinin daralmasıyla meydana gelmiştir. Yine bu işaret zamirlerinin çokluk eki almasıyla bölge ağzında işaret zamirlerinin çoğulları meydana gelmiştir. “şu” işaret zamiri derlenen metinlerde nadiren tespit edilmiştir:

2.2.2.1. Teklik

2.2.2.1.1. Yalın Hal

bu (94), (414)

⁵⁹ Gök köy ağzında iki yerde tespit edilmiştir.

⁶¹ Bölge ağzında Kabadüz’de bir Mesudiye’de iki yerde görülmüştür.

⁶² Kabataş ağzında bir yerde rastlanmıştır.

⁶³ Kabataş ağzında bir yerde tespit edilmiştir.

⁶⁰ Mesudiye dışında diğer derleme yapılan bölgelerde bu kelimeye rastlanmıştır.

şu (851)

2.2.2.1.2. İlgi Hali

bunun (60)

onun (1586)

2.2.2.1.3. Yükleme Hali

bunu (85)

onu (1486)

şunu (159)

2.2.2.1.4. Yaklaşma Hali

ona (1469)

buna (1500)

2.2.2.1.5. Bulunma Hali

bunda (414)

onda (917)

2.2.2.2. Çokluk

2.2.2.2.1. Yalın Hal

bunlar (1511)

onlar (1610)

unlar (229)

2.2.2.2.2. İlgi Hali

bunların (394)

onların (881)

unların (490)

2.2.2.2.3. Yükleme Hali

bunları (11)

onları (145)

unları (599)

unlari (716)

2.2.2.2.4. Yaklaşma Hali

ónlara (107)

ónlara (742)

2.2.2.2.5. Bulunma Hali

onlarda (957)

2.2.2.2.6. Ayrılma Hali

ounlardan (1304)

bunlardan (1084)

onlardan (1088)

2.2.3. Belirsizlik Zamirleri

bazı: İncelen bölge ağızlarında bu zamir nadiren tespit edilebilmiştir:

bazı belediye başkanı felan (1281-1282); **bazıları** bilü ben bilmem yabmam (764).

falanca: Bölge ağızında derlenen metinlerde yalnızca Kabataş'ta bir yerde rastlanmıştır:

falancanın ğızı (1130).

hepsi (> **hepsi**): Bölge ağızında bütün örneklerde /-p-/ < /-b-/ tonlulaşmasıyla karşımıza çıkmaktadır. Kullanımı yaygınlık gösterir:

hepsi de mutludur (137); asgerin **hebsine** bārular (1404); **hepsi** de giTdi (1119).

herkes: Bölge ağızında yaygınlık gösteren bir zamirdir:

herkes gètdi (159); **herkeS** mayıS yedisine gider (525); **herkes** fabriğaya girdi (1494).

kimisi: Bölge ağızında “bazıları” anlamına gelen bir zamirdir. Kullanımı seyrektiler:

kimisi şeyde morğa götürī (387); **kimisi** daul zurnayla gönderür (784-785); **kimisi** giTdi (1119-1120).

kimse: Derleme yapılan sahada yaygınlık gösteren bir zamirdir:

hiç **kimseden** beş güruş almadım (444); hiç **kimse** bunun gibi (131); esgiden **kimse** ğalmadı (543).

öbür: Bölge ağızında derlenen metinlerden yalnızca Gölköy’de tespit edilmiştir.

öbür arkadaşların (32).

2.3. SIFATLAR

2.3.1. Niteleme Sıfatları

İncelenen bölge ağızında isimlerin niteliğini belirten sıfatlardır. Kullanımları yaygınlık göstermiştir:

böyüg köy (1740); **güzel** düşünüm (375); **kötü** dallar (555); **küçük** hayvana (1545); **zor** günler (990).

2.3.2. İşaret Sıfatları

Derleme yapılan sahada isimlerin önünde yer alarak onları işaret eden ve onları göstererek belirten sıfat türleridir. Kullanımları yaygınlık göstermiştir:

böle masallarım (37); **bu** evi (873); **o** gece (311); **şu** bahçe (509).

/o/ işaret sıfatının daralmasıyla /u/ şeklini aldığı örneklerde tespit edilmiştir:

u misirler (147); **u** abimin torunu (1600).

2.3.3. Sayı Sıfatları

İsimlerin önünde yer alarak onları sayı yönüyle belirten sıfatlardır:

sekiz yemek (233); **yirmi** milyon (1319); **bi** milyar (1432); **on** millar başlığ (1204).

2.3.4. Soru Sıfatları

İsimlerin önünde yer alarak onları soru yönüyle niteleyen sıfat türleridir. İnceleme yapılan sahada yaygınlık göstermiştir:

kaç yaşındadurum (775-776); **nası** tedavi ederim (592); **nası** masal (520); **nasıl** soru (929).

2.3.5. Belirsizlik Sıfatları

İsimleri belirsizlik yönüyle niteleyen sıfat türleridir. Bölge ağzında çeşitli türleri tespit edilmiştir:

her köyde (389); **bütün** köprüler (336); **çok** güzel (1096); **her** hane (1523); **bazı** belediye başkanı (1281-1282).

2.4. ZARFLAR

2.4.1. Yer-Yön Zarfları

Kullanıldıkları metinlere yer veya yön anlamı katan zarf türleridir. Bölge ağzında birçok yer-yön zarfı tespit edilmiştir. Derlenen metinlerde bu kullanımların yaygınlık gösterdiği görülmüştür:

aşşa gidiyu (894); **aşşā** inermiş (701); **beri** gelene (1271); **geri** geldiler (1116); **ora** giderdig (1806); **oğarı** geliyü (894); **oriya** yabmışlar (1566); **öraya** atacam (535); **uraya** giddümüz zaman (230); **yöğarı** gelī (662).

2.4.2. Zaman Zarfları

Bir oluş ve kılışın zaman içinde yerini göstermeye yarayan zarflara denir (Banguoğlu, 2011, s.374). Kullanımları hem çeşitlilik hem de yaygınlık göstermiştir:

ağşamnan başlardı (1535); **dün** geldiler (1116); **evvelki** gibi yapmıyoğ (63-64); **ilerden** ölöymüş (1250); **örtesi** gün (232); **sona** bindüdüler (358); **sora** çıkarsın (537); **sonra** geldim (187); **şimdi** doldudum (225); **şindi** tanışılar (1206).

2.4.3. Durum Zarfları

“böyle, öyle” gibi durum zarflarındaki {-y-} sesinin düşmesiyle karşımıza çıkmaktadır. Bölge ağzında durum zarflarının kullanımı yaygınlık göstermiştir:

biraz ūraşduğ (1196); **böle** edemān (414); **böyle** geçiriyog (1469); **öle** douşum (215); **öle** işiddim (1655); **öyle** baktim (214).

2.4.4. Soru Zarfları

Bölge ağzında fiilleri soru yönüyle zarflardır. Kullanımları yaygınlık göstermiştir:

arķadař nere ġeddi (1735); **neden** ġalmıř (253); **niye** yap miyim (228); **niye** vermim ki (1152).

2.5. EDATLAR

2.5.1. Çekim Edatları

diye: Bölge ağzında yaygın kullanıma sahiptir. “deyni, dēye, dīn, deyin” gibi “diye” anlamına gelen kullanımları da vardır:

beni göndermez **diye** burdan oķarı gidiyo (1583); ġavuřdurmasın bize **deyni** de aynı donmuş ġalmıř (685); has bahçe için dē gülüm vār **dēye** (1024); ben dedim ya ancak deberdmiyelim **dīn** (587); mıhtarı getir ana **deyin** öle yanı şeyleri var (1423-1424).

gibi: Bölge ağzında yaygın olarak kullanılan edattır:

zamanlar ġelī ġeçī su **gibi** (1323); her seneki **gibi** ġar yāmiyo (1471).

için: Derleme yapılan sahada yaygın olarak kullanılan edatlardan biridir. Bölge ağzında çeşitli kullanımları vardır:

ilkindi namazı ġılmađ **için** (1597); köyde yařadūm **içun** (776); ote beri ġurudma **içun** (689); ben buriya a bu ġomřular **içün** iniyim (1382); domuz bize zarar verdi **için** (654); benim oķuldan almaķ **üçün** (840-841); ařı **üçün** köylere gidib (1569).

2.5.2. Bağlama Edatları

ancak: Bölge ağzında {ancak, ancağ, anca} yaygın ve birkaç şekilde kullanılmıştır:

zor durumlarda iřde **ancaķ** (1290); ben dedim ya **ancaķ** (1290); yabmıřlar **ancađ** bu ġadar (1559); yođdu benim yeTüřdūm **anca** çocuklūmda yōdu (1236); on da felan anca **gelir** dedi (1615).

belki: İnceleme yapılan sahada yaygın olarak kullanılır:

o **belki** tobeķar olur (85); esgiden oldi o **belki** duymuşsundur (712); **belki** şeylerde arşivler de çıķar bilen yoķ (1485).

eğer: Bölge ağzında Gōlkōy’de bir yerde tespit edilmiştir:

eger tanırsa adam seni sana yaķalar (257).

ellām: “galiba” anlamına gelen bu kelime Kabataş ağzında bir yerde tespit edilmiş bir edattır:

beni buraya çekiyom **ellām**, biri dinler (1154).

keşke: Bölge ağzında {keşge, keşgem, keşKe} gibi kullanımları da mevcuttur ve yaygınlık göstermiştir:

keşke hêç doğumasaydım (1164); evlense **keşge** ben oğıma da evlen dedim (1146); **keşKe** yemeseK yiyuğ işde (1302-1303); çoğ ben gada memnunum **keşgem** (1226).

2.5.3. Çağırma ve Hitap Edatları

allöv: Kabadüz ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

burdīyim baş burda “**allöv**” (391).

be: Bölge ağzında sadece Gölköy’de tespit edilmiştir:

onlardı yavrum **be** (146); öyle işde ölüm **be** (160-161); öyle yavrum **be** (171).

dā: Derleme yapılan sahada “*daha*” anlamına gelir ve yaygın bir şekilde tespit edilmiştir:

siz de bilüyoşüz **dā** (857); işe sarılısun **dā** (857); albasma işde geydümüz basmalar **dā** (1368).

la, ula: Bölge ağzında seyrek bir şekilde tespit edilmiştir:

ula altı düün yaptım ben (228); tarla işlerinde **la** yēnim fındık dikdük (851); hikāye ben bilmim ki **la** ölüm (1166).

ya: Bölge ağzında yaygın bir şekilde görülmüştür:

hani **ya** bizim kóy usulu (13); öyle bi şey yoğ **ya** (1670); genellikle burası diyıdım **ya** (553).

2.5.4. Gösterme Edatları

aha: Bölge ağzında yaygın bir şekilde tespit edilmiştir:

fındık dikdük **aha** şu sıra (851); gápının arkasında **aha** böle genç olarağ bu şekil dikilidüg (1744).

dēy: Bölge ağzında nadiren rastlanmıştır:

dēy yedmiş ikiler (1699); **dēy** böle (628); **dēy** binmesi nereye ğadar giderlerse (156).

ha: Bölge ağzında yaygın bir şekilde tespit edilmiştir:

ha bu aylarda (1377); **ha** bu ğolların (414).

ta, tā: Bölge ağzında yaygınlık göstermiştir:

çekulduĒ **ta** ğüney ğoranın başkenti seul (341-342); **ta** esgiden oldi o belki duymuşundur (712); **tā** oralardan dolaşurduĒ (205).

2.5.5. Tekrarlama Edatları

kere: Derleme yapılan sahada nadiren tespit edilmiştir:

başış dā bi **kere** olī (805); bi ğaç **kere** sarımsāyenen vuruyok (1057); üç dört **kere** yeykiyon (8-9).

2.5.6. Ünlem Edatları

onōm: Bölge ağzında Kabataş'ta tespit edilmiştir:

onōm felencenin ğızı beşden çıkmış (1120).

ūuyh: Kabadüz ağzında iki yerde tespit edilmiştir:

dabanca atalım, **ūuyh** çok ğüzel dabanca addı ğapılarda (374-375); çok yakın “**ūuyh**” çocuĒ gibi (394).

2.6. FİİLLER

2.6.1. Fiilden Fiil Yapan Ekler

{-d-}, {-t-}, {-T-}: Bölge ağzında en fazla tespit edilen fiilden fiil yapma eklerinden biridir:

ārid- < ağrı-t- ‘ağrıtmak’ (1634) **acit-** < aci-t- ‘acıtmak’ (215); **anlaTim** < anla-t-ıyorum ‘anlatıyorum’ (786); **bekleddim** < bekle-t-tim ‘beklettim’ (752); **bişürTdüm** < pişir-t-tim ‘pişirttim’ (906); **eridmicen** < eri-t-meyeceksin ‘eritmeyeceksin’ (11); **ğapatıcan** < kapa-t-acaksın ‘kapatacaksın’ (16); **ğaynadiyim** < kayna-t-ıyorum ‘kaynatıyorum’ (534).

{-II}, {-il}, {-ul}: Derleme yapılan sahada yaygınlık gösteren bir başka fiilden fiil yapma ekleridir:

açıl- < aç-ıl- ‘açılmak’ (722); **ğırıldı** < kır-ıl-dı ‘kırıldı’ (126); **kesildi** < kes-il-di ‘kesildi’ (1787); **vuruldu** < vur-ul-du ‘vuruldu’ (1682); **yapıldı** < yap-ıl-dı ‘yapıldı’ (371).

{-ıl} yapım eki bölge yalnızca Kabadüz ağzında birkaç kelimedede tespit edilmiştir:

ayrıldı < ayr-ıl-dı ‘ayrıldı’ (631); **sarılisun** < sar-ıl-ıyorsun ‘sarılıyorsun’ (483); **yıkıldı** < yık-ıl-dı ‘yıkıldı’ (716).

{-dIr}, {-dUr}: İnceleme yapılan sahada yaygınlık gösteren bir ektir. Eklendikleri kelimeler ince ünlülü ise ince ünlülü ekler, kalın ünlülü ise kalın ünlülü olarak eklendikleri tespit edilmiştir:

bindürüyöğ < bin-dir-iyoruz ‘bindiriyoruz’ (1318); **çalışdırıyon** < çalış-tır-ıyorsun ‘çalıştırıyorsun’ (1232); **doldırıcın** < dol-dur-acaksın ‘dolduracaksın’ (490); **emdüryoğ** < em-dir-iyoruz ‘emdiriyoruz’ (398); **ğavuşdurması** < kavuş-tur-masın ‘kavuşturmasın’ (685); **indirdi** < in-dir-di ‘indirdi’ (298); **kesdirmeyecem** < kes-tir-meyeceğim ‘kestirmeyeceğim’ (1616).

{-tIr}, {-tUr}: İnceleme yapılan sahada derlenen metinlerde nadiren tespit edilmiştir:

{-tır} eki derlenen metinlerde yalnızca Gököy ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

bastırıyorlar < bas-tır-ıyorlar ‘bastırıyorlar’ (239).

{-tir} eki derlenen metinlerde sadece Mesudiye’de bir kelimedede tespit edilmiştir:

kestirmeyelim < kes-tir-meyelim ‘kestirmeyelim’ (1611).

{-tur} eki derlenen metinlerde Kabataş ağzında bir kelimedede rastlanılmıştır:

yakunlaşturağ < yakınlaş-tır-alım ‘yakınlaştıralım’ (1294).

{-tür} eki bölge ağzında nadiren tespit edilmiştir:

getittürüyök < getirt-tir-iyoruz ‘getirtiriyoruz’ (59); **kestürmez** < kes-tir-mez ‘kestirmez’ (484).

{-Ir}, {-Ur}: Bölge ağzında {-Ur} eki yaygınlık gösterirken; {-Ir} eki nadiren görülmüştür.

bişürürüm < piş-ir-irim ‘pişiririm’ (616); **bitirdü** < bit-ir-di ‘bitirdi’ (403); **daşirīlar** < taş-ır-ıyorlar ‘taşırıyorlar’ (115); **düşürse** < düş-ür-se ‘düşürse’ (74); **geçiriyog** < geç-ir-iyoruz ‘geçiriyoruz’ (1469); **geçurdum** < geç-ir-dim ‘geçirdim’ (184); **gaçururular** < kaç-ır-ırlar ‘kaçırılar’ (1540); **yatırıyosun** < yat-ır-ıyorsun ‘yatırıyorsun’ (1530).

{-In}, {-Un}: Bölge ağzında seyreklik gösterir:

doğun-ur < dokunur ‘dokunur’ (1546); **du tinamadım** < tut-un-amadım ‘tutunamadım’ (194); **düşündü** < düş-ün-dü ‘düşündü’ (283); **gëyinirler** < giy-in-irler ‘giyinirler’ (566); **görüni** < gör-ün-üyor ‘görünüyor’ (491).

{-ma}: Bölge ağzında nadiren tespit edilmiştir. Eklendiği kelimelere olumsuzluk anlamı katmıştır:

ācima < acı-ma ‘acıma’ (428); **ālama** < ağla-ma ‘ağlama’ (434).

{-dü}: Birkaç kelime tespit edilmiştir. /dür/ ekinin sonundaki /r/ sesinin düşmesiyle meydana gelmiştir:

güddüdü < güt-tü-rdü ‘güttürdü’ (243); **güddüdüler** < güt-tü-rdüler ‘güttürdüler’ (924); **yetüşdüdük** < yetiş-ti-rtirdik ‘yetiştirdik’ (452).

{-id}: Derlenen metinlerde Kabadüz’de bir kelime tespit edilmiştir:

aqid- < ak-ıt- ‘akıtmak’ (433).

{-Iş}, {-Uş}: Bölge ağzında derlenen metinlerde bu ek yaygınlık göstermemiştir. {-ış} eki yalnızca Kabadüz’de görülmüştür:

çarpış- < çarp-ış- ‘çarpışmak’ (1286); **doşum** < döv-üş-üm ‘dövüşüm’ (215); **görüşme** < gör-üş-me ‘görüşme’ (368); **görüşürüg** < gör-üş-ürüz ‘görüşürüz’ (976); **ğarişiyı** < kar-ış-ıyor ‘karışıyor’ (492); **ğaruşduma** < kar-ış-tırma ‘karıştıma’ (1312); **sıkışiyok** < sık-ış-ıyoruz ‘sıkışıyoruz’ (670).

{-ü}: Bölge ağzında bu ekin kullanımı {-ür} şeklinde olmalıyken ekin sonundaki ünsüzün düşmesiyle {ü} şeklini aldığı tespit edilmiştir:

bişüdü < piş-i-(r)-di ‘pişirdi’ (1327); **düşüdü** < düş-ü-(r)-düm ‘düşürdüm’ (265); **geçüdü** < geç-i-(r)-dik ‘geçirdik’ (990).

{-n}: Bölge ağzında birkaç kelime tespit edilmiştir:

adlan- < adla-n- ‘adlanmak’ (410); **atanamadı** < ata-n-amadı ‘atanamadı’ (403); **bālandım** < bağla-n-dım ‘bağlandım’ (189).

{-ş}: Bölge ağzında derlenen metinlerde *anlaş-* fiiliyle biri Gölköy diğeri de Kabadüz olmak üzere iki kelimedede tespit edilmiştir:

anlaşudu < anla-ş-ırdı ‘anlaşırdı’ (99); **anlaşusun** < anla-ş-ırsın ‘anlaşırsın’ (448).

2.6.2. İsimden Fiil Yapan Ekler

{+la-}, {+le-}, {+IU-}: Bölge ağzında en yaygın olarak kullanılan isimden fiil yapma ekidir. {+lü-} yapım eki derlenen metinlerde yalnızca Kabataş’ta bir kelimedede tespit edilmiştir. {+lu-} yapım eki de derlenen metinlerde yalnızca Mesudiye’de iki kelimedede tespit edilmiştir:

baħceledüg < bahçe+le-dik ‘bahçeledik’ (1214); **burgurluyos** < bulgur+lu-yoruz ‘bulgurluyoruz’ (1767); **çarķalaruğ** < çalka+la-rız ‘çalkalarız’ (739); **çiviledim** < çivi+le-dim ‘çiviledim’ (1639); **edkiledi** < etki+le+di ‘etkiledi’ (713); **hatırlamyom** < hatır+la-mıyorum ‘hatırlamıyorum’ (1107); **suluyoğ** < su+lu-yoruz ‘suluyoruz’ (1414); **temüzlüyok** < temiz+li-yoruz ‘temizliyoruz’ (1056).

{+lan-}, {+len-}: Bölge ağzında yaygınlık gösteren bir başka isimden fiil yapma ekidir:

canlanır < can+lan-ır ‘canlanır’ (1613); **evlen-** < ev+len- ‘evlenmek’ (125); **görevlendürdüler** < görev+len-dirdiler ‘görevlendirdiler’ (310); **heyecanlandım** < heyecan+lan-dım ‘heyecanlandım’ (1424); **nızalanıyo** < nıza+lan-ıyor ‘nızalanıyor’ (1319).

{+laş-}, {+leş-}: Bölge ağzında birkaç kelimedede tespit edilmiştir. Eğer kelime ince ünlülü ise {+leş-} kalın ünlülü ise {+laş-} ekini almıştır:

ēyileştiler < iyi+leş-tiler ‘iyileştiler’ (1281); **ğavğalaşma** < kavga+laş-ma ‘kavgalaşma’ (515); **ğolaylaşdı** < kolay+laş-tı ‘kolaylaştı’ (1300).

{+il}: Bu ek, Gölköy ve Mesudiye ağızlarında olmak üzere yalnızca *dik* isminin türetiminde görülmektedir.

dikilebülüsem < dik+il-ebilirsem ‘dikilebilirsem’ (224); **dikilidüg** < dik+il-iyorduk ‘dikiliyorduk’ (1744).

{+l-}: Bölge ağzında Mesudiye’de bir kelimedede tespit edilmiştir:

döruld- < doğru+l-t- ‘doğrulmak’ (1660).

2.6.3. Bildirme Kipleri

2.6.3.1. Geniş Zaman

Bölge ağzından derlenen metinlerde tespit edilen 1. teklik şahıs ekleri {-arım}, {-erim}, {-IrIm}, {-Irum}, {-urum}, {-rIm}’dır.

1. Teklik Şahıs

{-arım}: Bölge ağzında kalın ünlülerle ve ünlüyle biten kelimelere eklendiği görülür. Kullanımı yaygınlık gösterir:

ğazarım ‘kazarım’ (507); **ğılarım** ‘kılarım’ (770); **ğuyarım** ‘koyarım’ (616); **yabarım** ‘yaparım’ (597).

{-erim}: İnce ünlülü kelimelere ve ünlüyle biten kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Yaygınlık gösterir:

ekerim ‘ekerim’ (507); **içerim** ‘içerim’ (606); **ederim** ‘ederim’ (37).

{-ırım}: Kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Bölge ağzında Kabadüz’de bir kelimedede görülür:

alırım ‘alırım’ (495).

{-irum}: Bölge ağzında kalın ünlülü kelimelere eklendiği görülür. Kabataş’ta bir kelimedede tespit edilmiştir:

alırım ‘alırım’ (1334).

{-irum}: Bölge ağzında derlenen metinlerde Kabadüz’de bir kelimedede tespit edilmiştir:

ūraşırım ‘uğraşırım’ (706).

{-irim}: Bölge ağzında derlenen metinlerde Mesudiye’de bir kelimedede görülmüştür:

veririm ‘veririm’ (1491).

{-urum}: Bölge ağzında kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Yaygınlık göstermez:

alurum ‘alırım’ (446); **ğaynadurum** ‘kaynatırım’ (772).

{-rim}: Kalın ve düz ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir:

bālarım ‘bağlarım’ (742); **hatırlarım** ‘hatırlarım’ (1096); **toplarım** ‘toplarım’ (224); **yeykarım** ‘yıkırım’ (625).

{-rim}: Bölge ağzında ince ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir:

dilerim ‘dilerim’ (999); **sölerim** ‘söylerim’ (1167); **yerim** ‘yerim’ (606).

2. Teklik Şahıs

İncelenen bölgeden derlenen metinlerde tespit edilen 2. teklik şahıs ekleri {-arsın}, {-usun}, {-ırsın}’dır.

{-arsın}: Bölge ağzında kalın ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Bölge ağzında yaygın olarak kullanıldığı görülür:

açarsın ‘açarsın’ (495); **atarsın** ‘atarsın’ (898); **ğuyarsın** ‘koyarsın’ (236); **bağarsın** ‘bakarsın’ (496).

{-usun}: Bölge ağzında kullanılan yaygın eklerden biridir. Kalın ünlülü kelimelere eklenir. Bu ekin aslının {ursun} olduğu ancak {r} sesinin düştüğü de tespit edilmiştir:

anlaşusun ‘anlaşırsın’ (448); **bırağusun** ‘bırakırsın’ (1140); **çalışusun** ‘çalışırsın’ (509); **vurusun** ‘vurursun’ (495).

{-ırsın}: Bölge ağzında seyrek olarak görülen bir biçimdir:

alırsın ‘alırsın’ (1800); **odladırsın** ‘otlatırsın’ (1800).

3. Teklik Şahıs

Derlenen metinlerde tespit edilen 3. teklik şahıs ekleri {-ar}, {-er}, {-ır}, {-ur}, {-u}, {-r}’dir.

{-ar}: Ünsüzle biten kalın ünlülü kelimelere eklenir. Kullanımı yaygınlık göstermiştir:

ağar ‘akar’ (329); **artar** ‘artar’ (468); **atar** ‘atar’ (329); **çığar** ‘çıkır’ (1485); **guyar** ‘koyar’ (606).

{-r}: Derleme yapılan sahada ünlüyle biten kelimelere eklendiği tespit edilir. Kullanımı yaygınlık göstermiştir:

başlar ‘başlar’ (199); **dinler** ‘dinler’ (1154); **çürür** ‘çürür’ (199); **toblar** ‘toplar’ (832); **der** ‘der’ (475); **sallar** ‘sallar’ (1184).

{-er}: Bölge ağızında düz ve ince ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir:

geçer ‘geçer’ (448); **geder** ‘gider’ (1062); **gider** ‘gider’ (136); **yeter** ‘yeter’ (766).

{-ur}: Kalın ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir:

doğunur ‘dokunur’ (1546); **bozultur** ‘bozultur’ (136); **dolaşdurur** ‘dolaştırır’ (1388); **ğavurur** ‘kavurur’ (616).

{-ür}: Bölge ağızında ince ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir:

gönderür ‘gönderir’ (785); **bilür** ‘bilir’ (319); **gelür** ‘gelir’ (124); **verür** ‘verir’ (510).

{-ır}: Bölge ağızında düz ve kalın ünlülü kelimelere eklendiği görülür:

çalıştır ‘çalışır’ (981); **canlanır** ‘canlanır’ (1613); **ğalır** ‘kalır’ (1389); **yapılır** ‘yapılır’ (1089).

{-ir}: Bölge ağızında Mesudiye’de bir kelime tespit edilmiştir:

verir ‘verir’ (1540).

{-u}: Yalnızca Kabataş ağızında bir kelime tespit edilmiştir:

bıraqu ‘bırakır’ (884).

1. Çokluk Şahıs

Bölge ağızında derlenen metinlerde 1. çokluk şahıs ekleri {-aruğ}, {-arıK}, {-arız}, {-aruK}, {-erig}, {-eruK}, {-erüK}, {-ıruk}, {-iruK}, {-rıK}, {-rıK}, {-rık}, {-rUK}, {-uruk}, {-uruK}, {-ürük}, {-ürüg}’dür.

{-aruğ}: Derleme yapılan sahada kalın ünlülerle kullanıldığı tespit edilmiştir:

ğuyaruğ ‘koyarız’ (740); **sararuğ** ‘sarılarız’ (731); **yağaruğ** ‘yakarız’ (774).

{-arıK}: Düz ve kalın ünlülü kelimelere eklendiği bölge ağızında tespit edilmiştir:

bakarıK ‘bakarız’ (696); **çıKarıK** ‘çıkartırız’ (553); **yaparık** ‘yaparız’ (696).

{-arız}: Derlenen sahada kalın ünlülü kelimelere eklendiği görülür.
Kullanımı nadirlik gösterir:

atarız ‘atarız’ (1767); **ğuyarız** ‘koyarız’ (797).

{-aruḲ}: Bölge ağzında kalın ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir:
ğazaruḲ ‘kazarız’ (727); **sararuḲ** ‘sazarız’ (730); **yaparuuḲ** ‘yaparız’ (1370);
yayaruḲ ‘yayarız’ (185).

{-erig}: Mesudiye ağzında bir kelimeye tespit edilmiştir:
ekerig ‘ekeriz’ (1808).

{-eruḲ}: Gölköy ağzında bir kelimeye tespit edilmiştir:
biçeruḲ ‘biçeriz’ (179).

{-erüḲ}: Bölge ağzında yaygınlık göstermiştir. İnce ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir:
biçerüḲ ‘biçeriz’ (727); **dikerüḲ** ‘dikeriz’ (537); **düverüḲ** ‘döveriz’ (736);
ekerüḲ ‘ekeriz’ (727).

{-ıruḲ}: Kabataş ağzında bir kelimeye rastlanmıştır:
alıruuḲ ‘alırız’ (1333).

{-ıruḲ}: Kabadüz ağzında bir kelimeye görülmüştür:
ūraşıruḲ ‘uğraşırız’ (717).

{-rıḲ}: Kabadüz ağzında bir kelimeye tespit edilmiştir:
toblarıḲ ‘toplarız’ (696).

{-rıḲ}: Kabadüz ağzında bir kelimeye görülmüştür:
hazırlarıḲ ‘hazırlarız’ (552).

{-ruḡ}: Kabadüz ağzında bir kelimeye görülür:
çarḡalaruḡ ‘çalkalarız’ (739).

{-ruḲ}: Kabadüz ağzında bir kelimeye tespit edilmiştir:
bālaruuḲ ‘bağlarız’ (732).

{-ruḲ}: İncelenen sahada nadiren kullanıldığı görülmektedir:

toblaruḲ ‘toplarız’ (696); **yēḳaruḲ** ‘yıkırız’ (735).

{-rüḲ}: Bölge ağzında birkaç kelimedede tespit edilmiştir. İnce ünlülü kelimelere eklenir:

bellerüḲ ‘belleriz’ (583); **derüḲ** ‘deriz’ (584); **hötelerüḲ** ‘höteleriz’ (731).

{-uruḲ}: Bölge ağzında hem ince hem de kalın ünlülülere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık gösterir:

getüruruḲ ‘getiririz’ (180); **ḡuruduruḲ** ‘kuruturuz’ (540); **ūraşuruḲ** ‘uğraşırız’ (696); **yararlanuruḲ** ‘yararlanırız’ (185); **yedüruruḲ** ‘yediririz’ (180).

{-úrúḲ}: Kabadüz ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

verúrúḲ ‘veririz’ (696).

{-uruḵ}: Yalnızca Kabataş ağzında bir kelimedede rastlanmıştır:

aluruḵ ‘alırız’ (1335).

{-ürüg}: Kabataş ağzında bir kelimedede görülür:

görüşürüg ‘görüşürüz’ (976).

2. Çokluk Şahıs

Bölge ağzında geniş zamanın 2. çokluk şahıs eki yaygınlık göstermemiştir. {-arsāz}, {-ersīz}, {-rsīz} ekleri tespit edilmiştir:

{-arsāz}: Yalnızca Gölköy ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

sorarsāz ‘sorarsanız’ (278).

{-ersīz}: Kabataş ağzında iki kelimedede tespit edilmiştir:

dönersīz ‘dönersiniz’ (1284); **gidersīz** ‘gidersiniz’ (1284).

{-rsīz}: Kabataş ağzında bir kelimedede görülmüştür:

dersīz ‘dersiniz’ (853).

3. Çokluk Şahıs

Bölge ağzında 3. çokluk şahıs ekleri {-arlar}, {-erler}, {-Irlar}, {-rlar}, {-rler}, {-ular}, {-üler}’dir.

{-arlar}: Kalın ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Bölge ağzında yaygınlık gösterir:

dağarlar ‘takarlar’ (705); **dutarlar** ‘tutarlar’ (526); **yağarlar** ‘yakarlar’ (1143); **yaparlar** ‘yaparlar’ (784).

{-erler}: Bölge ağzında ince ünlülü kelimelere eklendiği görülür:

ederler ‘ederler’ (546); **gülerler** ‘gülerler’ (1154); **geyerler** ‘giyerler’ (564).

{-ırlar}: Bölge ağzında nadiren görülmüştür. Kalın ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir:

çarırlar ‘çağırırılar’ (657); **dādırlar** ‘dağıtırlar’ (570).

{-irler}: İnce ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir:

geyinirler ‘giyinirler’ (566); **gösterirler** ‘gösterirler’ (546); **verirler** ‘verirler’ (1539).

{-rlar}: Kabataş ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

oğurlar ‘okurlar’ (1177).

{-rler}: Bölge ağzında birkaç kelimedede tespit edilmiştir. İnce ünlülü kelimelere eklendiği görülür:

derler ‘derler’ (485); **isterler** ‘isterler’ (1144); **kitlerler** ‘kitlerler’ (833).

{-ular}: Mesudiye’de derlenen metinlerde bir kelimedede rastlanmıştır:

bārular ‘bağırırılar’ (1404).

{-üler}: Kabataş ağzında bir kelimedede görülür:

getürüler ‘getirirler’ (1180).

2.6.3.2. Şimdiki Zaman

1. Teklik Şahıs

Bölge ağzında derlenen metinlerden tespit edilen 1. teklik şahıs ekleri {-iyım}, {-īm}, {-iyım}, {-Iyom},{-Iyorum}, {-uyom}, {-uyorum}, {-yom}, {-yòm}’dur.

{-iyım}: İncelenen bölgede seyrek bir kullanıma sahiptir:

domalıyım ‘domalıyorum’ (638); **ğatıyım** ‘katıyorum’ (614).

{-īm}: İncelenen sahada kalın ünlülere eklendiği tespit edilmiştir. Birkaç kelimedede görülmüştür:

unūdīm ‘unutuyorum’ (424); **uzanīm** ‘uzanıyorum’ (921).

{-iyım}: Ünsüzle biten kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Bölge ağzında kullanımı orta dereceli bir yaygınlık göstermiştir:

geliyım ‘geliyorum’ (927); **geziyım** ‘geziyorum’ (941); **ümreniyım** ‘imreniyorum’ (1242).

{-iyom}: Bölge ağzında kalın ünlülü kelimelere eklenir. Birkaç kelimedede tespit edilmiştir:

arıyom ‘arıyorum’ (1637); **bakıyom** ‘bakıyorum’ (1612); **çalıyom** ‘çalıyorum’ (949).

{-iyom}: Bölge ağzında ünsüzle biten kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Şimdiki zamanın birinci teklik şahıs ekinin en yaygın kullanımındır:

alİYom ‘alıyorum’ (188); **bakİYom** ‘bakıyorum’ (223); **çekİYom** ‘çekiyorum’ (824); **ğalİYom** ‘kalıyorum’ (1468).

{-iyorum}: Kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı görülür. Bölge ağzında nadiren rastlanmıştır:

bakıyorum ‘bakıyorum’ (89); **yapıyorum** ‘yapıyorum’ (1645).

{-iyorum}: Derleme yapılan sahada seyrek bir kullanımı vardır:

ediyorum ‘ediyorum’ (1631); **geliyorum** ‘geliyorum’ (1644).

{-uyom}: Kalın ve yuvarlak ünlülerle kullanıldığı görülür. Bölge ağzında kullanımı seyreklik gösterir:

ğuruyom ‘kuruyorum’ (1631); **unutuyom** ‘unutuyorum’ (754).

{-uyorum}: Bölge ağzında seyrek bir kullanıma sahiptir. Kalın ünlülü kelimelere eklenir:

duruyorum ‘duruyorum’ (1644); **unutuyorum** ‘unutuyorum’ (346).

{-yom}: Bölge ağzında kullanımı orta derecede yaygınlık gösterir. Genellikle kalın ünlülerle kullanımı tespit edilmiştir:

arıyom ‘arıyorum’ (1637); **diyom** ‘diyorum’ (1320); **duyyom** ‘duyuyorum’ (1186).

{-yòm}: Kabataş ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

istiyôm ‘istiyorum’ (1134).

2. Teklik Şahıs

Bölge ağzında derlenen metinlerde 2. teklik şahıs ekleri {-iyon}, {-iyon}, {-iyosun}, {-iyosun}, {-yon}, {-yön}’dur.

{-iyon}: Bölge ağzında en yaygın olarak gözüken ikinci teklik şahıs ekidir. Ünsüzle biten kelimelere eklendiği tespit edilmiştir:

alıyon ‘alıyorsun’ (865); **biçiyon** ‘biçiyorsun’ (1413); **ğaziyon** ‘kazıyorsun’ (1163); **okiyon** ‘okuyorsun’ (122).

{-iyon}: Kabataş ağzında bir kelimedede rastlanmıştır:

alıyon ‘alıyorsun’ (1340).

{-iyosun}: Mesudiye ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

yatırıyosun ‘yatırıyorsun’ (1530).

{-iyosun}: Kabadüz ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

alıyosun ‘alıyorsun’ (823).

{-iyosun}: Bölge ağzında kullanımı orta dereceli yaygınlık göstermiştir:

çekiyosun ‘çekiyorsun’ (1530); **kesiyosun** ‘kesiyorsun’ (1363); **sāiyosun** ‘sağıyorsun’ (823).

{-yon}: Genellikle kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Bölge ağzında kullanımı yaygınlık gösterir:

annıyon ‘anlıyorsun’ (1732); **okiyon** ‘okuyorsun’ (122); **toplüyon** ‘topluyorsun’ (865).

{-yön}: Gölköy ağzında bir kelimedede görülür:

yyiön ‘yiyorsun’ (53).

3. Teklik Şahıs

Bölge ağzında derlenen metinlerden tespit edilen 3. teklik şahıs ekleri {-i}, {-î}, {-iya}, {-iyı}, {-iya}, {-Iyı}, {-iyi}, {-Iyo}, {-iyor}, {-iyır}, {-iyor}, {-iyò}, {-üyı}, {-Uyo}, {-yı}, {-yo}’dur.

{-i}: Bölge ağzında seyrek bir kullanıma sahiptir:

benzedi ‘benzetiyor’ (1158); **bili** ‘biliyor’ (456).

{-î}: Bölge ağzında en yaygın üçüncü teklik şahıs ekidir. Ünsüzle biten kelimelere eklendiği tespit edilmiştir:

anlatî ‘anlatıyor’ (1118); **bakî** ‘bakıyor’ (131); **çalî** ‘çalıyor’ (916); **dikelî** ‘dikiliyor’ (30).

{-îya}: Bölge ağzında Kabadüz’de bir kelimedede görülen bir ektir:

çıkîya ‘çıkıyor’ (834).

{-îyî}: Kabadüz ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

geçîyî ‘geçiyor’ (516).

{-iyya}: Hem ince hem de kalın ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Birkaç kelimedede tespit edilmiştir:

ediya ‘ediyor’ (1470); **geliya** ‘geliyor’ (237); **oliya** ‘oluyor’ (110).

{-iyyî}: Bölge ağzında genellikle kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı görülür. Kullanımı yaygın değildir:

alınıyî ‘alınıyor’ (1820); **çevürüyî** ‘çeviriyor’ (1489); **donatıyî** ‘donatıyor’ (1820).

{-iyyî}: Ünsüzle biten kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermiştir:

açıyî ‘açıyor’ (524); **geliyî** ‘geliyor’ (501); **ğaliyî** ‘kalıyor’ (539); **okiyyî** ‘okuyor’ (1131).

{-iyyî}: Bölge ağzında kullanımı birkaç kelimedede tespit edilmiştir:

gönderiyî ‘gönderiyor’ (467); **oliyyî** ‘oluyor’ (71).

{-iyyo}: Kalın ünlerle kullanılan bir ektir. Burada da sondaki “r” sesinin düşmesiyle meydana geldiği tespit edilmiştir. Bölge ağzında nadiren tespit edilmiştir:

alıyo ‘alıyor’ (1124); **çarıyo** ‘çağırıyor’ (1586).

{-iyyo}: Bölge ağzında seyrek bir kullanıma sahiptir. Sondaki “r” sesinin düşmesiyle meydana gelmiştir.

alışıyo ‘alıyor’ (824); **içiyio** ‘içiyor’ (1752).

üyoK}, {-üyoruz}, {-yoğ},{-yok},{-yoK}, {-yuruS},{-yoruz}, {- yuğ}.{-yuk},{-yoz}'dur.

{-iyog}: Bölge ağızında kalın ve düz ünlülerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermez:

alıyoğ 'alıyoruz' (1343); **bakıyoğ** 'bakıyoruz' (1414); **yapıyoğ** 'yapıyoruz' (1455).

{-iyok}: Bölge ağızında kalın ünlülerle kullanılan yaygın bir ektir:

alıyok 'alıyoruz' (1198); **atıyok** 'atıyoruz' (1036); **bakıyok** 'bakıyoruz' (602); **çalışıyok** 'çalışıyoruz' (1062).

{-iyoruz}: Kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Bölge ağızında kullanımı yaygınlık göstermez:

sarıyoruz 'sarıyoruz' (1766); **yapıyoruz** 'yapıyoruz' (263).

{-iyoS}: Kabataş ağızında bir kelimedede rastlanmıştır.

ğullanıyoS 'kullanıyoruz' (1202).

{-iyoz}: Bölge ağızında kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı görülmüştür. Kullanımı yaygınlık göstermez:

ğullanıyoz 'kullanıyoruz' (1202); **sarıyoz** 'sarıyoruz' (1102).

{-iyog}: Ünsüzle biten kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı seyreklik göstermiştir:

ekiyog 'ekiyoruz' (1410); **ğaliyog** 'kalıyoruz' (1439).

{-iyok}: Bölge ağızında nadiren tespit edilmiştir:

dikiyok 'dikiyoruz' (63); **içiyok** 'içiyoruz' (1452).

{-iyok}: Bölge ağızında ünsüzle biten kelimelere eklendiği görülür. Kullanımı seyreklik göstermiştir:

ğediyoK 'gidiyoruz' (1320); **ğuyiyoK** 'koyuyoruz' (773).

{-iyorus}: Kababüz ağızında bir kelimedede tespit edilmiştir:

veriyorus 'veriyoruz' (669).

{-iyoruz}: İnce ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Bölge ağzında kullanımı seyreklik göstermiştir:

biçiyoruz ‘biçiyoruz’ (251); **geliyoruz** ‘geliyoruz’ (1711); **ekiyoruz** ‘ekiyoruz’ (1694).

{-iyos}: Hem ince hem de kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Birkaç kelimeye tespit edilmiştir:

gidiyos ‘gidiyoruz’ (647); **göyiyos** ‘koyuyoruz’ (646); **yapiyos** ‘yapıyoruz’ (642).

{-iyos}: Mesudiye ağzında bir kelimeye görülmüştür:

pişiriyos ‘pişiriyoruz’ (1767).

{-iyoz}: Bölge ağzında ince ünlülü kelimelere eklendiği görülür:

eTdiriyoz ‘ettiriyoruz’ (789); **geziyoz** ‘geziyoruz’ (658); **gidiyoz** ‘gidiyoruz’ (1202).

{-üyok}: Kabataş ağzında bir kelimeye rastlanmıştır:

görüyok ‘görüyoruz’ (1073).

{-üyoğ}: İnce ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Bölge ağzında nadiren görülür:

bindürüyoğ ‘bindiriyoruz’ (1318); **verüyoğ** ‘veriyoruz’ (1414).

{-üyoğ}: İncelenen sahada birkaç kelimeye tespit edilmiştir:

getittürüyoğ ‘getirtiriyoruz’ (59); **yedürüyoğ** ‘yediriyoruz’ (602).

{-üyok}: İnce ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Bölge ağzında kullanımı yaygınlık göstermez:

getittürüyoğ ‘getirtiriyoruz’ (59); **görüyok** ‘görüyoruz’ (601).

{-üyoruz}: İnce ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı seyreklik gösterir:

götürüyoruz ‘götürüyoruz’ (1695); **kesüyoruz** ‘kesüyoruz’ (529).

{-yoğ}: Hem ince ünlü hem de kalın ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Birkaç kelimeye kullanıldığı görülmüştür:

ayigliyoğ ‘ayıklıyoruz’ (1454); **ğoyyoğ** ‘koyuyoruz’ (645); **temizliyoğ** ‘temizliyoruz’ (645).

{-yoğ}: İnce ve kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Bölge ağzında kullanımı yaygınlık göstermez:

dartişiyok ‘tartışıyoruz’ (637); **yayyok** ‘yayıyoruz’ (601); **yékiyok** ‘yıkıyoruz’ (1057).

{-yoğ}: Kabadüz ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

emdüryoğ ‘emdiriyoruz’ (398).

{-yoruz}: Bölge ağzında ünlü ile biten kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermemiştir:

yaşıyoruz ‘yaşıyoruz’ (1510); **istiyoruz** ‘istiyoruz’ (1624).

{-yoruS}: Mesudiye ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

haşlıyorus ‘haşlıyoruz’ (1765).

{-yoz}: Ünlü ile biten kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Bölge ağzında kullanımı seyreklik göstermiştir:

baccaliyoz ‘bahçeliyoruz’ (645); **diyoz** ‘diyoruz’ (1109).

{-yuğ}: Bölge ağzında ince ünlülü kelimelere eklendiği görülmüştür. Kullanımı yaygınlık göstermemiştir:

diyuğ ‘diyoruz’ (13); **yiyuğ** ‘yiyoruz’ (1303).

{-yuğ}: Ünlü ile biten kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı seyreklik gösterir:

diyuğ ‘diyoruz’ (852); **başlıyuğ** ‘başlıyoruz’ (517).

2. Çokluk Şahıs

Bölge ağzında ikinci çokluk şahıs eki yalnızca bir kelime{-yosunuz} tespit edilmiştir:

{-yosunuz}: Mesudiye ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

soruyosunuz ‘soruyorsunuz’ (1595).

3. Çokluk Şahıs

Bölge ağzında 3. çokluk şahıs ekleri {-ilar}, {-īlar}, {-iyalar}, {-iyılar}, {-iyolar}, {-iyolar}, {-iyollar}, {-uyolar}, {-uyollar}, {-üyolar}, {-yalar}'dır.

{-ilar}: İnce ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Bölge ağzında kullanımı orta derecede yaygınlık göstermiştir:

bişürilar 'pişiriyorlar' (115); **getürilar** 'getiriyorlar' (114); **kesilar** 'kesiyorlar' (1149).

{-īlar}: Bölge ağzında yaygınlık gösteren bir ektir. Hem ince hem de kalın ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir:

alīlar 'alıyorlar' (118); **ğuyīlar** 'koyuyorlar' (389); **ğalīlar** 'kalıyorlar' (387).

{-iyalar}: Hem ince hem de kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermiştir:

ğaliyalar 'kalıyorlar' (1490); **içiyalar** 'içiyorlar' (154); **okidiyalar** 'okutuyorlar' (559).

{-iyılar}: İnce ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Bölge ağzında kullanımı yaygınlık göstermiştir:

ediyılar 'ediyorlar' (1446); **gidiyılar** 'gidiyorlar' (926); **götüriyılar** 'götürüyorlar' (942).

{-iyolar}: Ünsüzle biten kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Kalın ünlülerle kullanıldığı görülmüştür. Bölge ağzında kullanımı seyreklik göstermiştir:

çalışiyolar 'çalışıyorlar' (1804); **dolaşıyolar** 'dolaşıyorlar' (1111); **ğılıyolar** 'kılıyorlar' (1283).

{-iyolar}: Bu ekin kullanımı bölge ağzında yaygınlık göstermiştir. Hem ince hem de kalın ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir:

geliyolar 'geliyorlar' (1691); **veriyolar** 'veriyorlar' (129); **yapiyolar** 'yapıyorlar' (826).

{-iyollar}: Bölge ağzında kullanımı yaygınlık göstermiştir. Ünsüzle biten kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. rl > ll benzeşmesi bu ekin kullanımında görülür:

anlaşıyollar ‘anlaşıyorlar’ (101); **veriyollar** ‘veriyorlar’ (1431); **yapiyollar** ‘yapıyorlar’ (1445).

{-uyolar}: Bölge ağzında kalın ünlülü kelimelerle kullanılmıştır. Kullanımı yaygınlık göstermemiştir:

duTuyolar ‘tutuyorlar’ (1330); **gorşuduyolar** ‘korkutuyorlar’ (1672).

{-uyollar}: Kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermemiştir. rl > ll benzeşmesi bu ekte de kendini göstermiştir:

böluoyollar ‘boğuluyorlar’ (703); **dutuyollar** ‘tutuyorlar’ (52).

{-üyolar}: İncelenen sahada ince ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanımı birkaç kelimedede görülmüştür:

götürüyolar ‘götürüyorlar’ (1280); **biriküyolar** ‘birikiyorlar’ (1417).

{-yalar}: Hem ince hem de kalın ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Bölge ağzında kullanımı yaygınlık göstermemiştir:

oyniyalar ‘oynuyorlar’ (800); **oKiyalar** ‘okuyorlar’ (1111); **söyliyalar** ‘söylüyorlar’ (1117).

2.6.3.3. Gelecek Zaman

1. Teklik Şahıs

Derlenen metinlerde 1. teklik şahıs ekleri {-acām}, {-acam}, {-cam}, {-cem}, {-ecem}, {-ıcam}, {-ıcam}, {-icem}’dir.

{-acām}: Gölköy ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

yapacām ‘yapacağım’ (359).

{-acam}: Kabadüz ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir. Kalın ünlülü kelimeye eklenmiştir:

atacam ‘atacağım’ (534).

{-cam}: Ünlü ile biten kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Bölge ağzında kullanımı seyrekdir:

hazirlicam ‘hazırlayacağım’ (1171); **oKicamı** ‘okuyacağımı’ (1245).

{-cem}: Kabataş ağzında bir kelimeye eklendiği tespit edilmiştir:

dicem ‘diyeceğim’ (1126).

{-ecem}: Derleme yapılan sahada ince ünlülü kelimelere kullanıldığı görülür. Kullanımı yaygınlık gösterir:

geçecem ‘geçeceğim’ (1659); **gidecem** ‘gideceğim’ (1581); **verecem** ‘vereceğim’ (251).

{-icam}: Bölge ağzında kalın ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Bölge ağzında birinci teklik şahıs ekleri arasında en yaygın kullanılanıdır:

alıcam ‘alacağım’ (463); **ğırıcama** ‘kıracağıma’ (1167); **ūraşıcam** ‘uğraşacağım’ (235).

{-ıcam}: Kabataş ağzında bir kelimeye görülmüştür:

alıcam ‘alacağım’ (1173).

{-icem}: İncelenen bölge ağzında ince ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık gösterir:

biçicem ‘biçeceğim’ (1582); **bilicem** ‘bileceğim’ (235); **evlenicem** ‘evleneceğim’ (471).

2. Teklik Şahıs

Bölge ağzında 2. teklik şahıs ekleri{-acān}, {-acağsın}, {-cağsın}, {-can}, {-cen}, {-ceksin}, {-ecen}, {-ıcan}, {-ican}, {-icen}, {-ucan}, {-ücen}’dir.

{-acān}: Bölge ağzında kalın ünlülü kelimelerle kullanılır. Kullanımı seyreklik göstermiştir:

bulacān ‘bulacaksın’ (1682); **yapacān** ‘yapacaksın’ (199).

{-acağsın}: Mesudiye ağzında bir kelimeye kalın ünlülerle kullanıldığı tespit edilmiştir:

açacağsın ‘açacaksın’ (1474).

{-cağsın}: Bölge ağzında Gölköy’de bir kelimeye tespit edilmiştir:

otucağsın ‘oturacaksın’ (108).

{-can}: Kalın ve yarı kalın ünlülerle kullanıldığı görülmüştür. Nadiren kullanıldığı görülmüştür:

daşlıcan ‘taşlayacaksın’ (5); **dórican** ‘doğrayacaksın’ (21).

{-cen}: Bölge ağızında en yaygın olarak kullanılan ikinci teklik şahıs ekidir. Ünsüzle biten kelimelere eklendiği tespit edilmiştir:

bişürcen ‘pişireceksin’ (16); **edcen** ‘edeceksin’ (677); **evlencen** ‘evleneceksin’ (129).

{-ceksin}: Düz ve ince ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermez:

eTceksin ‘edeceksin’ (675); **isdiceksin** ‘isteyeceksin’ (478).

{-ecen}: Hem ince hem de kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanımı seyreklik göstermiştir:

dovecen ‘döveceksin’ (74); **dönecen** ‘döneceksin’ (675); **verecen** ‘vereceksin’ (251).

{-ıcan}: Bölge ağızında kalın ünlülerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermiştir:

alıcan ‘alacaksın’ (675); **doldırıcan** ‘dolduracaksın’ (490); **ğazıcan** ‘kazacaksın’ (491); **yabıcan** ‘yapacaksın’ (1473).

{-ıcan}: Hem ince hem de kalın ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Düz ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanımı birkaç kelime ile sınırlıdır:

ınanıcan ‘inanacaksın’ (1673); **yabıcan** ‘yapacaksın’ (442).

{-ıcen}: Bölge ağızında düz ve ince ünlülere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı seyreklik göstermiştir:

edıcen ‘edeceksin’ (1674); **gelıcen** ‘geleceksin’ (94); **verıcen** ‘vereceksin’ (634).

{-ucan}: İncelenen sahada yuvarlak ve kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermez:

doldurucan ‘dolduracaksın’ (16); **olucan** ‘olacaksın’ (1296).

{-ücen}: Derleme yapılan sahada ince ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermemiştir:

bişürücen ‘pişireceksin’ (5); **süzücen** ‘süzeceksin’ (5).

3. Teklik Şahıs

Bölge ağzında derlenen metinlerden tespit edilen 3. teklik şahıs ekleri {-acag}, {-acağ}, {-acaK}, {-cağ}, {-caK}, {-cek}, {-ecā}, {-ecek}, {-ıcağ}, {-ıcaK}, {-iceg}, {-icag}, {-ucağ}, {-yacağ}’dır.

{-acağ}: Mesudiye ağzında bir kelime kalın ünlülerle kullanıldığı tespit edilmiştir:

olacağ ‘olacak’ (1579).

{-acağ}: Kalın ünlülü kelimelerle kullanılmıştır. Kullanımı birkaç kelime ile sınırlıdır:

olacağ ‘olacak’ (463); **yapacağ** ‘yapacak’ (1077).

{-acaK}: Mesudiye ağzında bir kelime tespit edilmiştir:

soracaK ‘soracak’ (1528).

{-cağ}: Bölge ağzında kalın ünlülerle kullanıldığı görülür. Kullanımı yaygınlık göstermez:

dolcağ ‘dolacak’ (454); **ğaynicağ** ‘kaynayacak’ (20); **olcağ** ‘olacak’ (1145).

{-caK}: Gölköy ağzında bir kelime görülmüştür:

ğaynicaK ‘kaynayacak’ (20).

{-cek}: İnce ve düz ünlülü kelimelere eklenir. Bölge ağzında nadiren kullanılır:

çekdircek ‘çektirecek’ (636); **yicek** ‘yiyecek’ (251).

{-ecā}: Gölköy ağzında bir kelime rastlanmıştır:

bişecā ‘pişeceği’ (236).

{-ecek}: Düz ve ince ünlülü kelimelerle kullanıldığı görülür. Kullanımı ise birkaç kelime görülür:

gelecek ‘gelecek’ (60); **gidecek** ‘gidecek’ (1114).

{-ıcaḳ}: Kabadüz ağızında bir kelimedede rastlanılmıştır:

olıcaḳ ‘olacak’ (473).

{-ıcaḲ}: İncelenen sahada kalın ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermemiştir:

çıḳıcaḲ ‘çıkacak’ (732); **olıcaḲ** ‘olacak’ (164); **yapıcaḲ** ‘yapacak’ (1016).

{-iceḡ}: Düz ve ince ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Nadiren kullanılır:

ediceḡ ‘edecek’ (1671); **gidiceḡ** ‘gidecek’ (1114).

{-ıcaḳ}: Gölköy ağızında bir kelimedede görülmüştür:

olıcaḳ ‘olacak’ (21).

{-ucaḳ}: Kalın ve yuvarlak kelimelere eklendiği tespit edilirken kullanımı ise seyreklik göstermiştir:

olucaḳ ‘olacak’ (1324); **sorucaḳ** ‘soracak’ (478).

{-yacaḡ}: Mesudiye ağızında bir kelimedede tespit edilmiştir:

ḡoriyacaḡ ‘koruyacak’ (1674).

1. Çokluk Şahıs

Bölge ağızında tespit edilen 1. çokluk şahıs ekleri {-acāmiz}, {-acāz}, {-cāmız}, {-cuḡ}, {-ecēmiz}, {-ecēz}, {-ıcuḲ}, {-ücuḡ}, {-yacāz}’dır.

{-acāmiz}: Mesudiye ağızında düz ve yuvarlak ünlülü bir kelimedede tespit edilmiştir:

yapacāmiz ‘yapacağımız’ (1511).

{-acāz}: İncelenen sahada kalın ünlülere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı seyreklik göstermiştir:

ḡoyacāz ‘koyacağız’ (1083); **yapacāz** ‘yapacağız’ (1621).

{-cāmız}: Kalın ve düz ünlülü kelimeye geldiği görülmüştür. Mesudiye ağızında tespit edilmiştir:

yabcāmız ‘yapacağımız’ (729).

{-cuḡ}: Kabataş ağızında bir kelimedede rastlanmıştır:

oynicuĝ ‘oynayacaĝız’ (1194).

{-ecēmiz}: Derleme sahasında hem ince hem de yarı kalın kelimelerle kullanıldığı görülür. Kullanımı yaygınlık göstermemiştir:

gidecēmiz ‘gideceĝimiz’ (271); **gōrecēmiz** ‘gōreceĝimiz’ (333).

{-ecēz}: Mesudiye aĝzında ince ve düz ünlülü bir kelimeye eklendiĝi tespit edilmiştir:

gidecēz ‘gideceĝiz’ (1620).

{-icuḰ}: Gōlköy aĝzında bir kelimedede yuvarlak ve ince ünlülü kelimeye eklendiĝi tespit edilmiştir:

sürünicuḰ ‘sürüneceĝiz’ (333).

{-ücuĝ}: Gōlköy aĝzında ince ünlülü bir kelimedede rastlanılmıştır:

güddürücuĝ ‘güttüreceĝiz’ (142).

{-yacāz}: Bölge aĝzında birkaç kelimedede hem ince hem de kalın ünlülerle kurduĝu tespit edilmiştir:

ĝoruyacāz ‘koruyacaĝız’ (290); **topliyacāz** ‘toplayacaĝız’ (1599).

2. Çokluk Şahıs

Bölge aĝzında ikinci çokluk şahıs eki {-acaḱsīz}, {-acanız}, {-acasāz}, {-eceksīz}’dir.

{-acaḱsīz}: Bölge aĝzında nadiren rastlanan bir ektir. Kalın ünlülerle kullanıldığı tespit edilmiştir:

soracaḱsīz ‘soracaksınız’ (929).

{-acanız}: Mesudiye aĝzında bir kelimedede rastlanmıştır:

soracanız ‘soracaksınız’ (1384).

{-acasāz}: Kabataş aĝzında bir kelimedede görülmüştür:

soracasāz ‘soracaksınız’ (1273).

{-eceksīz}: Bölge aĝzında düz ve ince ünlülü kelimelere eklendiĝi tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermez:

gideceksīz ‘gideceksiniz’ (1719); **geçeceksīz** ‘geçeceksiniz’ (1275).

3. Çokluk Şahıs

Bölge ağzında 3. çokluk şahıs ekleri {-cegler}, {-ceKler}, {-ıcağlar}'dır.

{-cegler}: Bu eke de Kabataş ağzında rastlanmıştır:

elicegler 'eleyecekler' (1136).

{-ceKler}: Kabataş ağzında bir kelimeye görülmüştür:

yazceKler 'yazacaklar' (1136).

{-ıcağlar}: Kabataş ağzında bir kelimeye tespit edilmiştir:

atıcağlar 'atacaklar' (1136).

2.6.3.4. Görülen Geçmiş Zaman

1. Teklik Şahıs

Bölge ağzında derlenen metinlerde tespit edilen 1. teklik şahıs ekleri {-dIm}, {-dUm}, {-tIm}, {-Tım}'dır.

{-dım}: Bölge ağzında en yaygın duyulan geçmiş zaman eklerinden birisidir. Kalın ünlülere eklendiği tespit edilmiştir:

aldım 'aldım' (1354); **āladım** 'ağladım' (875); **oynadım** 'oynadım' (1261); **çıkdım** 'çıktım' (1268).

{-dım}: İnce ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Bölge ağzında yaygınlık göstermiştir:

bekleddim 'beklettim' (752); **dedim** 'dedim' (1636); **eTdim** 'ettim' (1372).

{-dum}: Bölge ağzında kalın ve yuvarlak ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermiştir:

doğudum 'dokudum' (1161); **duydum** 'duydum' (1276); **unuTdum** 'unuttum' (630).

{-düm}: İncelenen sahada ince ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermiştir:

bişürTdüm 'pişirttim' (906); **düşdüm** 'düştüm' (506); **güddüm** 'güttüm' (710); **getüdüm** 'getirdim' (906).

{-tim}: Düz ve kalın ünlülü kelimelere eklenmiştir. Bölge ağzında nadiren kullanılmıştır:

yabtım ‘yaptım’ (194); **yaptım** ‘yaptım’ (228).

{-tim}: Hem ince hem de kalın ünlülere eklenen bir ektir. Bölge ağzında ünsüzle biten kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Seyrek bir kullanıma sahiptir:

bağtim ‘baktım’ (241); **geçtim** ‘geçtim’ (1211); **zanneTtim** ‘zannettim’ (28).

{-Tım}: Derleme yapılan sahada düz ve kalın ünlülerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Seyrek bir kullanıma sahiptir:

bağTım ‘baktım’ (662); **ğaçTım** ‘kaçtım’ (1153); **yabTım** ‘yaptım’ (709).

2. Teklik Şahıs

Bölge ağzında tespit edilmiş olan 2. teklik şahıs ekleri {-dIn}, {-dUn}, {-Tin}, {-tın}’dır.

{-dın}: Kalın ve düz ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Bölge ağzında kullanımı yaygınlık göstermiştir:

aldın ‘aldın’ (1484); **anadın** ‘anladın’ (119); **tanişdın** ‘tanıştın’ (894); **vardın** ‘vardın’ (1601).

{-din}: Hem ince hem de kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı bir ektir. Bölge ağzında yaygınlık göstermiştir:

anadin ‘anladın’ (179); **eTdin** ‘ettin’ (1002); **evlendin** ‘evlendin’ (108); **geldin** ‘geldin’ (995).

{-dun}: Derleme yapılan sahada kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Bölge ağzında yaygınlık göstermiştir:

çıkđun ‘çıktın’ (356); **dağđun** ‘taktın’ (1700); **durdun** ‘durdun’ (1351); **tobladun** ‘topladın’ (1214).

{-dün}: Kabadüz ağzında bir kelimedede rastlanmıştır:

düşürdün ‘düşürdün’ (418).

{-Tin}: Kabadüz ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

kesTin ‘kestin’ (761).

{-tın}: Gölköy ağzında bir kelimedede rastlanmıştır:

bahtın ‘baktın’ (12).

3. Teklik Şahıs

Bölge ağzında derlenen metinlerde tespit edilmiş olan 3. teklik şahıs ekleri{-dI}, {-dU}, {-tü}, {-ti}’dir.

{-dı}: Bölge ağzında kalın ve düz ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermiştir:

addı ‘attı’ (375); **aldı** ‘aldı’ (299); **bırağdı** ‘bıraktı’ (1756); **oğumadı** ‘okumadı’ (1131).

{-di}: Genellikle ince ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermiştir:

açıldı ‘açıldı’ (722); **çekdi** ‘çektı’ (1654); **didi** ‘dedi’ (995); **emdi** ‘emdi’ (395); **giddi** ‘gitti’ (860).

{-du}: Kalın ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermiştir:

ayrıldı ‘ayrıldı’ (513); **ğaldudu** ‘kaldırdı’ (1747); **ğuruldu** ‘kuruldu’ (1713); **oğudu** ‘okudu’ (1131).

{-dü}: İnce ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanımı bölge ağzında yaygınlık göstermiştir:

bişüdü ‘pişirdi’ (1327); **dedü** ‘dedi’ (282); **düşdü** ‘düştü’ (1580); **sürdü** ‘sürdü’ (1003).

{-ti}: Mesudiye ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

geçti ‘geçti’ (1683).

{-tü}: Bölge ağzında nadiren rastlanan bir ektir:

buĸtü ‘büktü’ (1344); **düştü** ‘düştü’ (1601).

1. Çokluk Şahıs

Derleme yapılan sahadan derlenen metinlerde tespit edilen 1. çokluk şahıs ekleri {-dığ}, {-dig}, {-dık}, {-dik}, {-duğ}, {-dúğ}, {-düg}, {-diK}, {-duK}, {-dúK}, {-düK}, {-tık}, {-tuğ}.

{-dığ}: Derleme yapılan sahada düz ve kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı görülmüştür. Kullanımı yaygınlık gösterir:

açdığ ‘açtık’ (1733); **barışdığ** ‘barıştık’ (1502); **raadladığ** ‘rahatladık’ (1813); **vardığ** ‘vardık’ (1612).

{-dig}: İnceleme yapılan sahada ince ünlülerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermez:

bekledig ‘bekledik’ (1616); **evlendig** ‘evlendik’ (1096); **giddig** ‘gittik’ (1622).

{-dık}: Kalın ünlülü kelimelere eklendiği görülür. Bölge ağzında nadiren tespit edilmiştir:

atışdıķ ‘atıştık’ (1499); **ayırdıķ** ‘ayırdık’ (1501).

{-dik}: İnce ünlülü kelimelere eklendiği görülmüştür. Bölge ağzında yaygınlık göstermemiştir:

eddik ‘ettik’ (1637); **evlendik** ‘evlendik’ (130); **geTdik** ‘gittik’ (718).

{-duğ}: Genellikle kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanımı bölge ağzında seyreklik gösterir:

açduğ ‘açtık’ (1732); **araduğ** ‘aradık’ (1614); **nişanladuğ** ‘nişanladık’ (1326); **ūraşduğ** ‘uğraştık’ (1040).

{-dúğ}: Mesudiye ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

geldúğ ‘geldik’ (1357).

{-düg}: İnce ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Bölge ağzında kullanımı yaygınlık göstermiştir:

bahçeledüg ‘bahçeledik’ (1214); **böldüg** ‘böldük’ (1702); **dedüg** ‘dedik’ (1294); **giddüg** ‘gittik’ (1351).

{-diK}: İnce ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı birkaç kelimeyle sınırlıdır:

geldiK ‘geldik’ (1036); **indiK** ‘indik’ (715).

{-duḡ}: Hem kalın hem de ince ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Bölge ağzında kullanımı yaygınlık göstermiştir:

çıḡduḡ ‘çıktık’ (363); **giTduḡ** ‘gittik’ (719); **induḡ** ‘indik’ (359); **varduḡ** ‘vardık’ (307).

{-dük}: Genellikle ince ünlülü kelimelerle kullanılsa da birkaç kelimedede kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı da tespit edilmiştir:

dikdük ‘diktik’ (851); **etdük** ‘ettik’ (1007); **güddük** ‘gittük’ (1040); **ḡuddük** ‘güttük’ (858).

{-duḲ}: Genellikle kalın ünlülere eklense de nadiren de olsa ince ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı bölge ağzında yaygındır:

delduḲ ‘deldik’ (344); **oḡumaduḲ** ‘okumadık’ (148); **ūraḡduḲ** ‘uḡraḡtık’ (1196); **varduḲ** ‘vardık’ (358).

{-dük}: Bölge ağzında ince ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermiştir:

sürdük ‘sürdük’ (601); **kesdük** ‘kestik’ (1214); **gezdük** ‘gezdik’ (1044); **gönderdük** ‘gönderdik’ (1310).

{-dúk}: Kabadüz ağzında bir kelimedede rastlanmıştır:

bekledúk ‘bekledik’ (714).

{-tıḡ}: Kalın ve düz ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Bölge ağzında kullanımı yaygın değildir:

çıḡtıḡ ‘çıktık’ (1606); **yaḡtıḡ** ‘yaktık’ (1649).

{-tuḡ}: Bölge ağzında nadiren görülmüştür:

anlattuḡ ‘anlattık’ (1620).

2. Çokluk Şahıs

Bölge ağzında ikinci çokluk şahıs ekleri {-dīz}, {-dīz}’dir.

{-dīz}: Kabadüz’de bir kelimedede tespit edilmiştir:

ḡıldīz ‘kıldınız’ (477).

{-d̄iz}: Bölge ağzında ince ve düz ünlülerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanımı seyrekdir:

geld̄iz ‘geldiniz’ (1486); **gidd̄iz** ‘gittiniz’ (869).

3. Çokluk Şahıs

Bölge ağzında tespit edilen 3. çokluk şahıs ekleri {-dIIlar}, {-dUler}, {-tiler}, {-tılar}’dır.

{-dılar}: Bölge ağzında kalın ünlülerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermiştir:

almadılar ‘almadılar’ (1634); **ayırdılar** ‘ayırdılar’ (281); **daşıdılar** ‘taşdılar’ (296); **topladılar** ‘topladılar’ (361).

{-diler}: Derleme yapılan sahada ince ünlülü kelimelere eklendiği görülmüştür. Bölge ağzında bu ekin kullanımı yaygınlık göstermiştir:

dediler ‘dediler’ (1276); **evlendiler** ‘evlendiler’ (1491); **gönderdiler** ‘gönderdiler’ (1609).

{-dular}: İncelenen bölgede yuvarlak ve kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermez:

göydular ‘koydular’ (459); **oldular** ‘oldular’ (100); **vurdular** ‘vurdular’ (1681).

{-düler}: İnce ünlülü kelimelerle kullanılmıştır. Kullanımı bölge ağzında yaygınlık göstermiştir:

geTdüler ‘getirdiler’ (996); **görevlendürdüler** ‘görevlendirdiler’ (310); **çekildüler** ‘çekildiler’ (311).

{-tılar}: Mesudiye ağzında bir kelimeye tespit edilmiştir:

baqtılar ‘baktılar’ (1588).

{-tiler}: İnce ve düz ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Bölge ağzında kullanımı seyrekdir:

edtiler ‘ettiler’ (267); **kestiler** ‘kestiler’ (1617); **eyileştiler** ‘iyileştiler’ (1281).

2.6.3.5. Öğrenilen Geçmiş Zaman

1. Teklik Şahıs

Bölge ağzında birinci teklik şahıs ekinin kullanımı yaygınlık göstermemiştir. Tespit edilen ekler ise {-mışım}, {-mişem}, {-mUşUm}'dur.

{-mışım}: Kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanımına nadiren rastlanmıştır:

çıkımışım 'çıkımışım' (267).

{-mişem}: İnce ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanımı seyrektilir:

vermişem 'vermişim' (1422).

{-muşum}: Gölköy ağzında bir kelimedede rastlanmıştır:

dömuşum 'doğmuşum' (348).

{-müşüm}: Gölköy ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

geçirmüşüm 'geçirmişim' (172).

2. Teklik Şahıs

Bölge ağzında öğrenilen geçmiş zaman 2. teklik şahıs eki nadiren tespit edilmiştir. Tespit edilen ekler ise {-mişin}, {-muşsundur}'dur:

{-mişin}: Mesudiye ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

geçmişin 'geçmişin' (1659).

{-muşsundur}: Kabadüz ağzında bir kelimedede görülmüştür:

duymuşsundur 'duymuşsundur' (712).

3. Teklik Şahıs

Bölge ağzında derlenen metinlerden tespit edilen 3. teklik şahıs eki {-mİş}, {-mUş}'dur.

{-mİş}: Bölge ağzında kalın ünlülü kelimelere eklenerek kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermiştir:

çıkımış 'çıkımış' (1130); **çıkımış** 'çıkımış' (1655); **gullanmış** 'kullanmış' (1445); **galmış** 'kalmış' (253).

{-miş}: Genellikle ince ünlü kelimelerle kullanıldığı tespit edilse de nadiren kalın ünlü kelimelere eklendiği de tespit edilmiştir. Kullanımı bölge ağzında yaygınlık göstermiştir:

demiş ‘demiş’ (74); **delmiş** ‘delmiş’ (174); **gelmiş** ‘gelmiş’ (252); **ğalmış** ‘kalmış’ (685).

{-muş}: Kalın ve yuvarlak ünlü kelimelerle kullanılmıştır. Kullanımı yaygınlık gösterir:

bozmuş ‘bozmuş’ (1000); **górmüş** ‘görmüş’ (322); **ğullanmış** ‘kullanmış’ (1445); **ğurmuş** ‘kurmuş’ (793).

{-müş}: Bölge ağzında ince ünlü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı seyreklik gösterir:

bişmüş ‘pişmiş’ (6); **ölmüş** ‘ölmüş’ (1577).

1. Çokluk Şahıs

Derleme yapılan sahada 1. çokluk şahıs ekleri {-müşdürüK}, {-mişig}, {-müşdürüğ}, {-müşduruğ}’dur.

{-müşdürüK}: Gölköy’de iki kelimedede tespit edilmiştir. İnce ünlü kelimelere eklendiği görülür:

düşmüşdürüK ‘düşmüşüzdür’ (269); **edmişdürüK** ‘etmişizdir’ (269).

{-mişig}: Kabataş ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

gelmişig ‘gelmişiz’ (1038).

{-müşduruğ}: Mesudiye ağzında bir kelimedede görülmüştür.

görmüşduruğ ‘görmüşüzdür’ (1751).

{-müşdürüğ}: Mesudiye ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

görüşmüşdürüğ ‘görüşmüşüzdür’ (1751).

2. Çokluk Şahıs

Derleme yapılan bölge ağzında 2. çokluk şahıs eki {-mişiz̄}, {-müşdürsüz̄}’dür.

{-mişiz̄}: Gölköy ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

gelmişiz̄ ‘gelmişsiniz’ (138).

{-müſdürsüz}: Mesudiye ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

görmüşdürsüz ‘görmüşürsünüz’ (1514).

3. Çokluk Şahıs

Bölge ağzında tespit edilen 3. çokluk şahıs ekleri {-mıſlar}, {-miſler}, {-miſlar}, {-muſlar}, {-mıſlar}, {-miſlár}, {-müſler}’dir.

{-mıſlar}: Düz ve kalın ünlülerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Bölge ağzında yaygın bir kullanımı vardır:

admıſlar ‘atmıſlar’ (1278); **ğatılmıſlar** ‘katılmıſlar’ (378); **aramıſlar** ‘aramıſlar’ (1632).

{-miſlar}: Derleme yapılan sahada kalın ve düz ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı yaygındır:

dağmiſlar ‘takmıſlar’ (704); **dağmiſlar** ‘takmıſlar’ (699); **yazılmıſlar** ‘yazılmıſlar’ (182).

{-miſler}: İnce ünlülü kelimelerle kullanıldığı görülür. Bölge ağzında kullanımı yaygındır:

demiſler ‘demiſler’ (72); **edmiſler** ‘etmiſler’ (452); **göndermiſler** ‘göndermiſler’ (361).

{-mıſlar}: Kabadüz ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

almıſlar ‘almıſlar’ (684).

{-miſlár}: Kabadüz ağzında bir kelimedede rastlanmıştır:

delmiſlár ‘delmiſler’ (688).

{-muſlar}: Kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı görülür. Bölge ağzında kullanımı seyrekdir:

ğoymuſlar ‘koymuſlar’ (1614); **sıkıſdumuſlar** ‘sıkıſtırmıſlar’ (1488).

{-müſler}: Mesudiye ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

çevürmüſler ‘çevirmıſler’ (1562).

2.6.4. Tasarlama Kipleri

2.6.4.1. İstek

1. Teklik Şahıs

Bölge ağzında tespit edilen 1. teklik şahıs ekleri {-im}, {-iyim}, {-iyım}, {-ayım}, {-yım}'dır.

{-ayım}: Gölköy'de bir kelimedede tespit edilmiştir:

anlatayım 'anlatayım' (184).

{-im}: Bölge ağzında düz ünlülerle kullanıldığı görülür. Hem ince hem de kalın ünlülerle kullanılır. Kullanımı yaygınlık gösterir:

alim 'alayım' (1616); **bilim** 'bileyim' (500); **çıkım** 'çıkayım' (1137).

{-iyım}: Kabadüz ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

gidiyim 'gideyim' (511).

{-iyim}: Düz ve ince ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Bölge ağzında seyreklik göstermiştir:

biliyim 'bileyim' (31); **ediyim** 'edeyim' (974).

{-yım}: Kabataş ağzında bir kelimedede görülmüştür:

yollıyım 'yollayayım' (975).

1. Çokluk Şahıs

Bölge ağzında tespit edilen 1. çokluk şahıs ekleri {-alım}, {-elim}'dir.

{-alım}: Düz ve kalın ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Bölge ağzında seyrek bir kullanımı vardır:

atalım 'atalım' (375); **kıldıralım** 'kaldıralım' (1658); **yapalım** 'yapalım' (633).

{-elim}: İnce ve düz ünlülü kelimelerle kullanıldığı görülür. Kullanımı yaygınlık göstermemiştir:

gedelim 'gidelim' (1465); **girelim** 'girelim' (717).

2.6.4.2. Dilek-Şart

1. Teklik Şahıs

Derleme yapılan sahada derlenen metinlerden tespit edilen 1. teklik şahıs ekleri{-sam}, {-sem}'dir.

{-sam}: Bölge ağızında kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı görülür. Kullanımı yaygınlık gösterir:

bıraşsam 'bıraksam' (938); **dursam** 'dursam' (1227); **ğonuşsam** 'konuşsam' (1402).

{-sem}: İnce ve düz ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Bölge ağızında kullanımı yaygınlık göstermiştir:

bilsem 'bilsem' (62); **desem** 'desem' (1548); **disem** 'desem' (1046); **gidsem** 'gitsem' (419).

2. Teklik Şahıs

İnceleme yapılan sahada tespit edilen 2. teklik şahıs ekleri{-sen}, {-san}'dır.

{-san}: Kalın ve düz ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanımı seyreklik göstermiştir:

alsana 'alsana' (1487); **bayılsan** 'bayılsan' (1272).

{-sen}: İnce ve yuvarlak kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermez:

çössen 'çözsen' (1162); **görsen** 'görsen' (1162); **görsen** 'görsen' (1158).

3. Teklik Şahıs

Bölge ağızında derlenen metinlerden tespit edilen 3. teklik şahıs ekleri {-se}, {-sa}'dır.

{-sa}: Bölge ağızında kalın ünlülü kelimelere eklenir. Kullanımı seyreklik gösterir:

olsa 'olsa' (1697); **yaşlansa** 'yaşlansa' (405).

{-se}: Bölge ağızında ince ve düz ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermiştir:

dese 'dese' (884); **evlense** 'evlense' (1146); **gedse** 'gitse' (1227); **verüse** 'verirse' (1380).

1. Çokluk Şahıs

Bölge ağzında derlenen metinlerden tespit edilen 1. çokluk şahıs ekleri {-sek}, {-seK}, {-sağ}, {-saK}’dır.

{-sağ}: Kabataş ağzında bir kelimedede görülmüştür:

ğullansağ ‘kullansak’ (1186).

{-sek}: İnce ve düz ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermez:

gêTsek ‘gitsek’ (1317); **gidsek** ‘gitsek’ (1787).

{-saK}: Kabataş ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

yaşasaK ‘yaşasak’ (1307).

{-seK}: Kabataş ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

getüseK ‘getirsek’ (1069).

3. Çokluk Şahıs

Bölge ağzında derlenen metinlerden tespit edilen 3. çokluk şahıs ekleri {-salar}, {-seler}’dir.

{-salar}: Gölköy ağzında bir kelimedede tespit edilmiştir:

yapsalar ‘yapsalar’ (121).

{-seler}: Gölköy ağzında bir kelimedede görülmüştür:

deseler ‘deseler’ (207).

2.6.4.3. Emir

2. Teklik Şahıs

En yaygın olarak ikinci teklik şahıs ekinin eksiz olarak kullanılması durumudur:

anad ‘anlat’ (98); **bağ** ‘bak’ (1662); **gel** ‘gel’ (1293).

sana: Kalın ve düz ünlülü kelimelere eklendiği görülür. Bölge ağzında nadiren kullanılmıştır:

alsana ‘alsana’ (1474); **anlatsana** ‘anlatsana’ (461).

3. Teklik Şahıs

İncelenen bölge ağzından derlenen metinlerde tespit edilen 3. teklik şahıs ekleri {-sIn}, {-sUn}'dur.

{-sin}: Genellikle düz ünlülü kelimelere eklenir ancak nadiren de olsa yuvarlak ünlülü kelimelere eklendiği de tespit edilmiştir. İnce ünlülü kelimelerle kullanıldığı görülmüştür. Kullanımı yaygınlık gösterir:

edsin 'etsin' (82); **gelsin** 'gelsin' (377); **sölesin** 'söylesin' (1168); **versin** 'versin' (1287).

{-sın}: Kalın ve düz ünlülü kelimelerle kullanıldığı görülür. Kullanımı yaygınlık göstermez:

alsın 'alsın' (754); **yapsın** 'yapsın' (82).

{-sun}: Kalın ve yuvarlak ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanımı yaygındır:

dondursun 'dondursun' (684); **gorusun** 'korusun' (1174); **uyusun** 'uyusun' (813); **yorulsun** 'yorulsun' (1167).

{-sün}: İnce ve yuvarlak ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanımı seyreklik göstermiştir.

böyüsün 'büyüsün' (813); **görsün** 'görsün' (1296).

2. Çokluk Şahıs

Bölge ağzında derlenen metinlerden tespit edilen 2. çokluk şahıs ekleri {-In}, {-Un}'dur.

{-in}: Bölge ağzında genellikle kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık gösterir:

atın 'atın' (303); **ğalın** 'kalın' (1490); **inanın** 'inanın' (1379); **bağın** 'bakın' (1142).

{-in}: İnce ve düz ünlülü kelimelerle kullanıldığı görülür. Kullanımı seyreklik gösterir:

edin 'edin' (320); **gidin** 'gidin' (1621); **için** 'için' (1466).

{-un}: Yuvarlak ve kalın ünlülü kelimelerle kullanıldığı görülür. Kullanımı birkaç kelimeyle sınırlıdır:

buyrun ‘buyurun’ (1686); **sorun** ‘sorun’ (36).

{-ün}: Hem ince hem de kalın ve yuvarlak ünlülü kelimelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Nadiren kullanıldığı görülür:

dönün ‘dönün’ (324); **görün** ‘görün’ (1142).

2.6.4.4. Gereklilik

Derleme yapılan bölge ağzında gereklik eki tespit edilmemiştir.

2.6.5. Birleşik Çekimleri

2.6.5.1. Hikaye

2.6.5.1.1. Geniş Zamanın Hikayesi

1. Teklik Şahıs: **aTlardım** (1182); **atardım** (1183); **giderdim** (1805); **oynardım** (1182).

2. Teklik Şahıs: **atardın** (1183); **yanardın** (1184).

3. Teklik Şahıs: **anlaşudu** (99); **gederdi** (946); **getürüdü** (947).

1. Çokluk Şahıs: **aTlarduğ** (1194); **atardıK** (1377); **bişürüdüK** (155); **dikerdüğ** (1250); **ekerdik** (1808).

3. Çokluk Şahıs: **dikellerdi** (1247); **iliklerdi** (256); **toplanırdı** (1535).

2.6.5.1.2. Şimdiki Zamanın Hikayesi

1. Teklik Şahıs: **aliyodum** (968); **alışamidum** (615); **gazi̇yidum** (148).

2. Teklik Şahıs: **açidun** (1470); **galkidun** (634); **oynuyodun** (143).

3. Teklik Şahıs: **ahyodu** (1199); **duruyodu** (1228); **geçiyidu** (750).

1. Çokluk Şahıs: **alıyoduğ** (1310); **aṫiduK** (169); **beliyoduK** (1053).

3.Çokluk Şahıs Eki: **ahyolardı** (1204); **ekiyoladı** (1527); **götürüyollardı** (1449).

2.6.5.1.3. Duyulan Geçmiş Zamanın Hikayesi

3. Teklik Şahıs: **ayrılmışdı** (289); **edilmişdi** (307); **olmuşdu** (345).

2.6.5.1.4. Gelecek Zamanın Hikayesi

1. Teklik Şahıs: **gideceğim** (1580); **giTcēdim** (463).

2.6.5.1.5. Dilek-Şartın Hikayesi

1. Teklik Şahıs: **doğumasaydım** (1164); **oğusaydım** (777); **yeseydim** (608).

3. Teklik Şahıs: **olsaydı** (763); **gelseydi** (1628).

2.6.5.2. Rivayet

2.6.5.2.1. Geniş Zamanın Rivayeti

3. Teklik Şahıs: **çıkarılmış** (693); **dovermiş** (71); **gönderürmüş** (72); **olurmuş** (408).

3. Çokluk Şahıs: **ararlarmış** (80); **aramazlarmış** (80); **giderlermiş** (684).

2.6.5.2.2. Şimdiki Zamanın Rivayeti

3. Teklik Şahıs: **çekiliyomuş** (820); **diyomuş** (1304); **güyiliyomuş** (1104).

3. Çokluk Şahıs: **olmuyormuş** (1525).

2.6.5.2.3. Gelecek Zamanın Rivayeti

3. Teklik Şahıs: **alacamış** (959); **ğalcaKmış** (759); **olcaKmış** (412); **olucāmış** (228).

2.6.5.3. Şart

2.6.5.3.1. Geniş Zamanın Şartı

1. Teklik Şahıs: **olusam** (596).

2. Teklik Şahıs: **sorarsan** (347); **alırsan** (671); **ğılırsan** (478); **seversen** (121); **dönersen** (129).

3. Teklik Şahıs: **atarsa** (74); **çekerse** (606); **gelirse** (1049); **gelüse** (541).

1. Çokluk Şahıs: **söylerisek** (83); **söylersek** (83); **yaparsaK** (1057); **yaparsaK** (84).

2.6.5.3.2. Şimdiki Zamanın Şartı

2. Teklik Şahıs: **buluyosan** (1068).

3. Teklik Şahıs: **olmisa** (474); **yapıyosa** (1763); **gelīse** (585).

2.6.5.3.3. Görülen Geçmiş Zamanın Şartı

1. Teklik Şahıs: **örendiysem** (1375).
2. Teklik Şahıs: **ğordüysen** (1046).
3. Teklik Şahıs: **anlaşdıyse** (101); **dédiyse** (102); **yabdıysa** (84).

2.6.5.3.4. Gelecek Zamanın Şartı

1. Teklik Şahıs: **giTcēsem** (552).
2. Teklik Şahıs: **ayrılacasan** (108).
3. Teklik Şahıs: **alcāsa** (1150).
1. Çokluk Şahıs: **ğonuşacāsaK** (189).

2.5.6. Sıfat Fiiller

Derleme yapılan bölge ağzında derlenen metinlerde tespit edilen sıfat fiil ekleri{-An}, {-muş}, {-acağ}’tır.

{-an}, {-en}: Bölge ağzında kalın ünlülü kelimelere {-an}; ince ünlülü kelimelere ise {-en} sıfat fiil eki eklenmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermiştir:

atılan atom bombalarıyla (302); **geçen** gün (1304); **ğurulan** elektrikler (1779); **seven** aşık (422); **yapılan** şey (791).

{-maz}: Bölge ağzında nadiren tespit edilmiştir:

ğullanılmaz hale geldi yani ğale (1555).

{-muş}: Kalın ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermemiştir:

ğurulmuş bi ğale (1553); **oğumuş** adam (1478).

{-acağ}: Bölge ağzında düz ve kalın ünlülü kelimelere eklenmiştir. Kullanımı nadiren görülmüştür:

alınacağ bi yer (1637); **yapacāmiz** iş (1511).

2.5.7. Zarf Fiiller

Bölge ağzında derlenen metinlerde tespit edilen zarf fiil ekleri{-arağ}, {-erek}, {-inca}, {-ince}, {-madan}, {-meden}, {-mazdan}, {-İp}, {-eli}, {-dıkça}, {-kana}, {-kene}’dir.

{-arağ}, {-erek}: Bölge ağzında ince ünlülü fiillere /-erek/; kalın ünlülü fiillere ise /-arağ/ zarf fiil ekinin eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermemiştir:

ğoşarağ bıTdım (921); **severek** evlendin (108).

Birde bu zarf fiil eklerine ayrılma hali eki getirildiği kelimeler nadiren de olsa derlenen metinlerden tespit edilmiştir:

ğoşarağdan (1599); **severekden** evleniyollar (102).

{-dığça}: Yalnızca Mesudiye ağzında bir kelime tespit edilmiştir:

canlanır araba şey **yabdığca** (1613).

{-eli}: Düz ve ince ünlülü kelimelere eklendiği tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermemiştir:

ben bildim **bileli** (1675); **geleli** öğrendim (242).

{-ınca}, {-ince}: Derleme yapılan bölge de kalın ünlülü kelimelere /-ınca/; ince ünlülü kelimelere /-ince/ zarf fiil eki eklenmiştir. Kullanımı yaygınlık göstermiştir:

zabağdan **ğalkınca** (413-414); desdi **ğırılınca** (74); **geçince** aldı (858); **ğörünce** cezaevi zanneTdım (1378).

{-ıp}, {-ip}: Birkaç kelime haricinde bölge ağzında kalın ünlülü kelimelere {-ıp}; ince ünlülü kelimelere ise {-ip} zarf fiil eki kullanılmıştır. Bu ekin kullanımında bütün {p} sesleri {b} sesine tonlulaşmıştır. Kullanımı yaygınlık göstermiştir:

alıb gidsem (419); **alıb** gidiyalar (1223); **ğötürüb** getiriyodu (1569); **ölub** gitduğdan sona (217).

{-ğkana}: Derlenen metinlerde yalnızca Kabataş'ta ve Gölköy'de birer kelime tespit edilmiştir:

atlarğkana dolaşusan (1184); **ğaynarğkana** (20).

{-kene}: Derlenen metinlerde yalnızca Mesudiye ve Kabataş'ta tespit edilmiştir:

tarafına ārı bi şey **gederkene** adamları çevürüyü (1489); mal **güderken** (1217-1218).

{-madan}, {-meden}, {-mazdan}: İnce ünlülü kelimelere {-meden}; kalın ünlülü kelimelere {-madan} eki getirilerek oluşturulmuştur. {-mazdan} eki ise bir kelimedede tespit edilmiştir. Kullanımı yaygınlık gösterir:

olmadan burada duramam (1811); **yabmadan** gönderür (785); **yedümeden** toplarsan (831); **beklemeden** dönün (325); ayak **bazmazdan** (693).

SONUÇ

Ordu ili iç bölge (Gölköy, Kabadüz, Kabataş, Mesudiye) ağızları üzerine yapılan çalışmalar neticesinde ağız özelliklerini yansıtan özellikleri tespit edilmiştir. Giriş bölümünde Ordu ve derleme yapılan 4 ilçe hakkında kısa bir bilgilendirilme yapılmıştır. İnceleme bölümünde ses ve şekil bilgisi açısından derlenen metinler incelenmiştir. Metinler bölümünde ise derlenen 40 metin transkript alfabesi yöntemiyle yazıya aktarılmıştır. Son kısımda ise dizin bölümüne yer verilmiştir. Bu bölümde ise metinlerde geçen kelimeler, yazı dilinden farklı ses ve yapı özellikleri taşıyan kelimeler ve kelimelerin isim ve fiil şekillerine yer verilmiştir.

1. Derleme yaptığımız 4 farklı ilçeden toplam 40 metin oluşturulmuştur.
2. Derleme yaptığımız kişileri 23'ü kadın ve 17'si erkek kaynak kişiler oluşturmaktadır.
3. Derleme yaptığımız kaynak kişilerin yaşları ortalaması 70,25'tir.
4. Yazı dilindeki normal ünlülerin yanı sıra çeşitli ses olaylarından kaynaklı olarak ā; á; â; ē; é; í; î; ï; ò; ô; ó; õ; ö; ü; ú; ū ünlüleri de oluşmuştur.
5. /ğ/, /h/, /k/, /n/, /v/, /y/ ünsüzlerinin düşürülmesi sonucu uzun ünlüler oluşmaktadır. Bölge ağızında bu ses olayı çok yaygın bir şekilde görülmektedir.
6. Yükselen ikiz ünlü örnekleri /-ğ-/ , /-v-/ düşmesiyle yalnızca Gölköy ve Mesudiye ağızlarında görülmektedir. Eşit ikiz ünlü örnekleri ise bölge ağızında yaygın olarak tespit edilmektedir. Yaygın olarak /-h-/ sesinin düşmesiyle ve ayrıca /-g-/ , /-ğ-/ , /-m-/ , /-n-/ , /-v-/ düşmesiyle meydana gelmektedir.
7. Alçalan ikiz ünlü örnekleri /-ğ-/ , /-h-/ , /-v-/ seslerinin düşmesiyle meydana gelmiştir.
8. Bölge ağızında kalınlık-incelik uyumu çoğunlukla sağlanmıştır. İlerleyici ve gerileyici benzeşme yoluyla da bu kuralın sağlandığı görülür.
9. Düzlük-yuvarlaklık uyumu bölge ağızında tam olarak uygunluk göstermemektedir.
10. Ünlü değişimleri bölge ağızında yaygın bir şekilde görülmektedir. Hemen hemen bütün ünlüler birbirlerinin yerine kullanılabilir.

11. Bölge ağzında ünlü düşmesi ve ünlü türemesi ses olayı yaygın olarak görülmektedir. Ünlü birleşmesi ses olayına ise yalnızca Kabadüz ve Mesudiye ağızlarında rastlanmaktadır.

12. Bölge ağzında, yazı dilindeki ünsüzlerin yanı sıra şu ünsüzler de yer almaktadır: ç; Ç; ç; ğ; k; K; K; q; h; ħ; P; S; Ş; T; Y.

13. Derleme yapılan bölge ağzında ünsüz değişimleri oldukça yaygınlık gösterir.

14. Bölge ağzında ünsüz benzeşmeleri de oldukça yaygınlık göstermiştir.

15. Ünsüz ikizleşmesi ses olayı bölge ağzında yaygınlık göstermiştir.

16. İkiz ünsüzlerin tekleşmesi olayı bölge ağzında yaygınlık göstermez.

17. Ele alınan bölge ağzında yer değiştirme olayına Mesudiye ağzında bir ve Kabadüz ağzında iki kelimedede tespit edilmiştir.

18. Derleme yapılan sahada ünsüz türemesine birkaç kelimedede rastlanmıştır. Bölge ağzında ünsüz türemesi olayı yaygınlık göstermemiştir. /m/ ünsüzünün ikileme kurarken kelime başında türediği görülmüştür.

19. Bölge ağzında ünsüz düşmesi ve hece kaynaşması olayı yaygınlık göstermiştir.

20. Bölge ağzında 3. teklik ve çokluk şahıs zamirlerinin ilk ünlüsü bazen yuvarlak ve dardır. **u** (994); **unlar** (665).

21. Bölge ağzı, sıfat, zarf ve edat kullanımı bakımından oldukça zenginlik göstermektedir.

22. Bölge ağzında fiillere gelen bildirme kipi ekleri ve tasarlama kipi ekleri oldukça çeşitli olarak karşımıza çıkmaktadır. Geniş zaman, şimdiki zaman, gelecek zaman, görülen ve duyulan geçmiş zaman ekleri, istek, dilek-şart ve emir kiplerinin farklı şekilleri tespit edilmiştir.

23. Zarf fiil eklerinde normalden farklı olarak şu eklere de rastlanmaktadır. -kana → Yalnızca Gölköy ve Mesudiye’de görülmüştür. -kene → Mesudiye ve Kabataş’ta tespit edilmiştir.

24. Derleme ve Tarama Sözlüğü’nde yer almayan 21 kelime de bu çalışma esnasında tespit edilmiştir. “*arası kesmek, adlamak, alkun, bahçelemek,*

barımlatmak, belemek, biçcel, fis, gübbecek, gani gelmek, hayrasenet, hötelemek, yaramasül, yazlatmak, kös, melleme, silenmek, subeti hulum, şapıradak, tokil, yürtlen”.

25. Çalışma esnasında toplam 21215 kelime tespit edilmiştir. 7779 alt madde, 4285 madde başı kelime bulunmaktadır.

KAYNAKÇA

Yazılı Kaynaklar

Aydın, Mehmet (2002). *Aybastı Ağzı*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Banguoğlu, Tahsin (2011). *Türkçenin Grameri*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Çebi, Sıtkı (1973). *Ordu Tarihi ve 50. Yılda Ordu Şehri*. Ordu: Ordu Ticaret ve Sanayi Odası Yayınları.

Ergin, Muharrem (2013). *Türk Dil Bilgisi*. İstanbul: Bayrak Basım Yayın Tanıtım.

Karahan, Leyla (2017). *Anadolu Ağızlarının Sınıflandırılması*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Yediyıldız, Bahaeddin (2019). *Hacıemiroğulları Beyliği'nden Türkiye Cumhuriyeti'ne Ordu Tarihinden İzler*. Ordu: Kültür Yayınları.

İnternet Kaynakları

<http://www.ordu.gov.tr/golkoy> (Erişim Tarihi 14.06.2021).

<http://www.ordu.gov.tr/kabaduz> (Erişim Tarihi 14.06.2021).

<https://ordu.ktb.gov.tr/TR-106766/kabatas.html> (Erişim Tarihi 14.06.2021).

<http://www.mesudiye.gov.tr/tarihce> (Erişim Tarihi 14.06.2021).

<http://www.ordu.gov.tr/ordunun-tarihcesi> (Erişim Tarihi 20.06.2021).

<https://www.nufusu.com/il/ordu-nufusu>, (Erişim Tarihi 20.06.2021).

https://www.nufusu.com/ilce/golkoy_ordu-nufusu, (Erişim Tarihi 20.06.2021).

<https://www.nufusu.com/ilce/kabaduz>, (Erişim Tarihi 20.06.2021).

https://www.nufusu.com/ilce/kabatas_ordu, (Erişim Tarihi 20.06.2021).

<https://www.nufusu.com/ilce/mesudiye>, (Erişim Tarihi 20.06.2021).

Sözlü Kaynaklar

- 1. Metin:** Havva Yücedağ, 65, Gölköy/Çatak Köyü, Okuma-yazma bilmiyor.
- 2. Metin:** Cemal Avcı, 54, Gölköy/Hürriyet Mahallesi, Ortaokul mezunu.
- 3. Metin:** Münise Yalman, 70, Gölköy/ Düzyayla Köyü, Okuma-yazma bilmiyor.
- 4. Metin:** Mehmet Bulut, 87, Gölköy/ Bulut Köyü, 3. sınıfa kadar okumuş.
- 5. Metin:** Gülsüm Bulut, 82, Gölköy/ Bulut Köyü, Okuma-yazma bilmiyor.
- 6. Metin:** Katibe Coşkun, 77, Gölköy/ Alanyurt, Okuma-yazma bilmiyor.
- 7. Metin:** Dursun Terbiyeli, 71, Gölköy/ Haruniye Köyü, 3.sınıfa kadar okumuş.
- 8. Metin:** Emine Çakır, 70, Gölköy/ Damarlı Köyü, Okuma-yazma bilmiyor.
- 9. Metin:** Temel Beker, 67, Gölköy/ Karahasan, 5.sınıfa kadar okumuş.
- 10. Metin:** Mehmet Ali Çalışkan, 93, Gölköy/ Ahmetli, Okuma-yazma bilmiyor.
- 11. Metin:** Şaziye Uzunlar, 73, Kabadüz/ Ataköy, Okuma-yazma bilmiyor.
- 12. Metin:** Hicabi Uzunlar, 80, Kabadüz/ Ataköy, 5.sınıfa kadar okumuş.
- 13. Metin:** Yusuf Dursun, 85, Kabadüz/ Başköy, 5.sınıfa kadar okumuş.
- 14. Metin:** Ayşe Uzun, 57, Kabadüz/ Başköy, Okuma-yazma bilmiyor.
- 15. Metin:** Fatma Aydın, 70, Kabadüz/ Gümüşköy, Okuma-yazma bilmiyor.
- 16. Metin:** Cemal Poyraz, 66, Kabadüz/ Gümüşköy, Orta ikiye kadar okumuş.

17. **Metin:** Kahraman Poyraz, 60, Kabadüz/ Gümüşköy, 5.sınıfa kadar okumuş.
18. **Metin:** Hüsnü Bayram, 57, Kabadüz/ Kirazdere, Okuma-yazma bilmiyor.
19. **Metin:** Süriye Bayram, 69, Kabadüz/ Kirazdere, Okuma-yazma bilmiyor.
20. **Metin:** Şaziye Tıgıç, 48, Kabadüz/ Turnalık, 5.sınıfa kadar okumuş.
21. **Metin:** Cemile Yılmaz, 60, Kabataş/ Hoşkadem-Tepeköy, 4.sınıfa kadar okumuş.
22. **Metin:** İkramiye Sarı, 75, Kabataş/ Tepeköy, Okuma-yazma bilmiyor.
23. **Metin:** Rabia Torun, 100, Kabataş, Okuma-yazma bilmiyor.
24. **Metin:** Mevlüt Yılmaz, 67, Kabataş/ Küme Evleri, Okuma-yazma bilmiyor.
25. **Metin:** Güllü İnbaşı, 70, Kabataş/ Alankent, Okuma-yazma bilmiyor.
26. **Metin:** Münire Maytalman, 45, Kabataş/ Beylerli, 5.sınıfa kadar okumuş.
27. **Metin:** Gülsade Yılmaz, 52, Kabataş/ Küme Evleri, 5.sınıfa kadar okumuş.
28. **Metin:** Seher Maytalman, 55, Kabataş/ Beylerli, 3.sınıfa kadar okumuş.
29. **Metin:** Rabia Arslan, 70, Kabataş/ Tavuklu Köyü, Okuma-yazma bilmiyor.
30. **Metin:** Zeynep Maytalman, 63, Kabataş/ Beylerli, Okuma-yazma bilmiyor.
31. **Metin:** Fatma Maytalman, 59, Kabataş/ Beylerli, 5.sınıfa kadar okudu.
32. **Metin:** Hatice Aksoy, 80, Mesudiye/ Gülpınar Köyü, Okuma-yazma bilmiyor.
33. **Metin:** Ahmet Aydın, 95, Mesudiye/ Gülpınar Köyü, Okuma-yazma bilmiyor.

34. Metin: Hüsne Aydoğdu, 62, Mesudiye/ Yardere Köyü, 5.sınıfa kadar okudu.

35. Metin: Tevrat Aksoy, 76, Mesudiye/ Gülpınar Köyü, 5.sınıfa kadar okumuş.

36. Metin: Mustafa Açıkğöz, 60, Mesudiye/ Çiftlik Sarıca Köyü, 5.sınıfa kadar okudu.

37. Metin: Mustafa Hacı Mertoğlu, 74, Mesudiye/ Kale Köy, İlkokul mezunu.

38. Metin: Şevket Karabulut, 65, Mesudiye/ Alanköy, İlkokul mezunu.

39. Metin: Feyzi Koçalak, 81, Mesudiye/ Aşıklı Köyü, Okuma-yazma bilmiyor.

40. Metin: Zeliha Candan, 70, Mesudiye/ Aşıklı Köyü, İlkokul Mezunu.

METİNLER

GÖLKÖY

1. METİN

Derleme yapılan kişi: Havva Yücedağ (HY), 65 yaş, Gölköy, Çatak Köyü, okula gitmemiş.

Derleyici: *Teyze senin adın ve soyadın ne?*

[1] **Anlatıcı (HY):** havva yücedā

D: *Kaç yaşındasın?*

[2] **HY:** yaşım atmış beşi geçdi.

D: *Kaç kadar okudun?*

[3] **HY:** hic okumadım.

D: *Peynir, tereyağı, turşu ve salça yapımını anlatır mısınız?*

[4] **HY:** peynir isteTün gibi, peynirin isdersen limon duzundan olıyı, isTersen yourddan olıyı [5]bizim koy üsulumuz böyle olıyı. ördan bişürücen ataşda bişürücen, daşlıcan, süzücen, daşlıcan [6] olur. isTer yourdunan yab, isTer limon duzuynan yab, isTēn bilü emme bişmüş olicak. peynir [7] bişmüş olicak. bişmişi güzel oliya. çiğsi olmiya. çiğsi çiğ peynür yeni mü? yenmiya.

[8] tereyāyı da şüle yayuq, ceryan yayū var. ua göyiyon, yayiyon, aliyon, topliyon, üç dört [9] kere yeykiyon, isTer duz at isTer atma. bu ğadar.

[10] sarımsaK haşliyon, söduyon. söduKdan sonrama, sarımsāni, isTersen biber ğatarsan [11] biberini, duzunu bidona ğuyuyon. bekde eridmicen. normal normal bunları yabıcan [12] üle bahtın ki az eriya durşu elin tersine üsdüne bi dene iki dene limon suyu bıraKıcan, [13] hani ya bizim kóy usulu, hani ya beyaz lahana diyuq ya önu fasilleyi a. öyle.

[14] kóydeykene şimdi hazıra bişdü ya eskiden biz önu yurduq, yeykarduq, dörarduK. elde [15] şöle makine vardu aynu ğıyma makinesi gibi önu döndere döndere çıkardusun undan [16] sonama ataşda bişürücen, güzel gine güzel doldurucan, bişürücen, ğaynarinan āzını [17] ğapatıcan. bizim bildümüz.

D: *Yöreniz yemekleri nelerdir ve nasıl yapılır?*

[18] **HY:** bizim kóyümüzün mü? en meşur yemēmiz fasille, pilav, dolma, pancar çorbası. pancar [19] çorbasının tarifini su ğaynicaĶ ilk defa, incecüg gine dōrican, incecük gine dōrican [20] önu dōraduĝdan sonama, su ğaynicaĶ, ataşda su ğaynicaĶ, lunĝur lunĝur su [21] ğaynarĶana şey yapıcan öndan sonama pancar bişdi ince dōrican çorbasını incecük olcaĶ aynı [22] ğıyma ince olicaĶ. öndan sōra su ğaynadıĝdan sorama pancarını ğoyarsun ğaynar unu mısır [23] unu ö ğaynar sen göz ğararı onu şey yaparsın oa ekersin, öndan sora yānı biberini salçasını [24] ğoyarsın bişdimiydi indirüsün bu ğadar.

2. METİN

Derleme yapılan kişi: Cemal Avcı (CA), 54 yaş, Gōlkōy, Hürriyet Mahallesi, orta okul mezunu.

Derleyici: *Amca senin adın soyadın ne?*

[25] **Anlatıcı (CA):** cemal avcı.

D: *Kaç yaşındasın?*

[26] **CA:** yaşım elli dōrT.

D: *Kaçca kadar okudunuz?*

[27] **CA:** orta.

D: *Askerlik ile ilgili bir anınızı anlatır mısınız?*

[28] **CA:** geldi. otuz üç gün nöbed çıĶmadı bā, dā da nöbed çıĶmī zanneTtim. bi aĶşam bi baĶdım [29] çavuşun bi denesi ayāmın altına vurdu ranza da yatarĶan, ğafamda ğetdi demire vurdu, bi [30] uyandım baĶdım çavuş başımda dikelī. lan dedi, ğalĝ dedi, sen dedi ne yatıyon öbür [31]arĶadaşların arĶadaş deil mi senin dedi. ben ne biliyim dedim yav bilmıyım dedim ayā [32] ğalĶdım, ğalĶ ayā dedi ğalĶdım. bā bi iki üç dene çekdi ğoşda, sen dedi öbür arĶadaşların [33] dedi ana ğuzusu da didi, sen didi şey misin didi lan. neyse ben o arada gendümü toplarladım, [34]hemen elbisiyi asana ğadar sırtıma mutfā buldum hemen. öndan sona zabā ğada suan dōradım [35] padidis dōradım, asgerlik anısı öle.

[36] başĝa nası gibi, siz sorun ben cevab verim

D: *Bildiğiniz bir masal veya hikaye var mı?*

[37] **CA:** o ğada da çok böyle masallarım olmaz, bilmem yāni ama siz cevap ederim yāni. sor bā [38] ben cevap verim.

D: *“Gölköy” isminin tarihini biliyor musunuz?*

[39] **CA:** gölköy demesi şöyle, esgiden bi göl varmış gölden ā_rıdan ismi gölköy olmuş. öle di mi [40] öle geçmiş şeyi ö.

D: *Yörenizde batıl inanç var mı?*

[41] **CA:** bende mi? ö esgiden vardı şimdi yok. esgiden var şurda çöllük gölü vardı, çöllük [42] gölüne giderdük ip bālarduk yamaluğ bālarlardı. şey için ya bu yani senin dedün gibi batıl [43] bi inanç yani. sıkıntısı olan herkes gidiyudu. yani sıkıntılarun içinde olan bi iş bu.

D: *Yapmış olduğunuz meslekle ilgili bilgi verir misiniz?*

[44] **CA:** ben boştayım. önceden demir dōrama üzerine çalışıyadım, bırağdım şimdi. zorluğları [45] önceden zorluğları vardı, şimdi çok zorluğ yok, her şey şimdi tıkr tıkr yapılyı. sanat [46] okulunda örendim, iki sene orda şey gördüm, çalışma staj gördüm, stajdan [47] sonra bi sene de usda yanun da çalışdım undan sona usda oldum, en sonun da [48] çalışduğ çalışduğ çelī çocü büyüddük.

3. METİN

Derleme yapılan kişi: Münise Yalman (MY), 70 yaş, Gölköy, Düzyayla Köyü, okula gitmemiş

Derleyici: *Teyze senin adın soyadın ne?*

[49] **Anlatıcı (MY):** münise yalman.

D: *Kaç yaşındasın?*

[50] **MY:** yedmiş yaşında.

D: *Kaçı kadar okudun?*

[51] **MY:** okumam yazmam yok.

D: *Bu yöre de düğün nasıl olur?*

[52] **MY:** duünler nası duünleri oğuyollar bağ salon dutuyollar, salonu dutiyuncuğ o ağrabiye fazla [53] dağı dağılu, ağraba olmiyana nırmal dağı dağıyoğ, yemēni yiyöğ, çekib gidēyoğ. bizim duun [54] usulumuz böyle düzeyleme usulu.

D: *Düğünlerde ne yemekleri olur?*

[55] **MY:** ne yemē mi? adamın gücüne göre, mesela şinci adam güçlüyse bi tosun kesiya, pilav [56] üsdü yapıya, yahni yapıya (ben içmiyacēm içmişinan barabar) bizim üsulumuz bu.

D: *Peki, düğün yemeklerinden yapmayı bildiğiniz varsa anlatır mısınız?*

[57] **MY:** adamına göre diyim ya bu benim dedüklerim tosun işi zengin işi, fuqār işi keşgek işi. [58] şincik ben urasını ahçının yanında deulum, bildüm gadar da işde ahçının yanında olmadüm [59] için camılarda şimcük getittürüyok hazır işi getittürüyok, bu gölköyünden ahçı getüriya, [60] bizim camı da dādiyok. ben bunun parasını veriyom bi milyar mı, bi buçuq milyar mı? ne [61] gelecek, keşgek ne gelecek şey hazır çorba, ne gelecek pilav üsdü, işde bunları biliyom ölüm [62] dā benim oğur yazarlim yok ki bilsem.

D: *Yörenizde ne ekilir, dikilir, yetişir?*

[63] **MY:** elbēd. ne mi dikiyök? e şindik fındıh yapıyoğ, fasille yapıyoğ, misir evvelki gibi [64] yapmiyoğ, onları patetes yapıyoğ, evel ki gibi onlar olmuyo, gene fasille oliya yalöz [65] yapıyollar

4. Metin

Derleme yapılan kişi: Mehmet Bulut (MB), 87 yaş, Gölköy, Bulut Köyü, 3'e kadar okudu.

Derleyici: *Amca senin adın soyadın ne?*

[66] **Anlatıcı (MB):** mehmet bulut.

D: *Kaç yaşındasın?*

[67] **MB:** seksen yedi.

D: *Kaç kadar okudun?*

[68] **MB:** oğul yavrum bu gölköy cıvarların da gölköyüne bi üçüncü sınıf geldi, üç senelig bi oğul [69] geldi üç sene hem de hoca yoğ

D: *Bildiğiniz masal veya hikaye varsa anlatır mısınız?*

[70] **MB:** hiçaye, yav nasreddün hocanın masallarından mı isdiyosun, yōsam size uygun sizin [71] dersize uygun mu oliyi ò. bir gün nasreddin hocanın bi ölu varımış, ölanı dovermiş. suya [72] gönderürmüş, şu desdiyi al doldur gel. çocū da dovermiş giderken. hoca demişler; çocuğ suya [73] gidiya gendilinden suyu getirüya, emme çocū niye döyon? ya desdiyi ğırarsa yol da veya [74]düşürürse veya atarsa desdi ğırılınca ben nāpim demiş, ben dá desdiyi. çocū dovecen ki [75] demiş, hā beni babam dódü sora.

[76] nasreddin hocanın iki ğarısı varımış, affedersin. yani hanımı varmış. birisi biraz [77] ğafadan sağadımış ğarının, ğarıyı aramaya giderlermiş, acaba sel

mi götüdü ırmā mı aTdı [78] gendünü. aramaya giderlermiş hocaynan beraber. hoca demişler; sen buraya aşşā niye şey [79] yapıyon, niye? o demiş aqsiydi demiş, şeyinde aqsiydi o ırmān akan tarafına dōru giderlermiş [80] yāni geldū tarafı ararlarmış, yani geTdū tarafı aramazlarmış da geldū tarafı ararlarmış o [81] tersidi demiş, ben demiş böyle tersine ariyom demiş.

D: *Nasıl beddua edilir?*

[82] **MB:** beddua eşi iyi bi şī dīl. allah perişan edsin, allah seni şöyle yapsın. kötü bir insanısa, [83] insanlarda heb melek varıdır. size şindi melekden duriya, eyi de söylerisek, kōtu de söylersek [84] neyi yaparsaK günlük o melek senin şeyin yaziyā. faқаT çok air bi ceza, air bi iş yabdıysa o [85] melek, o adam onu yazmiyo, o belki tobeқar olur, tobe eder allah ben bunu iş yabdım emme [86] ben tobe eddim.

D: *Nasıl dua edersiniz?*

[87] **MB:** bu otuz iki farzın içindedür o dua. otuz iki farzın, imanın şartı, islamın şartı, abdesin [88] şartı, islamın şartı, ğusul. otuz iki farzın içindedür bu dua.

D: *Günlük iş olarak ne yaparsınız?*

[89] **MB:** ben etrafıma bakıyorum. sona bi su getirse birisi de yani ben, ben yaşlandım, faқаT [90] hafızam yerinde, hafızam yerinde. hiç hafızam şaşmamışdır. askerlīm de, çocuklūm da [91] kendimi, kendimi meT etmiyorum. ne demiş ğulum allahu tealanın ayeti vardır. eliye, beliye, [92] diliye hakim ol. elīnen bi cinayed yaparsın, efendim afedersin hırsızlık yaparsın, bişi yaparsın, [93] bu olmāz, insanlık da bu olmaz. dilīnen kūfurbazdır, kūfur söyler, yalan söyler, ayıb olan [94] şeyleri söyler, bu da olmaz. işde gendüe gelicen ö zaman o şeyü önu ğonuşamazsın.

5.METİN

Derleme yapılan kişi: Gülsüm Bulut (GB), 82 yaş, Gōlkōy, Bulut Kōyü, okula gitmemiş.

Derleyici: *Teyze senin adın soyadın ne?*

[95] **Anlatıcı (GB):** gülsüm bulut.

D: *Kaç yaşındasın?*

[96] **GB:** seksen ikiyi geçdim.

D: *Kaçı kadar okudun?*

[97] **GB:** ben mi hec okumadım.

D: *Eskiden düğünler nasıl olurdu?*

[98] **GB:** sen şimdi bā anad ne diyon sen? esgiden mi, şindi mi? esgiden şöle esgiden faķırlıK [99] varıdı. yanı bi ğız bi ōlanlan şuraya dōru mal ğudmeye gidse işinü anlaşudu, düşüb peşine [100] gidīdu. sora bīr; ō işler devroldu gençler aķıllandı okudu, dā ķulturlū oldular. şindik de telefon [101] diye bi şey var, çıķdı. onunan anlaşiyollar, yanı bi gideyollar iki çocuK anlaşdıyse birbirine [102] peKi dediyse onlar artuķ ana-baba duyuyo bunu, gideyolar istiyolar siz birbirizi istiyomuşuz [103] ya gidiyolar, istiyolar neyse; emme ğücü yeddī zaman da yapı dūnünü emme yedmedī zaman [104] da yapı yapıyı. şindi ki durum daha ğuzel. şimdi ki durum daha ğuzel. esgiden ğurdursuzluķ [105] vardı, ğörgüsüzlūk vardı, bişümiyi bilen yōdu, süpürmiyi bilen yōdu, yimiyi bilen yōdu. [106] yemeye de yōdu. şimdi her şey var. şimdi her şey var evladım baķ. şindik ğendü ğoynūnan [107] birbirini severekden evleniyollar, ōnlara bi aķıl geliyor sōra, ben bunu istemiyorum bē. sen [108] bunu severek evlendin ya, ayrılacasan bu ğarıya severek evlendin, burda oturcaķsın, otumiya. [109] bi telefon elinde ōndan sōra ev yoğ, ocağ yoğ, yer yoğ, yurd yoğ, ğapı baca yoķ bunlar hane [110] olamiya emme olan da var. olan da var. asalet oliya, halal sūt emmiş oliyā, gideya da çolūnu [111] çocūnu da okidiya, üniversidelerde de okidiya. ēyi de ōrediya, terbiyeli de ōrediya şindi [112] durum bu. burda dūn yapulusa şöle yapıyola.

[113] gideyala bizim burada adım atılmaz, heb dūn burda yapılu bizim, bizim burda. [114] gidiyolar ases ōnlar anlaşdū zaman da duın yapan sālām dūn yapan ğetürilar ahcı ğetürilar, [115] malzimiyi köy ğonāmız var, okulumuz var, bunları bişürilar, daşirīlar, yedürilar, şuraya [116] ğelūninen onu oraya dikīler. ğomşu, gelen ğomşudan elinden ne ğoparsa. emme üç emme beş [117] emme yüz emme altın, onu masanın üsdüne ğoyiya zarfınan. ōrdan ya damat toplī ya damadın [118] tarafı topliyip damada veriyi. onlar da alīlar ğarıynan memleket memleket aşīlar. evīze de [119] ğitsēz evīzde otusāza, gidiyalar. şindi ki durum bu. anadın mı?

D: *Düğünler de ne yemekleri olur?*

[120] **GB:** duın de būday çorbası oliyi, sōra cacıķ salatası oliyi, pilav oliyi, ōndan sora fasille yemē [121] oliyi, işde neyi seversen et oliyi, etsiz yemek yapan yoķ şindi ğınıyolar yapsalarda, diyolar.

[122] beķar mısın? ā işde ben sā ne derim biliyon mu? evlenecen de üniversde de okiyon dā [123] allah zihin aчуKlı versin. baķ yavrum; ilk önce dūünden yemedin, içmeden, ğızdan evvelā ilk [124] önce ğızın anasını-babasını bulacān. aiyle, aiyle başda ğelür, ailenin ķokünü araşdurusun, [125] aiyle bozūsa o aiynenin ne yanına var ne evlen. beķarlık sultanlık, beķarlık sultanlık. hā ben [126] bi hafda içinde bacām ğırıldı şurda, biz bunnan duınnen evlenduķ, faķırık. duınnen evlenduķ, [127] ben bunu tanimiyodum bile, bu da beni tanimiyodu. o böyüklere şey söyleme yōdu, bi laf yōdu. [128] para da aliyoları ğızdan. şindi buba-ana ne derse buraya varacan yā. bu adamnan evlenecen, [129] evlencēn ğeri dönemen, dönersen dayaķ yersin. şindi öyle deul. birbirini severse veriyolar, [130] evlendik biz bununan, allah ōmrünü de uzun edsin, benim bacām ğırıldı, benim ōlum da var, [131] gelinim de var. hiç kimse bunun gibi, bu baķī, baķī. bi haftadu ordusun da ğolköysün niysin [132]de bu adam doķsan yaşına gidī, he ōrdan da

ameliyadımı da yabdılar beni burdan hastaneye [133] gönderdiler. burda olusun yatarsın dediler, emme dutar emme dutmaz onu bilemem. ilk önce [134] ki evlenen beğars̄ elīze ekm̄izi almamış evlenmen b̄r. bi de ilk önce aileyi aran, aiyle çok [135] önemli sen ğarınan ēyi olabilis̄n evladın çocūnda iyi olabilū. o aile bi fis soğduya oraya o fis [136] gider. o ailede bozultur. benim beş tane erkeK torunum var istanbul da , istanbul da ki üç mü [137] dört mü Kız torunum var hebsi de mutludur. ikisi beğar birisi asger ondan sora eyiler çok [138] şükür allā aileleri de ēyi, aileleri de iyi. hā, şindi gelmişiz memlekedden şu çocuklara hemen [139] şuraya bi şey yab.

6.METİN

Derleme yapılan kişi: Katibe Coşkun (KB), 77 yaş, Gököy, Alanyurt, okula gitmemiş.

Derleyici: *Teyze senin adın soyadın ne?*

[140] **Anlatıcı (KC):** katibe coşkun.

D: *Kaç yaşındasın?*

[141] **KC:** yedmiş yedi yaşındiyim.

D: *Kaç kadar okudun?*

[142] **KC:** eveli okula göndermiyalardı ineg güddürücüğ.

D: *Çocukken hangi oyunları oynardınız?*

[143] **KC:** topraKlarınan oynarduK, çıtıK ğaya oynarduğ, ellerimizne daş ğoruğ sen de oynuyodun [144] mu? ondan sora top oynarduK, s̄lembac oynarduK, şuralar s̄lenidüK, şurda bi manya [145] yaparduK. sen gelū beni vurudun, manyā derdin oraya işde onları yapıduK, mal güdiyuduK [146] onlardı yavrum be.

[147] çalış̄ıduK, a şu misirler varya ā u misirleri ek̄ıduK. ğazmiyinen ğaziyodum böyüyudu [148] ondan sona bi de bi otunu ğaz̄iyidum, eşde öle. oKul oKumaduK.

D: *Çocuğın ilk dişi çıktığında neler yaparsınız?*

[149] **KC:** valla ilk dişi çıkıncın ne d̄m saklıyodun, bild̄m malların altına atıyoduK ki inek dişi [150] dana edsin d̄yin de.

D: *Yörenizde s̄nnet düğünü nasıl olur?*

[151] **KC:** s̄nnet düünü yapmiyoduK ki yavrum, s̄nnet duünü yapmiyoduK ki. bıçā şeyin [152] s̄nnedciler geliyodu elinde çant̄ınan s̄nnedciler geliyodu elinde bi çant̄ınan, suyuduK çocū [153] bārda bārda kestüriyuduK ol̄ıydı.

D: *Yörenizde asker uğurlama nasıl olurdu?*

[154] **KC:** yōdu, yoḡ. emme ŧinci var, ŧinci var. ēlence yapīlar, yemeK yapīlar, iĉiyalar, oyniyalar [155] iŧde ō. evelden nerde ekmeK biŧūrūdūK, sırtına bi ĉanta verūdūK yol ederdūK. yōrūme araba [156] da yōdu. araba da yōdu yavrum, yōrūme giderlerdi. dēy binmesi nereye gadar giderlerse [157] ōyleydi yavrum.

D: *Eskiden bŷyŷklere hŷrmet nasıldı?*

[158] **KC:** hŷrmet varıdı eveli, ŧinci yoḡ. esgiden sen benim ġıymetimi bilŷdŷn, ben senin ġıymetīn [159] bilŷdŷm. ŧunu beraber yīdŷK, ŧu ekmē mesela bārabar yīduK, ŧinci yoḡ. herkes ġetdi [160] istanbula ben burdan ġidenlerŷ tanimiyoŷ ŧincuK, ōraya geliyo o beni tanimiyo ōyle iŧde [161] ōlum be. ōyle yavrum ōyle, ōyle ŧinci kimse kimseyi tanimiyo.

D: *Hacca gittiniz mi?*

[162] **KC:** gidemedim yavrum.

D: *Eŧiniz ne iŧ yapıyor?*

[163] **KC:** benim beyim ōlelŷ kırk ŷç sene olucaḡ ā bu ġıŧa, kırk ŷç sene, ōlum ōldŷ ġızım gelinim [164] de iki ĉocŷnan ġaldı, otuz altı sene de o olıcaK ā bu bir ay sora, amin. heb bŷyle iŧde [165] delŷlŷglernen, delŷlŷglernen ŷraŧıyoK ōlum be.

D: *Eskiden fakirlik var mıydı?*

[166] **KC:** ĉekmeK olu mu ōlum. zamanın da ne vardı, zaman ŧinciki zaman da ōmŷr ġetdi, anlıyon [167] mu ne dedŷ mŷ? zaman ŧinciki zaman. yemeye de bulamadım, geymeye de bulamadım. [168] ŧŷliydi ōlum ŧinciK ŧinciK etini ġatiyoḡ, domatisini ġatiyoḡ, biberini ġatiyoḡ, suanını ġatiyoḡ [169] o zamannan nasīdi, bŷyle ġıriyiduK ataŧa su ġaynīdu o suya atīduK cıŧ bi cimcŷk yā, bostanla [170] bi biber varısa. baġġal nirdeydi, biber nirdeydi? ne nezzetli oluyudu ōlum, o nezzetler yoḡ [171] ŧindi datlu ōlum. neyi yaparsan yab o nezzetler yoḡ ŧinciK. ōyle yavrum be. ā ŧinci ĉolḡ [172] ĉocŷK ben ōle zaman ġeĉimŷŷm. iki dene ōlum birdenbire anġaralarda heb ameliyad oldular, [173] bi ōlum baŧından hem burdan kestŷdŷ, hem burdan kestŷdŷ. ġulān da aġundu beyin zarını [174] delmiŧ ġedmiŧ buraya iltāb yabmıŧ. anġaraya. ĉoK ŧŷkŷr boŷn kŷ ġŷnŷmŷze. ben dā ne dīm [175] yavrum.

7.METİN

Derleme yapılan kiŧi: Dursun Terbiyeli (DT), 71 yaŧ, Gŷlkŷy, Haruniye Kŷyŷ, 3'e kadar okudu.

Derleyici: *Amca senin adın soyadın ne?*

[176] **Anlatıcı (DT):** dursun terbiyeli.

D: *Kaĉ yaŧındasın?*

[177] **DT:** ğırK sekiz doumluyum.

D: *Kaç a kadar okudun?*

[178] **DT:** ben uç sene okudum uç.

D: *Otları niçin kurutuyorsunuz?*

[179] **DT:** buni hayvanlara yedircām, buni mesela Şimdi mevsim zamani buni biçeruK anadin? [180] getiruruK hayvanlarımız var, hayvanlara yedüruruK bizim burda gelürumuz işde hayvancılıK [181] biráz da findımız var, findık da illa bu sene olmadı. başsaK gibi bi şey. biz bu işlerle [182] ũraşıyoK, benim yaşıım ğırK sekiz doomluyum ama seksene yakın biraz. geç yazılmışlar öle, ā [183] böle çifçölünen ũraşıyom. burda ğaldım, ğurbete gidemadım, a burda a böle geldim [184] geçurdum. başga ben hayvancılıK yaparım, ne gibi bi şey anlatayım ama?

D: *Hayvancılığı anlatabilir misin?*

[185] **DT:** hayvanculū yayaruK, tabi sudundan yararlanuruK, sataruK onınan idare etdim, ben bu [186] zamana ğadar.

D: *Gurbete gittiniz mi?*

[187] **DT:** iki, üç sene ğurbedlīm var. ondan sonra geldim, ğaldım burda baba ocānda emekli [188] deilim, yaşıllık maaşı aliyom, allah razı olsun devled bizi bağıyır. mesela Őimdi dōrusunu [189] ğonuşacāsaK ben Őimdi ē yaşıllık maaşa bālandım. aydan aya altı yüz kūsūr liraydı Őimdi altı [190] yüz yedmiş beşe mi çıkarmışlar, öyle idare ediyom allaha Őükūr. eyiyim Őu anda yaşıma ğore [191] sālık sıhatım yerında allaha bin bir Őükūr ediyom, üç tane ölüm var. üçü da ğurbet da. ğoca [192] ğarım var ğoca ğarınan ā böyle āb dönüyoK.

D: *Gurbet anınızı anlatır mısınız?*

[193] **DT:** bi iki yıl ğurbete giddim. bursa da yetmiş bursa da yetmiş yedi-yetmiş sekiz de orda [194] çalışdım, ğalibciluK yabttım. bayā ustalūm varidi. illa da dutinamadım. ne gibi bi anim, öyle bi [195] şey yoK, hiç bi şey öyle allā Őükūr öyle bi arğadaşımlan şey geçim sālādım. öyle bi anim [196] varidi. arĦadaşlarım varidi, bizim kōyden varidi on, on beş kiři anadin? ben bayā ustalūm [197] varidi orda çalışdım, biraz da para ğazandım az buçuK işde bu zamana ğadar idare etduK.

D: *Yapmış olduğunuz için zorluğu var mı?*

[198] **DT:** ne gibi? yani öyle bi zamani var ki zorlū var mesela zorluK zamani çayır zamani [199] icabında mesela başlarsın biçmaya o başlar yāmur ānadin? islanur çūrur, ne yapacān o zaman [200] bi zorlū var ama zorluK kendi işünde bi zorlū yoK. kendi işında mesela yorulursun yatarsın [201] aşşā ama elin işında oturaman ne yapacan, saatin dolana ğadar elin emrindasin anadin? ama [202]

kendi işi adamı yormaz. kendi işim beni yormadı. burayı dā tercih eddim burda baba ocānda [203] ğaldım, böyle idare ediyom.

D: *Av yaptınız mı?*

[204] **DT:** çocuklūmda ğetdim, okulda ğetdim. davşan dutardım çok güzel datlı yönü var ama baq [205] hele, ben şimdi inanmazsın yani burda mesela şimdi genclūmda ğalkarsāĶ yaylalar varıdı. tā [206] oralardan dolaşurduĶ, illa yani davşan için esgiden cahilluĶ da öyle bi şey varıdı ama şimdi [207] bana deseler ki ā urda var oraya gidib da daha yapamam.

D: *Bir anınızı anlatır mısınız?*

[208] **DT:** ne gibi anim yani? öyle bi yaramasül bi şeyde geçmedi. öyle bi şey geçmedi. orda ben [209] ğırĶ senelūĶ bu kóy de azalıĶ yabdim, anadin da? bu sene bıraĶdim. yedmiş de, yedmiş de [210] ğeldim bu kıoye beni seçdi, ben palavra etmede, baraja dakilmadım baraja da dakilmadım. baĶ [211] ğırĶ doĶuz sene oldi bugün, kendim bu sene bıraĶdim ama bana baĶ hele kıoye de aynı kendi [212] işim gibi çalışdım, hay benim işim, hay kıoyun çevresi. şey yani bi ğün, gece uykum olmadı [213] acaba kıoyun bi nesi var illa aynı kendi işim gibi vallah da allah bin şahid, kıoyun işinan aynı [214] öyle baĶtim. nasi kendi arazim aynı kıoyun işi öle baĶdim.elimden geleni yabdim. kimseyi de [215] dedüüm gibi acitmadım, anadin? kimse óle doşum seksen yaşındayım bi haneynen daha [216] burda bi çevre diyamaz ki benim ismim de dursun terbiyeli, bu adam da bizi aciz eddi. sinir da [217] olsun, yerimiz, yurdumuzı allahıma bın şukur yani evelallah ölub ğitduĶdan sona yüzde [218] doĶsan sekizi allah rahmet etsin der, yüzde doĶsan sekizi. bi iki hane demez onları da biliyom [219] ben.

8.METİN

Derleme yapılan kişi: Emine Çakır (EÇ), 70 yaş, Gököy, Damarlı Köyü, okula gitmemiş.

Derleyici: *Teyze senin adın soyadın ne?*

[220] **Anlatıcı (EÇ):** emine çağır.

D: *Kaç yaşındasın?*

[221] **EÇ:** yedmiş felan varım işde.

D: *Kaç kadar okudun?*

[222] **EÇ:** ben hic okumadım.

D: *Günlük hayatınızdı ne yaparsınız?*

[223] EÇ: ni yapıyım oturiyim ā burda. mal bakıyom, oturiyuK çayımızı çorbamızı yapıyoK, [224] işimizi görüyök. ne iş yapmiyim ya, fındık toplarım ayāmin üstüne dikilebülüssem.

D: *Hayvancılık ile ilgili ne anlatabilirsiniz?*

[225] EÇ: bakıyom, benim şimdi iki afır malım var, ā urda ā şimdi doldudum afıra. inek, inek, inek [226] var. üç inek sāyom, üç de danaları var ole işde, ben ne yaparım şimden sōra? çolum çocüm [227] yoK başımda.

D: *Düğün adetleriniz nasıl oluyor?*

[228] EÇ: ula altı düün yaptım ben la nası olucāmış? niye yapmiyim niye, urdan bi gün akşama [229] ğada yemek yapıyoduK, bi gün akşama ğadar şey yapıyo datlı yapıyoduK. şimdi unlar heb [230]ĝağdı, şimdi ĝağdı, ĝağdı şindik unlar. şimdi ki iş daha ğolay, benim ā bu sefer bi sefer şey bi [231] akşam yemē yabduK. düün teke bindi eveli çif idi düün çok zahmedliydi, zahmedliydi. bi gün [232] sora örtesi gün geline gididuK urda bitiyodu işimiz.

D: *Yemeklerde hangi çeşit yemekler olurdu?*

[233] EÇ: her şey oliyodu niye? neler, yedi, sekiz yemek yapıyo, çeşid yemek yapıyoduK şimdiK. [234] her şey.

D: *Ne yemekleri yapıyordunuz? Keşkek nasıl yapılır?*

[235] EÇ: ne bilicem ben lan, onnan mı ūraşıcām. niye bilmezimişim? keşkek niye şeynen, bi [236] bōrddürüsün ondan sōra şey yaparsın, ğavurusun ğazanda tavuK da ğuyarsın bişecā zaman [237] işde öle. emme şimdi bi tek keşkek yapiliya, bi de datlu dışardan geliya şimdi ki iş ğolay. [238] önceden zorudu çok zorluĝları vardı. devamlı düüne oKurduK. gömlēnen oKurduK düüne, [239] gömlēnen. neler, neler terlig işi. zorudu, şimdi bi kart bastırıyorlar bu ğadar.

D: *Sünnet adetleriniz var mı?*

[240] EÇ: yoĝ, yapan yapıya, nirde bizim çocuKlarımız?

D: *Çocuĝa ad koyma adetleriniz var mı?*

[241] EÇ: yoĝ, yoĝ ole bi şī, burda yoK.

D: *Kaçā kadar okudunuz?*

[242] EÇ: ben hiç oKumadım ben hiç. ben evden şeyden örendim ben, buraya geleli örendim, eveli [243] oKumī dedi babamız, babamız mal, ğoyun güddüdü bize. yoK göndermediler emme türkçī de [244] oKuyom.

9. Metin

Derleme yapılan kişi: Temel Beker (TB), 67 yaş, Gököy, Karahasan, 5'e kadar okudu.

Derleyici: *Amca senin adın soyadın ne?*

[245] **Anlatıcı (TB):** temel beker

D: *Kaç yaşındasın?*

[246] **TB:** elli iki doömluyum.

D: *Kaçca kadar okudunuz?*

[247] **TB:** ben beşe kadar okudum.

D: *Cenaze adetiniz var mıdır?*

[248] **TB:** cenaze adedi aynı bildin gibi, gölköy-ordu hanı vefad eddi zaman şimdi belediye yıkiya [249] zaten, esKiden imamlar yıkardı, şeyin tahtasını vesaresini belediye veriya, kefenini [250] getiriyalar, ğabire goyiyalar, gidiyallar.

D: *Şu anda yapmış olduğunuz işin amacını anlatır mısınız?*

[251] **TB:** ya bu odları hayvana, inē hayvana verecem, inek yiecek yani. evet biçiyoruz inek yiecek.

D: *Karahasan köyünün adının nereden geldiğini biliyor musunuz?*

[252] **TB:** valla niye qarahasan dendiklerini onu çok esKiden gelmiş ama bi insanın bi isminden [253] ğalmış ama neden ğalmış onu da bilmiyorum şimdi, biliyorum desem yani o insanı [254] bilmiyorum.

D: *Eski zaman ile günümüz arasında ki saygı ve hürmet gösterilmesini karşılaştırır mısınız?*

[255] **TB:** eved. şimdi şimdi ki böyü davranmaq şimdi böyü tanıyan yok deliğanlı, esKiden şimdi [256] bi böyük gördü zaman birisi yaqasını iliklerdi, genç oturuğan bi böyü gördü zaman ayā [257] ğalkardı ama şimdi onlar yok, onu şey yapmicağsın eger tanırsa adam seni sana yaqalar, [258] tanımazsa bi hēçsin yāni.

D: *Hayvancılıkla ilgili bildiklerinizi ve bu yörenin geçim kaynaklarını anlatır mısınız?*

[259] **TB:** ya şimdi buranın geçim ğaynā fındık, başğa geçim ğaynā yok, hayvancılınan geçim [260] ğaynā yok. şimdi hayvancılı burda yapamazsın. neden, neden yapaman? yemin çualı olmuş [261] yüz lira, yüz bin lira, samanın tonu yedi yüz bin lira, sekiz yüz bin lira, sen o hayvanı yapıb da [262] satabülü müsün, satamazsın hā ni yapıyom, biz şimdi hani ğaldımız için süd ihtiyacımız falan

[263] oldū için bi inek bi hayvan yapıyoruz. onunla şey yapıyoruz, onunnan bi gaynağ deil sadece [264] gendi ihtiyacımız için.

D: *Bir anınızı anlatır mısınız?*

[265] **TB:** şimdi benim başımdan geçen hikaye söylüm. orman da ğafama āç düşüdüm. ğafama, [266] āç düşüdüm, altı saadda āç düşmüş ğafama, ğafamın burası parçadu. ayā nasıl ğağdım nası [267] eddim bahçeye çıkmışım hanım da önüme geldi altı saad da ameliyat edtiler ordu da. ha [268] başımdan geçen bizim başımızdan geçen biz çifciyiz, biz köylüyüz yanī biz cezaevlerine [269] düşmüşdürük, biz ğavğalar edmüşdürük, neler etmiş edmişdürük yani, kóylünün başından [270] her şey geçer yāni, şimdi benim gençlīm de biraz şeyliydi cıfcağlıydı biraz tersidi yani onun [271] için gidiyoruz dā yēnim yani bu felēn ğayı sıra nere ğada gidecēmiz gidiyoruz.

D: *Mani biliyor musunuz?*

[272] **TB:** mani bilmiyorum ben deliğanlı, yok onlar pek şeyim deil.

10.Metin

Derleme yapılan kişi: Mehmet Ali Çalışkan (MAÇ), 93 yaş, Gölköy, Ahmetli Köyü, okula gitmemiş, (Kore Gazisi)

Derleyici: *Amca senin adın soyadın ne?*

[273] **Anlatıcı (MAÇ):** mehmet ali çalışkan.

D: *Kaç yaşındasın?*

[274] **MAÇ:** bin doğuz yüz yirmi altı doömluyum.

D: *Kaçı kadar okudunuz?*

[275] **MAÇ:** hiç oğumadım.

D: *Askerlik anınızı anlatır mısınız?*

[276] **MAÇ:** bin doğuz yüz ellü de yedi ekim anliyosun, pazartesi iskenderun ā bu da öredmen [277] tarihci tarih öretmenidir. şurda torunum var, yarbay şimdi de orda yeni geldi. hoş geldi sefa [278] gel. bin doğuz ellü yedi ekim şindi valla ne sorarsāz. ğora úzerinde mi? şindi ben bin doğuz [279] ellü de şey kırk doğuz da asger oldum. on birinci ayın on yedinci ğun evden çığdım, gidduğ [280] işde askere merzifona ğetdim. merzifondan ğayseri zincirliğere de şey yabdılar bize uraya [281] şe yapdılar uçağsavar taburundaydım. çavuş ğursuna ayırdılar bizi. sona bir ğun dediler ki bi [282] şey var tadbiğad var ımış siz dedü general gelüyo dedüler ğorgeneral adam ölene geldi işde [283] bizi “u” şekline getirdi. şöle ğezdi dolaşdı ğezdi bişiler bişiler dedi şöle düşündü müşündü. [284] dedi ki çocuğlar size bir haberim var acı veya tadlı da olabilir dedi. bugún dedi işde ğoraye [285] asger gönderme ğararı verdi, ğoraye ğedmek için dörd bin beş yüz kişi türkiyeden

natoya [286] girmek için yav şimdi bin dokuz yüz ellü de işde demoğrad parti iktidara geldi, on dört mayıs [287] pazar gün cumuriyed halk partisi iktidardan düşdü iktidar demoğrad parti menderes başbakan [288] oldu. efendim sonā celal bayar reiz-i cumhur idi. şindi o zaman rus tehdidi varıdı. varşova [289] pağdı. iki dünya ikiye ayrılmışdı. birisi nato biz nato da üye deiliz o zaman. bin dokuz ellü de [290] biz uraya giddümüz zaman işde sizi rus tehdidinden ğoruyacāz dediler amerāğalular. sona [291]natoya daved eddiler ve bizimkileri de ğabul eddiler tabi bin dokuz ellüler de dörd bin beş yüz [292] ğişi işde ilK ğoraye gidenlerden birisiyim. bin dokuz yüz ellü on yedi ekim pazartesi gün [293] iskenderundan ameriKān gemüsüne bindük. bir general cece molū isminde bir ameriKān [294] gemüsüne bündük üç tane üç ğafile.

[295] dörd bin beş yüz ğişi ameriğanın üç gemisi geldi bi hafta arayan bizi ğoreye [296] daşıldılar. otuz beşinci, otuz altıncı gün şey yabdı bizi ğorenin pusan rıhdımına bi sabahları bi [297] sabah da erkenden varduk. nese saad işde saad dokuzlar da bizi ğoranin pusan rıhdımına gemi [298] indirdi, bize yeşil dolar vermişdi ameriğalılar. ondan sona o memlekedde ki güney ğoranin [299] işKāl doları ğora işğal altında ya, o zaman işKāl doları dāddılar bize yeşil doları aldı [300] ameriğalılar. işKāl doları verdiler bize peki o zaman toKyo japonanın başkendi tokyoydu. [301] amereKālıların işğali altındaydı o. bin dokuz yüz kırk beşde biliyosun hiroşimaya, nağasaya [302] atılan atom bombalarıyla japonya el ğaldırdı, teslim oldu. ameriKālılar oralarda böyük zāyiad [303] verdiler, o zaman. o zaman ne yabdı o gün ğu başğan emret emreddi. atın iki tane atom, iki [304] atom atıldı o zaman, hemen şey teslim oldular. biz şeye bālıydık general mağ artura bālıydık, [305] bin dokuz yüz ellü de sona yedi ekim, yirmi üç gün uzun mesele bu yienim. bi sene on iki on [306] üç aylıq şey. bizi yirmi üç gün. tirene bindirdiler uzadma bir ğora asgeri doldurdular bizi şeye [307] dōru. tegua isminde bir vilayete varduk. oralar işğal edilmişdi o zaman silah mermi ğovanları, [308] ğıruğlar yanmalar, yıkılmalar ğórdümüz zaman túylerimiz ürperdi tabi ğorkunç bi hayad [309] meselesiydi bu. o zaman dediler ki arkadaşlar işde burası savaş meydanı yirmi üçüncü, yirmi [310] dördüncü gece bizi cepēye yirmi beşinci tümene bālu olarak türk tuğayını da ğörevlendürdüler [311] ve o gece sād üç de cepeyi teslim aldı şeyler ameriKālılar cepesini onlar ğerü çekildüler bize [312] teslim eddiler. sona devam eddük biz devam etdük, devam etdük güzey kōreyi de işğal etdük, [313] güzey kōranın başkendi piyanğ rionğ örayı alduk, on iki, on üç gün soğak savaşı yabdim ben [314] oralarda ondan sona ğunuri denilen bi bölgesi var. çōK sarb dālar, zamaniyle ruslar işğal [315] edmiş ve işde normal bi çakıl yol yapabilmışler. öyle asvalddı, şuydu buydu yok. sona o [316] ğunuri atmış kilometre ğaldı. çinin, çin hududuna. mançuriye denilen çinin bi vilayeti dam [317] böle yüksek zirve dālara çıkduK. bi ameriğan uçā geldi, ingiliŞçe yayın yapıyı. benim [318] ğulağlarım da ğulağlık var tabi ben ingiliŞçe bilmiyorum. o zaman daha türkçe bilmeyen [319] ingilişçe bilür mü? şindi bizi dedüler ki oldunuz yerde ğalın, dönmeyen böyük araçları imha [320] edin, yanı düşmana ğalmasın. o gün bir çin ordusu diyelim sana varşuva pağtından [321] hazırlanmış bir hızlı ordu o zaman bize gelince eitiimi şunu bunu yokdu. bin dokuz yüz ellüler [322] de falan bizde neyse işde o gerilla eitim ğormuş asgerin ğarşusun da ne olucak bizim ğucumuz [323] evet silahımız çok ğuclu ameriğan silahı emme

atmış sekeden savaşı iyi biliyo yani adam [324] tamamı şey. neyse saad işde aqşama bir dīm ki sana saad bir bucuq saad falan ğala dönün, [325] oldūnuz yirden ikinci emiri beklemeden dönün. biz de bir saad falan gelduq. o depeden aqşā [326] gerinduq bi dereye, bana bi saha verdiler. ben ā ben on beş hafta vardı ben de tārat [327] ğomtanydım. şimdi bana dediler ki bi saha verdiler bana şu saha da bu yana ğaydırma belki [328] dosd asgeri olabilür. şu saha sana aid, benüm ğullandūm silah bir daqğa da dört tane [329] tamburası var. iki bin mermi atar, bir daqğa da su gibi aqar. yirmi bin mermi var ama mesela [330] benim ā ön beş hafda, ameriğalular verdi, ameriğan silahı yeni bir silah eitimi ğorduq filan [331] örenduq. tabi zabbaha ğada devam eddi, gece saad ikiye, üçe dōru yaralular ölüler o kınuri [332] de bize işde yedi yüz kūsür kişi hayatını ğaybetmişdi. ben de o işin içindeydım işde ölmeduq [333] biz, demeK ki sürünicuq ğorecēmiz ğara ğún var, yaşayabilecēmiz var bi ömur vermiş. sona [334] ğalduq ameriqa sona ameriğaluların bi zırlı tuğay varmış, bi iki ğún sona biz muhesera da [335] ğalduq, çünkü ö memlekedede yabanciyiz biz anliyo musun? uzaq doğu burası. şimdi sona bizi [336] şey,abdılar, o tuğay saldırdı. o zırlı tuğay bütün köprüleri imha eddiler yıkdılar. köbrü möbrü [337] bi şi ğalmadı. çünkü ameriğalıları biliyosun, zengün bir millet o ğún dünyaya hükmeden şu [338] ğórdūn dolar orada da ayniye geqerlü aha türkiye de de geqerlü dünyanın her yerün de [339] ameriğan doları geqerlü. bin doquz yüz ellü, ellü. bin doquz yüz ellü. ameriğan dolarından [340] başğa her ūradūmuz ūlke diyor ki dolar var mı diyor ya alışveriş ederken dolar, dolar, dolar. [341] biz tabi yabancı dilden, biz tabi anla. ö para geqeyo. sona bizi şey yabdılar işde çekulduq ta [342] ğúney qoranın başkenti seül içinde han nehri diye nehir var, ufaq tefek gemiler geqebiliyor, [343] böyük gemiler geqemez de. o ğúneyinde biz ğalduğ ğuzeyinde varşova paqdı, rus ve çin [344] ğucleri ğaldı. ğuzey kōra de işde biz bi iki ğún sona muheserayı delduq, patladduq, çıqtuq [345] orda yedi yüz yirmi kūsür filan şehidimiz olmuşdu ani müsün işde. esir de olmuşdu [346] bilmiyorum, hebsini unutuyorum.

D: *Kaç yaşındasınız?*

[347] **MAÇ:** şindi ben yaşımı sorarsan bin doquz yüz yirmi altı doğmluyum. bin doquz yüz yirmi [348] altı. yirmi altının mart ayının on ikinci bir çarşamba ğún dōmuşum. babam eski eyi oqur yazar [349] hoca bi alim bir adam öle eyi bi demokrat bir adam. kimseyi işaredi vermirem. hiç kimseye [350] ēriye dōru demiyen insan o turlu bi insandı yani.

D: *Kaç kadar okudunuz?*

[351] **MAÇ:** hiç oqumadım, oqul yuzu bile görmedim. ben şey de kōyler de işde oqur yazar [352] insanları çārdılar işde bir sene iki sene onların buralar da kōyler de örendim. o ğadar [353] örendim.

D: *İsminiz nedir?*

[354] **MAÇ:** benim mi, benim mi, ilk sūlalemin mi? m. ali çalıřkan, mehmet ali çalıřkan.

D: *Askere giderken evden nasıl çıktınız?*

[355] **MAÇ:** burda mı? asgere giderken yük arabaları varya bın dohuz yūz kırk dohuzun on birinci [356] ayın on yedinci gūn buradan çıKdım. sırtım da beyaz çantī yūklendim. gōlkooyune çıKduh bi [357] araba çārmışlar yūh arabalarından doldurdular bizi dōru orduya beş altı gūn orda ğaldū. [358] ondan sona bindūdüler gemiye dōru ilk varduK samsuna, samsun da bizi merzifona şimdi [359] merzifona, ben merzifon da asgerlik yapacām. merzifona gitdim. samsuna induk. bi ğaç gūn [360] bi iki gūn ğaldūK orda.bi noKda var asgerleri gelen asgerleri topluyolar ya bi noKta da, orda [361] asgerleri topladılar. ondan sona asgerī araçlar göndermişler, ne ğadar asger varsa merzifona [362] gidicek şey asgeri bundan da şey üsdü açuk arabalar geldi. bizi samsuna dōru aldılar. [363] merzifona bi zabānan merzifona çıKduK. biz merzifonu falan da bilmiyoK. gencük sizin [364] gibiyūk şinci orda ũç gurub yabdılar bizi.

KABADÜZ

11.METİN

Derleme yapılan kişi: Şaziye Uzunlar (ŞU), 73 yaş, Kabadüz, Ataköy, okula gitmemiş.

Derleyici: *Teyze senin adın soyadın ne?*

[365] **Anlatıcı (ŞU):** şaziye uzunlar.

D: *Kaç yaşındasın?*

[366] **ŞU:** yedmiş beş.

D: *Kaçı kadar okudun?*

[367] **ŞU:** oKula gedmedim.

D: *Eşinizle nasıl tanıştınız?*

[368] **ŞU:** valla tanışmamız olmadı, çoĝ esgiden şey oldu ya. o zaman da görüşme yokdu. öle eyle [369] şeyīnen dey da, he görücu üsülünen bir ay İkı ay sora belki de öyle görüsdürüm. nişan [370] daKıldı, öyle aeyle arasında, bu da yoKdu nişanda yani.

D: *Düğününüz nasıl oldu?*

[371] **ŞU:** düünümüz çoK güzel oldu köy düünü. yemekli, köyde, köyde ğına yapıldı, ondan sona [372] bunlar geldiler. öyle davul mavul kōye burdan köy oKarda yukardaydı bizim evimiz biraz [373] maħalle şindi aşşā da “durnasuyunda” köprüye yakındı. hemen köprünün ilersinde, urdā işde [374] düünüm oldu. şey düün gūnū geldiler bunlar davulnan bunun babası çoK meraklıymış dabanca [375] atalım, ũyuh çoK güzel dabanca addı ğapılarda, güzel düünüm oldu.

D: *Hacca gittiniz mi?*

[376] **ŞU:** geTdük. yolculuK biz şeyli geTdük, şeyimiz çıKmadı, sōradan müfdülükden aradılar bu [377] da camideydi, māmūt ölüm dedi ki babam dedi

camiden gelsin dedi, telufun numarası alīm [378] dedi, telufun numarası aldı. bis gidenlerden beş gün sora fatsadan şey olayda gâtılmışlar, [379] gidemeyenin yerine getdük işde on sene bekledük işde allah nāsib etmiş demeg ki. ğarı [380] dedikinelik bizim hocamıs sizi dedi baĶ dedi, o tek adamlar dedi şey yabmış dedi allah sizi [381] nāsib eddi, zaten ben o sene gêtmesem dā gedemezdim ki. iki sene oldu gideli. saol. urda [382] gereken “tuaf” dönili işde, her mesele gün de ğaç kere işde şey yapısun. söyliyemim “taaf” [383] yedi kere altı kere işde, neyse bis sōra “imre” şeyimiz biTince “imre” görevi de yabduĶ, biraz [384] gece geTdük bişiler işde allah nāsib eddi bizi de nese u sene geTmesek de ben dā [385] gidemezdim zaten, bu giderde belki ben.

D: *Cenaze olduğunda neler olur, yapılır?*

[386] ŞU: nası? gece ğapıda bekleni. sizin orda beklemiler mi gece beklerlerdür, ya da gece yanın [387] da ğalılar işde kimisi şeyde morĶa götiri öle çok şe yapan çarşıda fēlan olan burda köyde olan [388] yanında beklılar ö gece ğalkması. olī tabi olmaz olu mu? cenaze günü de ekmek, helva, [389] peynir, zeytin ğuyılar masiye her köyde ölmī u. ama bizim burda var. masiye uriya ğoyılar [390] urda gelen şey eden yi. yani kimisine ekmek, helva, şey verilar işde öle.

D: *Hayvanlarınız çok mu ve hayvanlarınıza nasıl bakıyorsunuz?*

[391] ŞU: tek de. burdīyim baĶ burda “allōv” gümüş, gümüş. ö büyüdü Ķapıda yanında adam istī [392] işde. Ķapıda olinca adam olinca ses yoĶ. her şeyi yi, ot, hamur, mamur neyse her şeyi, kepek [393] hamuru işde öle. fıstıĶ da yedi, findıĶ da yedi, bu sene dūnyanın findını yemüşdür. baĶçe de, [394] bunların yanı sıra, ğırıp yi findi. çok yaĶın “ūuyh” çocuĶ gibi baĶduĶ evde zaten, bir ay çok [395] küçükdü geldünde üç günlük alduĶ işde. biberunu çok emmek istemedi, çok az emdi. şu ğada [396] bi şişe mesela ö şey şişe içilara, ha unun dolusunu emmedi. başĶa inēmiz var, danamız var. [397] danamız neyse çok hasda oldu da iyi oldu. “gümüş”. araba çınadı ya analarını. şişe var [398] biberonnan emdüryoĶ, şindi – ne yavrum ne- şeker varmış durmaĶ istemī, bi sene durduĶ, [399] duramadıĶ.

D: *Eskiden olan saygı ve hürmet ile şimdi ki arasında farklar var mı?*

[400] ŞU: vardı tabi ki. ben meselā evlenince ğaynatamnan beş-altı ay ğonuşmadım, ne gerek var? [401] şindi ö yoĶ. öle bişi yoĶ. aile de yoĶ, aile de yoĶ.

[402] siz ğacta okisüz? hā dā bitümedim de. allah yardımcın olsun. benim de var a şimdü [403] bitirdü bilgisayar ... oldu. ama atanamadı. üzülī tabi gireminci.

D: *Düğünlerde hangi oyunlar oynanır?*

[404] ŞU: valla onu unuddum. geTdī ğaç sene oldu. orduya aid ordunun derelerini çarılardı esgiden, [405] ö vardı başĶa yoĶ. gençler, ben de oynamadım yāni bilen çok güzel oyun oynī, yaşlansa da. [406] eveT.

D: *Albastı ile ilgili anınız var mı?*

[407] ŞU: var. olī valla ò bende de vardı, bu ğarşıda bi parķucu hasan dīlar erkek şeyi ayrı olurmuş [408] ğarı alcısı ayrı olurmuş. benimki demekki erkektür. hiç ğalkamīdum gece a_üyle yataĶdan [409] tos top olīdum. sora bu kaşda parķucu hasan varmış ben tanımüyum ya ben buriya [410] durnasuyundan. adamı getürdü adlandım. ama benim bacımın şeyi “cörüdöullarından” önlr [411] heb alciymiş ama bilmīdum ki, sōradan duyduĶ. yani çok kötü olī ò albasma, şimdi benim [412] ğaynımın, gelini var ò da öle dīdu da iki kere benim yienim çarşı da ò adlamışda üç olcaķmış [413] bi kere dā öle bişi işde. şindi yataĶda uyurken ğımıldiyamisun, hiç ne ğölün vara zabahdan [414] ğalkınca ha bu ğolların ha böyle edemīn. yani hiç ğalkamīn. bunda yoĶdu ama bende vardı [415] işde her adam da olmī. erkek de de olī ò.

D: *Türkü biliyorsanız söyler misiniz?*

ŞU: yoĶ benim sesim güzel deil. yoĶ, yoĶ şarkı sōlemem. yoĶ sōlemem hiç ben dā ğolumu [416] ğaldırıp da oyun oynamadım. bildüüm masal, neyse.

[417] yeşil ördek gibi daldım göllere

[418] beni sen düşürdün dilden dillere

[419] başım alıp gidsem ğurbed ellere

[420] ah annem ne sen beni unud ne de ben seni

[421] sevdīm cemalim ğüneşim ayım

[422] seni seven aşık çeker erbabım

[423] keremullahım

[424] unūdīm işde, ama sesi güzel olanlar çok güzel şey söylī, neyi? şiiri öyle şeyden okurken [425] çocuklar.

[426] kara tiren ğetme böyle hüçüme

[427] yaram pek çok derindir

[428] babam acıma

[429] kanlı mendilimi verin bacıma

[430] kader böyleymiş annem acıma

[431] ulu kışlardan çıkdı acele tiren

[432] torös etein de duyulmadı tiren

[433] kanlı yaş aķıddı halimi gören

[434] ālama annem kader böyledir.

[435] adım şaziye uzunlar. çok atmış, yetmiş, seksen yaşım valla doumumu bilmem. okula [436] ğetmedim ben, benim ābim öretmendi de benden

güccük bacım vardı. bu şeyleri ö okula [437] gidiyidi de ya öyle kıatlardan okurlum var gene iyi gene şey deilim, mesela şurda bi yere [438] getsem telufun numarasını. efendim? kaç yaşındayım gı?

12. Metin

Derleme yapılan kişi: Hicabi Uzunlar (HU), 80 yaş, Kabadüz, Ataköy, beşinci sınıfa kadar kadar okudu.

Derleyici: *Amca senin adın soyadın ne?*

[439] **Anlatıcı (HU):** hicabi uzunlar.

D: *Kaç yaşındasın?*

[440] **HU:** seksen.

D: *Kaçta kadar okudun?*

[441] **HU:** beşe gada.

D: *Avcılık yaptınız mı?*

[442] **HU:** neyi bulub da av yabican? çocūken yabmışduruK, çulluk mulluk vesayre şöle bölle. [443] çalışmaynan geçdi ömrümüz. bağ da bahca da imar yapıyodum imar. emekli çalışmaynan [444] oldum, emekli çalışmaynan oldum, kimseden beş gurusş almadım.

D: *Günlük işinizi anlatır mısınız?*

[445] **HU:** köyde mi? hēy köy de sen iş verüsün, öndan sona işi yarım saadde gurtarurum, paramı [446] alurum. ben mi harc işi yaparım, beton işi yaparım, ne yapar yaparım. bacca işlerini mi? [447] dibini alusun, dalını kesersin anadın mı, temizlersin işde. adamın beş bin ocā vardır, alusun [448] anlaşusun ocağ başı temizlersin geçer gider.

D: *Bir anınız, başınızdandan geçen bir olayınız var mı?*

[449] **HU:** ben mi? geçdi. vücudum pilatin heb. ordu da murad soytaş var, gırapınarlı. bana çocū [450] olmuş üç kişilerdi, ben yandayım samsuna şey eddim ordu da otoğarda beni yandan aldı, [451] çarbdında sarhoş yani, beni ordu gurtaramadı, bi hafta ordu da galdım samsuna havale [452] edmişler, samsuna gëddim dedi ki on dokuz eylüle dedi ki biz yeTüşdüdük bunları dedi, alet [453] yoğ dedi dayı alet, alet yoğ dedi. pilatin yoğ dedi. nasıl yoğ pilatin. şu gemük iki gemük, bi [454] gemük arada bu gendülünden dolcağ pilatin bu yoğ burda. seksen yedi de. beş gurusş da [455] yardım eTmedi. beş gurusş da yardım eTmedi hiç. bastonnan yedi, yedi buçuğ ay, otuz yedi [456] gün yoon bakım da galdım, cıscıblaK, halgım sefer eddi, öndan sona tanımaduklarıım da bili, [457] anadın mı? tuddu bana fitre verdiler, çalışamı diyerek, çalışan adam öyle parası olmaz, fitre [458] verdiler anadın mı? temel uzunömerölu temsili, ben de uzunömeröullarındanım anadın mı? [459] aKrabamız genüşTür sen almadunsa yasdün altına göydular.

[460] başka iş de olay çok. dā başımdan olay geçmedi fazla ki. geçdi geçdi de, anladıb da [461] n olacaK. sen anladsana ölüm, saşalım olsun, sen benden dā bilgilisin. çalışmaynan geldiK [462] geçdiK, çelik çocuK okudduK işde ölüm var imam, gelinim var öredmen anadın mı? şey de [463] çaybaşın da. bu sene emekli olacak. ben de orduya giTcēdim arkadaşā geldiM saman alıcam [464] hayvanlara.

D: *Kurbanı kendiniz kesebiliyor musunuz?*

[465] **HU:** kurban mı? dışarı, kesiyüK. kesiyüK dışarı.

D: *Türkü biliyor musunuz?*

[466] **HU:** yoğ, yoğ, yoğ. türkü ne bilim ben türkü bilsem müzikār olurum.

D: *Arıcılık yaptınız mı?*

[467] **HU:** allah gönderiyi yapıyuK, para veren yok. arıcılıK nası olur? gelūsen arı yaparsın, ūl [468] atar, senin ölun ben alurum. öyle gine artar. nası anladım. arı beni soşar, şişürür anadın? şişen [469] adam da éyüdüR.

D: *Eşinizle nasıl tanıştınız?*

[470] **HU:** yaşım mı? nası Tanışcam, tanışma yoK bizde. öle şimdi ki gibi al ğızı götür evlenmeye [471] şeyin var mı, var ben sennen evlenicem der, bişi yoğ, öle bişi yoğ. bizim devrimiz de yōdu, [472] öle bi şey, şindik var, şindik var.

[473] ğısa var ö yoğ istemem. ğadınların şeyi amel ha bu, burası ğapalı olıcaK, ğapalı olıcaK. [474] he işde olmsa olıcaK. ba bağ yedi sene bolluK ba bağ yedi sene bolluK cenabı allah demiş ki: [475] yedi sene bolluK yedi sene ğıtlık aha iki senesini götürüyöK iki sene der fındık olmuyor. az [476] olsun öna da şükür, ibadet yabdınsa, hayraseneT yabdınsa öndan sora allah verür. sen sabah [477] olsa bugün allahın cuma, hangimiz zabağ namazı ğıldı? ğıldız mı, ğılmadıZ de mi? rızık ğetdi. [478] cenāb allah önu sorucaK, önu sorucaK. bā baK, ğılarsan isdiceksin, önce ğonu ğomşua, sora [479] gendüen. ... arasında gelmiş geTmiş ölülerimizin, dedelerimizin, atalarımızın ehli iman din [480] ğardeşlerimizin ğabir ... haK mārifet eyle demek.

D: *Nasıl dua edersiniz?*

[481] **HU:** ederim. işe başlarken. euzübillahine şeytanırracin bismillahirra rabbi yesir velatu asır [482] rabbi temmim bil hayr. ğapımı da açsam, ayağğabımı da geysen öndan sona sāyı da. böle [483] anlami mi? işe sarılisun dā. allaha söz verisun, bu işi başarıcan. ne ayān kesersin ne ğölün [484] kesersin, allah kestürmez.

D: *Bu yöre de nasıl beddua edelir?*

[485] **HU:** allah seni islah edsin derler, allah seni islah edsin demek istılar mesela. allahından bul [486] derim, allahından bul derim.

13.Metin

Derleme yapılan kişi: Yusuf Dursun (YD), 85 yaş, Kabadüz, Başköy, beşinci sınıfa kadar okudu.

Derleyici: *Amca senin adın soyadın ne?*

[487] **Anlatıcı (YD):** yusuf dursun.

D: *Kaç yaşındasın?*

[488] **YD:** seksen beş.

D: *Kaçta kadar okudun?*

[489] **YD:** beşe gada okudum.

D: *Hangi mesleği yapıyorsunuz ve mesleğinizi anlatır mısınız?*

[490] **YD:** çifci. çifcilî mesela şurası, şurayı görüyorsun. bu bahçe şey unların dibini doldurican [491] gazıcan işde ö gadar. bahçaya, bahça görünü, bahçanın ışgınını alıyın, fındını tobliyın, ışgınını [492] almasaK olmyı, ğarişyı. çapalarsın, gübresini göyarsın, ilacını vurusun.

D: *Arıcılık yaptınız mı?*

[493] **YD:** yabdim. arıcılık en iyisi. yav arıcılık çok gölay. arıcı ben erzuruma gëTdim ön yedi [494] sene arı göTdüm geldim öraya, gendü arabamınan gidib gelüyodum. arıcılık çok güzel. yav, [495] balını nası mı alırım? balı şimdi petën āzını açarsın elinde şeyi vurusun una dumanı vermek [496] için arılar şey yabar önün körü var, önu arıyı alusun. önu şey çerçevesine çeKersin baKarsın [497] içerisinde beyi var mı yoK mu? öndan sōra önün beyi olıyı, önları çalışdumaK için. öle şey [498] yaparsın çok güzel olur arıcılık çoğ éyidür.

D: *Köyünüz de türbe var mı?*

[499] **YD:** türbe mi? buralar da türbe yoK yav var mı? şimdi tēy şu okarkı Tepe de evliyā yeri [500] diyılar emme biz bilemüyoZ. valla ne bilim önda evliya varımıŞ zamanın da öyle diyılar. [501] evliyā mesela derdi olan mesela bi çapud bāliyi öraya geliyi. valla ne bilim.

D: *Cenaze işlemleri nasıl olur?*

[502] **YD:** yav cenazeyi yūdur yeykarsın öndan sōra getirüsün gābrine ğuyarsın, önda hocalar [503] tavğun verürler öndan sora ğuran okurlar paydos. yav şimdi tavğun veriyı işde dā. öldünü [504] felan önda bilıyı diyılar işde tavğun veriyı. avcılık yabmadım.

D: *Başınızdan geçen bir anınızı anlatır mısınız?*

[505] **YD:** öle çok oldu. şimdi üzüm ācı diyök, üzüm ācina çıkdım üzüm toblarğan dal ğırlıdı yere [506]gübbecek düşdüm, düşdüm ğalkdım gene üzümü tobladım. başğa ne yapım dā.

D: *Günlük hayatınız da neler yaparsınız?*

[507] **YD:** tarla ğazarım, misir ekerim misiri dibini doldururum öndan sōna biber dikerüK her şeyi [508] yaparuK. ğışın haricinde, yazın iş zamanında ğalkarsın yemēn yersin ördan sora çıkarsın [509] gidersin bahçeye neyse öralarda çaluşusun şu bahçe mesela önün ışınlarını alusun, ğuveti o [510] ışınların ğuveti o dala gider findığ verür.

[511] yoK. ben gidiyim bā müsāde, arabam geldi ya. burası başköy, burasī başköy tikenli. [512] bilemiyorum. burası başköy tikenli maħallesi. şimdi şu ğarşı ki depenin öte bārāber burası [513] birlīdi, urası ayrıldı uzunisāye geçdi. burası başköy ğaldı. başköy diyılar neden başköy diyılar [514] urayı da bilemiyorum.

D: *Hiç kavga oldu mu veya siz kavga ettiniz mi?*

[515] **YD:** yav bazan ğavğalaşma şōle oliyı, şimdi şurası benim mesela şurası benim. adam gelıyı [516] sınır var, sınırı ğaziyı benim yere dōru geçıyı ö zaman ğavğa oliyı. yav şimdi ne demesi şimdi [517] sınırı geçdimiydi la buriyi niye geçdin, öte oldu beri oldu, geçtiydin geçmediydin başluyuK [518] bi ğavğaya.

D: *Buranın adı niçin Kabadüz?*

[519] **YD:** valla örayı bilemiyim kabadüz burası dīl. kabadüz örası, burası başköy.

D: *Masal veya hikaye biliyor musunuz?*

[520] **YD:** masal ne bilim yav masal, nası masal ben anlamam ki yav masaldan, hikaye, masal ne [521] bilim yav.

D: *Mezarlık ziyaretleri için özel günleriniz var mı?*

[522] **YD:** hayır, her gün ziyareT edebülüsün ğabrisdanlı.

D: *Abrul beşi ve mayıs yedisi tabirleri nedir?*

[523] **YD:** şimdi abrul beşi dedükleri, dedümüz şimdi abrul beşinden sōra abrulun beşinden sora [524] havalar açıyı, ğoyunu çekib yaylaya gidiyuK, yaylalara bu bu yani. mayıs yedisi şimdi ordu da [525] herkeS mayıS yedisine gider. mesela çocuKları vardır yörümездür veyahuTda şey yabardur, [526] yedi dalgaya dutarlar ördā ğoya eyi olsun diyı. bu böle.

D: *Köy odası var mı?*

[527] **YD:** burda köy odası var. şimdi köy odasında öyle bişiler yapılmıyı yalöz köy odasında [528] mesela adam bi yabancı yerlerden gelür ördā misafir edülür, ö köy odasında yatar.

D: *Bayramlar da ne gibi adetleriniz vardır?*

[529] **YD:** kurban bayramın da bi adeTimiz yok, kesüyoruz bi adeTimiz yok. ben de teşekkür [530] ederim niye siz nerē gidiyodüz böle?

14.METİN

Derleme yapılan kişi: Ayşe Uzun (AU), 57 yaş, Kabadüz, Başköy, okula gitmemiş.

Derleyici: *Teyze senin adın soyadın ne?*

[531] **Anlatıcı (AU):** ayşe uzun.

D: *Kaç yaşındasın?*

[532] **AU:** elli yedi.

D: *Kaçta kadar okudun?*

[533] **AU:** hec okumadım, ali okulu.

D: *Şu anda yapmış olduğunuz işi anlatabilir misiniz?*

[534] **AU:** bekmez. bekmez ğaynadiyım elmayı āşamdan haşladım, şimdi süziyim öraya atacam [535] bekmez olicaK. ilk ne yabTım elmai dökdüK geTdüK dōraduK yuduK dōraduK öndan sōna [536] bunu haşladım āşamdan şimdi de torbalardan süzdüm ataşa aTdım bekmez olacak. bu şekil [537] de. yoğ yoğ gendümüze ihdiyacim çelik çocuK ihTiyac bōle, üzümnden yaparuK armuTdan [538] öle işde yöresel eveT, telefuna çekiyosüz. ö cemberden süzüyoZ önu daha torbadan süzüyoZ [539] ördan bi tā incesi ğaliyı öndan süzüyoZ.

D: *Kışa ne gibi hazırlıklar yaparsınız?*

[540] **AU:** neler yabmiyoK ki hebsi var hebsi. fasilleden turşu ğuyoruğ, fırın ğuyoruğ ğuruduruK [541] ördan domates kōnservesi yaparuK salça yaparuK biberden yaparuK ağlımıza ne gelüse bora [542] ğaradeniz, ğaradeniz bōrası.

D: *Doğum adetleriniz nelerdir?*

[543] **AU:** ne şekil yāni, ebeliK esgiden varıdı, esgiden kimse ğalmadı, şimdi sālīK ocāndan gelī, [544] öle ebeler şeyler. esgiden köy ebeleri vardı yāni yöresel vardı.

D: *Diş bulguru nedir?*

[545] **AU:** valla ben önu ne duydum ne de eşiTdım. bāzen herkes ilk diş çıkđında bi hediye [546] verirler, bişi ederler, aynen ele. hani ilk diş, siT diş çıkđında gösterirler yāni, duman da size [547] ğeldi.

D: *Daha çok işiniz var mı?*

[548] **AU:** işim olmaz mı ne ğada işim var.

D: *Çocuklarınıza isim verirken bir gelenek-görenek var mıdır?*

[549] **AU:** adeTimiz de öyle belli bi adeTimiz yoK. ādeT hangi isim hoşumuza giderse önu [550] ğuyaruK. genellikle burda böyüklerin ismi verilir. böyükler daha yöresel diye dede, annanne [551] işde bubanne isimleri ğuyulur.

D: *Bir gününüzü anlatır mısınız?*

[552] **AU:** valla zabah ğaĦdım baĦciye ğiTcēsem ğāvaltıyı yaparıĦ hazırlarıĦ zabahdan işimize [553] gideriĦ işde çıĦarıĦ baĦciye giderüĦ. genellikle burası diyıdım ya, fındıĦ vaĦdı austos [554] ayında fındıĦ mevsimi olıyı.öndan sona da baĦceleme mēsimi olıyı şimdi baĦceleme [555] mevsimi, hani ışğını alırsın kötü dallarını kesersin çalısnı, odununu edersin paĦlarsın [556] temüzlüĦ böle yaparsın. hē baĦce sulaması bizim burda ğaradeniz de de fazla baĦce sulamaya [557] gerek yok her ğün sulanıyı zaten.

D: *Sünnet düğünleri nasıl olur?*

[558] **AU:** valla ben yabmadım, ben yabmadım. sünneT düünü de yapıyalar, yāni öle çoĦ fazla da [559] yabmiyalar genellikle ğuran okidiyalar burda.

D: *Başınızdān geĦen bir olay varsa anlatır mısınız?*

[560] **AU:** önlara heĦ girmeyelim şimdi. önlara heĦ girmeyelim. önlara heĦ girmeyelim desem daha [561] ēyi olur. yok, yok.

D: *Yöresel kıyafetleriniz nelerdir?*

[562] **AU:** valla, fındıa giderken şu halimi görüyüm ya böle gideriz, baĦciya giderken. basma etek, [563] şey penye geyerler genellikle, yazlıĦ penyeler geyerler, baĦciya giderken önları ğeyerler, eve [564] geldünde ev kıyafeti geyerler şeye ğederkenelik zaten düünlere şeylere temüz ğıyafetleri [565] geyerler yöresel. tabi yöre yöre her yerin var, her yerin var. bizim ki normal yāni buraya has [566] etek, genellikle cember pontul kıyafet aynı sizin gibi böle ğeyinirler yāni çelğ çocuğ.

D: *Kına düğünleri nasıl olur?*

[567] **AU:** ğına yaĦarlarken ğına türküsü çārırlar bi çambaşı türküleri hebsi de aklımda gelmiyi. [568] yok, yok “çambaşına çıĦdım da anam çıram yanmadı” derler. başğa unıdiyım hebsi aklımda [569] deil.

D: *Düğüne nasıl davet edilir?*

[570] **AU:** Ħard dādırlar genellikle bizim burda, ásKiden varıdı böle terliĦ cember çoĦ esgilerden [571] benim çocuğlüm da benim çocuğlüm da pılasdik terlikler varıdı. önlarnan çārırlardı düünlere. [572] sabunla çārırlardı. çoĦ yerlerde cembernen çārırlardı bazen yerlerde var yüksek kesimler de [573] var aynen gine devam ediyı bu. esgiden sabun yāni bi sabun veriyalardı düüne davet [574] ediyilardı. falan zaman düünümüz var diye. genellikle benim çocuğlüm da ama şindi yok. [575] şindi heb Ħard var burda yalnız şey de yüksek kesimler de varımış aynen böle. gömlek, [576] cember ğıyafet aynen bizim esKi usul varımış yani. ğızların ceheylerinde aynı bildüĦ ceyizler [577] yapar herkes aqlına ne gelüse onu yapar, yalnız bizim burlarda başğa yerler gibi sergileme [578] olmaz.

D: *Bu yöre de hiç doğal afet yaşandı mı?*

[579] **AU:** valla biz şey bu aralara olmadı. esKiden olmuş. dedemlerin zamanın da bizim [580] çocuğlümüzdan beri ben buralarda öle bi sıkıntı görmedim, görmedim ama dedelerimizin [581] zamanında çoĦ olurmuş. böle bu ğadar.

D: *Köy işlerini anlatır mısınız?*

[582] **AU:** uı̄y. tarlayı şubaT ayı ̄yi geTdiyse mard şubaT aylarında tarlı̄ yani gendümüz [583] ğazmalarnan ğazaruK, belnen bellerüK. undan sona tekrar şeyi ekim zamanına geçerüK, abrul [584] beşi derüK o ayın beşi geçdi mi, ğoca ğarı hesabıynen öndan sona ekim başlar öndan sona [585] ötesini berisini dikerüK pancarını fasillesini pezünü işde aKlımıza ne gelise dikerüK, hebsi de [586] olur burda biberini, şu an son mevsim bak aha. yāmur.

D: *Kendinizi tanıtır mısınız?*

[587] **AU:** ayşe uzun hē elli yedi. hec okumadım ali okulu, ben dedim ya ancak deberdmiyelim dīn [588] ben bi buçuK yaşındıyken babam ölmüş bizi okula vermemişler. burası başköy oldu.

15.METİN

Derleme yapılan kişi: Fatma Aydın (FA), 70 yaş, Kabadüz, Gümüşköy, okula gitmemiş.

Derleyici: *Teyze senin adın soyadın ne?*

[589] **Anlatıcı (FA):** fatma aydın.

D: *Kaç yaşındasın?*

[590] **FA:** yetmiş.

D: *Kaçta kadar okudun?*

[591] **FA:** okumadım.

D: *Kendinizi doğal olarak tedavi etme yöntemleri nelerdir?*

[592] **FA:** gendüm doal olarak nası tedavi ederim? gidiyim işde çırı bārı, dā da geçmese doktura [593] gidiyuK. şifalı bitkiler derken.

D: *Başınıza gelen bir olay varsa anlatır mısınız?*

[594] **FA:** ben başımdan geçenleri hebsini ne anladım, başımdan hēbsi de geçdi benim ne anlaTım? [595] hayır, āca çıkmıyóm, düşmedim, yılanın yanna yanaşmadım soKmadı.

D: *Günlük hayatınız da neler yaparsınız?*

[596] **FA:** günlük hayadım da eı̄ olusam dāya oduna çalıya giderim. urdan sora urdan geri gelürüm, [597] hani evde ne görev işim varısa önu yabarım, urdan afıra inek sāmiye giderim dā da ni yaparım [598] işde esgiden elimizde çamaşır yıkıduK, şimdi dā çamaşur mamaşur yıkamuyuK, bulaşuK [599] yıkıduK önu da yıkamıyuK, unları makine yapı̄, dā ni yaparuK.

D: *Hayvanlarınız var mı?*

[600] **FA:** hayvanlarımız var şimdi hayvanlarımız durnalıK da durnalıK da yaylamız var. önları [601] öraya sürdüK şimdi burda bişimiz yok. bakımını nası

olcağ bakımını a.öyle götürüyoğ, yayyoğ [602] öndan gerü getir işde ğışın saman yedürüyoğ. a.öyle bakıyoğ. çoban ben deilim, çobanımız [603] ayrı ben ad mad göymiyom.

D: *Kaç yaşındasınız?*

[604] **FA:** ne ğadardurum, ĩ sen de öle de de çok şükür yā.rebbeme allāma binlerce şükür, binlerce [605] şükür allā.

D: *Bu yöreye ait yemekler nelerdir?*

[606] **FA:** ne yerim ne içerim, canım ne çekerse undan hebsinden ğuyar yerim. esgiden çoğ yīdum, [607] şimdi bişi yiyemiyim. esgi yedüklerim aklıma gelī; ey gidi diyim āşam ā bu gönülle laf [608] ediyuğ, biraz dā yeseydim u yedüklerimden diyim, ayran dōramaları diyim, ne daTlı oliyudu [609] diyim, esgiden ne yiduğ? ne bulusağ turşu, çorba, ğabağ ordan işde ne bulusağ yiduğ. burda [610] şimdi mi? meşur yemekleri de ne bilim ben biz gendümüz ğafamıza göre yapıyuğ yememizi [611] yiyuğ. dolma sariyuğ urdan pancar diblesi yapıyuğ ne bilim her çeşidden yapıyuğ işde [612] aqlımıza ne gelüse.

D: *Pancar çorbasının tarifini verir misiniz?*

[613] **FA:** pancar çorbasını mı, pancarı güzel gine dōriyim, tenceresinin dibine suan, sarımsağ [614] ğatıyım, şöle bi dutam bulğur ğatıyım, neyse salçasını ğatarım, sarımsānı soanını ğatarım, [615] patates ğatarım, dene fasille varsa öndan da ğatarım, yur yeykarım tencereye ğuyarım hās gine [616] ğavurur; ğavuruğan geride suyunu ğuyarım, başına ğaynincide ununu çalarım, bişürürüm, heh [617] çok güzel olıyı o zaman bişüdüm de dün zabānan.

D: *Köy yaşamını seviyor musunuz?*

[618] **FA:** köy yaşamını hani gençlīmde hanı şe.yapamīdum, alişamidum hanı işi çok iş yapmī [619] özlidum şimdi birāz ğalgunum, nērde olsa dururum şeher de de dururum köy de de duriyim [620] duriyuğ işde.

D: *Eski zamanlarda çok sıkıntı çektiniz mi?*

[621] **FA:** çekdüğ çok çekdüğ, fakirlik de çekdüğ. ben yaşadūmu aklıma gelmī unuddum. şükür [622] allā eskisine bağarsan rādım, çok şükür.

D: *Başınızdan geçen bir hastalığınız olduysa anlatır mısınız?*

[623] **FA:** başımdan hasTalık geçdi. her zaman hasTiyiğ öna ğalīnci bel fiTīm var, boyun fiTīm [624] var boynum da tansiyon hasdasıyım. bel fiTī için ilaç milağ ğullandım doğdōr ameliyad dedi, [625] ameliyada da gidmedim ha öle ūraşıyoğ. şükür allā u ğadasılık çıkıyım. yüğ getiremıyım [626] esgisi gibi işde yüke yapa gidemiyim. illaki köy havasından öle olī. köy havasından öle olī. [627] yok.

D: *Kına türküsü biliyor musunuz?*

[628] **FA:** ğına türküsü mü, hayır ben ğına türküsünü esgiden dēy bōle tın tın tın tın şey çaliyalardı [629] el sōlūdu, ben ğına türküsü felan çārmadım ki şunu çārdılar, çārdım desem, bilmīm, [630] unuTdum.

D: *Yörenizde türbe var mı?*

[631] **FA:** yok. türbe mi, yok, hayır.

D: *Eski zamanla günümüz arasında ki büyüklere karşı saygı ve hürmet farklılıkları nelerdir?*

[632] **FA:** esKiden görķu varıdı, çok hürmet varıdı, çok saygı vardı böyüKlere şimdi öle bişi arama. [633] şimdik esKiler öleydi şimdi bōle oldu ni_yapalım, bizim ğunümüzde çok şey varıdı, görķu [634] varıdı. böyüKlere ğalkıcadın zabaĥ namazı ğalkidun abdes suyu vericen atāş yaĦıcadın [635] esKiden öliydi eme şimdi dā ne böyük ne güccük.

D: *Gelinler ile sıkıntı yaşıyor musunuz?*

[636] **FA:** gelinler felan zorluĦ çekTiriyo mu derken, kime çekdircek zorlū, arada bi olī, arada bi [637] darTişiyok gelinnen. he arada bi dalaş ediyog onnan geri, ben biraz kōs duruyom bōle [638] domalıyım o gelī gine bā yaltaĦlanī, illaki ğyamıcak.

16.METİN

Derleme yapılan kişi: Cemal Poyraz (CP), 66 yaş, Kabadüz, Gümüşköy, orta ikiye kadar okudu.

Derleyici: *Amca senin adın soyadın ne?*

[639] **Anlatıcı (CP):** cemal poyraz.

D: *Kaç yaşındasınız?*

[640] **CP:** admış altı.

D: *Kaçı kadar okudunuz?*

[641] **CP:** orta iki.

D: *Günlük hayatınız da neler yapıyorsunuz?*

[642] **CP:** çifciliK yapıyoz, hayvancılıĦ findıĦ findıĦ işi yapıyos tarım meselā tarım şeyi findıĦcılıĦ [643] çebze dā misir felan yapıyoduĦ önceden onları yabmıyoz. ben aşşā yoķarı yüz seneden beri [644]findıĦcılıĦ. bu dā yaşlı baĦ. seksen bir yaşında. yüz senedir findıĦcılıĦ yapıyoruz. baĦımı [645] aynen findī tobliyandan sona, baĦımını baccalıyoz, içini temizliyoĦ kemre göyyoĦ, hayvan [646] kemresi, gübre baharnan ilKbaharnan gübre göyiyos öle baĦımını.

D: *Avcılık yapıyor musunuz?*

[647] **CP:** ava gidiyos ava av mevsimi yapıyos, bu aydan sōna başlıyo şubat ayna ğada yasaĦ [648] olana ğada domuz avı veyahid burda başĦa av yoĦ.

17.METİN

Derleme yapılan kişi: Kahraman Poyraz (KP), 60 yaşında, Kabadüz, Gümüşköy, beşinci sınıfa kadar okudu.

Derleyeci: *Amca senin adın soyadın ne?*

[649] **Anlatıcı (KP):** kahraman poyraz.

D: *Kaç yaşındasın?*

[650] **KP:** ben atmış yaşına yanaşdım.

D: *Kaçta kadar okudunuz?*

[651] **KP:** ben ilköğretim sona.

D: *Avcılık ile ilgili bilgi verir misiniz?*

[652] **KP:** biz de domuz şindik avı şey oliyu arkadaşlar böyle arkadaşlar geliyo ordudan, gençleri [653] çarıyoz. biz yaşlı olaraK, böyle bi üç, dört kişi köyde çarıyoz unları cumardesi pazar. işde bu [654] mıntıklarda böyle şey yapıyoz, domuz bize zarar verdī için eKseriyedde baçcalara çok zarar [655] veriyo. şu anda baçcalar da ışınları kesiyö, yani yemeye bişi bulamadı mı, ışınları kesiyö, [656] bize zarar veriyo. misir Tarlası varsa misirlere giriyö... çok üriyen bi hayvan, çoğ üriyo. [657] avcılıKla ilgili yav şu anda ne sölim ben sā. ilk, ilk ava çıkdında ilk ava çıkdında, ilk av baK [658] ilk ava çıkdım da, bu köyün altında mısafanın urda şindik arkadaşınan barabar öle geziyö. [659] dedim ki baça da burda dedim domuz gezmiş, bu kenarda vardır dedim dərmen vardı [660] esKiden burda kenar da vardır dedim bu arkadaş felc vurdu dedi ben girim dedi sen didi şu [661] kenarda bekle dedi. ben hiç de dōru dūrüzde domuz u ğada görmedimidi yakından. yani böyle [662] mermi felan aTmadımıdı bi de baKTım bürü aşşā yōkari gelī ben otomatik tūfēm vardı benim [663] urda bi dene vurdum yani, bi carcör mermi aTdim. yaşlı bi domuzdu yani u domuz hatırımda [664] yani yaşlı olan ama öndan sona domuz vurdum ama öle bi yaşlı domuz dā görmedim. başKā [665] önceden keklik avı yapıyoduK, davşan avı yapıyoduK unlar ğalmadı dā ğalmadı şindi davşan [666] tarla biTdi tarla misir tarlası falan çoğdu burda u zamanlar baça yōdu. davşan keklik çok [667] oliyudu. u tarla baça oldu, baça olduKdan sona biTdi artık ya. şindik domuz çoaldı domuzu [668] arıTamıyos, bu ğada.

D: *Hayvan alım ve satımı nasıl oluyor?*

[669] **KP:** hayvan satıyos tabi sene de, hayvanı ā böyle tecir geliyo, tecire veriyorus yani pazarlık [670] yapıyos, bazarlı felan normal de el sıkışiyöK, bu hayvan efendim beş yüsse beş yüsse adam [671] dört buçuk biz diyoz ki pazarlık işde bu fiyede alırsan al almassan ğüle ğüle. bole yani [672] bazarlık işi bole, hayvan bazarlı bole, neyse namaz vākdimiz geliyo.

D: *Çambaşı'na nasıl gideriz?*

[673] **KP:** çambaşı, uzaK yer, şu baK tā son depe baK, dumanın altı, onun dā, undan da ilerde, bu [674] tarafda, bu taraf, bu tarafda, ha bu bahāriye felan bu

taraf, ha bu ilerki son depe vara ha burda [675] ya dep̄i dōnecen iler de sen giTcēsen yolu tarif eTceksin, burdan giTcen ha bu taKib eT alıcan [676] giTcen ilerde dereden gümüşköy dereden gümüş mällesi diye bi yer var, ördan tabela var böle [677] urdan devam edcen, bu asvald ileri gidiyu. burdan devam eTcen, burdan gümüşköyün ilerde [678] dereden döniyon devam edib gidiyon.

18.METİN

Derleme yapılan kişi: Hüsnu Bayram (HB), 87 yaş, Kabadüz, Kirazdere, okula gitmemiş.

Derleyici: *Amca senin adın soyadın ne?*

[679] **Anlatıcı (HB):** hüsnu bayram.

D: *Kaç yaşındasın?*

[680] **HB:** seksan yedi seksan sekize.

D: *Kaçça kadar okudun?*

[681] **HB:** ben okumadım. okul yōdu o zaman.

D: *Bu yörede türbe, yatır gibi şeyler var mı?*

[682] **HB:** ne var, türbe mi, yōğ, yoğ.

D: *Gelinkaya nedir?*

[683] **HB:** gelingaya, şöyle gelingaya ō esgiden dualar ğabul oluyomuş ya, dizilmiş aynı gelingaya [684] adlarınan gıderlermiş gelini almışlar, urdan şey ilenmiş ğaynanası allah sizi dondursun, şeye [685] ğavuşdurmasın bize deyni de aynı donmuş ğalmış öyle diyolar. ta esgiden hayırsıssa [686] dondursun allah deyine, öyle geçer öyle. ney başKa yoKTur.

[687] bi tek a bu şeylerde şeyler var, au esKi urimlerin şeyleri aırda māraları var aırda [688] purun yabmışlar, arka taraf da da var, daşdan delmişlar, şey misir adma için, ğurudma için ote [689] beri ğurudma için, aynı ataşı yakib purun yabmışlar aırayı daşdan.

D: *Sizden önce bu yöre de yaşayanlar var mıydı?*

[690] **HB:** burda mı esgiden varımiş da heb köyümiş burası, kóy o ğadar şeymiş ki rahmedli annem [691] anladurdi ki bizim bu maħalleden yoķar ki kirazdere diyöK oķar ki koy varidi birleşüdi ayrıldı [692] dedi ki ö ğadar sık mälleymiş urum maħallesi ki boyle bu gelen ne ğadar urumlari oldü zaman [693] kedi bu yanki evden o yanki eve hiç ayak basmazdan ta yoķarki şeye çıKarmış, ö ğadar sık [694] mälleymiş ha boyle dızilmiş mälle, onlar ki giTdi dāldi şe,eTdi. avcilig yoK.

D: *Hangi işle meşgulsünüz?*

[695] **HB:** lençibellinen ūraşurum, lençibellinen. misir yaparüg, tarla da. ğabaK çēy ote beri, [696] meyvaları şey ederUK, baķarıK nasi? meyvaların tabi toblarıK

ilacını verúruk toblaruK elma, armud boyle şeyleri unlarıynan ũraşuruK, lençibellinen ğabaK, misir, fasúlye bunları yaparıK.

D: *Köyünüzün adı niçin Kirazdere?*

[697] **HB:** nasi? kirazdere şöyle; oğar ki kirazdere ikisi de oğar ki aşıā ki kirazdere diyılar Şimdi [698] duraK maĥallesi oldu burasi, duraK maĥallesi geçer. esgiden öle isim daĝmişlar, batumdan [699] gelmişler bizim ğurcúlar, batumdan gelme u zaman bi isim daKmişlar kirazdere (aleykúm selam).

D: *Kútmezar nedir?*

[700] **HB:** kútmezar şöyle daKmişlar kútmezar deyni, bu dúz varıdı ğarşıda ö düzluğ de urdan oğarı [701] yol çıkarmış ordan aşıā inermiş ordan asger kürT asgerleri asger varımış. asger urdan çıkıyo o [703] depenin üzerine bi purtınaya duTılıyo urda, bóluyollar iki dene asger urda şey var ğabrisdanlı [704] var, kúrtmezar deyni daĝmişlar órayı. iki dene asger ölmüş urda, Şehid ölmüş.

D: *Buranın adı niçin Kabadüz?*

[705] **HB:** oni bilmem esgiden tā esgiden beri ğabadüz dağarlar. kimin benim mesleim ne ola [706] lençibellinen ũraşırım, başKa bişinen deil, aynı ki söledim.

D: *Çiftciliğin kışın zorlukları nedir?*

[707] **HB:** neyi meslē, ğışın mi? zorluğları Şöle; ğışın ğarı çok yārdi burda, adam boyunda ğar yārdi, [708] ğoyún yaparduK. mal, malnan ũraşurduK boyle, lençibelü, yazın lençübelü yaparduK, ğışın [709] malnan ũraşurduę, ğoyun yazladurduK boyle ğışın ğoyunan. çobanlıK yabTım, yabmaz olu [710] mu, ğoyunu güddüm yaylaya da giddim bi ğaç sene ğoyun yayla da da yaddım, yaylacilī da [711] yabdım ī geçdi. yok, yok. ğurt öle Şeye ğabTırmadım.

D: *Yöreniz de hiç doğal afet yaşandı mı?*

[712] **HB:** deprem, ta esgiden oldi o belki duymuşsundur. erzincan ki baddi debrem oldi, ta búrları [713] edkiledi. burda hatırladım ben çoğ kuçúđüm, evi terk eddüK, sallandı evi terk eddüğ, evin [714] başında sırT var ta sırTin üzerine çikduK orda bekledúK debrem geçdi, sallanti óndan sora [715] indiK eve. zarar veren de olü vermiyende vardır, bazi o ocağları çemberleri varıdı daşdan [716] yapılmış unları yıkdı, yıkıldı iğerisinden boyle Şey eddi.

D: *Yörenizin geçim kaynakları nelerdir?*

[717] **HB:** fındık, fındık yaparuğ, misir, tarla, tarlaynan ũraşuruK girelim içeri vakit yanaşı.

D: *Nasıl dua edersiniz ve hac anınızı anlatır mısınız?*

[718] **HB:** beddua mı, bu bedduayı ben edmem. ben hacilua ğiTdim, ğiTdim. iki bin bir de geTdik, [719] hacilua ğiTduğ. Őuğur allahıma, iyi geğdü haciluumuz. neler yabdım, hēb tevat yerlerini hep [720] ziyareT eddüK hebsini amin. nasi?

D: *Kaçı kadar okudunuz?*

[721] **HB:** ben oğumadim, oğul yōdu, ō zaman oğumuşlūm yoğ. biz esKi yazī oğuduğ bu namaz [722] duaları şey eddük burda oğul yōdi. ilkoğul au şey oğullar yōdu o zaman sora açildi de [723] çocuğları oğul yabdildi mekteb burdan bizden sōrakiler çoğları okidi bunlar okidi.

19.METİN

Derleme yapılan kişi: Süriye Bayram (SB), 69 yaş, Kabadüz, Kirazdere Köyü, okula gitmemiş.

Derleyici: *Teyze senin adın soyadın ne?*

[724] **Anlatıcı (SB):** süriye bayram.

D: *Kaç yaşındasın?*

[725] **SB:** atmış doğuz.

D: *Kaçı kadar okudun?*

[726] **SB:** hic oğumadım.

D: *Köy işleri nasıl olur?*

[727] **SB:** nası olur, önce mısırları ekerük, undan sona böyür, otlarını gazarük, undan sora biçerük [728] soyaruğ.

D: *Hastalandığınız da neler yaparsınız ve şifalı bitkileriniz var mı?*

[729] **SB:** ambulasa çāriyuğ başka bişi yabcāmız yoğ. iyi gelen bidkiler ne olur burda bizim [730] bilmedümüz, şeyler çoğ vardır. yara otu tamam sararuğ. bi de yürdlenler var u yürtleni biz [731] sıcağ gene keserük, onu sobanın için de bölē hōtelerük. öndan sona sararuğ āriyen yerlere, [732] yara olīnci burda çimban çıkıcağ u yara otunu buraya bālaruğ. ō erer undan sona intāb ağar. [733] he sora tabi urdan intāb ağıdımı ilēşür.

D: *Bu yörenin meşhur yemekleri nedir?*

[734] **SB:** buranın meşur yemē nedür, gürcü pancarıdır. gürcü pancarını nası yaparuğ önce [735] yēkaruğ pancarı, undan sora tencerēye gıyaruğ, undan sora unu padidisini, süzerük ama [736] haşlandığdan sora süzerük. padidisini, mardurusunu, pırasasını gıyaruğ undan sora düverük [737] bölē döüyoğ. buranın bi de çilbürü derüg biz mesela inegden sālan bir şey vardır o süzmeyi [738] süzerüg, keserüg ayranını süzmiyi süzerüg, onu südün içine süzmiyi gıyoruğ. undan sora üç [739] yumurta göyaruğ, acuğ da un gıyaruğ iki gāşuğ onu çarkalaruğ tereyāyı yağaruğ tava da onun [740] üsdüne gıyaruğ gıziniye sürerüg. u da çoğ güzel olur.

D: *Günlük hayatınız da neler yaparsınız?*

[741] **SB:** hayvanları da şindi benim var bi tane inēm var, onu şimdi yaylıma gıy verdim. [742] geTürürüm bālarım ōnlara yeygi verürüm yal verürken sārım. burda gadinlar ne yapar ki mısır [743] ekēr undan sora fasille sōkēr, bahçe de findığ toblaruğ her şey var, çoğ şükür allā.

D: *Doğum adetleriniz varsa nelerdir?*

[744] **SB:** doum yoK ki zaten, doum yoK ki zaten yaşlılar durī köy de gençler yoK. eskidenkini hęc [745] sormicán. yā onlar çoK ariyi şimdik ne bilim çoK zor olī esgiden bōle hic biz şeye dörd dene [746] çocüm oldu benim hiç şeye giTmemüşdürüm. bōle yayıg da ibler varıdı, unda sallanurduK [747] yirmi dörd saad.

D: *Albastı nedir?*

[748] **SB:** hē. albasdı çocuK olduKdan sora çoK rahadsız olıdu. çocuK alcı yanna giderlerdi [749] “yolaydınım” da varıdı uriye giderleridi. üsdünden onun duası vardur. adlarlarıdı, u zaman [750] şe yapıyudu, geçiyidu. aynidür.

D: *Çocuk kırklaması var mıdır?*

[751] **SB:** çocū nasi esgiden olē gırklıduğ fasille kırk tane içeri buyursaydıız, ama sizi ayağ da [752] bekleddim, yoK canım siz gusura baKman, ben zaten evdeydim. şindi ö gırklama fasillī kırk [753] gāşuK fasillī sayıduğ, kırk gāşuğ da su sayıduğ, ilisire gıyıduK ilisdirin üstünden [754] döküyoduK, çocuklar kilo alsın diye, esgiden öleydi. başKa adeTlerimiz şimdi ben unutuyom [755] heb peK de aklıma gelmī şimdiK.

D: *Bu yöre de batıl inanç var mıdır?*

[756] **SB:** ay unlar esgidenidi, şimdi öle bişi yoK. esgiden ben bu halamın evi, ben babamın evi [757] yoKuş dibinde urdan gelürken şurda çerkezin düzünde bi şey var ura evliya derlerdi. anam [758] rahmedliK gelürken urda ib bālardı uriya, neye bālardı bilmiyim. a öle gürge, meşe ācı duriyī [759] öle, uriye bālardı göya örda hasTalıklar galıcaKmış esgiden öliydi. şıhlar varımış urda, şıh [760] denilen bi şey varımış urda, urda da meşe ācı çoğ böyüdü urıya bālarlarımış evliyá diye ama [761] onun bi dalını kesemezsin, dalını kesTin gendinde kesilī u zaman, öyle bi böyüdü ki ö hic [762] kesemez kimse. şıhlar varımış evliyáymış esgiden öliydi şindi öle bişi yoğ da.

D: *Masal, hikaye, fıkra biliyor musunuz?*

[763] **SB:** bizim hacı olsaydı éyiidi de ben şimdi pek u böle şeylerde çoK hoşuna giderdi. yoğ. öle [764] bişi bilmem, yabmam hiç. şimdi teg başıma da dursam bazıları bilü ben bilmem yabmam.

D: *Köyler de yaşamının daha sağlıklı olduğunu düşünüyor musunuz?*

[765] **SB:** sālıKlı tabī aslında heb biz yedümüz hebişi şey duval yiyuK, hęc şey yemiyuğ ki, yourd [766] yerüg süd yerüg, peynir yerüg, tereyā yerüg yeter.

D: *Eskiden hangi oyunları oynardınız?*

[767] **SB:** beştaş oynarduK. ya beş daş nasıl oynanu beş daşınan oyniyuduğ. başKa başKa öle oyun [768] yoğdu ki oyuncaK zaten yoğdu, göyun mal yayardıK, başga bişi yabmazdıK.

D: *Başınızdaki geçen bir olayı anlatır mısınız?*

[769] **SB:** başımdan geçen olayı anlamadım şimdi. yeter bu kadar saol.

D: *Bir gününüzü anlatır mısınız?*

[770] **SB:** zabaddan akşama gada, zabānan galkarım namazımı gılarım, galğdımıyim dā da akşam [771] beşe gada namaza gada iş yaparım. inēmi götürürüm, yeygi verürüm, mısır tarlasına giderim, [772] bekmez gaynadurum.

D: *Kışlık hazırlıklarınız nelerdir?*

[773] **SB:** tabi kışlık hazırlıkları dolaba gıyioK, fasille yaparuğ, turşu yaparuğ, bekmez, leçel [774] yaparuğ, çilek leçeli, çilek yaparım.

D: *Adınızı ve yaşınızı söyler misiniz?*

[775] **SB:** benim adım niyi bunları soruyosüz, ben anlamadım. allah yardım eTsin. kaç [776] yaşındadurum? baK köyde yaşadüm için u zaman yaşımı bile. hiç okumadım, ey gidi [777] okusaydım.

20.METİN

Derleme yapılan kişi: Şaziye Tığıç (ŞT), 48 yaş, Kabadüz, Turnalık, beşinci sınıfa kadar okudu.

Derleyici: *Teyze senin adın soyadın ne?*

[778] **Anlatıcı (ŞT):** şaziye tığıç.

D: *Kaç yaşındasın?*

[779] **ŞT:** yedmiş bir doomlıyım.

D: *Kaçta kadar okudun?*

[780] **ŞT:** beş.

D: *Eski zamanda ki saygı ve hürmeti günümüzle kıyaslar mısınız?*

[781] **ŞT:** hürmed éyiydi esgiden öleydi şimdi yoğ, farKlari nēy? farKları önlerden böyüglere saygı [782] varıdı, anneye, babaya, gaynataya öle ya gaynanan varısa şimdi çocuKlar öle yoğ. şimdi [783] farğlı, farğlı.

D: *Asker uğurlaması yaparken neler yaparsınız?*

[784] **ŞT:** askeri meselā ūrlarken ne yaparlar? yemeK yaparlar, kıran oKudur, kimisi daul zurnayla [785] gönderür öle yoğ, başga aded yoğ. öle şe yabar kimi hiç yabmadan gönderür.

D: *Gününüzü anlatır mısınız?*

[786] **ŞT:** baK şimdi ben zabah gāKdım, da ne yabdım bu zabah sana anlaTim; gāKdım ineklerimi [787] sādım, gödum ondan sona şurda kıyonum var, göyuna gēTdim. ördan eve geldim yemeK [788] yedim, şimdi ot toplımiya gidım baK ha bu hanım teyzēz gibi oT toblicām. kıyonumuz var, [789] ineklerimiz var. önlara yediriyoğ, gışın he önlara yediriyoğ, balya eTdiriyoz makineler var [790] burlár da makinelere veriyoğ.

D: *Bu yöre de hangi tür hayvancılık yapılır?*

[791] **ŞT:** burdā hayvancılıK ineK yapan ineK yapı, koyun yapan koyun yapı, başkada yapılan şey [792] yoK burda u. burda inē olan olur koyunu olan olur, başKa olan olmaz. zevkine göre yaşar [793] şurası mesela şantiya adam iş yeri gürmuş şantiye de çalışır.

D: *Bu yörenin yöresel yemekleri nelerdir?*

[794] **ŞT:** buranın geleneKsel yemē nölcaK pancar çorbası, salata, mısır olur bizim oralar da, he [795] salatalıK olur işde, domatēs.

D: *Kışlık hazırlıklarınız nelerdir?*

[796] **ŞT:** biz Kışın ne yaparız şimdi ineg yapıyoruz, peynir yaparız, mısır olu mısır, fasulye de [797] turşu gıyırız, şişelere gıyırız, bekmez yaparız, bekmez yaparız elma, armuT, ne olusa erig. [798] her şey.

D: *Yöreniz de düğünler de hangi oyunlar oynanır?*

[799] **ŞT:** buranın düünlerin de ne bilim burda her çeşid oyniyalar ne bilim. öle buraya aid bi şey [800] emine abla ne var gıS, buraya aid bişe gılbardi oyniyalar ne bilim her çeşid oyniyalar şimdi.

D: *Bu yöre de düğün nasıl olur?*

[801] **ŞT:** düünümü düünü burda nası yaparlar; yemeg yaparız, davul olur olan eviyse, kıS eviyse [802] saz olur kimi kuranla oKudu gıran oKudur, düün de öle olur. var, var önlar var, sandın üsdüne [803] otururlar, ördan ona başış verirler, kapı kitlerler, kapıdan çıkarKen gelinin gımazlar kapıdan [804] çıkıya ya gıpıdan kardeşi, emisi, nēsi varsa aö bi başış aöyle aded bi aded olmuş. başış dā bi [805] kere olı diye, düün bi kere olu ömür boyu şey.

D: *Bu yöreye ait türkü var mı?*

[806] **ŞT:** şeyi çambaşı tabi, çambaşı var, ordunun dereleri var.

[807] çambaşıma çıKdım anam

[808] çıram yanmadı

[809] dörT yana ...

[810] kimsem kalmadı

[811] ālama anam

[812] neydi yā öle bişilerdi işde, yoK yav. ordunun derelerini bilmim ben önu.

D: *Çocuklarınızı nasıl uyutursunuz?*

[813] **ŞT:** türkü çarısın işTe. var altı tane, valla uyusun da böyüsün nēnni felan sōleriz. ben öle, ben [814] hiç öle uyudmadım, ne bilim biz çocuKlarımızı bıraKdıK, geTdük inēn peşine giTdiK. [815] koyunun peşine giTdiK var uyudanlar var tābi.

D: *Bu bölgeler de yaşamının zorlukları oluyor mu?*

[816] **ŞT:** valla bura bize yakın oldundan öle şeyim yoğ. dışardan olmadım için bi sıkınTim yok [817] burda gendüm de buralı oldüm için evet memnunum.

D: *Bu yöre de batıl inanç var mı?*

[818] **ŞT:** buralarda yoK öle ben, ben hęc görmedim bizim memlekeTde mesela, kabadüzdenüz [819] kabadüzde öle bişi görmediK, bazan dizilerde gösteriyala, gósteriyalar artıK, dizilerde [820] gósteriyalar artuK ,bazen onun he çekiliyomuş. batıl inanç bilemiyim, ben ne bilim.

D: *Hastalandığınız da şifalı bitkiler kullanıyor musunuz?*

[821] **ŞT:** hiç de öle yabmadım. doKtorā çoğ da aciz olusam gidiyom, yoK öle bişi yabmiyom. ev de [822] ilacım olī içim, ben hiç denemedim burda ne bilim.

D: *İneği nasıl sağarsınız?*

[823] **ŞT:** nasi mi sālī çöküyosun altına sāiyosun niye. kabını alıyosun, sekmen var sekmen [824] otiriyum, sāyom, çünkü dizlerim āriyo da, aşşā dōru çekiyom. yoK, huysuzlanmaz. alışıyo [825] hayvan.

D: *Bu yörede kızların çeyizleri nasıl olur?*

[826] **ŞT:** ben sana ne dım, öncelerden bayā koyuluyodu şimdi genelliKle şey çoK şe,yapiyolar [827] çember ilif havlu onlar.

D: *Masal, fıkra veya bilmece biliyor musunuz?*

[828] **ŞT:** valla onlar yoğ onlar ben hęc ne bilim ben.

D: *Burada geçim kaynaklarınız nedir?*

[829] **ŞT:** dedim ya koyun, ineg onları satıyoruz, kimi emegli olıyı geliyi duriyi öndan sona öle. [830] bizimkisi mesela öle biz koyunumuz var, inemiz var, bahçemiz var, fındığ bahçemiz. bahçē [831] fındın zorlū şöle; yāmaz da toplarda ī gurudusan çoK idür. yāmur yedümeden toplarsan idür. [832] ama yāmurlu oldu mu tabi. kimi elle toplar, kimi amele dutar getirür toblar.

D: *Adınızı ve kaçınıcı sınıfa kadar okuduğunuzu söyler misiniz?*

[833] **ŞT:** benim adım şaziye tıgıç, yeTmiş bir doumliyim, ha bu haziran ayında kırK yedi yaşına [834] girdim, buranın adı turnalık, yoKuşdibi turnalığ kabadüz. beşe ğada okudüm için çocuKları [835] üniveriste okıdiyum. biri istanbul, izmir, ordu, iki tane ordu da var, ördudākı neydeydi bi tane [836] vardı şey okıyı, aklıma gelmī baK. isTanbuldākı ingilizce okudu da beş yıllıg şey, şey yā [837] unuddum baK a_u nu bağ intiKam diyesim gelī he he istikād, istikād. bi tanesi de biri de kamu [838] okıyı, birisi kamu okıyı izmir de.

KABATAŞ

21.METİN

Derleme yapılan kişi: Cemile Yılmaz (CY), 60 yaş, Kabataş, Hoşkadem/Tepeköy, 4. sınıfa kadar okumuş.

Derleyici: *Teyze senin adın soyadın ne?*

[839] **Anlatıcı (CY):** cemile yılmaz.

D: *Kaç yaşındasın?*

[840] **CY:** valla atmış var herhal atmışdan fazla. yalöz bubam yaşımı böyüTdü benim okuldan [841] almak için. atmış var.

D: *Kaçıncı sınıfa kadar okudun?*

[842] **CY:** üçü bitüdüm dörde geçdim aldı beni bubam.

D: *Günlük hayatınız da neler yaparsınız?*

[843] **CY:** günlüğ hayatım ev de temüzlük yapıyom, eve gelenlerime yimeK yapıyom, çamaşır [844] yèykiyom. aha tarliye giriyöm, fide dikiyöm, fasille dikiyöm. yabdüm işler bunlar. odunları [845] yaşını ileriye çabladım şimdi yaş odun hemen yanmı biliyın mi? guruyu da ön tarafına aliyom, [846] işde öle işlerim var başğa bi türlü de işim yoq. bayan ne iş görebülü. öle.

D: *Okula gittiniz mi?*

[847] **CY:** ben dördden aldı bubam beni. okudmadı eveli bubam gurbeT işi yödu. mal felen [848] yapıyodu biz de bubamıza yardım ediyoduq.

D: *Hayvancılık zor oluyor muydu?*

[849] **CY:** eskiden helbeT oluyodu. dālar da güdüyoduq, ormanlar da felen şindi ki gibi bahçe yödu [850] ki, eveli. siz de bülüsüz.

D: *Köy işlerini anlatır mısınız?*

[851] **CY:** tarla işlerinde la yēnim fındıq dikdük aha şu sıra ā burayı bırağdım, çalışamım tarla zor. [852] ā bu çöplü birağdım bir ki fasille dikiyim, işde o ğadar. ğazma daru ğazması diyuq. önūnan [853] misirin dibini ğaziyuq, fasillenin dibini ğaziyuq, pancarın dibini ğaziyuq. siz lahana dersiz [854] emme biz köylü pancar diyo.

D: *Ben de Ünyeliyim zaten.*

[855] **CY:** ordulu musun? olabülü yēnim müslūmanın yabancıısı olmaz da dünya da her şey olı. [856] televizyon izliyög, şöle ediyög böle ediyög, insan ğani gelemı siz beni yanniş anlaman da, [857] anlaman beni yanniş da. her şey gelı insanın başına. siz de bilüyösüz dā. üç dördüncü sınıfdan [858] aldı bubam beni, üçü bitüdüm dörde geçince aldı. mal ğoyun ğuddük. bubamıza yardım [859] eddüK. evel dēy bubam da öleli ğaç sene olı. anam da yoq, bubam da yoq, yoq ğocib de [860] ölmediler. böyle dörd ay biri yaddı, üç sene biri yaddı, öldü giddi işde. rahmedlig bubamı [861] hastāniye ğotüdük, ünyie. ünye de yaddı. ondan sona anam da bek fazla doğtora gidmezdi o [862] da evde yaddı, o da dörd ay yaddı. fazla da yadmadı. vafād eddi işde. öle olı da. siz benim [863] sesimi çekisüz, bi

zarar olmasın ama. biz orduya da geldük fındık toblamaya. anam ordiya geldük çaydepe derler çaydep̄ biliyuz mu? çaydēpeye geliyoğ fındığ topliyog oralarda allah [864] razı olsun oraların insanları da iyi.

D: *Fındık toplama işini anlatır mısınız?*

[865] **CY:** şimdi şu fındığ dalı dā. u findın dalını ēyün pıtır pıtır toplıyon yere düşeni de alıyon bu [866] ğadar. Qalın dal oldumuydu zor oliyi, ince dal oldumuydu çekiyon şipiradağ toplıyon. şimdi [867] şu sööd acı, şey ğavaQ acı ēlü mü aynen böle dallar olī, olī. adamcuaz kesmemiş dedemin [868] hatırası dī. bubamın hatırası dī. ğalınları kesmīlar. onu da ērken biraz zor olīyi. kimisi sıruk [869] oliyi. işde öle gelib geçī. siz başğa koylere de giddīz mi yösama sade beni mi [870] ğonuşduruyosuz. şu oğarı mālleye gidmiyoz mu?

D: *Bu çevre de başka yaşlı insanlar var mı?*

[871] **CY:** aha şu ev de var bi tane o da benim ğaynanam olīyi. şurda ahur görükī ya. ö benim [872] ğaynanam olī. burda ben arazinin bi yanına ben ev yabdudum, onlar da oğardalar.

D: *Evinizi ne zaman yaptırınız?*

[873] **CY:** valla yēnim bu evi aha bu yol yaruldū sene burda yol yōdu, bizim sınarımız aha bu [874] germeçden oğarıydı. burdan yol geçdi rahmedlig benim en böyük ğaynatam dedi ki; ğızım [875] dedi ben hani fındığlar bōralar da meyveler yıkılığaT āladım biliyın mı? niye ālıyon dedi sā [876] buraya bi ev yabdurucām dedi. beni buraya tarlanın dibi yanına addılar. onlar da oğardalar, [877] oğarda. benim ğaynatamın bubası duriyudu öndan sona ğaynanamın ğaynanası duriyudu. dört [878] tane böyükklernen durdum on beş sene.

D: *Böyüklerle yaşamının zorlukları oldu mu?*

[879] **CY:** benim ğaynatamın bubası duriyudu, öndan sona ğaynanamın ğaynanası duriyudu. dört [880] tane böyükklernen durdum on beş sene. hiç bi kötülüklerini görmedim. çoQ beni dutarlardı. [881] ben de onların lafindan çıgmazdım. aynen bu mağalledim zaten, şu caminin mezarlıkTen [882] sabdinmiydi benim bubamın evi de aha bu mağallede, bu mağallede. ben böyüklerimden hiç [883] bi kötülük görmedim, böyüklerim beni çok severlerdi. gene halā bizim bi aramızda [884] sorunumuz olmaz heç. bā şimdi çārsa gel gelin dese işimü biraçu giderim. bende öle bi [885] hayınlık yoğdu. işde öle, beş sene on beş sene bir durduQ.

D: *Kına türküsü biliyor musunuz, biliyorsanız söyler misiniz?*

[886] **CY:** hayır, bilmiyom. onu bā deme. ya yēnim de desem oliyon, ölüm da desem oliyon sen [887] ğaç yaşındasın? yirmi üç mü? benim en güccüg ölüm yirmi iki yaşında. dörd ölüm var, üç [888] ğızım var. tek bi beğarım var. bu yirmi iki yaşında geçdümüz mayıs ayında asgerlīni eddi [889] geldi. everecük öle bi ğız bulamıyoğ işde. baq evladım, bilmiyom onu bilmiyom. baq sā bi [890] sürü soru söledim bilmiyim bilsem, ne oyun bilürüm ne türkü bilürüm baq üç dene gelin [891] aldım, üç ğız saddım, bi ğolumu şöle ğaldumuş insan döülüm.

D: *Başlık parası var mıydı?*

[892] **CY:** yök başlık yödu.

D: Eşinizle nasıl tanıştınız?

[893] **CY:** ben aynen bi mahallediydük. benim bubamın evi şu aşşa da. benim eşimin bubasının evi [894] de aha şu ahurun üst yanında. allahım nası tanışdın diyon. gömşu aşşa gidiyu, oğarı geliyu. [895] şimdi sen mahallēn gızıynan gidib gelüken tanışamiyin mi? siz heb beni ğonuşduruyosüz hiç [896] gendüzü reklam edmiyosüz.

D: Çocukken oynadığınız oyunlar nelerdir?

[897] **CY:** çocuğaT mal güderkeT mal yanında cooz oyunu oynarduk; yirmi daş derlerdi önu [898] öynarduK. başka bişi de bilmim. la yēnim unuddum geddi ya. cevüzü alusun böle atarsın kim [899] kimin cöözüne vursa o ğazanidu işde.

22.METİN

Derleme yapılan kişi: İkramiye Sarı (İS), 75 yaş, Kabataş, Tepeköy, okula gitmemiş.

Derleyici: Teyze adını ve soyadını söyler misin?

[900] **Anlatıcı (İS):** ikramiye sarı.

D: Kaç yaşındasın peki?

[901] **İS:** valla yedmişi geçdim, yedmiş beş varım herhāsılı.

D: Kaça kadar okudun?

[902] **İS:** oğul kim ben mi? ben heç okumadım, yaşım ğurtardıydı u vāhıtlar bubamda vermedi. [903] undan öle oldum. ğeddüm yeri de taniyamim, geldüm yeri de heb çolūmunan çocūmunan [904] ğediyim, başğa bişinen ğedmiyim.

D: Eskiden düğünleri nasıl yapardınız?

[905] **İS:** esKiden mi? esKiden esKiden eYde yabdım, dörd dene duin yabdım. eYde yabdım. dörd [906] dene duin yabdım işde aççı getüdüm, eyde yemēmi bişürTdüm. eyde ārladım öle işde.

D: Düğün yapmak zor oluyor mu?

[907] **İS:** efendim? allah, sırasında zor olu tabi ki elin gücün yetmī ... ne bilim ben.

D: Düğüne kadar olan süreç nasıl oluyor?

[908] **İS:** eveT. valla biz şöle bişi eyden ğinidē eyde yağaruq yağduk. duünü de eyde yabdım ben. [909] damaTın tabi ki dışardan gelin getiriyon, dışarda aynı evinden yapī gelinini ğinasını eyde [910] evinde yapī. öyle. ben da ben hiç bişī bilmim.

D: Ameliyat oldunuz mu?

[911] **İS:** ğalpden ameliyaT oldum bu yıl. undan zollaniyom, öle işde, ben mi?

D: *Çocukken hangi oyunları oynardınız?*

[912] **İS:** ben öle bişiler bilmim ki öle. arkadaşlarınan beş daş oynadan gayıl da başğa bişi [913] bilmiydim ben. beş dene ufağ daş alısun şöle elinen oynarsın başğa bişi bilmiyim ben öle işde.

D: *Kına gecesi yaptınız mı?*

[914] **İS:** yapan yapı̄. ben yabdumadım, ben acıgıydim acıgıyım dörd dene duın yabdım dörd dene [915] duın de ey de ne oyunum oldu, ne de bişim oldu. ben ne ben bilmem elin ğına işlerini. dışarda [916] başkasında davul çalı̄, dömbeleK de çalı̄, saz da çalı̄ hebsini yapı̄ ben yapamiyim, yabmadım. [917] netekinde torun da everdim iki tane, aynı onda da üç tane oldu da tekinde acuk saz çaldılar. [918] unda da üzgünüdüm gedmedim de ğarışmadım da ameliyadliydim çokun içine giremiydim üç [919] buçuğ ay ni olı̄ işde öle.

D: *Ameliyat olayını anlatır mısınız?*

[920] **İS:** ordu da devled şeyde özel hastanede. tabi nefesim darlanı̄ acuk a urda yoğuşu çıqdım iki [921] töngele uzanım dedim, unuda siz iras geldiz. hemen goşarak bıTdim, hayırdır nennesi dedim.

23. METİN

Derleme yapılan kişi: Rabia Torun (RT), 100 yaş, Kabataş, Hoşkadem, okula gitmemiş.

Derleyici: *Teyze adını ve soyadını söyler misin?*

[922] **Anlatıcı (RT):** benim mi? benim adım rabie şey torun, torun.

D: *Teyze kaç yaşındasın?*

[923] **RT:** ben mi? ben hemen hemen yüze yakınım çocüm. yüze yakın.

D: *Okula gittiniz mi?*

[924] **RT:** : ben mi? hayır. bā mal göyun güddüdüler. zamanın da babamın, babamın zamanın da [925] göyun güddüm göyun vardı. mal vardı, okula moğula yollamadılar bizi. bilmiyim çocukluğ [926] şimdikiler emme okula gidiyılar okuldalar şimdikiler.

D: *Şu an yaptığınız işi anlatır mısınız?*

[927] **RT:** efendim. ne bilim a böyle işde aha böyle tarlalara geliyim, bi alaf malaf yağdım. bişiler [928] eyle ūraşdım, çocüm bilmiyim ne bilim ğafam yok çocüm, ne bilim ne ne soru biliyom ne bişi [929] biliyim. hiç bişi bilmiyim çocüm nasıl soru soracağsız bā?

D: *Masal, hikâye, kına türküsü biliyor musunuz?*

[930] **RT:** yok, yok heç bişi, heç bişi bilmiyim, heç bişi, heç bişi bilemiyim çocüm, ğafam yok. [931] efendim. valla hiç hatırlayamim, ğafam yok. hiç hatırlayamim çocüm, hiç hatırlayamim.

D: *Köy işlerini anlatır mısınız?*

[932] **RT:** kóy, kóy de aha işde aha a böyle ataş yaKdım şöyle uyaliyim gendümü uyaliyim a böyle, [933] gendümü uyaliyim, yatah da ğalmiyımmammağ için. gendümü uyaliyim aha böle. ni yapım [934] çocüm, ne bilim bişi yapamıyım.

D: *Eskiden kına gecesi nasıl olurdu?*

[935] **RT:** hayır, hayır. hęc bişi bilmıyım ne ğniyi gidebiliyöm. ne esgiden. yok yok otumım. [936] esgiden, esKiden ne bilim? ğına yakıardı götüriyalardı, getiriyalardı işte ne bilim ne oldunu [937] bilemiyim işde. ğafa geTdi ne oldunu bilemiyim çocüm. ğafam yoğ benim hęc ğafam yoğ [938] şimdi. ğafamı burda bırağdüm a bu ğazmiyi şindi bıraKsam bi dā bulamıyım bunu bi da [939] bulamıyım.

D: *Teyze hastalığın var mı?*

[940] **RT:** hasdīyım zaten ton işü ilac yiyum, ilac ilacınan yaşıyım a böle. ne bilim doğdurlar ilac [941] veriyılar hab, hab bi çuval üç aydan üç aya aylıh ilacı veriyılar unları yiyım. unların geziyim [942] bir, iki. efendim ne hasdalımı bilmıyım. işde başım dönıy, düşüyım yere düşüyım, götüriyılar [943] beni işde doğdura başım dönıy ta bişi da niyabım dā ne bilim.

D: *Nasıl evlendiğinizi hatırlıyor musunuz?*

[944] **RT:** efendim. yoh, yoh. hęc bilmıyım yavrım.

D: *Eşiniz ne iş yapardı?*

[945] **RT:** eşim hęc bi iş yabmıyodu. a böle ataş yakıyoduğ, odun getirüyodu, odununu yakıyoduK [946] da başka bi işe gedemiyodu. şeye gederdi tekkeköye gederdi tütün suyuna tütün suyundan boş [947] gene gelüdü, boş gene gelüdü. et, ya getirüdü bize eve bi et, ya getirü. ununan gelüdü eve, [948] kıoye, memlekete gelüdü. hęc bişi bilmıyım çocüm.

D: *Eskiden neler yapardınız?*

[949] **RT:** çalışıyom aha çalışıyodum aha böle, pancar dikiyom, misir ekiyodum, patatis dikiyodum, [950] a böle buralarda uyalanıyodum işde. oliyu tabi zor oliyu şimdi, şimdi bişi yapamıyım dā. bişi [951] yapamıyım.

D: *Çocuklarınız ne iş yaparlardı?*

[952] **RT:** efendim, benim mi? var ıstanbuldalar. bi denesi sıvacı aha üyle binaların üstünde, çol [953] çocuğ böyütleyi aha böle senin gibi delüğanlu çol çocuğ bekliyi, sıva yapıyi. bişi yabduğları [954] yok. sıva yapıyi. gerisi bi denesi ğarıyi bıraKdı ta almanyaya geTdi, gelmedi dā. onun [955] şeyindeyim bi denesi öyle geTdi. ne iş yabdı bilmıyım, hiç bilmıyım ki habarım yok.gelmıy [956] de telefon da eTmıy da gelmiyi da gelmiyi da telefon da eTmıy.

D: *Evi siz kendiniz mi yaptınız?*

[957] **RT:** efendim? bu evin, bu ev ölümün, öteki ölümün onlarda gelmiyılar, geliyılar yazın bi bi [958] geliyılar, gidiyılar, gelmiyılar, evleri gelmiyılar, gelmiyılar.

D: *Siz nerede kiminle kalıyorsunuz?*

[959] **RT:** efendim? ben şu yanda bi ölüm var ğabadaşa ğetmiş heralde giTdi. yicek mi alacamış, [960] neden geTdi? unlanın gece gece uraya gidim. unların yanına gidiyim. eşim benim eşim [961] çokdān ğaç senelik öldü yavrum. çoğdān, ğaç seneler oldu çocūm. ey gidi yavrum, ğaç seneler [962] oldu.

D: *Eskiden zorluklar yaşadınız mı?*

[963] **RT:** efendim. olmaz olu mu çocūm. odunlar çekiyodum, neler yapıyoduĥ, neler ediyoduĥ. [964] şindiki şindik raatlık, şindik oĥıyalar rādlik var. evelce her şeyler çalışma vardı, odun [965] getiriyodum, ataş yakıyoduĝ. bilmem ne he ne ne bilim her şey oluyodu evelce. eme şimdi [966] şindi bişi yapamıyım. şindi ğafam da dāldı yapamıyım şindik. efendim? çekmez olu mu, [967] efendim. faĥırlık hey gidi helbed de misir ekmē büşürüyodum, misir ekmēni ataşa dayiyodum, [968] ısıdiyodum misir ekmēni. elime alıb omuzuma bu ğazmī aliyodum, çalışmaya gidiyidum. [969] helbeT yavrum, elbed neler çekdim, neler çekdim çocūm. neler çekdim. ne yapım. allahım bu [970] günūme de çok şükür ğurban oldūm allahıma şükrediyim, bu günūme de şükrediyim bōle [971] geldūme de şükrediyim allahım.

D: *Teyze burası hangi köy?*

[972] **RT:** burası hoşkadam. benim mi? saolun, siz de saolun çocūm siz de saolun allah razı olun siz [973] de saolun ğule ğule gidin hayırlı hayırlı gidin çocūm. heç bişi demiyim siz varısāz sölen. halal [974] olsun, halal olsun. siz de edin çocūm bā haĝgızı dua ediyim size, dua ediyim de duaynan [975] yollıyım sizi. ğule ğule gidin, allahım hayırlı hayırlı gidmeyi nasib etsin çocūm. siz nerelü? [976] ordulu mu? bura da ordu zaten. he aynısı he. görüşürüg heb. ğule ğule gidin hayırlı hayırlı [977] gidin çocūm.

24.METİN

Derleme yapılan kiři: Mevlüt Yılmaz (MY), 67 yaş, Kabataş, Kūme Evleri, okula gitmemiş.

Derleyici: *Amca adını ve soyadını söyler misin?*

[978] **Anlatıcı (MY):** mevlūd yılmaz.

D: *Kaç yaşındasınız?*

[979] **MY:** aTmış yedi.

D: *Kaç kadar okudunuz?*

[980] **MY:** ben ilKokula giTmedim.

D: *Mesleĝiniz nedir ve hakkında bilgi verir misiniz?*

[981] **MY:** çifci, çifci tarla da çalışır, fındıK yapar. efendim bişürü hayvancılıK yapar, mısır yapar, [982] patidis yapar, olursa burda. fındıġdan başKa genel de fındıġdan başġa bi şeymiz yok. [983] yabıcāmız bi iş yoh. genel de fındıġ. bu sene biraz geçen seneye göre yarı yarıya. efendim? dā [984] önce eved dā önce de çifcilig yapıyodum. şoforluK fālen yabduġ. ticari taġsıcilī felen yabdım. [985] bi ġaç sene undan sona biraġdım onu.

D: *Gurbete gittiniz mi?*

[986] **MY:** ġurbed de ben çoġ az, çoġ az. dā önce yedmiş altı, yedmiş yediler de giddim çoġ az. bir [987] ay, iki ay istanbul geldim fazla da ġalmadım. askerlī acemi birlī manisa kırkāç yabdım. usda [988] birlīni edirne keşan da yabdım. benim, benim efendim benim dönemim de kırkāç piyadaydı [989] sonra ġumanda oldu.

D: *Askerlikte zorluk yaşadınız mı?*

[990] **MY:** askerlikte bi zor günler geçüdüg. o zaman şimdi ki gibi deildi. dayaK varıdı, efendim [991] eitim varıdı, çavuşa, ere ġomtanim derdin, zordu yani asgerlik. yav dayaġ şüle acemi birlīnde [992] ilk giddim, giddim u āşam çavuş mu onbaşı mı er mi ġomtani mi bilmiyorum. milled şapıradaġ [993] ġaşū ġabdılar, ben ġaşuksuz ġaldım. çavuşumuş, abi didim bi ġaşuK alabili miyim dedim [994] çavuşa. hani burası ġomtani demesini bilmiyoruz. u da çavuş. çavuşa ġomtani dimeye gerek [995] yoġ. sora ā ġaşuġ didi bi dene çağdı bize ilk aġşamı hoş geldin. iyi bi dayaġ yedük. ondan [996] sora ġaşuK geTdüler bize. asgerlig bididi, gideken bu asgerlig bidmedi. u çavuş biz dātima [997] gidiyoruz. çavuş didi ki benden dayaġ yiyen var mı dedi, burda dedi. ben varım dedim. çok [998] üzür dilerim didi, ben bi asgere dedi, burda dedi ki toġat vurmam dedi. ney u gün didi acaba [999] neydi niye vurdum. çok üzür dilerim diya haġġını helal eT dedi. bölle. çok uzun.

[1000] şimdi bi āşam iştımaya çıkdık, iştımāda üccüz elli kişi var. birisi ayaġ bozmuş o [1001] yörüyüşde. orada bi ayaġ bozinca orda bi onbaşı allah kitap kufür eTdi bize asgere. bi asger [1002] var malatyaydı heralde. bize dedi bu ġadar haġaret eTdin ama allāma, kitabıma küfür [1003] edemessin dedi. sora bi daġġanı rica edim. askerlik yirmi aydi bizde, birāz uzun sürdü. bi [1004] taġım cezalar felan alduġ falan şeyleryen ġomtaniyları anlaşamaduk. ceza alduġ falan yedmiş [1005] dörT de. ecevid bi af verdi. önnan çıkdım iki bucuġ sene ceza aldımıdı. sora yüzbaşıynan [1006] ġavġa eTdük. sora asgerlig bididi işde. üç ayım varıdı bidmesine cezaevinden çıkdıġdan sora [1007] asgerliġ devam eTdük. bididi asgerlīmiz yani.

D: *Çocuġunuz var mı?*

[1008] **MY:** benim uzun yıllar çocüm olmadı, yirmi yedi, yirmi sekiz sene sora oldu. tedaviyinen [1009] çocuK saibi. bi ölüm var ġumuşane de üniversde de oġıyı.

D: *Ameliyat oldunuz mu?*

[1010] **MY:** bi dörd defa ameliyadlar oldum. raadsız yani hayaTım düşe ğalka yaşadım, zor bi hayad [1011] da yaşadım ama şukr olsun allaha. şu an da huzurum iyi, salim sıhatim iyi böyle gidiyi işde.

D: Masal, fikra veya şiir biliyor musunuz?

[1012] **MY:** ne diyim ya. bi şiir gibi tabi.

[1013] bak şu zavallı çeşmiye

[1014] su içmiye tası yok

[1015] kırma insanın kalbini

[1016] yapıcaK ustası yok

[1017] kendisi altın olsa

[1018] susuz çeşmeden su dolmaz

[1019] insanolu aslan olsa

[1020] düşenin dostu olmaz.

[1021] ne dım canının sālī. teşekkür ederim

D: Türkü söyler misiniz?

[1022]**MY:** ne söylem bilmim ki ya. aKord yapım de.

[1023] bülbül havālanmış yüKseKdēn uçār

[1024] has bahçe için dē gülüm vār dēye

[1025] seni seven aşīk kendindēn geçēr

[1026] güzeller için dē yarım var dēye

[1027] ben seni seviyōm sen de sev beni

[1028] mevlam bir karar da ğoymaz insanī

[1029] ben seni seviyōm sen de sev beni

[1030] mevlam bir karar da ğoymaz insanī.

[1031] teşekkürler dinleyene.

25.METİN

Anlatıcı: Güllü İnbaşı (Gİ), 70 yaş, Kabataş, Alankent, okula gitmemiş.

Derleme yapılan kişi: Teyze adını ve soyadını öğrenebilir miyiz?

[1032] **Anlatıcı (Gİ):** adım güllü inbaşı.

D: Kaç yaşındasınız?

[1033] **Gİ:** benim yaşım yeTmiş. elli doömluyum.

D: *Kaçça kadar okudunuz?*

[1034] **Gİ:** heç okumadım, ne diyim sâ okur yazarlık nerde esKiden gızlar mı gidiyodu şeye yok yok [1035] anam onun için diyim.

D: *Günlük hayatın da neler yaparsın?*

[1036] **Gİ:** ev işlerinen ūraşiyam elimden geldiK ğadar. hayvan gübresi atıyoğ, baħcelere ūraşıyoğ. [1037] başğa bi iş yabdüm yoğ. yormaz mı oynıyí bile. bizi ğocadan ne onlar. elbeT de elbeT de [1038] nolacağ işde öle gelmişig öle gidiyoğ. yaş yeTmiş oldu. oğul bilmedüg bişi bilmedüg esKiden [1039] zaten yoğdu öle.

D: *Çocukluğunuz da neler yapardınız?*

[1040] **Gİ:** ne anlatabülürüm? çocuKlüm da mal güddük, tarla işlerinen ūraşduğ hiç başğa bi şey yoğ [1041] işde a böle. evde neye ğucün yeterse. eşim çalısdı o da dēy yedmiş yedi yaşında yedmiş sekiz [1042] seksene.

D: *Hacca gittiniz mi?*

[1043] **Gİ:** iki sene olí ūmrēye giddük. nası bi hazırlığ? yabduğ. giddük elimüzden geldüg ğada işde. [1044] neler yapalım işde, gedileceg yerlere geddük, gezdüK. he işde el peşi sıra bíldümüz yoğ ya [1045] işde. hocalarımız geddü önümüz sıra biz de gezdüK işde onnarnan allahım ğabul edsin. [1046] bilgimiz ğörgümüz var disem yoğ u ğadarı. çúnküt başdan ne ğordüysen anca ó her şey.

D: *Köyleriniz de kavga oldu mu?*

[1047] **Gİ:** yōğ öyle bişi heç geçmedi biz öle bişiler ne severük ne de olsun ne de isTerim ğomşumun [1048] da olmasın.

D: *Doğum adetleriniz varsa bilgi verir misiniz?*

[1049] **Gİ:** bilemem nası bişi. he aded ğomşular gider görmeye gider, elinden ne gelirse mesela [1050] geçmiş olsuna gider.

D: *Albasması olayı nedir?*

[1051] **Gİ:** esKi şeyleri. he derlerdi öle ğız olanı basar derler mesela. çocuğları aynı şey de olusa [1052] hanı, ğırgları birbirine çatarsa.

D: *Çocukları nasıl uyutursunuz?*

[1053] **Gİ:** valla beliyoduğ beşimize, beşī yüklenib tarlaya gediyoğ. ben üç günlüK çocū aldım, mısır [1054] ğazmaya giddim tarliya, üç günlüK. valla ben bişi sōlemedim. yoğ. heç bişi yoğ. heç bişim [1055] yoğ. ben hiç öle bişilernen ben hiç hiç.

D: *Kışlık hazırlıklarınız nelerdir? Tariflerini söyler misiniz?*

[1056] **Gİ:** he lahanaları hazırlıyoğ a şeye ğışa mesela. en başdan temüzlüyoğ. dōruyon, haşılıyoğ bi [1057] öndan sona yēkiyoğ, bi ğaç kere sarımsāynen vuruyoğ. ileçeli de hani neden yaparsağ ğoyoğ, [1058] şekerini de ğoyoğ, şekerini

alınca āşamınan ğoy, zabānan yab mesela. ğarerincede suyunu [1059] ğoyarsın şekerini ğuyarsın yaparsın.

D: *Meşhur yemekleriniz nelerdir?*

[1060] **Gİ:** valla bu yörenin meşur yemekleri pādidiş yaparuk, ne olsa yaparuk. şu lahanaları [1061] bişürürük mesela. kóy yemeKleri ne istersen yaparsın.

D: *Eşiniz ne iş yapar ve gurbete gitti mi?*

[1062] **Gİ:** inşaadcı. giddi. benüm için biz aluşgunuk zaten, geder gelüdü. biz çalışıyok.

D: *Siz gurbete gittiniz mi?*

[1063] **Gİ:** giddük şimdi ğurbeTe biz şincik şeyde duruyok silivri de duruyok. yirmi üç sene nēn var, [1064] biz göçümüz gideli. biz yazları geliyoğ buriya. gene giderük şurda bir ay sonra nin gine [1065] giderük. iyi çoğ güzel. hē eveT buraliyim.

D: *Yoksulluk çektiniz mi?*

[1066] **Gİ:** ya ille dörd dördlük olamayn ki anam her şey dörd dördlög olamaz. hem idare edersin, üç [1067] yicēne iki bi şey getirüsün, çeşid getirüsün. mesela çeşid olarak çarşıya gidib her şey dörd [1068] dördlög her şeyi alabülü müsün? yök alamiyon. evin de ne buluyosan toprāmız da olandan [1069] yiyoduğ. esgiden dışardan getüme mi vardı? yokdu. esgiden dışardan bi bazar ekmē getüseK [1070] oh ne Kadar Tadlı oldu. şimci de heç yiyesimiz yok a şinci ben ataşa sobıya çörek bazladım [1071] evde. onu yīm de onu yiyemiyim mesela. tad duz yok anam, her şey. ekmāmı bi dā dönderim.

D: *Bu nedir?*

[1072] **Gİ:** onu vericāz tarlalara, hayvan ğúbresi.

D: *Bulduğunuz yerin konumu çok güzel.*

[1073] **Gİ:** bizim memlekedimiz gözünün görebildince görüyoğ. neye alışverişe mi? çarşımız dēy [1074] aşşā da yakın.

D: *Neler ekiyorsunuz?*

[1075] **Gİ:** valla önceden misir ekiyoduğ, fasille, paTides, içine lahana heb ederüg biz ğarışik mesela [1076] burda emme şimdi heb bahçe oldu. aha şurası da var, az bi yer bağ. benim yapamadümü, [1077] çalışamadümü çocuk yapacak daha da her şeyi.

D: *Sobada pişirdiğiniz nedir ve nasıl yapıyorsunuz?*

[1078] **Gİ:** ataşa şey bazladım işde ev ekmā, çörek. mayalıyom şeynen gelincik de mayası bazlıyok, [1079] ataşa tebsiye.

26.METİN

Derleme yapılan kişi: Münire Maytalman (MM), 45 yaş, Kabataş, Beylerli, beşinci sınıfa kadar okudu.

Derleyici: *Teyze adını ve soyadını söyler misin?*

[1080] **Anlatıcı (MM):** münire maytalman.

D: *Kaç yaşındasınız?*

[1081] **MM:** ben kırk beş yaşıdayım.

D: *Kaçta kadar okudunuz?*

[1082] **MM:** beşe kadar. evelde böyle lise felan yoktu.

D: *Kışlık hazırlıklarınız nelerdir?*

[1083] **MM:** biz mi? ne yapalım a böyle bişiler yapıyoruz işde. bunu dolaba göyacız gışın yimiye. [1084] bunlardan başka hayvancılık yapıyoruz, böyle fasille göyuyoğ, yapıyoğ, patatez yapıyoruz, mısır [1085] yapıyoruz işde onlar.

D: *Köyünüz adının niçin Beylerli olduğunu biliyor musunuz?*

[1086] **MM:** valla bilmiyorum, biz unları yaşlular bülü, bilmiyim neden oldunu.

D: *Çocuğun ilk dişi çıktığında neler yapılır?*

[1087] **MM:** ateşi çıkıyo. yö öle de bişi yabmiyoruz biz. şu anda.

D: *Düğünleriniz de ne tür yemekler yaparsınız?*

[1088] **MM:** keşkek olur, yahni diyoğ öndan olur, pilav olur, onlardan. esgiden her mısır çorbası [1089] yaparlarmış. şimdi onlar yapıyo. taTlı yapılır, pilav yapıyo. tavuKlu gine onlar öle da başga [1090] bişi yoğ.

D: *Düğünleri nasıl yaparsınız?*

[1091] **MM:** biz duın yapıyoğ. burda şeyimiz var urda köy gönā diyoğ, orda yerimiz var örda [1092] yapıyoğ. duın yapan oli, nişan yapan oliyi. urda milled birikir, hep herkes bir arada yapıyo [1093] gendü aralarında. her türlü oliyi, oyun olu, oğmal olu, her şey oli. kuranlı oluyo, her şey [1094] oluyo.

D: *Başlık parası var mıydı ve siz nasıl evlendiniz?*

[1095] **MM:** biz hiç önceden varmış tā eski zaman, öncelenden varımış.

D: *Nasıl evlendiğinizi anlatır mısınız?*

[1096] **MM:** hatırlarım tabi. biz amca çocüyuz zaten, yakında benim babamın evi öndan evlendig. [1097] duınümüz çok güzel oldu. istemeye geldiler, on beş gün içinde duınümüz oldu işde.

D: *Sizi istemeye gelirken çiçek, çikolata v.b gibi şeyler getirildi mi?*

[1098] **MM:** o evelden o yoğdu. böreK gibi, ekmeK gibi öle bişiler getirüyolardı. öliydi şimdi ki [1099] çiçek miçek var şimdi önceden yoğdu onlar.

D: *Şifalı bitkiler kullanıyor musunuz?*

[1100] **MM:** yōK. biTki ğullanmıyoz. ben hic öle bişi unları bilmiyom valla.

D: *Yörenizin meşhur yemekleri nelerdir?*

[1101] **MM:** meşur yemekleri ne bilim aynı bişüdümüz yabdümüz yemegler işde. keşgeK diyoz, [1102] misir çorbası yapıyoz, mesela sarma sarıyoz. önlr ne dim dā. çoK yemeKler varda ne bilim [1103] ben her çeşid oluyo.

D: *Eskiden düğünlerde neler giyilirdi?*

[1104] **MM:** esgiden şey gelin olukene şey ğeyiliyomuş; böle kırmızı duva yapilmuş, biz onları [1105] bilmiyoz da önları büyüKler sölüyolar. hanı şimdi beyazdı, önlarda evelden böle saruğ [1106] yapılanmış, şey yapılanmış, kırmızı duvağ giyilmiş.

D: *Eskiden çocuklarınıza hikâye, masal veya tekerleme söyler miydiniz?*

[1107] **MM:** onu öle sölılardı evelden öle yapılanmış, ben önları hatırlamıyom.

D: *Masal veya hikaye biliyor musunuz?*

[1108] **MM:** yoK, öyle valla hiç hatırlamıyom.

D: *Bu yöre de türbe var mı?*

[1109] **MM:** he he var. şu şey de ğuzkóy diyoz orda var. orda şey ramazan bayramlarında [1110] bayramlarda felan ziyarete giden çok olur. orası bilmüm türbe şeyi, türbe var türbēyi [1111] dolaşıyolar şey yapilar; oKiyalar, namaz kılıyolar, camisi de var saten.

D: *Çocuklarınızı uyuturken hangi ninnileri söylerdiniz?*

[1112] **MM:** ne bilim, ben öle de zamanımız da olmadı ninni söylemeye.

D: *Kaç çocuğunuz var ve şu anda neler yapıyorlar?*

[1113] **MM:** beş. benim ki bi tanesi evlendi, kız çocuğları var. bi tanesi de ev de bekar. biri de askere [1114] gidecek. yirmi beş ğünü ğaldı ğidmeye, ğidiceg. ötekiler de oğulda saten.

D: *Asker uğurlaması nasıl olur?*

[1115] **MM:** burda şey istanbul da buranın dernē var. ördā şey yabdılar, ēlence yabdılar, ğiddiler [1116] çocuğlar ēlence yabdılar geri geldiler, dün geldiler. ēlencesi; oğuma oluyo, öndan sona [1117] oynıylar, ğendü araların da pasTa kesiyalar öle. şarkı sölyiyalar mesela unlar öle şey yapılar. [1118] asgerlig şeyi varmış bi tane çocuğ var o da önları aynen her şeyleri anlatı. öle şeyler yapıyalar. [1119] ğetüriyalar hebsi de ğiTdi işde, burda çoğ asger var. bu mağalledē. çoı istanbul da kimisi [1120] ğiTdi. benim ğardaşımın çocuğları var işde biri burdiydi ö da ğidiceK yakında. biri ğiddi [1121] istanbul da öle.

D: *Çocukluğunuz da elektrik var mıydı?*

[1122] **MM:** benim ilK çocuklüm da yoKdu. çok zor oluyodu. çocuklüm da aláktirik yokdu ha şimdi [1123] bizim uranın yaylası var, urda alaKtirik yok gine yok. güneş enerjisi var bóle kúçüg unlarının [1124] şey yapıyoz işde güneşe dakıyoz, güneş alıyo orda. ordan aynı aláktirik gibi yanî.

27.METİN

Derleme yapılan kişi: Gülsade Yılmaz (GY), 52 yaş, Kabataş, Küme evleri, beşinci sınıfa kadar okudu.

Derleyici: Teyze adın ve soyadın nedir?

[1125] **Anlatıcı (GY):** gülsade yılmaz.

D: *Teyze kaç yaşındasın?*

[1126] **GY:** elli yedi. eveT. elli yedi dedim ya yannış gonusdum ya ellü üç dicem, aTmış yedi [1127] doömluyum elli üç mü oliya, elli dörd mü oliya aTmış yedi doömliyim. elli üç elli iki niyse. [1128] öle bişi yannış gonusdum.

D: *Kaça kadar okudun?*

[1129] **MM:** okudum. ilkoKul beş de. sora bizim zamanımız da en yüksek lisans öydu ölüm. gız [1130] gısmısı okur mu? eveT. onöm felencenin gızı beşden çıkmış, çok bişmiş yani ó zaman öliydi [1131] bi çouda okumadı. benim abimlerimin oğıyan de var. öle işde ölüm. okudu benden fazla okıyı [1132] u. benim yerime de sölesin túrkú de söliyi u.

D: *Kına türküsü okur musunuz?*

[1133] **GY:** gına türküsü bilmem ölucum ben, kına türküsü gerçeK bilmem. yoğ heç bilmem. var mı [1134] paran pulun alem senin gulun. ben para istiyöm. ben de garibanım, yaşlıyım.

[1135] ben şu yaşda baK işğura yazıldım. demeK ki muhtacım. kaç yaşındayım baK. [1136] yazceKler emme beni elicegler atıcağlar, allah aşğma beni eliyib atman dedim ya üsdüne bi de [1137] ben çıkım bi kere de ömrüm de bi iş ben yapım dedim ya. ben iş yapamaz miyim? yabdüm [1138] gadar yaparım, ben de arı alıcam dedim. gocaman yazılma dedi emme ben yazulduğ boşuna [1139] yazulduğ, dolusuna yazulduğ. olsun iş yabmak ĩ şeydür yapabülösen, gücün yeddü gadar [1140] cabalarsın, yapamazsan da bırağusun.

D: *Düğünler nasıl yapılır?*

[1141] **GY:** nası olsun ölüm duünler bayā oli işde. yarın akşam duünümüz var gidmen galın, [1142] misafirim olun, bakın görün nası yapilar. gelenek göreneğ, gına gecesi yapar gız evi. yarinkisi [1143] gece erkeK evi yapar. geleneK göreleK öle. gına yakarlar. hediye mi? elbed. şimdi ki zaman [1144] da goca garılar istiyolar ölüm gencler istemez mi? ben ne bilim altunu isterler. bi eve eşya ney [1145] lazımsa isterler, dāyre isterler, olanı da isterler benden en kötüsü. arabası olcaK.

D: *Oğlunuz evlendi mi?*

[1146] **GY:** benim ölüm evlenmiyi okıyı. evlense keşge ben okıma da evlen dedim emme ben önce [1147] okumam lazım.

D: *Evlenmeden önce ki istekleri kâğıda mı yazıyorlar?*

[1148] **GY:** istegleri mi? kim? valla aralarında gendüleri esKiden keada yazılardı. ben şimdi gız yeni [1149] nişanlamadüm için bilmiyom ben, eskiden söz kesellerdi böyle gine, kesilar zaTten nişandan [1150] önce ne gerüküse bi eve olan tarafı mesela ne alcāsa gız evi tarafı, ne alcāsa gız evi tarafı da [1151] yapıya. beyaz eşyalarını yapan vaḫ, oda takımlarını yapan vaḫ, gız evinin masarafı dā çok, [1152] benim bi gızım olsa her şeyi olana veriyim gızıma ben de verürüm, her şeyi niye vermim ki.

D: *Siz nasıl evlendiniz?*

[1153] **GY:** neyim? ben gaçTım la ölüm, gıcamana aşığı oldum, gıcaman çoğ güzelidi bē. la ölüm [1154] beni buraya çekiyom ellām biri dinler bā gülerler la. alla öle işde benim ki öle işde gaçdım [1155] gıcamana aşığı oldum vermiyalardı gaçdım. işde böyle ölüm hayaT. köylüyüğü eziyetimiz çok.

D: *Eşinizle nasıl tanıştınız?*

[1156] **GY:** bunnan nası tanışduğ. gıcaman sennen ilkin evlenme teklifini sen mi eTdin ben mi? nası [1157] tanışduğ sennen. gaç sene geçdi ölüm, ne bilim ben la. aḫşam yēdümü unidim lan ben. vallaha [1158] unidiyum. sen şey de görse, ço benzedi zaten öyle dīlar telefon güccüğü aşıK oldum [1159] gıcamana, gözler mozler çoğ güzelidi. bubam da vermiyi beni, ben de gaçarım dedim [1160] vermissen verme.

D: *Eskiden ne işle uğraşırdınız?*

[1161] **GY:** gençlimiz de halı doğduğ. biz çoğ eziyed çegdüğ. halı doğdum genciken öle ilmek [1162] atiyon bir bir. çössen burda halı olsa da görse. unuddum mu bilmiyom ki. zor olmaz mı ölüm [1163] ĩnenin ucun da ğuyu gaziyon da tek tek, ilmeK ilmeK, ellerin kesiya. çok eziyeT, çok halı [1164] doğdum. bubama heb boşuna doğdum. keşke hēç doğumasaydım. buna da doğdum ya [1165] gıcamana da doğdum ben. zorlu bi hayaT. he işde böyle yavrum.

D: *Hikāye veya türkü biliyorsanız söyler misiniz?*

[1166] **GY:** hikāye ben bilmim ki la ölüm. ne türküsü ben hēç bilmim ki. ben hēç türkü bilmim. ölüm [1167] bilsem valla sölerim sizi ğıricama āzım yorulsun hēç bişi olmaz. emme ben bilmem türkü ben. [1168] o bilü baḫ, benim yerime de sölesin türkü bilü bu. baḫ bu türkü mürkü bilü. ben āşıK oldum [1169] ama ben bilmiyim öle türküler mürküler.

D: *Çeyiz nasıl hazırlanır?*

[1170] **GY:** çoK bir sürü eşyalar olu yavrum. el işleri mesela danteller olu. ĩne oyaları olu, peçeteleri [1171] olu. seccadeler her şeyler olu. bi sürü saymiyner bidmez. ben de hazırlıcam eveT. [1172] hazırladıklarım var çetiK öfersin neler.

şindi erkeg çocuklarına da gidī boħca, ben de yapıyım [1173] emme ben de göcadım, gençlīm de olsiydi bi çocūm niye yabmim ki yapamadū mu da alıcam.

D: *Batıl inançlar var mı?*

[1174] **GY:** anām, allah gorusun ölüm ben bilmim onu kótü bi soru. allah gorusun ben onu bilemem [1175] herkese allah.

D: *Cenaze adetleriniz varsa nelerdir?*

[1176] **GY:** cenaze adedleri, cenazenin adedi mi olu yavrum ya. cenazenin adedi diye bişi yoğ, biz de [1177] ğuran okurlar, mevlüd yaparsın, toprā verdūn gece okursun. bi hafda sora oğursun zamanı [1178] olmas, senin şey özel şeyēn bālī. her zaman okursun. mesela gine ğalġdūn zaman bi gece iki [1179] gece üç gece mesela mevlüd okunu ğomşular birükü, bu évdeyse cenaze yeme içme bu evde [1180] olu ó evdeyse ó evde ölu ğomşular yapallar getürüler. herkes yani sen ben kime gelüse sā gelü [1181] bā gelü kime olsa gelī da. birükü ğomşular.

D: *Çocukluk zamanlarınızda hangi oyunları oynardınız?*

[1182] **GY:** çocuġkan beş daş oynardım, ip aTlardım, tokil oynardım. mesela biz bi yuvarlağ çizġi [1183] çizerdük böle ileride bi çizġi da bi daşı atardım bóle urda çizgiye getürüsen geri atardın, [1184] atamazsan yanardın. öle ip atlarķana dolaşusan düşersin iki kişi salları bi kişi hoblar. başka beş [1185] daş oynarduġ ırmağ daşlarīnen, kórebe oynarduġ, top oynarduġ, çocūken ne olusa oynarduġ.

D: *Şifalı bitki kullanıyor musunuz?*

[1186] **GY:** valla bidki ğullanmiyoğ emme ğullansağ ī. hep ilaç. valla ben duyyom bazılarından çınar [1187] yaprā içiyöğ, şunu yapıyoğ. mesela duyyom yabmadım yalöz. benim bacağılarım çok āri [1188] kireçleme mesela, çınar yaprā yiyöğ, şey yiyöğ altın çilek yiyöğ a urdan. altın çileg var, [1189] domatēs gibi onu yiyyöğ göcamannan biz bişi olmiya. a urda var mesela.

28.METİN

Derleme yapılan kişi: Seher Maytalman (SM), 55 yaş, Kabataş, Beylerli, üçüncü sınıfa kadar okudu.

Derleyici: *Teyze adın ve soyadını söyler misin?*

[1190] **Anlatıcı (SM):** seher maytalman.

D: *Kaç yaşındasın?*

[1191] **SM:** yaşım elli beş var.

D: *Kaçta kadar okudunuz?*

[1192] **SM:** oğur yazarlīm beK yok. üçe ġadar okudum.

D: *Çocukluğunuzda hangi oyunları oynardınız?*

[1193] **SM:** çocūkan hangi oyunlar, şeyler; ib oynarduġ, tob oynarduġ, gece āsı kesme oynarduġ. [1194] nası oynicüġ işde. ib oyniduġ da bóyle tefeK aTlarduġ

öle. mal güderdük, hayvanlar güderdüg [1195] işde. esgiden fazla şindi ki çocuğlar gibi oyuncağlar yödu.

D: *Eskiden fakirlik çektiniz mi?*

[1196] **SM:** öle fakirliğ de çeKmedüg. tabi çol çocuK, ev ocağ yapıyuK diye biraz üraşduK huzurlu [1197] oldunmuydu gerek yoK bi şeye. huzurlu oldun miydi.

D: *Çocuğun ilk dişi çıktığında neler yaparsınız, adetleriniz var mıdır?*

[1198] **SM:** ilk dişi çıkıncı ni yapıyoK. şey var, eveT bi şey varmış. öle mantar gibi şey öndan alıyoğ, [1199] önu geviyodu, öle firsını alıyodu. önu ben diş bulğurunu görmedim.

D: *Düğünlerde veya kınalar da hangi kına türküleri söylenir?*

[1200] **SM:** valla ğına türkiyde bilmim ya. ya ben ne bilim, ğına türküsi sölılardı esgiden ğarılar [1201] çarıları türkiyi oynılardı. esgiden teyb meyb yödu. ben bilmem ki türkü. ğaç sene geçdi.

D: *Şifalı bitkiler yetiştiriyor mu ve kullandığınız var mı?*

[1202] **SM:** ne için, ilaç ğullanıyoğ doğtura gidiyoğ. doğtur verdi ilacı ğullanıyoğ. öle bidkiler fálen [1203] inanmıyoğ.

D: *Başlık parası var mıydı?*

[1204] **SM:** evet. valla işte on millar başlığ parası dın alıyolardı, ğab ğaşuğ alıyolardı ğıza. ayıb bişi [1205] bilmiyim.

D: *Görücü usulü evlilikler mi vardı?*

[1206] **SM:** yöğ. şindi tanışıl ar öle görücü usulu yoğ. ben de görücü usulu. ben tanışmadım ya. anam [1207] babam bunla evlenicēn di önnan evlendük. düünümüz esgiden şeydi yā, eKmeK [1208] bişürüyolardı, sac ğuriyalardı. önl ar öle şey ediyoduğ, esgiden öle şey yödu. davul mavul [1209] vardı.

29.METİN

Derleme yapılan kişi: Rabia Arslan (RT), 70 yaş, Kabataş, Tavuklu Köyü, okula gitmemiş.

Derleyici: *Teyze senin adın soyadın ne?*

[1210] **Anlatıcı (RA):** rabia arslan.

D: *Kaç yaşındasınız?*

[1211] **RA:** yedmişi geçtim.

D: *Kaç a kadar okudunuz?*

[1212] **RA:** heç okumadım. ğuran ğursunda okudum, o bildükleriminen de a bu aTmiş yaşından [1213] sonasını altı yedi senedü ğurana gidıyım ğuran okıyım.

D: *Şu anda yaptığınız iş hakkında bilgi verir misiniz?*

[1214] **RA:** findıh yabduq, kesdüK, tobladuq, bahceledüg. findık bahçeledük, ölüm bahçeledi ben de [1215] arka sıra çalılarını tobladım. findımız olsun deyin. gencikene hęc zor şindikene göcaduq da bi [1216] zorlanıyoğ.

D: *Çocukluğunuz da oynadığınız oyunlar nelerdir?*

[1217] **RA:** böle beş daş oynarduq, undan sonā avu çallarından böle pıtık denü öle oynarduq işde mal [1218] güderkene öle çoban. bildün ā şöle şeyler işde, a böle gine böle ediyon böle gulu yaqalıyı işde [1219] öle kim üçlü olusa yanıyodu, yanmayan daha oynuyodu. çift olan yanıyodu, üçlü olan [1220] yanmıyodu. öle beş daş oynuyoduğ, daşınan gine aynı öle hayvanları güdüyodum.

D: *Düğünler, kına geceleri nasıl yapılırdı?*

[1221] **RA:** neler yapılu? önce nişan yapılu öndan sona duün yapılu gına gecesi o yarın geceye de şey [1222] salun evelce salun yōdu da şindiK bi gece önce gına gecesi olıyı bi gece sonasın da şey düünü [1223] oliya, ases duünü oliyı. o gece de alıb gidiyalar gelini.

D: *Siz çocuklarınızı evlendirdiniz mi?*

[1224] **RA:** evlendürdüm de ayrıldı. ī oldu, güzel oldu aynı şeyde oldu ıstanbulda. gına oldu burdā [1225] ases duün oldu. gınıyı ıstanbulda yabdım.

D: *Gurbete gittiniz mi?*

[1226] **RA:** dörd gış durdum. eved. çoh ben gada memnunum keşgem buram da şeyden olsa gene [1227] dursam. bu göcamanım gedse, bu gidmī inatcı. gızım var örda yalözcaq duriya. bu ölüm da [1228] onunan şey ediyodu, önunan duruyodu. ö gėdmince gidemiyım işde şimdi. bunu bırakamıyım. [1229] çok sevdim. gōstepe de oturuyom, ikitellide de gızım çalışıyo. bi alman şirketinde öle. işde [1230] çok seviyim emme olmiyı işde. ni yapım.

D: *Yazın neler yapıyorsunuz?*

[1231] **RA:** yazın hęc yapamaq, çok bahçelerimiz var. findık bahçemiz, findık bahçelerin de işde [1232] gücun yeddü gada sen çalışıyon, yevmiye veriyon çalışdırıyon, a bu şoförlere gendün [1233] götürdüyon tarliye öyle.

D: *Kışın buralarda yaşamak zor oluyor mu?*

[1234] **RA:** herkez evinde olıyı. ö zaman gışın iş olmiyıkine evde oturuyon, odunun olıyı, kómurün [1235] olıyı, yakıyın oturiyın.

D: *Elektrik sizin çocukluğunuzda var mıydı?*

[1236] **RA:** yoğdu benim yeTüşdüm anca çocuklümde yōdu. mum ışi gibi bi ışıynan öyli idare [1237] ediduk. işde ö gün de o günüdü, ö gün de īdi. o gün kötü gün de ölidiK ö günümüz de īydi.

D: *Kına türküsü biliyor musunuz?*

[1238] **RA:** vār. ben sölemedim, ne oyuna bırmağ ğaldudum, ne türküye. hiç ben hatırlayamım, [1239] benim aklım geTdi biraz, ben bilemiyim. yoq yoq hiç bişileri unuddum ben.

D: *Eşinizle nasıl tanıştınız ve düğününüz nasıl oldu?*

[1240] **RA:** aynı bi kóyún çocüydük. duünüm aT duüniydi. ata bindüdülerde geTdülerdi beni. beş [1241] alTı... ğarabürüKde gelin ortaların da ğırmızı duvağ ğözüm heb bālı bóle gine. öliydi işde.

D: *Hacca gittiniz mi?*

[1242] **RA:** hayır gedemedim. çok ümreniyım ümreniyım ürüyamda da görüyım hadda olmiya. [1243] işşallah.

D: *Başınızdan geçen bir olayı anlatır mısınız?*

[1244] **RA:** heb unıdiya. aklıma gelmiya ki ğonuşıkan bile unidiyom. o an namaza duriyom da [1245] hanğını oKicamı bile unidiyom arada.

D: *Köyünüz de türbe var mı?*

[1246] **RA:** türbe mi? var mı? yerleri emme dāddılar. eveT.

D: *Eskiden hangi kıyafetleri giyerdiniz?*

[1247] **RA:** esKiden ki KıyafeTlerimiz üsdünden aşşā uralarda dikellerdi, bóle enterü derdüK unun [1248] üzerine işliħ derdüğ, belleme derdüğ, öle geyerdüğ aynı bóle ğısa enterinün üsdüne altında da [1249] aynı basmadan ğomlek öle geyerdüK. erkekler de beyaz don geyerlerdi. biz elimiz de [1250] dikedüğ. bóle beyazdan. üsdüne de ğomleg derdüğ, şey geyerlerdi daha ilerden ölöymüş. [1251] bizim geydümüz bütünüdü enteri. onun geyündünden varıdı. anamın anasının şeyinin [1252] teyzesinin öndan anamda varıdı. önleri şuraları dilüğ, önlerü bütün, arkası bütün buraları dilüğ [1253] saru, ğırmızı üsdünden aşşa şeylerde gösterdiyalar aynıını.

D: *Başlık parası var mıydı?*

[1254] **RA:** ben hatırlıyım anam da varıdı, varıdı, varıdı, varıdı. benim ki altı yüz altı milyon. [1255] kesiyım ben söz kesiyalardı. birikiyadi erkekler beş cumhuriyed altını. altı bin lira başlıħ, [1256] yatağ, beş ğad. alTı ğaTıdı benimki. başKa. ayāma ğeyme lasTiğ, onūnan okıyacaqlar. şindi [1257] yoħ.

30.METİN

Derleme yapılan kişi: Zeynep Maytalman (ZM), 63 yaş, Kabataş, Beylerli, okula gitmemiş.

Derleyici: *Teyze adın ve soyadın nedir?*

[1258] **Anlatıcı (ZM):** benim adım zeynep maytalman.

D: *Teyze yaşın kaç?*

[1259] **ZM:** elli altı doömliyim.

D: *Kaçça kadar okudun?*

[1260] **ZM:** ben heç oğumadım.

D: *Eskiden hangi oyunları oynardınız?*

[1261] **ZM:** yök. ne bilim ben aTmış yaşına dēdim ben güccüken ne oyun oynadım, ne yabdım [1262] bilmīm ki. yok. öle bişiler bilmıyım ben, yok bilmıyım öle bişiler.

D: *Kına veya düğünleriniz nasıl oluyor?*

[1263] **ZM:** öncelerden mi? esKiden ne bi gece gömşu gecesi oluyodu, bi gece ğına gecesi oluyodu, [1264] öle evelki düünler öliydi. şinciki düünler ayru önceki düünler öliydi.

D: *Köyünüzde doğal afet yaşandı mı?*

[1265] **ZM:** yoğ alla şükür olmadı. bizim buralarımızda öle bi sel şeyi olmadı ki.

31.METİN

Derleme yapılan kişi: Fatma Maytalman (FM), 59 yaş, Kabataş, Beylerli, beşinci sınıfa kadar okudu.

Derleyici: *Teyze adın ve soyadın ne?*

[1266] **Anlatıcı (FM):** fatma maytalman.

D: *Kaç yaşındasın?*

[1267] **FM:** ben varım elli beş elli altı yaşında varım, atmış doömluyum işde.

D: *Kaçça kadar okudunuz?*

[1268] **FM:** beşinci sınıfdan çığdım ilkoğul beşinci sınıfdan.

D: *Eskiden büyüklere saygı ve hürmet nasıldı?*

[1269] **FM:** yaşlı adam şurdan beri geldimmiydi ben gibi gişiyeye ayağ ğaldiridu, şindi kim kimi tanī [1270] ölüm niye soruyoz bunları siz de bülüsüz. tabi dōru. bunu siz de bülüsüz şincig. hörmed [1271] ğalkdī, sayğı ğalkdı ölüm, şurdan beri gelene selam yök, sabah yoğ. yolun ortasına afedersin [1272] bayılsan senin halin ne niye burda oturuyon diyen yok. her şeyler ilerlī gid gide ama önceki [1273] sayğı ğalmadı. onu soracasāz yok. önceden ne ğaldı ki. sen beni tanımıyon ben seni [1274] tanımıyom nēre öle sayğı nerde ğaldı.

D: *Türbe veya yadır var mı?*

[1275] **FM:** türbe var, şu ğarşı ki kızkōy derüg orda var. böyle geçiceksiz köbrüden ārı oraya yapıldı [1276] türbe. önceden orda bi tane şey var dediler ğabir valla gidib de şincig şeyini duydum. gidüyüg [1277] de türbiyi ziyared edmedim. bi tane ğabir varımış içinde oraya giden onu ziyareT edī. o [1278] kıSkōy de önceden varımış işde bi ğılış mı admışlar, bişiler denildi ördā. ördā bişi var ama [1279] gidib şinci yalan ğonuşamam ördā evliyā var. gidiyelar ördā hasdalar böyle

pisikolojiK hastaları [1280] götürüyolar öryı gezmesi okuması ī diye namaz ğılıyolar. onun şeyini örda geliyolar. besbelü [1281] ēyileştiler ne bilim gēdiyolar işde hastaları öraya götürüyolar. gidib a böle bazı belediye [1282] başġanı felan da gidiyo oraya işde türbiye ziyared eTmiyi. gidilī oraya ġalabalıġ gidiyolar. [1283] ġabadaş belediye başġanı. geTdūnū duyyom. gendūm geTmedim şindi yalan ġonuşamam da [1284] öryı çok sölüyolar. ġusköy de var a böle gidersīz köbrüden dönersīz ileri gidersīz.

D: *Eşiniz ne işle meşgul?*

[1285] **FM:** āh yēnim, ah ölüm. eşim toprak oldu üç buçuk sene olī eşimi cier ġanserinden [1286] ġaybeTdüK. beş sene bekledüK hastenelerde öte çarpış beri çarpış. savaşı savaşı öndan [1287] ġurtuluş yoġ. allah önu vermesin düşman başına vermesin, önu dālara daşlara versin ama verī [1288] napaġ. çok zorlular, sıkuntular nolcaġ eveli bize para göndermeseler biz gendüleri ac ġalī.

D: *Eşiniz gurbet hayatı yaşadı mı?*

[1289] **FM:** ġurbeTe geTdiler heb ġurbeT hayatı yaşadılar. kürēnen, ġazmıynan hazır beton yokdu. ö [1290] zaman ellerīnen betonu çalış. istanbullarda çelig çocuġ gör, zor durumlarda işde ancak elimizi [1291] āzımıza çalacāduġ, çelimizi çolumuzu everdüġ. evimizi ocāmızı yabduġ herif bi öksürūnen bi [1292] balġam aTmiynen bi hasTalıġ başlanġıcı belli eTdi. ö arada işde düştüK hastanelere samsun [1293] mediġal górdük. tedavī allah razı olsun örda ki doġtura rasladuġ. giT gel, giT gel işde sonuÇ [1294] orduya alaġ dedüġ tedavimizi dedüġ yakunlaşturak dedüġ öryada geldi onġoloji bölümü ordu [1295] da işde böbrekleri lekelemiş, ö yedū ārı kesiciler diyelize girdi. diyeliz hēç gelmedi işde ā bu [1296] iki ay sonra, üç buçuk sene olucaġ allahın rahmetini görsün. yapacak bi şi yok napalım. tabī [1297] ben gendūm burdiydim ö gendüsü ġurbeddiydi. tabī oldu bi geTdimidi dörd beş ay gelmilerdi. [1298] tabī oldu öle gendüleri bişürüb gendüleri yiyelerdi. aiyle yoġ yanlarında gendüleri bişürüb [1299] gendüleri yiyodu. niye olmasın zorluġlar.

[1300] ama şindi ki her şeyler ġolaylaşdı ama her şeyler çok bi sofraya otudun muydu açlık [1301] yok, dolu her bi şey ama hasTalık çoġ, hasTalıġ çoġ. yedüümüz formonundan mı, zebzesinden [1302] mi ġışın ortasında ġar burda. zebzeler çikī şurda, getirüyon yiyun kütür kütür yiyun, keşKe [1303] yemeseK yiyuġ işde, ġöz görī. aunlardan mı ne bilim işde hasdalık çoġ. şinci önce ki [1304] ġocamanlara ġaynatam var seksen yaşında yaşī. geçen ġun ölu başını ġırġarımış da diyomuş [1305] ki ölüm saçım da ā ġıl var mı diyomuş. senin iki tane evladın ġaybeTdin he genç ölları geTdi [1306] peşpeşe aġcierden. böyüK ġaynım de aynı iki ġardeş geTdiler ġanserden geTdiler işde. [1307] öncekiler gibi keşke biz de yaşasaġ a şindi ġorġa ġorġa yiyük yedüġlerimizi öle işde.

D: *Sizin çocuġunuz var mı?*

[1308] **FM:** iki ölüm var hē. ben böyüTdüm tabi oldu. birini bulusaġ birini bulamıyoduġ. okuldan [1309] öreTmen çocuġlardan para istiyodu dā varısa verüdüK, yōsa ġomşudan aliyoduġ ödünc [1310] aliyoduġ, herifler ġönderene ġadar. ne çekdüK zorluġları çeKdüġ asgere gönderdüK sene [1311] seksen de

adamı asgere gönderdük. asKerler ó zaman şinci ki asgerler nerdē. türkiyenen [1312] efeynen gidī. bizimkilerde ğaça ğóçe. sen buralar da ne diyon ölüm, bırağ ğaruşduma. allah [1313] islah eTsin işde, evelkiler gelmesin beriye gelmesin. çekdüğ zorluK da çekdüğ yaşaduk işde [1314] yaşaduk yaşamaz deöl işde. yapacak bi şey yok nāpalım.

D: *Günlük hayatınız da neler yaparsınız?*

[1315] **FM:** burda da işde nē yapalım hayvancılığ yapıyoğ yayladiyduğ yeni geldüğ. yaylacılıımız var [1316] hayvan götürüyoğ, hayvanları orda barımlatıyoğ.

D: *Yaylacılıkta neler yaparsınız?*

[1317] **FM:** yōk koyn deül gendü yaylamız çoğ uzak. yaylamız altı saaT yayan geTsek, yo hayır [1318] burdan arabıye bindürüyoğ gēdiyoğ yaylada yim vermiyon kepek vermiyon ğudmüyon. burda [1319] şimdıg bi başkasının ğomşunun bahçesine girse nızalanıyo, bi kilo fındık yirmi milyon. [1320] ğomşuya zarar eTmiyeK diyom, yaz boyu öriya gēdiyoK. yeni gēldüğ geçen havalar sōdu ya. [1321] şindi de yine hayvanımız var işde bişi yabdümüz yok. nē yapak?

D: *Çocuklarınız ne işle ilgileniyorlar?*

[1322] **FM:** olan bazarcılık yapı, ölüm yanımda durī. iki ölüm var; biri istanbul da oturī. biri burda [1323] durī işde. zamanlar gelī geçī su gibi.

D: *Çocuklarınızı nasıl evlendirdiniz?*

[1324] **FM:** evlendirdim evlendirdim. nası olucağ a bunun duürüm bu işde. a evim dā şu yukarda [1325] yaħın yerden alduk. ölüm sevdi bu da allah razı olsun bişi demedi verdi. duür geldüK, [1326] geTdüK. ondan sona nişanladuğ beş altı ay nişanlı bırağduk ondan sona duün yabduk yimekli [1327] duün yabduğ. aynı bu da burda bişüdü, biz de örda büşüdüğ. duün yabduk. öyle ğız ğaçuma [1328] göçüme olmadı.

D: *Eskiden düğünler nasıl olurdu?*

[1329] **FM:** önceki duünler ğalkdı. ölüm şinci nerde, şinci duün daha duün yok. şinci bi salona [1330] gidıyoğ. sā bi pasda duTuyolar gelin de örda damaT da örda bi gece de bitī duün. emme şinci [1331] biz ó zaman üç gün duün yapıyoduğ diyom ya, şinci yok öle. ğalğdı yemekli yemeklü yimeg [1332] bişüdüğ aynı. üç gün duün bi ğomşu gecesı, bi asıl gece, bi de zabāsı gün de gelin alımıyodu. [1333] ğomşu gecesine böle ğomşular gelüdü. elimize öte beri alıruğ. şincik bunun şincik ölu evleni [1334] dā elime ben tavuğ alurum, öteberi alıruğ, ğomşu gecesine ğomşunun duününe gidıyoğ. olan [1335] evine tavuğ lazım olu. ğız evine de ğab ğaşığ nīse işde çanağ alıruğ, hediye alıruğ olan evine [1336] de tavuğ gótürüdüğ. öle şiy edidük. öncelerden ama şincik ne tavū vār ne ğabı var ne ğaşı var. [1337] zarfa bi para sokıyon veriyon eline ya da salon da yaparsa dakiyon yaķasına. aynı siz de [1338] görüsüz da siz ğidersiz oralarda. öle işde.

D: *Düğünlerin çok masrafı oluyor mu?*

[1339] **FM:** önceler oluyodu, oğuntu varıdı. bu yazdı bā yirmi gèyim ayağğabı yazdı, yeTmiş seksen [1340] etek bi metre eteg. şindig a bunun metresi on lıra, iki metre alıyon yirmi milyon ò zamanda [1341] ucuzudu emme bize air geliyodu. napağ alıyoduğ. yoğ benim ecim var, yengem var, gòrümüm [1342] var ahrabam çoğ, sâ ayağğabı gönderidu, bā eteg gönderidu. oğuntu bizi biraz büküyodu. tabi [1343] altun alusan evmize alıyoğ, mobilya alusağ evmize alıyoğ. öliydi önce öliydi. ama zarf ğarT [1344] ğarTı da bırağdılar telêfonlara mesaj gelî he he. şinci öle. ama biz oğuntu biraz buğtı. findia [1345] geldü mü milleT işde çounluğla burda da yapıyo. milleT heP findia geli ya buriya heP di [1346] milleT burdiyğane di ben duünümü kóyde yapim kóyün ki daha ğalabalık olî di, öle olî işde.

MESUDİYE

32.METİN

Derleme yapılan kişi: Hatice Aksoy, 80 yaş, Mesudiye, Gülpınar Köyü, Okula gitmemiş.

Derleyici: *Teyze adınız ve soyadınızı söyler misiniz?*

[1347] **Anlatıcı (HA):** hatice ağsoy.

D: *Teyze kaç yaşındasın?*

[1348] **HA:** seksen.

D: *Kaçta kadar okudunuz?*

[1349] **HA:** heç okumadım.

D: *Kına türküsü biliyor musunuz?*

[1350] **HA:** heç bilmıyım ki ben bi şey. turkıyi bilmıyım ben turkıyi bilmıyım da.

D: *Eskilerden neler anlatabilirsiniz?*

[1351] **HA:** geçmişimiz işde buriya geldüğ. burda babamnan durduğ böyüdüğ. giddüğ işde evlendüğ [1352] çoluğ çocuğ sâbı olduk. istanbula geddüğ gerü geldüğ işde bölle.

D: *Eşinizle nasıl tanıştınız?*

[1353] **HA:** eşimize ğaçduğ. au ev de biz varuduğ, bu evde tevrad varıdı. orda sora ben tevradı [1354] ğiTdim aldım, bu adamı aldım sevdim aldım dā da yoğ bi şey. çay ğo şu çoca çay, çay ğo çay. [1355] soru hakimi mi nedir, allah yarabbi.

D: *Eskiden düğünlerde hangi kıyafetler giyilirdi?*

[1356] **HA:** elbise geyilidu. altı aynu deul bütün elbiseler varıdı. heb deşi tabi.

D: *Eskiden büyüklere saygı ve hürmet nasıldı?*

[1357] **HA:** aşşadan, yukarıdan yolun sonuna geldüğ ölüm.

D: *Düğünlerde hangi yemekler yapılır?*

[1358] **HA:** keşgek yapīduK, yemeg yapīduğ mercimegden felan, yimeg yapıyoduğ işde. çorba [1359] yapıyoduğ dā yemeg bayā çorba.

D: *Sünnet düğünü nasıl yapılyordu?*

[1360] **HA:** isdiyen cüznen yapıyodu isdiyen ğurannan yapıyodu. şey yapılar çocuğ kesilenden sona [1361] ğuran okuddurlar. başğa türlü deül. eyvence yapılanda bayā yaparlar işde saz kemençesi [1362] bişiler.

D: *Eskiden başlık parası var mıydı?*

[1363] **HA:** vardı. şinci söz kesiyosun ya söz keserkenelig gelib başlığ parasını olanın babasından [1364] ğızın babası arğa ğardaşı falan istidu işde daha öyliydi.

D: *Kız isteme nasıl oluyordu?*

[1365] **HA:** ğız da allahın emriylen peygamberin ğavliynen ğız istimeye geldüğ dīlardı.

D: *Hacca veya umreye gittiniz mi?*

[1366] **HA:** hayır. gedemedim yavrum. he olsun.

D: *Çocuğa ad koymanın bir adedi var mı?*

[1367] **HA:** ğulāna ezan okursun. he ğulāna ezan okursun. he sora adını böyüçler dağar. he tabi.

D: *Albasması nedir?*

[1368] **HA:** albasma işde geydümüz basmalar dā. hē albasıyo, tamam tamam tevrad anladı tevrāT [1369] anladı. yoğ ya, yoğ ya yoğ. öyle bişi olur mu? esgiden öle bişiler edīlardı. yoğ yavrum yoğ.

D: *Bayramlarda neler yaparsınız?*

[1370] **HA:** bayramlar da yemekler yaparuK, salıncağ asīduğ şinci öle bişi de yoğ. ā bu āca asisun [1371] urğanı sallanisun. böle salıncağ mı vardı. eveT, eveT. kesgeg yapıduğ, yimeK südlaç yapıduğ, [1372] tatlı yapīduK. bişi deil. ben teşeggür eTdim.

33.METİN

Derleme yapılan kişi: Ahmet Aydın, 95 yaş, Mesudiye, Gülpınar Köyü, okula gitmemiş.

Derleyici: *Amca adın ve soyadın nedir?*

[1373] **Anlatıcı (AA):** adım, adım ahmet aydın.

D: *Amca kaç yaşındasın?*

[1374] **AA:** doğsan üç, dörd biddi.

D: *Amca kaçta kadar okudun?*

[1375] **AA:** oğuma mı? oğuma oğul yōdu ki burda ki oğumadım. asgerde òrendim ne òrendiysem.

D: *Eskiden ne iş yapardınız?*

[1376] **AA:** ben hic bi iş yabmiyom ben hasdayım, hasdayım ben hasda. esgiden çifcilig yaPardım. [1377] ha bu aylarda çift atarduK. dā tarlalar da toum ekerdüg gúz toumu, gúz toomu derlerdi ona [1378] biliyo musun? şinci sizin bu şeyi görünce pilakıyı görünce ceza evi zanneTdim ben sizi, [1379] vardıya zanneTdim. inanın bōle. geçen hafda ben ordudaydım, ordu da benim ölüm var [1380] cezaevinde. ben şimdi bazar günü gene gidicēz allah izün verüse.

D: *Oğlunuz niçin cezaevine girdi?*

[1381] **AA:** bi para çegmiş de unu da ödeyememiş. el de yaKalamuş admışlar içeri. benim evim dēy [1382] şurda güccüg ev varya dā iki pencere var o ev benim. ben buriya a bu gōmşular için iniyım [1383] buriya. laf edüyom şöle bōle vakıd geçürüyom. şimdi çocuğ mektebden geli oninen muhabbe [1384] ediyoduğ, eve gedyoğ öle bōle. dā soracanız soru var mı?

D: *Eskilerden ne anlatabilirsiniz?*

[1385] **AA:** esgiden ne anladım esgiden ben varım tegce, başga kimse yoğ ki. esKiden çobanlığ [1386] yabdım.

D: *Çobanlık zor bir meslek midir?*

[1387] **AA:** çobanlığdan zor bi şey yoğdur. yāmur demez, yāş demez, ğar demez, ğış demez anliyo [1388] musun? seni aynı hayvanın peşin de dolaşdurur. zorlū o.

D: *Hayvanlarınızı yazın yaylaya götürüyor musunuz?*

[1389] **AA:** yazın yayliye şimdi de gidiliyi. yoğ tabi tabi ğayeT tabi. o zaman hayvanlar burda ğalır [1390] mı? burda yasādı zaten, yasağdı. köy ihtiyar heyedi yasaK ederdi, yasağdı. burda kōy [1391] heyetilde yabduğ, on doğuz sene.

D: *Köy ihtiyar heyetin de neler yaptınız?*

[1392] **AA:** köy heytin de muhdar ne derse onu yapıcağsın. on doğuz sene yabdum ama çoğ oldu ben [1393] aKlum başumda mı şinci?

D: *Hastalıklarınız nelerdir?*

[1394] **AA:** benim hasdalım asTım var, ğalb var, titreme var, uşūme var, var da var işde. yoK, [1395] ameliyad olmadım.

D: *Türbe var mı?*

[1396] **AA:** gübre mi? türbe mi? türbe şu ilerde var. o bi vatandaşın ermiş dediler anliyo musun? ta u [1397] bizden da dünyaya gelmezden evvela vefaT etmiş. halen orda mesela yapı yabdılar üsdüne [1398] hani oninen durī işde.

D: *Türbeyi ziyaret ediyor musunuz?*

[1399] **AA:** aynı sülale ediyı tabi. bu bi sülale dēl burası, beş alTı dene sülale var burda.

D: *Bir anınızı anlatır mısınız?*

[1400] **AA:** ben on, on yirmi sene ceza aldım. adam öldüme. he şurda evin yanın da orda bi ğavġa [1401] yabduĶ orda işde bi kadın öldü orda yirmi sene. bi de yaralu vardı, yirmi sene yuġlediler bize. [1402] yirmi sene yadmadım sekiz sene yaddım. şindi yalan ġonuşsam olmaz. geli, araba geli.

D: *Mustafa Kemal Atatürk'ü hatırlıyor musunuz?*

[1403] **AA:** ya atatürkünen babam, annem beraber öldü. yetimlīmi hatirliyorum. ne anlaTim dā?

D: *Askerlikte hiç baġırtı/dayak yediniz mi?*

[1404] **AA:** ġomtan her gün bāridu. asgerin hebsine bārular şindi. ġomtanlar olasiya da bāru, [1405] olmıyasıya da bāru. yoġ olmadı.

D: *Burası hangi köy?*

[1406] **AA:** burası ġülpınar. eski ismi rösbene. eski ismini deüşdüdüler burda ġülpınar daĶdular.

34.METİN

Derleme yapılan kişi: Hüsne Aydoġdu, 62 yaş, Mesudiye, Yardere Köyü, beşinci sınıfa kadar okudu.

Derleyici: *Teyze adınız ve soyadınız nedir?*

[1407] **Anlatıcı (HA):** hüsne aydōdu.

D: *Kaç yaşındasınız?*

[1408] **HA:** bēn elli yedi yaşındayım atmış iki doomluyum.

D: *Kaçta kadar okudunuz?*

[1409] **HA:** beş de, beş de.

D: *Mesleġiniz hakkında bilgi verir misiniz?*

[1410] **HA:** çifcilig he. çifcilikle ilgili biz zebze yapıyoġ, paTidis ekiyoġ, lahana ekiyoġ, malcılıġ [1411] yapıyoġ. ö ġadar koyde.

D: *Çiftçiliġin zorlukları var mı?*

[1412] **HA:** tabi var tabi tabi. zorluġlarını anlatım ne dim sā. saman yedmiyo saman aliyon, ekiyon, [1413] biçiyon zorlū olmaz mı oluyo. düveli çekiyon, oluyo ya olmaz mı? tabi tabi.

D: *Kışın hayvan bakımı nasıl oluyor?*

[1414] **HA:** ġışın ahur da tam da baġıyoġ işde yemini, şeyini içerde verüyoġ suluyoġ he. emme dērini [1415] şey yapamıyoġ ki. yoġ. malcılın dēri yoġ.

D: *Sünnet düğünü nasıl oluyor?*

[1416] **HA:** ğuran da oķıTan oluyō, ēlence de yapan oliyo. öle elenceye ben heç ırastlamadım ne [1417] bilim ben. ğuranı dā aylece biriküyolar bi Şeye aylesini birigdiriyo, oķuduyo ğuranını Şey yapı [1418] işde.

D: *Kına türküsü biliyor musunuz?*

[1419] **HA:** var tabi olmaz mı? yoğ yoğ.

[1420] ğınayı getür ana

[1421] barmaı batur ana

[1422] ben ğararı vermişem

[1423] mıhtarı getür ana

[1424] deyin öle yanı Şeyleri var, var getüremiyom Şimdi heyecanlandım.

D: *Kar erken yağmıŐ.*

[1425] **HA:** yādı, yādı ğar pazar ğun, cumartesi bayı varıdı ğar eridi. Şimdi de ğirau yayu işde. souĶ [1426] oluyo aķŐamlarını aķŐam zabah bayā souĶ oluyo.

D: *Kış hazırlıklarınız var mı?*

[1427] **HA:** ğış Őeyimizi odunumuzu getürüyōğ. Şey ediyōğ tabi tabi yiyeceğ, içecēmizi yapıyuğ [1428] gendü mesela patidisimizi, turŐumuzü gendümüz ekib gendümüz yapıyoğ, Ķonservelerimizi [1429] hepisini eriŐdemizi, maĶarnamızı.

D: *Başlık parası var mıydı?*

[1430] **HA:** önceden varımış. ta esgilerden varımış. önceden işde böle ğıza düülle gedince, başlığ [1431] alminca vermiyollardı ama Şindi başlığ ne yoğ. hanı düülle gedyollar ğızı veriyollar ya Şu [1432] ğadar altun, Şu ğadar da başlığ parası mesela o zamanın parasıyan dokuz yüz, bi milyar o [1433] zamanın parasıyan. Şindi yoğ, yoğ, yoğ. Şindi ğalkdı. Şindi başlığ parası yoğ. yo valla [1434] getürmem aĶluma gelmedi yoğ.

D: *EŞinizle nasıl tanıştınız?*

[1435] **HA:** eşim, annemin dayısının ölu. eşim de aha burda. annemin dayısının ölu annem öle [1436] aĶrabalıĶdan yabdı işde.

D: *Askere giden genç için neler yaparsınız?*

[1437] **HA:** yapıyollar. ũrlamasını ne yapıyolar. mesudiye de yapıyollar. kōyler de kimse Şimdi yoğ [1438] ki. bizim kōy de heç kimse yoğ hele, yoğ a dōrd beş hane var. ğışın sāde biz ğaliyoğ, bi hane [1439] ğaliyoğ.

D: *Yōreniz de türbe var mı?*

[1440] **HA:** türbē mesudiye de Şey var işde. ne diyollardı, var orda bi Şey var, öyle yatan yoğ. türbe [1441] yuĶarı kōyler de var türbe olarak, oraya öle hasta zōker olanlar öle gidiyo. ziyared ediyollar. [1442] yoğ, yoğ özel bi Şey yabmayız.

D: *Yöreniz de şifalı bitkiler kullanıyor musunuz?*

[1443] **HA:** yoğ, heç öle bi şey gullanmıyoğ, yoğ, yoğ heç öle bi ārı kesici içiyöğ o ğadar. doğtora [1444] yoğ, yoğ Őu anda bizim burallarda yoğ bilmiyom. Őöle Őey odlar, ne var diyolar emme ben heç [1445] ne gullanmıŐ, duydūmuz odlar ayru otu diyollar, ne bilim ona da Őey yapıyollar. var odlar [1446] varda ben bilmıyım. odlar var olmasını Őey ediyolar ben bilmıyım. yoğ canım estāfurullah ya.

D: *Batıl inançlarınız var mı?*

[1447] **HA:** batıl inanç yoğ öle biŐi yoğ, yoğ. öle bi Őey yoğ. öle bi Őey yoğ. o dedūn türbe yavŐan da [1448] var. valla bilmüyom orda bi cami, cami de yağın orda bi Őey var onun içinde bi türbe var [1449] oraya ziyarete ğediyollar. Őöle çoluğ çocuğ bi hasda olinca ğötürüyolları önceden, Őindi de [1450] ğediyollar öle.

D: *Günlük hayatınız da neler yaparsınız?*

[1451] **HA:** benim ğunluğ hayatım hec bitmiya k. evin işi, ev ğadınıyım ben. evde zabah ğalıyım çay [1452] iç, ahura ğidiyim malları sāyon, ordan geliyon çayın mayı içiyok, ondan sona da işde ğunluğ [1453] evi, ocaı tobla yab. baħce de Şu anda bi lahana var. baħcede mi, fasillenin otunu aliyöğ, fasille [1454] mēllyöğ, yoluyöğ, ayıgliyöğ hepisini heb bizim elimizden ğeçiyö. heb bizim elimiz. yani [1455] bizim buranın işi biraz zor ya. zor, zor. bizim buranın işi baya. ireçberlig yapıyöğ. bayā zor [1456] oluyo malcılı da yapıyöğ ireçberli de yapıyöğ bayā zor oluyo yāni.

D: *Köyün adı ney ve köyün adının tarihini biliyor musunuz?*

[1457] **HA:** bura yardere ğeçiyı. önce eski ismi malurludu, Şindi yardere. valla bilmıyom ben oraları [1458] ki, oraları ben dışardan geldim, dışardan geldim.

35.METİN

Metin derlenen kişi: Tevrat Aksoy, 76 yaş, Mesudiye, Gülpınar, beşinci sınıfa kadar okudu.

Derleyici: *Amca adın ve soyadın nedir?*

[1459] **Anlatıcı (TA):** tevraT ağsoy.

D: *Kaç yaşındasınız?*

[1460] **TA:** yedmiş altı

D: *Kaçı kadar okudunuz?*

[1461] **TA:** beşe ğada.

D: *Gençliğiniz de hangi meslekle uğraşırdınız?*

[1462] **TA:** ilkoğul mezunidim, ilkoğul mezunu. öndan sona tabi ki asKere geTdük asgerden ğeldük, [1463] fabrikiye ğirdük paşabahce de Şişe cam fabrikasına. yirmi dörd sene orda çalıŐımdı, unda [1464] emekli oldum. urda

istanbulda da bayā ğaldığ. soradan istanbul pek hoşuma gedmedi, [1465] hanımnan beraber dedik koye gedelim, koye giderseg raad oluruğ. falan filan ama ne raadlı [1466] ğollar yeni başdan sıvaduğ, olduğ artığ amele. ifcilig hayvancılığ yoğ, yoğ, olmaz çay için. [1467] ondan sona ifcilinen ūrařdığ sona hayvancılığ yapıyoğ. şindi ōnlarnan meşğul oluyoğ burda [1468] ki koyde ki ğışın da burdan istanbula geTmiyom, burda ğaliyom hayvanlarım var ya szūm [1469] ona orda vaķıdı böyle geiriyoyğ. ilersinde ğış oluyo tabi buranın ğışı da bayā esgi sen çoĞ [1470] yāyidu mesela řu evi ğoremiyodum, yani ben mesela yol aidun yığla yığla ōrıyı [1471] ğoremiyodum yani. ama şimdi her sene ki gibi ğar yāmiyo. idare edib gediyoğ iřde. borda ki [1472] işimiz bu.

D: *Kar fazla yağdığın da zorluklarınız oluyor mu?*

[1473] **TA:** tabi ki yav. tam afira gederkene ōnlar da oluyo afira gederkene mesela ne yabıcan, yolları [1474] aacağsın ki afira gediysin. biraz zor he. doğtur moğdur iři olmiyo, gedemiyosun. yol bazen [1475] ğapaniyo arabalar gelmiyo, gelemiyoy, don oluyo. ōyle sıkıntılar oluyo tabi. köy yerler de . [1476] dörd drlūğ idare ediyoyğ yani. yeter ki devleTe bi řey olmasın, iřte idare. nerde olusa olsun [1477] biliyosun idare. başğa bi sıkıntımız yoğ yani.

D: *Bu yörede tūrbe var mı?*

[1478] **TA:** var, ōle var, var da. yav orda ki insanlar esgiden ya yaşlı adam biraz oğumuş adam oriya [1479] teg ... ğabul ediya mezarlın oriya da bi onarım yapıldı hanı bi bina gibi bi şeyler yapıldı. gelen [1480] vatandaş bazı raadsız olıyı, geliyo orda ne yapıyo, ğaliyo bi zaman. hem ziyareT edmiş oluyo, [1481] hem de ondan bi dua istiyo işte böle bi şeyler oluyo yani.

D: *Kyūnūzūn adının nerden geldiği hakkında bilgi verebilir misiniz?*

[1482] **TA:** ğūlpınar kyū. şindi onun ilersini esas iři řey rösbene derler burda bi rösbene. bi [1483] esgilerden gelme řu arĞada bi köy var ōle deil āmed. başğa yerden yani köy yeri buraya [1484] gelmişler. teg ğışi. he soradan soradan he. ay aldın mı? ōrdan gelme yani. dağa ilersini tabi ki [1485] belki şeylerde arşivler de çıkar bilen yoğ. sadece bizim bildimiz heyran olmuş orda teg ğışi [1486] onu da burda çoğ yadığamışlar. bu yeşilciyi gediz ya. yeşilcenin adamı gelmiş demişler sen [1487] burdan gediceksin, tekimiş adam arĞası ymuş adamın. ondan sona. tabağ varya tabağ alsana. [1488] adamı sıķuřdumuřlar burdan da esgiden ğomen du. yani böle sā sola geden řu gelen [1489] tarafına arı bi řey gederkene adamları evūriyı diyi ki heç gidmen siz erzincana dru gidiyalar [1490] yani erzincana dru burda ğalın diyılar, adamlarda burda ğaliyalar. ben size demiş en iyi [1491] yerlerden veririm. hağığaten de ōle, o gelen yeni gelenler heb alķunları yerleri vardur. biçcel [1492] yerleri, yani topraklı yerler. ōyle gene köy oalmış. kyūn iřde ğuruluşu bi ğışi. bi oban. [1493] onnan oaldı. e tabi oalı oalı insanlar evlendiler, oluğ çocuğ sāibi oldu. mevcut oaldı yūz [1494] on haniydi burası, çekildi milled istanbula geTdi. istanbuldan da herkes fabriğaya girdi. urda [1495] heb emegli oldular. hani böle sıkıntılar oldu ama şimdi herkesin durumu allā çoğ řukūr çoğ [1496] ēyiler. heb eyūyūğ yani bundan da ēyilūğ olmaz. anadın mı iřde durum böle.

D: *Eskiden hiç kavgamız oldu mu?*

[1497] **TA:** efendim. valla ben şindi hêç öle bi kavgam olmadı. amcamın ölü var sözüm ona hayvan [1498] gödüyoduğ. bu amemT şeyde ordan daşbaşına geçdüğ, daşbaşına orda su dērmeni yabduğ hanı [1499] çiçeg. alisman rahmedlinin orda bi atışdığ, lan bu alismannan şindi alisman benim elimi ısırdı [1500] birağmıyo ondan sona ununda ayā sakadıdı ya ben buna bi kaç sefer vurdum yalan yoğ. ondan [1501] sona da sözüm ona hayvanlarımızı ayırdığ, hem de agrabayız yani. ayırdığ şindi soradan tabi [1502] başğa zaman barışdığ işde böle.

36.METİN

Derleme yapılan kişi: Mustafa Açıköz, 60 yaş, Mesudiye, Çiftlik Sarıca Köyü, beşinci sınıfa kadar okumuş.

Derleyici: *Amca adın ve soyadın nedir?*

[1503] **Anlatıcı (MA):** mustafa açıköz.

D: *Kaç yaşındasınız?*

[1504] **MA:** ben şu an aTmış yaşındayım.

D: *Kaçta kadar okudunuz?*

[1505] **MA:** ben ilköğul.

D: *Mesleğiniz hakkında bilgi verir misiniz?*

[1506] **MA:** ben hayvancılığ yapıyorum, çiftciyim. bilgi mesela şöyle diyelim ben sana buda ekiliyor, [1507] arpa, fi, yulaf olanā yoğ. burda patatis, mesela pancar bu ürünler bizde.

D: *Çiftçiliğin zorlukları var mıdır varsa nelerdir?*

[1508] **MA:** zorluk şöyle gışın zorluk oluyor tabi. gar yāyo aşā yoğarı bir buçug metre bir metre. yani [1509] zorluğ çekiyoruz, mutlaka çekiyoruz çekmiyoğ deil. yo dēşmez. ya zorluk öle pek gış sebebi [1510] işte hayvan olanā varya sıkıntı ondan yaşıyoruz. aşşā yoğarı altı ay mecburen içerde yiyu bu [1511] hayvan. diyorum ya bir metre, bir buçuk metre bu vaziyet. yani yapacamız iş bunlar bizim. [1512] başğa da bir şey yapmıyoruz. tabi var.

D: *Eskiden elektrik var mıydı?*

[1513] **MA:** çocuğken yoktu. zor şöyle mesela ben okula giderkene lamba vardı belki siz [1514] görmemüştürsüz ama görmüşdürsüz gene de. lamba bizden önce ki de idare yağıyormuş. [1515] daha öncekinler mesela çıra, çıra yanıyormuş ama biz olanā görmedim ben. biz o zaman [1516] lamba yağıyorduk okula giderkene. başğa da öle bi sıkıntı yok tabi ben devamlı burdayım [1517] zaten hayvan işiyen ıraşıyoruz biz başğa bi şey yok. başğa bi soracāz bi şı varsa.

D: *Önceden başlık parası var mıydı?*

[1518] **MA:** vardı. ya benim meselâ aklımin erdünden dīm mesela bi ğız istimiye gidelledi ğız evine. [1519] taķı mesela ne isterdi altuniydi, bilmem nesiydi, ha başlıĝ parası neymiş misalı beş lira, on lira [1520] ama ben görmedim. tabi duydum ğadarıyla. ben yani ahlımın erdünden bu yanı ben kendim [1521] görmedim ama ilerisi varmış.

D: *Kavga v.b şeyler yaşandı mı?*

[1522] **MA:** şimdī şöle dīm ben. yani ben şu an altmış yaşınadayım yani ben öle ğavĝa olanā felan [1523] görmedim amma benden önce olanaĝ oluyormuş. ya şimdī eskiden misalı her hane de hayvan [1524] varmış, ĝoyun yani şimdik genellikle köpeg meselesi. başĝa öle tarlıymış tabciymiş bi olanak [1525] yoĝmuş. o da çobanlar arası tabi. yani böyüĝler arası olmuyormuş, gene. çobanlar arası.

D: *Mesudiye 'yi tanıtır mısınız?*

[1526] **MA:** ya halkı benim biraz önce ki anladdım, başĝa yani mesudiyenin şeyi o vaziyet. çıfci. [1527] būday, arpa, fi, yulaf egmezler, mercimek önceden mercimek de ekiyoladı tabi. şu an zaten [1528] sana şöle dīm. ireçberlig olanā yavaş yavaş biTdi ö da neden biTdi diye soracaK olursan dooz [1529] meselesi. douzlar ekini şey yapıyor, çınıyor, eşiyor ondan yani sıkıntı çok.

D: *Kurbanı nasıl kesersiniz?*

[1530] **MA:** eveT, eveT. şimdi ĝibleye yatırıyor, tekbir getiriyor besmele felan çekiyosun tegbir [1531] getiriyosun tabi canım. yoĝ geçmedi, geçmedi.

D: *Mesudiye 'de bulunan yazıtlar hakkında neler biliyorsunuz?*

[1532] **MA:** valla ben onu bilmiyorum, biliyom desem yalan olur. şimdi bilmedüm şeyi şudur desem [1533] yalan olur. ben görmedim de.

D: *Bu yöre de düĝünler nasıl olur?*

[1534] **MA:** düünler şindi normal şindi. esgisi gibi deil. şindik düün salonuna gidiyolar. esgiden köy [1535] halkı toplanırdı ataş yaķardı. saad meselâ akşamnan başlardı, sabā ĝadar devam ama şimdik o [1536] olanaĝ yok. yemeg yapıyolar tabi. keşgek. genellikle buranın ki keşgek meşur.

D: *Düĝünleriniz de ne gibi adetler olur?*

[1537] **MA:** ne gibi mesela? yok bizim burda yoĝ, başĝa bi yerde olabilir bilmiyorum bizim yani bu [1538] köy de olanaĝ yoĝ. sandık üstüne oturma var. başĝa bi şey yoĝ. meselâ gelin arabasının önünü [1539] keseller, ya çocuĝluĝ, başış verirler. başĝa da hiç bi şey yok. yasduk mesela yasduĝ olanā var. [1540] yasdū ĝaçururlar, damada verürler damad para verir. bu vaziyet.

D: *Avcılık yaptınız mı?*

[1541] **MA:** giddim, çoĝ giddim. vurduĝ köpene genellikle biz köpēnen gidiyoruz. köpeg dutuyor. [1542] douz avı. davşan zaten tazı oluyor. davşan avına gidiyosun, başĝa da öle ĝuş zaten öle ĝolay [1543] ĝolay ĝurdu şey yapamaS. köpeK yaĝalarsa yaĝalar yaĝalamassa.

D: *Bu yöre de kurt oluyor mu?*

[1544] **MA:** oluyor, hayvanlara şu an da daldı şu an için yok. ama tabi gene de dalıyor. mesela o şu [1545] anda genellikle büyüğ hayvana peg dokunmaz, küçük hayvana göyuna, genellikle göyuna [1546] dokunur.

D: *Köyünüzün adı nerden geliyor, biliyor musunuz?*

[1547] **MA:** çiftlik sarıca mahallesi, önceden köydi şimdik mahalle oldu. valla şimdî bilmiyorum, [1548] biliyom desem yalan olur çünkü bilmedüm şeyi de şudur dedüm zaman biraz yanniş olur, ta [1549] ötesini bilmen lazım ki bunu söyliyessin.

37.METİN

Derleme yapılan kişi: Mustafa Hacı Mertoğlu 74 yaş, Mesudiye, Kaleköy, ilkokul mezunu.

Derleyici: *Amca sizin adınız ve soyadınız nedir?*

[1550] **Anlatıcı (MHM):** mustafa hacı mertolu benim adım.

D: *Kaç yaşındasınız?*

[1551] **MHM:** ben yeTmiş dörd yaşındayım yavrum

D: *Kaç kadar okudunuz?*

[1552] **MHM:** ben ilkoğul beşe ğadar okudum.

D: *Köyünüzde ki kale hakkında bilgi verir misiniz?*

[1553] **MHM:** eved, var. ğale çoğ esgüden ğurulmuş bi ğale. olmuş tabi ki olmaz mı? valla demeg ki [1554] önceden burda savaş felan yabmışlar çünKi orda şeyin arasın da deligler felan vardı mesela [1555] gözleme delügleri felen. tabi bi yıhıldı, ğale bi yıhıldı yani. ğullanılmaz hale geldi yani ğale [1556] deniceg bi yeri ğalmadı da yine de yıhılıyo. bu sene yıhıldı annıyo musun? o konuda yani, [1557] burda tabi insanlar yaşamış. gelmiş geçmiş tabi ilersini biz peg bilmiyoruz. yani öle.

D: *Deliklitaş ırmağı hakkında bilgi verir misiniz?*

[1558] **MHM:** deliglitaş ırmān öbür göşesin de. valla ona uranın içerisine biz girdig merdivenle [1559] çıkılıyo uzun merdivenle çıktık yani bi fırın ğubbesi gibi yabmışlar ancağ bu ğadar şe [1560] yapabilüyosun fağad altına nerdéyse yatağ, döşeg sīyo yani ö ğadar geniş bi şekilde dümdüz [1561] gene yabmışlar ama ne ğayıyne yabdılar bilmiyoruz. ğumbedler var mesela şeyde mezarlıkda. [1562] ğumbed yani çevürmüşler, böyle toprān için de yani.

D: *Türbe var mı?*

[1563] **MHM:** yoğ öle bişiler yoğ, başğa bişi yoğ.

D: *Molla İbrahim kimdir?*

[1564] **MHM:** kóyún ilK imamı oymuş, yani buranın. ya eskiden imamlıg yabmış yani, ilg olarağ [1565] buranın ğale kóyúnün imamı oyımış, sora cami burda aşşadaymış bu maħallenin alt tarafın da [1566] ura yıKılmış sonadan orıya yabmışlar yani yenisini.

D: *Önceden mesleğiniz neydi?*

[1567] **MHM:** ben sālīg ocānda çalışıyodum, ordan emeKliyim. odacıydım ben orda. ne konu da. [1568] valla odacılığ şey o odanın temizlī bi de evrağları ğaymağamlıa ve yaħut nereyse mesela [1569] yazılıysa onları götürüb getiriyodu ó ğadar. aş oluyodu mesela aş için köylere gidib [1570] geliyoduğ. öleydi yani.

D: *Mesleğinizle ilgili bir anınızı anlatabilir misiniz?*

[1571] **MHM:** çoğ bişiler oldu canım olmaz mı? valla serhoşlar geliyodu, gece mesela icabın da [1572] yalnız ğalıyodum orda kimse hasda olmuyodu, mesela onlarnan ūraşıyodum mücadele [1573] ediyoduğ. tabi ki.

D: *Köyünüz de hiç kavga oldu mu veya siz kavga ettiniz mi?*

[1574] **MHM:** yoğ canım ben kimseyen ğavğam yoğdur. yoğ hayır kimsiyen ğavğā edmem ben. [1575] ben orda yirmi yedi yıl çalışdım, hic kimsiyen en ufağ bi şeyim yoğdur, herkes de sever, [1576] sayardı yani. eveT.

D: *Amca geçmiş zamanlar ile ilgili neler anlatabilirsiniz?*

[1577] **MHM:** yavrum ben yetimlīnen böyüdüm ben bir aylıgken babam ölmüş annıyo musun? biz [1578] öyle sakin insanlarız, biz altı ğardeşidig üç erkek üç de ğadın. abim birisi vefaT eddi işte bi [1579] sene olacağ, ablamın birisi yine doKsan yedi de, doKsan beş de hastaydı zaten sarı hasdalī [1580] dutuyodu. o gün ben de istanbula gideceğdim peşime düşdü. şurdan geri dönderdim araba da [1581] yer yōdu. ben ablama ekin biçmeye gidecem diye mesudiyenin ūs tarafında maħalle var orda [1582] abla bi ablam daha vardı. ona ekin biçicem diye burdan ben de orda bırakınca burda annem [1583] beni göndermez diye burdan oğarı gidiyo. yukar da hasdalanıyo, yoldan su akıyo hafif a böle [1584] meyilli yer. orda hasdalanıyo bunun āzı tabi yere geliyo, suya geliyo. orda vefad ediyo. ben de [1585] arabiye bindim. tam araba hareked ederken beni arabadan çārdılar dediler, ablan hasdalanmış [1586] dediler seni çārıyo, dedim o zaman ablam ölmüşdür. ben biliyodum çünkü onun hasdalını [1587] annıyo musun? bi sefer de burda evde oldu, neyse geri döndüğ tabi yoldan geldig burda ablam [1588] hale getirdig geldi, doğtorlar falan bahtılar, kesmeg istediler felan dedim ki; savcı bey dedim [1589] ablam dedim bi düşmanı yoğ, bi şey yoğ. zavalısız bi kimse dedim. yazın üç dörd ay benim [1590] yanıma geliyo, burda öndan sona istanbul da ki abimin yanıma gidiyo dedim, kesmedi. [1591] şe yabdı adam doğdurlar dedi ki; savcı bey mustafa efendi yalan söylemez dedi. dedim ki savcı [1592] bey valla bizim köyümüz de dedim ona dedim bi şey düşüneceg, önu öldüreceg bi kimse yoğ. [1593] bu dedim ğırk senedir zaten bu hasdalıg da devam ediyo önda vade yedmiş dedim vefad edmiş [1594] felan annıyo musun? allah razı olsun unlar da şey yabmadılar ondan sona şimdi bi olay daha [1595] anlatım size, madem soruyosunuz.

D: *Evet amca sen devam edebilirsin.*

[1596] **MHM:** doğsan yedi senesinde hayır bundan sekiz sene önce çocuğlar istanbuldan geldi, [1597] piknik yapıp diye beyzeği yaylasına giddig. orda ben ilkindi namazı gılmağ için abdes almıya [1598] gididum. abdes alurken çocuklar biri benim torun, biri abimin torunu var aynı emsal da. [1599] gözalağ toplıyacāz diye ellerine poşed aldılar. goşarağdan yola dōru giddiler o anda neyse ben [1600] tam abdesimi aldım daha ayağlarımı yiykidum. bi de u abimin torunu çārdı dedi ki merve [1601] düştü felan diyince gızın adı merveydi. ondan sona tabi goşduğ vardıh çocuğ size ömür, beş [1602] dağğa sürmedi vefad eddi. çocu göresim geldi böle insan görmeye bakmıya yanı şe yapamıyo [1603] yani o ğadar güzel yani, yalnız çocu işde küçüglüğe ğalbde deliklik vardı annıyo musun? [1604] biraz tedavi felan gördü, en sonda doğtorlar daha getürmēze gerek yoğ iyi olur felan demişler [1605] velasıl orda çocua ğalb ğırizi gibi bi şey oldu. vefad eddi, annıyo musun? neyse geldig buraya [1606] ambulansa haber verdig ordan biz çığtığ. üstünde orda araba geldi doğturlar bi süre müdale [1607] eddiler yoğ şe yabmadı. neyse bizi tā şeye sevg eddiler, tırabzona. ben feryad ediyom tabi biz [1608] heb ğalabaliz yani abim, yengem, ablam, çocu annesi babası felan heb ğalabaliz yani. iki [1609] araba dolusu giddig. tabi bize inanmadılar, bizi otobsi için şeye gönderdiler, tırabzona. ya beni [1610] diyorum bırakın, ben diyom şey diyom anlatım güzel gine onlar da insan diyom, belki diyom [1611] çocu diyom bi dā kestirmeyelim felan. uzadımıyağ çocu gönderdiler bizi gece on da burdan [1612] çığdıq gece üçte şeye vardıg, tırabzona vardığ. arada gine arabaya bağıyom belki çocu diyom [1613] canlanır araba şey yabdığca falan diyom yoğ tabi neyse vardığ, bulduğ. şeyi şeyde kimse yoğ [1614] dışarıya bi telefon numarası goymuşlar aradığ, bi çocu geldi sizin gibi dedi ki; amca dedi [1615] savcı dedi yarın dedi on da felan anca gelir dedi o zamana ğada beklemēz lazım dedi, ben dedi [1616] çocu içeri alim dedi falan neyse begledig ordan çocu kesdirmeyecem amma tabi iş işten geçdi [1617] ta uraya vardığ. çocu kestiler, çocu kesmesini diyom, annesi, babası görmesin diyom göya [1618] orda yıkatmağ istedim burda kadın yıkaycı yōmuş. velasılı urdan şe yabdığ şimdi çocu anası [1619] babası isdanbula geddiler, buraya goydumağ istemediler çocu. şimdi istanbula gidecēz şeyde [1620] geddük havaalanına geddük şeynen gidecēz uçānan yedi yüz elli bin lira para istediler, üzerim [1621] de dōrd yüz lira para var, ne yapacāz. dediler o zaman şeye gidin beledıyeye gidin belediye [1622] araba verir dediler, beledıyeye giddig iki tane arabiynan gidilū beledıyeye de vardığ oraya [1623] orda bi orta yaşlı bi vatandaş oturuyo, selam verdüğ aleyküm selam. durumu anlattüğ böle [1624] böle dedüğ. bi cenazemiz var paramız yetmiyo uçā şe yapamadığ araba istiyoruz falan. dediler [1625] biz dışarıya araba vermiyoruz, niye ğardeşim dedim yoğ dedi yasağ dedi. il dışına felan dedi, [1626] dedim ki istanbul gibi yerden dedim mesudiye bin kilometre yol dedim buraya dedim her gün [1627] dedim belediye dedim cenaze götürüyo arabaynan dedim bize gelince mi yoğ dedim. biz [1628] fakiriz dedim, fakir olmasam ben burıya zaten gelmem dedim, burıya dedim. zengin gelseydi [1629] bırak şeyi uçā her ne şey varsada en önce varıcağ vesaid varsa onu verürsüz dedim ama biz [1630] fakiriz bize gelince olmaz dedim, felan uzadımıyağ vermediler otobüsler de almadı tabi [1631] istanbullan irtıbad ğuruyom, telefon ediyorum eddim orda çocuğ da asgeriye de çalışıyodu [1632]

benim olan. ğızın babası asgeriye aramışlar ordan asgeriyeden şeyi aramışlar valiyi aramışlar [1633] vali ordan tırabzon valisini aradı. niyse tırabzon valisi havaalanına telefon eddi, uzadmayalım [1634] çocuğlar başızı āridmim. neyse bunlar üccüz lirasını almadılar. dörd yüz elli lirayı da ben [1635] verdim ordan geddig. istanbula şimdi vardık uçā götüdüm çocū tabudu çivilememişler, [1636] bālamamışlar, dediler bu açık almayıS. bileti de aldık uçān ğalkmasına on dağga var. ğabul [1637] edmediler. bileti teyid eddik, tekrar geddım şimdi çivi arıyom, çivi alınacağ bi yer yok [1638] uzadmayalım bi yol kenarın da dere kenarın da yol çalışması varmış öraya giddim ordan bi [1639] döküntü çivilerden üç dörd dane çivi buldum. taşınan şeyi çiviledim tekrar geddik. neyse [1640] uzadmayalım. uçā bizi aldılar. urdan geddük. uraya defneddük öle bişiler oldu.

38.METİN

Derleme yapılan kişi: Şevket Karabulut, 65 yaş, Mesudiye, Alanköy, ilkokul mezunu.

Derleyici: *Amca adın ve soyadın nedir?*

[1641] **Anlatıcı (ŞK):** benim kütüğ de şevked karabuluT geçer, şevked.

D: *Kaç yaşındasınız?*

[1642] **ŞK:** bēn bin doğuz yüz elli dörd doğmluyum. hesap ed yani. aTmış beş mi?

D: *Kaça kadar okudunuz?*

[1643] **ŞK:** ilkoğul.

D: *Mesleğiniz hakkında bilgi verir misiniz?*

[1644] **ŞK:** benim meslēm çifcilig, çifcilig de şöle ben isTanbul da duruyorum yazlına geliyorum [1645] burda şu bahcī yapıyorum, aiylemnen o ğadar. bizim meslēmiz emegliyim yoğ bi şey. yoğ [1646] hayır hasdaneden. yemeghanedeydim. şey ya sen söle yemekhanede ğarsonluğ, [1647] nişandaşındıydım. zorlū ne olacağ zorlū ölen çā yemeg gelū yalōzudum bilion mu? yedmiş [1648] seksen kişi vardı yalōzudum. bölüyodum yemēmi. ilkin ğaliferciydim, yemekhaniye verdiler [1649] orda da qaldım ordan emegli oldum. ğaliferciydim hani. komür de yaqtık, folyol da yaqdık. [1650] tekrar şeye döndü hani bu şeye döndiydi ben ordan geddım yemekhaneye daha da almadılar [1651] orda ğaldım yani. emegliyim yav, tabi tabi.

D: *Çocukluğunuz da elektirik var mıydı?*

[1652] **ŞK:** var elektirik olma mı? ben çocukat sekiz, on iki yaşına ğadar on iki, on beşi de buldu her [1653] on beşine ğadar ben elektirig melektirig yōdu. bu sarıcalı bi rüsdem vardı elekrikÇi bütün o [1654] elektirik evin elektiriklerini o çekdi. yani köyün yani ğomple. o da ben isdanbuldiydim direk [1655] de çıkmış yabmış heralde öle işiddim.

D: *Başınızdan geçen anınızı anlatır mısınız?*

[1656] **ŞK:** ne anım olacağı işde amcaminen şu çitil, ya şurda erig erig görüyon, şu erig devrilmiş. [1657] geçen sene devrilmiş, yav amıca, amca babamın ğardaşı deel de sülaleden amca koğ. amca gel [1658] şu dedim çitili beraber kaldıralım, ğaldıramadığ neyse. şurda bi tane ğarı geldi bo yandan [1659] aTladım ay sen benim şeyimi geçmişin bora. yav ben ne geçecem bağ, ben ğoca ğazuğlar [1660] duruyı. gene dün deyo ki şu ğazuğları diyo, geT diyo orayı diyo döruld diyo. edemedim de [1661] geldim de biraz beni çekdüre çekdüre ha öle anım bu benim. bā bi kufretse amıcam oldūndan [1662] bi şey dimedim. valla bak camidan çıktuğ, imam dā sor. bi argadaş daha vardı, onun yienı [1663] vallaha kufur eddi de āzıma, nalet olsun senin gibi adama dedim çekdim geldim. ben, ben [1664] varya ben ğorğdūmdan deil yienim sayğıdan hem de böyük şimdi vursān ölür öbür tarafı [1665] düşüneneKsin anlıyon mu olay bu.

D: *Köyünüz de türbe var mı?*

[1666] **ŞK:** heved. hıdır türbesi diye yazılmış bilmiyorum öle söylediler hıdır türbesi. evliya, evliya. [1667] tabi, tabi. oraya ğiden şifa bulması için çocuğlarımızı falan yatırıyoduğ küçükeT çocuğlar [1668] yatıyodu. hanı ālayanlar gece hoblıyıp uyumayanlar hani bir arada bi şey şifa bulur gibisine [1669] bir götürüyoduğ oraya. başğa bir şey yoğ. yav allahın seversen bırak allahın seversen. yav [1670] böyüğlerimizin şeyi tamam mı yoğ öyle bi şey yoğ ya. öyle bir anı işde.

D: *Peki türbeye çocukları neden getiriyorlardı?*

[1671] **ŞK:** şimdi çocuğlar ğorğuyo ya, hanı babası anası diyo ki aha diyo cinler geldi aha şey ediceğ [1672] uyu evladım falan. çocuğlar ğorğuduyolar eskiden bilion mu? ondan da çocuğ ğorğuyo [1673] aslında. o evliyayı mevliya heç ilgisi yoğ, yoğ, yoğ yav. sen allaha inanican, allaha duasını [1674] edicen, allah seni ğoriyacağ. yoğsa hıdır türbesi diyolar, sülale yazdımış bi hıdır türbesi artuğ [1675] ben bildim bileli orda bi ocağ şey evliya, var diyolar artıK. ne derece biz bilmiyoğ çocūduğ [1676] ilersi ondanda bilen yoğdur burda. eskilerden belki şehid geldi düşdü burda anlıyon mu? belki [1677] bilmiyim ğaçak. esgiden ğaçakçılar vardı. biliyosun yani ğaçakçı şimdikinın teröristleri, [1678] ğaçakçılar yani asgere geTmez ğaçalardı onlar da çekib çekib vuruyolardı dōru mu aynen [1679] böyle.

D: *Bu anlattığınız kaçakçılardan bu yöre de de oldu mu?*

[1680] **ŞK:** teröristler oluyodu. şöyle bu bizim maħallemiz var, qarşı bizim maħalle deil de başğa bi [1681] köy yani. orada eved yolda iki tane askeri falan vurdular, dōru bundan bi ğaç sene önce [1682] vuruldu. olay nolacağ ğaçdı geddiler bulamaduğ ki. kimi bulacān. yoğ yav. asgeriye geldi [1683] orda askerler kaldı geldi, geçti o ğadar, biddi. bi tane gene çaltepe diye bi köy var herişte köyü [1684] derler çocuğ biraz safıdı askerler onu teröris sanmış kōyün başında dur diyolar o ğaçıyo saf ya [1685] hanü, delü. çekib asgerler de onu orda vuruyo. ne yabıcan. hiç ne cezā vār ne de ne var. geçti [1686] giddi babasının kesesine. buyrun başğa. alanköyü, bilmiyorum.

D: *Masal, hikāye veya fıkra biliyor musunuz?*

[1687] **ŞK:** yok, yok, yok. şimdi çocuğlarım istanbul da böyüdü geddiler.

D: *Köyünüzün adı neden Alanköy?*

[1688] **ŞK:** alanköyü eskiden ismi hiç deşilmeyen bi köy buranın ismi. valla buriyi yalan söyleTme [1689] de yienim üç hane gelmiş buraya yerleşmiş. üç hane gelmiş yerleşmiş. böyüye böyüye köy mü [1690] göy işde. var otuz gırğ hane var, toblam eski haneleri o da tabi istanbula gedit. evleri kidli, [1691] yazları geliyolar herkes ğapısını açıyor. ben marT da geldi dig biz seçime mardda geldüğ ama [1692] benüm isdanbuldiydi oyum. ben tekrar ikinci seçim de geditim, oyumu orda ğullandım. yani [1693] şey yok.

D: *Tarlanıza neler ekersiniz ?*

[1694] **ŞK:** fasulye, buriya fasulye. yani şu boncuğ fasulye derler. beyaz fasilleyi ekiyoruz buralara [1695] çolūmuza çocūmuza götürüyoruz. ha meyve falan olusa biraz erik marmeleli derler ondan [1696] yapıyoz. ğuşburnu bizim borda meşurdur. ğuşburnu bilüsün sen. ğuşburnun begmezini [1697] yaparlar, götürürüz. bunlar biz de yav daha ne olacağ armud falan begmezleri olsa, armud [1698] olusa armud begmezi yapıyoruz falan bunlar yēnim başğa bi şey yoğ biz de.

D: *Eskiden başlık parası var mıydı?*

[1699] **ŞK:** varıdı. ben para üç bin beş yüz lira para verdim. yani üç bin, bin lira deil de üç lira dēy [1700] yedmiş ikiler de tabi yedmiş ikiler de evlendim. valla iki tane altun dağduğ şey çeyrek diğri de [1701] şey üç bin beş yüz lira da para verdim. bizim teyzemizin ğızı yabancı dēl. aynı sülale şurda [1702] onların da bahçesi var, benim de bahcem var anniyon mu? ama böldüğ başğa, mesele bunlar [1703] yabancı deül benim çolūm çocūm ahraba heb bende ahrabadan everdim yani ablamın ğızını [1704] aldım. biri dayımın ğızını aldım, dayımın torununa ğızını verdim anlıyon mu? buyrun başğa.

39.METİN

Derleme yapılan kişi: Feyzi Koçalak, 81 yaş, Mesudiye, Aşıklı Köyü, okula gitmemiş.

Derleyici: *Amca adın ve soyadın nedir?*

[1705] **Anlatıcı (FK):** adım feyzi koçalağ.

D: *Kaç yaşındasınız?*

[1706] **FK:** seksen bir.

D: *Kaç kadar okudunuz?*

[1707] **FK:** oğul yōdu yavrum. bizim oğulumuz aha şu saru ğavağların oldū yerdeydi. au binanın [1708] altındaydı oğulumuz ordaydı ama elli sekiz de ben asgere geditim oğulumuz o zaman ben [1709] beşinci ayın yirmi beşi, yirmi altısında subeti hulum var dersane o zaman yapılyodu. oğula [1710] giremedüğ biz oğul yōdu. cahil ğaldüğ usda eddi babam beni emme oğumam yazmam yok.

D: *Hayatınız da neler yaparsınız?*

[1711] **FK:** yaz geliyoruz, gış istanbula gēdiyoruz. tabi bu mesela baddı. bađ Őu karşı da bađ, [1712] ğavağların oldū yerde findığ bağcamızıdı. devled orıyı istimlağ yabdı. bu baraj usul Őantıya [1713] ğuruldu, ilK bi çođ Őu ođar ki evler heç yōdu. çođ evlerimiz yirmi, yirmi beŐ ev su altın da [1714] ğaldı adamlar ey bulamıyorlar, yer bulamıyorlar. devled ormana ğoymuyo yasaK ediyō. onun [1715] iēin burda hēc bi Őey yapılmıyo burda, findığ bađĉalarımız var olanlar var. bi sene oluyo, bi [1716] sene olmuyo. siz nerelūsūz, he ũnyelū ğuzel.

D: *Şu barajın adı nedir?*

[1717] **FK:** topĉam barajı. ceyran ũretiyo. eved. Őimdi dā siz mesudiyeden mi gelūyosūz. bu ordu [1718] sapāndan daha ilerde bi baraj daha var. o su bu ğole dokulūyo, bunun ki Őindi burdan, orduya [1719] gideceksīz Őurdan iki tūnel geēiyosūz, sā da dūrbūnler var, burdan su oraya gēdiyo. bi de onun [1720] altında gine ğol var o santıralın altın da ğol var daha ilerisin de bi dūrbūn makineleri daha var, [1721] bi de Őeyden geliyo ordu ĉambaŐından geliyo. ğaĉ yer de dūrbūn var yani. bu su orda ğole [1722] dokulūyo, ordan ona dokulūyo yani. bu onun iēin Őindi kōyümüz ğaldı heb arazımız su altında [1723] ğaldı, arazı ğalmadı biz de oldū gibi hebsi gididi.

D: *İstanbul da ne iş yapıyorsunuz?*

[1724] **FK:** hiē. istanbulda ğiŐlīna burda kimse ğalmıyo, bu maĥalle de Şu ğarşıda da ũē, dōrd hane [1725] ğalıyo. kimse ğalmıyor. eveT.

D: *Eskiden ne iş yapardınız?*

[1726] **FK:** ben burda elli admıŐ sene sıcağ demūrculūđ yabdım. ne gibi. biz istanbul burdan [1727] istanbula geddūK, istanbul da ĉalıŐduđ ev ocađ yabduğ ĉol ĉocuđ emegli oldular. ũē ũlum var. [1728] ũē de emegli. burda ĉalıŐdım ben. seksen iki de geddım istanbula. burda baba baba meslē [1729] baba. burda ireēberliđ mesela balta, ğazma, saban Őu bu bunları yapıyoduğ. ireēberliđ [1730] yapıyoduğ. arpa ekiyoduğ, būday, patatis, mısır onları yapıyoduğ ama arazi ğalmadı, ğurbed [1731] ĉıđdı. milleT heb ağım eTdi, ğurbeTe gēddi.

D: *Gurbete gitmek zor mu?*

[1732] **FK:** yōđ deil. ama ben el iŐinde ĉalıŐmadım, ũlumunan burda Őey yabduđ tūkan aēduđ orda [1733] burda ısıcađ demūrcūyduđ. orda demir dōrama tūkanı aēduđ, kepeg yabduđ, demir dōrama [1734] yabduđ, merduvan ĳorkulūđları yabduđ, her Őeyi yabduđ eveT. en sonunda da istanbula bi kıriz [1735] vurdu inŐaad yasađ oldu. evet. ha ũyle oldu. arĳadaŐ nere gēddi. iŐde ũyle ğurban oldūm. siz [1736] devlete mi balısīz, yani ğorevliŐ de onun iēin sordum.

D: *Eskiden hangi oyunları oynardınız?*

[1737] **FK:** burda hayvancılığ yapıyoduğ en fazla. ya işte ĉocuđ oyuncānı biliyosun Şeylerde ip [1738] oyunu oynarduğ, mendil oyunu oynarduğ, tora işi oynarduğ. ũyleydi. bōyle ip atıyoduğ [1739] birbirimize havadan tutuluyodu. ũliydi yani, ĉocuđ işi.

D: *Yaylanız var mı?*

[1740] **FK:** bağ yaylamız dēy ŗurda, bi de ŗurda bayırkōy var, ora bōyūg kōy bu koy oranın [1741] maħallesi oldū için yaylamız bir. hatırnerengāT yaylası olūyo orası.

D: *Kōyünüzün adı neden Aşıklı?*

[1742] **FK:** aşıklı, bilmiyorum yavrum.

D: *Eskiden büyüklere saygı ve hürmet nasıldı?*

[1743] **FK:** ō. bambaşğaydı bir biz burda amıcalarımızın, bōyūglerimizin yanında otu demiyinci [1744] otumazduğ. ğapının arħasında aha bōle genç olarağ bu ŗekil dikilidūğ. he vallahi bōyūglerin [1745] sayğusu biz de çokdu anniyō musun? ben yimmi beş, otuz, ğırk sene babamın yanında ben [1746] aiylemden su alıb içmedim he vallahi. bōyūg çocūm yemeg yiyodu bōle dūşdü, ben ğalgıb da [1747] o çocū gendū çocūmu ğaldırmadım. babamdan utandım. babam sayğı, babam ğalgdı ğaldudu [1748] çocūn burnu ğanadı, āzı burnı. bizim buralar da sayğı çoğ yükseğdir. ŗimdi o esiller ğeddi, [1749] esiller ğeddi. bağ ben ne diyom yimmi beş, otuz sene aiylemden babamın yanın da su alıb [1750] içmedim. kendim içdim. ō ŗimdi hayatım, sevgūlūm. ben iki sene nişanluluğ aldım, [1751] nişamnınan ā ŗu o ğarşı da, ben burda bōle ğörüşmūşduruğ, ğörmūşduruğ birbirimizi. biz de [1752] esgiden sayğı çōdu yavrum, ŗindi sayğı yok. bayā çocuğlar ŗindi fosur fosur cıara içiyō bōyūg [1753] yaşlılar yanında, ben seksen bir yaşındayım. ama ben on ameliyad oldum hastalığ.

D: *Hiç ameliyat oldunuz mu?*

[1754] **FK:** ben baypas oldum, ğanser ameliyaTı oldum, ğalın bārsağdan ğanser aldılar, forosTad [1755] ameliyaTı oldum, ğozlerimden oldum. ŗindi faTsa da bizim mesudiyeli bi doğdor varıdı [1756] doğsan beş de beni saħad bırağdı. sā ğozüm de ğörüntü yok. bebē parçalamış, istanbul da [1757] başğa doğdorlara ğeddim, bebē parçalamış. ŗimdi bu ğozümü yumunca hafıf bi aydınlığ [1758] ğörüym emme seni ayırd edemiyo, ayıramıyorum.

D: *Masal, hikāye veya fıkra biliyor musunuz?*

[1759] **FK:** yok yav. ben oğul, ben oğula ğedmedim ustalīm çok yüksek ama oğumam yazmam yok.

40.METİN

Derleme yapılan kişi: Zeliha Candan, 70 yaş, Mesudiye, Aşıklı Kōyü, ilkokul mezunu.

Derleyici: *Teyze adın ve soyadın nedir?*

[1760] **Anlatıcı (ZC):** ben zeliha candanım.

D: *Kaç yaşındasınız?*

[1761] **ZC:** benim kırk doğuzluyum ben.

D: *Kaç kadar kadar okudunuz?*

[1762] **ZC:** ben beşi bitirdim.

D: *Yörenin meşhur yemekleri nelerdir?*

[1763] **ZC:** yavrum buranın yimē aynı karadeniz ne yimē yapıyosa biz de onu yapıyoruz, burda. ğara [1764] lahanasi, mesela taze fasillesi öndan sora patitisimiz oluyo yapıyoruz. ğara lahaniyi sarmasını [1765] yapıyoruS, dolma deyo, biz sarma diyo ğoca ğarılar gençler dolma diyo. haşlıyoroS, yahud [1766] piriñ yahud burğur sarıyoruz onunla. döşemesini yapıyoruz, döruyoZ haşlıyoruz tencereye [1767] göyuyuz az bi suyla pişiriyoS, burğurluyoS burğur atarız içine tereyālı öyle yavrum. padidisi [1768] nasıl aynı annen nası yapıyosa paTidisi biz de öle yapıyoS yavrum. ister edlisini yab, ister [1769] sadesini yab.

D: *Kış hazırlıklarınız var mı?*

[1770] **ZC:** yavrum kış için taze fasillelerimizi ğurudduğ, mesela ğuru fasillemiz var, başğa [1771] barbunyamız var, yeşilini ğurudduğ hani onlar kışlımız onlar.

D: *Eskiden başlık parası var mıydı?*

[1772] **ZC:** eskiden varıdı. düüllüg gidenler ölüm ğız babasi istiyodu şu ğadar başlığ verecen diye ğız [1773] babası da işde öyle idare ediyolardı, birbirlerine üç isterlerse iki veriyolardı mesela. [1774] annaşıyolardı aralarında o ğadar. yoğ yavrum öle bişi yoğ, şindik yoğ, yoğ öle bişi yoğ. biz de [1775] isteme misteme yoğ. benim düüllerim hêÇ istemedi benden bi şey saolsunlar. inşallah [1776] yavrum.

D: *Eskiden elektirik var mıydı?*

[1777] **ZC:** yoğdu ölüm turğud özal getirdi. turğud özalın başbakanlın da geldi elektiriglerimiz [1778] unuddum hangi seneydi turğud özalın başbaĶan oldū. biz ğaz yakıyoduğ o zamana ğadar. ğaz [1779] lambasiynan oturuyoduğ biz burda. olmaz olur mu ölüm. hele bu ğurulan elektirikler kesilince [1780] nası oluyo? yani.

D: *Elektirikler olmadığı zamanlar da akşamları neler yapardınız?*

[1781] **ZC:** oturuyoduğ tabi ki ğaz lambasiynan. camı var lambaların onunan oturuyoduğ. o [1782] zamanlar dā süperdi. maabbeT böyüglerimiz biz toblanıyoduğ, bu maħalle misafir geldi mi bi [1783] yeriye böyüglerin yanına hêrkes oriya oturudu. hanı böyüglerimizin, āların odaları varıdı [1784] herkes maħalle oriya oturudu.

D: *Eskiden büyüklere saygı ve hürmet nasıldı?*

[1785] **ZC:** daha tabi tabi bizim amıcalarımız vardı, sülalemiz hani babamın Ķardeşi deil amcamız [1786] sülale amcası. biz onun gölgesinden ĶorĶardığ, oturamazdığ yanında yandan geçemezdig [1787] mesela düüne bayrama gidsek yolumuz burdandı şimdi kesildi yolumuz, baraşdan. bizim esas [1788] cadde burası. annemiz ordan amıcamızdan yanından gönderidi. biz öle düüne, bayrama [1789] gederdig. amcamızdan çoğ ĶorĶardığ. babamızdan ĶorĶmazdığ, amcalardan, büyüglerden [1790] ĶorĶardığ sayğı vardı. ĶorĶmağ deil sayğı,

böyümüze saygımız vardı bizim. işindi yok öle [1791] şindi gençlig başka bi şey. bilgisayar gençlī şimdi ki gençlig. öle ölüm benim ağıluma gelmī [1792] sen sor, ben sölim.

D: *Yöreniz de türbe var mı?*

[1793] **ZC:** yoğ ölüm buralar da öle bi şey yoğ.

D: *Köyünüzün adı niçin Aşıklı?*

[1794] **ZC:** o zamanın da kurulmuş yavrum. esas merkez borası. esas merkezimiz orası. aşığılar kóyu [1795] demişler, aşığılı heç deışmez yani, hiç deışmez. bütün bah mesudiye kóyleri heb deışdi bi teg [1796] bizim ki deışmedi.

D: *Hacca gittiniz mi?*

[1797] **ZC:** yoğ yavrum olmadı. hanı sizlere ömür beyim. yoğ ben yalnız gidemiyorum. amin

D: *Eşinizle nasıl tanıştınız?*

[1798] **ZC:** bi köyün gencüydük akrabamız hem, öyle allahu teala yazmış biz de evlendik yani.

D: *Başınızdan geçen bir olayınızı veya unutmadığınız bir anınızı anlatır mısınız?*

[1799] **ZC:** yoğ ölüm öle bi şeyimiz yoğ bizim. ölüm çobanıdıg biz hayvan olatıdıg.

D: *Çobanlık ile ilgili neler anlatabilirsiniz?*

[1800] **ZC:** alırsın hayvanları katarsın önüne, ormana gidersen akşama gadar yayarsın, odladırsın [1801] akşam getirisin. aşam da anan oturu inegleri sār yerine goyar öyle. yoğ ölüm bizim zamanımız [1802] da zor deilidi. bizim bu dālar da heb geziyoduğ hayvanlarımızınan. öyliydi. benim çocuğlarım [1803] da var senin gibi ölüm.

D: *Çocuklarınız neler yapıyorlar?*

[1804] **ZC:** benim, benim öllarım evli. onlar çalışıyolar istanbul da. önlar danıyı, buzāyı getiremezler [1805] bilmezler ki köyü. köy de yaşamadılar ki ölüm. yaylıya giderdim mayıs ayın da bağ yaylamız [1806] orası ora giderdig.

D: *Yayla da neler yapıyorsunuz?*

[1807] **ZC:** biz orda yāmızı, peynirimizi yaylada yaparız. yazın hayvanlarımız burda zor oluyo [1808] odladmaya ekiliydi hēr yer ekin ekiliydi. mısır ekiliydi, biz ekin ekerig dā çoğ būdāy ekerdik. [1809] e şindi her yer tarlalar orman oldu. kimse yoK. gurbed de insanlar emegli olanlar geliyo şindi [1810] yazlari. aha ben gene ben de gidiyim. yarın, bürün қаpaTiyim қапıları. istanbula.

D: *Gurbet zor mu?*

[1811] **ZC:** zor tabi. zamānın da alışdığı ölüm napacan çolūmuz, çocūmuz orda biz çocuğlar olmadan [1812] burda duramam ki ben. e mudlağa, mudlağa ev yurd yapana ğadar kira da durduğ evlerimiz [1813] yabduğdan sora raadladığ.

D: *Kızların çeyizlerin de neler olur?*

[1814] **ZC:** ölüm eskiden çeyiz yoğdu ki, şindi şindi çeyizler. esgiden annesi babası gücü yeterse bi [1815] ğad yatağ veriyodu, mesela bi surhanlığ bakır derüğ biz tebsinin üsdüne ğonma. ondan sora bi [1816] ğad yatā işde bakırı o ğadar. başğa bi şey yoğ. esgiden fakirlik vardı yavrum. gücü yeten [1817] yapıyodu. yatānu, yasdūnu, bakırını veriyodu o kadar başğa bi şey yoğ. tabi şindi o ğurulu ev [1818] gidiyi şindi. tabi helbedde ölüm. şindi ğızlar bi ğamyon götürüyü eşyayı gederkene isdanbul da [1819] mesela bizim gençler heb isTanbul da evleniya, burda yoğ genç. burda heb yaşlılar var. var, [1820] var ölüm. alınıyı alınıyı bi ğurulu daiyriyi ğız donatıyı yāni.

DİZİN

a: bkz.→işte

a. 13, 147, 183, 183, 402, 408, 601, 602, 687, 687, 687, 689, 758, 804, 837, 920, 927, 932, 932, 938, 940, 945, 950, 1041, 1056, 1070, 1083, 1188, 1189, 1212, 1218, 1232, 1281, 1284, 1307, 1324, 1324, 1340, 1382, 1438, 1583

[=41]

ā: bkz.→işte

ā. 122, 147, 163, 164, 171, 182, 192, 207, 223, 225, 225, 230, 276, 326, 330, 607, 669, 851, 852, 995, 1218, 1295, 1370, 1751

[=24]

āb: bkz.→böyle

a. 192

[=1]

ābi: bkz.→abi

a.+m 436

[=1]

āc: “ağaç”

a.+a 595, 1370

a.+ı 505, 758, 760, 867, 867

a.+na 505

[=8]

āç: bkz.→āc

a. 265, 266, 266

[=3]

ādeT: bkz.→adet

a. 549

[=1]

āiyle: bkz.→aile

a. 125

[=1]

āla-: “ağlamak”

a.-dım 875

a.-ma 434, 811

a.-yanlar 1688

[=4]

āli-: bkz.→āla

a.-yon 875

[=1]

āmed: bkz.→ahmet

a. 1483

[=1]

āna-: bkz.→anla-

a.-dın 199

[=1]

āri: “ağrı”

a. 1295, 1443

[=2]

ārı: “tarafından (yön anlamında)”

a. 1275, 1489

a.+dan 39

[=3]

āri-: “ağrımak”

a. 1187

a.-yen731

a.-yo 824

[=3]

ārid-: “ağrıtmak”

a.-mim 1634

[=1]

ārīa-: “ağırılmak”

a.-dım 906

[=1]

ası kesme: “saklambaça benzeyen bir oyun”

a. 1193

[=1]

āşam: bkz. → akşam

a. 607, 992, 1000

a.+dan 534, 536

a.+ınan 1058

[=6]

āşıK: bkz. → aşık

a. 1168

[=1]

āz: “ağız”

a.+ı 1584, 1748

a.+ım 1167

a.+ıma 1663

a.+ımıza 1291

a.+ımı 16, 495

[=7]

abdes: “abdest”

a. 634, 1597, 1598

a.+imi 1600

a.+in 87

[=5]

abi: “abi”

a. 993

a.+m 1578, 1608

a.+min 1590, 1598, 1600

a.+mlerimin 1131

[=7]

abla: “abla”

a. 800, 1582

a.+m 1582, 1586, 1587, 1589, 1608

a.+ma 1581

a.+mın 1579, 1703

a.+n 1585

[=11]

abru: “nisan ayı”

a. 523, 523, 583

a.+un 523

[=4]

ac: “aç, tok olmayan”

a. 1288

[=1]

acaba: “acaba”

a. 77, 213, 998

[=3]

acele: “acele”

a. 431

[=1]

acemi: “acemi”

a. 987, 991

[=2]

acı: “acı”

a. 284

[=1]

acı-: “acımak”

a.-ma 428, 430

[=2]

acıgli: “acıslı, kederli olan”

a.+ydim 914

a.+yim 914

[=2]

acit-: “acıtmak”

a.-madim 215

[=1]

aciz: “aciz”

a. 216, 821

[=2]

açlık: “açlık”

a. 1300

[=1]

acuğ: “azıcık”

a. 739

[=1]

acuk: bkz.→acuğ

a. 917

[=1]

aç-: “açmak”

a.-acağsın 1474

a.-arsın 495

a.-dığ 1733

a.-duğ 1732

a.-iyor 1691

a.-idun 1470

a.-iyı 524

[=7]

aççı: bkz.→ahçı

a. 906

[=1]

açık: “açık”

a. 1636

[=1]

açıköz: “metinde geçen bir soy isim”

a. 1503

[=1]

açıl-: “açılmak”

a.-di 722

[=1]

açuk: “açık”

a. 362

[=1]

açuKluk: “açıklık”

a.+u+(açuKlū) 123

[=1]

aç-: bkz.→aç-

a.-sam 482

[=1]

ad: “isim”

a. 603

a.+ı 834, 1601

a.+ım 435, 775, 833, 922, 1032, 1258, 1373, 1373, 1550, 1705

a.+ını 1367

[=14]

ad: “at”

a.+larınan 684

[=1]

ad-: bkz.→at-

a.-dı 375

a.-dılar 876

a.-mişlar 1278, 1381

[=4]

adam: “adam”

a. 55, 85, 132, 216, 257, 282, 323, 349, 349, 391, 392, 415, 457, 469, 515, 528, 670, 707, 793,
1269, 1400, 1478, 1478, 1487, 1591

a.+a 1663

a.+ı 202, 410, 1311, 1354, 1486, 1488

a.+ın 55, 447, 1487

a.+ına 57

a.+lar 380, 1714

a.+larda 1490

a.+ları 1489

a.+nan 128

[=41]

adamcuaz: “adamcağız”

a. 867

[=1]

adeT: bkz.→ aded

a.+imiz 529, 529, 549, 549

a.+lerimiz 754

[=5]

aded: “âdet, görenek”

a. 785, 804, 804, 1049

a.+i 248, 1176, 1176

a.+leri 1176

[=8]

adım: “adım”

a. 113

[=1]

adla-: “adlamak, albastı tedavi yöntemi”

a.-mişda 412

a.-rlarıdı 749

[=2]

adlan-: “adlanmak, albastıdan kurtulmak”

a.-dım 410

[=1]

adma: “atmak işi”

a. 688

[=1]

admuş: bkz. →altmış

a. 640, 1726

[=2]

aeyle: bkz. →aile

a. 370

[=1]

af: “af”

a. 1005

[=1]

afed-: “affetmek”

a.-ersin 92, 1271

[=2]

affed-: bkz. →afed

a.-ersin 76

[=1]

afır: “ahır, evcil büyükbaş hayvanların barındığı kapalı yer”

a. 225

a.+a 225, 597, 1473, 1473, 1474

[=6]

ağıl: bkz. →akıl

a.+ımıza 541

a.+uma 1791

[=2]

ağraba: “akraba”

a.+yız 1501

[=1]

ağsoy: “metinde geçen bir soy isim”

a. 1459

[=1]

ağ+(ā): beyaz”

a. 1305

[=1]

ağa: “ağa”

a.+ların+(āların) 1783

[=1]

āh: bkz.→ah

a. 1285

[=1]

aha: “işte”

a. 338, 475, 586, 844, 851, 871, 873, 873, 882, 894, 927,932, 932, 933, 949, 949, 952, 953,1076,
1435, 1671, 1671, 1707, 1744, 1810

[=25]

ah: “ah çekmek”

a. 420, 1285

[=2]

ahcı: bkz.→ahçı

a. 114

a.+ nın 58

a.+ nun 58

[=3]

ahçı: “aşçı”

a. 59

a.+nın 58

[=2]

ahmet: “Ahmet”

a. 1373

[=1]

ahur: bkz.→afır

a. 871, 1414

a.+a 1452

a.+un 894

[=4]

aḥl: bkz.→aḥıl

a.+ımın 1520

[=1]

aḥraba: bkz.→aḡraba

a. 53, 1703

a.+dan 1703

a.+m 1342

[=4]

aḥrabalıḳ: “akrabalık”

a.+dan 1436

[=1]

aḥrabi: bkz.→aḡraba

a.+ye 52

[=1]

aḥşam: bkz.→aḳşam

a. 1157

[=1]

ar: “aḡır”

a. 84, 84, 1341

[=3]

aid: “ait”

a. 328, 404, 799, 800

[=4]

aile: “aile”

a. 135, 401, 401

a.+de 136

a.+leri 138, 138

a.+nin 124

a.+yi 134

[=8]

aiyle: bkz. →aile

a. 124, 124, 134, 1298

a.+mden 1746, 1749

a.+mnen 1645

a.+nin 125

[=8]

aķ-: “akmak”

a.-ar 329, 732

a.-ıyo 1583

a.-dımı 733

[=4]

aķan: “akan”

a. 79

[=1]

aķcier: akciķer”

a.+den 1306

[=1]

aķıd-: “akıtmak”

a.-dı 433

[=1]

aqıl: “akıl”

a. 107

[=1]

aqıllan-: “akıllanmak”

a.-dı 100

[=1]

aqım: “akım”

a. 1731

[=1]

aqıl: bkz. → aqıl

a.+ım 1239

a.+ıma 607, 621, 755, 836, 1244

a.+ımda 567

a.+ımın 1518

a.+ına 577

a.+uma 1434

[=10]

aqord: “akort”

a. 1022

[=1]

aqrabā: bkz. → aqıraba

a.+mız 1798

[=1]

aqsi: “aksi”

a.+ydi 79

[=1]

aqşam: “akşam”

a. 28, 231, 770, 1141, 1426, 1801

a.+a 228, 229, 324, 770, 1800

a.+1 995

a.+larını 1426

a.+nan 1535

[=14]

aķundu: “akıntı”

a. 173

[=1]

aķıl: bkz.→ aķıl

a.+ımda 568

a.+ımıza 585, 612

a.+um 1393

[=4]

aķrabā: bkz.→ aķraba

a.+mız 459

[=1]

aķsoy: “metinde geçen bir soy isim”

a. 1347

[=1]

aķsi: bkz.→ aķsi

a.+ydi 79

[=1]

alķun: “sulak (toprak iin)”

a.+ları 1491

[=1]

al-: “almak”

a. 72, 470, 671

a.-abili 993

a.-abölü 1068

a.-aķ 1294

a.-acamiş 959

a.-cāsa 1150, 1150
a.-dı 299, 311, 378, 450, 842, 847, 858, 858
a.-dılar 362, 1599, 1640, 1754
a.-dım 891, 1053, 1354, 1354, 1354, 1400, 1600, 1704, 1704, 1750
a.-dımıdı 1005
a.-dın 1484
a.-duķ 1004, 1004, 1325, 1636
a.-duķ 313, 395
a.-ícam 1173
a.-iyolardı 1204
a.-iyon 1340
a.-iyosun 823
a.-ib 419, 968, 1223, 1746, 1749
a.-ıcam 463, 1138
a.-ıcan 675
a.-ınca 1058
a.-ırım 495
a.-ırsan 671
a.-ırsın 555, 1800
a.-ıruķ 1333
a.-ırum 1334
a.-ısun 913
a.-ıyo 1124
a.-ıyoķ 1198
a.-ıyoğ 1343, 1343
a.-ıyodu 1199
a.-ıyoduğ 1310, 1341
a.-ıyolardı 1204
a.- ĩlar 118
a.- ĩm 377

a.-im 1616
a.-iyn 491
a.-iyog 1453
a.-iyodug 1309
a.-iyodum 968
a.-iyolardi 128
a.-iyom 188, 845
a.-iyon 8, 865, 1412
a.-madi 1630
a.-madilar 1634,1650
a.- madim 444
a.-madunsa 459
a.-mak 841
a.-mamak 134
a.-masak 492
a.-mayıS 1636
a.-mazsan 671
a.-mıya 1597
a.-mişlar 684
a.-minca 1431
a.-miyon 1068
a.-sana 1487
a.-sın 754
a.-urken 1598
a.-uruk 1335, 1335
a.-urum 446, 468, 1334
a.-usağ 1343
a.-usan 1343
a.-usun 447, 447, 496, 509, 898
[=109]

alaf: “hayvanların kışlık yiyeceği”

a. 927

[=1]

alağtırık: bkz.→elektirik

a. 1123

[=1]

alanköy: “ Mesudiye’de bir köy”

a.+ü 1686, 1688

[=2]

aláktirik: bkz.→elektirik

a. 1122, 1124

[=2]

albas: bkz.→albasdı

a.+ıyo 1368

[=1]

albasdı: “doğum yapan kadınlarda görölen ateşli hastalık”

a. 748

[=1]

albasma: bkz.→albasdı

a. 411, 1368

[=2]

alcı: “albasdı olayına maruz kalmış kişilerin iyileşmek amacıyla gittikleri hoca”

a. 748

a.+sı 408

[=2]

alci: bkz.→ alcı

a.+ymiş 411

[=1]

alTı: bkz.→altı

a. 1241, 1256, 1399

[=3]

alem: “dünya”

a. 1134

[=1]

alet: “alet”

a. 452, 453, 453

[=3]

aleyküm selam: “aleyküm selam”

a. 699, 1623

[=2]

alın-: “alınmak”

a.-acağ* 1637

a.-ıy 1820, 1820

a.-iyodu 1332

[=4]

alış-: “alışmak”

a.-amidum 618

a.-dığ 1811

[=2]

alışveriş: “alışveriş”

a. 340

a.+e 1073

[=2]

alış-: bkz.→ alış

a.-iyo 824

[=1]

ali: “metinde geçen bir isim, Ali”

a. 273, 354, 354,

[=3]

ali okulu: “belirli bir yaşın üzerindeki kişiler için devlet tarafından okuma-yazma öğretilen eğitim kurumu”

a. 533, 587

[=2]

alim: “alim”

a. 349

[=1]

alisman: “Ali Osman”

a. 1499, 1499

a.+nan 1499

[=3]

alla: bkz. →allah

a. 1154, 1265

[=2]

allā: bkz. →allah

a. 195

[=1]

allah: “Allah”

a. 82, 82, 85, 123, 130, 188, 213, 218, 379, 380, 384, 402, 467, 474, 476, 478, 484, 485, 485, 684, 686, 775, 863, 907, 972, 1001, 1136, 1174, 1174, 1175, 1287, 1293, 1312, 1325, 1355, 1380, 1594, 1674

a.+a 190, 191, 483, 1011, 1673, 1673

a.+a+(allā) 138, 605, 622, 625, 743, 1495

a.+ama+(allāma) 604, 1002

a.+im 894, 969, 971, 975, 1045

a.+ima 217, 719, 970

a.+in 477, 1296, 1365, 1669, 1669

a.+indan 485, 486

[=67]

allahu teala: “Allahu Teala”

t. 1798

t.+nm 91

[=2]

allöv: “bir seslenme şekli”

a. 391

[=1]

alman: “Alman”

a. 1229

[=1]

almanya: “Almanya”

a.+ya 954

[=1]

alt: “alt”

a. 1565

a.+ı 673

a.+ın 1248, 1713, 1720

a.+ına 29, 149, 459, 823, 1560

a.+ında 299, 658, 1720, 1722

a.+ındaydı 301, 1708

[=16]

altı: “altı”

a. 164, 189, 189, 228, 266, 267, 274, 347, 348, 357, 383, 400, 640, 813, 986, 1213, 1254, 1254, 1255, 1259, 1267, 1317, 1326, 1356, 1460, 1510, 1578

a.+nın 348

a.+sında 1709

[=29]

altın: “altın”

a. 117, 1017, 1188

a.+ı 1255

[=4]

altıncı: “altıncı”

a. 296

[=1]

altmış: “altmış”

a. 1522

[=1]

altun: bkz.→altın

a. 1188, 1343, 1432, 1700

a.+iydi 1519

a.+u 1144

[=6]

alışgun: “alışkın”

a.+uık 1062

[=1]

ama: “ama”

a. 37, 182, 184, 200, 201, 201, 204, 206, 211, 252, 253, 257, 329, 389, 403, 410, 411, 414, 424, 574, 580, 664, 664, 735, 751, 760, 832, 862, 1002, 1011, 1169, 1272, 1278, 1287, 1300, 1300, 1301, 1336, 1343, 1344, 1392, 1431, 1465, 1471, 1495, 1514, 1515, 1520, 1521, 1535, 1544, 1561, 1629, 1691, 1702, 1708, 1730, 1732, 1753, 1759

[=60]

ambulans: “ambulans”

a.+a 1606

[=1]

ambulas: bkz.→ ambulans

a.+a 729

[=1]

amca: “amca”

a. 1096, 1614, 1657, 1657, 1657

a.+lardan 1789

a.+mın 1497

a.+mız 1785

a.+mızdan 1789

a.+minen 1656

a.+sı 1786

[=11]

ameT: bkz.→ahmet

a. 1498

[=1]

amel: “amel”

a. 473

[=1]

amele: “amele”

a. 832, 1466

[=2]

ameliyaT: bkz.→ameliyat

a. 911

a.+ı 1754, 1755

[=3]

ameliyad: bkz.→ameliyat

a. 172, 624, 1395, 1753

a.+a 625

a.+ımı 132

a.+lar 1010

[=7]

ameliyadli: “ameliyatlı”

a.+ydım 918

[=1]

ameliyat: “ameliyat”

a. 267

[=1]

ameraġalu: bkz.→ameriğalı

a.+lar 290

[=1]

amereğalı: bkz.→ameriğalı

a.+ların 301

[=1]

ameriĝa: bkz.→ ameriĜa

a.+nın 295

[=1]

ameriĝalı: bkz.→ameriĜalı

a.+lar 298, 300

[=2]

ameriĝalu: bkz.→ameriĜalı

a.+lar 330

[=1]

ameriĝan: bkz.→ameriĜan

a. 317, 323, 330

[=3]

ameriĜa: “Amerika”

a. 334

[=1]

ameriĜalı: “Amerikalı”

a.+lar 302

a.+ları 337

[=2]

ameriĜalu: bkz.→ameriĜalı

a.+lar 311

a.+ların 334

[=2]

ameriĜan: “Amerikan”

a. 293, 293, 339, 339

[=4]

amıca: bkz.→amca

a. 1657

[=1]

amca: bkz.→amca

a.+larımız 1785

a.+larımızın 1743

a.+m 1661

a.+mızdan 1788

[=4]

amin: “amin”

a. 164, 720, 1797

[=3]

amma: bkz.→ama

a. 1523, 1616

[=2]

an: “an”

a. 586, 1011, 1244, 1504, 1522, 1527, 1544, 1544

[=8]

anķara: “Ankara”

a.+larda 172

a.+ya 174

[=2]

ana: bkz.→anne

a. 33, 102, 128, 1420, 1421, 1423

a.+larımı 397

a.+m 568, 757, 807, 811, 859, 861, 862, 1035, 1066, 1071, 1206, 1254

a.+mda 1252

a.+mın 1251

a.+n 1801

a.+sı 1618, 1671

a.+sımı 124

a.+sının 1251

[=26]

ana-: bkz.→anla-

a.-dim 119, 447, 457, 458, 458, 462, 468, 1496

a.-din 179, 196, 201, 209, 215

[=13]

anā: bkz.→anne

a.+m 1174

[=1]

anad-: bkz.→anlat-

a. 98

[=1]

anca: “anca”

a. 1046, 1236, 1615

[=3]

ancağ: bkz.→ancağ

a. 1559

[=1]

ancağ: “ancağ”

a. 587, 1290

[=2]

anda: “anda”

a. 190, 655, 657, 1087, 1444, 1453, 1545, 1599

[=8]

anı: “anı”

a. 1670

a.+m 1656, 1661

a.+sı 35

[=4]

anı: bkz.→anı

a.+m 194, 195, 208

[=3]

ani-: bkz.→anla-

a. 345

[=1]

anla-: “anlamak”

a. 341

a.-dı 1368, 1369

a.-dīm 468

a.-madım 775

a.-mam 520

a.-man 856, 857

[=8]

anlaT-: bkz.→anlat-

a.- īm 594

a.-im 786, 1403

[=3]

anlad-: bkz.→anlat-

a.-dım 1526

a.-ib 460

a.- īm 594, 1385

a.-mim 769

a.-urdi 691

[=6]

anlam: “anlam”

a.+i 483

[=1]

anlaş-: “anlaşmak”

a.-diyse 101

a.-dū 114

a.-amaduk 1004

a.-iyollar 101

a.-udu 99

a.-usun 448

[=6]

anlat-: “anlatmak”

a.-abülürüm 1040

a.-ayim 184

a.-î 1118

a.-im 1412, 1595, 1610

a.-sana 461

a.-tuğ 1623

[=8]

anlı-: bkz.→anla-

a.-yon 166, 1665, 1676, 1704

[=4]

anlı-: bkz.→anla-

a.-yo 335, 1387, 1396

a.-yosun 276

[=4]

annanne: “anneanne”

a. 550

[=1]

annaş-: bkz.→anlaş-

a.-iyolardı 1774

[=1]

anne: “anne”

a.+m 420, 430, 434, 690, 1403, 1435, 1582

a.+min 1435, 1435

a.+miz 1788

a.+n 1768

a.+si 1608, 1617, 1814

a.+ye 782

[=15]

anı-: bkz.→anla-

a.-yo 1556, 1577, 1587, 1594, 1603, 1605

a.-yon 1702

[=7]

anı-: bkz.→anla-

a.-yo 1745

[=1]

áo: bkz.→ona

a. 804

[=1]

ara: “boşluk, mesafe”

a.+da 33, 454, 1092, 1245, 1612, 1668

a.+lara 579

a.+ların 1117

a.+larında 1093, 1148, 1774

a.+mızda 883

a.+sı 1525, 1525, 1525

a.+sın 1554

a.+sında 370, 479

a.+ynan 295

[=19]

ara-: “aramak”

a.-dı 1633

a.-dılar 376

a.-duğ 1614

a.-mamak 632

a.-mazlarmış 80

a.-mişlar 1632, 1632, 1632

a.-n 134

a.-rlarmış 80, 80

[=11]

araba: “araba”

a. 155, 156, 357, 397, 1402, 1580, 1585, 1606, 1609, 1613, 1622, 1624, 1625

a.+dan 1585

a.+lar 362, 1475

a.+ları 355

a.+larından 357

a.+m 511

a.+mınan 494

a.+sı 1145

a.+sının 1538

a.+ya 1612

a.+ynan 1627

[=24]

arabi: bkz.→araba

a.+ye 1318, 1585

a.+ynan 1622

[=3]

araç: “araç”

a.+lar 361

a.+ları 319

[=2]

arada: “arada”

a. 636, 636, 637, 1292

[=4]

arama: “aramak işi”

a.+ya 77, 78

[=2]

araşdur-: “araştırmak”

a.-usun 124

[=1]

arazi: bkz.→arazi

a. 1723

a.+mız 1722

[=2]

arazi: “arazi”

a. 1730

a.+m 214

a.+nin 872

[=3]

arı: “arı”

a. 467, 468, 494, 1138

a.+lar 496

a.+yı 496

[=6]

arı-: bkz.→ara-

a.-yom 1637

[=1]

arıcı: “arıcı”

a. 493

[=1]

arıcılık: “arıcılık”

a. 498

[=1]

arıcılıK: bkz.→arıcılık

a. 467, 493, 493, 494

[=4]

arıT-: “arıtmak”

a.-amıyos 668

[=1]

arı-: bkz.→ara-

a.-yi 745

a.-yom 81

[=2]

arğa: “arka”

a. 688, 1215, 1364

a.+sı 1252, 1487

a.+sın 1744

[=6]

arğadaş: “arkadaş”

a. 31, 1735

a.+a 463

a.+man 658

a.+imlan 195

a.+lar 309, 652

a.+ların 31, 32

a.+larnan 912

[=10]

arğa: bkz.→arğa

a.+da 1483

[=1]

arğadaş: bkz.→arkadaş

a. 660

a.+lar 652

a.+larım 196

[=3]

arğadaş: bkz.→arkadaş

a. 1662

[=1]

armud: bkz. → armuT

a. 696, 1697, 1697, 1698

[=4]

armuT: “armut”

a. 797

a.+dan 537

[=2]

arpa: “arpa”

a. 1507, 1527, 1730

[=3]

arslan: bkz. → aslan

a. 1210

[=1]

arşiv: “arşiv”

a.+ler 1485

[=1]

art-: “artmak”

a.-ar 468

[=1]

artıĝ: bkz. → artıĝ

a. 1466

[=1]

artıĝ: “artıĝ”

a. 667

[=1]

artıĝ: bkz. → artıĝ

a. 819, 1675

[=2]

artuḡ: bkz.→artıḡ

a. 102, 1674

[=2]

artuḲ: bkz.→artıḲ

a. 820

[=1]

artur: “metin de geçen özel isim, Artur”

a.+a 304

[=1]

as-: “asmak”

a.-īduḡ 1370

a.-isun 1370

[=2]

asana: “asmak iŖi”

a. 34

[=1]

asalet: “asalet”

a. 110

[=1]

asTım: “astım”

a. 1394

[=1]

asKer: bkz.→asker

a.+e 1462

a.+ler 1311

[=2]

ases: bkz.→esas

a. 114, 1223, 1225

[=3]

asger: bkz.→asker

a. 137, 279, 285, 361, 702, 702, 702, 703, 704, 1001, 1119

a.+de 1375

a.+den 1462

a.+e 355, 998, 1001, 1310, 1311, 1678, 1708

a.+i 306, 328, 362

a.+in 322, 1404

a.+ler 1311, 1685

a.+leri 360, 360, 361, 702

[=31]

asgerī: “askeri, askerlikle ilgili”

a. 361

[=1]

asgeriye: “askeriye”

a. 1631, 1632, 1682

a.+den 1632

[=4]

asgerlig: bkz. → askerlik

a. 996, 996, 1006, 1118

[=4]

asgerlik: bkz. → askerlik

a. 35, 359, 991

a.+e+(asgerlie) 1007

a.+imiz+(askerl̄imiz) 1007

a.+ini+(asgerl̄ini) 888

[=6]

asıl: “asıl”

a. 1332

[=1]

asır: “asır, dua için de geçen bir kelime”

a. 481

[=1]

asker: “asker”

a.+e 280, 1113

a.+i 784, 1681

a.+ler 1683, 1684

[=6]

askerlik: “askerlik”

a. 1003

a.+i+(askerl̄i) 987

a.+im+(askerl̄im) 90

a.+te 990

[=4]

aslan: “aslan”

a. 1019

[=1]

aslı: “asıl”

a.+nda 765, 1673

[=2]

asvald: “asfalt”

a. 677

a.+dı 315

[=2]

aş-: “aşmak”

a.-l̄lar 118

[=1]

aşā: bkz.→aşşa

a. 1508

[=1]

aşam: bkz.→akşam

a. 1801

[=1]

aşğ: “aşk”

a.+na 1136

[=1]

aşı: “aşr”

a. 1569, 1569

[=2]

aşığ: bkz.→aşık

a. 1153, 1155

a.+lar 1794

[=3]

aşık: “aşık”

a. 422

[=1]

aşığlı: “Mesudiye’de bir köy ismi”

a. 1742, 1795

[=2]

aşık: bkz.→ aşık

a. 1158

[=1]

aşık: bkz.→ aşık

a. 1025

[=1]

aşsa: “aşağı”

a. 893, 894, 1253

a.+a 78, 201, 325

a.+daymış 1565

[=7]

aşsa: bkz.→aşsa

a. 373, 643, 662, 697, 702, 824, 1074, 1247, 1510

a.+dan 1357

[=10]

aT: “at”

a. 1240

[=1]

aT-: bkz.→at-

a.-dı 77

a.-dım 536, 663

a.-madımdı 662

[=4]

aTla-: bkz.→atla-

a.-dım 1659

a.-rdım 1182

a.-rduğ 1194

[=3]

aTmış: bkz.→altmış

a. 979, 1126, 1127, 1212, 1261, 1504, 1642

[=7]

aTmi: “atmak”

a.+yenen 1292

[=1]

at: “at”

a. 9

a.+a 1240

[=2]

at-: “atmak”

a.-acam 534

a.-alım 375

a.-amazsan 1184

a.-ar 329, 468

a.-ardım 1183

a.-ardın 1183

a.-arduK 1377

a.-arız 1767

a.-arsa 74

a.-arsın 898

a.-ıcağlar 1136

a.-in 303

a.-iyok 1036

a.-iyoduğ 1738

a.-iyoduK 149

a.-ıduK 169

a.-iyon 1162

a.-ma 9

a.-man 1136

[=20]

ata: “ata”

a.+larımızın 479

[=1]

atan-: “atanmak”

a.-amadı 403

[=1]

ataş: bkz.→ateş

a. 932, 945, 965, 1535

a.+a 169, 536, 967, 1070, 1077, 1078, 1079

a.+da 5, 16, 20

a.+i 689

[=15]

atatürk: “Mustafa Kemal Atatürk”

a.+ünen 1403

[=1]

atâş: bkz.→ateş

a. 634

[=1]

ateş: “ateş”

a.+i 1087

[=1]

atıl-: “atılmak”

a.-an 302

a.-dı 304

a.-maz 113

[=3]

atış-: “atışmak, tartışmak”

a.-dık 1499

[=1]

atla-: “atlamak”

a.-rkana 1184

[=1]

atmış: bkz.→altmış

a. 2, 316, 323, 435, 650, 725, 840, 841, 1267, 1408

a.+dan 840

[=11]

atom: “atom”

a. 302, 303, 304

[=3]

au: bkz.→o

a. 687, 722, 1353, 1707

[=4]

aunlar: bkz.→onlar

a.+dan 1303

[=1]

austos: “ağustos”

a. 553

[=1]

av: “av”

a. 442, 647, 648, 657

a.+a 647, 647, 657, 657, 658

a.+ı 648, 652, 665, 665, 1542

a.+ına 1542

[=15]

avcı: “avcı”

a. 25

[=1]

avcılığ: bkz. →avcılığ

a. 694

[=1]

avcılığ: “avcılık”

a. 504

a.+la 657

[=2]

avu: “zehir”

a. 1217

[=1]

ay: “ay”

a. 164, 369, 369, 394, 400, 455, 756, 860, 862, 919, 987, 987, 1064, 1296, 1297, 1326, 1510, 1589,
1659

a.+a 189, 941

a.+dan 189, 647, 941

a.+di 1003

a.+ı 582

a.+ım 421, 1006

a.+ın 279, 356, 584, 1709, 1805

a.+ına 647

a.+ında 554, 833, 888

a.+ının 348

a.+larda 1377

a.+larında 582

[=40]

ayağ: bkz.→ayağ

a. 751, 1000, 1001

[=3]

ayağgabi: “ayakkabı”

a. 1339, 1342

a.+mı 482

[=3]

ayağ: “ayak”

a. 693

[=1]

ayağ: bkz.→ayağ

a. 1269

a.+larımı 1600

[=2]

ayağ: bkz.→ayağ

a.+a+(ayā) 31, 32, 256, 266, 1500

a.+ama+(ayāma) 1256

a.+an+(ayān) 483

a.+mın+(ayāmın) 29, 224

[=9]

aydın: “metin de geçen soy isimler”

a. 589, 1373

[=2]

aydınlık: “aydınlık”

a. 1757

[=1]

aydödu: “metinde geçen bir soy isim, Aydoğdu”

a. 1407

[=1]

ayet: “ayet”

a.+i 91

[=1]

ayıb: “ayıp”

a. 93, 1204

[=2]

ayır-: “ayırarak”

a.-amıyorum 1758

a.-dık 1501

a.-dığ 1501

a.-dılar 281

[=4]

ayırd: “ayırt”

a. 1758

[=1]

ayigli-: “ayıklamak”

a.-yoğ 1454

[=1]

ayle: bkz.→aile

a.+sini 1417

[=1]

aylece: “ailece”

a. 1417

[=1]

aylıg: “aylık”

a.+ken 1577

[=1]

aylıg: bkz.→aylıg

a. 941

[=1]

aylıq: bkz.→aylıg

a. 306

[=1]

aynen: “aynen”

a. 546, 573, 575, 576, 645, 867, 881, 893, 1118, 1678

[=10]

aynı: bkz.→aynı

a. 576, 685

[=2]

aynı: “aynı”

a. 21, 214, 248, 566, 706, 909, 917, 1051, 1101, 1124, 1220, 1224, 1240, 1248, 1249, 1306, 1327, 1332, 1337, 1388, 1399, 1598, 1701, 1763, 1768

a.+nı 1253

a.+sı 976

[=27]

aynı: bkz.→aynı

a. 211, 213, 213, 683

a.+dür 750

a.+ye 338

[=6]

aynı: bkz.→aynı

a. 689

[=1]

aynu: bkz.→aynı

a. 15, 1356

[=2]

ayran: “ayran”

a. 608

a.+ını 738

[=2]

ayrıl-: bkz.→ayrıl-

a.-di 691

[=1]

ayrı: “ayrı”

a. 407, 408, 603

[=3]

ayrıl-: “ayrılmak”

a.-acasan 108

a.-dı 1224

a.-du 513

a.-mişdi 289

[=4]

ayru: bkz.→ayrı

a. 1264, 1445

[=2]

ayşe: “metinde geçen bir isim, Ayşe”

a. 531, 587

[=2]

az: “az”

a. 12, 197, 395, 475, 986, 986, 986, 1076, 1767

[=9]

azalığ: “azalık”

a. 209

[=1]

ácuq: bkz.→acuğ

á. 920

[=1]

áski: bkz.→eski

a.+den 570

[=1]

ba: bkz.→bana

b. 474, 474

[=2]

bāğ: “bağ, bahçe”

b. 443

[=1]

bāla-: “bağlamak”

b.-mamışlar 1636

b.-rdı 758, 758, 759

b.-rduq 42

b.-rım 742

b.-rlardı 42

b.-rlarımış 760

b.-ruq 732

[=9]

bālan-: “bağlanmak”

b.-dim 189

[=1]

balı: “bağlı”

b. 1178, 1241

b.+ydıq 304

b.+ydıq 304

[=4]

bāli-: bkz.→bāla

b.-yı 501

[=1]

bālu: bkz.→bālı

b. 310

[=1]

bār-: “bağırmaq”

b.-ı 592

b.-idu 1404

b.-u 1404, 1405

b.-ular 1404

[=5]

bārd-: “bağirtmaq”

b.-a 153, 153

[=2]

bārsāğ: “bağırsaq”

b.+dan 1754

[=1]

bāşış: “bahşış”

b. 803

[=1]

bāzen: “bazen”

b. 545

[=1]

baba: “baba”

b. 102, 187, 202, 1728, 1728, 1729

b.+m 75, 348, 377, 428, 588, 1207, 1403, 1577, 1710, 1747, 1747

b.+mdan 1747

b.+mın 756, 924, 924, 1096, 1657, 1745, 1749, 1785

b.+mız 243, 243

b.+mızdan 1789

b.+mnan 1351

b.+sı 374, 1364, 1608, 1617,1619, 1632, 1671, 1773, 1814

b.+sından 1363

b.+sını 124

b.+sının 1686

b.+si 1772

b.+ya 782

[=44]

Baca: “baca”

b. 109

[=1]

Baca: bkz→bacak

b.+larım 1187

[=1]

Bacak: “bacak”

b.+am+(bacām) 126, 130

[=2]

Bacca: bkz.→bahçe

b. 446

[=1]

Baccali-: “bahçelemek, bahçeyi temizlemek”

b.-yoz 645

[=1]

Bacı: “bacı, kız kardeş”

b.+m 436

b.+ma 429

b.+mın 410

[=3]

Baçca: bkz.→bahçe

b. 659, 666, 667, 667

b.+lar 655

b.+lara 654

[=6]

baçci: bkz.→bahçe

b.+ye 552

[=1]

baççe: bkz.→bahçe

b. 393

[=1]

bad-: “batmak”

b.-dı 1711

b.-di 712

[=2]

bağ-: bkz.→bağ-

b. 474, 474, 837, 1659, 1711, 1711, 1740, 1749, 1805

[=9]

bağğal: “bakkal”

b. 170

[=1]

bahāriye: “Kabadüz’de bir köy”

b. 674

[=1]

bahar: “bahar”

b.+nan 646

[=1]

bağca: bkz.→bahçe

b.+mızıldı 1712

[=1]

bağçe: bkz.→bahçe

b. 509, 556, 556, 743, 1076, 1453

b.+de 1453

b.+lere 1036

b.+sine 1319

[=9]

bağceleme: bkz.→baccali

b. 554, 554

[=2]

bağci: bkz.→bahçe

b.+i 1645

[=1]

bağça: bkz.→bahçe

b. 491

b.+nın 491

b.+ya 491

[=3]

bağçe: “bahçe”

b. 490, 849, 1024

b.+lerimiz 1231

b.+miz 830, 830, 1231

b.+ si 1702

b.+ye 267

[=9]

bağçē: bkz.→bahçe

b. 830

[=1]

bağci: bkz.→bahçe

b.+ya 563

[=1]

bağçe: bkz.→bahçe

b.+ye 509

[=1]

bağCa: bkz.→bahçe

b.+larımız 1715

[=1]

bağCe: bkz.→bahçe

b.+lerin 1231

[=1]

bağca: bkz.→bahçe

b. 443

[=1]

bağce: bkz.→bahçe

b.+m 1702

[=1]

bağcele-: bkz.→baccali

b.-düg 1214

[=1]

bağci: bkz.→bahçe

b.+ye 553

[=1]

bağcele-: bkz.→baccali

b.-di 1214

b.-dük 1214

[=2]

bağci: bkz.→bahçe

b.+ya 562

[=1]

bağ-: bkz.→bağ

b. 106, 210, 211, 1168, 1795

b.-tın 12

[=6]

bak-: bkz.→bak

b.-iyom 223

[=1]

bağ-: “bakmak”

b. 52, 123, 391, 478, 586, 788, 836, 889, 890,1013, 1076, 1135, 1168,1662

b.-arıK 696

b.-dım 28

b.-dim 214

b.-duK 394

b.-ın 1142

b.-iyok 602

b.-iyog 1414

b.-iyom 225, 1612

b.-iyorun 89

b.-ī 131, 131

b.-iyır 188

b.-tılar 1588

b.-tim 214

[=29]

bakım: “bakım”

b. 456

b.+ı 601, 601

b.+ını 645, 646

[=5]

bağır: “bakır”

b.+ı 1816

b.+ını 1817

[=2]

bakımı: “bakmak, bakma işi”

b.+ya 1602

[=1]

bağ-: bkz.→bağ

b. 380,644,657, 673, 673,776,786, 837, 1135

b.-Tim 662

b.-arsan 622

b.-arsın 496

b.-dım 30

b.-man 752

[=14]

bağım: bkz.→bağım

b.+ı 644

[=1]

bağ-: bkz.→bağ

b. 204, 889

[=2]

bal: “bal”

b.+ı 495

b.+ını 495

[=2]

balgam: “balgam”

b. 1292

[=1]

balı: bkz.→bālı

b.+süz 1736

[=1]

balta: “balta”

b. 1729

[=1]

balya: “balya”

b. 789

[=1]

bambaşğa: “bambaşka”

b.+ydi 1743

[=1]

bana: “bana”

b. 207, 211, 326, 327, 327, 449, 457

[=7]

bana+(bā): bkz.→bana

b. 28, 32, 37, 98, 478, 511, 638, 884, 886, 924, 929, 974, 1154, 1181, 1339, 1342, 1661

[=17]

barabar: bkz.→beraber

b. 56, 658

[=2]

baraj: “baraj”

b. 1712, 1718

b.+a 210, 210

b.+ı 1717

[=5]

baraş: bkz.→baraj

b.+dan 1787

[=1]

barbunya: “barbunya”

b.+mız 1771

[=1]

barımlat: “beslemek, otlatmak (hayvan için)”

b.-ıyok 1316

[=1]

barış-: “barışmak”

b.-dığ 1502

[=1]

barmak: “parmak”

b.+ı+(barma) 1421

[=1]

bas-: “basmak”

b.-ar 1051

b.-mazdan 693

[=2]

basma: “üzerinde bası ile yapılmış renkli biçimler bulunan pamuklu kumaş”

b. 562

b.+dan 1249

b.+lar 1368

[=3]

bastır-: “bastırmak”

b.-ıyorlar 239

[=1]

baston: “baston”

b.+nan 455

[=1]

baş: “baş”

b.+da 124

b.+dan 1046, 1056, 1466

b.+ı 448

b.+ızı 1634

b.+ım 419, 942, 943

b.+ıma 764

b.+ımda 30, 227

b.+ımdan 265, 268, 460, 594, 594, 623, 769

b.+ımızdan 268

b.+ına 616, 857, 1287

b.+ında 1684

b.+ından 173, 269

b.+ını 1304

b.+ında 714

b.+umda 1393

[=29]

başka: “başka”

b. 460, 791, 898, 946, 1184, 1704, 1791

b.+sında 916

b.+sının 1319

[=9]

başğa: bkz.→ başka

b. 184, 259, 340, 405, 506, 568, 577, 768, 785, 846, 869, 904, 912, 913, 982, 1037, 1040, 1089, 1361, 1385, 1477, 1483, 1502, 1512, 1516, 1517, 1517, 1524, 1526, 1537, 1538, 1539, 1542, 1563, 1669, 1680, 1686, 1698, 1702, 1757, 1770, 1816, 1817

[=43]

başgā: bkz.→ başka

b. 36

[=1]

başgan: “başkan”

b. 303

b.+ı 1282, 1283

[=3]

başKa: bkz.→ başka

b. 396, 648, 686, 706, 729, 754, 767, 767, 792, 982, 1084, 1256

[=12]

başKā: bkz.→ başka

b. 664

[=1]

başar-: “başarmak”

b.-ıcan 483

[=1]

başbakan: “başbakan”

b. 287

[=1]

başbakanlık: “başbakanlık”

b.+ın+(başbakanlın) 1777

[=1]

başbaKan: bkz.→başbakan

b. 1778

[=1]

başış: bkz.→bāşış

b. 804

[=1]

başış: bkz.→bāşış

b. 804, 1539

[=2]

başkend: bkz.→başkent

b.+i 300, 313

[=2]

başkent: “başkent”

b.+i 342

[=1]

başköy: “Kabadüz’de bir köy”

b. 511, 511, 512, 513, 513, 513, 519, 588

[=8]

başla-: “başlamak”

b.-r 199, 584

b.-rdı 1535

b.-rken 481

b.-rsın 199

b.-yuK+(başluyuK) 517

[=6]

başlangıc: “başlangıç”

b.+ı 1292

[=1]

başlı-: bkz.→başla

b.-yo 647

[=1]

başlık: “başlık, başlık parası”

b. 892

[=1]

başlıĝ: bkz.→başlık

b. 1204, 1363, 1430, 1431, 1432, 1433, 1519, 1772

[=8]

başlıĝ: bkz.→başlık

b. 1255

[=1]

başsaK: “başak, tahıl ve meyveleri devşirdikten sonra geriye kalan döküntüler”

b. 181

[=1]

batıl: “batıl”

b. 42, 820, 1447

[=3]

batu-: “batırmak”

b.-r 1421

[=1]

batum: “Batum”

b.+dan 698, 699

[=2]

baya: bkz.→bayat

b. 1455

b.+a 196, 1141

[=3]

bayā: bkz.→bayı

b. 194, 826, 1359, 1361, 1426, 1455, 1456, 1464, 1469, 1752

[=10]

bayı: “bayağı”

b. 1425

[=1]

bayan: “bayan”

b. 846

[=1]

bayar: “metinde geçen bir soy isim, Bayar”

b. 288

[=1]

bayıl: “bayılmak”

b.-san 1272

[=1]

bayırkóy: “Mesudiye’de bir yayla, Bayırköy”

b. 1740

[=1]

baypas: “bypass ameliyatı”

b. 1754

[=1]

bayram: “bayram”

b.+a 1787, 1788

b.+ın 529

b.+lar 1370

b.+larda 1110

b.+larında 1109

[=6]

bayram: “metinde bir soy isim”

b.679,724

[=2]

bazan: bkz.→bazen

b. 515, 819

[=2]

bazar: “pazar, belli bir şeyin satıldığı yer”

b. 1069

[=1]

bazar: bkz.→pazar

b. 1380

[=1]

bazarcılık: “pazarcılık, pazarcının işi”

b. 1322

[=1]

bazarlık: bkz.→pazarlık

b. 672

[=1]

bazarlık: bkz.→pazarlık

b.+i+(bazarlı) 670, 672

[=2]

bazen: “bazen”

b. 572, 820, 1474

[=3]

bazı: “bazı”

b. 1281, 1480

b.+ları 764

b.+larından 1186

[=4]

bazi: bkz.→bazi

b. 715

[=1]

bazla-: “bazlamak”

b.-dım 1070, 1077, 1078

[=3]

bazlı-: bkz.→bazla

b.-yok 1078

[=1]

bárabar: bkz.→beraber

b. 159

[=1]

báráber: bkz.→beraber

b. 512

[=1]

be: “bir seslenme şekli”

b. 146, 161, 165, 171

[=4]

bebek: “bebek”

b.+e+(bebē) 1756, 1757

[=2]

beddua: “beddua”

b. 82, 718

b.+yi 718

[=3]

bē: bkz.→be

b. 107, 1153

[=2]

bēn: bkz.→ben

b. 1408, 1642

[=2]

begle-: bkz.→bekle

b.-dig 1616

[=1]

begmez: bkz.→bekmez

b.+i 1698

b.+ini 1696

b.+leri 1697

[=3]

bek: bkz.→pek

b. 861

b.+de 11

[=2]

beker: “metinde geçen bir soy isim, Beker”

b. 245

[=1]

bekle-: “beklemek”

b. 661

b.-dúK 714

b.-düK 1286

b.-dük 379

b.-iler+(beklem̄iler) 386

b.-meden 325

b.-n̄i 386

b.-rlerdür 386

[=8]

bekled-: “bekletmek”

b.-dim 752

[=1]

bekleme: “beklemek işi”

b.+ez 1615

[=1]

bekli-: bkz.→bekle

b.-y1 953

[=1]

beklī-: bkz.→bekle

b.-lar 388

[=1]

bekmez: “pekmez”

b. 534, 534, 535, 536, 772, 773, 797, 797

[=8]

beḡar: “bekar”

b. 122, 137, 1113

b.+ım 888

b.+sīz 134

[=5]

beḡarlıḡ: “bekarlık”

b. 125, 125

[=2]

beK: bkz.→pek

b. 1192

[=1]

bel: “bel”

b. 623, 624

b.+iye 91

[=3]

bel: “bir tarım aracı”

b.+nen 583

[=1]

belediye: “belediye”

b. 248, 249, 1281, 1283, 1621, 1627

b.+ye 1621, 1622, 1622

[=9]

beli-: “belemek, çocuğu beşiğe yatırıp bağlamak”

b.-yoduğ 1053

[=1]

belki: “belki”

b. 85, 327, 369, 385, 712, 1485, 1513, 1610, 1612, 1676, 1676

[=11]

belle-: “bellemek, bel denilen araçla toprağı işlemek”

b.-rük 583

[=1]

belleme: “kadınların giydiği bir tür gömlek türü”

b. 1248

[=1]

belli: “belli, belirli”

b. 549, 1292

[=2]

ben: “ben”

b. 31, 33, 36, 37, 41, 44, 56, 58, 60, 74, 74, 81, 85, 86, 89, 89, 89, 97, 107, 122, 125, 127, 158, 160, 172, 174, 178, 184, 185, 189, 196, 205, 208, 210, 219, 222, 226, 228, 235, 242, 242, 242, 242, 247, 272, 278, 313, 318, 326, 326, 326, 332, 347, 351, 359, 381, 384, 385, 400, 405, 409, 409, 414, 415, 420, 436, 446, 449, 450, 458, 463, 466, 468, 471, 493, 511, 520, 529, 545, 558, 558, 580, 587, 588, 594, 602, 603, 610, 621, 628, 629, 637, 643, 650, 651, 657, 660, 661, 662, 681, 713, 718, 718, 721, 752, 754, 756, 756, 763, 764, 775, 786, 812, 813, 813, 818, 818, 820, 822, 826, 828, 828, 847, 872, 872, 875, 881, 882, 893, 902, 902, 907, 908, 910, 910, 911, 912, 913, 913, 914, 914, 915, 915, 916, 923, 923, 924, 959, 980, 986, 993, 997, 998, 1027, 1029, 1053, 1054, 1055, 1055, 1070, 1081, 1100, 1103, 1107, 1112, 1133, 1134, 1134, 1135, 1137, 1137, 1137, 1138, 1138, 1144, 1146, 1146, 1148, 1149, 1152, 1153, 1156, 1157, 1157, 1159, 1165, 1166, 1166, 1166, 1167, 1167, 1168, 1169, 1171, 1172, 1173, 1174, 1174, 1180, 1186, 1199, 1200, 1201, 1206, 1206, 1214, 1226, 1238, 1238, 1239, 1239, 1254, 1255, 1260, 1261, 1261, 1262, 1267, 1269, 1273, 1297, 1308, 1334, 1346, 1350, 1350, 1353, 1372, 1376, 1376, 1376, 1378, 1379, 1380, 1382, 1385, 1392, 1400, 1416, 1417, 1422, 1444, 1446, 1446, 1451, 1457, 1458, 1470, 1490, 1497, 1500, 1504, 1505, 1506, 1506, 1513, 1515, 1516, 1520, 1520, 1520, 1522, 1522, 1522, 1532, 1533, 1551, 1552, 1567, 1567, 1574, 1574, 1575, 1577, 1577, 1580, 1581, 1582, 1584, 1586, 1597, 1599, 1607, 1610, 1615, 1628, 1634, 1644, 1650, 1652, 1653,

1654, 1659, 1659, 1663, 1663, 1664, 1675, 1691, 1692, 1699, 1708, 1708, 1726, 1728, 1732, 1745, 1745, 1746, 1749, 1750, 1751, 1753, 1753, 1754, 1759, 1759, 1760, 1761, 1762, 1792, 1797, 1810, 1810, 1812

b.+de 41, 407, 414, 884, 1703

b.+den 436, 461, 997, 1131, 1145, 1523, 1775

b.+i 75, 127, 132, 145, 160, 202, 210, 418, 420, 450, 451, 468, 842, 847, 856, 857, 858, 869, 876, 880, 883, 895, 943, 1027, 1029, 1136, 1136, 1154, 1159, 1240, 1273, 1583, 1585, 1609, 1661, 1710, 1756

b.+im 57, 62, 130, 130, 136, 158, 163, 182, 212, 216, 225, 230, 265, 270, 317, 330, 354, 354, 402, 408, 410, 411, 412, 415, 436, 515, 515, 516, 571, 571, 574, 594, 662, 705, 741, 746, 775, 833, 840, 862, 871, 871, 874, 877, 879, 882, 887, 893, 893, 922, 922, 937, 952, 960, 972, 988, 988, 988, 1008, 1033, 1076, 1096, 1113, 1120, 1122, 1131, 1132, 1146, 1152, 1154, 1168, 1187, 1236, 1239, 1254, 1258, 1341, 1379, 1381, 1382, 1394, 1451, 1499, 1518, 1526, 1550, 1589, 1598, 1632, 1641, 1644, 1659, 1661, 1702, 1703, 1761, 1775, 1791, 1802, 1804, 1804

b.+imki 1256

b.+üm 328, 1062, 1692

[=478]

benzed-: “benzetmek”

b.-i 1158

[=1]

berabar: bkz→beraber

b. 78, 159

[=2]

beraber: “beraber”

b. 1403, 1465, 1658

[=3]

beri: “öte karşıtı”

b. 517, 580, 643, 689, 695, 705, 1269, 1271, 1286, 1333

b.+sini 585

b.+ye 1313

[=12]

besbelü: “besbelli”

b. 1280

[=1]

besmele: “besmele”

b. 1530

[=1]

beş: “beş”

b. 116, 136, 196, 285, 291, 295, 326, 330, 357, 366, 378, 400, 444, 447, 454, 455, 488, 670, 670, 767, 767, 780, 836, 878, 880, 885, 885, 901, 912, 913, 1081, 1097, 1113, 1114, 1129, 1182, 1184, 1191, 1217, 1220, 1240, 1255, 1256, 1267, 1286, 1297, 1326, 1399, 1409, 1409, 1438, 1519, 1579, 1601, 1642, 1699, 1701, 1713, 1745, 1749, 1756

b.+de 301

b.+den 1130

b.+e 190, 247, 441, 489, 771, 834, 1082, 1461, 1552

b.+i 2, 523, 584, 584, 1652, 1709, 1762

b.+inden 523, 523

b.+ine 1653

[=82]

beşik: “beşik”

b.+i+(beşi) 1053

b.+imize+(beşimize) 1053

[=2]

beşinci: “beşinci”

b. 296, 310, 1268, 1268, 1709

[=5]

beştaş: “beştaş oyunu”

b. 767

[=1]

beton: “beton”

b. 1289

b.+u 1290

[=2]

betön: bkz.→beton

b. 446

[=1]

bey: “bey, koca”

b. 1588, 1591, 1592

b.+i 497, 497

b.+im 163, 1797

[=7]

beyaz: “beyaz”

b. 13, 356, 1151, 1249, 1694

b.+dan 1250

b.+dı 1105

[=7]

beyin: “beyin”

b. 173

[=1]

beyzeği: “Mesudiye’de bir yayla, Beyzeği”

b. 1597

[=1]

bıçak: “bıçak”

b.+a+(bıçā) 151

[=1]

bırağ-: bkz.→bırak

b. 1312

b.-mıyo 1500

b.-dı 1756

b.-duķ 1326

b.+um+(bırağdüm) 938

b.-usun 1140

[=6]

bırak-: “bırakmak”

b. 1629, 1669

b.-amiyim 1228

b.-dım 851

b.-ın 1610

b.-ınca 1582

b.-u 884

[=7]

bıraK-: bkz.→bıraK

b.-dı 954

b.-dıK 814

b.-dılar 1344

b.-dım 44, 852, 985

b.-dim 209, 211

b.-ıcan 12

b.-sam 938

[=10]

bırmağ: “parmak”

b. 1238

[=1]

biT-: bkz.→gel-

b.-dım 921

[=1]

bin: bkz.→bin

b. 217, 355

[=2]

bi: “bir”

b. 12, 28, 28, 29, 29, 32, 39, 43, 43, 46, 55, 60, 60, 68, 68, 71, 82, 84, 84, 89, 92, 99, 99, 101, 101, 107, 109, 125, 127, 131, 134, 135, 139, 144, 148, 148, 152, 155, 169, 170, 173, 181, 184, 193, 194, 194, 195, 195, 195, 198, 200, 200, 206, 208, 208, 208, 212, 213, 215, 216, 218, 228, 229, 230, 230, 231, 235, 237, 237, 239, 241, 252, 252, 256, 256, 258, 263, 263, 263, 281, 295, 296, 296, 305, 308, 314, 315, 316, 317, 326, 326, 327, 333, 334, 334, 337, 344, 349, 349, 350, 356, 359, 360, 360, 360, 363, 396, 398, 407, 413, 437, 451, 453, 472, 501, 518, 528, 529, 529, 539, 545, 549, 567, 573, 580, 588, 614, 636, 636, 637, 653, 656, 662, 663, 663, 663, 664, 676, 687, 699, 703, 710, 730, 737, 741, 757, 760, 761, 761, 799, 804, 804, 804, 805, 816, 835, 837,

846, 862, 871, 872, 876, 880, 883, 883, 884, 888, 889, 889, 891, 893, 927, 938, 938, 941, 945, 946, 947, 952, 954, 955, 957, 957, 959, 982, 983, 985, 990, 993, 995, 995, 998, 1000, 1001, 1001, 1001, 1003, 1003, 1005, 1009, 1010, 1010, 1012, 1037, 1040, 1043, 1056, 1057, 1067, 1069, 1071, 1076, 1113, 1113, 1118, 1131, 1136, 1137, 1137, 1144, 1150, 1152, 1165, 1171, 1173, 1174, 1177, 1178, 1182, 1183, 1183, 1184, 1197, 1198, 1215, 1222, 1222, 1229, 1236, 1240, 1263, 1263, 1265, 1276, 1277, 1278, 1291, 1291, 1292, 1296, 1297, 1300, 1301, 1314, 1319, 1319, 1329, 1330, 1330, 1332, 1332, 1332, 1337, 1340, 1350, 1354, 1376, 1381, 1387, 1396, 1399, 1400, 1401, 1401, 1417, 1432, 1438, 1440, 1442, 1443, 1443, 1447, 1447, 1448, 1448, 1448, 1449, 1453, 1476, 1477, 1479, 1479, 1479, 1480, 1481, 1481, 1482, 1482, 1483, 1489, 1492, 1492, 1497, 1499, 1500, 1516, 1517, 1517, 1517, 1518, 1524, 1537, 1538, 1539, 1553, 1555, 1555, 1556, 1559, 1560, 1568, 1575, 1578, 1582, 1587, 1589, 1589, 1589, 1592, 1592, 1594, 1600, 1605, 1606, 1611, 1614, 1614, 1623, 1623, 1624, 1637, 1638, 1638, 1645, 1653, 1658, 1661, 1662, 1662, 1668, 1670, 1674, 1675, 1680, 1681, 1683, 1683, 1688, 1698, 1713, 1715, 1715, 1715, 1718, 1719, 1720, 1721, 1734, 1740, 1755, 1757, 1767, 1775, 1782, 1791, 1793, 1795, 1798, 1799, 1814, 1815, 1815, 1816, 1817, 1818, 1820

[=386]

biber: “biber”

b. 10, 170, 170, 507

b.+den 541

b.+ini 11, 23, 168, 586

[=9]

biberon: “biberon”

b.+nan 398

[=1]

biberun: bkz.→biberon

b.+u 395

[=1]

biç-: “biçmek”

b.-eruK 179

b.-erüK 727

b.-icem 1582

b.-iyon 1413

b.-iyoruz 251

[=5]

biçcel: “ekip biçmeye elverişli tarla”

b. 1491

[=1]

biçma: bkz.→biçme

b.+ya 199

[=1]

biçme: “biçme işlemi”

b.+ye 1581

[=1]

bid-: “bitmek”

b.-di 996, 1006, 1007, 1374, 1683

b.-medi 996

b.-mez 1171

[=8]

bidki: “bitki”

b. 1186

b.+ler 1202

[=2]

bidKi: bkz.→bidki

b.+ler 729

[=1]

bidon: “bidon”

b.+a 11

[=1]

bir: bkz.→bir

b. 100, 134

[=2]

bil: “dua da geçen kelime”

b. 482

[=1]

bil-: “bilmek”

b.-dim 1675

b.+dükleriminen 1212

b.+düm+(bildüm) 58, 416

b.+dümüz+(bildümüz) 17

b.+dün+(bildün) 1218

b.-düK 576

b.-emem 133, 1049, 1174

b.-emiyım 930, 937

b.-im+(bildim) 149

b.-imiz+(bildimiz) 1485

b.-in+(bildin) 248

b.-eli 1675

b.-emiyım 1519

b.-emiyım 820, 937, 1239

b.-emiyorum 512, 514

b.-emüyoZ 500

b.-en 105, 105, 105, 405, 1485, 1676

b.-ıyı 504

b.-i 456

b.-icem 235

b.-im 501, 520, 799, 822, 927, 1157

b.-im 466, 500, 521, 610, 611, 745, 799, 800, 820, 814, 828, 907, 928, 928, 934, 936, 936, 940, 943,
965, 1101, 1102, 1112, 1144, 1200, 1261, 1281, 1303, 1417, 1445

b.-iyım 929

b.-iyım 845, 875

b.-iyım 31

b.-iyo 323, 1378

b.-iyodum 1586

b.-iyom 61, 218, 1532, 1548

b.-iyon 122, 1647, 1672

b.-iyöm 928

- b.-iyorum 253
- b.-iyosun 301, 337, 1477, 1677, 1737
- b.-iyuz 863
- b.-medüküm+(bilmedüm) 1532, 1548
- b.-medükümüz+(bilmedümüz) 730
- b.- meyen 318
- b.-mezimişim 235
- b.-mezler 1805
- b.-medüg 1038, 1038
- b.-idum+(bilmīdum) 411
- b.-im+(bilmīm) 629, 812, 898, 910, 912, 1022, 1166, 1262
- b.-mem 37, 435, 705, 764, 764, 915, 965, 1133, 1133, 1133, 1167, 1201, 1519
- b.-mıyım 31, 930, 948, 955, 1086, 1262, 1350, 1350, 1446, 1446
- b.-mıyım 925, 928, 935
- b.-mim 1166, 1166, 1174, 1200
- b.-miydım 913
- b.-miyım 758, 890, 913, 929, 942, 944, 955, 1169, 1205, 1262, 1350, 1677
- b.-miyoğ 1675
- b.-miyom 886, 889, 889, 1086, 1100, 1149, 1162, 1444, 1457
- b.-miyon 363
- b.-miyorum 253, 254, 272, 318, 346, 992, 1532, 1537, 1547, 1666, 1686, 1742
- b.-miyoruz 994, 1557, 1561
- b.-miyoz 1105
- b.-müm 1110
- b.-müyom 1448
- b.-sem 62, 466, 890, 1167
- b.+umüz+(bildümüz) 1044
- b.-ü 6, 764, 1168, 1168, 1168
- b.-üdüm 159
- b.-üdün 158

b.-ür 319

b.-ürüm 890, 890

b.-üsün 1696

b.-üyosüz 857

[=195]

bile: “bile”

b. 127, 351, 776, 1037, 1244, 1245

[=6]

bilet: “bilet”

b.+i 1636, 1637

[=2]

bilgi: “bilgi”

b. 1506

b.+miz 1046

[=2]

bilgili: “bilgili”

b.+sin 461

[=1]

bilgisayar: “bilgisayar”

b. 403, 1791

[=2]

bilme: “bilmek işi”

b.+n 1549

[=1]

bin: “bin”

b. 191, 213, 261, 261, 261, 274, 276, 278, 278, 285, 286, 289, 291, 291, 292, 295, 301, 305, 321, 329, 329, 339, 339, 347, 347, 447, 718, 1255, 1620, 1626, 1642, 1699, 1699, 1699, 1701

b.+lerce 604, 604

[=37]

bin-: “binmek”

b.-di 231

b.-dim 1585

b.-dük 293

[=3]

bina: “bina”

b. 1479

b.+ların 952

b.+nın 1707

[=3]

bindir-: “bindirmek”

b.-diler 306

[=1]

bindü-: “bindirmek”

b.-düler 358

b.-dülerde 1240

[=2]

bindür-: bkz.→bindir-

b.-üyoğ 1318

[=1]

binme: “binme işi”

b.+si 156

[=1]

bir: “bir”

b. 71, 82, 164, 191, 281, 284, 293, 293, 306, 307, 320, 321, 324, 324, 325, 328, 329, 330, 337, 348, 349, 349, 352, 369, 394, 644, 718, 737, 779, 833, 852, 885, 942, 986, 1028, 1030, 1064, 1092, 1162, 1162, 1170, 1508, 1508, 1511, 1511, 1512, 1577, 1668, 1669, 1669, 1670, 1706, 1741, 1743, 1753

b.+i 837, 860, 1113, 1120, 1154, 1598, 1598, 1704

b.+ini 1308, 1308

[=65]

biráz: bkz.→biraz

b. 181

[=1]

birāz: bkz.→biraz

b. 619, 1003

[=2]

biraz: “biraz”

b. 76, 182, 197, 270, 270, 372, 383, 608, 637, 868, 983, 1196, 1239, 1342, 1344, 1455, 1474, 1478, 1526, 1548, 1604, 1661, 1684, 1695

[=24]

birbiri: “birbiri”

b.+lerine 1773

b.+mize 1739

b.+mizi 1751

b.+ne 101, 1052

b.+ni 107, 129

b.+nizi+(birbirīzi) 102

[=8]

birdenbire: “birdenbire”

b. 172

[=1]

bir: “biri”

b. 835, 860, 1120, 1322, 1322

b.+si 76, 89, 137, 256, 289, 838, 1000, 1578, 1579

b.+siyim 292

[=15]

birigdir-: “biriktirmek”

b.-iyo 1417

[=1]

birik-: “birikmek”

b.-ir 1092

b.-iyadı 1255

b.-üyolar 1417

[=3]

birinci: “birinci”

b. 279, 355

[=2]

birleşük: “birleşik”

b.+üdi+(birleşüdi) 691

[=1]

birlik: “birlik”

b.+i+(birli) 987

b.+idi+(birli) 513

b.+inde+(birli) 991

b.+ini+(birli) 988

[=4]

birük-: bkz.→birik-

b.-ü 1179, 1181

[=2]

bis: bkz.→biz

b. 378, 383

[=2]

bismillahirra: “bismillahirrahmanirrahim”

b. 481

[=1]

biş-: “pişmek”

b.-di 21

b.-dimiydi 23

b.-dü 14

b.-eceki+(bişecā) 236

b.-mişi 7

b.-müş 6, 6

[=6]

bişe: “bir şey”

b. 800

[=1]

bişi: “bir şey”

b. 92, 401, 413, 471, 471, 546, 607, 632, 655, 729, 756, 762, 764, 768, 819, 821, 898, 908, 912, 913, 928, 929, 930, 930, 930, 930, 934, 935, 943, 948, 950, 950, 953, 966, 973, 1038, 1047, 1049, 1054, 1054, 1087, 1090, 1100, 1128, 1167, 1176, 1189, 1204, 1278, 1321, 1325, 1369, 1370, 1372, 1447, 1563, 1774, 1774

b.+im 915, 1054

b.+imiş 1130

b.+ler 283, 283, 384, 527, 912, 927, 1047, 1083, 1098, 1262, 1262, 1278, 1362, 1369, 1563, 1571, 1640

b.+lerdi 812

b.+leri 1239

b.+lernen 1055

b.+miz 601

b.+nen 706, 904

[=84]

bişi: bkz. →bişi

b. 910

[=1]

bişü-: “pişirmek”

b.-dü 1327

b.-düg 1332

b.-düm 617

b.+üdükümüz+(bişüdüümüz) 1101

[=4]

bişümi: “pişirmek işi”

b.+yi 105

[=1]

bişür-: “pişirmek”

b.-cen 16

b.-ılar 115

b.-ü 981

b.-üb 1298, 1298

b.-ücen 5, 5, 16

b.-üdüK 155

b.-ürüK 1061

b.-ürüm 616

b.-üyolardı 1208

[=12]

bişürT-: “pişirtmek”

b.-düm 906

[=1]

biT-: bkz.→bit-

b.-di 666, 667, 1528, 1528

b.-ince 383

[=5]

biTki: bkz.→bidki

b. 1100

b.+ler 593

[=2]

bit-: “bitmek”

b.-î 1330

b.-iyodu 232

b.-miya 1451

[=3]

bitir-: “bitirmek”

b.-dim 1762

b.-dü 403

[=2]

bitü-: bkz.→ bitir-

b.-düm 842, 858

b.-medim 402

[=3]

biz: “biz”

b. 14, 126, 130, 181, 262, 268, 268, 268, 269, 289, 290, 304, 312, 325, 333, 334, 335, 341, 341, 343, 344, 363, 376, 452, 500, 579, 610, 652, 653, 671, 721, 730, 737, 745, 765, 796, 814, 830, 848, 854, 862, 908, 996, 1045, 1047, 1062, 1062, 1063, 1064, 1064, 1075, 1083, 1086, 1087, 1091, 1095, 1096, 1104, 1161, 1176, 1182, 1189, 1249, 1288, 1307, 1327, 1331, 1344, 1353, 1410, 1438, 1515, 1515, 1517, 1541, 1557, 1558, 1577, 1578, 1606, 1607, 1625, 1627, 1629, 1675, 1691, 1697, 1698, 1710, 1723, 1726, 1743, 1745, 1751, 1763, 1765, 1768, 1774, 1778, 1779, 1782, 1786, 1788, 1798, 1799, 1807, 1808, 1811, 1815

b.+de 322, 470, 1003, 1507

b.+den 723, 1397, 1514

b.+e 243, 280, 298, 299, 300, 311, 321, 332, 654, 656, 685, 816, 947, 995, 996, 1001, 1002, 1288, 1341, 1609, 1627, 1630

b.+i 188, 216, 281, 283, 295, 296, 297, 306, 306, 310, 319, 335, 341, 357, 358, 362, 364, 384, 588, 925, 1037, 1342, 1607, 1609, 1611, 1640

b.+im 4, 12, 16, 18, 53, 56, 59, 113, 113, 113, 180, 196, 240, 268, 322, 372, 380, 389, 471, 556, 565, 570, 576, 577, 579, 633, 691, 699, 729, 763, 794, 818, 873, 883, 1073, 1123, 1129, 1251, 1265, 1438, 1444, 1454, 1454, 1455, 1455, 1485, 1511, 1537, 1537, 1592, 1645, 1680, 1680, 1696, 1701, 1707, 1748, 1755, 1785, 1787, 1790, 1796, 1799, 1801, 1802, 1819

b.+imkilerde 1312

b.+imkileri 291

b.+imkisi 830

[=237]

bo: bkz.→bu

b. 1658

[=1]

bohça: “bohça, içine çamaşır, elbise vb. koyup sarılan dört köşe kumaş”

b. 1172

[=1]

bole: bkz.→böyle

b. 671, 672, 672

[=3]

bolluq: “bolluk”

b. 474, 474, 475

[=3]

bomba: “bomba”

b.+lariyla 302

[=1]

boncuq: “boncuk”

b. 1694

[=1]

böl-: “boğulmak”

b.-uyollar 703

[=1]

böle: bkz.→böyle

b. 654

[=1]

boon: bkz.→bugün

b. 174

[=1]

bora: bkz.→bura

b. 541, 1659

b.+sı 1794

[=3]

borda: “burada”

b. 1471, 1696

[=2]

bostan: “salatalık”

b.+la 169

[=1]

boş: “boş”

b. 946, 947

b.+tayım 44

b.+una 1138, 1164

[=5]

boy: “boy”

b.+u 805, 132

b.+unda 707

[=3]

boyle: bkz.→böyle

b. 692, 694, 696, 708, 709, 716

[=6]

boyn: bkz.→boyun

b.+um 624

[=1]

boyun: “boyun”

b. 623

[=1]

boz-: “bozmak”

b.-inca 1001

b.-muş 1000

[=2]

bozuk: “bozuk”

b.+usa+(bozūsa) 125

[=1]

bozul-: “bozulmak”

b.-ur 136

[=1]

bóle: bkz.→böyle

b. 1123, 1155, 1183, 1217, 1241, 1250, 1751

[=7]

bóyle: bkz.→böyle

b. 1194

[=1]

bóra: bkz.→bura

b.+lar 875

b.+sı 542

[=2]

böbrek: “böbrek”

b.+leri 1295

[=1]

böl-: “bölmek”

b.-düg 1702

b.-üyodum 1648

[=2]

böle: bkz.→böyle

b. 37, 81, 183, 414, 526, 530, 562, 575, 628, 652, 669, 676, 763, 856, 933, 945, 949, 950, 953, 1011, 1041, 1083, 1104, 1105, 1149, 1217, 1218, 1218, 1218, 1247, 1248, 1275, 1281, 1284, 1333, 1371, 1383, 1384, 1430, 1481, 1488, 1495, 1496, 1502, 1562, 1583, 1602, 1623, 1624, 1744

[=50]

bölge: “bölge”

b.+si 314

[=1]

bölüm: “bölüm”

b.+ü 1294

[=1]

böle: bkz.→böyle

b. 54, 183, 317, 442, 482, 537, 556, 566, 570, 581, 633, 637, 653, 661, 731, 737, 745, 746, 867, 898, 940, 970, 999, 1082, 1084, 1165, 1183, 1279, 1352, 1379, 1746

[=31]

bördür-: “baklagillerin pişirilmeden önce suda bekletilmesi”

b.-üsün 236

[=1]

böyle: bkz.→böyle

b. 164

[=1]

böreK: “börek”

b. 1098

[=1]

böyle: “böyle”

b. 5, 169, 192, 203, 426, 860, 927, 927, 932, 932, 1469, 1679, 1738

b.+dir 434

b.+ymiş 430

[=15]

böyü-: “büyümeK”

b.-dü 760, 761, 1687

b.-düg 1351

b.-düm 1577

b.-r 727

b.-ye 1689, 1689

b.-yudu 147

[=9]

böyüT-: “büyütmek”

b.-dü 840

[=1]

böyüg: bkz.→büyük

b. 1740, 1746, 1752

b.+ler 1367, 1525

b.+lerimiz 1782

b.+lerimizin 1670, 1743, 1783

b.+lerin 1744

[=10]

böyük: bkz.→böyük

b. 256

b.+e+(böyü) 255

b.+lere 127

b.+ü+(böyü) 255, 256

[=5]

böyük: “büyük”

b. 1664

b.+lere 632

b.+lerim 883

b.+lerimden 882

[=4]

böyütle-: bkz.→böyüt-

b.-yi 953

[=1]

böyü: “büyümek”

b.-sün 813

[=1]

böyüg: bkz.→böyük

b.+lere 781

b.+lerin 1783

[=2]

böyük: bkz.→böyük

b. 343, 635, 874

b.+ler 550

b.+lerin 550

b.+lernen 878, 880

b.+ümüze+(böyümüze) 1790

[=8]

böyüK: bkz.→böyüK

b. 302, 319, 1306

b.+lere 634

[=4]

böyüT-: bkz.→böyüT-

b.-düm 1308

[=1]

bu: “bu”

b. 9, 24, 42, 43, 56, 57, 59, 68, 87, 88, 93, 93, 94, 108, 112, 119, 127, 128, 131, 132, 163, 164, 181, 181, 185, 197, 209, 209, 210, 211, 216, 230, 239, 251, 271, 276, 305, 309, 327, 370, 376, 385, 393, 407, 409, 414, 436, 454, 454, 463, 473, 483, 490, 524, 524, 526, 536, 573, 579, 581, 607, 644, 647, 653, 658, 659, 660, 668, 670, 671, 673, 674, 674, 674, 674, 674, 674, 675, 677, 687, 691, 692, 693, 701, 718, 721, 756, 769, 786, 788, 833, 852, 865, 873, 873, 873, 881, 882, 882, 888, 911, 938, 957, 957, 968, 969, 970, 983, 996, 1002, 1060, 1119, 1168, 1168, 1179, 1179, 1212, 1227, 1227, 1227, 1232, 1295, 1324, 1325, 1327, 1339, 1353, 1354, 1370, 1377, 1378, 1382, 1399, 1472, 1486, 1498, 1499, 1507, 1510, 1511, 1520, 1537, 1540, 1556, 1559, 1565, 1593, 1593, 1636, 1650, 1653, 1661, 1665, 1680, 1711, 1712, 1717, 1718, 1721, 1722, 1724, 1729, 1740, 1744, 1757, 1779, 1782, 1802

b.+na 1164, 1500

b.+ni 179, 179, 179

b.+nnan 126, 1156

b.+nu 85, 102, 107, 108, 127, 321, 536, 938, 1083, 1228, 1270, 1549

b.+nun 60, 131, 374, 1324, 1333, 1340, 1584, 1718

b.+nunan 130

b.+ydu 315

[=196]

buba: bkz.→baba

b. 128

b.+m 840, 842, 847, 847, 858, 859, 859, 1159

b.+ma 1164

b.+mda 902

b.+mı 860

b.+mın 868, 882, 893

b.+mıza 848, 858

b.+sı 877, 879

b.+sının 893

[=20]

bubanne: “babaanne”

b. 551

[=1]

buçuğ: bkz.→buçuk

b. 919, 1508

[=2]

buçuk: “buçuk”

b. 60, 324, 588, 671, 1005, 1285, 1296, 1511

[=8]

buçuk: bkz.→buçuk

b. 197

[=1]

buçuk: bkz.→buçuk

b. 455

[=1]

bugün: bkz.→bugün

b. 284

[=1]

bugün: “bugün”

b. 477

[=1]

buğun: bkz.→bugün

b. 211

[=1]

buğ-: “bükme”

b.-tü 1344

[=1]

bulğur: “bulgur”

b. 614

b.+unu 1199

[=2]

bul-: “bulmak”

b. 485, 486

b.-acān 124, 1682

b.-amadı 655

b.-amadım 167, 167

b.-amaduğ 1682

b.-amiyoğ 889

b.-amiyoduğ 1308

b.-amiyorlar 1714, 1714

b.-amiyim 938, 939

b.-du 1652

b.-duğ 1613

b.-dum 34, 1639

b.-ub 442

b.-ur 1668

b.-usağ 609, 609, 1308

b.-uyosan 1068

[=24]

bulaşuK: “bulaşık”

b. 598

[=1]

bulma: “bulma”

b.+sı 1667

[=1]

bulut: “bulut”

b. 66, 95

[=2]

bunda: “bunda”

b. 414

[=1]

bundan: “bundan”

b. 362, 1496, 1596, 1681

[=4]

bunla: “bununla”

b. 1207

[=1]

bunlar: “bunlar”

b. 109, 372, 374, 723, 844, 1511, 1634, 1697, 1698, 1702

b.+dan 1084

b.+ı 11, 61, 115, 452, 696, 775, 1270, 1729

b.+ın 394

[=20]

buğur: bkz.→buğur

b. 1766, 1767

[=2]

buğurlu-: “buğurlamak”

b.-yoS 1767

[=1]

bura: “bura”

b. 816, 976, 1457

b.+da 113

b.+dan 356

b.+lar 352, 499, 1312, 1748, 1793

b.+lara 1694

b.+larda 580, 818, 950

b.+ları 1252

b.+larımızda 1265

b.+llarda 1444

b.+m 1226

b.+nın 259, 734, 737, 794, 799, 834, 1115, 1455, 1455, 1469, 1536, 1564, 1565, 1688, 1763

b.+sı 309, 335, 473, 511, 512, 512, 513, 519, 553, 588, 972, 994, 1399, 1406, 1494, 1788

b.+sī 511

b.+si 690, 698

b.+su 266, 519

b.+ya 78, 128, 174, 242, 565, 732 799, 800, 876, 876, 1154, 1483, 1605, 1619, 1626, 1689

b.+yı 202, 851

[=72]

buralı: “buralı”

b. 817

[=1]

buralı: bkz.→buralı

b.+yim 1065

[=1]

burda: “burda”

b. 108, 112, 113, 113, 133, 180, 183, 183, 187, 202, 205, 216, 223, 241, 260, 355, 387, 389, 391, 454, 527, 550, 556, 559, 570, 575, 586, 601, 609, 648, 659, 660, 666, 674, 690, 707, 713, 722, 729, 732, 742, 792, 792, 799, 801, 817, 822, 872, 873, 938, 982, 997, 998, 1076, 1091, 1115, 1119, 1162, 1272, 1302, 1315, 1318, 1322, 1327, 1345, 1351, 1375, 1389, 1390, 1390, 1399, 1406, 1435, 1467, 1468, 1482, 1486, 1490, 1490, 1507, 1537, 1554, 1557, 1565, 1582, 1587, 1587, 1590, 1618, 1645, 1676, 1676, 1715, 1715, 1724, 1726, 1728, 1728, 1729, 1732, 1733, 1737, 1743, 1751, 1763, 1779, 1807, 1812, 1819, 1819

b.+ndı 1787

b.+yım 1516

[=112]

burdā: bkz.→burda

b. 791, 1224

[=2]

burdan: “burdan”

b. 132, 160, 173, 173, 372, 675, 677, 677, 723, 874, 1318, 1468, 1487, 1488, 1582, 1583, 1611, 1718, 1719, 1726

[=20]

burdi: bkz.→burda

b.+ydım 1297

b.+ydi 1120

b.+yıkane 1346

[=3]

burdī: bkz.→burda

b.+yim 391

[=1]

burı: bkz.→bura

b.+ya 1351, 1628, 1628, 1694

[=4]

burı: bkz.→bura

b.+ya 409, 1064, 1345, 1382, 1383

b.+yi 517, 1688

[=7]

burlar: “buralar”

b.+da 577

[=1]

burlár: bkz.→burklar

b. 790

[=1]

burn: “burun”

b.+ı 1748

b.+u 1748

[=2]

bursa: “Bursa”

b. 193, 193

[=2]

būday: “buğday”

b. 120, 1506, 1527, 1730, 1808

[=5]

buyr-: bkz. →buyur-

b.-un 1686, 1704

[=2]

buyur-: “buyurmak”

b.-saydīz 751

[=1]

buzā: “buzağı”

b.+yı 1804

[=1]

būk-: bkz. →buḠ-

b.-üyodu 1342

[=1]

búrlar: bkz. →burlar

b.+i 712

[=1]

bül-: “bilmek”

b.-ü 1086

b.-üsūz 850, 1270, 1270

[=4]

bülbül: “bülbül”

b. 1023

[=1]

bün-: bkz. →bin-

b.-düK 294

[=1]

bürü: bkz. → böyle

b. 662

[=1]

bürün: bkz.→bugün

b. 1810

[=1]

büşü-: bkz.→pişir-

b.-düg 1327

[=1]

büşür-: bkz.→pişir-

b.-üyodum 967

[=1]

bütün: “bütün”

b. 336, 1252, 1252, 1356, 1653, 1795

b.+üdü 1251

[=7]

büyü-: “büyümeK”

b.-dü 391

[=1]

büyüd-: “büyütmeK”

b.-dük 48

[=1]

büyüg: bkz.→böyüK

b. 1545

b.+lerden 1789

[=2]

büyüK: bkz.→böyüK

b.+ler 1105

[=1]

cabala-: “çabalamak”

c.-rsın 1140

[=1]

cacık: “cacık”

c. 120

[=1]

cadde: “cadde”

c. 1788

[=1]

cahil: “cahil”

c. 1710

[=1]

cahilluK: “cahillik”

c. 206

[=1]

cam: “cam”

c. 1463

c.+ı 1781

[=2]

camı: bkz.→cami

c. 60

c.+larda 59

[=2]

camı: “camı”

c. 1448, 1448, 1565

c.+dan 1662

c.+den 377

c.+deydi 377

c.+nin 881

c.+si 1111

[=8]

can: “can”

c.+ının 1021

[=1]

candan: “metinde geçen bir özel isim, Candan”

c.+ım 1760

[=1]

canım: “canım”

c. 606, 1446, 1531, 1571, 1574

[=5]

canım: bkz.→canım

c. 752

[=1]

canlan-: “canlanmak”

c.-ır 1613

[=1]

carcör: “şarjör”

c. 663

[=1]

cece: “metinde geçen özel isim, komutan ismi, Cece”

c. 293

[=1]

cehey: bkz.→çeyiz

c.+lerinde 576

[=1]

celal: “metinde geçen özel isim, Celal”

c. 288

[=1]

cemal: “metinde geçen özel isim, Cemal”

c. 25, 639

c.+ım 421

[=3]

cember: bkz.→çember

c. 566, 570, 576

c.+den 538

c.+nen 572

[=5]

cemile: “metinde geçen özel isim, Cemile”

c. 839

[=1]

cenāb : bkz.→cenab

c. 478

[=1]

cenab: “büyük, aziz”

c.+ı 474

[=1]

cenaze: “cenaze”

c. 248, 388, 1176, 1179, 1627

c.+miz 1624

c.+nin 1176, 1176

c.+yi 502

[=9]

cepe: “cephe”

c.+sini 311

c.+yi 311

[=2]

cepê: bkz.→cepe

c.+ye 310

[=1]

ceryan: “ceryan, elektirik”

c. 8

[=1]

cevab: “cevap”

c. 36, 37, 38

[=3]

cevüz: “ceviz”

c.+ü 898

[=1]

ceyiz: bkz.→çeyiz

c.+ler 576

[=1]

ceyran: bkz.→ceryan

c. 1717

[=1]

ceza: “ceza”

c. 84, 1004, 1005, 1378, 1400

c.+lar 1004

[=6]

cezā: bkz.→ceza

c. 1685

[=1]

cezaev: “cezaevi”

c.+lerine 268

[=1]

cezaevi: bkz.→cezaev

c.+nde 1380

c.+nden 1006

[=2]

cis: “yansıma ses”

c. 169

[=1]

cıscıblaK: “cıscıplak, çıplak kalmak”

c. 456

[=1]

civar: “civar”

c.+ların 68

[=1]

ciara: “sigara”

c. 1752

[=1]

cier: “ciğer”

c. 1285

[=1]

cifcaKlı: “gösterişli”

c.+ydı 270

[=1]

cimcük: “azıcık, pek az”

c. 169

[=1]

cin: “cin”

c.+ler 1671

[=1]

cinayed: “cinayet”

c. 92

[=1]

cooz: bkz.→cevüz

c. 897

[=1]

cööz: bkz.→cevüz

c.+üne 899

[=1]

cörüdöl: “Cörüdoğulları, bir sülale adı”

c.+larından 410

[=1]

çoşkun: “metinde geçen bir özel isim, Coşkun”

c. 140

[=1]

cuma: “cuma”

c. 477

[=1]

cumardesi: bkz.→cumartesi

c. 653

[=1]

cumartesi: “cumartesi”

c. 1425

[=1]

cumhuriyed: “cumhuriyet”

c. 1255

[=1]

cumuriyed: bkz.→cumhuriyed”

c. 287

[=1]

cüz: “cüz”

c.+nen 1360

[=1]

cebze: bkz.→zebze

c. 643

[=1]

çār-: “çağırmaq”

ç.-dı 1600

ç.-dılar 352, 629, 1585

ç.-dım 629

ç.-iyoz 653

ç.-ırlar 567

ç.-ırlardı 571, 572, 572

ç.-ısın 813

ç.-ıyo 1586

ç.-ilardı 404, 1201

ç.-iyuK 729

ç.-madım 629

ç.-muşlar 357

ç.-sa 884

[=18]

çabla-: “çaplamak, eşyayı düzgünce birbiri üzerine yığmak”

ç.-dım 845

[=1]

çağ-: “çakmak, vurmak”

ç.-dı 995

[=1]

çağ+(çā): “vakit”

ç. 1647

[=1]

çakır: “metinde geçen bir soy isim, Çakır”

ç. 220

[=1]

çal: bkz.→çalı

ç.+larından 1217

[=1]

çal-: “çalmak”

ç.-acāduK 1291

ç.-arım 616

ç.-dılar 917

ç.-î 916, 916, 916

ç.-iyalardı 628

[=7]

çalı: “çalı”

ç.+larını 1215

ç.+sını 555

ç.+ya 596

[=3]

çalış-: “çalışmak”

ç.1290

ç.-adukumu+(çalışamadümü) 1077

ç.-ami+(çalışamî) 457

ç.-amim+(çalışamîm) 851

ç.-dım 47, 1463, 1575, 1728

ç.-duğ 1727

ç.-duğ 47, 47

ç.-ır 793, 981

ç.-iyok 1062

ç.-iyodum 1567

ç.-iyolar 1804

ç.-iyom 949

ç.-iyon 1232

ç.-madım 1732

[=20]

çalışan: “çalışan”

ç. 457

[=1]

çalışdır-: “çalışdırmak”

ç.-iyon 1232

[=1]

çalışkan: “metinde geçen bir soy isim, alışkan”

. 273

[=1]

Çalışkan: bkz.→alışkan

. 354, 354

[=2]

Çalışma: “alışma”

. 46, 964

.+sı 1638

.+ynan 443, 461

[=5]

alış-: bkz.→alış-

.-iyodum 949

.-iyo 1229

[=2]

alış-: bkz.→alış-

.-dim 197, 212

.-īduK 147

.-iyadum 44

.-iyodu 1631

[=5]

Çalışma: bkz.→çalışma

.+ya 968

.+ynan 443, 444

[=3]

Çaltepe: “Mesudiye’de bir köy, altepe”

. 1683

[=1]

alış-: bkz.→alış-

.-dumaK 497

ç.-usun 509

[=2]

çamaşır: “çamaşır”

ç. 598, 843

[=2]

çamaşur: bkz.→çamaşır

ç. 598

[=1]

çambaşı: “Kabadüz’de bir yayla”

ç. 567, 806, 806

ç.+na 568, 807

ç.+ndan 1721

[=6]

çambaşı: bkz.→çambaşı

ç. 673

[=1]

çanağ: “çanak”

ç. 1335

[=1]

çanta: “çanta”

ç. 155

[=1]

çanti: bkz.→çanta

ç.+i+(çantayı) 356

ç.+inan 152, 152

[=3]

çapala-: “çapalamak, çapa ile toprağı kabartmak”

ç.-rsın 492

[=1]

çapud: “çaput, bez”

ç. 501

[=1]

çarşala-: “çalkalamak”

ç.-ruğ 739

[=1]

çarb-: “çarpmak”

ç.+dıkında+(çarbdında) 451

[=1]

çarpiş-: “çarpişmak”

ç. 1286, 1286

[=2]

çarşamba: “çarşamba (gün)”

ç. 348

[=1]

çarşı: “çarşı”

ç. 412

ç.+da 387

ç.+mız 1073

ç.+ya 1067

[=4]

çat-: “çatmak”

ç.-arsa 1052

[=1]

çavuş: “çavuş”

ç. 30, 281, 992, 994, 996, 997

ç.+a 991, 994, 994

ç.+umuş 993

ç.+un 29

[=11]

çay: “çay”

ç. 1354, 1354, 1354, 1354, 1451, 1466, 1484

ç.+ın 1452

ç.+ımızı 223

[=9]

çaybaşı: “Ordu’nun bir ilçesi”

ç.+n 463

[=1]

çaydepe: “Kabataş’ta bir köy”

ç. 863

[=1]

çaydepi: bkz.→çaydepe

ç.+i 863

[=1]

çaydêpe: bkz.→çaydepe

ç.+ye 863

[=1]

çayır: “çayır”

ç. 198

[=1]

çeg-: bkz.→çek-

ç.-dim 969, 969, 1663

ç.-düg 1161, 1313

ç.-miş 1381

[=6]

çegdür-: “çektirmek”

ç.-e 1661, 1661

[=2]

çek-: “çekmek”

ç.-di 32, 1654

ç.-dük 621, 621, 621, 1310

ç.-düg 1313

ç.-er 422

ç.-erse 606

ç.- ip 53, 524, 1678, 1678, 1685

ç.-isüz 862

ç.-iyodum 963

ç.-iyom 824, 1154

ç.-iyon 866, 1413

ç.-iyoruz 1509, 1509

ç.-iyosun 1530

ç.-iyosüz 538

ç.-meK 166

ç.-miyoğ 1509

ç.-mez 966

[=27]

çekdir-: bkz.→çegdür-

ç.-cek 636

[=1]

çekil-: “çekilmek”

ç.-di 1494

ç.-düler 311

ç.-iyomuş 820

[=3]

çekTir-: bkz.→çegdür-

ç.-iyo 636

[=1]

çekul-: “çekilmek”

ç.-duK 341

[=1]

çekK-: bkz.→çek-

ç.-dim 969

ç.-düg 1310

ç.-ersin 496

ç.-medüg 1196

[=4]

çeli: bkz.→çocuk

ç.+mizi 1291

[=1]

çelig: bkz.→çocuk

ç. 566, 1290

[=2]

çelik: bkz.→çocuk

ç. 462, 537

ç.+i+(çelī) 47

[=3]

çember: “çember”

ç. 827

ç.+leri 715

[=2]

çerçeve: “çerçeve”

ç.+sine 496

[=1]

çerkez: “bir yer adı”

ç.+in 757

[=1]

çeşid: “çeşit”

ç. 233, 799, 800, 1067, 1067, 1103

ç.+den 611

[=7]

çeşme: “çeşme”

ç.+den 1018

[=1]

çeşmi: bkz.→çeşme

ç.+ye 1013

[=1]

çetiK: “çetik, yünden örülmüş terlik”

ç. 1172

[=1]

çevre: “çevre”

ç. 216

ç.+si 212

[=2]

çevür-: “çevirmek”

ç.-ıy 1489

ç.-müşler 1562

[=2]

çeyiz: “çeyiz”

ç. 1814

ç.+ler 1814

[=2]

çeyrek: “çeyrek”

ç. 1700

[=1]

çığ-: bkz.→çık-

ç.-dı 1731

ç.-dım 1268

ç.-dıq 1612

ç.-mazdım 881

ç.-tık 1606

[=5]

çık-: bkz.→çık-

ç. inci 1198

ç.-iya 804

ç.-iyim 625

ç.-î 1302

ç.-im 1137

[=5]

çık-: “çıkmaq”

ç.-ar 1485

ç.-arKen 803

ç.-armış 702

ç.-arsın 508

ç.-dı 101, 431

ç.-dık 1000, 1559

ç.+dıkında+(çıkđında) 657, 657

ç.+dıkında+(çıkđında) 545, 546

ç.-dım 279, 505, 568

ç.-duķ 363

ç.-duK 317

ç.-dun 356

ç.-ıcaK 732

ç.-ıyo 702

ç.-incın 149

ç.-madı 28

ç.-mi+(çıkmi) 28

ç.-miş 1130

ç.-mişim 267

ç.-miyöm 595

ç.-tuķ 1662

ç.-tuK 344

[=28]

çıkar-: “çıkarmak”

ç.-mişlar 190

[=1]

çıkart-: “çıkartmak”

ç.-usun 15

[=1]

çıkıl-: “çıkılmak”

ç.-iyo 1559

[=1]

çık-: bkz. → çık-

ç.-arıK 553

ç.-armış 693

ç.-dıkdan 1006

ç.-dım 356, 807, 1005

ç.+dıkım+(çıkımda) 658

ç.-iyo 1087

ç.-madı 376

ç.-miş 1655

[=10]

çık-: bkz. → çık

ç.-dım 920

[=1]

çīna-: “çiğnemek”

ç.-dı 397

[=1]

çīn-: bkz. → çīna-

ç.-yor 1529

[=1]

çīr-: “çığırmaq”

ç.-1 592

[=1]

çınar: “çınar”

ç. 1186, 1188

[=2]

çıra: “çıra”

ç. 1515, 1515

ç.+m 568, 808

[=4]

çıtıK ğaya: “taş oyunu”

ç. 143

[=1]

çızğı: bkz.→çizgi

ç. 1183

[=1]

çiçeg: bkz.→çiçek

ç. 1499

[=1]

çiçek: “çiçek”

ç. 1099

[=1]

çif: bkz.→çift

ç.+idi 231

[=1]

çifT: bkz.→çift

ç. 1377

[=1]

çifei: “çiftçi”

ç. 490, 981, 981, 1526

ç.+yim 1506

ç.+yiz 268

[=6]

çifciliK: bkz.→çifcilik

ç. 642

[=1]

çifcilig: bkz.→çifcilik

ç. 984, 1376, 1410, 1466, 1644, 1644

ç.+le 1410

[=7]

çifcilik: “çiftçilik”

ç.+i+(çifcili) 490

ç.+inen+(çifcili) 1467

[=2]

çifçülü: bkz.→çifcilik

ç.+nen 183

[=1]

çiflik: “çiftlik”

ç. 1547

[=1]

çift: “çift”

ç. 1219

[=1]

çiğ: “çiğ”

ç. 7

ç.+si 7, 7

[=3]

çiK-: bkz.→çık-

ç.-duK 714

[=1]

çilbúr: “mısır unu, yağ ve peynirden yapılmış yemek”

ç.+ü 737

[=1]

çileg: bkz.→çilek

ç. 1188

[=1]

çilek: “çilek”

ç. 774, 774, 1188

[=3]

çimban: “çiban”

ç. 732

[=1]

çin: “Çin”

ç. 316, 320, 343

ç.+in 316, 316

[=5]

çitil: “ağaç dalı gibi şeylerden çekilen duvar türü”

ç. 1656

ç.+i 1658

[=2]

çivi: “çivi”

ç. 1637, 1637, 1639

ç.+lerden 1639

[=4]

çivile-: “çivilemek”

ç.-dim 1639

ç.-memişler 1635

[=2]

çiz-: “çizmek”

ç.-erdüK 1183

[=1]

çizgi: bkz.→çizgi

ç. 1182

[=1]

çizgi: “çizgi”

ç.+ye 1183

[=1]

çöal-: “çoğalmak”

ç.-dı 667, 1493, 1493

ç.-muş 1492

[=4]

çoban: “çoban”

ç. 602, 1218, 1492

ç.+ıdığ 1799

ç.+ımız 602

ç.+lar 1525, 1525

[=7]

çobanlıg: “çobanlık”

ç. 1385

ç.+dan 1387

[=2]

çobanlıK: bkz.→çobanlıg

ç. 709

[=1]

çoca: bkz.→çocuk

ç. 1354

[=1]

çocuğ: bkz.→çocuk

ç. 566, 953, 953, 1118, 1290, 1352, 1360, 1383, 1449, 1493, 1601, 1612, 1614, 1631, 1672, 1684,
1727, 1737, 1739

ç.+kan 1182

ç.+ken 1513

ç.+lar 284, 1116, 1195, 1596, 1634, 1667, 1671, 1672, 1752, 1811

ç.+ları 723, 1051, 1113, 1120

ç.+larım 1687, 1802

ç.+larımızı 1667

[=38]

çocuğluğ: “çocukluk”

ç. 1539

[=1]

çocuğluk: bkz. →çocuğluğ

ç.+um+(çocuğlüm) 571, 571

[=2]

çoğ: bkz. →çok

ç. 1226

[=1]

çocuk: “çocuk”

ç.+a+(çocua) 1605

ç.+at 1652

ç.+aT 897

ç.+u+(çocū) 47, 72, 73, 74, 152, 449, 751, 1053, 1602, 1611, 1611, 1616, 1616, 1617, 1617, 1619, 1635, 1747

ç.+uduğ+(çocūduğ) 1675

ç.+um+(çocūm) 226, 746, 923, 928, 928, 929, 930, 931, 934, 937, 948, 961, 963, 969, 972, 973, 974, 975, 977, 1008, 1173, 1703, 1746

ç.+umu+(çocūmu) 1747

ç.+umunan+(çocūmunan) 903

ç.+umuz+(çocūmuz) 1811

ç.+umuza+(çocūmuza) 1695

ç.+un+(çocūn) 1603, 1608, 1618, 1748

ç.+unan+(çocūnan) 164

ç.+unda+(çocūnda) 135

ç.+unu+(çocūnu) 111

ç.+uyduk+(çocūyduk) 1240

ç.+uyuz+(çocūyuz) 1096

[=58]

çocuk: bkz.→çocuk

ç. 1077

ç.+lar 425, 754, 1598

ç.+larına 1172

[=5]

çocukluk: bkz.→çocuğluğ

ç.+um+(çocuklūm) 574, 1122, 1122

ç.+um+(çocuklūm) 90

ç.+umda+(çocuklūmda) 204

ç.+umda+(çocuklūmda) 1236

ç.+umuzdan+(çocuklūmuzdan) 580

[=7]

çocukluğ: bkz.→çocuğluğ

ç. 925

[=1]

çocuK: bkz.→çocuk

ç. 72, 101, 394, 462, 537, 748, 748, 1009, 1196

ç.+lar 782

ç.+lara 138

ç.+lardan 1309

ç.+ları 525, 834

ç.+larımız 240

ç.+larımızı 814

[=16]

çocuKluk: bkz.→çocuğluğ

ç.+um+(çocuKlūm) 1040

[=1]

çocuk: bkz.→çocuk

ç.+en 442,1185

[=2]

çocū: bkz.→çocuk

ç.+kan 1193

[=1]

çocūĶ: bkz.→çocuk

ç. 172

[=1]

çoĝ: bkz.→çok

ç. 368, 498, 656, 713, 740, 760, 986, 986, 986, 1065, 1119, 1153, 1159, 1161, 1301, 1301, 1303, 1317, 1342, 1392, 1486, 1495, 1495, 1541, 1553, 1571, 1713, 1713, 1748, 1789, 1808

ç.+da 821

ç.+dān 961

ç.+du 666

[=34]

çok: “çok”

ç. 37, 84, 134, 137, 204, 231, 252, 323, 374, 375, 387, 394, 394, 395, 395, 397, 405, 411, 427, 435, 570, 572, 604, 617, 618, 621, 622, 632, 632, 633, 666, 707, 883, 970, 997, 999, 1097, 1110, 1122, 1130, 1151, 1155, 1163, 1163, 1187, 1230, 1231, 1242, 1284, 1288, 1300, 1529, 1759

ç.+dān 961

ç.+du 1745

ç.+un 918

[=56]

çoĶ: bkz.→çok

ç. 45, 174, 238, 371, 424, 460, 494, 498, 505, 558, 581, 606, 654, 656, 730, 743, 745, 745, 748, 763, 826, 831, 880, 1170, 1229, 1469

ç.+lari 723

[=27]

çoil: bkz.→çal

ç.-ı 1493, 1493

[=2]

çol: bkz.→çoluk

ç. 952, 953, 1196, 1727

ç.+um 226

[=5]

çolık: bkz.→çoluk

ç. 171

[=1]

çoluğ: bkz.→çoluk

ç. 1352, 1449, 1493

[=3]

çoluk: “çoluk”

ç.+nu+(çolūnu) 110

ç.+um+(çolūm) 1703

ç.+umunan+(çolūmunan) 903

ç.+umuz+(çolūmuz) 1811

ç.+umuza+(çolūmuza) 1695

ç.+umuzu+(çolūmuz) 1291

[=6]

çōk: bkz.→çok

ç. 314

[=1]

çō: bkz.→çok

ç.+du 1488, 1752

[=2]

çorba: “çorba”

ç. 61, 609, 1358, 1359

ç.+mızı 223

ç.+sı 18, 120, 794, 1088, 1102

ç.+sını 21, 613

ç.+sının 19

[=13]

çou: bkz.→çok

ç. 1119, 1158

ç.+da 1131

[=3]

çounluğ: “çoğunluk”

ç.+la 1345

[=1]

çök: bkz.→çok

ç. 999

[=1]

çóğ: bkz.→çok

ç. 1102

[=1]

çök-: “çökmek”

ç.-üyusun 823

[=1]

çöllük: “Gölköy’de bir yer”

ç. 41, 41

[=2]

çöplük: “çöplük”

ç.+u+(çöplü) 852

[=1]

çörek: “çörek”

ç. 1070, 1077, 1078

[=3]

çös-: “çözmek”

ç.-sen 1162

[=1]

çual: bkz.→çuval

ç.+t 260

[=1]

çuval: “çuval”

ç. 941

[=1]

çünkü: bkz.→çünkü

ç.+t 1046

[=1]

çürü-: “çürümek”

ç.-r 199

[=1]

çünKi: bkz.→çünkü

ç. 1554

[=1]

çünKü: bkz.→çünkü

ç. 335

[=1]

çünkü: bkz.→çünkü

ç. 1548

[=1]

çünkü: “çünkü”

ç. 337, 824, 1586

[=3]

çakıl: “çakıl”

ç. 315

[=1]

çār-: bkz.→çār-

ç.-íyoz 653

[=1]

çalış-: bkz.→çalış-

ç.-dım 194

[=1]

çey: bkz.→şey

ç. 695

[=1]

çoK: bkz.→ çok

ç. 493

[=1]

çulluk: “çulluk”

ç. 442

[=1]

da: “da (bağlaç)”

d. 8, 28, 29, 33, 37, 47, 47, 58, 60, 68, 72, 73, 80, 90, 93, 94, 103, 104, 110, 110, 110, 111, 114, 118, 127, 128, 130, 131, 132, 132, 136, 136, 156, 156, 166, 166, 173, 181, 181, 191, 191, 193, 193, 194, 197, 206, 207, 209, 210, 213, 216, 216, 218, 236, 253, 261, 265, 267, 267, 267, 276, 279, 284, 289, 297, 297, 310, 318, 322, 327, 328, 329, 334, 338, 352, 356, 358, 359, 360, 362, 363, 368, 369, 370, 373, 377, 386, 387, 393, 393, 397, 405, 412, 412, 412, 415, 416, 442, 443, 443, 449, 450, 451, 454, 455, 456, 456, 460, 463, 469, 476, 482, 482, 482, 499, 500, 514, 524, 529, 546, 554, 558, 568, 571, 571, 574, 579, 592, 596, 597, 599, 600, 600, 615, 624, 625, 655, 658, 659, 660, 673, 688, 688, 690, 695, 710, 710, 710, 710, 739, 739, 740, 741, 746, 749, 751, 753, 760, 762, 764, 770, 786, 790, 791, 794, 813, 824, 831, 835, 836, 845, 849, 849, 855, 855, 856, 857, 859, 859, 859, 861, 862, 862, 862, 862, 862, 864, 868, 871, 872, 875, 876, 886, 893, 910, 916, 917, 917, 917, 918, 918, 920, 924, 924, 933, 938, 943, 946, 956, 956, 956, 956, 956, 966, 976, 981, 987, 988, 994, 1011, 1011, 1028, 1030, 1040, 1041, 1048, 1068, 1074, 1076, 1077, 1089, 1105, 1112, 1115, 1117, 1118, 1119, 1120, 1121, 1122, 1122, 1129, 1140, 1144, 1145, 1146, 1150, 1159, 1162, 1163, 1163, 1164, 1165, 1172, 1173, 1181, 1183, 1194, 1215, 1222, 1222, 1226, 1227, 1241, 1242, 1242, 1244, 1248, 1248, 1254, 1282, 1283, 1295, 1304, 1305, 1312, 1313, 1315, 1322, 1325, 1327, 1330, 1337, 1337, 1338, 1344, 1345, 1350, 1354, 1365, 1370, 1377, 1379, 1381, 1394, 1397, 1400, 1404, 1405, 1414, 1414, 1416, 1432, 1445, 1447, 1452, 1456, 1464, 1468, 1469, 1473, 1478, 1479, 1486, 1488, 1494, 1496, 1501, 1512, 1516, 1525, 1528, 1539, 1542, 1544, 1554, 1556, 1565, 1567, 1571, 1580, 1583, 1590, 1593, 1594, 1598, 1610, 1611, 1615, 1631, 1634, 1638, 1638, 1644, 1649, 1649, 1650, 1654, 1672, 1678, 1687, 1690, 1691, 1701, 1702, 1711, 1713, 1719, 1720, 1724, 1727, 1734, 1734, 1744, 1746, 1748, 1749, 1751, 1755, 1756, 1773, 1777, 1786, 1793, 1794, 1801, 1802, 1802, 1803, 1804, 1805, 1811, 1812, 1818, 1819

[=385]

dā: bkz.→da

d. 1417

[=1]

dabanca: “tabanca”

d. 374, 375

[=2]

dād-: “dağıtmak”

d.-dılar 299, 1246

d.-ırlar 570

d.-iyok 60

[=4]

daTlı: bkz. →tatlı

d. 608

[=1]

dağ-: bkz. →dak-

d.-mişlar 698, 704

[=2]

dağğa: “dakika

d. 1602, 1636

[=2]

dağ: “dağ”

d.+aya+(dāya) 596

d.+lar+(dālar) 314, 849, 1802

d.+lara+(dālara) 317, 1287

[=6]

dāl-: “dağılmak”

d.-dı 966

d.-di 694

[=2]

dātım: “dağıtım”

d.+a 996

[=1]

dāyre: “daire”

d. 1145

[=1]

daha: “daha”

d. 104, 104, 207, 215, 230, 318, 538, 550, 560, 1077, 1219, 1250, 1329, 1346, 1364, 1484, 1515, 1582, 1594, 1600, 1604, 1650, 1662, 1697, 1718, 1718, 1720, 1720, 1785

[=29]

daha+(dā): bkz.→daha

d. 28, 61, 100, 122, 174, 202, 271, 381, 384, 402, 413, 415, 460, 461, 483, 503, 506, 592, 597, 598, 599, 608, 635, 643, 644, 664, 665, 673, 770, 804, 857, 865, 938, 943, 950, 954, 983, 984, 986, 1071, 1102, 1151, 1309, 1324, 1334, 1354, 1359, 1368, 1377, 1382, 1384, 1403, 1611, 1662, 1717, 1782, 1808

[=57]

daḥ-: bkz.→dak-

d.-iyön 53

[=1]

daḥı: “takı”

d. 53, 53

[=2]

daḥıl-: bkz.→daḥıl-

d.-u 53

[=1]

daiyri: bkz.→dāyre

d.+yi 1820

[=1]

dak-: “takmak”

d.-iyon 1337

[=1]

daḡ-: bkz.→dak-

d.-ar 1367

d.-arlar 705

d.-dun 1700

d.-iyoz 1124

[=4]

daqıl- “takılmak”

d.-dı 369

[=1]

daķil- bkz.→ daķıl-

d.-madim 210, 210

[=2]

daķġa: bkz.→ daġġa

d. 328, 329

d.+nı 1003

[=3]

daķ- bkz.→ dak-

d.-dular 1406

d.-mişlar 699, 701

[=3]

dal: “dal”

d. 505, 866, 866

d.+a 510

d.+ı 865

d.+ını 447, 761, 761, 865

d.+lar 867

d.+larını 555

[=11]

dal-: “dalmak”

d.-dı 1544

d.-dım 417

d.-iyor 1544

[=3]

dalaş: “kavgga”

d. 637

[=1]

dalğa: “dalga”

d.+ya 526

[=1]

dam: “dam”

d. 316

[=1]

[=2]

damad: bkz.→damat

d. 1540

d.+a 118, 1540

d.+ın 117

[=4]

damaT: bkz.→damat

d. 1330

d.+ın 909

damat: “damat”

d. 117

[=1]

dana: “dana”

d. 150

d.+ları 226

d.+mız 396, 397

[=4]

dane: bkz.→tane

d. 1639

[=1]

daní: bkz.→dana

d.+yı 1804

[=1]

dantel: “dantel”

d.+ler 1170

[=1]

darlan-: “darlanmak, daralmak, sıkışmak”

d.-i̇ 920

[=1]

darTiş-: “tartışmak”

d.-iyok 637

[=1]

daru: “mısır”

d. 852

[=1]

daş: bkz→taş

d. 143, 767, 897, 912, 913, 1182, 1185, 1217, 1220

d.+dan 688, 689, 715

d.+ı 1183

d.+ınan 767, 1220

d.+lara 1287

d.+larinen 1185

[=17]

daşbaşı: “Mesudiye’de bir köy”

d.+na 1498, 1498

[=2]

daşı-: “taşımak”

d.-dılar 296

[=1]

daşir-: “taşırmaq”

d.-îlar 115

[=1]

daşli-: “taşlamak”

d.-can 5, 5

[=2]

datlı: bkz.→tatlı

d. 204, 229

[=2]

datlu: bkz.→tatlı

d. 171, 237

[=2]

daul: bkz→davul

d. 784

[=1]

daved: bkz.→davet

d. 291

[=1]

davet: “davet”

d. 573

[=1]

davranmaq: “davranmak”

d. 255

[=1]

davşan: “tavşan”

d. 204, 206, 665, 665, 666, 1542, 1542

[=7]

davul: “davul”

d. 372, 801, 916, 1208

d.+nan 374

[=5]

dayağ: bkz.→dayağ

d. 997

[=1]

dayağ: “dayak”

d. 129, 991, 995

[=3]

dayağ: bkz.→dayak

d. 990

[=1]

dayı: “dayı”

d. 453

d.+min 1704, 1704

d.+sının 1435, 1435

[=5]

dayı-: “dayamak”

d.-yodum 967

[=1]

dá: bkz.→da

d. 74

[=1]

de: “de (bağlaç)”

d. 46, 69, 83, 83, 89, 90, 100, 106, 111, 111, 111, 118, 120, 122, 122, 130, 131, 132, 134, 137, 138, 138, 143, 148, 150, 164, 164, 167, 167, 193, 209, 209, 209, 211, 214, 216, 226, 237, 243, 270, 276, 277, 279, 280, 286, 289, 291, 291, 305, 311, 312, 322, 325, 326, 332, 332, 338, 338, 338, 343, 344, 345, 351, 351, 352, 369, 371, 371, 373, 382, 383, 384, 384, 388, 391, 393, 401, 401, 402, 402, 405, 407, 415, 415, 420, 432, 436, 437, 445, 454, 458, 460, 460, 462, 463, 471, 477, 499, 529, 536, 537, 545, 549, 556, 556, 558, 567, 572, 575, 575, 585, 594, 597, 598, 604, 604, 610, 617, 619, 619, 619, 619, 621, 652, 661, 662, 669, 670, 675, 676, 677, 685, 697, 701, 715, 718, 722, 730, 731, 737, 743, 744, 755, 763, 793, 796, 799, 802, 817, 818, 819, 819, 821, 821, 837, 837, 838, 843, 846, 848, 850, 851, 857, 859, 861, 865, 869, 871, 881, 882, 886, 894, 898, 903, 903, 908, 915, 915, 915, 916, 918, 932, 956, 967, 970, 970, 971, 972, 972, 973, 974, 974, 982, 983, 984, 986, 986, 988, 1005, 1009, 1009, 1022, 1027, 1029, 1037, 1037, 1045, 1047, 1047, 1051, 1057, 1058, 1063, 1068, 1070, 1071, 1071, 1078, 1087, 1109, 1111, 1112, 1113, 1113, 1113, 1114, 1119, 1129, 1131, 1132, 1132, 1134, 1136, 1137, 1137, 1138, 1152, 1158, 1159, 1161, 1168, 1171, 1172, 1173, 1173, 1176, 1196, 1206, 1212, 1214, 1221, 1223, 1224, 1229, 1229, 1229, 1231, 1237, 1237, 1237, 1237, 1237, 1249, 1249, 1250, 1270, 1270, 1276, 1277, 1278, 1284, 1306, 1307, 1311, 1321, 1327, 1330, 1330, 1332, 1332, 1335, 1336, 1337, 1353, 1370, 1381, 1381, 1388, 1389, 1392, 1401, 1409, 1409, 1416, 1425, 1437, 1437, 1438, 1440, 1441,

1448, 1449, 1453, 1456, 1463, 1475, 1481, 1485, 1491, 1501, 1514, 1514, 1523, 1527, 1533, 1538, 1544, 1548, 1556, 1558, 1562, 1568, 1575, 1578, 1579, 1579, 1580, 1582, 1584, 1587, 1592, 1596, 1600, 1621, 1622, 1630, 1631, 1636, 1641, 1644, 1649, 1652, 1655, 1657, 1660, 1661, 1663, 1664, 1680, 1685, 1685, 1689, 1692, 1697, 1698, 1699, 1700, 1700, 1700, 1702, 1708, 1719, 1720, 1721, 1721, 1723, 1724, 1728, 1728, 1736, 1740, 1745, 1751, 1756, 1756, 1763, 1768, 1774, 1798, 1805, 1809, 1810

[=381]

de-: “demek, söylemek”

d. 604

d.-di 30, 30, 30, 31, 32, 32, 33, 243, 283, 284, 284, 284, 377, 377, 377, 378, 380, 380, 380, 380, 452, 452, 452, 453, 453, 453, 624, 660, 660, 692, 874, 875, 875, 876, 997, 997, 998, 998, 998, 999, 1002, 1003, 1138, 1591, 1591, 1600, 1614, 1614, 1615, 1615, 1615, 1615, 1615, 1616, 1625, 1625, 1625

d.-diler 133, 281, 290, 309, 327, 1276, 1396, 1585, 1586, 1621, 1622, 1624, 1636

d.-dim 31, 31, 587, 659, 659, 659, 660, 829, 921, 921, 993, 997, 1126, 1136, 1137, 1138, 1146, 1159, 1586, 1588, 1588, 1589, 1589, 1590, 1591, 1592, 1592, 1593, 1593, 1625, 1626, 1626, 1626, 1626, 1627, 1627, 1627, 1627, 1628, 1628, 1628, 1629, 1630, 1658, 1663

d.-dik 1465

d.- dikielik 380

d.-duklarim 57

d.-duküm+(deduüm) 215

d.-dü 282

d.-düg 1294, 1294, 1294, 1624

d.-dükü+(dedü) 167

d.-düküm+(dedüm) 1548

d.-dükümüz+(dedümüz) 523

d.-dükün+(dedün) 42, 1447

d.-düKleri 523

d.-düler 282, 319

d.-me 886

d.-medi 1325

d.-mez 218, 1387, 1387, 1387, 1387

d.-miş 74, 74, 79, 79, 81, 81, 81, 91, 474, 1490

d.-mişler 72, 78, 1486, 1604, 1795

d.-miyen 350
d.-miyım 973
d.-miyinci 1743
d.-ndiklerini 252
d.-niceg 1556
d.-nü 1217
d.-r 218, 471, 475
d.-rdin 145, 991
d.-rdük 1247
d.-rdüg 1248, 1248, 1250
d.-rim 122, 486, 486
d.-rken 593, 636
d.-rlar 485, 568, 863, 1051, 1482, 1684, 1694, 1695
d.-rlardi 757, 897, 1051, 1377
d.-rse 128, 1392
d.-rsiz 853
d.-rük 584
d.-rüg 737, 1275, 1815
d.-se 884
d.-seler 207
d.-sem 253, 560, 629, 886, 886, 1532, 1532, 1548
d.-yni 701, 704
d.-yo 1765
[=207]

deberd-: “kurcalamak (geçmişini irdelemek)”

d.-miyelim 587
[=1]

debrem: bkz. →deprem

d. 712, 714
[=2]

dede: “dede”

d. 550

d.+lerimizin 479, 580

d.+min 867

d.+mlerin 579

[=5]

dē: bkz.→de

d. 1024, 1026

[=2]

dē-: “değmek”

d.-dim 1261

[=1]

dēl: “değil”

d. 1399, 1657, 1701

[=3]

dēr: “değer”

d.+i 1415

d.+ini 1414

[=2]

dērmen: “değirmen”

d. 659

d.+i 1498

[=2]

dēşmez: bkz.→deiş-

d. 1509

[=1]

dēy: “ta, zaman ve uzaklık bakımından abartmalı bir biçimde anlatan bir söz”

d. 156, 628, 859, 1041, 1073, 1381, 1699, 1740

[=8]

defa: “defa”

d. 19, 1010

[=2]

defned-: “defnetmek”

d.-dük 1640

[=1]

deil: bkz.→dēl

d. 31, 263, 272, 415, 569, 706, 1372, 1483, 1509, 1534, 1664, 1680, 1699, 1732, 1785, 1790

d.+di 990

d.+idi 1802

d.+im 188, 437, 602

d.+iz 289

[=22]

deiş-: “değişmek”

d.-i 1356, 1795

d.-medi 1796

d.-mez 1795, 1795

[=5]

deişil: “değişilmek”

d.-meyen 1688

[=1]

del-: “delmek”

d.-duK 344

d.-miş 174

d.-mişlár 688

[=3]

deliĝanlı: “delikanlı”

d. 255, 272

[=2]

delig: “delik”

d.+ler 1554

[=1]

deliglitaş: “Mesudiye’de bir ırnak, Deliklitaş”

d. 1558

[=1]

deliklik: “delik”

d. 1603

[=1]

delü: “deli”

d. 1685

[=1]

delüg: bkz.→delig

d.+leri 1555

[=1]

delüganlu: bkz.→deliganlı

d. 953

[=1]

delülüg: “delilik”

d.+lernen 165, 165

[=2]

deme: “söylemek”

d.+si 39, 516

d.+sini 994

[=3]

demeg: bkz.→demek

d. 379, 1553

[=2]

demek: “demek”

d. 408, 480, 485

[=3]

demeK: bkz.→demek

d. 333

[=1]

demir: “demir”

d. 44, 1733, 1733

d.+e 29

[=4]

demoğrad: bkz.→ demokrat

d. 286

[=1]

demokrat: “demokrat”

d. 349

[=1]

demoğrad: bkz.→ demokrat

d. 287

[=1]

demürcü: “demirci”

d.+ydüg 1733

[=1]

demürcülüg: “demircilik”

d. 1726

[=1]

dene: bkz.→tane

d. 12, 12, 32, 172, 615, 663, 703, 704, 745, 890, 905, 906, 913, 914, 914, 995, 1399

d.+si 29, 952, 954, 955

[=21]

dene-: “denemek”

d.-medim 822

[=1]

denil-: “denilmek”

d.-di 1278

d.-en 314, 316, 760

[=4]

deñl: bkz.→dēl

d. 1314

[=1]

depe: “tepe”

d. 673, 674

d.+den 325

d.+nin 512, 703

[=5]

depi: bkz.→depe

d. 675

[=1]

depem: “depem”

d. 712

[=1]

dere: “dere”

d. 1638

d.+den 676, 676, 678

d.+leri 806

d.+lerini 404, 812

d.+ye 326

[=8]

derece: “derece”

d. 1675

[=1]

derin: “derin”

d.+dir 427

[=1]

dernek: “dernek”

d.+e+(dernē) 1115

[=1]

ders: “ders”

d.+īze 71

[=1]

dersane: “dersane”

d. 1709

[=1]

dert: “dert”

d.+i+(derdi) 501

[=1]

desdi: “testi”

d. 74

d.+yi 72, 73, 74

[=4]

deul: bkz.→dēl

d. 129, 1356

d.+um 58

[=3]

deül: bkz.→dēl

d. 1317

[=1]

deül: bkz.→dēl

d. 1361, 1703

[=2]

deüşdü-: “değiştirmek”

d.-düler 1406

[=1]

devam: “devam”

d. 312, 312, 312, 331, 573, 677, 677, 678, 1007, 1535, 1593

[=11]

devamlı: “devamlı”

d. 238, 1516

[=2]

devled: bkz.→devlet

d. 188, 920, 1712, 1714

[=4]

devlet: “devlet”

d.+e 1736

[=1]

devleT: bkz.→devlet

d.+e 1476

[=1]

devr: “devir”

d.+imiz 471

[=1]

devril-: “devrilmek”

d.-miş 1656, 1657

[=2]

devrol-: “devrolmak”

d.-du 100

[=1]

dey: “gösterme ünlemi”

d. 369

[=1]

deyin: bkz.→diye

d. 1424

d.+e 686

[=2]

deyni: bkz.→diye

d. 685

[=1]

dê-: bkz.→de-

d.-di 661

d.-diyse 102

d.-yin 1215

d.-yo 1660

[=4]

dêmek: bkz.→demek

d. 1135

[=1]

dêye: bkz.→diye

d. 1024, 1026

[=2]

dış: “dış”

d.+ına 1625

[=1]

dışar: bkz.→dışarı

d.+da 909, 915

d.+dan 237, 816, 909, 1069, 1069, 1458, 1458

[=9]

dışarı: “dışarı”

d. 465, 465

d.+ya 1614, 1625

[=4]

dizil-: “dizilmek”

d.-miş 694

[=1]

di: bkz.→dêl

d. 39

[=1]

di-: bkz.→de-

d. 1207, 1345, 1346, 1346

d.-cem 1126

d.-di 33, 33, 33, 660, 995, 997, 998, 998

d.-dim 993

d.-i 868, 868

d.-ilar 1158

d.-im 149, 174, 324, 826, 1021, 1518, 1522, 1528

d.-in 1204

d.-iyin 150

d.-m 1102, 1412

d.-sem 1046

d.-yök 505

d.-yöK 691

d.-ya 999

d.-yelım 320

d.-yelim 1506

d.-yesim 837

d.-yı 526

d.-yıdım 553

d.-yılar 500, 500, 504, 513, 513, 697, 1490

d.-yım 57, 607, 608, 608, 609, 1034, 1035

d.-yi 1489

d.-yim 1012

d.-yo 854, 1660, 1660, 1660, 1660, 1671, 1671, 1765, 1765

d.-yoğ 1091

d.-yolar 121, 685, 1444, 1674, 1675, 1684

d.-yollar 1445

d.-yollardı 1440

d.-yom 1320, 1331, 1610, 1610, 1610, 1610, 1611, 1612, 1613, 1617, 1617, 1749

d.-yomuş 1304, 1305

d.-yon 98, 894, 1312

d.-yor 340, 340

d.-yorum 1511, 1610

d.-yoz 671, 1088, 1101, 1109

d.-yük 852

d.-yuğ 13

[=99]

dible: “ince ince doğranmış kara pancara pirinç ve kıyma konularak yapılan yemek”

d.+si 611

[=1]

dier: “diğer”

d.+i 1700

[=1]

dī-: bkz.→de-

d.-du 412

d.-lar 407

d.-lardı 1365

[=3]

dīl: bkz.→dēl

d. 82, 519

[=2]

dīn: bkz.→diye

d. 587

[=1]

dik-: “dikmek”

d.-dük 851

d.-ellerdi 1247

d.-erdüg 1250

d.-erüK 507, 585, 585

d.- ĩler 116

d.-iyök 63

d.-iyöm 844, 844

d.-iyim 852

d.-iyodum 949

d.-iyom 949

[=13]

dikel-: bkz.→dikal-

d.- ĩ 30

[=1]

dikil-: “dikilmek”

d.-ebülsem 224

d.-idüg 1744

[=1]

dil: “dil”

d.+den 341, 418

d.+ ĩnen 93

d.+iye 92

d.+lere 418

[=5]

dile-: “dilemek”

d.-rim 998, 999

[=2]

dilüg: bkz.→delig

d. 1252, 1252

[=2]

dime: bkz.→deme

d.+ye 994

[=1]

di--: bkz.→de-

d.-medim 1662

d.-yamaz 216

d.-yen 1272

d.-yerek 457

d.-yince 1601

[=5]

din: “din”

d. 479

[=1]

dinle-: “dinlemek”

d.-r 1154

d.-yene 1031

[=2]

dip: “dip”

d.+i+(dibi) 876

d.+ini+(dibini) 446, 490, 507, 853, 853, 853

d.+inde+(dibinde) 757

d.+ine+(dibine) 613

[=9]

direk: “direk”

d. 1654

[=1]

diş: “diş”

d. 1199

d.+i 149, 545, 546, 546, 1198

[=6]

dişi: “dişi”

d. 149

[=1]

diye: “diye”

d. 101, 342, 550, 574, 676, 754, 760, 805, 1176, 1196, 1280, 1528, 1581, 1582, 1583, 1597, 1599,
1666, 1683, 1772

[=20]

diyeliz: “diyaliz”

d. 1295

d.+e 1295

[=2]

diz: “diz”

d.+lerim 824

[=1]

dizi: “dizi”

d.+ler 819

d.+lerde 819

[=2]

dizil-: “dizilmek”

d.-miş 683

[=1]

doğdor: bkz.→ doğtor

d. 1755

d.+lara 1757

[=2]

doğdur: bkz.→ doğtor

d.+a 943

d.+lar 1591

[=2]

doğsan: bkz.→ doğsan

d. 1374, 1596, 1756

[=3]

doğtor: bkz.→ doğtor

d.+lar 1588

[=1]

doğtur: bkz.→ doğtor

d. 1474

[=1]

dokul-: bkz.→ doğul-

d.-üyo 1718

[=1]

doğdör: bkz.→ doğtor

d. 624

[=1]

doğdur: bkz.→ doğtor

d.+lar 940

[=1]

doğsan: “doksan”

d. 132, 218, 218, 1579

[=4]

doğtor: “doktor”

d.+a 861, 1443

d.+ā 821

d.+lar 1604

[=4]

doğtur: bkz.→ doğtor

d. 1202

d.+a 592, 1202

d.+lar 1606

[=4]

doğu-: “dokumak”

d.-dum 1161, 1161, 1164, 1164, 1164, 1165

d.-masaydım 1164

[=8]

doğul-: “dökülmek”

d.-üyo 1722, 1722

[=2]

doğun-: “dokunmak”

d.-maz 1545

d.-ur 1546

[=2]

doğuz: “dokuz”

d. 211, 274, 286, 289, 291, 292, 301, 305, 339, 339, 347, 452, 725, 1391, 1392, 1432

d.+lar 297

d.+un 355

[=18]

doğuzlu: “dokuzlu”

d.+yum 1761

[=1]

doğsan: bkz.→doğsan

d. 1579

[=1]

doğtur: bkz.→doğtor

d.+a 1293

[=1]

doğuz: bkz.→doğuz

d. 347

[=1]

doğuz: bkz.→doğuz

d. 276, 278, 278, 279, 321, 355, 1642

[=7]

doğal: “doğal”

d. 592

[=1]

dol-: “dolmak”

d.-ana 201

d.-cağ 454

d.-maz 1018

[=3]

dolab: “dolap”

d.+a 773, 1083

[=2]

dolar: “dolar”

d. 298, 338, 340, 340, 340, 340

d.+ı 299, 299, 299, 300, 339

d.+ından 339

[=12]

dolaş-: “dolaşmak”

d.-dı 283

d.-ryolar 1111

d.-urduK 206

d.-usan 1184

[=4]

dolaşdur-: “dolaştırmak”

d.-ur 1388

[=1]

doldır-: bkz.→doldur-

d.-ıcan 490

[=1]

doldu-: bkz.→doldur-

d.-dum 225

[=1]

doldur-: “doldurmak”

d. 72

d.-dular 306, 357

d.-ucan 16

d.-urum 507

[=5]

dolma: “dolma”

d. 18, 611, 1765, 1765

[=4]

dolu: “dolu”

d. 1301

d.+su 1609

d.+suna 1139

d.+sunu 396

[=4]

domal-: “sırtını/arkasını dönmek, küsmek”

d.-iyım 638

[=1]

domates: “domates”

d. 541

[=1]

domatis: bkz. →domates

d.+ini 168

[=1]

domatès: bkz. →domates

d. 795, 1189

[=2]

domuz: “domuz”

d. 648, 652, 654, 659, 661, 663, 664, 664, 667

d.+du 663

d.+u 667

[=11]

don: “don, iç çamaşırı “

d. 1249

[=1]

don: “don, suların buz tutması”

d. 1475

[=1]

don-: “donmak”

d.-muş 685

[=1]

donat-: “donatmak”

d.-ıyı 1820

[=1]

dondur-: “dondurmak”

d.-sun 684, 686

[=2]

dō-: “doğmak”

d.-muşum 348

[=1]

doomli: bkz.→doomlu

d.+yim 779

[=1]

doomli: bkz.→doomlu

d.+yim 1127, 1259

[=2]

doomlu: “doğumlu”

d.+yum 182, 246, 274, 347, 1033, 1127, 1267, 1408, 1642

[=9]

dōra: “doğramak”

d.-dım 34

d.-duğdan 20

d.-duğ 535, 535

d.-dum 35

d.-rduğ 14

[=6]

dōrama: “doğrama”

d. 44, 1733, 1733

d.+ları 608

[=4]

dōri-: bkz.→dōra

d.-yım 613

[=1]

dōri-: bkz.→dōra

d.-can 19, 19

[=2]

dōru: “doğru”

d. 79, 99, 307, 331, 350, 357, 358, 362, 516, 661, 824, 1270, 1489, 1490, 1599, 1678, 1681

d.+sunu 188

[=18]

dōru-: bkz.→dōra-

d.-yon 1056

d.-yoz 1766

[=2]

dōruld-: “doğrulmak”

d. 1660

[=1]

dooz: bkz.→domuz

d. 1528

[=1]

dosd: bkz.→dosT

d. 328

[=1]

dosT: “dost”

d.+u 1020

[=1]

dou: “doğu”

d. 335

[=1]

doum: “doğum”

d. 744, 744

d.+umu 435

[=3]

doumli: bkz.→doumlu

d.+yim 833

[=1]

doumlu: “doğumlu”

d.+yum 177

[=1]

douş-: “dövüşmek”

d.-um 215

[=1]

douz: bkz.→domuz

d. 1542

d.+lar 1529

[=2]

dov-: “dövmek”

d.-ecen 74

d.-ermiş 71, 72

[=3]

dó-: bkz.→dov-

d.-dü 75

[=1]

dóri-: bkz.→dōra-

d.-can 21

[=1]

dök-: “dökmek”

d.-düK 535

d.-üyoduK 754

[=2]

döküntü: “döküntü”

d. 1639

[=1]

dömbelēK: “dömbelēk, darbuka”

d. 916

[=1]

dön-: “dönmek”

d.-diydi 1650

d.-dü 1650

d.-düg 1587

d.-ecen 675

d.-emen 129

d.-ersen 129

d.-ers̄iz 1284

d.-ıyı 943

d.-ilī 382

d.-ıyı 942

d.-ıyon 678

d. -meyen 319

d.-ün 324, 325

d.-üyoK 192

[=15]

dönder-: “döndermek”

d.-dim 1580

d.-e 15, 15

d.-im 1071

[=4]

dönem: “dönem”

d.+im 988

[=1]

dö-: bkz.→dov

d.-yon 73

[=1]

dö̇v-: bkz.→dov

d.-üyoḲ+(dö̇üyoḲ) 737

[=1]

dörd: bkz.→dört

d. 285, 291, 295, 653, 671, 745, 747, 860, 862, 887, 905, 905, 914, 914, 1010, 1066, 1066, 1067, 1127, 1226, 1297, 1374, 1438, 1463, 1476, 1551, 1589, 1621, 1634, 1639, 1642, 1724

d.+den 847

d.+e 842, 858

[=35]

dördlög: bkz.→dördlük

d. 1066, 1068

[=2]

dördlük: “dörtlük”

d. 1066

[=1]

dördüncü: bkz.→dördüncü

d. 310

[=1]

dördüncü: “dördüncü”

d. 857

[=1]

dörlüg: bkz.→dörlük

d. 1476

[=1]

dörT: bkz.→dört

d. 26, 809, 1005

[=3]

dört: “dört”

d. 8, 137, 286, 328, 877, 879

[=6]

döşeg: “döşek”

d. 1560

[=1]

döşeme: “döşeme, pirinç ya da bulgurla pişirilen sulu sebze yemeği”

d.+sini 1766

[=1]

döül: bkz.→dēl

d.+üm 891

[=1]

dua: “dua”

d. 87, 88, 974, 974, 1481

d.+lar 683

d.+ları 722

d.+sı 749

d.+sını 1673

d.+ynan 974

[=10]

duman: “duman”

d. 546

d.+ı 495

d.+ın 673

[=3]

dur-: “durmak”

d. 1684

d.-amadıK 399

d.-amam 1812

d.-duğ 1812

d.-duK 398, 885

d.-dum 878, 880, 1226

d.-dun 1351

d.-ī 744, 1322, 1323, 1398

d.-iya 83, 1227

d.-iyı 758, 829

d.-iyım 619

d.-iyom 1244

d.-iyuğ 620

d.-iyudu 877, 877, 879, 879

d.-sam 764, 1227

d.-urum 619, 619

d.-uyı 1660

d.-uyok 1063, 1063

d.-uyodu 1228

d.-uyom 637

d.-uyorum 1644

[=35]

duraK: “durak”

d. 698, 698

[=2]

durmak: “durmak işi”

d. 398

[=1]

durnalığ: “Kabadüz’de bir yayla, Turnalık”

d. 600, 600

[=2]

durnasuyu: “Turnasuyu”

d.+nda 373

d.+ndan 410

[=2]

dursun: “metinde geen bir isim, Dursun”

d. 176, 216, 487

[=3]

durşu: bkz.→turşu

d. 12

[=1]

durum: “durum”

d. 104, 104, 112, 119, 1496

d.+larda 1290

d.+u 1495, 1623

[=8]

dut-: bkz.→tut-

d.-ar 133, 832

d.-ardım 204

d.-arlar 526

d.-arlardı 880

d.-iyuncun 52

d.-uyodu 1580

d.-uyollar 52

d.-uyor 1541

[=9]

duTam: “tutam”

d. 614

[=1]

duTün-: “tutunmak”

d.-amadim 194

[=1]

duT-: bkz.→tut-

d.-maz 133

[=1]

duT-: bkz.→tut-

d.-uyolar 1330

[=1]

duTıl-: “tutulmak”

d.-iyo 703

[=1]

duün: “düğün”

d. 114, 120, 905, 906, 914, 915, 1091, 1092, 1221, 1225, 1326, 1327, 1327, 1329, 1329, 1330, 1331, 1332

d.+iydi 1240

d.+ler 52, 1141, 1329

d.+leri 52

d.+nen 126

d.+ü 151, 908, 1223

d.+üm 1240

d.+ümü 1346

d.+ümüz 1097, 1097, 1141

d.+üne 1334

[=33]

duür: “dünür”

d. 1325

d.+úm 1324

[=2]

duva: bkz.→duvağ

d. 1104

[=1]

duvağ: “duvak”

d. 1106

[=1]

duvaq: bkz.→duvağ

d. 1241

[=1]

duval: bkz.→doal

d. 765

[=1]

duy-: “duymak”

d.+dukum+(duydüm) 1520

d.+dukumuz+(duydümüz) 1445

d.-duK 411

d.-dum 545, 1276

d.-muşundur 712

d.-uyo 102

d.-yom 1186, 1187, 1283

[=10]

duyul-: “duyulmak”

d.-madı 432

[=1]

duz: “tuz”

d. 9, 1071

d.+undan 4

d.+unu 11

d.+uynan 6

[=5]

düş-: bkz.→düş-

d.-medim 595

d.-muş 266

d.-tüK 1292

[=3]

düşman: bkz.→düşman

d. 1287

[=1]

dün: bkz.→ d_un

d. 53

d.+e 238

[=2]

dün: bkz.→ d_un

d. 228, 231, 231

d.+den 123

d.+e 238

d.+lere 564

[=6]

düz: bkz.→düz

d. 701

[=1]

dümdüz: “dümdüz”

d. 1560

[=1]

dün: “dün”

d. 617, 1116, 1660

[=3]

dünya: “dünya”

d. 289, 855

d.+nın 393

d.+nun 338

d.+ya 337, 1397

[=6]

dürbün: “dürbün”

d. 1720, 1721

d.+ler 1719

[=3]

dürüz: “dürüst”

d.+de 661

[=1]

düş-: “düşmek”

d.-dü 287, 1580, 1676, 1746

d.-düm 506, 506

d.-e 1010

d.-eni 865

d.-enin 1020

d.-ersin 1184

d.-müşdürük 269

d.-tü 1601

d.-üb 99

d.-üyüm 942, 942

[=15]

düşman: “düşman”

d.+a 320

d.+ı 1589

[=2]

düşü-: “düşürmek”

d.-düm 265, 266

[=2]

düşün-: “düşünmek”

d.-dü 283

d.-eceKsin 1665

d.-eceg 1592

[=3]

düşür-: “düşürmek”

d.-dün 418

d.-ürse 74

[=2]

düül: bkz.→ duür

d.+le 1430, 1431

d.+lerim 1775

[=3]

düüllüg: “dünürlük”

d. 1772

[=1]

düün: bkz.→ duün

d. 112, 113, 114, 374, 802, 805, 1534

d.+e 573, 1787, 1788

d.+ler 1264, 1264, 1264, 1534

d.+lere 571

d.+lerin 799

d.+nen 126

d.+ü 151, 371, 558, 801, 1222

d.+üm 374, 375

d.+ümü 801

d.+ümüz 371, 574, 1207

d.+ünü 103

[=29]

düv-: bkz.→döv-

d.-erüK 736

[=1]

düvel: “devlet, kıta”

d.+i 1413

[=1]

düz: “düz”

d.+ünde 757

[=1]

düzeyleme: “düzenleme”

d. 54

[=1]

düzluğ: “düzlük”

d. 701

[=1]

e: “e”

e. 63, 1493, 1809, 1812

[=4]

ebe: “ebe”

e.+ler 544

e.+leri 544

[=2]

ebeliK: “ebelik”

e. 543

[=1]

ecevid: “ Bülent Ecevit”

e. 1005

[=1]

eci: “abla, büyük kız kardeş”

e.+m 1341

[=1]

ed-: bkz.→et-

e. 1642

e.-cen 677

e.-di 216, 331, 381, 384, 456, 716, 862, 888, 1578, 1602, 1605, 1633, 1663, 1710

e.-dik 1637

e.diki+(eddī) 248

e.-diler 291, 291, 312, 336, 1607, 1607

e.-dim 86, 202, 267, 450, 1631

e.-düK 713, 722, 859

e.-düg 713

e.-dük 312, 720

e.-ebülüsün 522

e.-emedim 1660

e.-emen+(edemīn) 414

e.-emessin 1003

e.-emiyo 1758

e.-en 390

e.-er 85

e.-erken 1585

e.-erKen 340

e.-erúK 696

e.-erdi 1390

e.-erdüK 155

e.-erim 37, 481, 530, 592, 1021

e.-erler 546

e.-ersin 555, 1066

e.-erüg 1075

e.-íyí 573

e.-ıyoğ 637
e.-ib 678, 1471
e.-iceg 1671
e.-icen 1674
e.-idúk 1336
e.-iduğ 1237
e.-ĩ 1277
e.-ĩlardı 1369
e.-im 1003
e.-in 320, 974
e.-iya 1479
e.-iyı 1399
e.-iyılar 1446
e.-iyım 970, 970, 971, 974
e.-iyılardı 574
e.-iyim 974
e.-iyo 1584, 1593, 1714
e.-iyodđ 856, 856, 1427, 1476
e.-iyodu 1228
e.-iyoduğ 848, 1208, 1384
e.-iyoduğ 1573
e.-iyodun 963
e.-iyolardı 1773
e.-iyollar 1441
e.-iyom 190, 191, 203, 1607
e.-iyon 1218
e.-iyorum 1631
e.-iyuğ 608
e.-mediler 1637
e.-medim 1277

e.-mem 718, 1574

e.-miş 315, 1480, 1593

e.-mişler 452

e.-müşdürük 269, 269

e.-müyosüz 896

e.-sin 82, 130, 150, 1045

e.-tiler 267

e.-üyom 1383

[=117]

edil-: “edilmek”

e.-mişdi 307

[=1]

edirne: “Edirne”

e. 988

[=1]

edkile-: “etkilemek”

e.-di 713

[=1]

edli: “etli”

e.+sini 1768

[=1]

edül-: bkz.→edil-

e.-ür 528

[=1]

eTdir-: “ettirmek”

e.-iyoz 789

[=1]

[=2]

ē: bkz.→e

e. 189

[=1]

elence: “eğlence”

e. 154, 1115, 1116, 1416

e.+si 1116

[=5]

elü-: “eğilmek”

e. 867

[=1]

eri: “eğri”

e.+ye 350

[=1]

erken: bkz.→elü

e. 868

[=1]

eyileş-: “iyileşmek”

e.-tiler 1281

[=1]

eyün: bkz.→elü

e. 865

[=1]

efendi: “efendi”

e. 1591

[=1]

efendim: “efendim”

e. 92, 288, 438, 670, 907, 927, 931, 942, 944, 952, 957, 959, 963, 966, 967, 981, 983, 988, 990,
1497

[=20]

efe: “yiğit, zeybek”

e.+ynen 1312

[=1]

eger: “eğer”

e. 257

[=1]

eg-: bkz.→ek-

e.-mezler 1527

[=1]

ehli iman: “ıman sahibi”

e. 479

[=1]

ei: bkz.→iyi

e. 596

[=1]

eitim: “eğitim”

e. 322, 991

e.+i 321, 330

[=4]

ek-: “ekmek”

e.-ēr 743

e.-erdiK 1808

e.-erdüg 1377

e.-erig 1808

e.-erim 507

e.-ersin 23

e.-erüK 727

e.-ıduK 147

e.-im 583, 584

e.-iyog 1410, 1410

e.-iyoduk 1075

e.-iyodug 1730

e.-iyodum 949

e.-iyoladı 1527

e.-iyon 1412

e.-iyoruz 1506, 1694

[=19]

ekib: “ekip”

e. 1428

[=1]

ekili: “ekili”

e.+ydi 1808, 1808, 1808

[=3]

ekim: “ekim ayı”

e. 276, 278, 292, 305

[=4]

ekin: “ekin”

e. 1581, 1582, 1808, 1808

e.+i 1529

[=5]

ekmak: bkz.→ekmek

e.+a+(ekmā) 1077, 1078

e.+amı+(ekmāmi) 1071

[=3]

ekmek: “ekmek”

e. 388, 390

e.+e+(ekmē) 159, 967, 1069

e.+eizi+(ekmēizi) 134

e.+eni+(ekmēni) 967, 968

[=8]

ekmeK: bkz.→ekmek

e. 155, 1098

[=2]

eKmeK: bkz.→ekmek

e. 1207

[=1]

eKseriyed: “eksriyet, genellikle”

e.+de 654

[=1]

el: “el”

e. 302, 629, 670, 1044, 1170, 1381, 1732

e.+de 14

e.+īn 12

e.+īnen 92, 913

e.+īze 134

e.+imden 214, 1036

e.+ime 968, 1334

e.+imi 1499

e.+imiz 598, 1249, 1454

e.+imizden 1454

e.+imize 1333

e.+imizi 1290

e.+imüzden 1043

e.+in 201, 201, 907, 915

e.+inde 109, 152, 152, 495

e.+inden 116, 1049

e.+ine 1337

e.+iye 91

e.+le 832

e.+lere 419

e.+lerīnen 1290

e.+lerimizne 143

e.+lerin 1163

e.+lerine 1599

[=42]

elbed: “elbet”

e. 969, 1143

[=2]

elbēd: bkz.→elbed

e. 63

[=1]

elbeT: bkz.→elbed

e. 1037, 1037

[=2]

elbise: “elbise”

e. 1356

e.+ler 1356

[=2]

elbisi: bkz.→elbise

e.+yi 34

[=1]

ele: bkz.→öyle

e. 546

[=1]

elektirig: bkz.→elektirik

e. 1653

e.+lerimiz 1777

[=2]

elekrikÇi: “elektirikçi”

e. 1653

[=1]

elektirik: “elektirik”

e. 1652, 1654

e.+ler 1779

e.+lerini 1654

[=4]

elence: bkz.→ēlence

e.+ye 1416

[=1]

eli-: “elemek”

e.-cegler 1136

e.-yib 1136

[=2]

ellām: “galiba, herhalde”

e. 1154

[=1]

elli: “elli”

e. 26, 246, 532, 587, 1000, 1033, 1126, 1126, 1127, 1127, 1127, 1127, 1191, 1259, 1267, 1267, 1408, 1620, 1634, 1642, 1708, 1726

[=22]

ellü: bkz.→elli

e. 276, 278, 279, 286, 289, 305, 339, 339, 339, 1126

e.+ler 291, 321

[=12]

ellū: bkz.→elli

e. 292

[=1]

elma: “elma”

e. 696, 797

e.+i 535

e.+yı 534

[=4]

em-: “emmek”

e.-di 395

e.-medi 396

e.-miş 110

[=3]

emdür-: “emzirmek”

e.-yo_Ğ 398

[=1]

eme: bkz.→ama

e. 635, 965

[=2]

emegli: bkz.→emekli

e. 829, 1495, 1649, 1727, 1728, 1809

e.+yim 1645, 1651

[=8]

emekli: “emekli”

e. 187, 1464

[=2]

emeKli: bkz.→emekli

e. 443, 444, 463

e.+yim 1567

[=4]

emi: bkz.→amca

e.+si 804

[=1]

emine: “metinde geçen bir isim, Emine”

e. 220, 800

[=2]

emir: “emir”

e.+i 325

[=1]

emme: bkz.→ama

e. 6, 73, 85, 103, 103, 110, 116, 116, 117, 117, 133, 133, 154, 237, 243, 323, 500, 854, 926, 1076, 1136, 1138, 1146, 1167, 1173, 1186, 1230, 1246, 1330, 1341, 1414, 1444, 1710, 1758

[=34]

emmek: “emmek”

e. 395

[=1]

emr: bkz.→emir

e.+indasin 201

[=1]

emred-: bkz.→emret-

e.-di 303

[=1]

emret-: “emretmek”

e. 303

[=1]

em(i)r: bkz.→emir

e.+iynen 1365

[=1]

emsal: “emsal”

e. 1598

[=1]

en: “en”

e. 18, 47, 493, 874, 887, 1056, 1129, 1145, 1490, 1575, 1604, 1629, 1734, 1737

[=14]

enerji: “enerji”

e.+si 1123

[=1]

enteri: “giysi”

e. 1251

e.+nün 1248

[=2]

enterü: bkz.→enteri

e. 1247

[=1]

er: “er”

e. 992

e.+e 991

[=2]

er-: “ermek”

e.-er 732

[=1]

erbab: “erbap”

e.+ım 422

[=1]

er-: “ermek”

e.-dükünden+(erdünden) 1518, 1520

[=2]

eri-: “erimek”

e.-di 1425

e.-ya 12

[=2]

erid-: “eritmek”

e.-micen 11

[=1]

erig: bkz.→erik

e. 797, 1656, 1656, 1656

[=4]

erik: “erik”

e. 1695

[=1]

erişde: “erişte”

e.+mizi 1429

[=1]

erkeg: bkz.→erkek

e. 1172

[=1]

erkek: “erkek”

e. 407, 415, 1578

e.+dür 408

e.+ler 1255

[=5]

erkeK: bkz.→erkek

e. 136, 1143

[=2]

erken: “erken”

e.+den 297

[=1]

ermiş: “ermiş”

e. 1396

[=1]

erzincan: “Erzincan”

e. 712

e.+a 1489, 1490

[=3]

erzurum: “Erzurum”

e.+a 493

[=1]

esas: “esas”

e. 1482, 1787, 1794, 1794

[=4]

esgi: bkz.→eski

e. 607, 1469

e.+den 39, 41, 41, 98, 98, 98, 104, 158, 206, 368, 404, 543, 543, 544, 573, 598, 606, 609, 628, 683, 685, 690, 698, 705, 705, 712, 745, 751, 754, 756, 759, 762, 781, 935, 936, 1069, 1069, 1088, 1104, 1195, 1200, 1201, 1207, 1208, 1369, 1376, 1385, 1385, 1478, 1488, 1534, 1677, 1752, 1814, 1816

e.+denidi 756

e.+lerden 570, 1430, 1483

e.+si 626, 1534

[=63]

esgü: bkz.→eski

e.+den 1553

[=1]

esil: “nesil”

e.+ler 1748, 1749

[=2]

esir: “esir”

e. 345

[=1]

eski: “eski”

e. 348, 1406, 1406, 1457, 1690

e.+den 14, 849, 1149, 1523, 1564, 1672, 1688, 1772, 1814

e.+lerden 1676

e.+sine 622

[=16]

esKi: bkz.→eski

e. 576, 687, 721, 1051, 1095

e.+den 249, 252, 255, 579, 632, 635, 660, 905, 905, 905, 936, 1034, 1038, 1148, 1247, 1263, 1385

e.+denkini 744

e.+ler 633

[=24]

estāfurullah: “estağfurullah”

e. 1446

[=1]

eş: “eş”

e.+im 945, 960, 960, 1041, 1285, 1435

e.+imde 1435

e.+imi 1285

e.+imin 893

e.+imizne 1353

[=10]

eş-: “eşmek”

e.-iyor 1529

[=1]

eşit-: “işıtmek”

e.-dim 545

[=1]

eşya: “eşya”

e. 1144

e.+lar 1170

e.+larını 1151

e.+yı 1818

[=4]

et: “et”

e. 121, 947, 947

e.+ini 168

[=4]

et-: “etmek”

e.-dim 185

e.-duK 197

e.-düK 312

e.-dük 312, 312

e.-mede 210

e.-miş 269, 379, 1397

e.-miyorum 91

e.-sin 218, 975

e.-sin+(edsin) 485, 485

[=14]

eteg: bkz.→etek

e. 1340, 1342

[=2]

etek: “etek”

e. 562, 566, 1340

e.+in+(etein) 432

[=4]

etraf: “etraf”

e.+ıma 89

[=1]

etsiz: “etsiz”

e. 121

[=1]

eT-: bkz.→et-

e. 675, 999

e.-ceksin 675

e.-cen 677

e.-di 694, 1001, 1292, 1731

e.-dim 1372

e.-din 1002, 1156

e.-düK 1006

e.-dük 1007

e.-medi 455, 455

e.-miy1 956, 956

e.-miyeK 1320

e.-miyi 1282

e.-sin 775, 1313

[=21]

euzübillahine: “Eûzu besmelenin baş kısmı”

e. 481

[=1]

ev: “ev”

e. 109, 564, 597, 821, 843, 871, 872, 876, 957, 1036, 1071, 1077, 1078, 1113, 1196, 1353, 1382, 1382, 1451, 1713, 1727, 1812, 1817

e.+de 394, 862, 1041, 1179, 1180, 1234, 1353, 1451, 1587

e.+den 242, 279, 693

e.+dêydim 752

e.+dêyse 1180

e.+e 563, 693, 715, 787, 843, 947, 947, 1144, 1150, 1384

e.+i 713, 713, 756, 756, 873, 882, 893, 893, 1096, 1142, 1143, 1150, 1150, 1378, 1453, 1470

e.+îzde 119

e.+îze 118

e.+im 1324, 1381

e.+imiz 372

e.+imizi 1291

e.+in 713, 957, 1068, 1400, 1451, 1654

e.+inde 910, 1234

e.+inden 909

e.+ine 1335, 1335, 1335, 1518

e.+inin 1151

e.+iyse 801, 801

e.+ler 1713

e.+leri 958, 1690

e.+lerimiz 1713, 1812

e.+mize 1343, 1343

[=92]

eved: bkz.→evet

e. 255, 984, 1226, 1553, 1681, 1717

[=6]

eveT: bkz.→evet

e. 406, 538, 908, 1065, 1126, 1130, 1171, 1198, 1246, 1371, 1371, 1530, 1530, 1576, 1725, 1734

[=16]

evel: “evel”

e. 64, 859

e.+ce 964, 965

e.+de 1082

e.+den 155, 1098, 1105, 1107

e.+i 142, 158, 231, 242, 847, 850, 1288

e.+ki 1264

e.+kiler 1313

[=18]

evelallah: “evelallah”

e. 217

[=1]

evelce: “evelce”

e. 1222

[=1]

ever-: bkz.→evlendir-

e.-dim 917, 1703

e.-düg 1291

e.-ecük 889

[=4]

evet: “evet”

e. 251, 323, 817, 1204, 1735

[=5]

evlad: “evlat”

e.+ım 106, 889, 1672

e.+ın 135, 1305

[=5]

evlen-: “evlenmek”

e. 125, 1146

e.-cēn 129

e.-di 1113

e.-dīg 1096

e.-dik 130, 1798

e.-diler 1493

e.-dim 1700

e.-din 108, 108

e.-duḡ 126

e.-dük 126

e.-düg 1351

e.-dük 1207

e.-ecen 122, 128

e.-en 134

e.-i 1333

e.-icēn 1207

e.-icem 471

e.-ince 400

e.-iya 1819

e.-iyollar 107

e.-men 134

e.-miyi 1146

e.-se 1146

[=27]

evlendir-: “evlendirmek”

e.-dim 1324, 1324

[=2]

evlendir-: bkz.→evlendir-

e.-düm 1224

[=1]

evlenme: “evlenme”

e. 1156

e.+ye 470

[=2]

evli: “evli”

e. 1804

[=1]

evliya: “evliya”

e. 500, 757, 1666, 1666, 1675

e.+yi 1673

[=6]

evliyá: bkz.→evliya

e. 499, 501, 760, 1279

e.+ymiş 762

[=5]

evrag: “evrak”

e.+ları 1568

[=1]

evvel: bkz.→evel

e. 63

[=1]

evvela: “evvela”

e. 1397

[=1]

evvelä: bkz.→evvela

e. 123

[=1]

eY: bkz.→ev

e.+de 905, 905

[=2]

ey: “ey”

e. 607, 776, 961

[=3]

ey: bkz.→ev

915, 1714

e.+de 906, 906, 908, 908, 909

e.+den 908

[=8]

eyi: bkz.→iyi

e. 83, 348, 526

e.+ler 137

e.+yim 190

[=5]

eyle: bkz.→öyle

e. 368, 928

[=2]

eyle-: “eylemek, kılmak”

e. 480

[=1]

eylence: bkz.→ēlence

e. 1361

[=1]

eylül: “eylül ayı”

e.+e 452

[=1]

eyü: bkz.→iyi

e.+yüg 1496

[=1]

ezan: “ezan”

e. 1367, 1367

[=2]

eziyed: bkz.→eziyet

e. 1161

[=1]

eziyeT: bkz.→eziyet

e. 1163

[=1]

eziyet: “eziyet”

e.+imiz 1155

[=1]

êrkek: bkz.→erkek

ê.+ler 1249

[=1]

êş: bkz.→eş

ê.+i 82

[=1]

êşde: bkz.→işte

ê. 148

[=1]

êv: bkz.→ev

ê.+deyse 1179

[=1]

èyi: bkz.→iyi

è. 111, 135, 138, 349, 561, 582, 1011, 1011

è.+dür 498

è.+ler 1496

è.+ydi 763, 781

[=12]

èyilüg: “iyilik”

è. 1496

[=1]

èyü: bkz.→iyi

è.+dür 469

[=1]

fabriğa: bkz.→ fabriğa

f.+ya 1494

[=1]

fabriki: bkz.→ fabriğa

f.+ye 1463

[=1]

fabriğa: “fabriğa”

f.+sına 1463

[=1]

fabırhıq: bkz.→ fakirlik

f. 967

[=1]

fakir: “fakir”

f. 1628

f.+iz 1628, 1630

[=3]

fakirliğ: bkz.→ fakirlik

f. 1196

[=1]

fakirlik: “fakirlik”

f. 1816

[=1]

fakirlik bkz.→fakirlik

f. 621

[=1]

fağad: “fakat”

f. 1560

[=1]

fağat: bkz.→fağad

f. 84, 89

[=2]

fağır: bkz.→fakir

f.+ıķ 126

[=1]

fağırılıķ: bkz.→fakirlik

f. 98

[=1]

falan: “falan”

f. 262, 322, 324, 325, 363, 574, 666, 1004, 1004, 1364, 1465, 1588, 1613, 1616, 1624, 1667, 1672,
1681, 1695, 1697, 1698

[=21]

fağlı: “farklı”

f. 783, 783

[=2]

fağ: “fark”

f.+ları 781

[=1]

fağ: bkz.→fağ

f.+ları 781

[=1]

farz: “farz”

f.+ın 87, 87, 88

[=3]

fasille: bkz.→fasulye

f. 18, 63, 64, 120, 615, 743, 751, 773, 844, 852, 1075, 1084, 1453

f.+den 540

f.+lerimizi 1770

f.+miz 1770

f.+nin 853, 1453

f.+si 1764

f.+sini 585

f.+yi 13, 1694

[=22]

fasilli: bkz.→fasulye

f.+yi+(fasillī) 753

[=1]

fasillī: bkz.→fasulye

f. 752

[=1]

fasulye: “fasulye”

f. 796, 1694, 1694, 1694

[=4]

fasūlye: bkz.→fasulye

f. 696

[=1]

fatma: “metinde geçen bir isim, Fatma”

f. 589, 1266

[=2]

fatsa: “Ordu’nun bir ilçesi”

f.+dan 378

[=1]

faTsa: bkz.→fatsa

f. 1755

[=1]

fazla: “fazla”

f. 52, 460, 556, 558, 840, 861, 862, 987, 1131, 1195, 1737

[=11]

fālen: bkz.→falan

f. 984, 1202

[=2]

felan: bkz.→falan

f. 221, 504, 629, 636, 643, 662, 670, 674, 813, 1004, 1082, 1110, 1282, 1358, 1522, 1530, 1554, 1554, 1588, 1594, 1601, 1604, 1604, 1608, 1611, 1615, 1625, 1630

[=28]

felc: “felç”

f. 660

[=1]

felek: “felek”

f.+en+(felēn) 271

[=1]

felen: bkz.→falan

f. 847, 849, 984, 1555

[=4]

felence: “falan kimse”

f.+nin 1130

[=1]

feryad: “feryat”

f. 1607

[=1]

feyzi: “metinde geçen bir isim, Feyzi”

f. 1705

[=1]

fèlan: bkz.→falan

f. 387

[=1]

fiTık: “fituk”

f.+ı+(fiTı) 624

f.+ım+(fiTım) 623, 623

[=3]

findıĝ: bkz.→findık

f. 510, 642, 642, 743, 830, 863, 865, 1712, 1715

f.+dan 982, 982

f.+lar 875

[=12]

findıĝcılıĝ: “findıkçılık”

f. 644

[=1]

findıĝcılıK: bkz.→findıĝcılıĝ

f. 642, 644

[=2]

findıĝ: bkz.→findık

f. 63, 1214

[=2]

findık: “findık”

f.+a+(findıa) 562, 1344, 1345

f.+ı+(findı) 394, 645

f.+ımız+(findımız) 181, 1215

f.+ın+(findın) 831, 865

f.+ını+(findını) 393, 491

[=11]

findık: bkz.→findık

f. 181, 224, 259, 393, 475, 553, 717, 717, 851, 862, 983, 1214, 1231, 1231, 1319

[=15]

findıK: bkz.→findık

f. 554, 981

[=2]

fırın: “fırın”

f. 540, 1559

[=2]

fırs: “hırs”

f.+ını 1199

[=1]

fıstık: “fıstık”

f. 393

[=1]

fi: “ekilen bir bitki”

f. 1527

[=1]

fide: “fide”

f. 844

[=1]

fī: bkz.→fī

f. 1507

[=1]

filan: bkz.→falan

f. 330, 345, 1465

[=3]

fis: “fitne, kötülük”

f. 135, 135

[=2]

fitre: “fitre”

f. 457, 457

[=2]

fiyed: “fiyat”

f.+e 671

[=1]

folyol: “yağyakıt, fuel-oil”

f. 1649

[=1]

formon: “hormon”

f.+undan 1301

[=1]

forosTad: “prostat”

f. 1754

[=1]

fosur: “dumanını savurarak”

f. 1752, 1752

[=2]

fuqār: “fukara”

f. 57

[=1]

gál- : bkz.→ kal-

g.-iyok 1438

[=1]

gece: “gece”

g. 212, 310, 311, 331, 384, 386, 386, 386, 388, 408, 960, 960, 1143, 1177, 1178, 1179, 1179,1193, 1222, 1222, 1223, 1263, 1263, 1332, 1571, 1611, 1612, 1668

g.+si 1142, 1221, 1222, 1263, 1263, 1332

g.+sine 1333, 1334

g.+ye 1221

[=37]

geç: “geç”

g. 182

[=1]

geç-: “geçmek”

g.-di 2, 1201

g.-diK 462

g.-dim 96

g.-dimiydi 517

g.-ebiliyor 342

g.-ecem 1659

g.-emez 343

g.-emezdig 1786

g.-en 265, 268, 268, 769, 983, 1304, 1320, 1379, 1657

g.-enleri 594

g.-ēr 1025

g.-er 270, 448, 686, 698, 1641

g.-erüK 583

g.-íyí 516

g.-iceksiz̄ 1275

g.-ĩ 869, 1323

g.-ince 858

g.-iyı 1457

g.-iyidu 750

g.-iyo 341, 1454

g.-iyosüz 1719

g.-medi 460, 1047, 1531, 1531

g.-mese 592

g.-miş 1050, 1557

g.-tim 1211

[=44]

geçerlü: bkz.→geçerlü

g. 338, 339

[=2]

geçerlü: “geçerli”

g. 338

[=1]

geçi-: bkz.→geçir

g.-müştüm 172

[=1]

geçim: “geçim”

g. 195, 259, 259, 259

[=4]

geçir-: “geçirmek”

g.-iyog 1469

[=1]

geçur-: bkz.→geçir

g.-dum 184

[=1]

geçü-: bkz.→geçir

g.-düg 990

[=1]

geçür-: bkz.→geçir-

g.-üyom 1383

[=1]

geç-: bkz.→geç-

g.-di 443, 449, 460, 460, 513, 584, 594, 623, 711, 714, 874, 1157, 1616

g.-dīz 1486

g.-dim 842, 901

g.-din 517
g.-diydin 517
g.-dukumuz+(geçdümuz) 888
g.-dü 719
g.-düg 1498
g.-medi 208, 208
g.-mediydin 517
g.-miş 40
g.-mişin 1659
g.-ti 1683, 1685
[=28]

geçmiş: “geçmiş”

g.+ımız 1351
[=1]

ged-: bkz.→git-

g.-di 898, 1690
g.-dig 1635
g.-dik 1639
g.-diler 1619, 1682, 1687
g.-dim 1637, 1650, 1692, 1708, 1728
g.-dü 1045
g.-dük 1727
g.-düg 1352
g.-dük 1620, 1620, 1640
g.-elim 1465
g.-emedim 1242, 1366
g.-emezdim 381
g.-emiyodu 946
g.-emiyosun 1474
g.-en 1488

g.-er 1062
g.-erdi 946, 946
g.-erdig 1789
g.-erkene 1473, 1473, 1489, 1818
g.-iceksin 1487
g.-ileceg 1044
g.-ince 1430
g.-iyin 1474
g.-iyok 1053, 1384
g.-iyog 1471
g.-iyollar 1431
g.-medi 1464
g.-medim 367, 918
g.-miş 174
g.-se 1227
[=46]

gēl-: bkz.→gel-

g.-di 547
[=1]

gel-: “gelmek”

g. 72, 278, 884, 1293, 1293, 1657
g.-dũ 80
g.-dũg 1357
g.-di 28, 68, 69, 267, 277, 277, 282, 286, 295, 317, 362, 511, 889, 1294, 1555, 1588, 1596, 1602,
1606, 1614, 1658, 1671, 1676, 1682, 1683, 1777, 1782
g.-diK 461, 1036
g.-dig 1587, 1605
g.-dĩz 921
g.-diler 372, 374, 1097, 1116, 1116
g.-dim 183, 187, 210, 463, 494, 787, 987, 1458, 1458, 1661, 1663

g.-dimmiydi 1269

g.-din 995

g.-diydig 1691

g.-duḲ 325

g.-dü 1345

g.-düg 1365

g.-düK 862, 863, 1325

g.-düg 1043, 1315, 1351, 1352, 1691

g.-dük 1462

g.-dükü+(geldü) 80

g.-düküm+(geldüm) 903

g.-düküme+(geldüme) 971

g.-dükünde+(geldünde) 395, 564

g.-ecek 60, 61, 61

g.-eli 242

g.-emiyo 1475

g.-en 116, 360, 390, 692, 729, 1479, 1488, 1491

g.-ene 1271

g.-eni 214

g.-enler 1491

g.-enlerime 843

g.-íyí 515

g.-i 1345, 1383, 1402, 1402

g.-ib 869, 1363

g.-icen 94

g.-ī 543, 607, 638, 662, 837, 857, 1181, 1323, 1344

g.-īse 585

g.-ince 321, 1627, 1630

g.-incik 1078

g.-ir 1615

g.-irse 1049
g.-iyò 652
g.-iya 237
g.-iyı 501, 829, 894
g.-iyılar 957, 958
g.-iyım 927
g.-iyo 160, 669, 672, 1480, 1584, 1584, 1590, 1721, 1721, 1809
g.-iyodu 152, 152, 1341, 1571
g.-iyoduğ 1570
g.-iyolar 1280, 1691
g.-iyon 863, 1064, 1452
g.-iyor 107
g.-iyorum 1644
g.-iyoruz 1711
g.-medi 954, 1295, 1434
g.-mei+(gelmi) 621, 755, 836, 1791
g.-mem 1628
g.-mesin 1313, 1313
g.-mezden 1397
g.-mıy 567, 955, 956
g.-mıylar 957
g.-milerdi 1297
g.-miya 1244
g.-miy 956
g.-miylar 958, 958, 958
g.-miyo 1475
g.-miş 252, 479, 1486, 1557, 1689, 1689
g.-mişig 1038
g.-mişiz 138
g.-mişler 699, 1484

g.-seydi 1628

g.-sin 377

g.-ü 1180, 1181, 1647

g.-üdü 947, 947, 947, 948, 1062, 1333

g.-üken 895

g.-ür 124, 528

g.-ürken 757, 758

g.-ürüm 596

g.-üse 541, 577, 612, 1180

g.-ũ 145

g.-ũsen 467

g.-üyo 282

g.-üyodum 494

g.-üyosüz 1717

[=206]

gelenek: bkz.→gelenek

g. 1142

[=1]

geleneK: bkz.→gelenek

g. 1143

[=1]

geleneKsel: “geleneksel”

g. 794

[=1]

gelin: “gelin”

g. 884, 890, 909, 1104, 1241, 1330, 1332, 1538

g.+e 232

g.+i 412, 684, 1223

g.+im 131, 164, 462

g.+in 803

g.+ini 909

g.+ler 636

g.+nen 637

[=19]

gelingaya: “Kabadüz’de Gelinkaya adlı bir yer”

g. 683, 683, 683

[=3]

gelme: “gelme işi”

g. 699, 1483, 1484

[=3]

gelür: “gelir”

g.+umuz 180

[=1]

gelün: bkz.→gelin

g.+inen 116

[=1]

gemi: “gemi”

g. 297

g.+ler 342, 343

g.+si 295

g.+ye 358

[=5]

gemü: bkz.→gemi

g.+süne 293, 294

[=2]

gemük: “kemik”

g. 453, 453, 454

[=3]

genc: bkz.→genç

g. 1161

g.+ikene 1215

g.+ler 1144

g.+ük 363

g.+üydük 1798

[=5]

gencluk: bkz.→gençlik

g.+umda+(genclüm̄da) 205

[=1]

genç: “genç”

g. 256, 1744, 1819

g.+ler 1765

[=4]

gençlik: “gençlik”

g.+im+(gençlīm̄) 117

[=1]

genç: bkz.→genç

g. 1305

g.+ler 100, 405, 744, 1819

g.+leri 652

[=6]

gençlig: bkz.→gençlik

g. 1791, 1791

[=2]

gençlik: bkz.→gençlik

g.+i+(gençlī̄) 1791

g.+im+(gençlīm̄) 270

g.+imde+(gençlīm̄de) 618

g.+imiz+(gençlīm̄imiz) 1161

[=4]

gendi: bkz.→kendi

g. 264

[=1]

gendi̇: bkz.→kendi

g.+nde 761

[=1]

gendilik: “kendilik”

g.+inden+(gendil̇inden) 73

[=1]

gendu: bkz.→kendi

g.+uzü 896

[=1]

gendü: bkz.→kendi

g. 106, 494, 1093, 1117, 1317, 1428, 1747

g.+e 94

g.+en 479

g.+leri 1148, 1288, 1298, 1298, 1298, 1299

g.+m 592, 817, 1283, 1297

g.+mü 33, 932, 933, 933

g.+müz 582, 610, 1428, 1428

g.+müze 537

g.+nü 78

g.+sü 1297

g.+ün 1232

[=31]

gendülük: bkz.→gendilik

g.+ünden+(gendül̇ünden) 454

[=1]

gene: bkz.→yine

g. 64, 437, 437, 506, 731, 883, 947, 947, 1064, 1226, 1380, 1492, 1514, 1525, 1544, 1561, 1660, 1683, 1810

[=19]

genel: “genel”

g. 982, 983

[=2]

genelligle: bkz.→genellikle

g. 1524, 1545, 1545

[=3]

genellikle: “genellikle”

g. 550, 553, 559, 563, 566, 570, 574, 1536, 1541

[=9]

genelliKle: bkz.→genellikle

g. 826

[=1]

general: “general”

g. 282, 293, 304

[=3]

geniş: “geniş”

g. 1560

[=1]

genüş: bkz.→geniş

g.+Tür 459

[=1]

gerçek: “gerçek”

g. 1133

[=1]

gereg: bkz.→gerek

g. 994

[=1]

gerek: “gerek”

g. 400, 557, 1197, 1604

[=4]

gereken: “gereken”

g. 382

[=1]

geri: “geri”

g. 129, 596, 637, 1116, 1183, 1580, 1587

g.+de 616

g.+si 954

[=9]

gerilla: “gerilla”

g. 322

[=1]

gerin-: “gerinmek, inmek”

g.-duK 326

[=1]

germeç: “germeç, sınırı belli etmek için yapılan tahta perde”

g.+den 874

[=1]

gerü: bkz.→geri

g. 311, 602, 1352

[=3]

gerük: bkz.→gerek

g.+üse 1150

[=1]

get-: bkz.→git

g.-dük 379

[=1]

getir-: “getirmek”

g.-di 283, 1777

g.-dig 1588

g.-emezler 1804

g.-emiyım 625

g.-isin 1801

g.-iyalar 250

g.-iyalardı 936

g.-iyodu 1569

g.-iyodum 965

g.-iyon 909

g.-iyosun 1530, 1531

g.-se 89

g.-üya 73

[=15]

gettür-: getirtirmek”

g.-üyoğ 59

g.-üyoğ 59

[=2]

getü-: bkz.→getir-

g.-düm 906

g.-r 1420, 1423

g.-seK 1069

[=4]

getüme: “getirme”

g. 1069

[=1]

getür-: bkz.→getir-

g. 602

g.-dü 410

g.-emiyom 1424

g.-ilar 114, 114

g.-iya 59

g.-iyalar 1119

g.-uruK 180

g.-ü 947

g.-üdü 947

g.-üler 1180

g.-ür 832

g.-ürüm 771

g.-üsen 1183

g.-üsün 502, 1067, 1067

g.-üyoğ 1427

g.-üyodu 945

g.-üyolardı 1098

g.-üyon 1302

[=21]

getürme: bkz. → getüme

g.+eze 1604

[=1]

getür-: bkz. → getir-

g.-mem 1434

[=1]

geT-: bkz. → git-

g. 1660

g.-di 404, 954, 960

g.-dik 718

g.-diler 1306, 1306

g.-diyse 582

g.-düK 384, 535, 814

g.-dük 376, 376, 1462

g.-dükünü+(geTdünü) 1283

g.-düler 996

g.-dülerdi 1240

g.-dū 80

g.-mesek 384

g.-miş 479

g.-miyom 1468

[=21]

geTür-: bkz.→getir-

g.-ürüm 742

[=1]

gev-: “gevmek, ağız da çiğnemek”

g.-iyodu 1199

[=1]

gey-: bkz.→giy-

g.-dükümüz+(geydümüz) 1251, 1368

g.-erdüK 1249

g.-erdüg 1248

g.-erler 563, 563, 564, 565

g.-erlerdi 1250

g.-sem 482

[=10]

geyil-: “giyilmek”

g.-idu 1356

[=1]

geyme: “giyim”

g.+ye 167

[=1]

geyün-: bkz.→gëyin

g.-dükünden+(geyündünden) 1251

[=1]

gez-: “gezmek”

g.-di 283, 283

g.-düK 1044, 1045

g.-iyım 941

g.-iyoduğ 1802

g.-iyoz 658

g.-miş 659

[=8]

gezme: “gezme”

g.+si 1280

[=1]

gece: bkz.→gece

g. 1330

[=1]

géd-: bkz.→git-

g.-di 1731, 1735, 1748, 1749

g.-dim 452, 1757

g.-dük 1044

g.-düküm+(gèddüm) 903

g.-erkenelik 564

g.-iyım 904

g.-iyo 1719

g.-iyog 1318

g.-iyoK 1320

g.-iyolar 1281

g.-iyollar 1449, 1450

g.-iyoruz 1711

g.-medim 1759

g.-mince 1228

g.-miyım 904

[=20]

gêdmek: “gitmek”

g. 285

[=1]

gêl-: bkz.→gel-

g.-düg 1320

[=1]

gêt-: bkz.→git-

g.-di 29, 159, 166, 477

g.-dim 204, 204, 280

g.-me 426

g.-medim 436

g.-mesem 381

g.-miş 959

g.-sem 438

[=12]

gêT-: bkz.→git-

g.-di 937, 955, 1239, 1305, 1494

g.-diler 1289

g.-dim 493, 787

g.-dimidi 1297

g.-düK 1326

g.-medim 1283

g.-mez 1678

g.-sek 1317

[=13]

gêy-: bkz.→giy-

g.-erler 563

g.-erlerdi 1249

g.-im 1339

[=3]

gèyil-: bkz.→geyil-

g.-iyomuş 1104

[=1]

gèyin-: “giyinmek”

g.-irler 566

[=1]

gèyme: “giyme”

g. 1256

[=1]

gíd-: bkz.→git-

g.-erlermiş 684

[=1]

gibi: “gibi”

g. 4, 15, 36, 42, 63, 64, 131, 181, 184, 194, 198, 208, 212, 213, 215, 248, 329, 394, 417, 470, 566, 577, 626, 788, 849, 953, 990, 1012, 1098, 1098, 1124, 1189, 1195, 1198, 1236, 1269, 1307, 1323, 1471, 1479, 1534, 1537, 1559, 1605, 1614, 1626, 1663, 1723, 1726, 1803

g.+sine 1668

g.+yük 364

[=52]

gid-: bkz.→git-

g. 1272

g.-di 860, 1062, 1120, 1686, 1723

g.-dig 1597, 1609, 1622

g.-dīz 869

g.-diler 1115, 1599

g.-dim 193, 710, 986, 992, 992, 1054, 1541, 1541, 1638

g.-duķ 279

g.-düg 1351

g.-dük 1043, 1043, 1063

g.-dükümüz+(giddümüz) 290

g.-e 1272

g.-cbiliyōm 935
g.-ecēmiz 271
g.-ecēz 1619, 1620
g.-ecegdim 1580
g.-ecek 1114
g.-eeksīz 1719
g.-ecem 1581
g.-eken 996
g.-elledi 1518
g.-eli 381,1064
g.-emadim 183
g.-emedim 162
g.emeyenin 379
g.-emezdim 385
g.-emyım 1228
g.-emyım 626
g.-emiyorum 1797
g.-en 1110, 1277, 1667
g.-enler 1772
g.-enlerden 292, 378
g.-enlerü 160
g.-er 136, 448, 1049, 1049, 1050
g.-erde 385
g.-erdi 763
g.-erdig 1806
g.-erdim 1805
g.-erdüK 42
g.-eriK 553
g.-erim 596, 597, 771, 884
g.-eriz 562

g.-erken 72, 355, 562, 562, 563
g.-erkene 1513, 1516
g.-erlerdi 156, 748
g.-erleridi 749
g.-erlermiş 77, 78, 79
g.-erlerse 156
g.-erse 549
g.-erseg 1465
g.-ersiz̄ 1284, 1284, 1338
g.-ersin 509, 1800
g.-erük 553, 1064
g.-erük 1065
g.-eya 110
g.-eyala 113
g.-eyolar 102
g.-eyollar 101
g.-eyon 53
g.-ıyım 1213
g.-iceK 1120
g.-icēz 1380
g.-iceg 1114
g.-icek 362
g.-iduK 232
g.-idum 1598
g.-ī 132, 1172, 1312
g.-īdu 100
g.-īm 788
g.-ilū 1622
g.-im 960
g.-in 973, 973, 975, 976, 977, 1621, 1621

g.-ib 207, 494, 895, 1067, 1276, 1279, 1281, 1569

g.-iya 73

g.-iyalar 119, 1223, 1489

g.-iyallar 250

g.-iyı 1011, 1818

g.-iyılar 926, 958

g.-iyım 592, 960, 1452, 1810

g.-iyidi 437

g.-iyidum 968

g.-iyo 1282, 1441, 1583, 1590

g.-iyok 1038

g.-iyog 1334

g.-iyodu 1034

g.-iyolar 103, 114, 1282, 1534

g.-iyom 821

g.-iyon 678, 1330

g.-iyoruz 271, 271, 997, 1541

g.-iyos 647

g.-iyosun 1542

g.-iyoz 1202

g.-iyu 677, 894

g.-iyuk 524

g.-iyuK 593

g.-iyudu 43

g.-iyelar 1279

g.-medim 625

g.-me+(gidmī) 1227

g.-men 1141, 1489

g.-mezdi 861

g.-miyoz 870

g.-se 99

g.-sek 1787

g.-sem 419

g.-üyüg 1276

[=180]

gidi: “gidi”

g. 607, 776, 961, 967

[=4]

gidil-: “gidilmek”

g.-î 1282

g.-iyı 1389

[=2]

gidme: “gitme”

g.+ye 1114

g.+yi 975

[=2]

gine: bkz.→yine

g. 16, 19, 19, 468, 573, 613, 615, 638, 1064, 1089, 1123, 1149, 1178, 1218, 1220, 1241, 1610, 1612, 1720

[=19]

gir-: “girmek”

g.-di 1295, 1494

g.-dig 1558

g.-dim 834

g.-dük 1463

g.-elim 717

g.-emedüg 1710

g. eminci 403

g.-emiydım 918

g.-îm 660

g.-iyòm 844

g.-iyo 656

g.-meyelim 560

g.-meyelim 560, 560

g.-se 1319

[=16]

girmek: “girmek”

g. 286

[=1]

gişi: bkz.→kişi

g. 292, 295, 1484, 1485, 1492

g.+ye 1269

[=6]

git-: “gitmek”

g.-dim 359

g.-duKdan 217

g.-er+(gider) 510, 525

g.-iyım+(gidiyim) 511

g.-iyodüz+(gidiyodüz) 530

g.-sēz 119

[=7]

giT-: bkz.→git-

g. 1293, 1293

g.-cēdim 463

g.-cēsem 552

g.-cēsen 675

g.-cen 675, 676

g.-di 694, 959, 1119, 1120

g.-diK 814, 815

g.-dim 718, 718, 1354

g.-duğ 719

g.-medim 980

g.-memüşdürüm 746

[=19]

giy-: “giymek”

g.-ilarmış 1106

[=1]

göç: “göç”

g.+ümüz 1064

[=1]

gölge: “gölge”

g.+sinden 1786

[=1]

gön: bkz. →gün

g. 333

[=1]

gönder-: bkz. →gönder-

g.-dük 1311

g.-diler 133

g.-meseler 1288

g.-ürmüş 72

[=4]

gör-: bkz. →gör-

g. 1290

g.-úsüz 1338

g.-dük 1293

g.-dükün+(górdüün) 338

g.-dumuz+(górdumuz) 308

g.-ecemiz 333

g.-medim 664, 880, 1199

g.-muş 322

g.-sen 1158

[=11]

góre: bkz.→göre

g. 792, 983

[=2]

górev: bkz.→görev

g. 597

[=1]

góruş-: bkz.→görüş-

g.-müşdüruğ 1751

[=1]

góstepe: “Göztepe”

g. 1229

[=1]

góster-: bkz.→göster-

g.-iyalar 819, 820

[=2]

gótür-: bkz.→götür-

g.-üdüg 1336

[=1]

göçüme: bkz.→ğaçuma

g. 1328

[=1]

göd-: “gütmek”

g.-üyoduğ 1498

[=1]

göt-: bkz.→götür-

g.-düm 494

[=1]

göl: “göl”

g. 39

g.+den 39

g.+lere 417

g.+ü 41

g.+üne 42

[=5]

gölköy: “Gölköy”

g. 39, 39, 68, 248

g.+ünden 59

g.+üne 68

[=6]

gömlek: “gömlek”

g. 575

g.+enen+(gömlenen) 238

[=2]

gönder-: “göndermek”

g.-diler 1609, 1611

g.-düK 1310

g.-idi 1788

g.-idu 1342, 1342

g.-iyi 467

g.-mediler 243

g.-mez 1583

g.-mişler 361

g.-miyalardı 142

g.-ür 785, 785

[=13]

gönderme: “gönderme”

g. 285

[=1]

gönül: “metinde geçen bir isim, Gönül”

g.+le 607

[=1]

gör-: “görmek”

g.-dü 1604

g.-dükü+(gördü) 256, 256

g.-düm 46, 46

g.-ebildince 1073

g.-ebülü 846

g.-en 433

g.-esim 1602

g.-iyım 1242

g.-î 1303

g.-iym 562

g.-mediK 819

g.-medim 351, 580, 580, 818, 883, 1515, 1520, 1521, 1523, 1533

g.-medimidi 661

g.-memüştürsüz 1514

g.-mesin 1617

g.-müşdurug 1751

g.-müşdürsüz 1514

g.-sen 1162

g.-sün 1296

g.-ükî 871

g.-ünce 1378

g.-üyım 1758

g.-üyoğ 224

g.-üyon 1656

g.-üyosun 490

[=36]

göre: “göre”

g. 610

[=1]

görelK: “görenek”

g. 1143

[=1]

göreneg: bkz.→görelK

g. 1142

[=1]

görev: “görev”

g.+i 383

[=1]

görevlendir-: “görevlendirmek”

g.-düler 310

[=1]

görgüsüzlük: “görgüsüzlük”

g. 105

[=1]

görme: “görme”

g.+ye 1049

[=1]

görmê: bkz.→görme

g.+ye 1602

[=1]

görucu: “görücü”

g. 1206

[=1]

görücü: bkz.→görucu

g. 369, 1206

[=2]

görün-: “görünmek”

g.-î 491

[=1]

görüş-: “görüşmek”

g.-dürüm 369

g.-ürüg 976

[=2]

görüşme: “görüşme”

g. 368

[=1]

göster-: “göstermek”

g.-diyalar 1253

g.-irler 546

g.-iyala 819

[=3]

göşe: “köşe”

g.+sin 1558

[=1]

götür-: bkz.→götür-

g.-î 387

[=1]

götü-: bkz.→götür-

g.-dü 77

g.-düm 1635

g.-r 470

[=3]

götür-: “götürmek”

g.-iyalardı 936

g.-iyılar 942

g.-üb 1569

g.-ürüz 1697

g.-üyı 1818

g.-üyo 1627

g.-üyoğ 475, 601, 1316

g.-üyoduğ 1669

g.-üyolar 1280, 1281

g.-üyollardı 1449

g.-üyoruz 1695

[=14]

götürd-: “götürmek”

g.-üyon 1233

[=1]

göy: bkz.→köy

g. 1690

[=1]

göya: “güya”

g. 526, 1617

[=2]

göz: “göz”

g. 22

g.+ünün 1073

[=2]

gözleme: “gözleme”

g. 1555

[=1]

göre: bkz.→göre

g. 57

[=1]

gübre: bkz.→gübre

g.+si 1072

[=1]

gúd-: bkz.→göd-

g.-erdüg 1194

[=1]

gúle: “güle”

g. 671, 671

[=2]

gúmuşane: “Gümüşhane”

g. 1009

[=1]

gún: bkz.→gün

g. 28, 71, 229, 232, 305, 334, 337, 344, 348, 356, 357, 359, 360, 378, 456, 1097, 1237, 1304, 1331

g.+ü 1114

g.+üme 970, 970

[=22]

gúneş: bkz.→güneş

g. 1123, 1124

[=2]

gúney: bkz.→güney

g. 342

g.+inde 343

[=2]

gúnluğ: bkz.→günlük

g. 1451

[=1]

gúrcü: bkz.→gürcü

g.+lar 699

[=1]

gúz: “güz”

g. 1377, 1377

[=2]

güzey: “kuzey”

g. 312, 313

[=2]

gübbecek: “birdenbire”

g. 506

[=1]

gübre: “gübre”

g. 646, 646, 1396

g.+si 1036

g.+sini 492

[=5]

güc: “güç”

g.+ü 1816

g.+ün 907, 1139

[=3]

güccü: bkz.→küçük

g.+ken 1261

[=1]

güccüg: bkz.→küçük

g. 1158, 1382

[=2]

güccük: bkz.→küçük

g. 436, 635

[=2]

güççüg: bkz.→küçük

g. 887

[=1]

güd-: bkz.→göd-

g.-dük 1040

g.-düm 710, 925

g.-erkeT 897

g.-erkene 1218

g.-iyuduK 145

g.-üyoduK 849

g.-üyodum 1220

[=8]

güddü-: “güddürmek”

g.-dü 243

g.-düler 924

[=2]

güddür-: bkz. →güddü-

g.-ücuğ 142

[=1]

gül: “gül”

g.+üm 1024

[=1]

gül-: “gülmek”

g.-erler 1154

[=1]

gülpınar: “Mesudiye’nin bir köyü, Gülpınar”

g. 1406, 1482

[=2]

gülpınar: bkz. →gülpınar

g. 1406

[=1]

gülsade: “metinde geçen bir isim, Gülsade”

g. 1125

[=1]

gülsüm: “metinde geçen bir isim, Gülsüm”

g. 95

[=1]

gümüſ: “Gümüſ (hayvan adı)”

g. 391

[=1]

gümüſ: “Kabadüz’de bir mahalle adı”

g. 676

[=1]

gümüſköy: “Kabadüz’ün bir köyü, Gümüſköy”

g. 676

g.+ün 677

[=2]

gümüſ: bkz. →gümüſ

g. 391, 397

[=2]

gün: “gün”

g. 212, 228, 231, 382, 522, 557, 998, 1237, 1237, 1237, 1332, 1332, 1404, 1580, 1626

g.+ler 990

g.+ü 374, 388, 1380

g.+üdü 1237

g.+ümüz 1237

g.+ümüze 174

[=22]

güneſ: “güneſ”

g.+e 1124

g.+im 421

[=2]

güney: “güney”

g. 298

[=1]

günlük: “günlük”

g. 395

[=1]

günlük: bkz. →günlük

g. 596, 1053, 1054

[=3]

gürcü: “Gürcü”

g. 734, 734

[=2]

gürge: “gürgen”

g. 758

[=1]

güzel: “güzel”

g. 7, 16, 16, 104, 104, 204, 371, 375, 375, 405, 415, 424, 424, 494, 498, 613, 617, 740, 1065, 1097, 1224, 1603, 1610, 1716

g.+idi 1153, 1159

g.+ler 1026

[=27]

ğâķ-: bkz. →ğalg-

ğ.-dım 786

ğ.+ım+(ğâķdīmda) 786

[=2]

ğāvaltī: “kahvaltı”

ğ.+yi 552

[=1]

ğab: “kap”

ğ. 1204, 1335

ğ.+ı 1336

[=3]

ġab-: “kapmak”

ġ.-dılar 993

[=1]

ġabadaş: “Kabataş”

ġ. 1283

ġ.+a 959

[=2]

ġabadüz: “Kabadüz”

ġ. 705

[=1]

ġabağ: “kabak”

ġ. 609

[=1]

ġabağ: bkz. →ġabağ

ġ. 695, 696

[=2]

ġabir: “kibir”

ġ. 480, 1276, 1277

ġ.+e 250

[=4]

ġabr: bkz. →ġabir

ġ.+ine 502

[=1]

ġabrisdanlık: “kabristanlık”

ġ.+1+(ġabrisdanlī) 522, 703

[=2]

ġabTır-: “kaptırmak”

ġ.-madım 711

[=1]

ġabul: “kabul”

ğ. 291, 683, 1045, 1479, 1636

[=5]

ğac: “kaç”

ğ.+ta 402

[=1]

ğaÇ: bkz.→ğac

ğ. 1721

[=1]

ğaç: bkz.→ğac

ğ. 710, 859, 961, 1057, 1135, 1681

[=6]

ğaç-: “kaçmak”

ğ.-a 1312

ğ.-alardı 1678

ğ.-arım 1159

ğ.-ıyo 1684

[=4]

ğaçacı: bkz.→ğaçakcı

ğ.+lar 1678

[=1]

ğaçak: “kaçak”

ğ. 1677

[=1]

ğaçacı: “kaçakçı”

ğ. 1677

ğ.+lar 1677

[=2]

ğaçuma: “kaçırma”

ğ. 1327

[=1]

ğaçur-: “kaçırmak”

ğ.-urlar 1540

[=1]

ğaç: bkz.→ğac

ğ. 359, 382, 404, 438, 887, 961, 961, 985, 1157, 1201, 1500

[=11]

ğaç-: bkz.→ğaç-

ğ.-Tim 1153

ğ.-dı 1682

ğ.-dım 1154, 1155

ğ.-duq 1353

[=5]

ğad: “kat”

ğ. 1256, 1815, 1816

[=3]

ğada: bkz.→ kadar

ğ. 34, 37, 229, 271, 331, 395, 441, 489, 548, 647, 648, 661, 668, 770, 771, 771, 834, 1043, 1226, 1232, 1461, 1615

[=22]

ğadar: bkz.→ kadar

ğ. 9, 24, 34, 58, 156, 186, 197, 201, 229, 239, 352, 361, 491, 581, 690, 692, 692, 693, 769, 852, 866, 1002, 1036, 1082, 1138, 1139, 1192, 1310, 1411, 1432, 1432, 1443, 1535, 1552, 1559, 1560, 1569, 1603, 1645, 1652, 1653, 1683, 1772, 1774, 1778, 1800, 1812, 1816

ğ.+durum 604

ğ.+ı 1046

ğ.+ıyla 1520

[=51]

ğadasılıq: bkz.→kadar

ğ. 625

[=1]

ğadın: bkz.→ kadın

ğ. 1578

ğ.+lar 742

ğ.+ların 473

[=3]

ğafa: “kafa”

ğ. 937

ğ.+dan 77

ğ.+m 928, 930, 931, 937, 937, 966

ğ.+ma 265, 265, 266

ğ.+mda 29

ğ.+mı 938

ğ.+mın 266

ğ.+mıza 610

[=15]

ğafile: “kafile”

ğ. 294

[=1]

ğak-: bkz. →ğāḲ-

ğ.-d1 230, 230, 230

ğ.-dım 266

[=4]

ğaḲ-: bkz. →ğāḲ-

ğ.-dım 552

[=1]

ğalk-: bkz. →ğāḲ-

ğ.-a 1010

ğ.-amaidum+(ğalkamīdum) 408

ğ.-amain+(ğalkamīn) 414

ğ.-ardı 257

ğ.-arım 770

ğ.-arsâK 205

ğ.-arsın 508

ğ.-dı 1271, 1329

ğ.-dî 1271

ğ.-dım 506

ğ.-icâdın 634

[=12]

ğalkma: “kalkma işi”

ğ.+sı 388

[=1]

ğal-: kal-

ğ.-a 324

ğ.-dı 164, 316, 344, 513, 1114, 1273, 1274, 1714, 1722, 1723

ğ.-dığ 1464

ğ.-dım 451, 456, 993, 1651

ğ.-dim 183, 187, 203

ğ.-duK 357

ğ.-duğ 343, 1710

ğ.-duK 334, 335, 360

ğ.-icaKmış 759

ğ.-ın 319, 1141, 1490

ğ.-ır 1389

ğ.-iyım 1451

ğ.-iyo 1480, 1725

ğ.-iyodum 1572

ğ.-î 1288

ğ.-îlar 387

ğ.-iyalar 1490

ğ.-iyı 539

ğ.-iyoğ 1439

ğ.-iyom 1468

ğ.-madı 337, 543, 665, 665, 1273, 1556, 1723, 1730

ğ.-madım 987

ğ.-masın 320

ğ.-miş 253, 253

ğ.-miş 685

[=53]

ğalabalıĝ: “kalabalık”

ğ. 1282

[=1]

ğalabalık: bkz.→ğalabalıĝ

ğ.+ız+(ğalabalıĝ) 1608, 1608

[=2]

ğalabalıĝ: bkz.→ğalabalıĝ

ğ. 1346

[=1]

ğalb: bkz.→kalp

ğ. 1394, 1605

ğ.+de 1603

[=3]

ğal-: bkz→kal-

ğ.-dıkımız+(ğaldımız) 262

ğ.- ĭnci 623

[=2]

ğaldır-: bkz.→kaldır-

ğ.-amadıĝ 1658

ğ.-dı 302

ğ.-ib 416

ğ.-madım 1747

[=4]

ğaldir-: bkz.→ kaldır-

ğ.-idu 1269

[=1]

ğaldu-: bkz.→ kaldır-

ğ.-du 1747

ğ.-dum 1238

ğ.-muş* 891

[=3]

ğale: “kale”

ğ. 1553, 1553, 1555, 1555, 1565

[=5]

ğalg-: “kalkmak”

ğ.-dı 1331, 1747

ğ.-dımıyim 770

ğ.-dukun+(ğalgdün) 1178

ğ.-ib 1746

[=5]

ğalgun: “yorgun, güçsüz”

ğ.+um 619

[=1]

ğalh-: bkz.→ğāk

ğ. 30

[=1]

ğalın: bkz.→Kılın

ğ. 1754

ğ.+ları 868

[=2]

ğal-: bkz.→ kal-

ğ.-mıyo 1724

ğ.-mıyor 1725

[=2]

ġalibcılıġ: “kalıpcılık”

ġ. 194

[=1]

ġaliferci: “kaloriferci”

ġ.+ydim 1648, 1649

[=2]

ġalk-: bkz.→ġāĶ-

ġ.-dı 1433

ġ.-idun 634

ġ.-inca 414

[=3]

ġalkma: “kalkma işi”

ġ.+sına 1636

[=1]

ġalkK-: bkz.→ġāĶ-

ġ. 32

ġ.-dım 32, 32

[=3]

ġalmiyımmammaġ: bkz.→ġalmı-

ġ. 933

[=1]

ġamyon: “kamyon”

ġ. 1818

[=1]

ġana-: “kanamak”

ġ.-dı 1748

[=1]

ġani gelmek: “inanamamak”

ġ. 856

[=1]

ġanser: “kanser”

ġ. 1754, 1754

ġ.+den 1306

ġ.+inden 1285

[=4]

ġapalı: “kapalı”

ġ. 473, 473

[=2]

ġapan-: “kapanmak”

ġ.-iyo 1475

[=1]

ġapat-: bkz. → apaT-

ġ.-ıcan 16

[=1]

ġapı: bkz. → apı

ġ. 109

ġ.+da 386

ġ.+dan 804

ġ.+larda 375

ġ.+mı 482

ġ.+nın 1744

ġ.+sını 1691

ġ.+ya 108

[=8]

ġar: “kar”

ġ. 707, 1302, 1387, 1425, 1425, 1471, 1508

ġ.+ı 707

[=8]

ġara: bkz. → ara

ğ. 333, 1763, 1764

[=3]

ğarabürük: “Karabürük adlı bir yer”

ğ.+de 1241

[=1]

ğaradeniz: bkz.→ karadeniz

ğ. 542, 542, 556

[=3]

ğarapınar: “Ordu’nun bir köyü, Karapınar”

ğ.+lı 449

[=1]

ğarar: bkz.→ karar

ğ.+ı 1422

ğ.+i 23

[=2]

ğardaş: bkz.→kardeş

ğ.+ı 1364, 1657

ğ.+ımın 1120

[=3]

ğardeş: bkz.→kardeş

ğ. 1306

ğ.+idig 1578

ğ.+im 1625

ğ.+lerimizin 480

[=4]

ğarerince: “kararınca”

ğ. 1058

[=1]

ğarı: bkz.→ kararı

ğ. 379, 408, 584, 1658

ğ.+lar 1144, 1200, 1765

ğ.+nan 135

ğ.+nın 77

ğ.+sı 76

ğ.+yı 954

ğ.+ynan 118

[=12]

ğarışık: “karışık”

ğ. 1075

[=1]

ğarış-: “karışmak”

ğ.-madım 918

[=1]

ğari: bkz.→ karşı

ğ.+m 192

ğ.+nan 192

[=2]

ğariban: “gariban”

ğ.+ım 1134

[=1]

ğarış-: bkz.→ğarış-

ğ.-ıyı 492

[=1]

ğarsonluğ: “garsonluk”

ğ. 1646

[=1]

ğarşı: bkz.→ karşı

ğ. 512, 1275, 1751

ğ.+da 407, 701, 1724

[=6]

ġarşu: bkz.→ karşı

ġ.+sın 322

[=1]

ġarT: bkz.→ kart

ġ. 1343

ġ.+ı 1344

[=2]

ġaruş-: bkz.→ġarış-

ġ.-duma 1312

[=1]

ġaşuġ: “kaşık”

ġ. 739, 753, 1204, 1335

[=4]

ġaşuk: bkz.→ġaşuġ

ġ.+u+(ġaşū) 993, 1336

[=2]

ġaşuġ: bkz.→ġaşuġ

ġ. 995

[=1]

ġaşuksuz: “kaşiksız”

ġ. 993

[=1]

ġaşuK: bkz.→ġaşuġ

ġ. 753, 993, 996

[=3]

ġat-: bkz.→ kat-

ġ.-arım 614, 614, 615, 615

ġ.-arsan 10

ġ.-iyım 614, 614

ġ.-ıyon 168

ğ.-iyon 168, 168, 168

[=11]

ğatıl-: “katılmak”

ğ.-mişlar 378

[=1]

ğat: bkz.→ğad

ğ.+ıdı 1256

[=1]

ğavağ: “kavak”

ğ.+ların 1707, 1712

[=2]

ğavğa: bkz.→ kavğa

ğ. 516, 1006, 1400, 1522, 1574

ğ.+lar 269

ğ.+m 1574

ğ.+ya 518

[=8]

ğavğalaşma: “kavğalaşma”

ğ. 515

[=1]

ğavağ: bkz.→ğavağ

ğ. 867

[=1]

ğavli: “kavli”

ğ.+ynen 1365

[=1]

ğavur-: “kavurmak”

ğ.-uқан 616

ğ.-ur 616

ğ.-usun 236

[=3]

ġavuŝdur-: “kavuŝmak”

ġ.-masın 685

[=1]

ġaybeT-: “kaybetmek”

ġ.-din 1305

ġ.-düK 1286

[=2]

ġaybet-: bkz.→ġaybeT-

ġ.-mişdi 332

[=1]

ġaydır-: “kaydırmak”

ġ.-ma 327

[=1]

ġayeT: “gayet”

ġ. 1389

[=1]

ġayı: “kayık”

ġ. 271

[=1]

ġayıł: “gayrı”

ġ. 912

[=1]

ġayi: “gaye”

ġ.+yne 1561

[=1]

ġaymaġamlık: “kaymakamlık”

ġ.+a+(ġaymaġamlıa) 1568

[=1]

ġayn: “kayın”

ğ.+ım 1306

ğ.+ımın 412

[=2]

ğaynak: “kaynak”

ğ. 263

[=1]

ğaynad-: “kaynatmak”

ğ.-iyım 534

ğ.-urum 772

[=2]

ğayna-: “kaynamak”

ğ.-dikdan 22

ğ.-r 22, 22

ğ.-rķana 20

[=4]

ğaynak: bkz.→ğaynak

ğ.+a+(ğaynā) 259, 259, 260

[=3]

ğaynana: “kaynana”

ğ.+m 871, 872

ğ.+n 782

ğ.+mın 877, 879

ğ.+sı 877, 879

ğ.+si 684

[=8]

ğaynar: “kaynar”

ğ.+inan 16

[=1]

ğaynata: “kayın baba”

ğ.+m 874, 1304

ğ.+mın 877, 879

ğ.+mnan 400

ğ.+ya 782

[=6]

ğayni-: bkz. →ğayna-

ğ.-cağ 20

ğ.-cağ 19, 20

ğ.-ncide 616

[=4]

ğaynī-: bkz. →ğayna-

ğ.-du 169

[=1]

ğayseri: “Kayseri”

ğ. 280

[=1]

ğaz: “gaz”

ğ. 1778, 1778, 1781

[=3]

ğaz-: “kazmak”

ğ.-arım 507

ğ.-aruğ 583, 727

ğ.-ıcan 491

ğ.- iyidum 148

ğ.-iyı 516

ğ.-iyok 853

ğ.-iyog 853, 853

ğ.-iyodum 147

ğ.-iyon 1163

[=11]

ğazan: “kazan”

ğ.+da 236

[=1]

ğazan-: “kazanmak”

ğ.-dim 197

ğ.-̄ıdu 899

[=2]

ğazma: “kazma”

ğ. 852, 1729

ğ.+larnan 583

ğ.+sı 852

ğ.+ya 1054

[=5]

ğazmı: bkz.→ğazma

ğ.+ynan 1289

[=1]

ğazmi: bkz.→ğazma

ğ.+i 968

ğ.+yi 938

ğ.+ynen 147

[=3]

ğazuğ: “kazık”

ğ.+lar 1659

ğ.+ları 1660

[=2]

ğı: bkz.→kız

ğ. 438

[=1]

ğible: “kible”

ğ.+ye 1530

[=1]

ġıl: “kıl”

ġ. 1305

[=1]

ġıl-: bkz. → kıl-

ġ.-arım 770

ġ.-arsan 478

ġ.-dı 477

ġ.-dīz 477

ġ.-iyolar 1280

ġ.-madīz 477

[=6]

ġılış: “kılıç”

ġ. 1278

[=1]

ġılmaġ: “kılmak”

ġ. 1597

[=1]

ġımlıdi-: “kımlıdamak, hareketlenmek”

ġ.-yamısın 413

[=1]

ġına: bkz. → kına

ġ. 371, 567, 567, 628, 628, 629, 915, 936, 1133, 1142, 1143, 1200, 1200, 1221, 1222, 1224, 1263

ġ.+sını 909

ġ.+yı 1420

[=19]

ġını: bkz. → kına

ġ.+yı 1225

[=1]

ġını-: “kınamak”

ġ.-yolar 121

[=1]

ġmi: bkz.→ kına

ġ.+dē 908

ġ.+yı 935

[=2]

ġırg: bkz.→ kırk

ġ. 1690

ġ.+ları 1052

[=2]

ġırk: bkz.→ kırk

ġ. 209, 211, 1593, 1745

[=4]

ġırk-: “kırkmak”

ġ.-arımış 1304

[=1]

ġırkli-: “kırklamak (yeni doğan bebek için)”

ġ.-duġ 751

[=1]

ġırK: bkz.→ kırk

ġ. 177, 182

[=2]

ġırKlama: “kırklama (yeni doğan bebek için)”

ġ. 752

[=1]

ġır-: “kırmak”

ġ.-arsa 73

ġ.-icama 1167

ġ.-ib 394

ġ.-iyiduK 169

[=4]

ğırau: “kırağı”

ğ. 1425

[=1]

ğırıl-: “kırılmak”

ğ.-dı 126, 130, 505

ğ.-ınca 74

[=4]

ğırız: bkz.→ kıriz

ğ.+i 1605

[=1]

ğırmızı: bkz.→ kırmızı

ğ. 1241

[=1]

ğırmızu: bkz.→ kırmızı

ğ. 1253

[=1]

ğırılı: “kırık”

ğ.+lar 308

[=1]

ğıS: bkz.→ kıız

ğ. 800

[=1]

ğısa: “kısa”

ğ. 473, 1248

[=2]

ğısm: “kısm”

ğ.+ısı 1130

[=1]

ğış: bkz.→ kış

ğ. 1226, 1387, 1427, 1469, 1509, 1711

ğ.+a 163, 1056

ğ.+ı 1469

ğ.+ın 508, 602, 707, 708, 709, 789, 1083, 1234, 1302, 1414, 1438, 1468, 1508

ğ.+in 707

[=23]

ğışlık: bkz.→ kışlık

ğ.+ına+(ğışlīna) 1724

[=1]

ğıtlık: “kıtlık”

ğ. 475

[=1]

ğıyafet: bkz.→ kıyafet

ğ. 576

ğ.+leri 564

[=2]

ğıy: “kıymak”

ğ.-amicağ 638

[=1]

ğıyma: “kıyma”

ğ. 15, 21

[=2]

ğıymet: “kıymet”

ğ.+in 158

ğ.+imi 158

[=2]

ğız: bkz.→ kız

ğ. 99, 889, 891, 1051, 1129, 1142, 1148, 1150, 1150, 1151, 1327, 1335, 1365, 1365, 1518, 1518, 1772, 1772, 1820

ğ.+a 1204, 1430

ğ.+dan 123, 128

ğ.+ı 470, 1130, 1431, 1701

ğ.+ım 163, 874, 888, 1152, 1227, 1229

ğ.+ıma 1152

ğ.+ımı 1704

ğ.+ın 124, 1364, 1601, 1632

ğ.+ını 1703, 1704

ğ.+ıynan 895

ğ.+lar 1034, 1818

ğ.+ların 576

[=45]

ğo-: “koymak”

ğ. 1354, 1354

[=2]

ğoca: “koca”

ğ. 191, 192, 584, 1144, 1659, 1765

[=6]

ğoca-: “kocamak, yaşlanmak”

ğ.-dan 1037

ğ.-dım 1173

ğ.-duķ 1215

[=3]

ğocaman: “kocaman”

ğ. 1138, 1153, 1156

ğ.+a 1153, 1155, 1159, 1165

ğ.+ım 1227

ğ.+lara 1304

ğ.+nan 1189

[=10]

ğocīb : bkz.→ğoca-

ğ. 859

[=1]

ğoçmen: “göçmen”

ğ. 1488

[=1]

ğol: “kol”

ğ. 1720, 1720

ğ.+e 1718, 1721

ğ.+lar 1466

ğ.+ların 414

ğ.+umu 415, 891

ğ.+ün 413, 483

[=10]

ğolay: “kolay”

ğ. 230, 237, 1542, 1543

[=4]

ğolaylaş-: “kolaylaşmak”

ğ.-dı 1300

[=1]

ğolbasdi: “kolbastı”

ğ. 800

[=1]

ğolköy: bkz.→gölköy

ğ.+sün 131

[=1]

ğolķoy: bkz.→gölköy

ğ.+une 356

[=1]

ğomaz: “koymaz”

ğ.+lar 803

[=1]

ġomleg: bkz.→gömlék

ġ. 1250

[=1]

ġomlek: bkz.→gömlék

ġ. 1249

ġ.+enen+(ġomlĕnen) 239

[=2]

ġomple: “komple”

ġ. 1654

[=1]

ġomşu: “komşu”

ġ. 116, 894, 1263, 1332, 1333, 1334

ġ.+a 478

ġ.+dan 116, 1309

ġ.+lar 1049, 1179, 1180, 1181, 1333, 1382

ġ.+mun 1047

ġ.+nun 1319, 1334

ġ.+ya 1320

[=19]

ġomtan: “komutan”

ġ. 992, 994, 994, 1404

ġ.+ım 991

ġ.+lar 1404

ġ.+larnan 1004

[=7]

ġonak: “konak”

ġ.+a+(ġonā) 1091

ġ.+amız+(ġonā) 115

[=2]

ġonma: “konma”

ğ. 1815

[=1]

ğonu: bkz.→ğomşu

ğ. 478

[=1]

ğonuş-: “konuşmak”

ğ.-acāsaḲ 189

ğ.-dum 1126, 1128

ğ.-amam 1279, 1283

ğ.-amazsın 94

ğ.-ıḳan 124

ğ.-madım 400

ğ.-sam 1402

[=9]

ğonuşdur-: “konuşturmak”

ğ.-uyosūz 895

ğ.-uyosuz 870

[=2]

ğō-: bkz.→ğo-

ğ.-dum 787

[=1]

ğooş: “koğuş”

ğ.+da 32

[=1]

ğop-: “kopmak”

ğ.-arsa 116

[=1]

ğorḳ-: bkz.→ḳorḳ-

ğ.-a 1307, 1307

ğ.+dukumdan+(ğorḳdūmdan) 1664

ğ.-uyo 1671, 1672

[=5]

ğorķu: “korku”

ğ. 633

[=1]

ğorķunç: “korkunç”

ğ. 308

[=1]

ğor-: bkz.→gör-

ğ.-duķ 330

ğ.-düysen 1046

ğ.-emiyodum 1470, 1471

ğ.-uğ 143

ğ.-ün 1142

ğ.-ünce 1378

[=7]

ğore: bkz.→göre

ğ. 55, 190

[=2]

ğorevli: “ğörevli”

ğ.+s̄iz 1736

[=1]

ğori-: bkz.→ğoru-

ğ.-yacağ 1674

[=1]

ğorķud-: “korkutmak”

ğ.-uyolar 1672

[=1]

ğoru-: “korumak”

ğ.-sun 1174, 1174

ğ.-yacāz 290

[=3]

ğorüntü: “görüntü”

ğ. 1756

[=1]

ğoş-: “koşmak”

ğ.-arağdan 1599

ğ.-arağ 921

ğ.-duğ 1601

[=3]

ğotü-: bkz. →götür-

ğ.-dük 861

[=1]

ğovan: “kovan”

ğ.+ları 307

[=1]

ğoy: “koy vermek”

ğ. 741

[=1]

ğoy-: bkz. →ğö-

ğ. 1058

ğ.-acāz 1083

ğ.-ar 1800

ğ.-arız 797

ğ.-arsun 22

ğ.-iya 117

ğ.-iyalar 250

ğ.-iyon 8

ğ.-maz 1028, 1030

ğ.-muşlar 1614

ğ.-muyo 1714

ğ.-ok 1057, 1058

ğ.-uyoK 1084

ğ.-uyuz 1767

[=16]

ğoya: bkz.→göya

ğ. 759

[=1]

ğoydumağ: “koydurmak”

ğ. 1619

[=1]

ğoyn: “gönül”

ğ.+únan 106

[=1]

ğoyun: bkz.→ koyun

ğ. 243, 709, 710, 768, 858, 924, 925, 925, 1524

ğ.+a 787, 1545, 1545

ğ.+an 709

ğ.+u 524, 710

[=15]

ğoyún: bkz.→ koyun

ğ. 708

[=1]

ğoz: bkz.→göz

ğ.+ler 1159

ğ.+lerimden 1755

ğ.+üm 1241, 1756

ğ.+ümü 1757

[=5]

ğozalağ: “kozalak”

ğ. 1599

[=1]

ğólay: “kolay”

ğ. 493

[=1]

ğórķu: “korku”

ğ. 632

[=1]

ğóy-: bkz.→ğo-

ğ.-arsın 23, 492, 1059

ğ.-aruğ 739

ğ.-dular 459

ğ.- ĩlar 389

ğ.-iyos 646

g.-miyom 603

ğ.-yoğ 645

[=9]

ğór-: bkz.→gör-

g.-úyoğ 1073

[=1]

ğóç-: bkz.→góç

ğ.-e 1312

[=1]

ğónder-: bkz.→gónder-

ğ.-ene 1310

[=1]

ğórúm: “görüm”

ğ.+üm 1341

[=1]

ğórgu: “görgü”

ğ.+muz 1046

[=1]

ğöz: bkz.→göz

ğ. 1303

[=1]

ğubbe: “kubbe”

ğ.+si 1559

[=1]

ğuc: bkz.→güc

ğ.+leri 344

ğ.+umuz 322

ğ.+ü 103, 1814

ğ.+ün 1041

ğ.+üne 55

[=6]

ğuc̣lu: bkz.→ğuc̣lü

ğ. 323

[=1]

ğuc̣lü: “güçlü”

ğ.+yse 55

[=1]

ğud-: bkz.→göd-

ğ.-dük 858

ğ.-erdük 1194

[=2]

ğudme: “gütme işi”

ğ.+ye 99

[=1]

ğud-: bkz.→göd-

ğ.-müyon 1318

[=1]

ġul: “kul”

ġ.+u 1218

ġ.+um 91

ġ.+un 1134

[=3]

ġul-: bkz.→ġül-

ġ.-e 976, 976

[=2]

ġulaġhıK: “kulaklık”

ġ. 318

[=1]

ġulak: bkz.→ġulak

ġ.+larım 318

[=1]

ġulak: “kulak”

ġ.+an+(ġulān) 173

ġ.+ana+(ġulāna) 1367, 1367

[=3]

ġule: bkz.→ġüle

ġ. 973, 973, 975, 975, 976, 976

[=6]

ġullan-: “kullanmak”

ġ.-dım 624, 1692

ġ.-dukum+(ġullandüm) 328

ġ.-iyos 1202

ġ.-iyoz 1202

ġ.-mış 1445

ġ.-myoġ 1443

ġ.-myoz 1100

ğ.-miyoğ 1186

ğ.-sağ 1186

[=10]

ğullanı: “kullanılmak”

ğ.-maz 1555

[=1]

ğüllü: “metinde geçen bir isim, Güllü”

ğ. 1032

[=1]

ğumanda: “kumandan”

ğ. 989

[=1]

ğumbed: “kümbet, kubbe”

ğ. 1562

ğ.+ler 1561

[=2]

ğun: bkz.→gün

ğ. 279, 281, 287, 292, 296, 303, 306, 313, 320, 1425

ğ.+ümüzde 633

[=11]

ğunluğ: bkz.→ğunlük

ğ. 843, 1452

[=2]

ğunlük: “günlük”

ğ. 84

[=1]

ğur-: “kurmak”

ğ.-iyalardı 1208

ğ.-muş 793

ğ.-uyom 1631

[=3]

ġuran: bkz.→ ġuran

ġ. 503, 559, 802, 1177, 1212, 1213, 1361, 1416

ġ.+a 1213

ġ.+ı 1417

ġ.+mı 1417

ġ.+nan 1360

[=12]

ġurban: bkz.→ ġurban

ġ. 970, 1735

[=2]

ġurbed: bkz.→ġurbet

ġ. 419, 986, 1730, 1809

ġ.+diydi 1297

[=5]

ġurbedlik: “ġurbetlik”

ġ.+im+(ġurbedlīm) 187

[=1]

ġurbet: “ġurbet”

ġ. 191

ġ.+e 183, 193

[=3]

ġurbeT: bkz.→ġurbet

ġ. 847, 1289

ġ.+e 1063, 1289,1731

[=5]

ġurd: “kurt”

ġ.+u 1543

[=1]

ġurdursuzluġ: “ġörgüsüzlük”

ğ. 104

[=1]

ğurs: “kurs”

ğ.+una 281

ğ.+unda 1212

[=2]

ğurt: bkz.→ğurd

ğ. 711

[=1]

ğurtar-: bkz.→ kırtar-

ğ.-amadı 451

ğ.-dıydı 902

[=2]

ğurtuluş: “kurtuluş”

ğ. 1287

[=1]

ğuru: “kuru”

ğ. 1770

ğ.+yu 845

[=2]

ğurub: “gurup”

ğ. 364

[=1]

ğurud-: “kurutmak”

ğ.-dun 1770, 1771

ğ.-uruğ 540

ğ.-usan 831

[=4]

ğurudma: “kurutma işlemi”

ğ. 688, 689

[=2]

ğurul-: “kurulmak”

ğ.-an 1779

ğ.-du 1713

[=2]

ğurul: “kurulmak”

ğ.-muş* 1553

[=1]

ğurulu: “kurulu”

ğ. 1817, 1820

[=2]

ğuruluş: “kuruluş”

ğ.+u 1492

[=1]

ğuruş: “kuruş”

ğ. 444, 454, 455

[=3]

ğusköy: bkz. → kuzkóy

ğ. 1284

[=1]

ğusul: “gusül”

ğ. 88

[=1]

ğusur: “kusur”

ğ.+a 752

[=1]

ğuş: “kuş”

ğ. 1542

[=1]

ğuşburnu: “kuşburnu”

ğ. 1696

ğ.+n 1696

[=2]

ğuvet: “kuvvet”

ğ.+i 509, 510

[=2]

ğuy-: bkz.→ğo-

ğ.-ar 606

ğ.-arım 615, 616

ğ.-arız 797

ğ.-arsın 236, 502, 1059

ğ.-aruğ 736, 739, 740

ğ.-aruK 550, 735

ğ.-īduK 753

ğ.-īlar 389

ğ.-iyok 773

ğ.-oruğ 540, 540, 738

ğ.-ulur 551

ğ.-uyon 11

[=20]

ğuyu: “kuyu”

ğ. 1163

[=1]

ğuzey: bkz.→gúzey

ğ. 344

ğ.+inde 343

[=2]

ğuzini: “kuzine, bir soba çeşidi”

ğ.+ye 740

[=1]

ğuzkóy: bkz.→ քuzkóy

ğ. 1109

[=1]

ğuzu: “kuzu”

ğ.+su 33

[=1]

ğúc: bkz.→güc

ğ.+un 1232

[=1]

ha: “bir seslenme şekli”

h. 267, 396, 414, 414, 473, 625, 674, 674, 674, 675, 694, 788, 833, 1122, 1377, 1519, 1661, 1695, 1735

[=19]

hā: bkz.→ha

h. 75, 125, 138, 262, 402

[=5]

hās: “güzelce, iyice”

h. 615

[=1]

hab: “hap”

h. 941, 941

[=2]

habar: bkz.→haber

h.+im 955

[=1]

haber: “haber”

h. 1606

h.+im 284

[=2]

hacı: “hacı”

h. 763, 1550

[=2]

hacilik: “hacılık”

h.+umuz+(haciliumuz) 719

[=1]

haciluk: bkz.→hacilik

h.+a+(hacilua) 718, 719

[=2]

hadda: “hatta”

h. 1242

[=1]

hafda: bkz.→hafta

h. 126, 330, 1177, 1379

[=4]

hafiza: “hafıza”

h.+m 90, 90, 90

[=3]

hafif: “hafif”

h. 1583

[=1]

hafif: bkz.→hafif

h. 1757

[=1]

hafta: “hafta”

h. 295, 326, 451

h.+du 131

[=4]

hağ: bkz.→hağ

h.+ğızı 974

[=1]

hagġaten: “hakikaten”

h. 1491

[=1]

hakim: “hakim”

h. 92

h.+i 1355

[=2]

haq: “hak”

h. 480

[=1]

haq: b kz. → haq

h.+ġını 999

[=1]

haqaret: “hakaret”

h. 1002

[=1]

hal: “hal”

h.+imi 433, 562

h.+in 1272

[=3]

halġ: b kz. → halk

h.+ım 456

[=1]

halq: “halk”

h.+ı 1526, 1535

[=2]

halK: b kz. → halk

h. 287

[=1]

hala: “hala”

h.+mın 756

[=1]

halā: “hālā”

h. 883

[=1]

halal: bkz.→helal

h. 110, 973, 974

[=3]

hal: “hal”

h.+e 1555, 1588

[=2]

halen: “halen”

h. 1397

[=1]

halı: “halı”

h. 1161, 1161, 1162, 1163

[=4]

hamur: “hamur”

h. 392

h.+u 393

[=2]

han: “han”

h. 342

h.+ı 1431

[=2]

hane: “hane”

h. 109, 218, 1438, 1438, 1523, 1689, 1689, 1690, 1724

h.+leri 1690

h.+ynen 215

[=11]

hangi: “hangi”

h. 549, 1193, 1778

h.+miz 477

[=4]

hangı: bkz.→hangi

h.+nı 1245

[=1]

hani: bkz.→hani

h. 618, 618, 1052, 1105, 1479, 1498, 1668, 1671, 1783, 1797

[=10]

hanım: “hanım”

h. 267, 788

h.+ı 76

h.+nan 1465

[=4]

hani: “hani”

h. 12, 13, 262, 546, 555, 597, 618, 875, 994, 1057, 1398, 1495, 1649, 1650, 1668, 1771, 1785

[=17]

hani: bkz.→hane

h.+ydi 1494

[=1]

hanî: bkz.→hani

h. 248

[=1]

hanü: bkz.→hani

h. 1685

[=1]

harc: “harç”

h. 446

[=1]

hareked: “hareket”

h. 1585

[=1]

haric: “hariç”

h.+inde 508

[=1]

has: “has”

h. 565, 1024

[=2]

hasTalıĝ: bkz.→hastalıĝ

h. 1292, 1301

[=2]

hasTalıĝ: bkz.→hastalıĝ

h. 623, 1301

[=2]

hasTalıĝ: bkz.→hastalıĝ

h.+lar 759

[=1]

hasTi: bkz.→hasta

h.+yiK 623

[=1]

hasan: “metinde geçen bir isim, Hasan”

h. 407, 409

[=2]

hasda: bkz.→hasta

h. 397, 1376, 1449, 1572

h.+lar 1279

h.+siyim 624

h.+yım 1376, 1376

[=8]

hasdalan-: “hastalanmak”

h.-ıyo 1583, 1584

h.-miş 1585

[=3]

hasdalıg: “hastalık”

h. 1593

[=1]

hasdalık: bkz.→hastalığ

h.+ı+(hasdalı) 1579

h.+ım+(hasdalım) 1394

h.+ımı+(hasdalımı) 942

h.+ını+(hasdalını) 1586

[=4]

hasdalık: bkz.→hastalığ

h. 1303

[=1]

hasdane: bkz.→hastane

h.+den 1646

[=1]

hasdī: bkz.→hasta

h.+yım 940

[=1]

hastáni: bkz.→hastane

h.+ye 861

[=1]

hasta: “hasta”

h. 1441

h.+ları 1279, 1281

h.+ydı 1579

[=4]

hastalığ: bkz.→hasdaliğ

h. 1753

[=1]

hastane: “hastane”

h.+de 920

h.+lere 1292

h.+ye 132

[=3]

hastene: bkz.→hastane

h.+lerde 1286

[=1]

haşlı-: bkz.→haşla-

h.-yok 1056

[=1]

haşla-: “haşlamak”

h.-dım 534, 536

[=2]

haşlan-: “haşlanmak”

h.-dığdan 736

[=1]

haşlı-: bkz.→haşla-

h.-yorus 1765

h.-yoruz 1766

[=2]

haşli-: bkz.→haşla-

h.-yon 10

[=1]

hatır: “hatır”

h.+ımda 663

[=1]

hatıra: “hatıra”

h.+sı 868, 868

[=2]

hatırla-: “hatırlamak”

h.-mıyom 1107, 1108

h.-rım 1096

h.-yamim+(hatırlayamīm) 931, 931, 931, 1238

[=7]

hatırlı-: bkz.→hatırla-

h.-yım 1254

[=1]

hatırnereṅgaT: “Mesudiye’de bir yayla, Hatırnereṅat yaylası”

h. 1741

[=1]

hatice: “metinde geçen bir isim, Hatice”

h. 1347

[=1]

hatırla-: bkz.hatırla-

h.-dim 713

[=1]

hatırlı-: bkz.→hatırla-

h.-yom 1403

[=1]

hava: “hava”

h.+dan 1739

h.+lar 524, 1320

h.+sından 626, 626

[=5]

havālan-: “havalanmak”

h.-mīş 1023

[=1]

havaalanı: “havaalanı”

h.+na 1620, 1633

[=2]

havale: “havale”

h. 451

[=1]

havlu: “havlu”

h. 827

[=1]

havva: “metinde geçen bir isim, Havva”

h. 1

[=1]

hay: “hay”

h. 212, 212

[=2]

hayad: bkz.→hayat

h. 308, 1010

h.+ım 596

[=3]

hayat: “hayat”

h.+ı 1289

h.+ım 843, 1451, 1750

h.+ını 332

[=5]

hayaT: bkz.→hayat

h. 1155, 1165

h.+ım 1010

[=3]

hayınlık: “hayinlik”

h. 885

[=1]

hayır: “hayır”

h. 522, 595, 628, 631, 886, 924, 935, 935, 1242, 1317, 1366, 1574, 1596, 1646

[=14]

hayırdır: “hayırdır”

h. 921

[=1]

hayırlı: “hayırlı”

h. 973, 973, 975, 975, 976, 976

[=6]

hayırsız: “hayırsız”

h.+sa 685

[=1]

hayr: bkz. →hayır

h. 482

[=1]

hayraseneT: “hayır hasenat, hayırlı ve güzel işler”

h. 476

[=1]

hayvan: “hayvan”

h. 263, 645, 656, 669, 670, 672, 825, 1036, 1072, 1316, 1497, 1510, 1511, 1517, 1523, 1799

h.+a 251, 251, 1545, 1545

h.+ı 261, 669

h.+ımız 1321

h.+ın 1388

h.+lar 1194, 1389

h.+lara 179, 180, 464, 1544

h.+ları 741, 1220, 1316, 1800

h.+larım 1468

h.+larımız 600, 600, 1807

h.+larımızı 1501

h.+larımızınan 1802

h.+larımız 180

[=41]

hayvancılığ: bkz.→hayvancılık

h. 642, 1084, 1315, 1466, 1506, 1737

[=6]

hayvancılık: “hayvancılık”

h.++(hayvancılı) 260

h.+ınan+(hayvancılınan) 259

[=2]

hayvancılıK: bkz.→hayvancılık

h. 180, 791, 981, 1467

[=4]

hayvanciliK: bkz.→hayvancılık

h. 184

[=1]

hayvanculuk: bkz.→hayvancılık

h.+u+(hayvancılı) 185

[=1]

hazır: “hazır”

h. 59, 61, 1289

h.+a 14

[=4]

hazırla-: “hazırlamak”

h.-riK 552

h.+dırlarım 1172

[=2]

hazırlan-: “hazırlanmak”

h.-miş 321

[=1]

hazırlıg: “hazırlık”

h. 1043

h.+ları 773

[=2]

hazırlı-: bkz.→hazırla-

h.-yok 1056

[=1]

hazırlı-: bkz.→hazırla-

h.-cam 1171

[=1]

hazıran: “haziran”

h. 833

[=1]

he: “he”

h. 132, 369, 474, 637, 733, 789, 794, 820, 837, 837, 965, 976, 976, 1044, 1049, 1051, 1056, 1109, 1109, 1165, 1305, 1344, 1344, 1366, 1367, 1367, 1367, 1400, 1410, 1414, 1474, 1484, 1484, 1716, 1744, 1746

[=36]

heb: bkz.→hep

h. 83, 113, 164, 172, 229, 411, 449, 575, 690, 755, 765, 895, 903, 976, 1075, 1076, 1164, 1241, 1244, 1289, 1356, 1454, 1454, 1491, 1495, 1496, 1608, 1608, 1703, 1722, 1731, 1795, 1802, 1819, 1819

[=35]

heP: bkz.→hep

h. 1345

[=1]

hebsi: bkz.→hebsi

h. 765

[=1]

hebsi: “hepsi”

h. 137, 540, 540, 567, 568, 585, 1119, 1723

h.+nden 606

h.+ne 1404

h.+ni 346, 594, 720, 916

[=14]

hec: bkz.→hiç

h. 97, 533, 587, 1451

[=4]

heç: bkz.→hiç

h. 884, 902, 1034, 1047, 1054, 1054, 1070, 1260, 1349, 1416, 1438, 1443, 1443, 1444, 1713

[=15]

heç: bkz.→hiç

h. 560, 560, 930, 930, 930, 930, 945, 948, 973, 1212, 1350, 1489, 1795

[=13]

hediyē: “hediyē

h. 545, 1143, 1335

[=3]

hē: bkz.→he

h. 556, 587, 748, 1065, 1308, 1368

[=6]

hēb: bkz.→hep

h. 719

[=1]

hēbsi: bkz.→hebsi

h. 594

[=1]

hēr: bkz.→her

h. 1808

[=1]

hērkes: bkz.→herkes

h. 1783

[=1]

hēy: bkz.→hey

h. 445

[=1]

heh: “heh”

h. 616

[=1]

helal: “helal”

h. 999

[=1]

helbed: bkz.→elbed

h. 967

h.+de 1818

[=2]

helbeT: bkz.→elbed

h. 849, 969

[=2]

hele: “1. özellikle 2. uyarma, korkutma veya söz verme anlatan bir söz”

h. 205, 211, 1438, 1779

[=4]

helva: “helva”

h. 388, 390

[=2]

hem: “hem”

h. 69, 173, 173, 1066, 1480, 1481, 1501, 1664, 1798

[=9]

hemen: “hemen”

h. 34, 34, 138, 304, 373, 845, 921, 923, 923

[=9]

hep: “hep”

h. 719, 1092, 1186, 1345

[=4]

hepsi: bkz.→hebsi

h.+ni 1429, 1454

[=2]

her: “her”

h. 45, 106, 106, 233, 234, 270, 338, 340, 382, 389, 392, 392, 415, 507, 522, 557, 565, 565, 611, 623, 743, 798, 799, 800, 855, 857, 964, 965, 1046, 1066, 1067, 1068, 1071, 1077, 1088, 1093, 1093, 1093, 1103, 1118, 1152, 1152, 1171, 1178, 1272, 1300, 1300, 1301, 1404, 1471, 1523, 1626, 1629, 1652, 1734, 1809

[=56]

heralde: “herhalde”

h. 959, 1002, 1655

[=3]

herhâsıl: bkz.→heralde

h.+ı 901

[=1]

herhal: bkz.→heralde

h. 840

[=1]

herif: “herif”

h. 1291

h.+ler 1310

[=2]

herişte: “Mesudiye’de bir köy adı, Herişte”

h. 1683

[=1]

herkes: “herkes”

h. 43, 159, 545, 577, 1092, 1180, 1494, 1575, 1691, 1784

h.+e 1175

h.+in 1495

[=12]

herkeS: bkz.→herkes

h. 525

[=1]

herkez: bkz.→herkes

h. 1234

[=1]

hesab: “hesap”

h. 1642

h.+ıynen 584

[=2]

heved: bkz.→evet

h. 1666

[=1]

hey: “hey”

h. 967

[=1]

heycanlan-: “heyecanlanmak”

h.-dım 1424

[=1]

heyed: “heyet”

h.+i 1390

[=1]

heyet: bkz.→heyed

h.+ilde 1391

[=1]

heyilan: “heyelan”

h. 1485

[=1]

heyet: bkz.→heyed

h.+in 1392

[=1]

héc: bkz.→hiç

h. 1215, 1715

[=2]

hêç: bkz.→hiç

h. 744, 765, 818, 828, 1095, 1133, 1231, 1673

h.+sin 258

[=9]

hêç: bkz.→hiç

h. 560, 935, 937, 944, 1164, 1166, 1166, 1167, 1295, 1497

[=10]

hêÇ: bkz.→hiç

h. 1775

[=1]

hırsızlık: “hırsızlık”

h. 92

[=1]

hızlı: “hızlı”

h. 321

[=1]

hic: bkz.→hiç

h. 3, 222, 726, 745, 761, 1100, 1376, 1575

[=8]

hicabi: “metinde geçen bir isim, Hicabi”

h. 439

[=1]

hiç: “hiç”

h. 90, 131, 195, 242, 242, 275, 349, 351, 408, 414, 415, 746, 776, 814, 895, 910, 929, 955, 1040, 1055, 1055, 1055, 1108, 1539, 1685, 1724

[=26]

hiç: bkz.→hiç

h. 413, 455, 661, 693, 764, 785, 821, 822, 882, 931, 931, 931, 1238, 1239, 1688, 1795

[=16]

hiç: bkz.→hiç

h. 880

[=1]

hiçaye: “hikaye”

h. 70, 265, 520, 1166

[=4]

hiroşima: “Hiroşima”

h.+ya 301

[=1]

hobla-: “hoplamak”

h.-r 1184

[=1]

hoblı-: bkz.→hobla-

h. 1668

[=1]

hoca: “hoca”

h. 69, 72, 78, 349

h.+lar 502

h.+larımız 1045

h.+mıs 380

h.+nın 71, 76

h.+nun 70

h.+ynan 78

[=11]

hoş: “hoş”

h. 277, 995

h.+uma 1464

h.+umuza 549

h.+una 763

[=5]

hoşkadam: “Kabataş’ın bir köyü, Hoşkadem”

h. 972

[=1]

hörmed: bkz. →hürmet

h. 1270

[=1]

hörmet: bkz. →hürmet

h. 158

[=1]

hötele-: “pişirmek, kavurmak”

h.-rüK 731

[=1]

hudud: “hudut”

h.+una 316

[=1]

huysuzlan: “huysuzlanmak”

h.-maz 824

[=1]

huzur: “huzur”

h.+um 1011

[=1]

huzurlu: “huzurlu”

h. 1196, 1197

[=2]

hüc: “güç”

h.+üme 426

[=1]

hükmed-: “hükmetmek”

h.-en 337

[=1]

hürmed: bkz.→hürmet

h. 781

[=1]

hürmet: “hürmet”

h. 632

[=1]

hüsne: “metinde geçen bir isim, Hüsne”

h. 1407

[=1]

hüsnü: “metinde geçen bir isim, Hüsnü”

h. 679

[=1]

hıdır: “türbede yatan kişinin adı”

h. 1666, 1666, 1674, 1674

[=4]

ıras: “rast”

ı. 921

[=1]

ırastla-: “rastlamak”

ı.-madım 1416

[=1]

ıрмаğ: bkz.→ırmak

ı. 1185

[=1]

ırmak: “ırmak”

1.+a+(irmā) 77

1.+an+(irmān) 79, 1558

[=3]

ısıcağ: bkz.→sıcağ

1. 1733

[=1]

ısıd-: “ısıtmak”

1.-iyodum 968

[=1]

ısır-: “ısırmak”

1.-dı 1499

[=1]

ıstanbul: bkz.→istanbul

1. 1804

1.+a 1352, 1734

1.+da 1224

1.+dalar 952

[=5]

ışgın: “ağaç sürgünü”

1.+ımı 491, 491, 555

1.+ları 655, 655

1.+ların 510

1.+larını 509

[=7]

ışık: “ışık”

1.+ı+(ışī) 1236

[=1]

ışıy: bkz.→ışık”

1.+nan 1236

[=1]

iki: bkz.→iki

í. 369

[=1]

istanbul: bkz.→istanbul

í.+da 1225

[=1]

iş: “iş”

í.+ında 201

[=1]

ib: “ip”

i. 758, 1193, 1194

i.+ler 746

[=4]

ibadet: “ibadet”

i. 476

[=1]

icab: “icap”

i.+ın 1571

i.+ında 199

[=2]

iç: “iç”

i. 1452

i.+erde 1510

i.+eri 1616

i.+erisine 1558

i.+in 731, 1562

i.+inde 126, 342, 1097, 1277, 1448

i.+indedür 88

i.+indedür 87

i.+indeydim 332

i.+ine 738, 918, 1075, 1767

i.+ini 645

i.+ünde 43

[=20]

iç-: “içmek”

i.-erim 606

i.-īm 822

i.-ilara 396

i.-in 1466

i.-iyalar 154

i.-iyo 1752

i.-iyok 1452

i.-iyoğ 1187, 1443

i.-medim 1746

i.mişinan 56

i.-miyacēm 56

[=12]

içecek: “içecek”

i.+emizi+(içcēmizi) 1427

[=1]

içer: bkz.→içeri

i.+de 1414

[=1]

içeri: “içeri”

i. 717, 751, 1381

i.+sinde 497

i.+sinden 716

[=5]

için: “için”

i. 262, 263, 264, 271, 285, 286, 496, 688, 817, 1024, 1026, 1035, 1149, 1202, 1597, 1609, 1667, 1715, 1722, 1736, 1741, 1770

[=22]

içme: “içme işi”

i.+den 123

[=1]

içmi: bkz.→içme

i.-miye 1014

[=1]

içun: bkz.→için

i. 776

[=1]

içün: bkz.→için

i. 688, 689

[=2]

içün: bkz.→için

i. 42, 59, 497, 624, 834, 1382

[=6]

iç-: bkz.→iç-

i.-dim 1750

[=1]

için: bkz.→için

i. 654, 816

[=2]

içme: bkz.→içme

i. 1179

[=1]

içme-: bkz.→içme-

i.-dim 1750

[=1]

idare: “idare”

i. 185, 190, 197, 203, 1066, 1236, 1471, 1476, 1476, 1477, 1514, 1773

[=12]

idi: “idi”

i. 288

[=1]

ihdiyac: bkz.→ihtiyac

i.+im 537

[=1]

ihtiyac: “ihtiyac”

i.+ımız 262, 264

[=2]

ihtiyar: “ihtiyar”

i. 1390

[=1]

ihTiyac: bkz.→ihtiyac

i. 537

[=1]

īleş-: bkz.→ēyileş-

i.-ür 733

[=1]

īne: “iğne”

i. 1170

i.+nin 1163

[=2]

iki: “iki”

i. 12, 32, 46, 76, 87, 87, 88, 101, 164, 172, 187, 193, 218, 225, 246, 289, 303, 303, 305, 313, 329, 334, 344, 352, 360, 381, 412, 453, 475, 475, 641, 703, 704, 718, 739, 835, 887, 888, 917, 920, 942, 987, 1005, 1043, 1067, 1127, 1178, 1184, 1296, 1305, 1306, 1308, 1322, 1340, 1382, 1408, 1608, 1622, 1652, 1652, 1681, 1700, 1719, 1728, 1750, 1773

i.+ler 1700, 1700

i.+si 137, 697

i.+ye 289, 331

i.+yi 96

[=73]

ikinci: “ikinci”

i. 325, 348, 1692

[=3]

ikitelli: “İstanbul’da bir semt, İkitelli”

i. 1229

[=1]

ikramiye: “metinde geçen bir isim, İkramiye”

i. 900

[=1]

iktidar: “iktidar”

i. 287

i.+a 286

i.+dan 287

[=3]

il: “il”

i. 1625

[=1]

ilko ul: “ilkokul”

i. 1268

[=1]

ilK: bkz.→ilk

i. 292, 995, 1122, 1564, 1713

[=5]

ilKbahar: “ilkbahar”

i.+nan 646

[=1]

ilKokul: bkz.→ ilkoçul

i. 722

i.+a 980

[=2]

ilaç: bkz.→ilaç

i. 624, 1202

[=2]

ilac: bkz.→ilaç

i. 940, 940, 940

i.+ı 941, 1202

i.+ım 822

i.+ınan 940

i.+ını 492

i.+ını 696

[=9]

ilaç: “ilaç”

i. 1186

[=1]

ileçel: “reçel”

i.+i 1057

[=1]

ilen-: “ilenmek, beddua etmek”

i.-miş 684

[=1]

iler: bkz.→ileri

i. 675, 676, 677

i.+de 673, 1396, 1718

i.+den 1250

i.+ki 674

i.+si 1676

i.+sin 373

i.+sinde 1469

i.+sini 1482, 1484, 1557

[=14]

ileri: “ileri”

i. 677, 1284

i.+de 1183

i.+si 1521

i.+sin 1720

i.+ye 845

[=6]

ilerli-: “ilerlemek”

i.-i 1272

[=1]

ilg: bkz.→ilk

i. 1564

[=1]

ilgi: “ilgi”

i.+si 1673

[=1]

ilgili: “ilgili”

i. 657, 1410

[=2]

ilif: “ilif”

i. 827

[=1]

ilikle-: “iliklemek”

i.-rdi 256

[=1]

ilidir: “ilistir, süzgeç”

i.+e 753

i.+in 753

[=2]

ilk: “ilk”

i. 19, 123, 123, 133, 134, 149, 354, 358, 535, 545, 546, 657, 657, 657, 657, 658, 992, 1198

i.+in 1156, 1648

[=20]

ilkindi: “ikindi (namaz vakti)”

i. 1597

[=1]

ilkoğul: bkz.→ ilkoğul

i. 651, 1129, 1268, 1462, 1462, 1505, 1552, 1643

[=8]

illa: “illa”

i. 181, 194, 206, 213

i.+ki 626, 638

[=6]

ille: bkz.→illa

i. 1066

[=1]

ilmek: “ilmek”

i. 1161

[=1]

ilmeK: bkz.→ilmeK

i. 1163, 1163

[=2]

iltab: “iltihap”

i. 174

[=1]

imam: “imam”

i. 462, 1662

i.+ı 1564, 1565

i.+lar 249

[=5]

imamlıg: “imamlık”

i. 1564

[=1]

iman: “iman”

i.+ın 87

[=1]

imar: “imar”

i. 443, 443

[=2]

imha: “imha”

i. 319, 336

[=2]

imre: “umre”

i. 383, 383

[=2]

in-: “inmek”

i.-duğ 359

i.-diK 715

i.-ermiş 702

i.-iyım 1382

[=4]

inanç: bkz.→inanç

i. 820

[=1]

inan-: “inanmak”

i.-ın 1379

i.-ıcan 1673

i.-madılar 1609

i.-mazsın 205

i.-mıyon 1203

[=5]

ınanç: “ınanç”

i. 43, 1447

[=2]

ınatçı: “ınatçı”

i. 1227

[=1]

ınbaşı: “metinde geçen bir soyad, İnbaşı”

i. 1032

[=1]

ınce: “ınce”

i. 21, 21, 866

i.+si 539

[=4]

ıncecüg: bkz.→ıncecük

i. 19

[=1]

ıncecük: “ıncecik”

i. 19, 21

[=2]

ındır-: “ındirmek”

i.-di 298

i.-üsün 24

[=2]

ıneK: bkz.→ınek

i. 791, 791

i.+lerimi 786

[=3]

inek: bkz.→inek

i. 142, 796, 829

i.+den 737

i.+leri 1801

[=5]

inek: “inek”

i. 149, 225, 225, 225, 226, 251, 251, 263, 597

i.+e+(inē) 251, 792

i.+em+(inēm) 741

i.+emi+(inēmi) 771

i.+emiz+(inēmiz) 396, 830

i.+en+(inēn) 814

i.+lerimiz 789

[=17]

ingiliSçe: bkz.→ingilizce

i. 317, 318

[=2]

ingilişçe: bkz.→ingilizce

i. 319

[=1]

ingilizce: “İngilizce”

i. 836

[=1]

insan: “insan”

i. 350, 856, 891, 1602, 1610

i.+dı 350

i.+ı 253

i.+ı 1028, 1030

i.+ın 252, 857, 1015

i.+ısa 82

i.+lar 1478, 1493, 1557, 1809

i.+larda 83

i.+ları 352, 864

i.+larınız 1578

[=21]

insanlıq: “insanlık”

i. 93

[=1]

insanölu: “insanoğlu”

i. 1019

[=1]

inşaad: “inşaat”

i. 1735

[=1]

inşaadcı: “inşaatçı”

i. 1062

[=1]

inşallah: “inşallah”

i. 1775

[=1]

intāb: bkz.→iltāb

i. 732, 733

[=2]

intişam: “intikam”

i. 837

[=1]

ip: “ip”

i. 42, 1182, 1184, 1737, 1738

[=5]

ireçberlig: bkz. →ireçberlik

i. 1455, 1528, 1729, 1729

[=4]

ireçberlik: “rençperlik, çiftçilik”

i.+i+(ireçberlî) 1456

[=1]

irtibat: “irtibat”

i. 1631

[=1]

isdanbul: bkz. →istanbul

i. 1818

i.+a 1619

i.+diydi 1692

i.+diydim 1654

[=4]

isdi-: bkz. →iste-

i.-ceksin 478

i.-yen 1360, 1360

i.-yosun 70

[=4]

isTanbul: bkz. →istanbul

i. 1644, 1819

i.+dâkı 836

[=3]

isTe-: bkz. →iste-

i.-dükün+(isTedün) 4

i.-r 6, 6, 9, 9

i.-rim 1047

i.-rsen 4, 4, 10

[=9]

isTek: “istik”

i.+en+(isTēn) 6

[=1]

isim: “isim”

i. 549, 698, 699

i.+leri 551

[=4]

iskenderun: “İskenderun”

i. 276

i.+dan 293

[=2]

islah: “islah”

i. 485, 485, 1313

[=3]

islam: “islam”

i.+ın 87, 88

[=2]

islan-: “ıslanmak”

i.-ur 199

[=1]

ism: bkz.→isim

i.+i 39, 550, 1406, 1457, 1688, 1688

i.+im 216

i.+inde 293, 307

i.+inden 252

i.+ini 1406

[=11]

istanbul: “İstanbul”

i. 136, 136, 835, 987, 1115, 1119, 1121, 1322, 1464, 1590, 1626, 1687, 1726, 1727, 1756

i.+a 160, 1468, 1494, 1580, 1619, 1635, 1690, 1711, 1727, 1728, 1810

i.+da 1464, 1724

i.+dan 1494, 1596

i.+lan 1631

i.+larda 1290

[=32]

iste-: “istemek”

i.-diler 1588, 1620

i.-dim 1618

i.-medi 395, 1775

i.-mediler 1619

i.-mi+(istemī) 398

i.-mem 473

i.-mez 1144

i.-miyorum 107

i.-r 1768, 1768

i.-rdi 1519

i.-rler 1144, 1145, 1145, 1145

i.-rlerse 1773

i.-rsen 1061

[=18]

isteg: bkz.→isTek

i.+leri 1148

[=1]

isteme: “isteme”

i. 1775

i.+ye 1097

[=2]

istikād: “iktisat”

i. 837, 837

[=2]

isti-: bkz.→iste-

i.-du 1364

i.-yòm 1134

i.-yo 1481

i.-yodu 1309, 1772

i.-yolar 102, 103, 1144

i.-yomuşüz 102

i.-yoruz 1624

[=10]

istî-: bkz.→iste-

i. 391

i.-lar 485

[=2]

istime: bkz.→isteme

i.+ye 1365

[=1]

istimi: bkz.→isteme

i.+ye 1518

[=1]

istimlağ: “istimlak”

i. 1712

[=1]

iş: “iş”

i. 43, 84, 85, 224, 230, 237, 445, 460, 508, 618, 771, 793, 846, 945, 955, 983, 1037, 1137, 1137,
1139, 1234, 1376, 1511, 1616

i.+ünde 200

i.+e 481, 483,946

i.+i 57, 57, 57, 57, 59, 202,214, 239, 445, 446, 446, 483, 618, 642, 672, 847, 1451, 1455, 1455,
1474, 1482, 1738, 1739

i.+im 202, 212, 212, 213, 548, 548, 597, 846

i.+imiz 232, 1472
i.+imize 552
i.+imizi 224
i.+imü 884
i.+in 332
i.+inan 213
i.+ında 200
i.+inde 1732
i.+inü 99
i.+iynen 1517
i.+ler 100, 844
i.+leri 1170
i.+lerinen 1036, 1040
i.+lerim 846
i.+lerin 851
i.+lerini 446, 915
i.+lerle 181
i.+ten 1616
i.+ü 940
[=82]

işaret: “işaret”

i.+i 349
[=1]

işde: bkz.→işte

i. 58, 61, 94, 121, 122, 145, 155, 160, 164, 180, 197, 221, 226, 237, 280, 282, 284, 286, 290, 292, 297, 309, 315, 322, 324, 332, 332, 341, 344, 345, 351, 352, 373, 379, 379, 382, 382, 383, 384, 387, 390, 392, 393, 395, 413, 415, 424, 447, 462, 474, 491, 503, 504, 538, 551, 553, 585, 592, 598, 602, 609, 611, 620, 626, 653, 671, 795, 812, 846, 852, 860, 862, 869, 885, 889, 899, 906, 906, 911, 913, 919, 927, 932, 937, 942, 943, 950, 1006, 1011, 1038, 1041, 1043, 1044, 1044, 1045, 1045, 1077, 1078, 1083, 1085, 1097, 1101, 1119, 1120, 1124, 1131, 1141, 1154, 1154, 1155, 1165, 1194, 1195, 1217, 1218, 1218, 1228, 1229, 1230, 1231, 1237, 1241, 1267, 1278, 1281, 1282, 1290, 1292, 1293, 1295, 1295, 1303, 1303, 1306, 1307, 1313, 1313, 1314, 1315, 1321, 1323, 1324, 1335, 1338, 1345, 1346, 1351, 1351, 1352, 1358, 1361, 1364, 1368, 1394,

1398, 1401, 1414, 1418, 1425, 1430, 1436, 1440, 1452, 1471, 1492, 1496, 1502, 1603, 1656, 1670, 1690, 1735, 1773, 1816

[=174]

işTe: bkz.→işte

i. 813

[=1]

işgal: “işgal”

i. 299, 307, 312, 314

i.+i 301

[=5]

iŝgur: “iŝkur”

i.+a 1135

[=1]

iŝid-: bkz.→eşiT-

i.-dim 1655

[=1]

işindi: bkz.→şimdi

i. 1790

[=1]

işKal: “işkal”

i. 299, 299, 300

[=3]

iŝliĥ: “içlik, içe giyilen çamaşır”

i. 1248

[=1]

işşallah: bkz.→inşallah

i. 1243

[=1]

işte: “işte”

i. 936, 1204, 1476, 1481, 1510, 1578, 1737

[=7]

iştîma: “iştima”

i.+ya 1000

[=1]

iştimâ: bkz.→iştima”

i.+da 1000

[=1]

iyi: “iyi”

i. 82, 135, 138, 323, 397, 437, 719, 729, 864, 995, 1065, 1490, 1604

i.+si 493

[=14]

iyi+(î): bkz.→iyi

i. 604, 711, 831, 1139, 1186, 1224, 1280

i.+di 1237

i.+dür 831, 831

i.+ydi 1237

[=11]

izli-: “izlemek”

i.-yòğ 856

[=1]

izmir: “İzmir”

i. 835, 838

[=2]

izün: “izin”

i. 1380

[=1]

japonya: “Japonya”

j. 302

j.+nın 300

[=2]

kead: “kağıt”

k.+a 1148

[=1]

keci: “kedi”

k. 693

[=1]

kefen: “kefen”

k.+ini 249

[=1]

keklik: “keklik”

k. 665

[=1]

kekliK: bkz.→keklik

k. 666

[=1]

kemençe: “kemençe”

k.+si 1361

[=1]

kemre: “kemre”

k. 645

k.+si 646

[=2]

kenar: “kenar”

k. 660

k.+da 659, 661

k.+m 1638, 1638

[=5]

kendi: “kendi”

k. 200, 200, 202, 202, 211, 213, 214

k.+m 211, 1520, 1750

k.+mi 91, 91

k.+ndēn 1025

k.+si 1017

[=14]

kepeg: bkz.→kepek

k. 1733

[=1]

kepek: “kepek”

k. 392, 1318

[=2]

kere: “kere”

k. 9, 382, 383, 383, 412, 413, 805, 805, 1057, 1137

[=10]

kes-: “kesmek”

k.-Tin 761

k.-düK 1214

k.-eller 1539

k.-ellerdi 1149

k.-emez 762

k.-emezsin 761

k.-erkenelig 1363

k.-ersin 447, 483, 484, 555

k.-erüK 731

k.-erüg 738

k.-ilar 1149

k.-iya 55, 1163

k.-iyalar 1117

k.-iyalardı 1255

k.-iyım 1255

k.-iyo 655, 655

k.-iyosun 1363

k.-iyüK 465, 465

k.-medi 1590

k.-milar+(kesm̄ilar) 868

k.-memiş 867

k.-tiler 1617

k.-üyoruz 529

[=29]

kesdir-: bkz.→kestir-

k.-meyecem 1616

[=1]

kese: “kese”

k.+sine 1686

[=1]

kesgeg: bkz.→keşgek

k. 1371

[=1]

kesici: “kesici”

k. 1443

k.+ler 1295

[=2]

kesil-: “kesilmek”

k.-di 1787

k.-enden 1360

k.-ī 761

k.-ince 1779

[=4]

kesim: “kesim”

k.+ler 572, 575

[=2]

kesme: “kesme işi”

k.+sini 1617

[=1]

kesmeg: “kesmek”

k. 1588

[=1]

kestir-: “kestirmek”

k.-meyelim 1611

[=1]

kestü-: bkz.→kestir-

k.-dü 173, 173

[=2]

kestür-: bkz.→kestir-

k.-iyuduK 153

k-mez 484

[=2]

keşan: “Edirne ilçesi, Keşan”

k. 988

[=1]

keşge: bkz.→keşke

k. 1146

k.+m 1226

[=2]

keşgek: “keşkek”

k. 57, 61, 235, 237, 1088, 1358, 1536, 1536

[=8]

keşgeK: bkz.→keşgek

k. 1101

[=1]

keşke: “keşke”

k. 1164, 1307

[=2]

keşKe: bkz.→keşke

k. 1302

[=1]

ki: “ki”

k. 11, 62, 64, 74, 104, 104, 119, 134, 136, 149, 151, 151, 198, 207, 216, 230, 237, 255, 281, 284, 298, 309, 319, 324, 327, 333, 340, 377, 379, 381, 400, 408, 408, 411, 452, 452, 460, 470, 474, 512, 520, 540, 565, 629, 659, 671, 690, 691, 691, 691, 692, 692, 694, 697, 697, 697, 706, 712, 742, 744, 744, 761, 765, 768, 849, 850, 852, 874, 907, 909, 912, 955, 990, 997, 998, 1022, 1066, 1098, 1113, 1135, 1143, 1152, 1154, 1162, 1166, 1166, 1173, 1195, 1201, 1244, 1247, 1254, 1262, 1265, 1273, 1275, 1293, 1300, 1303, 1305, 1311, 1346, 1350, 1375, 1375, 1385, 1415, 1438, 1451, 1458, 1462, 1468, 1468, 1471, 1471, 1473, 1474, 1476, 1478, 1484, 1489, 1514, 1526, 1536, 1549, 1553, 1553, 1573, 1588, 1590, 1591, 1591, 1600, 1614, 1626, 1660, 1671, 1682, 1713, 1718, 1781, 1791, 1796, 1805, 1805, 1812, 1814

[=147]

kidli: “kitli”

k. 1690

[=1]

kilo: “kilo”

k. 754, 1319

[=2]

kilometre: “1000 metrelik uzunluk ölçü birimi”

k. 316, 1626

[=2]

kim: “kim”

k. 898, 902, 1148, 1219, 1269

k.+e 636, 1180, 1181

k.+i 785, 802, 829, 832, 832, 1269, 1682

k.+in 705, 899

k.+isi 387, 784, 868, 1119

k.+isine 390

[=22]

kimse: “kimse”

k. 131, 161, 215, 543, 762, 1385, 1437, 1438, 1572, 1589, 1592, 1613, 1724, 1725, 1809

k.+den 444

k.+m 810

k.+ye 349

k.+yi 161, 214, 349

k.+ynen 1574

[=22]

kimsi: bkz.→kimse

k.+ynen 1574, 1575

[=2]

kira: “kira”

k. 1812

[=1]

kirazdere: “Kabadüz’de bir köy, Kirazdere”

k. 691, 697, 697, 697, 699

[=5]

kireÇleme: “kireçleme”

k. 1188

[=1]

kişi: “kişi”

k. 196, 285, 332, 653, 1000, 1184, 1184, 1648

k.+lerdi 450

[=9]

kitab: bkz.→kitap

k.+ıma 1002

[=1]

kitap: “kitap”

k. 1001

[=1]

kitle-: “kitlemek”

k.-rler 803

[=1]

kómur: kömür”

k.+ün 1234

[=1]

kóra: bkz.→ kıore

k. 344

k.+nın 313

[=2]

kóre: bkz.→ kıore

k.+yi 312

[=1]

kórebe: “körebe”

k. 1185

[=1]

kótu: bkz.→kötü

k. 83

[=1]

kótü: bkz.→kötü

k. 1174

[=1]

kóy: bkz.→köy

k. 12, 209, 690, 932, 932, 1061, 1390, 1438, 1483, 1492

k.+ún 1240, 1346, 1564

k.+únün 1565

k.+de 1346

k.+den 196

k.+deykene 14

k.+e 372

k.+ler 351, 352, 1437

k.+leri 1795

k.+u 1794

k.+un 213

k.+ümüzün 18

k.+ün 1492, 1684

[=27]

köylü: bkz.→köylü

k.+nün 269

k.+yüg 1155

[=2]

köbrü: bkz.→köprü

k. 336

k.+den 1275, 1284

[=3]

köpe: bkz.→köpek

k.+ne 1541

[=1]

köpeg: bkz.→köpek

k. 1541

[=1]

köpek: “köpek”

k.+enen+(köpēnen) 1541

[=1]

köpeK: bkz.→köpek

k. 1543

[=1]

köprü: “köprü”

k.+leri 336

k.+nün 373

k.+ye 373

[=3]

körük: “körük”

k.+ü+(körü) 496

[=1]

kös: “neşesiz, düşünceli”

k. 637

[=1]

kötü: “kötü”

k. 82, 411, 555

[=3]

kötülük: “kötülük”

k.+lerini 880

[=1]

kötülük: bkz.→kötülük

k. 883

[=1]

köy: “köy”

k. 115, 371, 371, 371, 372, 445, 527, 527, 527, 528, 544, 618, 619, 626, 626, 744, 1091, 1390, 1392, 1475, 1483, 1534, 1538, 1681, 1683, 1688, 1689, 1740, 1805

k.+ú 1482

k.+ún 214

k.+de 387, 389, 445, 653, 776

k.+di 1547

k.+imiş 690

k.+ler 1441

k.+lere 1569

k.+ü 1683, 1805

k.+ümüz 1592, 1722

k.+ün 658, 1654, 1798

[=47]

köylü: “köylü”

k. 854

k.+yüz 268

[=2]

köpeg: bkz.→köpek

k. 1524

[=1]

küçüg: bkz.→küçük

k. 1123

[=1]

kúfur: bkz.→küfür

k. 93

[=1]

kúfurbaz: “küfürbaz”

k.+dır 93

[=1]

kútmezar: bkz.→kütmezar

k. 701

[=1]

kü: “kü”

k. 174

[=1]

küçüglüg: “küçüklük”

k.+de 1603

[=1]

küçük: “küçük”

k. 1545

k.+dü 395

[=2]

küçü: bkz.→küçük

k.+keT 1667

[=1]

küfür: “küfür”

k. 1002

[=1]

kürek: “kürek”

k.+enen+(kürēnen) 1289

[=1]

kürT: “Kürt”

k. 702

[=1]

kürtmezar: bkz.→kütmezar

k. 704

[=1]

kütmezar: “Kabadüz’de bir kabristanlık”

k. 701

[=1]

kütüg: “kütük”

k. 1641

[=1]

kütür: “(yansıma ses) kütür sesi çıkartarak yemek”

k. 1302, 1302

[=2]

ķóy: bkz.→köy

ķ.+e 211

ķ.+un 212

[=2]

ķab: “kap”

ķ.+ııı 823

[=1]

ķabadüz: “Ordu’nun ilçesi Kabadüz”

k. 519, 519, 819, 834

k.+denüz 818

[=5]

ķaç: “kaç”

k. 775

[=1]

ķadar: “kadar”

k. 247, 1817

[=2]

ķader: “kader”

k. 430, 434

[=2]

ķadın: “kadın”

k. 1401, 1618

k.+ıyım 1451

[=3]

ķahraman: “metinde geçen bir isim, Kahraman”

k. 649

[=1]

ķat: bkz. → kead

k.+lardan 437

[=1]

ķal-: “kalmak”

ķ.-dı 1683

ķ.-madı 810

[=2]

ķalb: bkz. → ķalp

k.+ini 1015

[=1]

ќaldır-: “kaldırmak”

ќ.-alım 1658

[=1]

ќalp: “kalp”

ќ.+den 911

[=1]

ќamu: “kamu”

ќ. 837, 838

[=2]

ќanlı: “kanlı”

ќ. 429, 433

[=2]

ќapaT-: “kapatmak”

ќ.-iyım 1810

[=1]

ќapı: “kapı”

ќ. 803

ќ.+da 391, 392

ќ.+dan 803, 803

ќ.+ları 1810

[=6]

ќara: “kara”

ќ. 426

[=1]

ќarabuluT: “metinde geçen bir soyad, Karabulut”

ќ. 1641

[=1]

ќaradeniz: “Karadeniz”

ќ. 1763

[=1]

ķarar: “ķarar”

ķ. 1028, 1030

ķ.+ı 285

[=3]

ķard: bkz.→ ķart

ķ. 570, 575

[=2]

ķardeş: “ķardeş”

ķ.+i 804, 1785

[=2]

ķarı: “ķarı”

ķ.+yı 77

[=1]

ķarşı: “ķarşı”

ķ. 1680, 1711

[=2]

ķart: “ķart”

ķ. 239

[=1]

ķaş: bkz.→ dağ

ķ.+da 409

[=1]

ķat-: “ķatmak”

ķ.-arsın 1800

[=1]

ķatibe: “metinde geķen bir isim, Katibe”

ķ. 140

[=1]

ķavđa: “ķavđa”

k.+m 1497

[=1]

kııl-: “kıılmak”

k.-iyolar 1111

[=1]

kıına: “kıına”

k. 1133

[=1]

kıırk: “kıırk”

k. 355, 751

[=2]

kıırkâç: “Manisa ilçesi, Kıırkâç”

k. 987, 988

[=2]

kıırK: bkz. → kıırk

k. 752, 753, 833, 1081, 1761

[=5]

kııriz: “kııriz”

k. 1734

[=1]

kıırk: bkz. → kıırk

k. 163, 163, 279, 301

[=4]

kıır-: “kıırılmak”

k.-ma 1015

[=1]

kıırımız: “kıırımız”

k. 1104, 1106

[=2]

kııS: bkz. → kıız

k. 801

[=1]

kış: “kış”

k. 1770

k.+lardan 431

[=2]

kışlğ: bkz.→ kışlık

k. 773

[=1]

kışlık: “kışlık”

k.+ımız+(kışlımız) 1771

[=1]

kıyafet: “kıyafet”

k. 566

k.+i 564

[=2]

kız: “kız”

k. 1113

[=1]

koçalağ: “metinde geçen bir soyad, Koçalak”

k. 1705

[=1]

kok: bkz.→ kök

k.+ünü 124

[=1]

koğ: “kök”

k. 1657

[=1]

komür: bkz.→ kómür

k. 1649

[=1]

ķonserve : “ķonserve”

k.+lerimizi 1428

k.+si 541

[=2]

ķonu: “ķonu”

ķ. 1567

ķ.+da 1556

[=2]

ķora: bkz. → ķore

ķ. 278, 299, 306

ķ.+nın 298, 342

ķ.+nin 297

ķ.+ye 284, 285, 292

[=9]

ķore: “ķore”

ķ.+nin 296

ķ.+ye 295

[=2]

ķorgeneral: “ķorgeneral”

ķ. 282

[=1]

ķork-: “ķorkmak”

ķ.-ardıç 1786, 1789, 1790

ķ.-mazdığ 1789

[=4]

ķorkmađ: “ķorkmak”

ķ. 1790

[=1]

ķorkuluđ: “ķorkuluk”

k.+ları 1734

[=1]

ķotü: bkz.→ķötü

k. 1237

k.+sü 1145

[=2]

ķoy: bkz.→ķöy

k. 5, 691, 1740

k.+ún 213

k.+de 1411, 1468

k.+e 210, 948, 1465, 1465

k.+lere 869

[=11]

ķoyñ: bkz.→ ķoyun

k. 1317

[=1]

ķoyul-: “koyulmak”

k.-uyodu 826

[=1]

ķoyun: “koyun”

k. 791, 791, 829

k.+u 792

k.+um 787

k.+umuz 788, 830

k.+un 815

[=8]

ķu: bkz.→ķi

k. 303

[=1]

ķuçuk: bkz.→ķüçük

k.+udüm+(kuçüdüm) 713

[=1]

ķufret-: “ķufretmek”

k.-se 1661

[=1]

ķufur: bkz.→ķufür

k. 1663

[=1]

ķufür: bkz.→ķufür

k. 1001

[=1]

ķulturlü: “ķültürlü”

k. 100

[=1]

ķunuri: “ķore’de bir yer”

k. 314, 316, 331

[=3]

ķuran: “ķuran”

k. 784

k.+la 802

[=2]

ķuranlı: “ķuranlı”

k. 1093

[=1]

ķurban: “ķurban”

k. 465, 529

[=2]

ķurtar-: “ķurtarmak”

k.-urum 445

[=1]

ķurul-: “kurulmak”

k.-muş 1794

[=1]

ķuSk y: bkz. → ķuzk y

k. 1278

[=1]

ķusur: “kusur”

k. 345

[=1]

ķus r: “k s r”

k. 189, 332

[=2]

ķuzk y: “Kuzk y, Kabataş’ta bir k y”

k. 1275

[=1]

ķadar: bkz. → ķadar

ķ. 1070

[=1]

ķalın: “kalın”

ķ. 866

[=1]

ķış: bkz. → ķış

ķ.+ın 796

[=1]

ķıyafeT: bkz. → ķıyafet

ķ.+lerimiz 1247

[=1]

ķız: bkz. → ķız

ķ. 137

[=1]

qal-: bkz.→ qal-

q.-dım 1649

[=1]

qarahasan: “ Gölköy’de bir köy, Karahasan”

q. 252

[=1]

la: “bir hitap Şekli”

l. 228, 517, 851, 898, 1153, 1153, 1154, 1157, 1166

[=9]

laf: “laf”

l. 127, 607, 1383

l.+ından 881

[=4]

lahana: “lahana”

l. 13, 853, 1075, 1410, 1453

l.+ları 1056, 1060

l.+si 1764

[=8]

lahani: bkz.→lahana

l.+yi 1764

[=1]

lamba: “lamba”

l. 1513, 1514, 1516

l.+ların 1781

l.+siynan 1779, 1781

[=6]

lan: “lan”

l. 30, 33, 235, 1157, 1499

[=5]

lasTig: “lastik”

1. 1256

[=1]

lazım: “lazım”

1. 1147, 1335, 1549, 1615

1.+sa 1145

[=5]

leçel: bkz.→ileçel

1. 773

1.+i 774

[=2]

lekele-: “lekelemek”

1.-miş 1295

[=1]

leñibellik: bkz.→ireçberlik

1.+inen+(leñibellinen) 695, 695, 696, 706

[=4]

leñibellü: bkz.→ireçberlik

1. 708

[=1]

leñübellü: bkz.→ireçberlik

1. 708

[=1]

lıra: bkz.→lira

1. 1340

[=1]

limon: “limon”

1. 4, 6, 12

[=3]

lira: “lira”

1. 261, 261, 261, 261, 1255, 1519, 1519, 1620, 1621, 1699, 1699, 1699, 1701

l.+sını 1634

l.+ydı 189

l.+yı 1634

[=16]

lisans: “lisans”

l. 1129

[=1]

lise: “lise”

l. 1082

[=1]

luḡur: “lıkır lıkır kaynamak anlamına gelen söz”

l. 20, 20

[=2]

m: “Mehmet isminin kısaltımı için kullanılmıştır”

m. 354

[=1]

maabbeT: bkz.→muhabbe

m. 1782

[=1]

maḡ: “metinde geçen komutanın ismi, Mak”

m. 304

[=1]

mālle: bkz.→maḡalle

m. 694

m.+si 676

m.+ye 870

m.+ymiş 692, 694

[=5]

māmut: “metinde geçen bir isim, Mahmut”

m. 377

[=1]

māra: “mağara”

m.+ları 687

[=1]

mārifet: “marifet”

m. 480

[=1]

maaş: “maaş”

m.+a 189

m.+ı 188

[=2]

mad: bkz.→ad

m. 603

[=1]

madem: “madem”

m. 1595

[=1]

maḥalle: “mahalle”

m. 373, 1547, 1581, 1680, 1724, 1782, 1784

m.+de 882, 882, 1119

m.+den 691

m.+dīm 881

m.+diydük 893

m.+en 895

m.+miz 1680

m.+nin 1565

m.+si 512, 692, 698, 698, 1547, 1741

[=22]

makine: “makine”

m. 15, 599

m.+ler 789

m.+lere 790

m.+leri 1720

m.+si 15

[=6]

mağarna: “makarna”

m.+mızı 1429

[=1]

mal: “mal”

m. 99, 145, 223, 243, 708, 768, 847, 858, 897, 897, 924, 925, 1040, 1194, 1217

m.+ım 225

m.+ınan 709

m.+ları 1452

m.+ların 149

m.+nan 708

[=20]

malaf: bkz.→alaf

m. 927

[=1]

malatya: “Malatya”

m.+ydı 1002

[=1]

malcılığ: bkz.→malcılık

m. 1410

[=1]

malcılık: “malcılık”

m.+ı+(malcılı) 1456

m.+ın+(malcılın) 1415

[=2]

malurlu: “Yardere köyünün eski ismi”

m.+du 1457

[=1]

malzimi: “malzeme”

m.+yi 115

[=1]

mamaşur: bkz.→çamaşır

m. 598

[=1]

mançuriye: “Mançurya, bir yer adı”

m. 316

[=1]

mani: “mani”

m. 272

[=1]

manisa: “Manisa”

m. 987

[=1]

mantar: “mantar”

m. 1198

[=1]

manya: “çocuk oyunlarında sonuca varma ya da oyunun bir bölümünü kazanma”

m. 144

[=1]

manyā: bkz.→manya

m. 145

[=1]

mard: bkz.→mart

m. 582

m.+da 1691

[=2]

mardurus: “maydonoz”

m.+unu 736

[=1]

marmelet: “marmelat”

m.+i 1695

[=1]

mart: “mart”

m. 348

[=1]

marT: bkz.→mart

m. 1691

[=1]

masa: “masa”

m.+nın 117

[=1]

masal: “masal”

m. 416, 520, 520, 520, 520

m.+dan 520

m.+larım 37

m.+larından 70

[=8]

masaraf: “masraf”

m.+ı 1151

[=1]

masi: bkz.→masa

m.+ye 389, 389

[=2]

mavul: bkz.→davul

m. 372, 1208

[=2]

may: bkz.→çay

m.+ı 1452

[=1]

maya: “maya”

m.+sı 1078

[=1]

mayalı-: “mayalamak”

m.-yom 1078

[=1]

mayıs: “mayıs ayı”

m. 286, 524, 888, 1805

[=4]

mayıs: bkz.→mayıs

m. 525

[=1]

maytalman: “metinde geçen bir soyad, Maytalman”

m. 1080, 1190, 1258, 1266

[=4]

mecburen: “mecburen”

m. 1510

[=1]

mediķal: “medikal”

m. 1293

[=1]

mēlli-: “toprağı kazmak”

m.-yoğ 1454

[=1]

mēsım: bkz.→mevsim

m.+i 554

[=1]

mehmet: “metinde geçen bir isim, Mehmet”

m. 66, 273, 354

[=3]

meKteB: “mekteB”

m.+den 1383

[=1]

meKTeB: bkz.→mekteB”

m. 723

[=1]

melek: “melek”

m. 83, 84, 85

m.+den 83

[=4]

melektirig: bkz.→elektirik

m. 1653

[=1]

memleked: bkz.→memleket

m.+de 298

m.+den 138

m.+e 335

m.+imiz 1073

[=4]

memleket: “memleket”

m. 118, 118

m.+e 948

[=3]

memlekeT: bkz.→memleket

m. 818

[=1]

memnun: “memnun”

m.+um 817, 1226

[=2]

menderes: “Menderes”

m. 287

[=1]

mendil: “mendil”

m. 1738

m.+imi 429

[=2]

merağli: “meraklı”

m.+ymış 374

[=1]

mercimeg: bkz.→mercimek”

m.+den 1358

[=1]

mercimek: “mercimek”

m. 1527, 1527

[=2]

merdiven: “merdiven”

m.+le 1558, 1559

[=2]

merduvan: bkz.→merdiven

m. 1734

[=1]

merkez: “merkez”

m. 1794

m.+imiz 1794

[=2]

mermi: “mermi”

m. 307, 329, 329, 662, 663

[=5]

mertölu: “metinde geçen bir soy ad, Mertoğlu”

m. 1550

[=1]

merve: “metinde geçen bir isim, Merve”

m. 1600

m.+ydi 1601

[=2]

merzifon: “Amasya ilçesi, Merzifon”

m. 359

m.+a 280, 358, 359, 359, 361, 363, 363

m.+dan 280

m.+u 363

[=10]

mesaj: “mesaj”

m. 1344

[=1]

mesela: “mesela

m. 55, 159, 179, 188, 198, 199, 200, 205, 329, 396, 437, 485, 490, 501, 501, 509, 515, 525, 528, 737, 793, 818, 830, 1049, 1051, 1056, 1058, 1061, 1067, 1071, 1075, 1102, 1117, 1150, 1170, 1178, 1179, 1182, 1187, 1188, 1189, 1397, 1428, 1432, 1470, 1470, 1473, 1506, 1507, 1513, 1515, 1518, 1519, 1535, 1537, 1539, 1544, 1554, 1561, 1568, 1569, 1571, 1572, 1711, 1729, 1764, 1770, 1773, 1787, 1815, 1819

[=71]

meselā: bkz.→mesela

m. 400, 642, 784, 1518, 1538

[=5]

mesele: “mesele”

m. 305, 382, 1702

m.+si 1524, 1529

m.+siydi 309

[=6]

meslek: “meslek”

m.+e+(mesl̄e) 707, 1728

m.+em+(mesl̄em) 1644

m.+emiz+(mesl̄emiz) 1645

m.+im+(mesleim) 705

[=5]

mesudiye: “Mesudiye”

m. 1437, 1440, 1626, 1795

m.+den 1717

m.+nin 1526, 1581

[=7]

mesudiyeli: “Mesudiyeli”

m. 1755

[=1]

meşgul: “meşgul”

m. 1467

[=1]

meşe: “meşe”

m. 758, 760

[=2]

meşur: “meşhur”

m. 18, 610, 734, 1060, 1101, 1536

m.+dur 1696

[=7]

metire: bkz. → metre

m. 1508, 1511

[=2]

metre: “metre”

m. 1340, 1340, 1508, 1511

m.+si 1340

[=5]

meT: “met etmek”

m. 91

[=1]

mevcud: “mevcut”

m. 1493

[=1]

mevla: “mevla”

m.+m 1028, 1030

[=2]

mevliya: bkz.→evliya

m. 1673

[=1]

mevlüd: “metinde geçen bir ad, Mevlüt”

m. 978

[=1]

mevlüd: “mevlit”

m. 1177, 1179

[=2]

mevsim: “mevsim”

m. 179, 586

m.+i 554, 555, 647

[=5]

meyb: bkz.→teyb

m. 1201

[=1]

mevdan: “meydan”

m.+ı 309

[=1]

meylli: “meyilli”

m. 1584

[=1]

meyva: bkz.→meyve

m.+ları 696

m.+ların 696

[=2]

meyve: “meyve”

m. 1695

m.+ler 875

[=2]

mezarlık: bkz.→mezarlık

m.+da 1561

[=1]

mezarlık: “mezarlık”

m.+ın+(mezarlın) 1479

[=1]

mezarlık: bkz.→mezarlık

m.+Ten 881

[=1]

mezun: “mezun”

m.+idim 1462

m.+u 1462

[=2]

mı: “soru edatı, mı”

m. 60, 60, 70, 77, 119, 235, 340, 355, 447, 457, 458, 458, 462, 465, 470, 471, 477, 495, 497, 499, 548, 613, 655, 690, 718, 875, 895, 992, 992, 997, 1034, 1037, 1133, 1162, 1246, 1278, 1301, 1303, 1305, 1371, 1375, 1384, 1390, 1393, 1413, 1413, 1419, 1484, 1496, 1553, 1571, 1652, 1670

m.+sın 122

[=54]

muhtar: “muhtar”

m.+ı 1423

[=1]

mıntıka: “mıntıka”

m.+larda 654

[=1]

mısır: “mısır”

m. 22, 742, 771, 794, 796, 796, 981, 1053, 1730, 1808

m.+ları 727

[=11]

mısdafa: bkz.→mustafa”

m.+nın 658

[=1]

mi: “soru edatı, mi”

m. 31, 39, 41, 55, 63, 77, 97, 98, 98, 190, 278, 354, 354, 354, 386, 445, 446, 446, 449, 477, 483, 499, 584, 610, 631, 682, 707, 823, 845, 869, 869, 902, 905, 911, 922, 923, 924, 952, 959, 972, 992, 1069, 1073, 1083, 1143, 1144, 1148, 1156, 1156, 1176, 1246, 1263, 1302, 1355, 1396, 1396, 1453, 1627, 1642, 1717, 1736, 1782

m.+sin 33

m.+ydi 1197

m.+yim 993, 1137

[=66]

miçek: bkz.→çiçek

m. 1099

[=1]

milaç: bkz.→ilaç

m. 624

[=1]

millar: bkz.→milyar

m. 1204

[=1]

milled: bkz.→millet

m. 992, 1092, 1494

[=3]

millet: “millet”

m. 337

[=1]

milleT: bkz.→millet

m. 1345, 1345, 1346, 1731

[=4]

milyar: “milyar”

m. 60, 60, 1432

[=3]

milyon: “milyon”

m. 1254, 1319, 1340

[=3]

misafir: “misafir”

m. 528, 1782

m.+im 1142

[=3]

misal: “misal”

m.+ı 1519, 1523

[=2]

misir: bkz.→mısır

m. 63, 507, 643, 656, 666, 688, 695, 696, 717, 949, 967, 967, 968, 1075, 1084, 1088, 1102

m.+i 507

m.+in 853

m.+ler 147

m.+lere 656

m.+leri 147

[=22]

misteme: bkz.→isteme

m. 1775

[=1]

mobilya: “mobilya”

m. 1343

[=1]

moğdur: bkz.→ doğtor

m. 1474

[=1]

moğul: bkz.→ oğul

m.+a 925

[=1]

molü: “metinde geöen komutan ismi, Molu”

m. 293

[=1]

morđ: “morg”

m.+a 387

[=1]

moz: bkz.→ göz

m.+ler 1159

[=1]

möbrü: bkz.→ köprü

m. 336

[=1]

mu: “mu, soru edati”

m. 71, 122, 144, 166, 167, 388, 497, 636, 710, 832, 863, 870, 963, 966, 976, 992, 1130, 1162, 1173,
1369, 1647, 1665, 1672, 1676, 1678, 1702, 1704, 1779

m.+sun 335, 855, 1378, 1388, 1396, 1556, 1577, 1587, 1594, 1603, 1605, 1745

m.+ydu 1300

[=41]

mudlağa: bkz.→ mutlağa

m. 1812, 1812

[=2]

muhabbe: “muhabbet”

m. 1383

[=1]

muhdar: bkz.→mıhtar

m. 1392

[=1]

muhesera: “Kore’de bir yer, Muhesera”

m. 334

m.+y1 344

[=2]

muhtac: “muhtaç”

m.+ım 1135

[=1]

muluq: bkz.→ çulluq

m. 442

[=1]

mum: “mum”

m. 1236

[=1]

murad: “metinde geçen bir isim, Murat”

m. 449

[=1]

mustafa: “metinde geçen bir isim, Mustafa”

m. 1503, 1550, 1591

[=3]

mutfak: “mutfak”

m.+a+(mutfâ) 34

[=1]

mutlaqa: “mutlaka”

m. 1509

[=1]

mutlu: “mutlu”

m.+dur 137

[=1]

mü: “soru edatı, mü”

m. 7, 18, 136, 137, 167, 319, 628, 867, 887, 1127, 1127, 1345, 1689

m.+sün 262, 345, 1068

[=16]

mücadele: “mücadele”

m. 1572

[=1]

müdale: “müdehale”

m. 1606

[=1]

müfdülük: “müftülük”

m.+den 376

[=1]

münire: “metinde geçen bir isim, Münire”

m. 1080

[=1]

münise: “metinde geçen bir isim, Münise”

m. 49

[=1]

mürkü: bkz.→türkü

m. 1168

m.+ler 1169

[=2]

müsāde: “müsaade”

m. 511

[=1]

müslüman: “müslüman”

m.+ın 855

[=1]

müşün-: bkz.→düşün-

m.-dü 283

[=1]

müziqār: “müzikar”

m. 466

[=1]

nāpalım: bkz.→napalım

n. 1314

[=1]

nāsib: “nasip”

n. 381, 384

[=2]

nağasa: “Kore’de bir yer”

n.+ya 301

[=1]

nalet: “lanet”

n. 1663

[=1]

namaz: “namaz”

n. 672, 721, 1111, 1280

n.+a 771, 1244

n.+ı 477, 634, 1597

n.+ımı 770

[=10]

napacan: “ne yapacan”

n. 1811

[=1]

napağ: bkz.→napalım

n. 1288

[=1]

napağ: bkz.→napalım

n. 1341

[=1]

napalım: “ne yapalım”

n. 1296

[=1]

nası: bkz.→nasıl

n. 36, 52, 228, 266, 386, 467, 468, 470, 495, 520, 592, 601, 801, 894, 1043, 1049, 1141, 1156, 1156, 1194, 1324, 1768, 1780

[=23]

nasıl: “nasıl”

n. 266, 453, 767, 929, 1768

[=5]

nası: bkz.→nasıl

n. 27, 1142

[=2]

nası: bkz.→nasıl

n. 214, 696, 697, 720, 734, 751, 823

[=7]

nasib: bkz.→nāsib

n. 379, 975

[=2]

nasī: bkz.→nasıl

n.+di 169

[=1]

nasreddin: “Nasrettin”

n. 71, 76

[=2]

nasreddün: bkz.→nasreddin

n. 70

[=1]

nato: “Nato”

n. 289, 289

n.+ya 285, 291

[=4]

nápim: “ne yapayım”

n. 74

[=1]

ne: “ne”

n. 30, 31, 55, 60, 61, 61, 63, 91, 98, 116, 122, 125, 125, 128, 149, 166, 167, 170, 174, 184, 194, 198, 199, 201, 208, 224, 226, 235, 278, 303, 322, 361, 398, 398, 400, 413, 420, 420, 446, 466, 483, 483, 500, 501, 506, 516, 520, 520, 535, 541, 543, 545, 545, 548, 577, 585, 594, 594, 597, 604, 606, 606, 606, 608, 609, 609, 609, 610, 611, 612, 635, 635, 657, 682, 692, 705, 729, 742, 745, 784, 786, 796, 797, 799, 799, 800, 800, 814, 820, 822, 826, 828, 846, 890, 890, 907, 915, 915, 915, 927, 928, 928, 928, 928, 928, 934, 935, 935, 936, 936, 936, 937, 940, 942, 943, 955, 965, 965, 965, 969, 1012, 1021, 1022, 1034, 1037, 1040, 1046, 1047, 1047, 1047, 1049, 1060, 1061, 1068, 1070, 1083, 1101, 1102, 1102, 1112, 1144, 1150, 1150, 1150, 1157, 1166, 1185, 1200, 1202, 1238, 1238, 1261, 1261, 1261, 1263, 1272, 1273, 1281, 1303, 1310, 1312, 1336, 1336, 1336, 1375, 1385, 1392, 1403, 1412, 1416, 1431, 1437, 1440, 1444, 1445, 1445, 1465, 1473, 1480, 1519, 1537, 1561, 1567, 1621, 1629, 1647, 1656, 1659, 1675, 1685, 1685, 1685, 1685, 1697, 1726, 1749, 1763

[=197]

neden: “neden”

n. 253, 260, 260, 513, 960, 1057, 1086, 1528

[=8]

nedir: “nedir”

n. 1355

[=1]

nedür: bkz.→nedir

n. 734

[=1]

nēnni: bkz.→ninni

n. 813

[=1]

nēsi: bkz.→nesi

n. 804

[=1]

nēy: bkz.→ney

n. 781

[=1]

nefes: “nefes”

n.+im 920

[=1]

nehir: “nehir”

n. 342

[=1]

nehr: bkz.→nehir

n.+i 342

[=1]

neler: “neler”

n. 233, 239, 239, 269, 540, 719, 963, 963, 969, 969, 969, 1044, 1172, 1221

[=14]

nennesi: “neyin nesi”

n. 921

[=1]

nerde: “nerde”

n. 155, 1034, 1274, 1329, 1476

[=5]

nerdē: bkz.→nerde

n. 1311

[=1]

nerdê: bkz.→nerde

n.+yse 1560

[=1]

nerē: “neresi”

n. 271, 1735

n.+ye 156

n.+yse 1568

[=4]

nerē: bkz.→nere

n. 530

[=1]

nerelü: “nereli”

n. 975

n.+süz 1716

[=2]

nese: bkz.→neyse

n. 297, 384

[=2]

nesi: “nesi”

n. 213

n.+ydi 1519

[=2]

neteki: “netice”

n.+nde 917

[=1]

ney: “ney”

n. 686, 998, 1144

n.+im 1153

[=4]

neyde: “neyde”

n.+ydi 835

[=1]

neydi: “neydi”

n. 812, 999

[=2]

neye: “neye”

n. 758, 1041, 1073

[=3]

neyi: “neyi”

n. 84, 121, 171, 424, 442, 707

[=6]

neymiş: “neymiş”

n. 1519

[=1]

neyse: “neyse”

n. 33, 103, 322, 324, 383, 392, 397, 416, 509, 614, 672, 1587, 1599, 1605, 1607, 1613, 1616, 1634, 1639, 1658

[=20]

nezzet: “lezzet”

n.+ler 170, 171

[=2]

nezzetli: “lezzetli”

n. 170

[=1]

nè: bkz.→ne

n. 1315, 1321

[=2]

nèn: “neyin”

n. 1063

[=1]

nérde: bkz.→nerde

n. 619, 1274

[=2]

nırmal: bkz.→normal

n. 53

[=1]

nızalan-: “şikayetlenmek, homurdanmak”

n.-ıyo 1319

[=1]

ni: bkz.→ne

n. 223, 262, 597, 599, 633, 919, 933, 1198, 1230

[=9]

nise: bkz.→neyse

n. 1335

[=1]

nin: bkz.→ney

n. 1064

[=1]

ninni: “ninni”

n. 1112

[=1]

nirde: bkz.→nerde

n. 240

n.+ydi 170, 170

[=3]

nişamnı: bkz.→nişanlı

n.+nan 1751

[=1]

nişan: “nişan”

n. 369, 1092, 1221

n.+da 370

n.+dan 1149

[=5]

nişandaşı: “Nişantaşı”

n.+ndıydım 1647

[=1]

nişanla-: “nişanlamak”

n.-duğ 1326 n.+madüm+(nişanlamadüm) 1149

[=2]

nişanlı: “nişanlı”

n. 1326

[=1]

nişanlıluğ: “nişanlılık”

n. 1750

[=1]

niyab-: “ne yapmak”

n.-im 943

[=1]

niye: “niye”

n. 73, 78, 79, 228, 228, 233, 235, 235, 252, 517, 530, 823, 875, 999, 1152, 1173, 1270, 1272, 1299,
1625

[=20]

niyi: bkz.→niye

n. 775

[=1]

niyse: bkz.→neyse

n. 1127, 1633

[=2]

niysin: “neysin”

n. 131

[=1]

noğda: bkz.→ noğta

n. 360

[=1]

noğta: “nokta”

n. 360

[=1]

nolacağ: bkz.→ nolacaq

n. 1682

[=1]

nolacaq: “ne olacak”

n. 1038

[=1]

nolacağ: bkz.→ nolacaq

n. 461

[=1]

nolcağ: bkz.→ nolacaq

n. 1288

[=1]

nōlağ: “ne olsun”

n. 794

[=1]

normal: “normal”

n. 315, 670, 1534

[=3]

normál: bkz.→normal

n. 565

[=1]

nöbed: “nöbet”

n. 28, 28

[=2]

numara: “numara”

n.+sı 377, 378, 1614

n.+sını 438

[=4]

nurmal: bkz.→normal

n. 11, 11

[=2]

o: “o”

o. 33, 37, 52, 79, 79, 80, 84, 84, 85, 85, 87, 94, 125, 127, 135, 135, 136, 160, 164, 168, 169, 170, 171, 199, 199, 253, 261, 288, 289, 298, 299, 300, 301, 303, 303, 303, 304, 307, 309, 311, 315, 318, 320, 321, 322, 325, 331, 332, 336, 336, 337, 343, 350, 352, 368, 380, 381, 509, 510, 584, 617, 638, 681, 690, 693, 702, 712, 715, 722, 737, 852, 861, 862, 871, 899, 1000, 1041, 1098, 1098, 1118, 1168, 1212, 1221, 1223, 1237, 1237, 1244, 1277, 1382, 1388, 1389, 1396, 1432, 1432, 1443, 1447, 1491, 1515, 1525, 1526, 1535, 1544, 1556, 1568, 1580, 1586, 1599, 1603, 1615, 1621, 1645, 1653, 1654, 1654, 1673, 1683, 1684, 1690, 1708, 1709, 1718, 1720, 1747, 1748, 1751, 1774, 1778, 1781, 1794, 1817

o.+yimiş 1565

o.+ymuş 1564

[=132]

oa: bkz.→ona

o. 23

[=1]

ocağ: bkz.→ocak

o. 109, 448, 1727

o.+ları 715

[=4]

ocak: “ocak”

o.+a+(ocā) 447

o.+amızı+(ocāmızı) 1291

o.+anda+(ocānda) 187, 202, 1567

o.+andan+(ocāndan) 543

o.+1+(ocai) 1453

[=7]

ocağ: bkz.→ocak

o. 1196, 1675

[=2]

od: bkz.→ot

o.+lar 1444, 1445, 1445, 1446

o.+ları 251

[=5]

oda: “oda”

o. 1151

o.+ları 1783

o.+nın 1568

o.+sı 527

o.+sında 527, 527, 528

[=7]

odacı: “bir meslek adı”

o.+ydım 1567

[=1]

odacılığ: bkz.→odacı

o. 1568

[=1]

odlad-: bkz.→odlat-

o.-ırsın 1800

[=1]

odladma: “otlatma işi”

o.+ya 1808

[=1]

odlat-: “otlatmak”

o.-ıdığı 1799

[=1]

odun: “odun”

o. 845, 945, 964

o.+a 596

o.+lar 963

o.+ları 844

o.+umuzu 1427

o.+un 1234

o.+unu 555, 945

[=10]

ođıyán: “okuyan”

o. 1131

[=1]

oh: “oh”

o. 1070

[=1]

oğı-: bkz.→oğı-

o.-yalar 964

[=1]

oğı-: bkz.→oğı-

o.-yollar 52

[=1]

oğul: bkz.→oğul

o. 902

[=1]

oğuma-: bkz.→oğuma-

o.-dım 902

[=1]

oğuntu: “düğün çağrısı ile birlikte gönderilen armağan”

o. 1339, 1342, 1344

[=3]

okıTan: “okutan”

o. 1416

[=1]

okı-: bkz.→oķu

o.-y1 836, 838, 838, 1146

o.-yım 1213

[=5]

okıd-: “okutmak”

o.-iyum 835

[=1]

okı-: bkz.→oķu-

o.-di 723, 723

o.-süz 402

o.-y1 1131

o.-yon 122

[=5]

okıd-: bkz.→okıd-

o.-iya 111, 111

o.-iyalar 559

[=3]

oķar: bkz.→yukarı

o. 691, 697, 697, 1713

o.+da 372, 877

o.+dalar 872, 876

o. 499

[=9]

oķarı: bkz.→yukarı

o. 701, 870, 894, 1583

[=4]

oķı-: bkz.→oķı-

o.-yacaqlar 1256

o.-y1 1009

[=2]

oķıma-: bkz.→oķıma-

o. 1146

[=1]

oķu-: “okumak”

o.-du 100, 802, 836, 1131

o.-duķ 721

o.-duķum+(oķudūm) 834

o.-dum 178, 247, 1129, 1192, 1212, 1552

o.-madı 1131

o.-madīm 1212

o.-madım 3, 97, 222, 242, 275, 351, 533, 587, 591, 681, 726, 776, 1034, 1260, 1349, 1375

o.-madım 721

o.-maduķ 148

o.-mi+(oķumī) 243

o.-muş* 1478

o.-nu 1179

o.-r 348, 1034, 1130

o.-rduķ 238

o.-rduķ 238

o.-rken 424

o.-rlar 503, 1177

o.-rsun 1177, 1178, 1367, 1367

o.-saydım 777

o.-yom 244

[=49]

oķud-: bkz.→oķid-

o.-duK 462

o.-madı 847

o.-uyo 1417

[=3]

oğuddur-: “okutturmak”

o.-lar 1361

[=1]

oğul: “okul”

o. 68, 68, 148, 351, 681, 721, 722, 723, 1038, 1375, 1707, 1710, 1759

o.+a 142, 367, 435, 436, 588, 925, 926, 1513, 1516, 1709, 1759

o.+da 204, 1114

o.+dalar 926

o.+dan 840, 1308

o.+lar 722

o.+umuz 115, 1707, 1708, 1708

o.+unda 46

[=35]

oğuma: “okuma işi”

o. 1116, 1375, 1375

o.+m 51, 1147, 1710, 1759

o.+sı 1280

[=8]

oğumalı: “okumalı”

o. 1093

[=1]

oğumuşluk: “okumuşluk”

o.+um+(oğumuşlüm) 721

[=1]

oğur: “okur”

o. 62, 351

[=2]

oğurluk: bkz. →oğur

o.+um+(oğurlüm) 437

[=1]

oKi: bkz. →oğu-

o.-camı 1245

o.-yalar 1111

[=2]

oKu: bkz. →oğu-

o.-dur 802

o.-dum 489

o.-r 1192

o.-rsun 1177

[=4]

oKud: bkz. →okid-

o.-ur 784

[=1]

ol: “olmak”

o. 92

o.-a 705

o.-abilir 1537

o.-abilisün 135

o.-abilü 135

o.-abilür 284, 328

o.-abülü 855

o.-acaç 463, 536

o.-acağ 1579, 1647, 1656, 1697

o.-amaz 1066

o.-amiya 110

o.-an 43, 43, 93, 110, 110, 387, 387, 501, 664, 792, 792, 792, 1219, 1219

o.-ana 648

o.-andan 1068

o.-anlar 424, 1441, 1715, 1809

o.-asiya 1404

o.-cağ 21, 601, 1145

o.-cakmış 412

o.-amayn 1066

o.-di 211, 712, 712

o.-du 288, 302, 368, 371, 374, 375, 381, 397, 397, 403, 404, 505, 517, 517, 588, 633, 667, 698, 746, 832, 915, 915, 917, 961, 962, 989, 1008, 1038, 1076, 1097, 1097, 1224, 1224, 1224, 1224, 1225, 1285, 1297, 1298, 1308, 1392, 1493, 1495, 1547, 1571, 1587, 1605, 1640, 1735, 1735, 1809

o.-duğ 1352

o.-duğ 1466

o.-duğdan 667, 748

o.-duku+(oldū) 263, 692, 1707, 1712, 1723, 1741, 1778

o.-dukum+(oldūm) 817, 970, 1735

o.-dukundan+(oldūndan) 816, 1661

o.-dukunu+(oldūnu) 936, 937, 1086

o.-dukunuz+(oldūnuz) 319, 325

o.-dular 100, 172, 304, 1495, 1727

o.-dum 47, 279, 444, 444, 903, 911, 1010, 1153, 1155, 1158, 1168, 1464, 1649, 1753, 1754, 1754, 1755, 1755

o.-dumuydu 866, 866

o.-dun 1197

o.-dunmuydu 1197

o.-iyı 516, 554, 617, 829, 1222, 1234, 1234, 1235

o.-iyu 652

o.-icağ 473, 473, 474

o.-icağ 164

o.-ıy 4, 4, 5, 121, 121, 554, 1480

o.-i 1092, 1093, 1141

o.-icağ 6, 7, 21
o.-icağ 535
o.-ī 388, 407, 411, 415, 626, 626, 636, 745, 805, 822, 855, 859, 862, 867, 867, 872, 919, 1043,
1285, 1346, 1346
o.- īnca 392, 392, 732, 1449
o.-īdu 748
o.-īdum 409
o.-īyī 497, 868, 871
o.-iya 7, 64, 110, 1127, 1127, 1223
o.-iyā 110
o.-iyī 120, 120, 120, 515, 869, 950, 1092, 1093, 1223
o.-iyī 71, 866
o.-iyo 1416
o.-iyodu 233
o.-iyon 886, 886
o.-iyu 950
o.-iyudu 608, 667
o.-madan 1811
o.-madı 368, 579, 1008, 1112, 1265, 1265, 1328, 1405, 1497, 1797
o.-madıkım+(olmadīm) 816
o.-madım 1395
o.-madukum+(olmadūm) 58
o.-madi 181, 212
o.-ma+(olmī) 415
o.-mas 1178
o.-masam 1628
o.-masın 862, 1048, 1299, 1476
o.-māz 93
o.-maz 37, 93, 94, 388, 457, 548, 578, 792, 855, 884, 963, 1020, 1162, 1167, 1402, 1413, 1413,
1419, 1466, 1496, 1553, 1571, 1630, 1779
o.-mıyasıya 1405

o.-misa 474

o.-miya 7, 1189, 1242

o.-miyana 53

o.-miy1 1230

o.-miyikine 1234

o.-miyo 1474

o.-miş 704

o.-muş 39, 260, 450, 579, 804, 1485, 1553

o.-muşdu 345, 345

o.-muyo 64, 1716

o.-muyodu 1572

o.-muyor 475

o.-muyormuş 1525

o.-múy1 492

o.-sa 477, 619, 1017, 1019, 1060, 1152, 1162, 1181, 1226, 1697

o.-saydı 763

o.-siydi 1173

o.-sun 188, 217, 402, 461, 476, 526, 864, 974, 974, 1011, 1047, 1139, 1141, 1215, 1293, 1325, 1366, 1476, 1594, 1663

o.-suna 1050

o.-u 166, 388, 709, 796, 805, 907, 963, 966, 1093, 1093, 1170, 1170, 1170, 1171, 1171, 1176, 1180, 1335

o.-ucağ 163, 322, 1324

o.-ucāmiř 228

o.-ucan 1296

o.-udu 1070

o.-ukene 1104

o.-un 972, 1142

o.-ur 5, 85, 467, 498, 561, 586, 727, 729, 740, 792, 792, 794, 795, 801, 802, 802, 1088, 1088, 1088, 1110, 1369, 1532, 1533, 1548, 1548, 1604, 1779

o.-urmuş 407, 408

o.-ursa 982

o.-ursan 1528

o.-uruğ 1465

o.-urum 466

o.-urumuş 581

o.-usa 797, 1051, 1185, 1219, 1476, 1695, 1697, 1698

o.-usam 596, 821

o.-usun 133

o.-ü 715

o.-üyo 1741

o.-uyo 1093, 1094, 1103, 1116, 1413, 1413, 1426, 1426, 1456, 1456, 1469, 1473, 1475, 1475, 1480, 1481, 1715, 1764, 1780, 1807

o.-uyog 1467

o.-uyodu 849, 965, 1122, 1263, 1263, 1339, 1569, 1680

o.-uyomuş 683

o.-uyō 1416

o.-uyor 1508, 1542, 1544

o.-uyormuş 1523

o.-uyudu 170

[=442]

olanağ: bkz. →olanak

o. 1523, 1536, 1538

[=3]

olanak: bkz. →olanak

o.+a+(olanā) 1507, 1510, 1515, 1522, 1528, 1539

[=6]

olanak: “olanak”

o. 1524

[=1]

olarag: bkz. →olarak

o. 1564, 1744

[=2]

olarak: “olarak”

o. 310, 1067, 1441

[=3]

olaraK: bkz.→olarak

o. 592, 653

[=2]

olay: “olay”

o. 460, 460, 1594, 1665, 1682

o.+da 378

o.+i 769

[=7]

ole: bkz.→öle

o. 226, 241

[=2]

olma: “olma işi”

o. 1652

o.+sını 1446

[=2]

omuz: “omuz”

o.+uma 968

[=1]

on: “on”

o. 196, 196, 279, 279, 286, 292, 305, 305, 313, 313, 326, 348, 355, 356, 379, 452, 878, 880, 885,
1097, 1204, 1340, 1391, 1392, 1400, 1400, 1494, 1519, 1611, 1615, 1636, 1652, 1652, 1652, 1653, 1753

[=36]

ona: “ona”

o. 803, 1377, 1445, 1469, 1497, 1501, 1558, 1582, 1592, 1722

[=10]

onar-: “onarmak”

o.-ım 1479

[=1]

onbaşı: “onbaşı”

o. 992, 1001

[=2]

onda: “onda”

o. 917

[=1]

ondan: “ondan”

o. 137, 144, 148, 187, 236, 298, 314, 358, 361, 371, 787, 861, 995, 1326, 1326, 1452, 1467, 1481, 1487, 1500, 1500, 1510, 1529, 1594, 1601, 1672, 1695, 1815

o.+da 1676

[=29]

oni: bkz.→ona

o.+nan 185

[=1]

oni: bkz.→ona

o. 705

[=1]

onin: bkz.→ona

o.+en 1383, 1398

[=2]

onkoloji: “onkoloji”

o. 1294

[=1]

onlar: “onlar”

o. 102, 118, 257, 272, 827, 876, 1037, 1610, 1678, 1771, 1771, 1804

o.+da 957

o.+dan 1088

o.+dı 146

o.+ı 145, 1104, 1730

o.+ın 881, 1702

o.+ınan 352

o.+i 218

o.+nan 1572

[=23]

onnan: “onunla”

o. 235, 637, 1493

[=3]

onnar: bkz. → onlar

o.+nan 1045

[=1]

onöm: “bir seslenme sözü”

o. 1130

[=1]

onu: “onu”

o. 23, 85, 116, 117, 133, 252, 253, 257, 404, 577, 731, 741, 985, 1071, 1071, 1072, 1107, 1174, 1174, 1273, 1277, 1486, 1532, 1684, 1685, 1763

o.+nan 101, 1228

[=28]

onun: “onun”

o. 270, 820, 954, 1035, 1448, 1586, 1662, 1714, 1719, 1722, 1736, 1786

o.+an 1781

o.+la 263,1766

[=15]

onún: bkz. → onun

o.+an 1256

[=1]

ō: bkz. → o

o. 100, 1743, 1750, 1817

[=4]

öl: “oğul”

o.+ları 1305

o.+larım 1804

o.+u 71, 1304, 1333, 1435, 1435, 1497

o.+ucum 1133

o.+um 61, 130, 161, 163, 165, 166, 168, 170, 171, 172, 173, 191, 377, 461, 462, 886, 887, 887, 959, 1009, 1129, 1131, 1141, 1144, 1146, 1153, 1153, 1155, 1157, 1162, 1166, 1166, 1174, 1214, 1227, 1270, 1271, 1285, 1305, 1308, 1312, 1322, 1322, 1325, 1329, 1357, 1379, 1727, 1772, 1777, 1779, 1791, 1793, 1799, 1799, 1801, 1803, 1805, 1811, 1814, 1818, 1820

o.+umun 957, 957

o.+umunan 1732

[=74]

öl: bkz.→öül

o.+un 468

[=1]

ölan: “oğlan”

o. 801, 1150, 1322, 1334, 1335, 1632

o.+a 1152

o.+ı 71, 1051, 1145

o.+ın 1363

o.+lan 99

[=12]

öle: bkz.→öyle

o. 237, 698, 711

[=3]

öred-: “öğretmek”

o.-iya 111, 111

[=2]

ören-: “öğrenmek”

o.-dim 242, 242

[=2]

öretmen: “öğretmen

o.+idir 277

[=1]

öül: “oğul, bir ana arıyla birlikte kovandan ayrılan, yeni yetişmiş arı topluluğu

o. 467

[=1]

ora: “ora”

o. 1740, 1806

o.+da 338, 1681

o.+lar 307, 794

o.+larda 302, 863, 1338

o.+lardan 206

o.+ları 1457, 1458

o.+ların 864

o.+nın 1740

o.+sı 1110, 1741, 1794, 1806

o.+ya 116, 145, 207, 1275, 1277, 1282, 1282, 1441, 1449, 1622, 1667, 1669, 1719

o.+yı 1660

[=32]

orda: “orda”

o. 46, 193, 197, 208, 277, 345, 357, 360, 360, 364, 386, 714, 1001, 1091, 1109, 1109, 1124, 1275, 1276, 1316, 1353, 1397, 1400, 1401, 1401, 1440, 1448, 1448, 1463, 1469, 1478, 1480, 1485, 1498, 1499, 1554, 1567, 1572, 1575, 1581, 1582, 1584, 1584, 1597, 1606, 1618, 1623, 1631, 1649, 1651, 1675, 1683, 1685, 1692, 1721, 1732, 1733, 1807, 1811

o.+ydı 1708

[=60]

ordan: “ordan”

o. 609, 702, 1124, 1452, 1498, 1567, 1606, 1616, 1632, 1633, 1635, 1638, 1649, 1650, 1722, 1788

[=16]

ordi: bkz.→ordu

o.+ya 862

[=1]

ordu: “Ordu”

o. 248, 267, 321, 449, 450, 451, 451, 524, 835, 835, 920, 976, 1294, 1379, 1717, 1721

o.+dan 652

o.+daydım 1379

o.+nun 404, 806, 812

o.+su 320

o.+sun 131

o.+ya 357, 404, 463, 862, 1294, 1718

[=29]

ordulu: “Ordulu”

o. 855, 976

[=2]

ori: bkz.→ora

o.+ya 1566, 1784

o.+yı 1712

[=3]

ori: bkz.→ora

o.+ya 1478, 1479, 1783

[=3]

orman: “orman”

o. 265, 1809

o.+a 1714, 1800

o.+lar 849

[=5]

orta: “orta”

o. 27, 641, 1623

o.+ların 1241

o.+sına 1271

o.+sında 1302

[=6]

ot: “ot”

o. 392, 788

o.+u 730, 1445

o.+unu 148, 732, 1453

[=7]

ote: bkz.→öte

o. 688, 695

[=2]

otir-: bkz.→otur-

o.-iyum 824

[=1]

otobsi: “otopsi”

o. 1609

[=1]

otobüs: “otobüs”

o.+ler 1630

[=1]

otoğar: “otogar”

o.+da 450

[=1]

otomatiK: “otomatik”

o. 662

[=1]

otu-: bkz.→otur-

o. 1743

o.-dun 1300

o.-mazduğ 1744

o.-sāza 119

[=4]

otur-: “oturmak”

o.-aman 201

o.-amazdıg 1786

o.-cağsın 108

o.-ıym 1235

o.-ī 1322

o.-iyim 223

o.-iyuK 223

o.-mim+(otumīm) 935

o.-u 1801

o.-udu 1783, 1784

o.-uğan 256

o.-urlar 803

o.-uyo 1623

o.-uyoduğ 1781

o.-uyoduğ 1779

o.-uyom 1229

o.-uyon 1234, 1272

o.-uyozduğ 1781

[=20]

oturma: “oturma işi”

o. 1538

[=1]

otuz: “otuz”

o. 28, 87, 87, 88, 164, 296, 296, 455, 1690, 1745, 1749

[=11]

oT: bkz.→ot

o. 788

o.+larını 727

[=2]

oy: “oy”

o.+um 1692

o.+umu 1692

[=2]

oya: “oya”

o.+ları 1170

[=1]

oyna-: “oynamak”

o.-dan 912

o.-dım 1261

o.-madım 405, 416

o.-nu 767

o.-rdım 1182, 1182

o.-rduk 897, 1193, 1193

o.-rdug 143, 1185, 1185, 1185, 1185, 1193, 1738, 1738, 1738

o.-rduK 143, 144, 144, 767

o.-rduq 1217, 1217

o.-rsın 913

[=26]

oyni-: bkz.→oyna-

o.-yí 1037

[=1]

oyni-: bkz.→oyna-

o.-cuğ 1194

o.-duğ 1194

o.-lardı 1201

o.-yalar 154, 799, 800

o.-yan 800

o.-ylar 1117

o.-yuduğ 767

[=9]

oyni-: bkz.→oyna-

o. 405

[=1]

oynu-: bkz.→oyna-

o.-yodu 1219

o.-yoduğ 1220

o.-yodun 143

[=3]

oyun: “oyun”

o. 405, 416, 767, 890, 1093, 1261

o.+a 1238

o.+lar 1193

o.+u 897, 1738, 1738

o.+um 915

[=12]

oyuncağ: bkz.→oyuncak

o.+lar 1195

[=1]

oyuncaĶ: bkz.→oyuncak

o. 768

[=1]

oyuncak: “oyuncak”

o.+anı+(oyuncām) 1737

[=1]

ó: bkz.→o

ó. 22, 40, 41, 71, 94, 155, 335, 341, 388, 391, 396, 401, 405, 407, 411, 412, 412, 415, 436, 473, 491, 516, 528, 538, 692, 693, 701, 721, 732, 752, 761, 871, 990, 1046, 1120, 1130, 1180, 1180, 1228, 1234, 1237, 1237, 1237, 1289, 1292, 1295, 1297, 1311, 1331, 1340, 1411, 1528, 1560, 1569, 1816

[=55]

õ: bkz.→o

õ. 683

[=1]

ółarı: bkz.→yúarı

ół.+ydı 874

[=1]

ól-: bkz.→ol-

ól.-mi+(ólmi) 389

ól.-ur 1180

[=2]

ón: bkz.→on

ón. 330, 493

[=2]

óna: bkz.→ona

ón. 476, 623

[=2]

óndan: bkz.→ondan

ón. 21, 22, 23, 34, 445, 456, 476, 482, 497, 502, 503, 507, 535, 539, 554, 584, 584, 602, 615, 664, 714, 731, 829, 877, 879, 1057, 1088, 1116, 1198, 1221, 1252, 1286, 1462, 1590, 1764

[=35]

ónlar: bkz.→onlar

ón. 311, 410, 694, 745, 802, 828, 828, 872, 1085, 1089, 1089, 1099, 1102, 1208, 1473, 1804

ón.+a 560, 560, 560, 742, 789, 789

ón.+da 1105

ón.+ı 64, 497, 563, 600, 643, 829, 1105, 1107, 1118, 1569

ón.+nan 1467

[=34]

ónnan: bkz.→onnan

ón. 1005, 1207

[=2]

önu: bkz.→onu

ö. 13, 14, 15, 19, 94, 478, 478, 496, 496, 538, 545, 549, 597, 599, 738, 739, 812, 868, 886, 889, 897, 1189, 1199, 1199, 1287, 1287, 1392, 1592, 1629

ö.+nan 1228

[=30]

önun: bkz.→onun

ö. 496, 497, 509, 739, 749, 761, 1251, 1280

[=8]

önün: bkz.→onun

ö.+an 852

[=1]

óra: bkz.→ora

ö.+ da 1001

ö.+larda 314, 509

ö.+sı 519

ö.+ya 135, 160, 494, 501, 534, 601, 1281, 1638

ö.+yı 313, 519, 704

[=15]

órda: bkz.→orda

ö. 500, 502, 504, 526, 528, 759, 1091, 1115, 1227, 1278, 1278, 1279, 1279, 1280, 1293, 1327, 1330, 1330, 1593, 1605

[=20]

órdan: bkz.→ordan

ö. 5, 117, 132, 508, 539, 541, 676, 702, 787, 803, 1096, 1484

[=12]

órdu: bkz.→ordu

ö.+dākı 835

[=1]

óri: bkz.→ora

ö.+ya 1320

ó.+yada 1294

ó.+yı 1280, 1284, 1470

[=5]

óydu: “o idi”

ó. 1129

[=1]

óyna-: bkz.→oyna-

ó.-rduḲ 898

[=1]

óle: bkz.→öyle

ó. 215

[=1]

ól-: bkz.→öl-

ó.-meduḲ 332

[=1]

ómur: bkz.→ömür

ó. 333

[=1]

ómür: bkz.→ömür

ó. 805

[=1]

óndan: bkz.→ondan

ó. 109, 120

[=2]

ónlar: bkz.→onlar

ó. 64, 114

ó.+a 107

ó.+nan 571

[=4]

óyle: bkz.→öyle

ó. 685, 686, 686, 1158

ó.+ydi 1738

[=5]

öbür: bkz.→öbür

ö. 30, 32, 1558, 1664

[=4]

öde-: “ödemek”

ö.-yememiş 1381

[=1]

ödünc: “ödünç”

ö. 1309

[=1]

öksürük: “öksürük”

ö.+nen+(öksürünen) 1291

[=1]

öl-: “ölmek”

ö.-dü 163, 860, 961, 1401, 1403

ö.-dükünü+(öldünü) 503

ö.-düreceğ 1592

ö.-eli 859

ö.-elü 163

ö.-mediler 860

ö.-miş 704

ö.-müş 588, 1577

ö.-müşdür 1586

ö.-ub 217

ö.-ür 1664

[=16]

öldüme: “öldürme işi”

ö. 1400

[=1]

öle: bkz.→öyle

ö. 148, 214, 349, 368, 401, 471, 472, 558, 626, 626, 632, 646, 758, 759, 762, 763, 782, 782, 785, 785, 812, 813, 816, 819, 846, 869, 884, 912, 913, 1038, 1089, 1112, 1117, 1117, 1118, 1121, 1161, 1196, 1218, 1219, 1220, 1220, 1229, 1248, 1249, 1262, 1262, 1264, 1265, 1274, 1298, 1307, 1338, 1344, 1346, 1369, 1370, 1384, 1416, 1424, 1435, 1441, 1441, 1443, 1447, 1447, 1447, 1450, 1478, 1483, 1491, 1497, 1509, 1516, 1522, 1524, 1542, 1542, 1557, 1563, 1640, 1655, 1661, 1666, 1768, 1774, 1774, 1791

ö.+ydi 633, 1570

[=90]

ölē: bkz.→öyle

ö. 751

[=1]

öli: bkz.→öyle

ö.+diK 1237

ö.+ydi 762, 1264, 1343, 1343, 1739

[=6]

ölü: “ölü”

ö.+ler 331

ö.+lerimizin 479

[=2]

ömr: bkz.→ömr

ö.+üm 1137

ö.+ümüz 443

ö.+ünü 130

[=3]

ömr: “ömr”

ö. 166, 1601, 1797

[=3]

ön: “ön”

ö. 845

ö.+lerden 781

ö.+leri 1252

ö.+lerü 1252

ö.+üme 267

ö.+üne 1800

ö.+ünü 1538

[=7]

önce: “önce”

ö. 123, 124, 133, 134, 478, 727, 734, 984, 984, 986, 1146, 1150, 1221, 1222, 1303, 1343, 1457, 1514, 1523, 1526, 1596, 1629, 1681

ö.+den 44, 45, 238, 643, 665, 1075, 1095, 1099, 1273, 1276, 1278, 1430, 1430, 1449, 1527, 1547, 1554

ö.+ki 1264, 1272, 1329

ö.+kiler 1307

ö.+kinler 1515

ö.+ler 1339

ö.+lerden 826, 1095, 1263, 1336

[=50]

önemli: “önemli”

ö. 135

[=1]

öle: bkz.→öyle

ö. 182, 387, 393, 412, 413, 470, 497, 505, 538, 544, 580, 604, 625, 664, 756, 767, 799, 802, 814, 818, 821, 821, 829, 830, 846, 862, 885, 889, 903, 906, 911, 919, 1038, 1039, 1047, 1055, 1087, 1098, 1100, 1107, 1127, 1131, 1143, 1154, 1154, 1169, 1194, 1198, 1199, 1202, 1206, 1208, 1208, 1217, 1331, 1336, 1443, 1788, 1790, 1793, 1799

ö.+n 1647

ö.+ne 282

ö.+ydi 754, 781

[=65]

öli: bkz.→öyle

ö.+ydi 635, 759, 1098, 1130, 1241, 1264

[=6]

öli: bkz.→öyle

ö.+ydi 153

[=1]

ön: bkz.→ön

ö.+ümüz 1045

[=1]

öredmen: bkz.→öretmen

ö. 276, 462

[=2]

ören-: bkz.→ören-

ö.-dim 46, 352, 353, 1375

ö.-diysem 1375

ö.-duK 331

[=6]

öretmen: bkz.→öretmen

ö.+di 436

[=1]

öreTmen: bkz.→öretmen

ö. 1309

[=1]

ör-: “örmek”

ö.-ersin 1172

[=1]

ördek: “ördek”

ö. 417

[=1]

öte: “öte”

ö. 512, 517, 1286, 1333

ö.+sini 1549

[=5]

öteberi: “öteberi”

ö. 1334

[=1]

öte: “öte”

ö. 957

ö.+kiler 1114

ö.+sini 585

[=3]

öyle: “öyle”

ö. 129, 160, 161, 161, 161, 171, 190, 194, 195, 195, 195, 198, 206, 208, 208, 214, 315, 369, 370, 372, 424, 457, 468, 500, 527, 549, 601, 602, 804, 910, 955, 1047, 1108, 1233, 1327, 1369, 1440, 1475, 1492, 1578, 1670, 1670, 1735, 1735, 1767, 1773, 1798, 1801

ö.+ydi 157

[=49]

öyli: bkz.→öyle

ö. 1236

ö.+ydi 1364, 1802

[=3]

özal: “Turgut Özal”

ö. 1777

ö.+ın 1777, 1778

[=3]

özel: “özel”

ö. 920, 1178, 1442

[=3]

özli-: “özlemek”

ö.-dum 619

[=1]

öle: bkz.→öyle

ö. 35, 39, 40, 172, 390, 658, 912, 1051, 1107, 1184

[=10]

ölô: bkz.→öyle

ö.+ymüş 1250

[=1]

örtesi: “ertresi”

ö. 232

[=1]

öyle: bkz.→öyle

ö. 13, 437, 761

[=3]

padidis: bkz.→patates

p. 35

p.+i 1767

p.+ini 735, 736

[=4]

pâdidis: bkz.→patates

p. 1060

[=1]

pağd: bkz.→ pağt

p.+ı 289, 343

[=2]

pağla-: “paklamak”

p.-rsın 555

[=1]

pağt: “pakt”

p.+ından 320

[=1]

palavra: “palavra”

p. 210

[=1]

pancar: “pancar”

p. 18, 18, 21, 611, 613, 794, 854, 949, 1507

p.+ı 613, 735

p.+ıdur 734

p.+ın 853

p.+ını 22, 585, 734

[=16]

para: “para”

p. 128, 197, 341, 467, 1134, 1288, 1309, 1337, 1381, 1540, 1620, 1621, 1699, 1699, 1701

p.+mı 445

p.+mız 1624

p.+n 1134

p.+sı 457, 1204, 1432, 1433, 1519

p.+sını 60, 1363

p.+sıynan 1432, 1433

[=27]

parça: “parça”

p.+du 266

[=1]

parçala-: “parçalamak”

p.-miş 1756, 1757

[=2]

parlıcu: “bir lakap”

p. 407, 409

[=2]

parti: “parti”

p. 286, 287

p.+si 287

[=3]

pasda: “pasta”

p. 1330

[=1]

pasTa: bkz.→pasda

p. 1117

[=1]

paşabahce: “Paşabahçe”

p. 1463

[=1]

patates: “patates”

p. 615

[=1]

patatez: bkz.→patates

p. 1084

[=1]

patatis: bkz.→patates

p. 949, 1507, 1730

[=3]

patetes: bkz.→patates

p. 64

[=1]

patidis: bkz.→patates

p. 982

p.+imizi 1428

[=2]

patitis: bkz.→patates

p.+imiz 1764

[=1]

patlad-: “patlatmak”

p.-duK 344

[=1]

paTides: bkz.→patates

p. 1075

[=1]

paTidis: bkz.→patates

p. 1410

p.+i 1768

[=2]

paydos: “paydos”

p. 503

[=1]

pazar: “pazar günü”

p. 287, 653, 1425

[=3]

pazarlıK: “pazarlık”

p. 669, 671

[=2]

pazartesi: “pazartesi ”

p. 276, 292

[=2]

peçete: “peçete”

p.+leri 1170

[=1]

peg: bkz.→pek

p. 1545, 1557

[=2]

pek: “pek”

p. 272, 427, 763, 1464, 1509

[=5]

peki: “peki”

p. 300

[=1]

peK: bkz.→pek

p. 755

[=1]

peKi: bkz.→peki

p. 102

[=1]

pencere: “pencere”

p. 1382

[=1]

penye: “penye”

p. 563

p.+ler 563

[=2]

perişan: “perişan”

p. 82

[=1]

peş: “peş”

p.+i 1044

p.+ime 1580

p.+ine 99, 814, 815

[=5]

peşin: “peşin”

p. 1388

[=1]

peşpeşe: “peşpeşe”

p. 1306

[=1]

petek: “petek”

p.+en+(petēn) 495

[=1]

peygamber: “peygamber”

p.+in 1365

[=1]

peynir: “peynir”

p. 4, 6, 389, 766, 796

p.+imizi 1807

p.+in 4

[=7]

peynür: bkz.→peynir

p. 7

[=1]

pezük: “pezik, pancar”

p.+ünü+(pezünü) 585

[=1]

pırasa: “pırasa”

p.+sını 736

[=1]

pıtık: “pıtık, bilye”

p. 1217

[=1]

pıtır: “ufak taneli meyvelerin yere düşmesinden çıkan ses için”

p. 865, 865

[=2]

piknik: “piknik”

p. 1597

[=1]

pilaka: “pilaka”

p.+yı 1378

[=1]

pilasdik: “pilastik”

p. 571

[=1]

pilatin: “pilatin”

p. 449, 453, 453, 454

[=4]

pilav: “pilav”

p. 18, 55, 61, 120, 1088, 1089

[=6]

pirinç: “pirinç”

p. 1766

[=1]

psikolojiK: “psikolojik”

p. 1279

[=1]

pişir-: “pişirmek”

p.-iyoS 1767

[=1]

piyada: “piyade”

p.+ydı 988

[=1]

piyanğ: “Kore’de bir yer”

p. 313

[=1]

pontul: “pantolon”

p. 566

[=1]

poşed: “poşet”

p. 1599

[=1]

poyraz: “metinde geçen soy isim, Poyraz”

p. 639, 649

[=2]

pul: “pul”

p.+un 1134

[=1]

putına: “firtına”

p.+ya 703

[=1]

purun: “firin”

p. 688, 689

[=2]

pusan: “Kore’de bir şehir, Pusan”

p. 296, 297

[=2]

raad: bkz.→rahad

r. 1465

[=1]

raadla-: “rahatlamak”

r.-diğ 1813

[=1]

raadlık: bkz.→raadlık

r. 964

[=1]

raadlık: “rahatlık”

r.+ı+(raadlī) 1465

[=1]

raadsız: bkz.→rahatsız

r. 1010, 1480

[=2]

raatlık: bkz.→raadlık

r. 964

[=1]

rabb: “Rab”

r.+i 481, 482

[=2]

rabia: “metinde geçen bir isim, Rabia”

r. 1210

[=1]

rabie: bkz.→rabia

r. 922

[=1]

rahad: “rahat”

r.+ım+(rādım) 622

[=1]

rahadsız: “rahatsız”

r. 748

[=1]

rahmedli: “rahmetli”

r. 690

r.+nin 1499

[=2]

rahmedlig: bkz.→rahmedli

r. 860, 874

[=2]

rahmedliK: bkz.→rahmedli

r. 758

[=1]

rahmet: “rahmet”

r. 218

r.+ini 1296

[=2]

ramazan: “Ramazan bayramı”

r. 1109

[=1]

ranza: “ranza”

r. 29

[=1]

rasla-: “rastlamak”

r.-duğ 1293

[=1]

razi: “razi”

r. 188, 864, 972, 1293, 1325, 1594

[=6]

reklam: “reklam”

r. 896

[=1]

reiz-i cumhur: “cumhurbaşkanı”

r. 288

[=1]

rıhdım: “rıhtım”

r.+ına 296, 297

[=2]

rızık: “rızık”

r. 477

[=1]

rica: “rica”

r. 1003

[=1]

riong: “Kore’de bir yer, Riong”

r. 313

[=1]

rösbene: “Gülpınar köyünün eski ismi”

r. 1406, 1482, 1482

[=3]

rus: “Rus”

r. 288, 290, 343

r.+lar 314

[=4]

rüsdem: “metinde geçen bir isim, Rüstem”

r. 1653

[=1]

sāb: “sahip”

s.+ı 1352

[=1]

saād: bkz.→saat

s. 311

[=1]

saad: bkz.→saat

s. 267, 297, 297, 324, 324, 324, 325, 331, 747, 1535

s.+da 266

s.+de 445

[=12]

saaT: bkz.→saat

s. 1317

[=1]

sāib: bkz.→sāb

s.+i 1493

[=1]

sāl-: “sağılmak”

s.-ī 823

[=1]

sāla-: “sağlamak”

s.-dim 195

[=1]

sālam: “sağlam”

s. 114

[=1]

sāhğ: bkz.→ sālġk

s. 1567

[=1]

sālġk: “sağlık”

s.+ı+(sālġ) 1021

[=1]

sālġk: bkz.→ sālġk

s. 191

[=1]

sālġġ: bkz.→ sālġk

s. 543

[=1]

sālġġlġ: “sağlıklı”

s. 765

[=1]

sāmi: “sağma işi”

s.+ye 597

[=1]

saat: “saat”

s.+in 201

[=1]

sab-: “sapmak”

s.-dinmiydi 882

[=1]

sabah: “sabah”

s. 297, 476, 1271

s.+a+(sabā) 1535

s.+ları 296

[=5]

saban: “saban, bir tarım aleti”

s. 1729

[=1]

sabun: “sabun”

s. 573, 573

s.+la 572

[=3]

sac: “sac”

s. 1208

[=1]

saç: “saç”

s.+ım 1305

[=1]

sad-: bkz.→sat-

s.-dım 891

[=1]

sade: “sade”

s. 869

s.+sini 1769

[=2]

sadece: “sadece”

s. 263, 1485

[=2]

saf: “saf”

s. 1684

s.+ıdı 1684

[=2]

sağ+(sā): “sağ”

s. 1488, 1719, 1756

[=3]

sağ-: “sağmak”

s.-adım+(sādım) 787

s.-alan+(sālan) 737

s.-ar+(sār) 1801

s.-arım+(sārım) 742

s.-iyosun+(sāiyosun) 823

s.+yı+(sāyı) 482

s.-yom+(sāyom) 226, 824

s.-yon+(sāyon) 1452

[=9]

saha: “saha”

s. 326, 327, 327, 328

[=4]

saib: bkz.→sāb

s.+i 1009

[=1]

sakin: “sakin”

s. 1578

[=1]

saḳad: “sakat”

s. 1756

s.+ıdı 1500

s.+ımuş 77

[=3]

saġal: “sakal”

s.+ım 461

[=1]

saġlı-: “saklamak”

s.-yodun 149

[=1]

salata: “salata”

s. 794

s.+sı 120

[=2]

salatalıġ: “salatalık”

s. 795

[=1]

salça: “salça”

s. 541

s.+sını 23, 614

[=3]

saldır-: “saldırmak”

s.-dı 336

[=1]

salık: bkz.→sâlık

s.+ım+(salım) 1011

[=1]

salıncaġ: “salıncak”

s. 1370, 1371

[=2]

salla-: “sallamak”

s.-r 1184

[=1]

sallan-: “sallanmak”

s.-di 713

s.-isun 1371

s.-urdu 746

[=3]

sallanti: “sallanti”

s. 714

[=1]

salon: “salon”

s. 52, 1337

s.+a 1329

s.+u 52

s.+una 1534

[=5]

salun: bkz.→salon

s. 1222, 1222

[=2]

saman: “saman”

s. 463, 602, 1412, 1412

s.+ın 261

[=5]

samsun: “Samsun”

s. 358, 1292

s.+a 358, 359, 362, 450, 451, 452

[=8]

san-: “sanmak”

s.-miş 1684

[=1]

sana: “sana”

s. 257, 320, 324, 328, 786, 826, 1506, 1528

[=8]

sana+(sā): bkz.→sana

s. 122, 657, 875, 889, 1034, 1180, 1330, 1342, 1412

[=9]

sanaat: “sanaat”

s. 45

[=1]

sandık: “sandık”

s.+ın+(sandīn) 802

[=1]

sandık: bkz.→sandık

s. 1538

[=1]

santral: “santral”

s.+ın 1720

[=1]

saol: “sağ ol”

s. 381, 769

s.+sunlar 1775

s.+un 972, 972, 972, 973

[=7]

sapak: “sapak”

s.+andan+(sapāndan) 1718

[=1]

sarıl-: “sarılmak”

s.-isun 483

[=1]

sar-: “sarmak”

s.-aruğ 731

s.-aruK 730

s.-iyoruz 1766

s.-iyoz 1102

s.-iyuK 611

[=5]

sarb: “sarp”

s. 314

[=1]

sarhoş: “sarhoş”

s. 451

[=1]

sarı: “sarı”

s. 900, 1579

[=2]

sarıca: “Mesudiye’de bir köy, Sarıca”

s. 1547

[=1]

sarıcah: “Sarıca köyünden olan kişi”

s. 1653

[=1]

sarımsak: “sarımsak”

s.+anı+(sarımsāni) 10, 614

s.+aynen+(sarımsāynen) 1057

[=3]

sarımsaK: bkz.→sarımsak

s. 10, 613

[=2]

sarma: “sarma yemeği”

s. 1102, 1765

s.+sını 1764

[=3]

saru: bkz.→sarı

s. 1253, 1707

[=2]

saruğ: “sarık”

s. 1105

[=1]

sat-: “satmak”

s.-abülü 262

s.-amazsın 262

s.-aruK 185

s.-iyoruz 829

s.-iyos 669

[=5]

satın: bkz. →zaten

s. 1111, 1114

[=2]

savaş: “savaş”

s. 309, 1554

s.+ı 313, 323, 1286, 1286

[=6]

savcı: “savcı”

s. 1588, 1591, 1591, 1615

[=4]

sayğı: “saygı”

s. 632, 781, 1271, 1273, 1274, 1747, 1748, 1752, 1752, 1790, 1790

s.+dan 1664

s.+mız 1790

[=13]

sayğı: bkz. →saygı

s.+su 1745

[=1]

say-: “saymak”

s.-ardı 1576

s.-̇duğ 753, 753

[=3]

saymi: “sayma işi”

s.+ynen 1171

[=1]

saz: “saz”

s. 801, 916, 917, 1361

[=4]

sáde: bkz. →sade

s. 1438

[=1]

sebeb: “sebep”

s.+i 1509

[=1]

seccade: “seccade”

s.+ler 1171

[=1]

seç-: “seçmek”

s.-di 210

[=1]

seçim: “seçim”

s. 1692

s.+e 1691

[=2]

sefa: “sefa”

s. 277

[=1]

sefer: “sefer”

s. 230, 230, 456, 1500, 1587

[=5]

seher: “metinde geçen bir isim, Seher”

s. 1190

[=1]

seke: bkz.→sene

s.+den 323

[=1]

sekiz: “sekiz”

s. 177, 182, 193, 233, 261, 1008, 1041, 1402, 1596, 1652, 1708

s.+e 680

s.+i 218, 218

[=14]

sekmen: “sekmen, tabure”

s. 823

s.+e 823

[=2]

seksan: bkz.→seksen

s. 680, 680

[=2]

seksen: “seksen”

s. 67, 96, 215, 435, 440, 454, 488, 644, 1304, 1311, 1339, 1348, 1648, 1706, 1728, 1753

s.+e 182, 1042

[=18]

sel: “sel”

s. 77, 1265

[=2]

selam: “selam”

s. 1271, 1623

[=2]

sen: “sen”

s. 22, 30, 32, 33, 78, 98, 98, 107, 135, 143, 145, 158, 261, 418, 420, 445, 459, 461, 461, 476, 604, 660, 675, 886, 895, 1027, 1029, 1156, 1158, 1180, 1232, 1273, 1312, 1469, 1486, 1646, 1659, 1673, 1696, 1792

s.+i 82, 257, 420, 422, 485, 485, 1025, 1027, 1029, 1273, 1388, 1586, 1674, 1758

s.+in 31, 42, 84, 158, 468, 953, 1134, 1178, 1272, 1305, 1663, 1803

s.+nen 471, 1156, 1157

[=69]

sene: “sene”

s. 46, 46, 69, 163, 163, 164, 178, 181, 187, 209, 211, 211, 305, 352, 352, 379, 381, 381, 384, 393, 398, 404, 463, 474, 474, 475, 475, 475, 494, 669, 710, 859, 860, 873, 878, 880, 885, 885, 983, 985, 1005, 1008, 1043, 1063, 1157, 1201, 1285, 1286, 1296, 1310, 1391, 1392, 1400, 1401, 1401, 1402, 1402, 1463, 1471, 1556, 1579, 1596, 1657, 1681, 1715, 1716, 1726, 1745, 1749, 1750

s.+den 643

s.+dir 644, 1593

s.+dü 1213

s.+ler 961, 961

s.+sin 1596

s.+sini 475

s.+ydi 1778

s.+ye 983

[=80]

senelig: bkz.→senelik

s. 68

[=1]

senelik: “senelik”

s. 961

[=1]

senelüK: bkz.→senelik

s. 209

[=1]

sergileme: “sergileme işi”

s. 577

[=1]

serhoş: bkz. →sarhoş

s.+lar 1571

[=1]

ses: “ses”

s. 392

s.+i 424

s.+im 415

s.+imi 862

[=4]

seul: “Seul, Kore’nin başkenti”

s. 342

[=1]

sev-: “sevmek”

s. 1027, 1029

s.-di 1325

s.-dikim+(sevdīm) 421

s.-dim 1229, 1354

s.-en 422, 1025

s.-er 1575

s.-erek 108, 108

s.-erekden 107

s.-erlerdi 883

s.-erse 129

s.-ersen 121, 1669, 1669

s.-erūk 1047

s.-iyım 1230

s.-iyōm 1027, 1029

[=21]

sevg: “sevk”

s. 1607

[=1]

sevgülü: “sevgili”

s.+m 1750

[=1]

sık: “sık”

s. 692

[=1]

sıkıntı: “sıkıntı”

s. 580, 1516, 1529

s.+lar 1475, 1495

s.+larun 43

s.+mız 1477

s.+sı 43

[=8]

sıkınt: bkz.→ sıkıntı

s.+m 816

[=1]

sıkış-: “sıkışmak”

s.-iyöK 670

[=1]

sıkuntu: bkz.→ sıkıntı

s.+lar 1288

[=1]

sıkışdu-: “sıkıştırmak”

s.-muşlar 1488

[=1]

sık: bkz.→ sık

s. 693

[=1]

sıkıntı: bkz.→sıkıntı

s. 1510

[=1]

sıcağ: “sıcak”

s. 1726

[=1]

sıcağ: bkz.→sıcağ

s. 731

[=1]

sihat: “sihat”

s.+ım 191, 1011

[=2]

sī-: “sığmak”

s.-yo 1560

[=1]

sınar: bkz.→sınır

s.+ımız 873

[=1]

sınıf: “sınıf”

s. 68

s.+dan 857, 1268, 1268

[=4]

sınır: “sınır”

s. 516

s.+ı 516, 517

[=3]

sıra: “sıra”

s. 394, 851, 1044, 1045, 1215

s.+sında 907

[=6]

sirt: “sirt”

s.+ım 356

s.+ıma 34

s.+ına 155

[=3]

sırT: bkz.→sirt

s.+in 714

[=1]

sıruq: “sırık, uzun ve kalınca ağaç”

s. 868

[=1]

sıva: “sıva”

s. 953, 954

[=2]

sıva-: “sıvamak”

s.-duğ 1466

[=1]

sıvacı: “sıvacı”

s. 952

[=1]

sırT: bkz.→sirt

s. 714

[=1]

siT: bkz.→süt

s. 546

[=1]

s̄ilembac: “saklambaç”

s. 144

[=1]

s̄ilen-: “saklanmak, sinmek, gizlenmek”

s.-idüK 144

[=1]

silah: “silah”

s. 307, 328, 330

s.+ı 323, 330

s.+ımız 323

[=6]

silivri: “İstanbul’da bir ilçe, Silivri”

s. 1063

[=1]

sinir: “sinir”

s. 216

[=1]

siz: “siz”

s. 36, 37, 102, 282, 402, 530, 752, 850, 853, 856, 857, 862, 869, 895, 921, 972, 972, 972, 973, 974, 975, 1270, 1270, 1337, 1338, 1489, 1513, 1716, 1717, 1735

s.+e 70, 83, 284, 546, 974, 1490, 1595, 1601

s.+i 290, 380, 380, 684, 751, 975, 1167, 1378

s.+in 70, 363, 386, 566, 1378, 1614

s.+lere 1797

[=53]

soğak: “sokak”

s. 313

[=1]

soğ- “sokmak”

s.-ar 468

s.-duya 135

s.-uyon 1337

[=3]

soĶ-: bkz.→soĶ-

s.-madı 595

[=1]

soan: “soĶan”

s.+ını 614

[=1]

soba: “soba”

s.+nın 731

[=1]

sobi: bkz.→soba

s.+ya 1070

[=1]

sofra: “sofra”

s.+ya 1300

[=1]

sol: “sol”

s.+a 1488

[=1]

son: “son”

s. 586, 673, 674

s.+da 1604

s.+un 47, 1734

s.+una 1357

[=7]

sona: bkz.→sonra

s. 34, 47, 89, 148, 217, 281, 290, 298, 305, 312, 314, 315, 333, 334, 334, 335, 341, 344, 358, 361, 371, 445, 456, 482, 554, 583, 584, 584, 645, 651, 664, 667, 727, 731, 732, 787, 829, 861, 877, 879, 985, 1057, 1116, 1221, 1326, 1326, 1360, 1452, 1462, 1467, 1467, 1487, 1500, 1501, 1590, 1594, 1601

s.+dan 1566

s.+ma 15, 20, 21

s.+sin 1222

s.+sını 1213

[=63]

sonā: bkz.→sonra

s. 288, 1217

[=2]

sonra: “sonra”

s. 46, 187, 989, 1064, 1296

s.+ma 10

[=6]

sonuÇ: “sonuç”

s. 1293

[=1]

sō-: “soğumak”

s.-du 1320

[=1]

sōd-: “soğutmak”

s.-uyon 10

[=1]

sōduK: bkz.→souk

s.+dan 10

[=1]

sōna: bkz.→sonra

s. 647

[=1]

sōra: bkz.→sonra

s. 107, 109, 120, 226, 236, 383, 497, 502, 523

s.+dan 411

s.+kiler 723

[=11]

sor-: “sormak”

s. 37, 1662, 1792

s.-acaķsîz 929

s.-acâz 1517

s.-acaĶ 1528

s.-acanîz 1384

s.-acasâz 1273

s.-arsan 347

s.-arsâz 278

s.-dum 1736

s.-micân 745

s.-ucaĶ 478, 478

s.-un 36

s.-uyosunuz 1595

s.-uyosûz 775

s.-uyoz 1270

[=18]

sora: bkz.→sonra

s. 23, 75, 100, 120, 137, 144, 164, 232, 369, 378, 409, 476, 478, 503, 508, 523, 596, 714, 722, 727, 733, 735, 735, 736, 736, 738, 743, 748, 995, 996, 1003, 1005, 1006, 1006, 1008, 1129, 1177, 1353, 1367, 1565, 1764, 1813, 1815

s.+dan 376, 1464, 1484, 1484, 1501

s.+ma 22

[=49]

soru: “soru”

s. 890, 928, 929, 1174, 1355, 1384

[=6]

sorun: “sorun”

s.+umuz 884

[=1]

souĶ: “soĶuk”

s. 1426

[=1]

souK: bkz.→souk

s. 1425

[=1]

soy-: “soymak”

s.-aruğ 728

[=1]

soytaş: “metinde geçen bir soyad, Soytaş”

s. 449

[=1]

sóna: bkz.→sonra

s. 507, 535

[=2]

sóra: bkz.→sonra

s. 22

[=1]

sök-: “sökmeK”

s.-ēr 743

[=1]

söleT-: “söyletmek”

s. -me 1688

[=1]

söle-: bkz.→söyle-

s. 1646

s.-dim 706, 890

s.-medim 1238

s.-mez 1591

s.-n 973

s.-rim 1167

s.-sin 1168

[=8]

söleme: “söyleme işi”

s. 127

s.+ye 1112

[=2]

söli-: bkz.→söyle-

s.-lardı 1107, 1200

s.-m 657, 1792

s.-yı 1132

[=5]

söli-: bkz.→söyle-

s.-yolar 1105, 1284

[=2]

söd: “söğüt”

s. 867

[=1]

söle-: bkz.→söyle-

s.-medim 1054

s.-mem 415, 415

s.-riz 813

s.-sin 1132

[=5]

söli-: bkz.→söyle-

s.-du 629

[=1]

söyle-: “söylemek”

s.-diler 1666

s.-r 93, 93, 94

s.-risek 83

s.-rsek 83

[=6]

söyli-: bkz.→söyle-

s.-m 1022

s.-yalar 1117

s.-yemim+(söyliyem̄im) 382

s.-yesin 1549

[=4]

söylī-: bkz.→söyle-

s. 424

[=1]

söylü-: bkz.→söyle-

s.-m 265

[=1]

söz: “söz”

s. 483, 1149, 1255, 1363, 1363

s.+üm 1468, 1497, 1501

[=8]

staj: “staj”

s. 46

s.+dan 46

[=2]

su: “su”

s. 19, 20, 20, 20, 22, 89, 169, 329, 753, 1014, 1018, 1323, 1498, 1583, 1713, 1718, 1719, 1721,
1722, 1746, 1749

s.+ya 71, 72, 169, 1584

s.+yla 1767

s.+yu 12, 73, 634

s.+yuna 946

s.+yundan 946

s.+yunu 616, 1058

[=33]

suan: bkz. →soan

s. 34, 613

s.+ını 168

[=3]

subeti hulum: “ilim sohbetlerinin yapıldığı meclis”

s. 1709

[=1]

sud: bkz. →süt

s.+undan 185

[=1]

sulama: “sulama işi”

s.+sı 556

s.+ya 556

[=2]

sulan-: “sulanmak”

s.-ıyı 557

[=1]

sultanlık: “sultanlık”

s. 125, 125

[=2]

sulu-: bkz. →sula-

s.-yoğ 1414

[=1]

surhanlıg bakır: “kalaysız işlemeli bakır”

s. 1815

[=1]

susuz: “susuz”

s. 1018

[=1]

suy-: bkz.→soy-

s.-iduK 152

[=1]

süd: bkz.→süt

s. 262, 766

s.+ün 738

[=3]

südlaç: “sütlaç”

s. 1371

[=1]

sülale: “sülale”

s. 1399, 1399, 1399, 1674, 1701, 1786

s.+den 1657

s.+min 354

s.+miz 1785

[=9]

sünned: bkz.→sünneT

s. 151, 151

[=2]

sünnedci: “sünnetçi”

s.+ler 152, 152

[=2]

sünneT: “sünnet”

s. 558

[=1]

süper: “süper”

s.+di 1782

[=1]

süpürmi: “süpürme işi”

s.+yi 105

[=1]

sür-: “sürmek”

s.-dü 1003

s.-düK 601

s.-erüg 740

s.-medi 1602

[=4]

süre: “süre”

s. 1606

[=1]

süriye: “metinde geçen bir isim, Süriye”

s. 724

[=1]

sürü: “sürü”

s. 890, 1170, 1171

[=3]

sürün-: “sürünmek”

s.-icuK 333

[=1]

süt: “süt”

s. 110

[=1]

süz-: “süzmek”

s.-düm 536

s.-erüK 735, 736

s.-erüg 738, 738

s.-iyım 534

s.-ücen 5

s.-üyoz 538, 538, 539

[=10]

süzme: “süzme”

s.+yi 737

[=1]

süzmi: bkz.→süzme

s.+yi 738, 738

[=2]

şahid: “şahit”

ş. 213

[=1]

şantiya: bkz.→şantiye

ş. 793, 1712

[=2]

şantiye: “şantiye”

ş. 793

[=1]

şapıradag: “çabucak, hızlıca, birden”

ş. 992

[=1]

şarkı: “şarkı”

ş. 415, 1117

[=2]

şart: “şart”

ş.+ı 87, 87, 88, 88

[=4]

şaş-: “şaşmak”

ş.-mamışdır 90

[=1]

şaziye: “metinde geçen bir isim, Şaziye”

ş. 365, 435, 778, 833

[=4]

şe: bkz.→şey

ş. 281, 387, 618, 694, 750, 785, 826, 1559, 1591, 1602, 1607, 1618, 1624

[=13]

şehir: “şehir”

ş. 619

[=1]

şehid: “şehit”

ş. 704, 1676

ş.+imiz 345

[=3]

şeker: “şeker”

ş. 398

ş.+ini 1058, 1058, 1059

[=4]

şekil: “şekil”

ş. 536, 543, 1744

ş.+de 1560

[=4]

şekl: bkz.→şekil

ş.+ine 283

[=1]

şevked: “metinde geçen bir isim, Şevket”

ş. 1641, 1641

[=2]

şey: “şey”

ş. 20, 23, 33, 42, 45, 46, 61, 78, 101, 106, 106, 127, 139, 181, 184, 195, 195, 195, 206, 208, 212, 229, 230, 233, 234, 236, 257, 263, 270, 279, 280, 282, 296, 304, 306, 324, 341, 351, 362, 362, 368, 374, 378, 380, 382, 390, 390, 396, 424, 437, 450, 462, 472, 490, 496, 496, 497, 525, 563, 575, 579, 628, 633, 652, 654, 684, 688, 696, 703, 716, 722, 722, 737, 743, 757, 760, 765, 765, 791, 798, 799, 805, 826, 836, 836, 836, 855, 857, 867, 922, 965, 1040, 1046, 1051, 1066, 1067, 1067, 1071, 1077, 1078, 1093, 1093, 1104, 1104, 1106, 1109, 1109, 1111, 1115, 1115, 1117, 1124, 1158, 1178, 1188, 1198, 1198, 1198, 1208, 1208, 1221, 1222, 1228, 1250, 1276, 1301, 1314, 1350, 1354, 1360, 1387, 1415, 1417, 1427, 1440, 1440, 1442, 1443, 1444,

1445, 1446, 1447, 1447, 1448, 1476, 1482, 1489, 1512, 1517, 1529, 1538, 1539, 1543, 1568, 1589, 1592, 1594, 1605, 1610, 1613, 1629, 1645, 1646, 1662, 1668, 1669, 1670, 1671, 1675, 1693, 1698, 1700, 1701, 1715, 1732, 1775, 1791, 1793, 1816, 1817

ş.+de 208, 387, 920, 1063, 1224, 1498, 1561, 1613, 1619

ş.+den 242, 424, 1226, 1721

ş.+di 1207

ş.+dür 1139

ş.+e 304, 306, 564, 684, 693, 711, 745, 746, 946, 1034, 1056, 1197, 1417, 1607, 1609, 1612, 1621, 1650, 1650

ş.+ēn 1178

ş.+i 40, 392, 392, 407, 410, 473, 495, 507, 583, 642, 806, 1068, 1077, 1110, 1118, 1152, 1152, 1265, 1378, 1526, 1532, 1548, 1613, 1629, 1632, 1639, 1670, 1734

ş.+īn 84

ş.+īnen 369

ş.+im 272, 816, 1575

ş.+imi 1659

ş.+imiz 376, 383, 1091, 1799

ş.+imizi 1427

ş.+in 151, 249, 471, 1554

ş.+inde 79

ş.+ini 1276, 1280, 1414

ş.+inin 1251

ş.+ler 311, 544, 687, 730, 964, 1171, 1193, 1218, 1272, 1300, 1300, 1479, 1481

ş.+lerde 687, 763, 1253, 1485, 1737

ş.+lere 564

ş.+leri 94, 436, 687, 696, 1051, 1118, 1424

ş.+lernen 1004

ş.+miş 690

ş.+miz 982

ş.+nen 235, 1078, 1620

ş.+ü 94

[=297]

şey+(şî): bkz.→şey

ş. 82

[=1]

şeyab-: “şey yapmak”

ş.-dılar 336

[=1]

şeyli: “şeyli”

ş. 376

ş.+ydi 270

[=2]

şeytanirracin: “Eûzu besmelenin bir bölümü”

ş. 481

[=1]

şey: bkz.→şey

ş.+indeyim 955

[=1]

şih: “şih”

ş. 759

ş.+lar 759, 762

[=3]

şi: bkz.→şey

ş. 337, 1296, 1517

[=3]

şifa: “şifa”

ş. 1667, 1668

[=2]

şifalı: “şifalı”

ş. 593

[=1]

şî: bkz.→şey”

ş. 241

[=1]

şîir: “şîir”

ş. 1012

ş.+i 424

[=2]

şimci: bkz.→şimdi

ş. 1070

[=1]

şimcü: bkz.→şimdi

ş.+k 59

[=1]

şimde: bkz.→şimdi

ş.+n 226

[=1]

şimdi: “şimdi”

ş. 14, 41, 44, 45, 98, 104, 106, 106, 179, 188, 189, 189, 205, 205, 206, 225, 225, 237, 248, 253, 255, 255, 255, 257, 259, 260, 262, 265, 270, 277, 286, 327, 335, 358, 411, 470, 495, 499, 503, 505, 512, 515, 516, 516, 523, 523, 524, 527, 534, 536, 543, 554, 560, 598, 600, 601, 607, 610, 619, 632, 633, 635, 697, 741, 754, 756, 763, 764, 769, 781, 782, 782, 786, 788, 796, 800, 826, 845, 865, 866, 884, 895, 938, 950, 965, 990, 1000, 1063, 1076, 1089, 1098, 1099, 1105, 1122, 1228, 1380, 1383, 1424, 1425, 1437, 1471, 1495, 1530, 1532, 1594, 1618, 1619, 1635, 1637, 1664, 1671, 1687, 1717, 1748, 1750, 1757, 1787, 1791

ş.+g 1319

ş.+k 633, 745, 1524, 1535, 1547

ş.+K 755

ş.+kiler 926, 926

ş.+kinin 1677

[=128]

şimdî: bkz.→şimdi

ş. 255, 1522, 1523, 1547

[=4]

şimdü: bkz.→şimdi

ş. 402

[=1]

şinci: bkz.→şimdi

ş. 55, 154, 154, 158, 159, 161, 171, 364, 1070, 1279, 1303, 1311, 1329, 1329, 1329, 1330, 1331, 1344, 1363, 1370, 1378, 1393

ş.+K 168, 168, 171

ş.+g 1270, 1276

ş.+k 58, 1063, 1333, 1333, 1336

ş.+ki 166, 167, 1264

[=35]

şincu: bkz.→şimdi

ş.+ k 160

[=1]

şindi: bkz.→şimdi

ş. 45, 83, 98, 104, 111, 119, 121, 128, 129, 138, 171, 229, 230, 230, 237, 239, 278, 278, 288, 319, 347, 373, 398, 401, 413, 574, 575, 665, 741, 752, 762, 849, 938, 950, 966, 966, 1143, 1148, 1172, 1195, 1206, 1256, 1269, 1283, 1300, 1307, 1321, 1389, 1402, 1404, 1431, 1433, 1433, 1433, 1449, 1457, 1467, 1482, 1497, 1499, 1501, 1534, 1534, 1718, 1722, 1752, 1752, 1755, 1791, 1809, 1809, 1814, 1814, 1817, 1818, 1818

ş.+g 1340

ş.+K 233, 652, 1222

ş.+k 63, 100, 106, 230, 472, 472, 658, 667, 964, 964, 966, 1534, 1774

ş.+kene 1215

ş.+ki 964

[=95]

şipiradağ: bkz.→şipiradağ

ş. 866

[=1]

şirket: “şirket”

ş.+inde 1229

[=1]

şış-: “şışmek”

ş.-en 468

[=1]

şişe: “şişe”

ş. 396, 396, 397, 1463

ş.+lere 797

[=5]

şişü-: “şişirmek”

ş.-rür 468

[=1]

şiy: bkz.→şey

ş. 1336

[=1]

şoforluK: “şoförlük”

ş. 984

[=1]

şoför: “şoför”

ş.+lere 1232

[=1]

şoyle: bkz.→şöyle

ş. 683

[=1]

şóle: bkz.→şöyle

ş. 1449

[=1]

şóyle: bkz.→şöyle

ş. 697, 701

[=2]

şöle: bkz.→şöyle

ş. 39, 283, 283, 831, 891, 908, 913, 1218, 1383, 1444, 1506, 1508, 1513, 1522

[=14]

şöle: bkz.→şöyle

ş. 98, 112, 442, 515, 614, 707, 856, 1528, 1644

[=9]

şöli: bkz.→şöyle

ş.+ydi 168

[=1]

şöyle: “şöyle”

ş. 82, 1680

[=2]

şöle: bkz.→şöyle

ş. 15

[=1]

şöyle: bkz.→şöyle

ş. 932

[=1]

şu: “şu”

ş. 72, 138, 147, 159, 190, 327, 328, 337, 395, 453, 499, 509, 512, 562, 586, 655, 657, 660, 673, 851, 865, 867, 870, 871, 881, 893, 894, 959, 1011, 1013, 1060, 1087, 1109, 1135, 1275, 1324, 1354, 1396, 1431, 1432, 1444, 1453, 1470, 1483, 1488, 1504, 1522, 1527, 1544, 1544, 1544, 1645, 1656, 1656, 1658, 1660, 1694, 1707, 1711, 1713, 1724, 1729, 1751, 1772

ş.+dur 1532, 1548

ş.+nu 159, 321, 629, 1187

ş.+ralar 144

ş.+raları 1252

ş.+rası 490, 515, 515, 793, 1076

ş.+raya 99, 115, 139

ş.+rayı 490

ş.+rda 41, 126, 144, 277, 437, 757, 787, 871, 1064, 1302, 1382, 1400, 1656, 1658, 1701, 1740, 1740

ş.+rdan 1269, 1271, 1580, 1719

ş.+ydu 315

[=103]

şubat: “şubat”

ş. 582, 582, 647

[=3]

şükür: bkz.→şükür

ş. 190, 970, 1495

[=3]

şukr: bkz.→şükür

ş. 970, 1011

[=2]

şukur: bkz.→şükür

ş. 191, 217, 719

[=3]

şükür: bkz.→şükür

ş. 604, 605, 625

[=3]

şükr: bkz.→şükür

ş. 970, 971

[=2]

şükür: “şükür”

ş. 138, 174, 195, 476, 604, 621, 622, 1265

[=8]

şükür: bkz.→şükür

ş. 743

[=1]

şüle: bkz.→şöyle

ş. 8, 991

[=2]

ta: “ta”

t. 341, 685, 693, 712, 712, 714, 943, 954, 1396, 1430, 1548, 1617

[=12]

tā: bkz.→ta

t. 205, 539, 673, 705, 1095, 1607

[=6]

tābi: bkz.→tabi

t. 815

[=1]

taaf: “tavaf”

t. 382

[=1]

tārat gōmtani: “takım (takım komutanı)”

t. 326,327

[=1]

tabağ: “tabak”

t. 1487, 1487

[=2]

tabci: bkz.→tarla (ikileme)

t.+ymiş 1524

[=1]

tabela: “tabela”

t. 676

[=1]

tabi: “tabi”

t. 185, 291, 308, 318, 331, 341, 341, 388, 400, 403, 565, 669, 733, 773, 806, 832, 907, 909, 920, 950, 1012, 1096, 1196, 1270, 1308, 1342, 1356, 1367, 1389, 1389, 1389, 1399, 1412, 1412, 1412, 1413, 1413, 1419, 1427, 1427, 1462, 1469, 1473, 1475, 1484, 1493, 1501, 1508, 1512, 1516, 1520, 1525, 1527, 1531, 1536, 1544, 1553, 1555, 1557, 1557, 1573, 1584, 1587, 1601, 1607, 1609, 1613, 1616, 1630, 1651, 1651, 1667, 1667, 1690, 1700, 1711, 1781, 1785, 1785, 1811, 1817, 1818

[=82]

tabi: bkz.→tabi

t. 696, 765, 1296, 1297, 1298

[=5]

tabud: “tabut”

t.+u 1635

[=1]

tabur: “tabur”

t.+undaydım 281

[=1]

tad: “tat”

t. 1071

[=1]

tadbiKad: “tatbikat”

t. 282

[=1]

tadlı: bkz.→tatlı

t. 284

[=1]

tahta: “tahta”

t.+sını 249

[=1]

taKı: “takı”

t. 1519

[=1]

taKım: “takım”

t. 1004

t.+larını 1151

[=2]

taKsicilik: “taksicilik”

t.+i+(taksicilī) 984

[=1]

taKib: “takip”

t. 675

[=1]

tam: “tam”

t. 1473, 1585, 1600

[=3]

tam: bkz.→afir

t. 1414

[=1]

tamam: “tamam”

t. 730, 1368, 1368, 1670

t.+i 324

[=5]

tambura: “namlu”

t.+sı 329

[=1]

tane: “tane”

t. 136, 191, 294, 303, 328, 741, 751, 813, 835, 835, 871, 878, 880, 917, 917, 1118, 1276, 1277,
1305, 1622, 1658, 1681, 1683, 1700

t.+si 837, 1113, 1113

[=27]

tan-: “tanımak”

t.-maduKlarım 456

t.-mazsa 258

t.-mıyodu 127

t.-mıyom 1274

t.-mıyon 1273

t.-rsa 257

t.-yan 255

[=7]

taniş-: “tanişmak”

t.-amiyın 895

t.-dın 894

t.-duğ 1156, 1157

t.-madım 1206

[=4]

tanişma: “tanişma işi”

t. 470

t.+mız 368

[=2]

tani-: bkz.→tani-

t.-i 1269

t.-miyo 160, 161

t.-miyodum 127

t.-miyom 160

t.-müyum 409

t.-yamim+(taniyam̄im) 903

[=7]

taniş-: bkz.→taniş-

t.-l̄lar 1206

[=1]

tansiyon: “tansiyon”

t. 624

[=1]

taraf: “taraf”

t. 674, 674, 688

t.+da 674, 674

t.+ı 80, 80, 80, 118, 1150, 1150, 1150, 1664

t.+ın 1565

t.+ına 79, 845, 1489

t.+ında 1581

[=18]

tarım: “tarım”

t. 642, 642

[=2]

tarif: “tarif”

t. 675

t.+ini 19

[=2]

tarih: “tarih”

t. 277

[=1]

tarihci: “tarihçi”

t. 277

[=1]

tarla: “tarla”

t. 507, 666, 666, 667, 695, 717, 851, 851, 981, 1040

t.+lar 1377, 1809

t.+lara 927, 1072

t.+nın 876

t.+sına 771

t.+si 666

t.+ya 1053

t.+yí 582

t.+ynan 717

[=20]

tarlé: bkz. →tarla

t.+ymiş 1524

[=1]

tarli: bkz. →tarla

t.+i 582

t.+ya 1054

t.+ye 844, 1233

[=4]

tas: “tas”

t.+ı 1014

[=1]

taş: “taş”

t.+ınan 1639

[=1]

tatlı: “tatlı”

t. 1372

[=1]

taTlı: bkz.→tatlı

t. 1089

[=1]

tavğun: “telkin, talkın”

t. 503, 503, 504

[=3]

tava: “tava”

t. 739

[=1]

tavuğ: bkz.→tavuk

t. 1334, 1335, 1336

[=3]

tavuk: “tavuk”

t.+u+(tavū) 1336

[=1]

tavuğ: bkz.→tavuk

t. 236

[=1]

tavuklu: “tavuklu”

t. 1089

[=1]

taze: “taze”

t. 1764, 1770

[=2]

tazı: “tazı”

t. 1542

[=1]

tepsi: “tepsi”

t.+nin 1815

t.+ye 1079

[=2]

tecir: “sürü hayvanlarının alım ve satımını yapan kimse”

t. 669

t.+e 669

[=2]

tedavi: “tedavi”

t. 592, 1604

t.+mizi 1294

t.+ynen 1008

[=4]

tedavī: bkz. →tedavi

t. 1293

[=1]

tēy: “gösterme edatı”

t. 499

[=1]

tefeK: “tevek, sarmaşık”

t. 1194

[=1]

tefek: bkz.→küçük

t. 342

[=1]

teg: bkz.→tek

t. 764, 1479, 1484, 1485, 1795

[=5]

tegbir: bkz.→tekbir

t. 1530

[=1]

tege: “tekçe”

t. 1385

[=1]

tegua: “Kore’de bir yer, Tegua”

t. 307

[=1]

tehdid: “tehdit”

t.+i 288

t.+inden 290

[=2]

tek: “tek”

t. 237, 380, 391, 687, 888, 1163, 1163

t.+e 231

t.+imiş 1487

t.+inde 917

[=10]

tekbir: “tekbir”

t. 1530

[=1]

tekkek y: ‘‘Samsun’un ilçesi, Tekkek y’’

t.+e 946

[=1]

teklif: ‘‘teklif’’

t.+ini 1156

[=1]

tekrar: ‘‘tekrar’’

t. 583, 1637, 1639, 1650, 1692

[=5]

telefon: ‘‘telefon’’

t. 100, 109, 956, 956, 1158, 1614, 1631, 1633

[=8]

telefun: bkz.→telefon

t.+a 538

[=1]

televizyon: ‘‘televizyon’’

t. 856

[=1]

tel fon: bkz.→telefon

t.+lara 1344

[=1]

telufun: bkz.→telefon

t. 377, 378, 438

[=3]

temel: ‘‘metinde geçen bir isim, Temel’’

t. 245, 458

[=2]

temizle-: ‘‘temizlemek’’

t.-rsin 447, 448

[=2]

temizli-: bkz.→temizle-

t.-yoğ 645

[=1]

temizlik: “temizlik”

t.+i+(temizlī) 1568

[=1]

temmim: “duada geçen bir kelime”

t. 482

[=1]

temsil: “temsil”

t.+i 458

[=1]

temüz: “temiz”

t. 564

[=1]

temüzlü-: bkz.→temüzlü-

t.-yok 1056

[=1]

temüzlük: bkz.→temizlik

t. 843

[=1]

temüzlük: bkz.→temizlik

t. 556

[=1]

tencere: “tencere”

t.+sinin 613

t.+ye 615, 1766

[=3]

tencerè: bkz.→tencere

t.+ye 735

[=1]

terbiyeli: “metinde geçen soyad, Terbiyeli”

t. 176, 216

[=2]

terbiyeli: “terbiyeli kimse”

t. 111

[=1]

tercih: “tercih”

t. 202

[=1]

tereyāğ: “tereyāğ”

t.+(tereyā) 766

t.+yı+(tereyāyı) 8,739

[=3]

tereyāl: “tereyāğlı”

t. 1767

[=1]

terk: “terk”

t. 713, 713

[=2]

terlig: bkz.→terlik

t. 239

[=1]

terlik: “terlik”

t.+ler 571

[=1]

terliK: bkz.→terlik

t. 570

[=1]

teröris: bkz.→terörist

t. 1684

[=1]

terörist: “terörist”

t.+ler 1680

t.+leri 1677

[=2]

ters: “ters”

t.+idi 81, 270

t.+ine 12, 81

[=4]

teslim: “teslim”

t. 302, 304, 311, 312

[=4]

teşekkür: bkz.→teşekkür

t. 1372

[=1]

teşekkür: bkz.→teşekkür

t.+ler 1031

[=1]

teşekkür: “teşekkür”

t. 529, 1021

[=2]

tevb: bkz.→taaf

t. 719

[=1]

tevr: bkz.→tevr

t. 1353, 1368

t.+ı 1353

[=3]

tevr: “metinde geçen bir isim, Tevr”

t. 1368, 1459

[=2]

teyb: “teyp”

t. 1201

[=1]

teyid: “teyit”

t. 1637

[=1]

teyze: “teyze”

t.+ez 788

t.+mizin 1701

t.+sinin 1252

[=3]

tıgıç: “metinde geçen bir soyad, Tıgıç”

t. 778, 833

[=2]

tıķır: “ara vermeden”

t. 45, 45

[=2]

tın: “yansıma ses”

t. 628, 628, 628, 628

[=4]

trabzon: “Trabzon”

t. 1633, 1633

t.+a 1607, 1609, 1612

[=5]

ticari: “ticari”

t. 984

[=1]

tikenli: “Kabadüz’de bir köy, Tikenli”

t. 511, 512

[=2]

tiren: “tren”

t. 426, 431, 432

t.+e 306

[=4]

titreme: “titreme”

t. 1394

[=1]

tob: bkz.→top

t. 1193

[=1]

tobe: “tövbe”

t. 85, 86

[=2]

tobeğar: “tövbekar”

t. 85

[=1]

tobla-: bkz.→topla-

t. 1453

t.-dim 506, 1215

t.-dun 1214

t.-r 832

t.-rıK 696

t.-rkan 505

t.-ruK 696

t.-rük 743

[=9]

toblam: “toplam”

t. 1690

[=1]

tohlama: “toplama işi”

t.+ya 862

[=1]

tohlan-: bkz.→toplan-

t.-iyoduğ 1782

[=1]

tohli-: bkz.→topla-

t.-cām 788

t.-yandan 645

t.-yın 491

[=3]

tokil: “taş ile oynanan bir oyun”

t. 1182

[=1]

tołat: “Tokat”

t. 998

[=1]

tołyo: “Tokyo”

t.+ydu 300

[=1]

tołyo: bkz.→tołyo

t. 300

[=1]

ton: “ton”

t. 940

t.+u 261

[=2]

toom: “tohum”

t.+u 1377

[=1]

top: “top”

t. 144, 1185

[=2]

toparla-: “toparlamak”

t.-dim 33

[=1]

topçam: “Ordu’nun bir beldesi, Topçam”

t. 1717

[=1]

topla-: “toplamak”

t.-dılar 361

t.-r 832

t.-rda 831

t.-rim 224

t.-rsan 831

[=5]

toplan-: “toplanmak”

t.-ırdı 1535

[=1]

toplı: bkz.→topla-

t.-miya 788

[=1]

toplı-: bkz.→topla-

t.-i 117

t.-yacāz 1599

t.-yip 118

t.-yoğ 863

t.-yon 8, 866

[=6]

toplu-: bkz.→topla-

t.-yolar 360

[=1]

toplü-: bkz.→topla-

t.-yon 865

[=1]

toprak: “toprak”

t.+a+(toprā) 1177

t.+amız+(toprāmız) 1068

t.+an+(toprān) 1562

[=3]

toprak: bkz.→toprak

t. 1285

[=1]

topraklı: “topraklı”

t. 1492

[=1]

toprak: bkz.→toprak

t.+larının 143

[=1]

tora: “süpürge sapı (çocuk oyununda kullanılmakta)”

t. 1738

[=1]

torba: “torba”

t.+dan 538

t.+lardan 536

[=2]

torós: “Toros Dağı”

t. 432

[=1]

torun: “metinde geçen bir soyad, Torun”

t. 922,922

[=2]

torun: “torun”

t. 917, 1598

t.+u 1598, 1600

t.+um 136, 137, 277

t.+una 1704

[=8]

tos top: “bütünüyle yuvarlak”

t. 409

[=1]

tosun: “tosun”

t. 55, 57

[=2]

toum: bkz.→toom

t. 1377

t.+u 1377

[=2]

töngel: “bir meyve türü”

t. 921

[=1]

tuaf: bkz.→taaf

t. 382

[=1]

tuğay: “tuğay”

t. 334, 336, 336

t.+mı 310

[=4]

turgud: “Turgut Özal”

t. 1777, 1777, 1778

[=3]

turki: bkz.→türkü

t.+y1 1350

t.+y1 1350

[=2]

turlu: bkz.→türlü

t. 350

[=1]

turnalıg: bkz.→turnalık

t. 834

[=1]

turnalık: “Kabadüzde bir yayla, Turnalık”

t. 834

[=1]

turşu: “turşu”

t. 540, 609, 773, 797

t.+muzū 1428

[=5]

tut-: “turmak”

t.-du+(tuddu) 457

[=1]

tutul-: “tutulmak”

t.-uyodu 1739

[=1]

türbe: bkz.→türbe

t. 682, 1275

[=2]

türkü: bkz.→türkü

t. 1132

[=1]

türkü: bkz.→türkü

t. 1167

t.+sü 1133

[=2]

tüy: “tüy”

t.+lerimiz 308

[=1]

tüfek: “tüfek”

t.+em+(tüfem) 662

[=1]

tükan: “dükkan”

t. 1732

t.+ı 1733

[=2]

tümen: “tümen”

t.+e 310

[=1]

tünel: “tünel”

t. 1719

[=1]

türbe: “türbe”

t. 499, 499, 631, 1110, 1110, 1246, 1276, 1396, 1396, 1440, 1441, 1447, 1448

t.+si 1666, 1666, 1674, 1674

[=17]

türbē: bkz.→türbe

t. 1440

[=1]

türbē: bkz.→türbe

t.+yi 1110

[=1]

türbi: bkz.→türbe

t.+ye 1282

t.+yi 1277

[=2]

türk: “Türk”

t. 310

[=1]

türkçe: “Türkçe”

t. 318

[=1]

türkçî: bkz.→türkçe

t. 243

[=1]

türki: bkz.→türkü

t.+yde 1200

t.+yi 1201

t.+ynen 1311

[=3]

türkiye: “Türkiye”

t. 338

t.+den 285

[=2]

türkü: “türkü”

t. 466, 466, 813, 890, 1166, 1168, 1168, 1201

t.+ler 1169

t.+leri 567

t.+sü 567, 628, 629, 1133, 1166, 1200

t.+sünü 628

t.+ye 1238

[=18]

türlü: “türlü”

t. 846, 1093, 1361

[=3]

tütün: “tütün”

t. 946, 946

[=2]

Tadlı: bkz.→tatlı

T. 1070

[=1]

Tanış-: bkz.→tanış-

T.-cam 470

[=1]

Tarla: bkz.→tarla

T.+si 656

[=1]

Tepe: bkz.→depe

T. 499

[=1]

u: bkz.→o

u. 147, 283, 384, 389, 608, 625, 661, 663, 666, 667, 699, 730, 732, 740, 749, 761, 763, 776, 792,
865, 902, 992, 994, 996, 998, 1046, 1132, 1132, 1396, 1600

[=30]

ua: bkz.→ona

u. 8

[=1]

uc: “uç”

u.+un 1163

[=1]

ucuz: “ucuz”

u.+udu 1341

[=1]

uç: bkz.→üç

u. 178, 178

[=2]

uç-: “uçmak”

u.-ār 1023

[=1]

uçak: “uçak”

u.+a+(uçā) 317, 1624, 1629, 1635, 1640

u.+an+(uçān) 1636

u.+anan+(uçānan) 1620

[=7]

uçaksavar: “uçaksavar”

u. 281

[=1]

ufağ: bkz.→ufak

u. 1575

[=1]

ufak: “ufak”

u. 342, 913

[=2]

uiy: “bir seslenme şekli”

u. 582

[=1]

ula: “bir seslenme şekli”

u. 228

[=1]

ulu: “ulu”

u. 431

[=1]

un: “un”

u. 739

u.+u 22, 22

u.+unu 616

[=4]

una: bkz.→ona

u. 495

[=1]

unda: bkz.→onda

u. 746, 918, 1463

[=3]

undan: bkz.→ondan

u. 15, 47, 583, 606, 673, 727, 727, 732, 735, 735, 736, 738, 743, 903, 911, 985, 1217

[=17]

uníd-: bkz.→unut

u.-iya 1244

u.-iyım 568

[=2]

unid-: bkz.→unut

u.-im 1157

u.-iyom 1244, 1245

u.-iyum 1158

[=4]

unlar: bkz.→onlar

u. 229, 230, 665, 756, 1117, 1594

u.+ı 599, 653, 941, 1086, 1100

u.+ın 490, 960

u.+ınan 1123

u.+ıynan 696

u.+i 716

u.+nan 941, 960

[=18]

unu: bkz.→onu

u. 735, 837, 1381

u.+da 921

[=4]

unud-: bkz.→unut-

u. 420

u.-dum 404, 621, 837, 898, 1162, 1239, 1778

[=8]

unun: bkz.→onun

u. 396, 673, 1247, 1482

u.+an 947

u.+da 1500

[=6]

unut-: “unutmak”

u.-uyom 754

u.-uyorum 346

[=2]

unuT-: bkz.→unut-

u.-dum 630

[=1]

unūd-: bkz.→unut-

u.-īm 424

[=1]

ura: bkz.→ora

u. 757, 1566

u.+larda 1247

u.+nm 1123, 1558

u.+sı 513

u.+sını 58

u.+ya 280, 290, 960, 1617, 1640

u.+yı 514, 689

[=14]

urda: bkz.→orda

u. 207, 225, 232, 381, 390, 658, 663, 687, 687, 703, 703, 704, 758, 759, 760, 760, 920, 1091, 1092,
1123, 1183, 1189, 1464, 1494

[=24]

urdā: bkz.→orda

u. 373

[=1]

urdan: bkz.→ordan

u. 228, 596, 596, 597, 611, 677, 684, 701, 702, 733, 757, 1188, 1618, 1640

[=14]

urġan: “kalm ip”

u.+ı 1371

[=1]

uri: bkz.→ora

u.+ya 760

[=1]

urim: bkz.→urum

u.+lerin 687

[=1]

uri: bkz.→ora

u.+ya 389, 758

[=2]

uri: bkz.→ora

u.+ye 749, 759

[=2]

urum: “Rum kökenliler”

u. 692

u.+lari 692

[=2]

usda: bkz.→usta

u. 47, 47, 987, 1710

[=4]

usta: “usta”

u.+sı 1016

[=1]

ustalık: “ustalık”

u.+ım+(ustalīm) 1759

[=1]

ustaluk: bkz.→ustalık

u.+um+(ustalūm) 194, 196

[=2]

usul: “usul”

u. 576, 1712

u.+u 13, 54, 1206, 1206

u.+umuz 54

[=7]

uşúme: “üşüme”

u. 1394

[=1]

utan-: “utanmak”

u.-dım 1747

[=1]

ūra-: “uğramak”

u.-dukumuz+(üradūmuz) 340

[=1]

ūraş-: “uğraşmak”

u.-dığ 1467

u.-dım 928

u.-duğ 1040

u.-duğ 1196

u.-ıcam 235

u.-ıyok 1036

u.-ıyodum 1572

u.-ıyoruz 1517

u.-ıruğ 717

u.-ırum 706

u.-ıyok 625

u.-ıyam 1036

u.-ıyoğ 165, 182

u.-ıyom 183

u.-urduğ 709

u.-urduğ 708

u.-uruğ 696

u.-urum 695

[=19]

ūrla-: “uğurlamak”

u.-rken 784

[=1]

ūrlama: “uğurlama işi”

u.+sını 1437

[=1]

ūuyh: “bir seslenme şekli”

u. 375, 394

[=2]

uyalan-: “oyalanmak”

u.-iyodum 950

[=1]

uyali-: “oyalamak”

u.-yım 932, 932, 933, 933

[=4]

uyan-: “uyanmak”

u.-dım 30

[=1]

uygun: “uygun”

u. 70, 71

[=2]

uyku: “uyku”

u.+m 212

[=1]

uyu-: “uyumak”

u. 1672

u.-mayanlar 1668

u.-rken 413

u.-sun 813

[=4]

uyudan: “uyutan”

u.+lar 815

[=1]

uyud-: “uyutmak”

u.-madım 814

[=1]

uzad-: “uzatmak”

u.-ma 306

u.-mayalım 1633, 1638, 1640

u.-myak 1611, 1630

[=6]

uzak: “uzak”

u. 1317

[=1]

uzak: bkz.→uzak

u. 335, 673

[=2]

uzan-: “uzanmak”

u.- ĩm 921

[=1]

uzun: “uzun”

u. 130, 305, 531, 587, 999, 1003, 1008, 1559

[=8]

uzunisá: “Uzunisa, Ordu’nun bir köyü”

u.+ye 513

[=1]

uzunlar: “metinde geçen bir soyad, Uzunlar”

u. 365, 435, 439

[=3]

uzunömerölu: “Uzunömeroğlu”

u. 458

[=1]

uzunömeröullar: “uzunömeroğulları”

u.+ındanım 458

[=1]

úç: bkz.→üç

ú.+u 191

[=1]

úzeri: bkz.→üzeri

ú.+nde 278

[=1]

üç: bkz.→üç

ü. 1331, 1332

[=2]

üÇ: bkz.→üç

ü. 738

[=1]

üccüz: “üç yüz”

ü. 1000, 1634

[=2]

üç: “üç”

ü. 8, 68, 69, 116, 136, 163, 163, 187, 226, 226, 294, 294, 306, 857, 941, 941, 1054, 1066, 1578, 1578, 1689, 1689, 1727, 1773

ü.+e 331, 1192

ü.+ü 842, 858, 1728

[=29]

üçün: bkz.→için

ü. 206, 841, 933, 1062, 1544

[=5]

üçüncü: “üçüncü”

ü. 68

[=1]

üç: bkz.→üç

ü. 28, 32, 191, 295, 305, 306, 311, 313, 364, 395, 412, 450, 653, 860, 887, 887, 890, 891, 917, 918, 1006, 1053, 1063, 1126, 1127, 1127, 1179, 1285, 1296, 1374, 1589, 1639, 1699, 1699, 1699, 1701, 1724

ü.+te 1612

[=38]

üçlü: “üçlü”

ü. 1219, 1219

[=2]

üçün: bkz.→için

ü. 1569

[=1]

üçüncü: bkz.→üçüncü

ü. 309

[=1]

ülke: “ülke”

ü. 340

[=1]

ümren-: “imrenmek”

ü.-iyım 1242, 1242

[=2]

ümrè: bkz.→imre

ü.+ye 1043

[=1]

üniveriste: bkz.→üniversde

ü. 835

[=1]

üniversde: “üniversite”

ü. 122, 1009

[=2]

üniverside: bkz.→üniversde

ü.+lerde 111

[=1]

ünye: “Ordu’nun bir ilçesi, Ünye”

ü. 861

[=1]

ünyelü: “Ünyeli”

ü. 1716

[=1]

ünyi: bkz.→ünye

ü.+ye 861

[=1]

üret-: bkz.→üretmek

ü.-iyo 1717

[=1]

üri-: “üremek”

ü.-yen 656

ü.-yo 656

[=2]

ürper-: “ürpermek”

ü.-di 308

[=1]

ürün: “ürün”

ü.+ler 1507

[=1]

ürüya: “rüya”

ü.+m 1242

[=1]

üs: bkz.→üst

ü. 1581

[=1]

üsd: bkz.→üst

ü.+ü 56, 61, 362

ü.+ünden 749, 1247, 1253

ü.+üne 12, 117, 740, 802, 1136, 1248, 1250, 1397, 1815

[=15]

üst: “üst”

ü. 894

ü.+ünde 952, 1606

ü.+üne 224, 1538

[=5]

üst: bkz.→üst

ü.+ünden 753

[=1]

üsül: bkz.→usul

ü.+umuz 5

[=1]

üsul: bkz.→usul

ü.+umuz 56

[=1]

üsül: bkz.→usul

ü.+ünen 369

[=1]

üle: bkz.→öyle

ü. 11

[=1]

üye: “üye”

ü. 289

[=1]

üyle: bkz.→öyle

ü. 408, 952

[=2]

üzeri: “üzeri”

ü.+m 1620

ü.+ne 44, 703, 714, 1248

[=5]

üzgün: “üzgün”

ü.+üdüm 918

[=1]

üzül-: “üzülmek”

ü.-î 403

[=1]

üzüm: “üzüm”

ü. 505, 505, 505

ü.+den 537

ü.+ü 506

[=5]

üzür: “özür”

ü. 998, 999

[=2]

vār: bkz.→var

v. 1024, 1238, 1336, 1685

[=4]

vāhıt: bkz.→vakıt

v.+lar 902

[=1]

vade: “vade”

v. 1593

[=1]

vafād: bkz.→vefad

v. 862

[=1]

vakıt: “vakıt”

v. 717

[=1]

vaḳıd: bkz.→vakıt

v.+i 553

v.+imiz 672

[=2]

vaḳıd: bkz.→vakıt

v. 1383

v.+ı 1469

[=2]

vali: “vali”

v. 1633

v.+si 1633

v.+sini 1633

v.+yi 1632

[=4]

valla: “valla”

v. 149, 252, 278, 368, 404, 407, 435, 500, 501, 519, 545, 552, 558, 562, 579, 813, 816, 828, 840, 873, 901, 908, 931, 1053, 1054, 1060, 1075, 1086, 1100, 1108, 1148, 1167, 1186, 1186, 1200, 1204, 1276, 1433, 1448, 1457, 1497, 1532, 1547, 1553, 1558, 1568, 1571, 1592, 1662, 1688, 1700

[=51]

vallah: bkz.→valla

v. 213

[=1]

vallaha: bkz.→valla

v. 1157, 1663

[=2]

vallahi: bkz.→valla

v. 1744, 1746

[=2]

var: “var”

v. 8, 41, 101, 106, 106, 110, 110, 115, 115, 130, 131, 136, 137, 154, 154, 180, 181, 187, 191, 192, 198, 198, 200, 204, 207, 213, 225, 226, 226, 277, 282, 284, 314, 318, 329, 329, 333, 333, 340, 342, 360, 389, 396, 396, 397, 400, 402, 407, 412, 437, 449, 462, 462, 471, 471, 472, 472, 473, 496, 497, 499, 516, 527, 540, 548, 565, 565, 572, 573, 574, 575, 600, 600, 623, 623, 676, 676, 682, 687, 687, 688, 703, 704, 714, 730, 741, 741, 743, 757, 787, 788, 789, 789, 800, 802, 802, 802, 806, 806, 813, 815, 815, 823, 830, 830, 830, 835, 840, 841, 846, 871, 887, 888, 888, 952, 959, 964, 997, 1000, 1002, 1009, 1026, 1046, 1063, 1076, 1091, 1091, 1099, 1109, 1109, 1110, 1111, 1113, 1115, 1118, 1119, 1120, 1123, 1123, 1131, 1133, 1141, 1172, 1188, 1189, 1191, 1198, 1227, 1231, 1246, 1275, 1275, 1276, 1278, 1279, 1284, 1304, 1305, 1308, 1315, 1321, 1322, 1336, 1336, 1341, 1341, 1342, 1379, 1382, 1384, 1394, 1394, 1394, 1394, 1394, 1394, 1396, 1399, 1412, 1419, 1424, 1424, 1438, 1440, 1440, 1440, 1441, 1444, 1445, 1446, 1448, 1448, 1448, 1453, 1468,

1478, 1478, 1478, 1483, 1497, 1512, 1538, 1539, 1553, 1561, 1581, 1598, 1621, 1624, 1636, 1652, 1675, 1680, 1683, 1685, 1690, 1690, 1702, 1702, 1709, 1715, 1715, 1718, 1719, 1720, 1720, 1720, 1721, 1727, 1740, 1770, 1771, 1781, 1803, 1819, 1819, 1820

v.+a 413, 674

v.+da 1102, 1446

v.+dı 105, 105, 166, 326, 400, 405, 407, 414, 436, 544, 544, 632, 659, 662, 836, 925, 925, 1069, 1209, 1363, 1371, 1401, 1513, 1518, 1554, 1582, 1603, 1648, 1653, 1662, 1677, 1785, 1790, 1816

v.+dır 447, 659, 660, 715

v.+du 15

v.+dur 91, 525, 730, 737, 749, 1491

v.+ıdı 41, 41, 45, 99, 158, 205, 238, 288, 543, 570, 571, 632, 632, 633, 634, 701, 746, 749, 782, 964, 990, 991, 1006, 1251, 1252, 1254, 1254, 1254, 1254, 1339, 1353, 1356, 1425, 1699, 1755, 1772, 1783, 1790

v.+ıdır 83

v.+ım 221, 901, 997, 1267, 1267, 1385

v.+ımış 39, 71, 76, 282, 334, 500, 575, 576, 759, 760, 762, 1095, 1277, 1278, 1430, 1430

v.+ısa 170, 597, 782, 1309

v.+ısāz 973

v.+ıdı 194, 196, 196, 196, 197, 206, 691, 715

v.+imiş 690, 702

v.+ımış 76, 398, 409, 1095, 1118, 1198, 1521, 1524, 1638

v.+sa 361, 615, 656, 804, 1517, 1629

v.+sada 1629

v.+ya 147, 355, 1382, 1487, 1510, 1664

[=384]

vaī: bkz. → var

v. 1151, 1151

[=2]

var-: “varmak”

v. 125

v.-acan 128

v.-dık 1612, 1613, 1617, 1635

v.-dığ 1612, 1622

v.-dın 1601

v.-duķ 307

v.-duķ 297, 358

v.-ıcağ 1629

v.-uduğ 1353

[=14]

vardıyá: “vardiya”

v. 1379

[=1]

varşova: “Varşova”

v. 288, 343

[=2]

varşuva: bkz. →varşova

v. 320

[=1]

vatandaş: “vatandaş”

v. 1480, 1623

v.+ın 1396

[=3]

vaziyet: “vaziyet”

v. 1511, 1526

[=2]

vaziyeT: bkz. →vaziyet

v. 1540

[=1]

ve: “ve”

v. 291, 311, 315, 343, 1568

[=5]

vefad: “vefat”

v. 248, 1584, 1593, 1602, 1605

[=5]

vefaT: bkz.→vefad

v. 1397, 1578

[=2]

velasılı: “velhasılı”

v. 1605

[=1]

velasılı: bkz.→velasıl

v. 1618

[=1]

velatu: “duada geçen bir kelime”

v. 481

[=1]

ver-: “vermek”

v.-úrúK 696

v.-di 285, 330, 1005, 1325

v.-dig 1606

v.-diler 300, 303, 326, 327, 457, 458, 1648

v.-dim 741, 1635, 1699, 1701, 1704

v.-diki+(verdī) 654, 1202

v.-düg 1623

v.-dükün+(verdün) 1177

v.-ecem 251

v.-ecen 1772

v.-en 467, 715

v.-icāz 1072

v.-icen 634

v.-ī 1287

v.-īlar 390

v.-ilir 550
v.-im 36
v.-im 38
v.-in 429
v.-ir 1540, 1622
v.-irim 1491
v.-irler 546, 803, 1539
v.-isun 483
v.-iya 249
v.-iyalardı 573
v.-iyı 118, 503, 504
v.-iyılar 941, 941
v.-iyım 1152
v.-iyo 655, 656
v.-iyodu 1815, 1817
v.-iyolar 129
v.-iyolardı 1773
v.-iyollar 1431
v.-iyom 60
v.-iyon 1232, 1337
v.-iyorus 669
v.-iyo 790
v.-me 1160
v.-medi 902
v.-mediler 1630
v.-memişler 588
v.-mesin 1287, 1287
v.-mim 1152
v.-mirem 349
v.-miyalardı 1155

v.-miyende 715
v.-miyi 1159
v.-miyollardı 1431
v.-miyon 1318, 1318
v.-miyoruz 1625
v.-miş 333
v.-mişdi 298
v.-mişem 1422
v.-sin 123, 1287
v.-üdüK 155, 1309
v.-ür 476, 510
v.-ürken 742
v.-ürler 503, 1540
v.-ürsüz 1629
v.-ürüm 742, 771, 1152
v.-üse 1380
v.-üsün 445
v.-üyoğ 1414

[=95]

vermek: “vermek”

v. 495

[=1]

vesaid: “araç”

v. 1629

[=1]

vesare: bkz. →vesayre

v.+sini 249

[=1]

vesayre: “vesaire”

v. 442

[=1]

veya: “veya”

v. 73, 74, 284

[=3]

veyahid: bkz.→veyahuT

v. 648

[=1]

veyahuT: “veyahut”

v.+da 525

[=1]

vér: bkz.→ver-

v.-messen 1160

[=1]

vilayet: “vilayet”

v.+e 307

v.+i 316

[=2]

vur-: “vurmak”

v.-du 29, 29, 660, 1735

v.-duğ 1541

v.-dular 1681

v.-dum 663, 664, 999, 1500

v.-madım 998

v.-sân 1664

v.-udun 145

v.-usa 899

v.-usun 492, 495

v.-uyo 1685

v.-uyok 1057

v.-uyolardı 1678

[=19]

vurul-: “vurulmak”

v.-du 1682

[=1]

vúcut: “vücut”

v.+um+(vúcudum) 449

[=1]

ya: “ya”

y. 12, 13, 13, 14, 42, 57, 73, 103, 108, 117, 117, 224, 251, 259, 299, 340, 360, 368, 386, 397, 409, 437, 511, 553, 562, 587, 667, 675, 683, 767, 782, 804, 829, 871, 886, 898, 947, 947, 1012, 1022, 1044, 1066, 1126, 1126, 1136, 1137, 1164, 1176, 1200, 1200, 1206, 1320, 1331, 1337, 1345, 1363, 1369, 1369, 1403, 1413, 1431, 1446, 1455, 1468, 1478, 1486, 1500, 1509, 1511, 1518, 1523, 1526, 1539, 1564, 1609, 1646, 1656, 1670, 1671, 1684, 1737

[=81]

ya-: bkz.→yağ-

y.-yu 1425

[=1]

yā: bkz.→yağ

y. 128, 745, 812, 836, 1207

y.+nı 23

[=6]

yā-: bkz.→yağ-

y.-dı 1425, 1425

y.-maz 831

y.-miyo 1471

y.-yidu 1470

y.-yo 1508

[=6]

yāmur: “yağmur”

y. 199, 586, 831, 1387

[=4]

yāmurlu: “yağmurlu”

y. 832

[=1]

yāni: bkz.→yani

y. 80

[=1]

yāni: bkz.→yani

y. 37, 37, 258, 270, 405, 543, 544, 546, 558, 565, 566, 573, 1456, 1820

[=14]

yārebbe: bkz.→yarabbi

y.+me 604

[=1]

yāş: “yağış”

y. 1387

[=1]

yab-: bkz.→yap-

y. 6, 6, 139, 171, 1058, 1453, 1768, 1769

y.-Tım 709

y.-ar 785

y.-arım 597

y.-cāmız 729

y.-dı 296, 303, 1436, 1591, 1712

y.-dık 1618

y.-dıkca 1613

y.-dığ 1733, 1734, 1734, 1734

y.dıkını+(yabdını) 955

y.-dılar 132, 280, 341, 364, 1115, 1115, 1116, 1397, 1561

y.-dım 85, 313, 711, 719, 786, 905, 905, 905, 906, 908, 914, 984, 987, 988, 1225, 1261, 1386, 1726

y.-dıysa 84

y.-dildi 723

y.-dim 209, 214
y.-duķ 984, 1043, 1214, 1291, 1326, 1327, 1498
y.-dukum+(yabdūm) 844, 1037, 1137
y.-dukumuz+(yabdūmuz) 1101, 1321
y.-duğ 1327, 1391, 1727, 1732
y.-duğdan 1813
y.-duğları 953
y.-duķ 231, 383, 1401
y.-dum 1392
y.-icán 11
y.-ican 1473, 1685
y.-icakamız+(yabcāmız) 983
y.-ican 442
y.-madan 785
y.-madı 1607
y.-madılar 1594
y.-madım 504, 558, 558, 821, 916, 1187
y.-mam 764, 764
y.-mayız 1442
y.-maz 709
y.-mazdıķ 768
y.-miş 174, 380, 1564, 1655
y.-mişduruķ 442
y.-mişlar 688, 1554, 1559, 1561, 1566
y.-mıyodu 945
y.-miyoz 643
y.-mim 1173
y.-miyalar 559
y.-miyoķ 540
y.-miyom 821, 1376

y.-miyoz 1087

y.-mişlar 689

y.-tım 194

[=116]

yabancı: “yabancı”

y. 341, 528, 1701, 1703

y.+sı 855

[=5]

yabancı: bkz.→yabancı

y.+yız 335

[=1]

yabdu-: “yaptırmak”

y.-dum 872

y.-madım 914

[=2]

yabdur-: bkz.→yabdu-

y.-ucām 876

[=1]

yabmağ: “yapmak”

y. 1139

[=1]

yad-: bkz.→yat-

y.-dı 860, 860, 861, 862, 862

y.-dım 710, 1402

y.-madı 862

y.-madım 1402

[=9]

yadırğa-: “yadırğamak”

y.-mişlar 1486

[=1]

yağala-: “yakalamak”

y.-massa 1543

y.-r 1543

y.-rsa 1543

[=3]

yağ: “yağ”

y.+mızı+(yāmızı) 1807

[=1]

yağ+(yā): bkz.→yağ

y. 169

[=1]

yağ-: “yağmak”

y.-ardi+(yārdi) 707, 707

[=2]

yahud: bkz.→yahut

y. 1765, 1766

[=2]

yahut: “yahut”

y. 1568

[=1]

yaḥni: bkz.→yaḥni

y. 56

[=1]

yaḥni: “yahni”

y. 1088

[=1]

yaḥin: bkz.→yaḥin

y. 1325

[=1]

yak-: “yakmak”

y.-arlarken 567

y.-iyın 1235

y.-ilardı 936

y.-ib 689

[=4]

yağ-: bkz.→yak-

y.-ardı 1535

y.-arlar 1143

y.-aruğ 739

y.-aruq 908

y.-dık 1649

y.-dım 927

y.-duğ 908

y.-iyoduğ 945

y.-iyoduğ 965, 1778

y.-iyoduğ 945

y.-iyorduğ 1516

y.-tık 1649

[=13]

yağa: “yaka”

y.+sına 1337

[=1]

yağala-: “yakalamak”

y.-r 257

[=1]

yağali-: bkz.→yağala-

y.-y1 1218

[=1]

yağın: “yakın”

y. 182, 394, 816, 923, 1074, 1448

y.+da 1096, 1120

y.+dan 661

y.+dı 373

y.+ım 923

[=11]

yağunlaştur-: “yakınlaştırmak”

y.-ak 1294

[=1]

yağ-: bkz.→yağ-

y.-dım 932

y.-icādın 634

y.-iyormuş 1514

[=3]

yağala-: “yakalamak”

y.-muş 1381

[=1]

yaqa: bkz.→yaqa

y.+sını 256

[=1]

yal: inek, köpek vb. hayvanlara yedirmek için hazırlanan unla kepek karışımı sulu yiyecek

y. 742

[=1]

yalan: “yalan”

y. 93, 1279, 1283, 1402, 1500, 1532, 1533, 1548, 1591, 1688

[=10]

yalman: “metinde geçen bir soyad, Yalman”

y. 49

[=1]

yalnız: “yalnız”

y. 575, 577, 1572, 1603

[=4]

yalnuz: bkz.→yalnız

y. 1797

[=1]

yalöz: bkz.→yalnız

y. 64, 527, 840, 1187

y.+udum 1647, 1648

[=6]

yalözcağ: bkz.→yalnız

y. 1227

[=1]

yaltaKlan-: “yaltaklanmak, onursuzca davramak”

y.- ĩ 638

[=1]

yamaluK: “bez parçası, yama (ip vs gibi bağlama için kullanılan)”

y. 42

[=1]

yan: “yan”

y.+a 327, 809

y.+da 959

y.+dan 450, 1658, 1786

y.+dayim 450

y.+ıma 1590

y.+ımda 1322

y.+ın 386, 1400, 1749, 1786

y.+ına 125, 872, 876, 960, 1590, 1783

y.+ında 388, 391, 894, 897, 1743, 1745, 1753

y.+ından 1788

y.+larında 1298

y.+na 748

y.+un 47

y.+unda 58, 58

[=32]

yan-: “yanmak”

y.-ardın 1184

y.-iyodu 1219

y.-iyormuş 1515

y.-ĩ 910

y.-iyodu 1219

y.-madı 568, 808

y.-mayan 1219

y.-mıyodu 1220

y.-mi+(yanmĩ) 845

[=10]

yanaş-: “yanaşmak”

y.-dım 650

y.-i 717

y.-madım 595

[=3]

yani: bkz.→yani

y. 99, 101, 320, 394, 1424, 1520, 1602

[=7]

yani: bkz.→yani

y. 1559

[=1]

yani: “yani”

y. 42, 43, 43, 76, 80, 89, 198, 205, 206, 208, 212, 217, 251, 253, 269, 270, 271, 323, 350, 370, 390, 411, 414, 451, 524, 576, 582, 655, 661, 663, 663, 664, 669, 671, 991, 1007, 1010, 1130, 1180, 1454, 1470, 1471, 1476, 1477, 1481, 1483, 1484, 1488, 1490, 1492, 1496, 1501, 1508, 1511, 1520, 1522, 1522, 1524, 1525, 1526, 1529, 1537, 1555, 1555, 1556, 1557, 1560, 1562, 1562, 1564, 1564, 1566, 1570, 1576, 1603, 1603, 1608, 1608, 1642, 1651, 1654, 1654, 1677, 1678, 1681, 1692, 1694, 1699, 1703, 1721, 1722, 1736, 1739, 1780, 1795, 1798

[=96]

yani: bkz.→yani

y. 268, 1124

[=2]

yanki: “yan taraf”

y. 693, 693

[=2]

yanma: “yanma işi”

y.+lar 308

[=1]

yanna: bkz.→yan

y. 595

[=1]

yannış: “yanlış”

y. 856, 857, 1126, 1128, 1548

[=5]

yap: bkz.→yük

y.+a 626

[=1]

yap-: “yapmak”

y.-abilmişler 315

y.-abilüyosun 1560

y.-abülüsen 1139

y.+acak*amiz+(yapacāmiz) 1511

y.-aķ 1321, 1597

y.-acaķ 1077, 1296, 1314

y.-acām 359

y.-acān 199

y.-acāz 1621

y.-acan 201

y.-alım 633, 1044, 1083, 1315

y.-allar 1180

y.- amak 1231

y.-amadık 1624

y.-amaduku+(yapamadū) 1173

y.-amadukumu+(yapamadūmu) 1076

y.-amidum+(yapamīdum) 618

y.-amam 207

y.-aman 260

y.-amaS 1543

y.-amaz 1137

y.-amazsan 1140

y.-amazsın 260

y.-amıyım 950

y.-amiyo 1602

y.-amiyım 916, 934, 951, 966, 966

y.-amiyoğ 1415

y.-an 114, 114, 121, 240, 387, 791, 791, 914, 1092, 1092, 1151, 1151, 1416

y.-ana 1812

y.-ar 446, 577, 577, 742, 981, 981, 981, 982, 1142, 1143

y.-ar+(yabar) 496

y.-arduK 145, 708, 708

y.-ardur+(yabardur) 525

y.-arıK 552, 696

y.-arım 184, 226, 446, 446, 446, 597, 771, 774, 1138

y.-arız 796, 796, 797, 801, 1807

y.-arlar 784, 784, 801, 1361, 1697

y.-arlarmış 1089

y.-arsa 1337

y.-arsak 1057

y.-arsaK 84
y.-arsan 171
y.-arsın 23, 92, 92, 92, 236, 467, 498, 556, 1059, 1061, 1177
y.-aruk 1060
y.-aruğ 717, 773, 773, 774
y.-aruK 508, 537, 541, 541, 541, 599, 734, 797, 1060, 1370
y.-arūğ 695
y.-dılar 281
y.-dım+(yabdım) 493
y.-dınsa+(yabdınsa) 476, 476
y.-iliyo 1089
y.-ilu 1221
y.-iyog 1315
y.-iyoduğ 1331
y.-iyodum 984
y.-iyos 670
y.-iyoz 1084
y.-ib 261
y.-icağsın 1392
y.-icaK 1016
y.-ican 20
y.-iya 56
y.-iyo 1480
y.-iyog 1455
y.-iyodu 848, 1817
y.-iyoduK 1730
y.-iyoduğ 1729, 1730, 1737
y.-iyoduK 665
y.-iyollar 65
y.-iyor 1529

y.-iyorum 1645
y.-iyoruS 1765
y.-iyoruz 263, 263, 644, 796, 1698, 1763, 1764, 1766
y.-iyoS 1768
y.-iyosa 1763, 1768
y.-iyoz 1083, 1092, 1102, 1696
y.-i 104
y.-iduğ 1371, 1371
y.-ĩ 103, 599, 791, 791, 909, 910, 914, 916, 1322, 1417
y.-ĩduğ 1358
y.-ĩduK 145, 1358, 1372
y.-ĩlar 154, 154, 1117
y.-ĩsun 382
y.-ilar 1111, 1142, 1360
y.-ilarmış 1106, 1106, 1107
y.-im 506, 933, 969, 1022, 1137, 1230, 1346
y.-iya 56, 240, 1151
y.-iyalar 558, 1118
y.-iyı 104, 317, 953, 954
y.-iyım 1172
y.-iyim 223
y.-iyo 229, 233, 1092, 1345
y.-iyok 1467
y.-iyoğ 1084, 1187, 1410, 1411, 1428, 1456, 1456
y.-iyoK 223, 1198
y.-iyodu 1360, 1360
y.-iyoduğ 1358, 1359
y.-iyoduK 229, 229, 233, 643
y.-iyodum 443
y.-iyodun 963

y.-iyola 112
y.-iyolar 826, 1437, 1536
y.-iyollar 1437, 1437, 1445
y.-iyom 262, 843, 843, 1506
y.-iyon 63, 63, 64, 79
y.-iyos 642, 647
y.-iyoz 642, 654, 1084, 1085, 1091, 1124
y.-iyu 611
y.-iyuğ 610, 1427
y.-iyuğ 467, 611, 1196
y.-iyudu 750
y.-miyim 224
y.-micaksın 257
y.-miyim 228
y.-miyoduğ 151, 151
y.-miyon 64
y.-miyoruz 1512
y.-salar da 121
y.-sın 82
y.-Tım+(yabTım) 535
y.-tım 228
y.-éyoduğ 665
[=274]

yapı: “yapı”

y. 1397

[=1]

yapıl: “yapılmak”

y.-an 791

y.-anda 1361

y.-dı 371, 1275, 1479, 1479

y.-ı 1221

y.-ır 1089

y.-ıyo 1089

y.-iyodu 1709

y.-mıyo 1715

y.-u 113, 1221

[=13]

yapıl-: bkz.→yapıl-

y.-ıyı 45

y.-imuş 1104

y.-iya 237

y.-mıyı 527

y.-miş 716

[=5]

yapma: “yapma”

y.+i+(yapmī) 618

[=1]

yaprak: “yaprak”

y.+a+(yaprā) 1187, 1188

[=2]

yapul-: bkz.→yapıl

y.-usa 112

[=1]

yaP-: bkz.→yap-

y.-ardım 1376

[=1]

yara: “yara”

y. 730, 732, 732

y.+m 427

[=4]

yarabbi: “Yarabbi”

y. 1355

[=1]

yaralu: “yaralı”

y. 1401

y.+lar 331

[=2]

yaramasül: “önemli, akılda kalan, kayda değer”

y. 208

[=1]

yararlan-: “yararlanmak”

y.-uruK 185

[=1]

yarbay: “yarbay”

y. 277

[=1]

yardere: “Mesudiye’de bir köy, Yardere”

y. 1457, 1457

[=2]

yardım: “yardım”

y. 455, 455, 775, 848, 858

[=5]

yardımcı: “yardımcı”

y.+n 402

[=1]

yarı: “yarı”

y. 983

y.+ya 983

[=2]

yarım: “yarım”

y. 445

[=1]

yarın: “yarın”

y. 1141, 1221, 1615, 1810

y.+kisi 1142

[=5]

yarım: “yarım”

y. 1026

[=1]

yarul-: “yarılmak

y.-duku+(yaruldū) 873

[=1]

yasāğ: bkz.→yasak

y. 1735

y.+dı 1390, 1390

[=3]

yasak: “yasak”

y.+adı+(yasādı) 1390

[=1]

yasak: bkz.→yasak

y. 1625

[=1]

yasak: bkz.→yasak

y. 647, 1390, 1714

[=3]

yasduğ: bkz.→yasduk

y. 1539

[=1]

yasduk: “yastık”

y.+u+(yasdū) 1540

y.+un+(yasdün) 459

y.+unu+(yasdünü) 1817

[=3]

yasduk: bkz.→yasduk

y. 1539

[=1]

yaş: “yaş”

y. 433, 845, 1038

y.+da 1135

y.+ındayim 1504

y.+ım 2, 26, 182, 435, 470, 902, 1033, 1191

y.+ıma 190

y.+ımı 347, 776, 840

y.+ına 132, 650, 833, 1261, 1652

y.+ınadayım 1522

y.+ında 50, 644, 887, 1041, 1267, 1304

y.+ındā 888

y.+ındayken 588

y.+ındadurum 776

y.+ından 1212

y.+ındasın 887

y.+ındayım 1081, 1551, 1753

y.+ını 845

y.+ındayım 438, 1135, 1408

y.+ındayim 215

y.+ındiyim 141

[=43]

yaşa-: “yaşamak”

y.-dılar 1289

y.-dım 1010, 1011

y.-duğ 1313, 1314

y.-dukum+(yaşadüm) 776

y.-dukumu+(yaşadümü) 621

y.-madılar 1805

y.-maz 1314

y.-mış 1557

y.-r 792

y.-sağ 1307

y.-yabilecēmiz 333

[=13]

yaşam: “yaşam”

y.+ını 618

[=1]]

yaşi-: bkz.→yaşa-

y.-yoruz 1510

[=1]

yaşi-: bkz.→yaşa-

y.-i 1304

y.-yım 940

[=2]

yaşlan-: “yaşlanmak”

y.-dım 89

y.-sa 405

[=2]

yaşlı: “yaşlı”

y. 644, 653, 663, 664, 664, 1269, 1478, 1623

y.+lar 1753, 1819

[=10]

yaşlılık: bkz.→yaşlılık

y. 188

[=1]

yaşlı: bkz.→yaşlı

y.+yım 1134

[=1]

yaşlı: bkz.→yaşlı

y.+lar 744

[=1]

yaşlilik: “yaşlılık”

y. 189

[=1]

yaşlu: bkz.→yaşlı

y.+lar 1086

[=1]

yat-: “yatmak”

y.-an 1440

y.-ar 528

y.-arken 29

y.-arsın 133, 200

y.-iyodu 1668

y.-iyon 30

[=7]

yatağ: bkz.→yatak

y. 1560

[=1]

yatağ: bkz.→yatak

y. 933

[=1]

yatak: “yatak”

y.+a+(yatā) 1816

y.+anu+(yatānu) 1817

[=2]

yatağ: bkz.→yatak

y. 1815

y.+da 413

[=2]

yatağ: bkz.→yatak

y.+dan 408

[=1]

yatağ: bkz.→yatak

y. 1256

[=1]

yatır-: “yatırmak”

y.-iyoduğ 1667

y.-iyosun 1530

[=2]

yav: “yahu”

y. 31, 70, 286, 493, 494, 499, 502, 503, 515, 516, 520, 520, 521, 657, 812, 991, 1473, 1478, 1651, 1657, 1659, 1669, 1669, 1673, 1682, 1697, 1759

[=27]

yavağ: “yavaş”

y. 1528, 1528

[=2]

yavrum: “yavrum”

y. 68, 123, 146, 151, 156, 157, 161, 162, 171, 175, 398, 944, 961, 961, 969, 1165, 1170, 1176, 1366, 1369, 1551, 1577, 1707, 1742, 1752, 1763, 1767, 1768, 1770, 1774, 1776, 1794, 1797, 1816

[=34]

yavşan: “Mesudiye’de bir köy, Yavşan”

y. 1447

[=1]

yay-: “yaymak”

y.-arduğ 768

y.-arsın 1800

y.-aruK 185

y.-iyon 8

y.-yok 601

[=5]

yayan: “yaya”

y. 1317

[=1]

yayg: bkz.→yayuk

y. 746

[=1]

yayın: “yayın”

y. 317

[=1]

yayla: “yayla”

y. 710

y.+da 1318, 1807

y.+diyduğ 1315

y.+lar 205

y.+lara 524

y.+mız 600, 1317, 1317, 1740, 1741, 1805

y.+sı 1123, 1741

y.+sına 1597

y.+ya 524, 710

[=17]

yaylacılık: “yaylacılık”

y.+ımız+(yaylacılıımız) 1315

[=1]

yaylacilik: bkz.→yaylacılık

y.+i+(yaylacilī) 710

[=1]

yaylı: bkz.→yayla

y.+ya 1805

[=1]

yaylım: “yayılmak işi”

y.+a 741

[=1]

yaylı: bkz.→yayla

y.+ye 1389

[=1]

yayuk: “yayık”

y.+u+(yayū) 8

[=1]

yayuk: bkz.→yayuk

y. 8

[=1]

yaz: “yaz”

y. 1320, 1711

y.+ın 508, 708, 957, 1231, 1389, 1589, 1807

y.+ları 1064, 1691

y.+lari 1810

[=12]

yaz-: “yazmak”

y.-ar 348

y.-ceKler 1136

y.-dı 1339, 1339

y.-īlardı 1148

y.-iyā 84

y.-miş 1798

y.-miyo 85

[=8]

yazar: “yazar”

y. 351

[=1]

yazarlık: “yazarlık”

y.+ım+(yazarlīm) 1192

[=1]

yazarlık: bkz.→yazarlık

y. 1034

[=1]

yazarli: bkz.→yazarlık

y.+m 62

[=1]

yazdı-: “yazdırmak”

y.-miş 1674

[=1]

yazıl-: “yazılmak”

y.-dım 1135

y.-ıysa 1569

y.-ma 1138

y.-miş 1666

[=4]

yazi: bkz.→yazı

y.+yi+(yazī) 721

[=1]

yazıl-: bkz.→yazıl-

y.-mişlar 182

[=1]

yazlad-: “otlatmak (yaylada)”

y.-urduK 709

[=1]

yazlık: “yazlık”

y.+ına+(yazlĭna) 1644

[=1]

yazlıK: bkz.→yazlık

y. 563

[=1]

yazma: “yazma işi”

y.+m 51, 1710, 1759

[=3]

yazul-: bkz.→yazıl-

y.-duĝ 1138, 1139, 1139

[=3]

ye-: “yemek”

y.-düklerim 607

y.-di 393, 393

y.-dim 788

y.-dükümüz+(yedüümüz) 1301

y.-düglerimizi 1307

y.-düklerimden 608

y.-dük 995

y.-dükü+(yedü) 1295

y.-dükümüz+(yedümüz) 765

y.-meseK 1303

y.-miyuĝ 765

y.-müsdür 393

y.-ni 7

y.-rim 606, 606

y.-rsin 129, 508

y.-rüg 766, 766, 766, 766

y.-seydim 608

[=23]

yed-: bkz.→yet-

y.-diki+(yeddī) 103

y.-dükü+(yeddū) 1139, 1232

y.-mediki+(yedmedī) 103

y.-miş 1593

y.-miyo 1412

[=6]

yedi: “yedi”

y. 67, 141, 193, 233, 261, 276, 278, 292, 305, 332, 345, 383, 454, 455, 455, 474, 474, 475, 475, 493, 526, 532, 587, 680, 833, 979, 1008, 1041, 1126, 1126, 1127, 1213, 1408, 1575, 1579, 1596, 1620

y.+ler 986

y.+si 524

y.+sine 525

[=41]

yedinci: “yedinci”

y. 279, 356

[=2]

yedir-: “yedirmek”

y.-icām 179

y.-iyoz 789, 789

[=3]

yedmiş: bkz.→yetmiş

y. 50, 141, 190, 209, 209, 221, 366, 779, 901, 986, 986, 1004, 1041, 1041, 1460, 1647, 1700, 1700

y.+i 901, 1211

[=20]

yedü-: bkz.→yedür-

y.-meden 831

[=1]

yedür-: “yedirmek”

y.-ılar 115

y.-uruḲ 180

y.-üyoḲ 602

[=3]

yeğen: “yeğen”

y.+im+(yēnim) 271, 851, 855, 873, 886, 898, 1285, 1698

[=8]

yēka-: bkz.→yıka-

y.-ruḲ 735

[=1]

yem: “yem”

y.+in 260

y.+ini 1414

[=2]

yeme: “yeme işi”

y. 1179

y.+den 123

y.+ye 106, 167, 655

[=5]

yemeg: bkz.→yemek

y. 801, 1358, 1359, 1536, 1647, 1746

y.+ler 1101

[=7]

yemeghane: bkz.→yemekhane

y.+deydim 1646

[=1]

yemek: “yemek”

y. 121, 229, 233, 233

y.+e+(yemē) 55, 120, 231, 734, 794

y.+emi+(yemēmi) 906, 1648

y.+en+(yemēn) 508

y.+eni+(yemēni) 53

y.+ler 1370

y.+leri 1060, 1101

y.+miz+(yemēmiz) 18

y.+mizi+(yemēmizi) 610

[=18]

yemekhane: “yemekhane”

y.+de 1646

y.+ye 1650

[=2]

yemekhani: bkz. →yemekhane

y.+ye 1648

[=1]

yemekli: “yemekli”

y. 371

[=1]

yemeklü: bkz. →yemekli

y. 1331

[=1]

yemeK: bkz. →yemek

y. 154, 784, 787

y.+ler 1102

y.+leri 610, 1061

[=6]

yenge: “yenge”

y.+m 1341, 1608

[=2]

yeni: “yeni”

y. 277, 330, 1148, 1315, 1320, 1466, 1491

y.+sini 1566

[=8]

yen-: “yenmek”

y.-miya 7

[=1]

yer: “yer”

y. 109, 673, 676, 1076, 1581, 1584, 1637, 1714, 1721, 1808, 1809

y.+ún 338

y.+de 319, 1537, 1712

y.+den 1325, 1483, 1626

y.+deydi 1707

y.+e 437, 505, 516, 865, 942, 1584

y.+i 499, 793, 903, 903, 1483, 1556

y.+ime 1132, 1168

y.+imiz 217, 1091

y.+in 565, 565

y.+inda 191

y.+inde 90, 90

y.+ine 379, 1801

y.+iyen 1783

y.+ler 577, 1475, 1492

y.+lerde 572, 572

y.+lerden 528, 1491

y.+lere 731, 1044

y.+leri 1246, 1491, 1492

y.+lerini 719

[=56]

yerleş-: “yerleşmek”

y.-miş 1689

[=1]

yesir: “duada geçen bir kelime”

y. 481

[=1]

yeşil: “yeşil”

y. 298, 299, 417

y.+ini 1771

[=4]

yeşilce: “Mesudiye’de bir köy, Yeşilce”

y.+nin 1486

[=1]

yeşilci: bkz.→yeşilce

y.+yi 1486

[=1]

yet-: “yetmek”

y.-en 1816

y.-er 766, 769, 1476

y.-erse 1041, 1814

y.-mi+(yetmī) 907

y.-miyo 1624

[=8]

yetimlik: “yetimlik”

y.+imi+(yetimlīmi) 1403

y.+inen+(yetimlīnen) 1577

[=2]

yetmiş: “yetmiş”

y. 193, 193, 193, 435, 590

[=5]

yeTmiş: bkz.→yetmiş

y. 833, 1033, 1038, 1339, 1551

[=5]

yeTüſdü-: “yetiſtirmek”

y.-dük 452

[=1]

yeTüſ- “yetiſmek”

y.-düküm+(yeTüſdüm) 1236

[=1]

yevmiye: “yevmiye”

y. 1232

[=1]

yeygi: bkz.→yem

y. 742, 771

[=2]

yeyki-: bkz.→yıkça-

y.-yon 9

[=1]

yeyka-: bkz.→yıkça

y.-rduķ 14

y.-rım 615

y.-rsın 502

[=3]

yê-: bkz.→ye-

y.-dükümü+(yêdümü) 1157

[=1]

yêdi: bkz.→yedi

y. 1126

[=1]

yêki-: bkz.→yıkça-

y.-yoķ 1057

[=1]

yemekli: bkz.→yemekli

y. 1331

[=1]

yérleş-: bkz.→yerleş-

y.-miş 1689

[=1]

yéyki-: bkz.→yıkça-

y.-yom 844

[=1]

yığla: “yığılmak, birikmek”

y. 1470, 1470

[=2]

yıñıl-: bkz.→yıkıl-

y.-dı 1555, 1555, 1556

y.-ıyo 1556

[=4]

yık-: “yıkamak”

y.-dılar 336

y.-di 716

[=2]

yıkça-: “yıkamak”

y.-rdı 249

[=1]

yıkātmağ: “yıkıtmak”

y. 1618

[=1]

yıkaycı: “gassal, ölü yıkayıcı”

y. 1618

[=1]

yıkılma: “yıkılma işi”

y.+lar 308

[=1]

yıqıl-: bkz.→yıqıl-

y.-uqaT 875

[=1]

yıqıl-: “yıkılmak”

y.-mıŝ 1566

[=1]

yıkıl-: bkz.→yıqıl-

y.-di 716

[=1]

yıki-: bkz.→yıqa-

y.-ya 248

[=1]

yıl: “yıl”

y. 1575

y.+lar 1008

[=2]

yılan: “yılan”

y.+ın 595

[=1]

yılığ: “yılılık”

y. 836

[=1]

yılmaz: “metinde geçen soy isimler, Yılmaz”

y. 839, 978, 1125

[=3]

yiki-: bkz.→yıqa-

y.-duK 599

[=1]

yiki-: bkz.→yıka-

y.-duK 598

[=1]

yıka-: bkz.→ yıka-

y.-miyuK 599

y.-muyuK 598

[=2]

yi-: bkz.→ye-

y.-cēne 1067

y.-cek 251, 251

y.-duĝ 609

y.-duK 609

y.-idúK 159

y.-iduK 159

y.-im 1071

y.-yön 53

y.-yelerdi 1298

y.-yemiyım 607, 1071

y.-yen 997

y.-yesimiz 1070

y.-yım 941

y.-yoĝ 1188, 1188, 1188

y.-yodu 1299, 1746

y.-yoduK 1069

y.-yu 1510

y.-yuĝ 1303

y.-yuK 611, 765

y.-yum 940

y.-yun 1302, 1302

y.-yük 1307

y.-yyoğ 1189

[=30]

yicek: “yiyecek”

y. 959

[=1]

yien: bkz.→yeğen

y.+i 1662

y.+im 305, 412, 1664, 1689

[=5]

yī-: bkz.→ye-

y. 390, 392, 394

y.-dum 606

[=4]

yil: bkz.→yıl

y. 193, 911

[=2]

yim: bkz.→yem

y. 1318

[=1]

yimeg: bkz.→yemek

y. 1331, 1358

[=2]

yimek: bkz.→yemek

y.+e+(yimē) 1763, 1763

[=2]

yimekli: bkz.→yemekli

y. 1326

[=1]

yimeK: bkz.→yemek

y. 843, 1371

[=2]

yimi: bkz.→yeme

y.+ye 1083

y.+yi 105

[=2]

yimmi: bkz.→yirmi

y. 1745, 1749

[=2]

yine: “yine”

y. 1321, 1556, 1579

[=3]

yir: bkz.→yer

y.+den 325

[=1]

yirmi: “yirmi”

y. 274, 305, 306, 309, 309, 310, 329, 345, 347, 347, 348, 747, 887, 887, 888, 897, 1003, 1008, 1008, 1063, 1114, 1319, 1339, 1340, 1400, 1401, 1401, 1402, 1463, 1575, 1709, 1709, 1713, 1713

[=34]

yiyeceg: bkz.→yicek

y. 1427

[=1]

yiyki: bkz.→yıkā-

y.-dum 1600

[=1]

yo: bkz.→yok

y. 1317, 1433, 1509

[=3]

yoğ: bkz.→yok

y. 69, 109, 109, 109, 109, 240, 241, 241, 453, 453, 453, 453, 454, 466, 466, 466, 471, 471, 473, 537, 537, 648, 682, 729, 762, 763, 781, 782, 785, 785, 816, 828, 937, 937, 995, 1090, 1133, 1176, 1298, 1341, 1354, 1369, 1369, 1369, 1385, 1405, 1419, 1419, 1433, 1433, 1434, 1437, 1438, 1438, 1442, 1442,

1443, 1443, 1443, 1444, 1444, 1444, 1446, 1447, 1447, 1447, 1447, 1447, 1466, 1466, 1500, 1531, 1537, 1538, 1538, 1563, 1563, 1563, 1574, 1589, 1589, 1604, 1607, 1613, 1625, 1645, 1645, 1670, 1673, 1673, 1698, 1774, 1774, 1774, 1774, 1774, 1774, 1775, 1793, 1793, 1797, 1797, 1799, 1799, 1801, 1816, 1817, 1819

y.+du 768, 768, 1098, 1099, 1777, 1814

y.+dur 1387, 1575, 1676

y.+muş 1525

y.+sa 1674

[=118]

yok: “yok”

y. 41, 45, 51, 62, 109, 154, 170, 171, 241, 243, 255, 257, 259, 260, 272, 315, 401, 401, 401, 405, 415, 415, 415, 467, 499, 529, 529, 549, 557, 561, 561, 568, 568, 574, 601, 627, 631, 711, 711, 752, 812, 816, 859, 859, 859, 928, 930, 930, 930, 931, 935, 935, 954, 955, 982, 1014, 1016, 1034, 1034, 1037, 1044, 1046, 1054, 1054, 1055, 1070, 1071, 1123, 1123, 1192, 1206, 1262, 1262, 1272, 1273, 1296, 1301, 1314, 1321, 1329, 1331, 1369, 1369, 1370, 1415, 1431, 1433, 1433, 1440, 1477, 1485, 1516, 1517, 1536, 1537, 1539, 1544, 1574, 1592, 1613, 1627, 1637, 1669, 1670, 1673, 1682, 1687, 1687, 1687, 1693, 1710, 1752, 1756, 1759, 1759, 1790

y.+du 321, 368, 885, 1039, 1069, 1082, 1122, 1289

y.+dur 1574

y.+tu 1513

[=126]

yokar: bkz.→yukarı

y. 691

y.+ı

y.+ki 693

[=3]

yokuş: “yokuş”

y.+u 920

[=1]

yokuşdibi: “Kabadüz’de bir köy, Yokuşdibi”

y. 834

[=1]

yoK: bkz.→yok

y. 195, 200, 227, 392, 401, 415, 470, 497, 511, 694, 721, 744, 744, 744, 756, 792, 818, 821, 824,
1040, 1108, 1197, 1271, 1394, 1809

y.+Tur 686

y.+du 370, 414, 1122

[=29]

yoğar: bkz. →yukarı

y.+ı 1508

[=1]

yoĖuŖ: bkz. →yoĖuŖ

y. 757

[=1]

yol: “yol”

y. 73, 155, 315, 702, 873, 873, 874, 1470, 1474, 1626, 1638, 1638

y.+a 1599

y.+da 1681

y.+dan 1583, 1587

y.+ları 1473

y.+u 675

y.+umuz 1787, 1787

y.+un 1271, 1357

[=22]

yol-: “yolmak”

y.-uyog 1454

[=1]

yolaydın: “Kabadüz’de bir köy, Yolaydın”

y.+n 749

[=1]

yolculuğ: “yolculuk”

y. 376

[=1]

yolla-: “yollamak”

y.-madılar 925

[=1]

yolh-: bkz.→yolla-

y.-yım 975

[=1]

yoĥ: bkz.→yoĥ

y. 121, 158, 159, 944, 944, 983, 1257, 1265, 1287, 1389

y.+du 1236

[=11]

yō: bkz.→yoĥ

y.+di 722

y.+du 105, 105, 105, 106, 127, 127, 156, 156, 471, 722, 847, 849, 873, 892, 1195, 1201, 1208,
1222, 1236, 1375, 1581, 1653, 1707, 1710, 1713

y.+du+ 154, 666, 681, 721

y.+muş 1487, 1618

y.+sa 1309

y.+sam 70

[=34]

yōĝ: bkz.→yoĥ

y. 682, 1732

[=2]

yōĥ: bkz.→yoĥ

y. 892, 1047, 1068, 1206, 1261, 1271, 1317

[=7]

yōĶ: bkz.→yoĥ

y. 1100

[=1]

yoq: bkz.→yoĥ

y. 846, 1239, 1239, 1415, 1507

[=5]

yoon+(yoğun): “yoğun”

y. 456

[=1]

yōsama: “yoksa”

y. 869

[=1]

yor-: “yormak”

y.-madi 202

y.-maz 202, 1037

[=3]

yorul-: “yorulmak”

y.-sun 1167

y.-ursun 200

[=2]

yourd: “yoğurt”

y. 765

y.+dan 4

y.+unan 6

[=3]

yó: bkz.→yok

y. 1087

[=1]

yôk: bkz.→yok

y. 631

[=1]

yôkar: bkz.→yuğarı

y.+1 662

[=1]

yön: “yön”

y.+ü 204

[=1]

yöre: “yöre”

y. 565, 565

y.+nin 1060

[=3]

yöresel: “yöresel”

y. 538, 544, 550, 565

[=4]

yörüme: “yürüme işi”

y. 155, 156

[=2]

yörüyüş: “yürüyüş”

y.+de 1001

[=1]

yörü-: “yürümek”

y.-mezdür 525

[=1]

yu-: bkz.→yık-

y.-duķ 535

y.-r 615

y.-rduķ 14

[=3]

yuğle-: “yüklemek”

y.-diler 1401

[=1]

yuķ: bkz.→yük

y. 357

[=1]

yuķar: bkz.→yuķarı

y. 1583

y.+da 1324

y.+daydı 372

[=3]

yuġarı: “yukarı”

y. 1441

y.+dan 1357

[=2]

yuġarı: bkz.→yuġarı

y. 1510

[=1]

yulaf: “yulaf”

y. 1507, 1527

[=2]

yum-: “yummak”

y.-unca 1757

[=1]

yumurta: “yumurta”

y. 739

[=1]

yurd: “yurt”

y. 109, 1812

y.+umuzi 217

[=3]

yusuf: “metinde geçen bir isim, Yusuf”

y. 487

[=1]

yū-: bkz.→yıġa-

y.-dur 502

[=1]

yuvarlaĝ: “yuvarlak”

y. 1182

[=1]

yüklen-: bkz.→yüklen-

y.-dim 356

[=1]

yüz: bkz.→yüz

y.+u 351

[=1]

yücedā: “metinde geçen bir soyad, Yücedaĝ”

y. 1

[=1]

yük: “yük”

y. 355

y.+e 626

[=2]

yüklen-: “yüklenmek”

y.-ib 1053

[=1]

yükseg: bkz.→yüksek

y.+dir 1748

[=1]

yüksek: “yüksek”

y. 317, 572, 575, 1129, 1759

[=5]

yükK: bkz.→yük

y. 625

[=1]

yükseK: bkz.→yüksek

y.+dēn 1023

[=1]

yürdlen: “yürtlen, acı kokulu bir ot”

y.+ler 730

[=1]

yürTlen: bkz.→yürdlen

y.+i 730

[=1]

yüs: bkz.→yüz

y.+se 670, 670

[=2]

yüz: bkz.→yüz

y. 292, 355

[=2]

yüz: “yüz”

y. 117, 189, 190, 261, 261, 261, 261, 274, 276, 285, 286, 291, 295, 301, 305, 321, 332, 339, 339, 345, 347, 347, 643, 644, 1254, 1432, 1493, 1620, 1621, 1634, 1642, 1699, 1701

y.+de 217

y.+e 923, 923

[=36]

yüzbaşı: “yüzbaşı”

y.+ynan 1005

[=1]

yüzde: “yüzde, matematiksel oran”

y. 218

[=1]

zāyiad: “zayıat”

z. 302

[=1]

zabad: bkz.→sabah

z.+dan 770

[=1]

zabah: bkz.→sabah

z. 552, 786, 786, 1426, 1451

z.+a+(zabā) 34

z.+anan+(zabānan) 363, 617, 770, 1058

z.+ası+(zabāsi) 1332

z.+dan 413, 552

[=13]

zabaḥ: bkz.→sabah

z. 477, 634

[=2]

zabbah: bkz.→sabah

z.+a 331

[=1]

zahmedli: “zahmetli”

z.+ydi 231, 231

[=2]

zamān: bkz.→zaman

z.+ın 1811

[=1]

zaman: “zaman”

z. 94, 103, 103, 114, 166, 166, 167, 167, 172, 199, 236, 248, 256, 256, 288, 289, 290, 299, 300, 303, 303, 304, 307, 308, 309, 318, 321, 368, 516, 574, 617, 623, 681, 692, 699, 721, 722, 749, 761, 776, 990, 1095, 1130, 1143, 1178, 1178, 1234, 1290, 1311, 1331, 1389, 1480, 1502, 1515, 1548, 1586, 1621, 1708, 1709

z.+a 186, 197, 1615, 1778

z.+da 1340

z.+ı 1177

z.+ımız 1112, 1129, 1801

z.+ın 166, 500, 579, 924, 924, 1432, 1433, 1794

z.+ına 583

z.+ında 508, 581

z.+i 179, 198, 198, 198

z.+iyle 314

z.+lar 666, 1323, 1782

z.+nan 169

[=88]

zanneT-: “zannetmek”

z.-dim 1378, 1379

z.-tim 28

[=3]

zar: “vücut zarı”

z.+ını 173

[=1]

zarar: “zarar”

z. 654, 654, 656, 715, 862, 1320

[=6]

zarf: “zarf”

z. 1343

z.+a 1337

z.+ınan 117

[=3]

zaten: “zaten”

z. 249, 381, 385, 394, 557, 564, 744, 744, 752, 768, 881, 940, 976, 1039, 1062, 1096, 1158, 1390, 1517, 1527, 1542, 1542, 1579, 1593, 1628

[=25]

zaTten: bkz.→zaten

z. 1149

[=1]

zavallı: “zavallı”

z. 1013

[=1]

zavalsız: “gariban, kimsesiz, fakir”

z. 1589

[=1]

zebse: bkz.→zebze

z.+sinden 1301

[=1]

zebze: “sebze”

z. 1410

z.+ler 1302

[=2]

zeliha: “metinde geçen bir isim, Zeliha”

z. 1760

[=1]

zengin: “zengin”

z. 57, 1628

[=2]

zengün: bkz.→zengin

z. 337

[=1]

zevk: “zevk”

z.+ine 792

[=1]

zeynep: “metinde geçen bir isim, Zeynep”

z. 1258

[=1]

zeytin: “zeytin”

z. 389

[=1]

zırhlı: “zırhlı”

z. 334, 336

[=2]

zihin: “zihin”

z. 123

[=1]

zincirlidere: “Zincirlidere”

z. 280

[=1]

zirve: “zirve”

z. 317

[=1]

ziyared: bkz.→ziyaret

z. 1277, 1282, 1441

[=3]

ziyaret: “ziyaret”

z.+e 1110, 1449

[=2]

ziyareT: bkz.→ziyaret

z. 522, 720, 1277, 1480

[=4]

zollan-: bkz.→zorlan-

z.-iyom 911

[=1]

zor: “zor”

z. 745, 851, 866, 868, 907, 950, 990, 1010, 1122, 1162, 1215, 1290, 1387, 1455, 1455, 1455, 1456, 1474, 1513, 1802, 1807, 1811

z.+du 991

z.+udu 238, 239

[=26]

zorlan-: “zorlanmak”

z.-ıyoğ 1216

[=1]

zorlu: “zorlu”

z. 1165

z.+lar 1288

[=2]

zorluğ: bkz.→ zorluk

z. 45, 1509

z.+lar 1299

z.+ları 238, 707, 1310

z.+larını 1412

[=7]

zorluk: “zorluk”

z.+u+(zorlũ) 198, 200, 200, 636, 831, 1388, 1413, 1647, 1647

[=9]

zorluğ: bkz.→ zorluk

z. 1508, 1508, 1509

[=3]

zorluğ: bkz.→ zorluk

z. 198, 200, 636, 1313

z.+ları 44, 45

[=6]

zöker: bkz.→ hasta

z. 1441

[=1]

zurna: “zurna”

z.+yla 784

[=1]

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı-Soyadı	
Doğum Yeri-Tarihi	
Eğitim Durumu	
Lisans Öğrenimi	
Yüksek Lisans	
Bildiği Yabancı Diller (varsa)	
Bilimsel Faaliyetleri (varsa)	
İş Deneyimi	
Stajlar	
Projeler	
Çalıştığı Kurumlar	
İletişim	
E-Posta Adresi	
Tarih	